

ဘောဂေါ၊ မည်၏။ မဇ္ဈတ္တာကာရော၊ အလယ်အလတ်သဘောရှိသောအခြင်း
 အရာတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယ်၊ တည်း။ စတုဗ္ဗိဓော၊ သော။
 [၃၈၅] သတ္တေသု၊ တို့၌။ ယှာယံ မနုဿိကာရော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ပြီ။
 တမေဝ၊ ထိုနှလုံးသွင်းခြင်းကိုပင်လျှင်။ ဥပမာယ၊ ဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။
 ယသ္မာ စ ယထာ မာတာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။
 ဝုတ္တဿာပိ၊ ဆိုအပ်ပြီးလည်းဖြစ်သော။ ဟိတူပသံဟာရာဒိအတ္ထဿ၊ ဟိတူပ-
 သံဟာရအစရှိသောအနက်၏။ ဥပမေယျဘာဝံ၊ ယျ၏အဖြစ်ကို။ ဥပနေတော၊
 ဆောင်၍။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ (ပဝတ္တနတော၊ ကြောင့်။) ယသ္မာ စာတိ၊ ဟူသော
 ပါ၌။ စသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အတ္ထုပနယနတ္တော၊ ဥပမာအနက်ကိုကပ်၍ဆောင်ခြင်း
 အနက်ရှိ၏။ ပရိယာယေတိ၊ ကား။ ဝါရေ၊ အကြိမ်၌။ ကိစ္စဝသေန၊ ပြုဖွယ်
 ကိစ္စ၏အစွမ်းဖြင့်။ တသ္မိံ တသ္မိံ ပရိဝတ္တနက္ကမေ၊ ထိုထိုအလှည့်အစဉ်၌။
 ဣတိ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ အဗျာဝဋ္ဋာတိ၊ ကား။ အနုဿုက္ကာ၊
 ကြောင့်ကြမစိုက်သည်။ တထာတိ၊ ကား။ မာတာ၊ သည်။ ဒဟရာဒိသု၊
 သားငယ်အစရှိကုန်သော။ ပုတ္တေသု၊ လေးယောက်သောသားတို့၌။ (ဘဝတိ)
 ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ သဗ္ဗသတ္တေသု၊ တို့၌။ မေတ္တာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။
 မေတ္တာယနာဒိဝသိကေန၊ မေတ္တာကိုပွားစေခြင်းစသည်၏အစွမ်းဖြင့် နေလေ့
 ရှိသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။)
 တသ္မာတိ၊ ကား။ (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။) သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ သံကိလေသဓမ္မာ၊
 ညစ်ညူးကြောင်းတရားတို့သည်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဒေါသမောဟရာဂပက္ခိယာ၊
 ဒေါသအဖို့ မောဟအဖို့ ရာဂအဖို့ရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တေဟိ စ၊
 ထိုညစ်ညူးကြောင်းတရားတို့မှလည်း။ ဝိသုဇ္ဈနုပါယော၊ စင်ကြယ်ခြင်း၏
 အကြောင်းသည်။ အပ္ပမညာ၊ တို့တည်း။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ မနုဿိကာရော စ၊
 သည်လည်း။ ဟိတူပသံဟာရာဒိဝသေန၊ အစီးအပွားကိုဆောင်ပေးခြင်း အစ
 ရှိသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊
 ထိုနှစ်ပါးသောအကြောင်းကြောင့်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂါဒိဝသာ၊ သံကိလေသတို့မှ
 စင်ကြယ်ခြင်း၏အကြောင်းစသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အပ္ပမညာ၊ တို့သည်။
 စတသောဝ၊ လေးပါးတို့သည်သာလျှင်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)

စတသောပိ၊ ကုန်သော။ တော၊ ဤအပ္ပမညာတို့ကို။ ဘာဝေတုကာမေန၊
 ပွားစေခြင်းငှါ အလိုရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ “ဧကေကံ၊ တပါးတပါးချင်းကို။
 ဘာဝေတုကာမေန၊ ပွားစေခြင်းငှါ အလိုရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ န၊ မဟုတ်။”
 ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယ်၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ သဗ္ဗသင်္ဂဟေ၊ အပ္ပမညာ
 အလုံးစုံကို သိမ်းယူခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ကမေန၊ အစဉ်သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ
 ရှိရာ၏။ ဟိတေသိတာ၊ အစီးအပွားကို လိုလားတောင့်တသည်၏အဖြစ်သည်။

မေတ္တာယနံ၊ မေတ္တာကိပ္ပါးစေခြင်းပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ ပတ္တိတ-
 ဟိတာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ သမ္ဘာဝေတွာ ဝါတိ၊ ကား။ ဣမာယ
 ပဋိပတ္တိယာ၊ ဤဒုစရိုက်အကျင့်ဖြင့်။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နိရယာဒိသု၊
 တို့၌။ နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ ဖြစ်လေရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိကပေတွာ ဝါ၊ ကြံဆ၍သော်
 ၎င်း။ ဒုက္ခာပနယနာကာရပုဝတ္တိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။
 သမ္ပန္နော၊ ဧ။ တတော ပရန္တိ၊ ကား။ တတော ဟိတာကာရပုဝတ္တိအာဒိတော၊
 ထိုဟိတာကာရပုဝတ္တိအစရှိသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌၊ ဝါ၊ အလွန်။ ကတ္တဗ္ဗာ-
 ဘာဝတောတိ၊ ကား။ စတုတ္ထဿ၊ ဖြစ်သော။ ကတ္တဗ္ဗဿ၊ ပြုသင့်ပြုထိုက်သော။
 ပကာရဿ၊ ကိစ္စအပြား၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အယံ ကမောတိ၊
 ကား။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဣမာသံ အပ္ပမညာနံ၊ တို့၏။
 ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တနက္ကမော၊ ဖြစ်ခြင်းအစဉ်တည်း။ ဣတိ ကတွာ၊
 ဤသို့လုံးသွင်း၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ “ဣမိနာဝ ကမေန၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တောသံ၊
 ဤအပ္ပမညာတို့၏။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ရှိ၏။) အညထာ၊
 တပါးသောအပြားအားဖြင့်။ (ပဝတ္တိ၊ သည်။) န၊ မရှိ။” ဣတိ ကတွာ၊ ၍။
 န (ဝုတ္တံ)၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ မေတ္တာဒိနံ၊ ကုန်သော။ တိဿန္တံ၊
 ကုန်သော။ ဘာဝနာနံ၊ တို့၏။ ကမနိယမော၊ အစဉ်၏ကိန်းသေမြဲခြင်းသည်။
 နတ္ထိ၊ မရှိ။ ယံ ဝါ တံ ဝါ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါးသောဘာဝနာကို။ ပဌမံ၊ စွာ။
 ဘာဝေတံ၊ ငှါ။ လဗ္ဘာ၊ ရအပ် ရသင့် ရထိုက်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဒေသနာက္ကမ-
 ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။

ဧကသတ္တဿာပီတိ၊ ကား။ ဧကဿာပိ၊ တယောက်သော်လည်းဖြစ်သော။
 သတ္တဿ၊ ဧ။ ။အပ္ပဋိဘာဂနိမိတ္တတ္တာ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်မရှိသည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်။ ပရိစ္ဆေဒဂူဟဏံ၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်ယူခြင်းသည်။ ဝါ၊ အပိုင်း
 အခြားကိုယူခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ စ၊ ဆက်။ သမ္ပုတိသစ္စဝသေန၊ အားဖြင့်။
 ပဝတ္တံ၊ သော။ သတ္တဂူဟဏံ၊ သတ္တဝါကိုယူခြင်းသည်။ ပရိစ္ဆိန္နရူပါဒိဂူဟဏံ၊
 ပိုင်းခြားအပ်သောရုပ် စသည်ကို ယူခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊
 ကြောင့်။ အပ္ပနာပုတ္တိယာ၊ အပ္ပနာသို့ရောက်သဖြင့်။ အပရာမာသသတ္တဂူဟဏ-
 မုဒ္ဒဘူတာနံ၊ မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်မှု၍ သတ္တဝါကိုယူခြင်း၏ ခေါင်ထိပ်
 တရားဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဧကသတ္တာရမ္မဏာနမ္ပိ၊ တယောက်သောသတ္တဝါလျှင်
 အာရုံရှိကုန်သော်လည်း၊ ဝါ၊ ရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ မေတ္တာဒိနံ၊ တို့၏။
 အပ္ပမာဏဂေါစရတာ၊ ၎်အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ မိန့်ဆိုအပ်၏။ ဧဝံ ပမာဏံ
 အဂ္ဂဟေတွာတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓုမာတကာဒိသု၊ ဥဒ္ဓုမာတကကမ္မဋ္ဌာန်းစသည်တို့၌။
 အတိရေကုဒ္ဓုမာတကာဒိဘာဝပုတ္တေ၊ အလွန်အကဲ ဖောင်းကြွ ပူးရောင်သော
 အရပ် စသည်အဖြစ်သို့ရောက်သော။ ပဒေသေ၊ တစိတ်အရပ်၌။ နိမိတ္တံ၊ အာရုံ

နိမိတ်ကို။ ဂယုတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်ကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မူ၍။ သကလဖရဏဝသေနာတိ၊ ကား။ နိရဝသေသဖရဏဝသေန၊ အကြွင်းမဲ့ဖြန့်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။

၂၇၀။ နိဿရဏတ္တာတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ ယံ၊ အကြင်ပဟာယကတရားသည်။ ယဿ၊ အကြင်ပဟာတဗ္ဗတရား၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်သွားကြောင်း ကင်းကွာကြောင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုပဟာယက တရားသည်။ တဿ၊ ထိုပဟာတဗ္ဗတရား၏။ ဥပေဋ္ဌိပက္ခဘူတမေဝ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင် ဖက်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ နေက္ခမ္မံ၊ ပဌမဈာန်သည်။ ကာမာနံ၊ ကာမတို့၏။ (နိဿရဏံ၊ သည်။) အာရပ္ပ၊ အရူပဈာန်တို့သည်။ ရူပါနံ၊ တို့၏။ (နိဿရဏံ၊ သည်။) [၃၇၆] နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ (နိဿရဏံ၊ သည်။) (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဒေါမနဿသဟိတာနံ၊ ဒေါမနဿနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဗျာပါဒဝိဟိံ သာရတီနံ၊ ဗျာပါဒဝိဟိံ သာ အရတိတို့၏။ နိဿရဏဘူတာ၊ ထွက်သွားကြောင်း ကင်းကွာကြောင်း ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ မေတ္တာကရုဏာမုဒိတာ၊ တို့သည်။ သောမနဿရဟိတာ၊ သောမနဿမှ ကင်းကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ စ၊ ဆက်။ နိဿရဏဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ နိဿရဏကို ယူခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ပုဗ္ဗဘာဂိယာနံ၊ ရှေးအဖို့၌ ဖြစ်ကုန်သော။ တာသံ၊ ထိုမေတ္တာကရုဏာမုဒိတာတို့၏။ ဥပေက္ခာသမ္ပယောဂေါပိ၊ ဥပေက္ခာနှင့် ယှဉ်ခြင်းကိုလည်း။ အနုညာတော၊ ခွင့်ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တာသံ၊ ထိုရှေးအဖို့၌ဖြစ်သော မေတ္တာကရုဏာမုဒိတာတို့၏။ အနိဿရဏဘာဝတော၊ နိဿရဏ မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် တည်း။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ အဋ္ဌဝိသတိယာ၊ သော။ စိတ္တပ္ပေါဒေသု၊ တို့၌။ ကရုဏာမုဒိတာနံ၊ တို့၏။ ပဝတ္တိံ၊ ကို။ အာစရိယာ၊ အဋ္ဌကထာဆရာတို့သည်။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာသမ္ပယောဂတော-ဟူသောစကားသင့်စွ။ ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ၊ သည်။ ဥပေက္ခာဝေဒနံ၊ ကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ န ဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ (ကာ)ဝိယ၊ အဘယ်အရာကဲ့သို့နည်းဟူမူ။ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေက္ခာ ဝိယ၊ ကွာကဲ့သို့တည်း။ ၂။ ဟိ၊ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေက္ခာ ဝိယ-ဟူသော ဥပမာစကားသင့်စွ။ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေက္ခာ၊ သည်။ ကဒါစိ၊ တရံ တခါမျှ။ ဝေဒနုပေက္ခံ၊ ကို။ ဝိနာ၊ ၍။ န ဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤတွင်တရပ် ပြီး၏။

၁-ဤ၌ ပဟာယကပဟာတဗ္ဗ-ဟု ဖော်၍ အနက်ပေးသည်မှာ ရှင်းလင်းစေရန်အတွက် မျှသာဖြစ်သည်။

၂-ဤဥပမာမျှသာ သံဝဏ္ဏနာစကားဖြစ်သည်။ န ဟိ-စသော ရှေးစကားအလုံးစုံသည် ကား ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှဆောင်ခဲ့သော သံဝဏ္ဏတဗ္ဗ ဖြစ်သည်။

၂၇၁။ သာတသဟဂတန္တိ၊ ကား။ သုခသဟဂတံ၊ သုခနှင့်တကွဖြစ်သည်ကို ပြု၍၊ ဝါ၊ တကွဖြစ်အောင်။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတောတံ၊ ဘိက္ခုတိအာဒိကာယ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ ဒေသနာယ၊ ဖြင့်။ စတုန္ဒမ္ပိ၊ ကုန်သော။ အပ္ပမညာနံ၊ တို့၏။ သဝိတက္ကာဒိဘာဝေါ၊ က္ကစသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိညာယတိ ဝိယ၊ သိအပ်သကဲ့သို့။ ဥပေက္ခာသဟဂတဘာဝေါပိ၊ ဂုတ်၏အဖြစ်ကိုလည်း။ ဝိညာယတိ၊ အပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတဿောပိ၊ ကုန်သော။ အပ္ပမညာ၊ တို့သည်။ စတုက္ကပဉ္စကဠာနိကာ၊ စတုက္ကဈာန်၊ ပဉ္စကဈာန်တို့နှင့် ယှဉ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ စောဒကဿ၊ ၏။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။ ဝေဠုသတိတိ၊ ကား။ မူလသမာဓိမ္ပိ၊ ဓိဉ္စ။ ဝုတ္တမတ္တံ၊ ဆိုအပ်သောအနက်ကို။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ ဝုတ္တတာယ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗြဟ္မဝိဟာရေသု၊ တို့၌။ ယဒိ ပက္ခိပတိ၊ အကယ်၍ ထည့်ငြားအံ့။ ဧဝံ သန္တေ၊ ဤသို့ ထည့်သည်ရှိသော်။ ကာယာနုပဿနာဒယောပိ၊ နာစသည်တို့သည်လည်း။ စတုက္ကပဉ္စကဠာနိကာ၊ ဈာန်တို့နှင့် ယှဉ်ကုန်သည်။ သိယံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ န ပန ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကား မဖြစ်ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။ တာသံ၊ ထိုကာယာနုပဿနာစသည်တို့၏။) ဝိပဿနာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒေသိတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။ ကာယာနုပဿနာဒယော၊ ကာယာနုပဿနာစသည်တို့သည်။ အာနာပါနဘာဝနာဝသေန၊ ဖြင့်။ စတုက္ကပဉ္စကဠာနိကာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာသေး၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာသကံန္တော၊ ရွှံ့ရှားစိုးရိမ်တော်မူသည်ဖြစ်၍။ ဝေဒနာဒိသုတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသည်ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဗျဉ္ဇနစ္ဆာယာမတ္တံ ဂဟေတွာတိ၊ ကား။ “မေသည်။ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ၊ ကို။ ဘာဝိတာ၊ အပ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ တံ။” ဣတိအာဒိဟိ၊ ကုန်သော။ ဗျဉ္ဇနေဟိ၊ သဒ္ဓါတို့ဖြင့်။ ပကာသိတော ဝေ၊ ပြအပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ စိတ္တသမာဓိ၊ ကို။ (ပကာသိတော-၌ စပ်) “မေ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ဂေါစရဇ္ဈတ္တံ။ ဌိတံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ တံ။” ဣတိအာဒိဟိပိ၊ ကုန်သော။ ဗျဉ္ဇနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပကာသိတော၊ ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဗျဉ္ဇနတော၊ အားဖြင့်။ လဗ္ဘမာနသမာဓိစ္ဆာယာမတ္တံ၊ ရအပ်သောသမာဓိ၏ အရိပ်အမြှက်မျှကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ (ဤနေရာ၌ တချောင်းပိုဒ်ရှိသင့်၏) ဥဘယတ္ထ၊ နှစ်ပါးသော ဝါကျတို့၌။ လဗ္ဘမာနံ၊ အသီးအသီး ရအပ်သော။ အဓိပ္ပာယံ၊ အသီးအသီးသော အဓိပ္ပာယ်ကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ ဟိ၊ မှန်။ သုတ္တတ္တံ၊ ကို။ အညထာ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝဒန္တော၊ ပြောဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အယထာဝါဒိတာယ၊ ဘုရားဟောတော်မူသည့်အတိုင်း ဆိုလေ့မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သတ္တာရံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ အပဝဒန္တော နာမ၊ ပယ်မြစ်စုပ်စွဲသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ မာ ဘဂဝန္တံ အဗ္ဘာစိက္ခိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၂၇၂။ တယိမံ-တံ ဣမံ ဒေါသံ၊ ထိုစွပ်စွဲခြင်းဟူသောအပြစ်ကို။ ပရိဟရိတု-
ကာမေန၊ ရှောင်လွှဲခြင်းငှါ အလိုရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (မဂ္ဂိတဗ္ဗော-၌ စပ်) သဗ္ဗံ၊
သော။ သုတ္တံ၊ သည်။ နိတတ္ထမေဝ၊ အပြည့်အစုံ ဆောင်ပြအပ်ပြီးသော အနက်
ရှိသော နိတတ္ထချည်းသာလျှင်။ (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။) န၊ မဟုတ်။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ ဂရုကုလတော၊ ဆရာထံမှ။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ ဒေသနာ၏အလိုကို၊ ဝါ၊
ဘုရား၏အလိုတော်ကို။ မဂ္ဂိတဗ္ဗော၊ ရှာမှီးအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ရှိ။
ဂမ္ဘီရံ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝတ္ထာ၊ မိန့်တော်မူပြီး၍။ တတ္ထ၊ ထိုသုတ်၌။ အာဒိ-
တော၊ မှ။ ပဌာယ၊ ရှိ။ အဓိပ္ပာယ်၊ ဘုရား၏အလိုတော်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။
အယဉ္ဇိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဧတေန၊ ဤရဟန်းသည်။ ဓမ္မဒေသနာ၊ ကို။
အာယာစိတာ၊ တောင်းပန်အပ်၏။ (တနည်း) အာယာစိတာ၊ တောင်းပန်
အပ်သော။ ဓမ္မဒေသနာ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သော၊
ထိုရဟန်းသည်။) အာယာစိတဓမ္မဒေသနော၊ မည်၏။ တံ အာယာစိတဓမ္မ-
ဒေသနံ၊ ထိုတောင်းပန်အပ်သော တရားဒေသနာရှိသော ရဟန်းကို၊ ဝါ၊ တရား
ဟောခြင်းကို တောင်းပန်သော ရဟန်းကို။ ဝေမေဝါတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။
ဂရဟနေ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းအနက်၌။ (ပဝတ္ထော၊ သော။) နိပါတော၊ တည်း။
မုဓာ ဝေ၊ အကျိုးမပြီး အချည်းနှီးသာလျှင်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဝေမေဝ-
ဟူသောပုဒ်၏ အနက်တည်း။ အဇ္ဈတ္တန္တိ၊ ကား။ ဂေါစရဇ္ဈတ္တော၊ ၌။ ကမ္မဋ္ဌာနာ-
ရမ္မဏေ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဟူသော အာရုံ၌။ ဣတိ၊ ကား။ [၃၈၇] အတ္ထော၊ (အဇ္ဈတ္တံ
ဟူသောပုဒ်၏) အနက်တည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ နာမ၊ သည်။
သသန္တတိပရိယာပန္နာ၊ မိမိ၏သန္တာန်၌ အကျုံးဝင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ အတ္ထဝဏ္ဏနာယံ၊ အနက်အဖွင့်၌။ နိယကဇ္ဈတ္တဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။
ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ဤအဖွင့်ကို ဆင်ခြင်သင့်၏) စိတ္တံ ဌိတံ ဘဝိဿတိတိ၊ ကား။
ဗဟိဒ္ဓါ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံမှအပ၌။ အဝိက္ခိပ္ပမာနံ၊ မပစ်လွှင့်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊
မပျံ့လွှင့်သည်ဖြစ်၍။ ဧကဂ္ဂဘာဝေ၊ တခုတည်းသော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်၌။
ဌိတံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ တုံ။ တတော ဝေ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ သုသဏ္ဌိတံ၊
ကောင်းစွာတည်သည်။ သုဋ္ဌ၊ ကောင်းစွာ။ သမာဟိတံ၊ တည်ကြည်သည်။
(ဘဝိဿတိ၊ တုံ။) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဥပ္ပန္နာတိ၊ ကား။ အဝိက္ခမ္ဘိ-
တာ၊ မခွါအပ်ကုန်သေးသော၊ ဝါ၊ မကင်းကွာကုန်သေးသော။ ပါပကာတိ၊
ကား။ လာမကာ၊ ယုတ်ညံ့ကုန်သော။ အကုသလာ ဓမ္မာတိ၊ ကား။ ကာမစ္ဆန္ဒာ-
ဒယော၊ ကုန်သော။ အကောသလ္လသမ္ဘူတဌေန၊ မောဟကြောင့် ဖြစ်သည်ဟူ
သော အနက်ကြောင့်။ အကုသလာ၊ မည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စိတ္တံ၊ ကို။
ပရိယာဒါယ၊ ထက်ဝန်းကျင်ယူဆောင်ကုန်၍။ (ဤ ၂-ပုဒ်ကား သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗ)
ပဝတ္တိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ ဩကာသာဒါနေန၊ အခွင့်မပေးသဖြင့်။ ကုသလစိတ္တံ၊ ကို။
ခေပေတာ၊ ကုန်စေ၍။ (ဤ ၄-ပုဒ်ကား သံဝဏ္ဏနာ) န စ ဌာယန္တိ၊ တည်လည်း

မတည်ကုန်လတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဇာ။) ဣမိနာ၊
(န စုပ္ပန္နာ-အစရှိသော) ဤပါ၌ဖြင့်။ ယထာဝုတ္တဿ၊ ဟောတော်မူတိုင်းသော။
သမာဓာနဿ၊ ကောင်းစွာတည်ကြည်ခြင်း၏။ ကာရဏံ၊ ကို။ အာဟ၊ ဇာ။

စိတ္တေကဂ္ဂတာမတ္တောတိ၊ ကား။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အနုယုတ္တေန၊ အားထုတ်
သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဋိလဒ္ဓမတ္တံ၊ ရအပ်ကာမျှဖြစ်သော။ နာတိသုဘာဝိတံ၊
အလွန်ကောင်းစွာ မပွားအပ်သေးသော။ သမာဓာနံ၊ ကောင်းစွာတည်ကြည်
သော သမာဓိတည်း။ ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုရအပ်ကာမျှဖြစ်သော အလွန်မပွားစေ
အပ်သော သမာဓိကို။ ဥပရိ၊ ၌။ ဝုစ္စမာနာနံ၊ တုံ့ကုန်လော။ သမာဓိဝိသေသာနံ၊
တို့၏။ မူလကာရဏဘာဝတော၊ အကြောင်းရင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ မူလသမာ-
ဓိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဇာ။ (မူလသမာဓိ-ဟူသော အာကာရပုဒ်ကို ငဲ့၍ ပုလ္လင်နှင့်
ချသည်) စိတ္တေကဂ္ဂတာမတ္တော၊ တာမျှဖြစ်သော။ သွာယံ-သော အယံ မူလ-
သမာဓိ၊ ကို။ (အဓိပ္ပေတော-၌ စပ်) “အဇ္ဈတ္တမေဝ၊ ဂေါစရဇ္ဈတ္တံသုသာလျင်။
စိတ္တံ၊ ကို။ သဏ္ဌပေမိ၊ ကောင်းစွာထား၏။ သန္နိသာဒေမိ၊ ကောင်းစွာ ငြိမ်ဝပ်
စေ၏။ ဧကောဒိံ၊ တပါးတည်းဖြစ်သည်ကို။ ကရောမိ၊ ဇာ။ သမာဒဟာမိ၊
ကောင်းစွာထား၏။” ဣတိအာဒိသု ဝိယ၊ ဤသို့အစရှိသော ပါ၌တို့၌ကဲ့သို့။
ခဏိကသမာဓိ၊ ခိုဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ ဇာ။ ဟိ၊ ထင်စွာပြဦးအံ့။ အညတ္တာပိ၊
တပါးသောသုတ်တို့၌လည်း။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ခေါ ပန၊ စင်စစ်။ မေ၊ သည်။
ဝိရိယံ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်အပ်ပြီးသည်။ အသလ္လိနံ၊ မတွန့်ဆုတ်သည်။
အဟောသိ၊ ပြီ။ ပ။ စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဟိတံ၊ ကောင်းစွာထားအပ်သည်။ ဝါ၊
တည်ကြည်သည်။ ကေဂ္ဂံ၊ တခုတည်းသောအာရုံအဖို့ရှိသည်။ (အဟောသိ၊ ပြီ။)
ဣတိ၊ သို့။ ဝတော၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ ဝိဝိစ္စေဝ။ ပ။ ဝစနတော၊ ဤသို့ အစရှိ
သည်ဖြင့် ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဝုတ္တစိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ ဟော
တော်မူအပ်သော စိတ္တေကဂ္ဂတာကို။ ခဏိကသမာဓိတိ၊ ဟူ၍။ ဝိညာယတိ
ယထေဝ၊ သိအပ်သကဲ့သို့သလျှင်။ ဣဓာပိ၊ ဤသုတ်၌လည်း။ ဧဝံ၊ တူ။
ဝိညာယတိ၊ ဇာ။ ဣတိ၊ တရပ်ပြီး၏။ သော ဧဝံ သမာဓိတိ၊ ဟူသော ပါ၌ဖြင့်။
မူလသမာဓိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ဇာ။

အဿာတိ၊ ကား။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဝါ၊ ကား။ အဿ မူလသမာဓိဿ၊
ကို။ ဘာဝနန္တိ၊ ကား။ ဝစနံ၊ ပွားစေခြင်းကို။ အယံ သမာဓိတိ စ၊ ဟူသော
ပါ၌ဖြင့်လည်း။ မူလသမာဓိယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတော၊ ဇာ။ ဧဝံ ဘာဝိ-
တောတိ၊ ကား။ အရဏိသဟိတေန၊ မီးပွတ်ခုံ ပွတ်ကျည်အစုံဖြင့်။ (အရဏိ-
သဟိတန္တိ အရဏိယုဂဋ္ဌံ-ဒိ ဋ္ဌ ၂-၄၀၀) ဥပ္ပါဒိတော၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ အဂ္ဂိ၊
မီးကို။ (ဝုစ္စတိ-၌ စပ်) ဂေါမယစုဏ္ဏာဒိဟိ၊ နွားချေးမှုန့် အစရှိသည်တို့ဖြင့်။

ဝဇ္ဇိတော၊ ဖြစ်၍။ ဂေါမယဂိုအာဒိဘာဝံ၊ နွားချေးမီးစသည်၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တောပိ၊ ရောက်ငြားသော်လည်း။ အရဏိသဟိတေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပါဒိတမူလဂ္ဂိ-
 တေဝ၊ ဖြစ်စေအပ်သော မူလမီးဟူ၍သာလျှင်။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ သို့။ ဣဓာပိ၊ ဤ
 ဒေသနာ၌လည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ မူလသမာဓိ ဧဝံ၊ ကိုသာလျှင်။ မေတ္တာဒိဝသေန၊
 ဖြင့်။ ဝဇ္ဇိတော၊ ၏။ ဣတိ ကတော၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အညေသုပိ၊ ကုန်သော။ ပထဝီကသိဏာဒိသု၊ ကုန်သော။ အာရမ္မဏေသု၊
 တို့၌။ ။တတ္ထ၊ ထိုသုတ်၌။ (ဒေသေသိ-၌ စပ်) မေတ္တာဘာဝနာပုဗ္ဗင်္ဂမေန၊
 မေတ္တာဘာဝနာရှေ့သွားရှိသော။ ဘာဝနာနယေန၊ ဖြင့်။ ပထဝီကသိဏာဒိသု၊
 တို့၌။ သဝိတက္ကဒိဘာဝဝသေန၊ သဝိတက္ကစသည်အဖြစ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။
 စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနသမ္ပာပနဝိဓိနာ၊ စတုက္ကဈာန်၊ ပဉ္စကဈာန်တို့သို့ရောက်စေသော
 အစီအရင်ဖြင့်။ မူလသမာဓိဿ၊ ကို။ ဘာဝနာ၊ ပွားစေခြင်းကို။ ဝုတ္တာ ယထာ၊
 ဟောတော်မူအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ကရုဏာဒိဘာဝနာပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ ကရုဏာ
 စသည်ကိုပွားခြင်း ရှေ့သွားရှိသော။ (ဘာဝနာဝိဓိ-၌ စပ်) ပထဝီကသိဏာဒိ-
 သုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဘာဝနာဝိဓိ၊ ကို။ ဒဿေတော၊ ၍။ ပစ္ဆာ၊ ၌။ ကာယာ-
 နုပဿနာဒိပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ သော။ ဘာဝနာဝိဓိ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ လျက်။
 အာသဝက္ခယာယ၊ အာသဝက္ခယဉာဏ်အလို့ငှါ။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေသိ၊ ၏။
 တေန၊ ကြောင့်။ ကရုဏာ မေ စေတောဝိမုတ္တိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယဒိ ဧဝံ၊
 ယင်းသို့ဖြစ်ခဲ့သော်။ ဓမ္မာနုပဿနာပရိယောသာနာယ၊ ဓမ္မာနုပဿနာလျှင်
 အဆုံးရှိသော။ ဒေသနာယ၊ ဖြင့်။ အရဟတ္တာဓိဂမာယ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို
 ရခြင်းငှါ။ [၃၈၈] ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ၏။ ကထိတတ္တာ၊ ဟောအပ်ပြီးသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ပုန၊ တဖန်။ တတော တံ ဘိက္ခု ဣမံ သမာဓိံ သဝိတက္ကမ္ပိတိ-
 အာဒိ၊ ကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့
 စောဒနာငြားအံ့။ ဓမ္မာနုပဿနာယ၊ ၏။ မတ္တကပ္ပတ္တိဒဿနတ္ထံ၊ ခေါင်ထိပ်သို့
 ရောက်ခြင်းကို ပြခြင်းငှါ။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သာ၊ ထိုဓမ္မာနုပဿနာ
 သည်။ သင်္ခါရုပေက္ခာဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်လျက်။ ယထာဝုတ္တဇ္ဈာန-
 ဓမ္မေ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော သဝိတက္ကသဝိစာရစသော ဈာန်တရားတို့ကို။
 သမ္ပသန္တိ၊ သုံးသပ်လတ်သော်။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ မတ္တကပ္ပတ္တာ နာမ၊
 ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကေစိ၊ တို့သည်။ “ဖလ-
 သမာပတ္တိဘူမိဒဿနတ္ထံ၊ ဖလသမာပတ်၏ဖြစ်ရာဘုံကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝုတ္တံ၊
 ၏။” ဣတိ၊ သို့။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။)

ပုန၊ တဖန်။ ယတော ခေါ် တေတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားသည်။
 အရဟတ္တပ္ပတ္တိတော၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်သည်မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ဖြစ်သော

နောက်ကာလ၌။ လဒ္ဓဗ္ဗဗာသုဝိဟာရဒဿနံ၊ ရအပ်သော ချမ်းသာစွာနေခြင်းကို ပြသောစကားတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌။ ဂစ္ဆသီတိ၊ ကား။ ဂမိဿတိ၊ သွားလတ်။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဝိတက္ကမ္ပိတိ အာဒိကာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ဒေသနာ၊ ကို။ (ဝုတ္တာ-၌ စပ်) မေတ္တာဒိနံ၊ တို့၏။ အာရမ္မဏတော၊ မှ။ အညသ္မိံ၊ တပါးသော။ အာရမ္မဏေ၊ ပထဝီကသိုဏ်းအစရှိသော အာရုံ၌။ သမာဓိံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်၏။ အပ္ပမညာ၊ တို့ကို။ (သန္ဓာယ၊ ၍။) ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ သဝိတက္ကမ္ပိ-အစရှိသော ဒေသနာကို အပ္ပမညာသမာဓိကိုမရည်ရွယ် ပထဝီ ကသိုဏ်းစသည်တို့၌ သမာဓိကိုသာရည်ရွယ်၍ ဟောအပ်သောကြောင့်။ ။ တထေဝါတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဂန္ထန္တရေနပိ၊ ကျမ်းတပါးဖြင့်လည်း။ တမေဝတ္ထံ၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအနက်ကိုသာလျှင်။ သမထေတိ၊ ပြီးစေ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌။ တထေဝါတိ၊ ကား။ တိကစတုက္ကဇ္ဈာနဝသေနော၊ တိကဈာန်၊ စတုက္ကဈာန်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ အဘိဓမ္မေတိ၊ ကား။ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဏေ စ၊ ၌၎င်း။ အပ္ပမညာဝိဘင်္ဂါဒိသု စ၊ တို့၌၎င်း။ တတ္ထ တတ္ထ အဘိဓမ္မပုဒေသေသု၊ ထိုထို အဘိဓမ္မာဒေသနာစကားရပ်တို့၌။

၂၇၃။ သုဘပရမာဒိဝသေနာတိ (ဧတ္ထ)၊ ၌။ သုဘ-သဒ္ဓေါ၊ ကို။ သုဘန္တေဝ၊ တင့်တယ်သည် ကောင်းသည်ဟူ၍သာလျှင်။ အဓိမုတ္တော၊ နှလုံးသွင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္တသုဘဝိမောက္ခံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော သုဘဝိမောက္ခကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဥတ္တရပဒလောပေန၊ ဝိမောက္ခ-ဟူသော နောက်ပုဒ်ကိုချေသဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ပရမသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥက္ကံသတ္တော၊ အလွန်အကဲဟူသောအနက်ရှိ၏။ ဧတိဿာ၊ ဤမေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိအား။ သုဘော သုဘဝိမောက္ခော၊ သုဘဝိမောက္ခဟူသော။ ပရမော ဥက္ကံသော၊ အလွန်အကဲသည်။ ပရမာ ကောဋိ၊ အမြတ်အထွတ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုဘပရမာ၊ မည်၏။ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ၊ ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။) တတော၊ ထိုသုဘဝိမောက္ခထက်။ ပရံ၊ အလွန်။ တာယ၊ ထိုမေတ္တာစေတော ဝိမုတ္တိဖြင့်။ သာဓေတဗ္ဗံ၊ ပြီးစေအပ်သောကိစ္စသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ အသာဓာရဏဿ၊ မဆက်ဆံသော။ အတ္တဿ၊ အကျိုး၏။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာသုခါဒယော၊ သုခစသည်တို့သည်။ ဣ၊ ဤအရာ၌။ အနဝသရာ၊ သက်ဝင်ခွင့်မရှိကုန်။ ဧတေ ဝိသေသာ၊ ဤအာနုဘော် အထူးတို့သည်။ ဣတရေတရဝိသိဋ္ဌာပိ၊ တပါးသည် တပါးနှင့်သော်လည်း (ဝါ) အချင်းချင်းသော်လည်း ထူးကုန်သေး၏။ ပရေဟိ၊ အပ္ပမညာတို့မှ တပါးသောဈာန်တို့၏ အာနုဘော်အထူးတို့မှ။ (ဝိသိဋ္ဌာ၊ ထူးကုန်သည်မှာ။) ပဂေဝ၊ အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ အညမည်။ပ။

ဝေဒိတဗ္ဗောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ ဝိသေသေတွာတိ၊ ကား။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ဝိသိဋ္ဌံ၊ ထူးသည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။

တဿ တဿ ဥပနိဿယတ္တာတိ၊ ကား။ သုဘဝိမောက္ခာဒိကဿ၊ ကွ အစ ရှိသော။ တဿ တဿ ဝိမောက္ခဿ၊ ဧ။ ပကတူပနိဿယဝသေန၊ ပကတူပ နိဿယပစ္စည်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥပနိဿယပစ္စယဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ။ ဣဒါနိ၊ ဌံ။ တမတ္ထံ၊ ကို။ ပါကဋ္ဌတရံ၊ အထူးသဖြင့်ထင်ရှားသည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ မေတ္တာဝိဟာရိဿာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ အဿ မေတ္တာဝိဟာရိဿ၊ ထိုမေတ္တာဖြင့် နေလေ့ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပသံဟရတော၊ ကပ်၍ဆောင်သည်ရှိသော်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။) အပ္ပဋိက္ကုလပရိစယာတိ၊ ကား။ မေတ္တာဘာဝနာဝသေန၊ အားဖြင့်။ သတ္တသည်တေ၊ သတ္တဝါဟု မှတ်အပ်သော။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ၊ (ပဋိက္ကုလအပ္ပဋိက္ကုလအဖြစ်ဖြင့်) အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော။ အာရမ္မဏေ၊ ဌံ။ အပ္ပဋိက္ကုလကာရေနေဝ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်မဟုတ်သောအခြင်းအရာဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊ နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်သောအခြင်းအရာဖြင့်သာလျှင်။ ဂဟဏဿ၊ ဧ။ ပရိစိ- တတ္တာ၊ လေ့ကျက်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ။ တဿ၊ ထိုမေတ္တာဝိဟာရိ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သင်္ခါရဘူတမ္ပိ၊ သင်္ခါရဖြစ်၍လည်းဖြစ်သော။ ယံ ကိဉ္စိ၊ အမှတ် မရှိသော။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ အပ္ပဋိက္ကုလကာရေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စုပတိဌတိ၊ ရှေးရှုထင်၏။ သဘာဝတော၊ ပင်ကိုယ်သဘောအားဖြင့်။ [၃၈၉] အပ္ပဋိက္ကုလံ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်မဟုတ်သော နှစ်သက်ဖွယ်အာရုံသည်။ (အပ္ပဋိက္ကုလကာရေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စုပတိဌတိ၊ ရှေးရှုထင်သည်မှာ။) ပဂေဝ၊ အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုစက်ဆုပ်ဖွယ်မဟုတ်သောအာရုံ၌။ အဿ၊ ထိုမေတ္တာဝိဟာရိပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ အဘိရတိဝသေန၊ မွေ့လျော် သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ နိရာသကံ၊ ရွံရှားခြင်းမရှိပဲ။ ပဝတ္တတိ၊ ဧ။ (ဝိမောက္ခ၏ အဓိမုစ္စနအနက်ကို ပြသည်) ပစ္စနိကဓမ္မေဟိ စ၊ တို့မှလည်း။ သုခေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ သုဠ၊ စ၊ စွာ၎င်း။ ဝိမုစ္စတိ၊ လွတ်၏။ (ဝိမုစ္စနအနက်ကို ပြသည်) ယတော၊ ယင်းသို့ ချမ်းသာသဖြင့် ကောင်းစွာလွတ်သောကြောင့်။ အဿ စျာနဿ၊ ဧ။ ဝိမောက္ခပရိယာယော၊ ဝိမောက္ခဟူသောအမည်ကို။ ဝုတ္တော၊ ဧ။ တေန၊ ကြောင့်။ အပ္ပဋိက္ကုလေသုတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဧ။ စ၊ ဆက်။ ယထာဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော။ အတ္ထော၊ ကို။ (ဝိဘာဝေတဗ္ဗော-၌ စပ်) အနတ္တစရဏာဒိအဓိပ္ပါယေန၊ အကျိုးမဲ့ကိုပြုကျင့်ခြင်းအစရှိသော အလိုဖြင့်။ သစေတေန၊ စေတနာရှိသော။ အာရမ္မဏေ၊ သတ္တဝါပညတ်ဟူသောအာရုံ၌။ အာသာတံ၊ ရန်ခိုက်ဒေါသကို။ ဥပ္ပါဒေန္တဿ၊ ဖြစ်စေသောပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌။ ပဋိက္ကုလပရိစယာ၊ စက်ဆုပ်ရွံ့မှန်းဖွယ်ဟူသော အခြင်း

အရာဖြင့် လေ့ကျက်ခြင်းကြောင့်။ အစေတနေပိ၊ စေတနာမရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဝါတာတပါဒိကေ၊ လေ နေပူ အစရှိသည်၌။ အာဃာတုပ္ပတ္တိယာ၊ ရန်ခိုက်ဒေါသဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ ဝိဘာဝေတဗ္ဗော၊ ထင်စွာပြအပ်၏။ န တတော ပရန္တံ၊ ကား။ တတော သုဘဝိမောက္ခတော၊ မှ၊ ဝါ၊ ထက်။ ပရံ၊ အလွန်။ ကဿစိ၊ သော။ ဝိမောက္ခဿ၊ ၏။ ဥပနိဿယော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

တေန၊ ဤဒုတ်လုံကန်ဖြင့်။ အဘိဟနန္တိ၊ ရိုက်နှက်ပုတ်ခတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဘိဃာတော၊ တမည်၏။ ယဿ၊ အကြင်ရုပ်အား။ အဘိဃာတော၊ ရိုက်နှက်ပုတ်ခတ်ကြောင်းဖြစ်သော။ ဒဏ္ဍော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။) တံ၊ ထိုရုပ်သည်။ ဒဏ္ဍာဘိဃာတံ၊ တမည်၏။ ယဿ၊ အကြင် အလုံးစုံသောရုပ်အား။ တံ၊ ထိုဒဏ္ဍာဘိဃာတရုပ်ဟူသော။ အာဒိ၊ အစသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။) တံ၊ ထိုအလုံးစုံသောရုပ်သည်။ ဒဏ္ဍာဘိဃာတာဒိ၊ ဒီမည်၏။ ယဿ၊ အကြင်ဒုက္ခအား။ ဒဏ္ဍာဘိဃာတာဒိ၊ တ-ရုပ်အစ ရှိသော။ ရူပံ၊ အနှိပ်စက်ခံရသောရုပ်အပေါင်းဟူသော။ နိမိတ္တံ၊ အကြောင်း နိမိတ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။) တံ၊ ထိုဒုက္ခသည်။ ဒဏ္ဍာဘိဃာတာဒိရူပနိမိတ္တံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုဒုက္ခသည်။ ကိံ ပန၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ သတ္တဒုက္ခန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဒဏ္ဍပူဟာရာဒိဇနိတံ၊ ဒုတ်ဖြင့်ရိုက်နှက်ပုတ်ခတ်ခြင်းအစရှိသည်သည် ဖြစ်စေအပ် သော။ ကရဇရူပဟေတုကံ၊ ကရဇရုပ်လျှင်အကြောင်းရှိသော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့အား။ ဥပ္ပဇ္ဇနကဒုက္ခံ၊ ဖြစ်တတ်သောဆင်းရဲကို။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ကရုဏာဝိဟာရိဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ အာဒိနဝေါ၊ အပြစ်သည်။ သုပရိဝိဒိတော၊ အလွန်ထင်ရှားသည်။ ဝါ၊ အလွန်ထင်ရှားစွာသိအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) ဒုက္ခဿ၊ ၏။ ရူပနိမိတ္တတ္တာ စ၊ ရုပ်လျှင် အကြောင်းနိမိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ကရုဏာယ၊ ၏။ ပရဒုက္ခာ သဟနရသတ္တာ စ၊ သူတပါး၏ဆင်းရဲကို သည်းမခံနိုင်ခြင်းကိစ္စရှိသည်၏အဖြစ် ကြောင့်၎င်းတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တတ္ထ အာကာသေ၊ ၌။ (တတ္ထ-၏အစွဲကို ပြသည်) သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ရူပါနံ၊ တို့၏။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းတည်း။ ဝိဝရံ၊ အပေါက်အကြားတည်း။ အပဂမော၊ ကင်းခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်းလျက်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပက္ခန္ဓတိ၊ ၏။

တေန တေနာတိအာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိသောပါဌ်တို့၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတုံ သည်ကား။ ယောဇနာ၊ အနက်ယောဇနာခြင်းတည်း။ ဘောဂသမ္ပတ္တိအာဒိနာ၊ အစရှိသော။ တေန တေန ပါမောဇ္ဇကာရဏေန၊ ထိုထိုဝမ်းမြောက်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြင့်။ ပမုဒိတာနံ၊ ဝမ်းမြောက်ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပန္န-

ပါမောဇ္ဇဝိညာဏံ၊ ဖြစ်သောဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိသောဝိညာဉ်ကို။ သမနုပဿန္တဿ၊ ရှုဆင်ခြင်သော။ ယောဂီနော၊ အား။ “အယံ သတ္တော၊ သည်။ ပမောဒတိ၊ ဝမ်းမြောက်၏။ သာဓု ဝတ၊ ကောင်းလေစွတကား။” ဣတိ၊ သို့။ မုဒိတာယ၊ ၏။ ပဝတ္တိသမ္ဘဝတော၊ ကြောင့်။ ပမုဒိတဝိညာဏဿ၊ ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ဝိညာဉ်ကို။ ဒဿနေန၊ ရှုခြင်းဖြင့်။ ဝိညာဏဂ္ဂဟဏပရိစိတံ၊ ဝိညာဉ်ကို ယူခြင်း၌ လေ့ကျက်သော။ (အလေ့အကျက်ရသည်ဟု ဆိုလို၏) စိတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ ခြင်းတည်း။

အနုက္ခမာဓိဂတန္တိ၊ ကား။ အာကာသကသိဏဝဇ္ဇေ၊ အာကာသကသိဏ်း သည် ကြဉ်အပ်သော။ ယတ္ထ ကတ္တစိ၊ အမှတ်မရှိ တခုခုသော။ ကသိဏေ၊ ၌။ ရူပါဝစရဇ္ဈာနာဓိဂမာနုက္ခမေန၊ ရူပါဝစရဈာန်လေးပါးကို ရခြင်းအစဉ်ဖြင့်။ ရူပဝိရာဂဘာဝနာယ၊ ရုပ်၌တပ်မက်ခြင်းကင်းသောဘာဝနာဖြင့်။ ဝါ၊ ရုပ်ကို စက်ဆုပ်သောဘာဝနာဖြင့်။ အဓိဂတံ၊ ရအပ်သော။ ။တေဿ၊ ဤပဌမာရူပ- ဝိညာဉ်၏။ ဂေါစရော၊ အာရုံကား။ အာကာသနိမိတ္တံ၊ အာကာသပညတ်နိမိတ် တည်း။ (တနည်း) တေဿ၊ အား။ အာကာသနိမိတ္တံ၊ နိမိတ်ဟူသော။ ဂေါစရော၊ သည်။ (အတ္တိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာကာသနိမိတ္တဂေါစရံ၊ မည်၏။ အာကာသနိမိတ္တဂေါစရေ၊ အာကာသပညတ်နိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော။ တသ္မိံ ပဌမာရူပဝိညာဏေ၊ ၌။ စိတ္တံ ဥပသံဟရတောတိ၊ ကား။ ဒုတိယာရူပ- ဓိဂမာယ၊ ဒုတိယာရူပဈာန်ကိုရခြင်းငှါ။ ဘာဝနာစိတ္တံ၊ ကို။ နေန္တဿ၊ ဆောင်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ဆောင်သောယောဂီအား။ တထာ၊ ထိုသို့အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ဘာဝယတော၊ ပွားစေသည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ပွားစေသောယောဂီအား။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္တော၊ ဥပသံဟရတော-ဟူသောပုဒ်၏အနက်တည်း။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ပဌမာရူပဝိညာဏေ၊ ၌။ စိတ္တန္တိ၊ ကား။ ဝိညာဏဉ္စာယတန- စိတ္တံ၊ သည်။ ပက္ခန္ဓတီတိ၊ ကား။ အနုပဝိသတိ၊ သက်ဝင်၏။ ဝိမောက္ခဘာဝေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပေတိ၊ သက်ရောက်၏။

အာဘောဂါဘာဝတောတိ၊ ကား။ သုခိတာ ဟောန္တုတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သုခါသီသနာဒိဝသေန၊ ချမ်းသာကိုတောင့်တခြင်းစသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အာဘု- ဇနာဘာဝတော၊ နှလုံးသွင်းခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ သုခါ- သီသနာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ [၃၉၀] ပဝတ္တမာနာ၊ သော။ မေတ္တာဒိဘာဝနာဝ၊ သည်သာလျှင်။ (သီဟိန္ဒုမုဉ် ဝေ-သဒ္ဓါမရှိ) ပရမတ္ထဂ္ဂဟဏမုခေန၊ ပရမတ္ထ တရားကိုယူခြင်းကို အရင်းခံပြုသဖြင့်။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ အာရမ္မဏံ ကရေတိ၊ အာရုံပြု၏။ ဥပေက္ခာဘာဝနာ ပန၊ သည်ကား။ တထာ၊ ဖြင့်။ အပ္ပဝတ္တိတွာ၊ ရှိ။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အဇ္ဈပေက္ခာနဝသေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ အာရမ္မဏံ ကရေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပေက္ခာ။ ပ။

ဂူဟဏဒုက္ခံ စိတ္တံ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ စ-စောဒေမိ၊ အံ။ ကမ္မဿကာ
 ။ပ။ အဝိဿန္တိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပဋိက္ခေပဝသေနပိ၊ ပယ်မြစ်သည်၏ အစွမ်း
 အားဖြင့်လည်း။ ပရမတ္ထဂူဟဏမုခေနေဝ၊ သဖြင့်သာလျှင်။ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာ-
 ရောပိ၊ သည်လည်း။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ အာရမ္မဏံ ကရေတိ နန၊ အာရုံပြုသည်
 မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ဤသို့စောဒနာဌားအံ။ တေ၊ ဤစကားသည်။ သစ္စံ၊
 မှန်ပေ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ တံ၊ ထိုပရမတ္ထတရားကို ယူခြင်းသည်။
 အာဝနာယ၊ ဧ။ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဌံ။ (ဟောတိ၊ ဧ။) မတ္တကပ္ပတ္တိယံ ပန၊
 ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်လတ်သော်ကား။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အဇ္ဈုပေက္ခ-
 နဝသေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ အာရမ္မဏံ ကရေတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊
 ကြောင့်။ သဝိသေသံ၊ အထူးနှင့်တကွ။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇမာနေ ဝေ၊
 ထင်ရှား မရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဝိသယေ၊ သက်သက် သတ္တဝါပညတ်
 အာရုံ၌။ တဿ၊ ထိုဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရ၏။ ပဝတ္တိ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။)
 စ၊ ဆက်။ အဝိဇ္ဇမာနဂူဟဏဒုက္ခတာ၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားမရှိသော
 သက်သက် သတ္တဝါပညတ်ကိုယူခြင်းဖြင့် (ဝါ) ယူခြင်းကြောင့် ခဲယဉ်းငြိုငြင်
 သည်၏ အဖြစ်ကို။ (ပြည်မှ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယကုမ္ပိရ် ပေးသောအနက်၊ သီဟိုဠ်
 မူအရ အားဖြင့်ကား) အဝိဇ္ဇမာနဂူဟဏဒုက္ခတာ၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှား
 မရှိသော သတ္တဝါပညတ်ကိုယူခြင်း၌ ကျင်လျှင် (ကျင်လယ်) သည်၏ အဖြစ်ကို။
 (ဝေဒိတဗျာ-၌စပ်) အဇ္ဈုပေက္ခနဝသေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပနာပုတ္တိယာ၊ အပ္ပနာသို့
 ရောက်ခြင်းဖြင့်။ အပရာမာသသတ္တဂူဟဏမုဒ္ဓဘူတတာယ၊ မှားသောအားဖြင့်
 မသုံးသပ်မှု၍ သတ္တဝါ ပညတ်ကိုယူခြင်း၌ ခေါင်ထိပ်တရား ဖြစ်၍ဖြစ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေဒိတဗျာ၊ ဧ။ သေသံ၊ ကြွင်းသောစကားရပ်သည်။ ဝုတ္တ-
 နယမေဝ၊ တည်း။

၂၇၄။ သဗ္ဗာပေတာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗာပိ၊ ကုန်သော။ တော အပ္ပမညာ၊
 တို့ကို။ ဒါနာဒိနန္တိ၊ ကား။ ပါရမိဘာဝပုတ္တာနံ၊ ပါရမိအဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်
 သော။ ဒါနာဒိနံ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓကရဓမ္မာနံ၊ ဘုရားအဖြစ်ကို ပြုတတ်သော
 ဂုဏ်ကျေးဇူးတရားတို့ကို။ သဗ္ဗကလျာဏဓမ္မာနန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်
 သော။ သမတိ သာယ၊ အမျှသုံးဆယ်သော။ ပါရမိတာနံ စ၊ ပါရမိတော်လည်း
 ဖြစ်ကုန်သော။ တန္တိမိတ္တာနံ၊ ထိုအမျှသုံးဆယ်သော ပါရမိတော်လျှင် အကြောင်း
 ရှိကုန်သော။ ဗုဒ္ဓယာနိယာနဉ္စ၊ ဗုဒ္ဓယာဉ်နှင့်စပ်ကုန်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးတရား

၁-သီမ္မံ ဥပေက္ခာ။ ပ။ ဂူဟဏေ ဒက္ခံ စိတ္တံ ဟောတိတိ-ဟု ရှိ၏။ ဤသီမ္မသည်
 သာလျှင် အသင့်ယုတ္တိရှိပေသည်။ ၎င်းသုတ်၎င်း၏ အဖွင့်၌ကား ဒက္ခံ-ကို ကုသလံ-ဟု
 ဖွင့်ထားသည်ကိုလည်း တွေ့ရ၏။

ဝိသုဒ္ဓိ ၃ နိဿယ ၂-၂၅-ပ.ပ.ဗ.သ.စ

လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အနုဝဇ္ဇမဗ္ဗာနံ၊ အပြစ်ကင်းသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတရား
တို့ကို။ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗေဟံ၊ အလုံးစုံသော လောကီဂုဏ်ကျေးဇူးတရားတို့
ထက်။ သန္တရသဘာဝါနံ၊ ကောင်းသောသဘောတရားတို့ကို။ ဟံ၊ မှန်။ လောကီ-
ယမဗ္ဗာ၊ လောကီတရားတို့သည်။ ဗုဒ္ဓကရမဗ္ဗေဟံ၊ သော ပါရမီဂုဏ်ကျေးဇူး
တရားတို့ထက်။ အာနုဘာဝတော၊ အားဖြင့်။ ဥက္ကဋ္ဌာ နာမ၊ လွန်မြတ်ကုန်
သည်တို့မည်သည်။ န အတ္တိ၊ ကုန်။ ဗုဒ္ဓမဗ္ဗေသု၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၏ အရဟတ္တမဂ်
ညဏ် သဗ္ဗညုတညာဏ် အစရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတရားတို့၌။ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ၊ ဆိုဖွယ်
သည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပရိပူရိကာတိ၊ ကား။ ပရိဝုဒ္ဓိကရာ၊ ထက်ဝန်းကျင်
ကြီးပွားခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သည်။ ဟံ၊ မှန်။ အပ္ပမညာ၊ တို့သည်။ အဓိဋ္ဌာနာနိ
ဝိယ၊ လေးပါးသောတည်ရာ အဓိဋ္ဌာန်တို့ကဲ့သို့။ သဗ္ဗာသံ၊ ကုန်သော။ ပါရမိ-
တာနံ၊ ပါရမီတော်တို့ကို။ ပါရိပူရိကရာ၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံသည်ကို ပြုတတ်
ကုန်၏။ ဟိတဇ္ဈာသယတာယာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ (ဒဿတိ-၌ စပ်) မေတ္တာ-
ဗြဟ္မဝိဟာရာဒိနံ၊ တို့၏။ (ဘာဝ-၌ စပ်) ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရဿ၊ ၏။ အဓိဋ္ဌာန-
ဘာဝဒဿနမုခေန၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းကို အရင်းခံပြုသဖြင့်။ စတုဟိ၊
ကုန်သော။ အပ္ပမညာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ သန္တာနဿ၊ သန္တာန်၏။
ပဂေဝ၊ ရှေးမဆွကပင်လျှင်။ အဘိသင်္ခတတ္တာ၊ ပြုပြင်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ မဟာဗောဓိသတ္တာ၊ ဘုရားအလောင်းတော်တို့သည်။ ဒါနာဒိပါရမိ-
ယော၊ တို့ကို။ ပူရေတုံ၊ ငှါ။ သမတ္တာ၊ စွမ်းနိုင်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
အညထာ၊ အရာအားဖြင့်။ (သမတ္တာ၊ ကုန်သည်။) န(ဟောန္တိ)၊ ကုန်။ ဣတိ၊
သို့။ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿတိ၊ ၏။ ဣမဿ ဒါတဗ္ဗံ ဣမဿ န ဒါတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ
သော စကားကို။ နိဒဿနမတ္တံ၊ မျှဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဣဒံ၊
ဤဝတ္ထုကို။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးလှူအပ်၏။ ဣဒံ၊ ကို။ န ဒါတဗ္ဗံ၊ အပ်။ ဣတိ စ၊
ဤသို့လည်း။ ဝိဘာဂံ၊ ခွဲခြမ်းဝေဘန်ခြင်းကို။ အကတွာ၊ မူ၍။ ဣတိ၊ သို့။
ဝတ္တဗ္ဗတော၊ ဆိုအပ်ဆိုသင့်သေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟံ၊ မှန်။ ဒါန-
ပါရမိတာ၊ ဒါနပါရမီတော်သည်။ ဒေယျပဋိဂ္ဂါဟကဝိကပ္ပရဟိတာ၊ လှူဖွယ်

၁-မြန်မာမူအချို့ နှင့် သျှာမူတို့၌ရှိသော ပါရိပူရိကရာ-ဟူသောပါဌ်သည် ဆိုလတုံသော
ဒဠီဝါကျရှိ ပါဌ်နှင့်ညီသောကြောင့် ယုတ္တတရ ဖြစ်သကဲ့သို့ရှိ၏။
၂-စရိယာပိဋက ၄ ၂၆၉-၌ ဒါနသီလာဒိဂုဏ်ဝိသေသယောဂေန သတ္တုတ္တမတာယ
ပရမာ မဟာသတ္တာ ဗောဓိသတ္တာ၊ တေသံ ဘာဝေါ ကမ္မံ ဝါ ပါရမီ၊ ဒါနာဒိကိရိယာ-စသည်
ဖြင့်၎င်း ပါရေ ဝါ နိဗ္ဗာနေ မဇ္ဇတိ သုဇ္ဈတိ သတ္တေ စ သောဓေတိ။ပ။ ကိလေသာရယော
ဝါ သတ္တာနံ တတ္ထ မိနာတိ ဟိ သတိတိ ပါရမီ၊ မဟာပရိသော။ တဿ ဘာဝေါ ကမ္မံ ဝါ
ပါရမိတာ၊ ဒါနာဒိကိရိယာဝ-ဟူ၍၎င်း ပါရမီနှင့် ပါရမိတာကို အရတူပင် ဖွင့်ပြထားသည်။
ဤ၌ကား ပါရမီ-ပုဒ်၏ အနက်နှင့် ဝေါဟာရအားဖြင့်ကွဲစေရန် ပါရမီတော်-ဟု ပြန်ဆိုသည်။

ဝတ္ထုနှင့် အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကို နှစ်သွယ်နှစ်ခွဲကြံစည်ခြင်းမှကင်းသည်။ (ဟောတိ၊
၏။) ယထာဟ၊ ဟူမူကား။ ယထာပိ။ပ။ ပရိရက္ခတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟော
တော်မူ၏။

[ယဿ ကဿစိ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝါ၊
အမှတ်မထား တပါးပါးသောရေဖြင့်။ သမ္ပုဏ္ဏော၊ ပြည့်သော။ ကုမ္မော၊
အိုးကို။ အခေကတော၊ အောက်၌ မျက်နှာဝပြုအပ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊
မှောက်ထားအပ်သည်ရှိသော်။ ဥဒကံ၊ ကို။ နိဿေသံ၊ အကြွင်းမဲ့။
ဝမတေဝ၊ အန်ထုတ်သည်သာလျှင်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုရေကို အန်ထုတ်
ရာ၌။ န ပရိရက္ခတိ ယထာ၊ ကြွင်းကျန်စေသောအားဖြင့် မစောင့်
ရှောက်သကဲ့သို့။]

သဗ္ဗသတ္တာနန္တိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤပုဒ်ကို။ သုခနိဒါနန္တိ ဣမိနာပိ၊ ဟူသော
ဤပုဒ်နှင့်လည်း။ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဒေန္တိတိ ဣမိနာ စ၊ နှင့်လည်း။ (သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊
၏။) တေန၊ ထိုသဗ္ဗသတ္တာနံ-ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ (ဝုတ္တာ ဟောတိ-၌ စပ်)
ဒေယျဓမ္မေန ဝိယ၊ လှူဖွယ်ဝတ္ထုဖြင့် ကဲ့သို့။ ဒါနဓမ္မေနပိ၊ ပေးလှူခြင်းစေတနာ
တရားဖြင့်လည်း။ မဟာသတ္တာနံ၊ ဘုရားအလောင်းတော်တို့၏။ လောကဿ၊
အလုံးစုံသော သတ္တဝါဟူသော လောကအား။ [၃၉၁] ဗဟူပကာရတော၊ များ
သော ကျေးဇူးရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊
ကား။) တထာ၊ ထိုသို့ ကျေးဇူးများစေသော အခြင်းအရာဖြင့်။ တဿ၊ ထို
စေတနာဒါနကို။ ပရိဏာမနတော၊ ညွတ်စေခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။
တဒတ္ထဒီပနတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝိဘာဂံ အကတွာတိ၊ ဟူ၍။
ဝတွာပိ၊ ဆိုပြီး၍လည်း။ သဗ္ဗသတ္တာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေသန္တိ၊ ကား။
သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ တို့ကို။ ဥပဿာတန္တိ ဧတ္တာပိ၊ ဟူသော ဤပုဒ်၌လည်း။ ဝိဘာဂံ
အကတွာတိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းကို။ အာနေတွာ၊ ၍။
သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်လတံသည်ကား။
ပဒယောဇနာ၊ ပုဒ်တို့ကို ယှဉ်စပ်ခြင်းတည်း။ ဝိဘာဂံ၊ ခွဲခြမ်းဝေခွဲခြင်းကို။
အကတွာ၊ ၍။ ဥပဿာတံ၊ နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲခြင်းကို။ ပရိဝဇ္ဇယန္တော၊ ကြဉ်ရှောင်
ကုန်လျက်။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ တို့၏။ သုခနိဒါနံ၊ ချမ်းသာခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်
သော။ သီလံ၊ ကို။ သမာဒိယန္တိ၊ ဆောက်တည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤကား
ပဒယောဇနာတည်း။ ဟိ-သစုံ၊ ၏။ သီလပါရမိတာ၊ သည်။ သတ္တကာလဝိကပ္ပ-
ရဟိတာ၊ သတ္တဝါနှင့် ကာလကို နှစ်သွယ်နှစ်ခွဲကြံစည်ခြင်းမှကင်းသည်။ (ဟောတိ၊
၏။) စ၊ ဆက်။ အဿ၊ ထိုသီလ၏။ ဖလံ၊ အကျိုးကို။ လောကတ္ထမေဝ၊ အလုံးစုံ
သော သတ္တလောကအကျိုးငှါသာလျှင်။ ပရိဏာမိယတိ၊ ညွတ်စေအပ်၏။
နေက္ခမ္ပံ ဘဒန္တိတိ၊ ကား။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်သို့။ ဥပဂစ္ဆန္တိ၊ ချဉ်းကပ်ကုန်

၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပဗ္ဗဇိတဿ၊ ရှင်ရဟန်းအား။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ သီလံ၊ သည်။
ပရိပူရတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ ဂဟဋ္ဌဿ၊ လူဝတ်ကြောင်အား။ န ပရိပူရတိ၊ မပြည့်စုံ။
ဣဓာပိ၊ ဤအရာ၌လည်း။ ဝိဘာဂံ အကတွာ သဗ္ဗသတ္တာနံ သုခနိဒါနန္တိ ဣဒံ၊
ဟူသောဤပုဒ်အပေါင်းကို။ အာနေတွာ၊ ၍။ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။
ဗောဓိသတ္တာ၊ တို့သည်။ ကာလဝိဘာဂံ၊ ကာလကိုခွဲခြမ်းဝေဘန်ခြင်းကို။ ကတွာ၊
၍။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ကို။ န အနုတိဋ္ဌန္တိ၊ မဆောက်တည်ကုန်။ (တနည်း အနုကို ကမ္မပ္ပ-
ဝစနိယ-ဟု ယူလျှင်) ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်၌။ န အနုတိဋ္ဌန္တိ၊ မတည်ကုန်။
သီလံ ဝါ၊ သီလကိုမူလည်း။ န သမာဒိယန္တိ၊ မဆောက်တည်ကုန်။ စ၊ ဆက်။
တေ၊ (သီလပရိပူရဏတ္ထံ နေက္ခမံ ဘဇန္တိ-ဟူသော) ဤစကားသည်။ နိဒဿန-
မတ္ထံ၊ မျှသာတည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဈာနာဒိနေက္ခမဘဇနဿာပိ၊ ဈာန်အစ
ရှိသော နေက္ခမတရားသို့ ဆည်းကပ်ခြင်း၏လည်း။ ဣတ္ထိတဗ္ဗတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။
သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ တို့၏။ သုခနိဒါနတာ၊ သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယာဝ၊ တည်း။
သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသောစကားရပ်တို့၌လည်း။ သေ နယော၊ တည်း။
ဟိတာဟိတေသုတိ၊ ကား။ အတ္တာနတ္ထေသု၊ အကျိုးစီးပွားနှင့် အကျိုးမဲ့တို့၌။
အသမ္မောဟတ္တာယာတိ၊ ကား။ သမ္မောဟဝိဒ္ဓံသနာယ၊ ပြင်းစွာတွေ့ဝေခြင်းကို
ပယ်ဖျောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ပညံ ပရိယောဒပေန္တိတိ၊ ကား။ ယောဂဝိဟိတံ၊
ပညာဖြင့် စီရင်အပ်သော။ ဝိဇ္ဇာဋ္ဌာနာဒိံ၊ ဆေးပညာအစရှိသော နှုတ်ပူပညာ
စိတ်မူပညာအရာစသည်ကို။ အဿုတံ၊ မကြားနာဘူးသေးသည်ကို။ သုဏန္တာ၊
ကြားနာကုန်လျက်။ သုတံ၊ ကြားနာဘူးသည်ကို။ ဝေါဒပေန္တာ၊ ဖြူစင်စေကုန်
လျက်။ အဟံကာရမဒံကာရာဒိံ၊ ငါဟု နှလုံးသွင်းခြင်းကိုပြုသောဒိဋ္ဌိ၊ ငါ၏
ဥစ္စာဟု နှလုံးသွင်းခြင်းကို ပြုသောတဏှာစသည်ကို။ ဝိဓုနန္တာ၊ ခါထုတ်ကုန်
လျက်။ ဉာဏံ၊ ကို။ ဝိသောဓေန္တိ၊ သုတ်သင်ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပညာပါရမိတာ၊
သည်။ အဟံ မမာတိ ဝိကပ္ပရဟိတာ၊ ငါ၊ ငါ၏ဥစ္စာဟု ကြံစည်ခြင်းမှကင်းသည်။
(ဟောတိ၊ ၏။) ဟိတသုခတ္တာယာတိ၊ ကား။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဟိတသုခါဒိ-
ဝုဒ္ဓိယတ္ထမေဝ၊ စီးပွားချမ်းသာစသည်၏ ကြီးပွားခြင်းအကျိုးငှါသာလျှင်။ နိစ္စန္တိ၊
ကား။ သဿတံ၊ အမြဲ။ အဝိစ္စေဒေန၊ အစဉ်မပြတ်သဖြင့်။ ပဋိပက္ခေန၊ နှင့်။
အဝေါကိဏ္ဍံ၊ မရောပြမ်းမှု၍၊ ဝါ၊ မရောပြမ်းပဲ။ ဝီရိယမာရဘန္တိတိ၊ ကား။
ယထာ၊ အားဖြင့်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့အား။ အနုပ္ပန္နံ၊ မဖြစ်သေးသော။
ဟိတသုခံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပြီးသော စီးပွားချမ်းသာသည်။
အဘိဝေဒတိ၊ တိုးပွား၏။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ပရက္ကမံ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ ကရေန္တိ၊
ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဝီရိယပါရမိတာ၊ သည်။ သင်္ကေသဝိက္ခေပရဟိတာ၊ ဆုတ်
နစ်ခြင်း ပျံ့လွင့်ခြင်းမှ ကင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝီရဘာဝံ ပတ္တာပီတိ ဣမိနာ၊
ဤပါဌ်ဖြင့်။ အပရဒ္ဓါနံ၊ ပြစ်မှားကျူးလွန်သောသူတို့ကို။ နိဂ္ဂဟသမတ္ထတံ၊
နှိပ်ခြင်း၌(ဝါ) နှိပ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ နာနပ္ပကာ-

ရကံ အပရာဓံ ခမန္တိတိ၊ ကား။ မဗ္ဗစ္ဆေဒနာကာရေန၊ အသည်းနှလုံးစသော
သေကွင်းအရပ်ကိုဖြတ်သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အတ္တနိ၊ မိမိ၌။ ပဝတ္တိတံ၊
သော။ နာနာဝိဓံ၊ သော။ အပရာဓံ၊ ပြစ်မှားခြင်းကို။ သဟန္တိ၊ သည်းခံကုန်
၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဒေါသသဟနာ၊ အပြစ်ကို သည်းခံသော။ ခန္တိပါရမိတာ၊ သည်။
အတ္တပရဝိကပ္ပဝိရဟိတာ၊ မိမိနှင့်သူတပါးကို နှစ်သွယ်နှစ်ခွဲကြံစည်ခြင်းမှ ကင်း
သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

ပဋိညံ န ဝိသံဝါဒေန္တိတိ (တေန)၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ အဝိသံဝါဒနသမညေန၊
မချွတ်ယွင်းစေခြင်း တူသဖြင့်။ သဗ္ဗဿပိ၊ သော။ အနရိယဝေါဟာရဿ၊ ကို။
အကရကံ၊ မပြုခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သစ္စပါရမိတာ၊ သည်။ ပဋိညာ-
တေ စ၊ ဝန်ခံအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ အပဋိညာတေ စ၊ ဝန်ခံအပ်သည်
လည်းဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌာဒိကေ၊ မြင်အပ်သောအရာ စသည်၌။ မိစ္ဆာဝိကပ္ပရဟိတာ၊
မှားယွင်းစွာ ကြံခြင်းမှကင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အဝိစလာဓိဋ္ဌာနာတိ၊ ကား။
ယထာသမာဒိန္နေသု၊ အကြင်အကြင် ဆောက်တည်အပ်ကုန်ပြီးသော။ ဒါနာဒိ-
ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ နိစ္စလာဓိဋ္ဌာယိနော၊ မတုန်မလှုပ် တည်တံ့လေ့ရှိကုန်သည်။
အစလသမာဒါနာဓိဋ္ဌာနာ၊ မလှုပ်ရှားသော ဆောက်တည်ခြင်းဖြင့် တည်တံ့ခြင်း
ရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဤနေရာ၌ ပုဒ်မကြီး ရှိသင့်၏) စ-သစ္စံ၊ မှန်၏။
သမာဒိန္နေသု၊ ကုန်ပြီးသော။ ဗုဒ္ဓကရဓမ္မေသု၊ ဘုရားအဖြစ်ကို ပြုတတ်သော
ပါရမိတရားတို့၌။ သမ္ပဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ အဝဋ္ဌာနံ၊ ကြံကြံတည်ခြင်း
သည်။ အဓိဋ္ဌာနပါရမိတာ၊ တော်ပေတည်း။ တေသုတိ၊ ကား။ သတ္တေသု၊
တို့၌။ အဝိစလာယာတိ၊ ကား။ ပဋိပက္ခေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက်သည်။ အကမ္ပနီ-
ယာယ၊ မလှုပ်ရှားစေအပ် မလှုပ်ရှားစေနိုင်သော။ ဝေန္တိ၊ ကား။ ယထာ-
ဝုတ္တေန၊ သော။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ ဟိတဇ္ဈာသယတာဒိအာကာရေန၊ အစရှိ
သောအခြင်းအရာဖြင့်။ စ၊ ဆက်။ ပါရမိယော၊ တို့သည်။ ဗြဟ္မဝိဟာရာဓိဋ္ဌာနာ၊
ရလျှင် တည်ရာရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ အဓိဋ္ဌာ-
နာဓိဋ္ဌာနာပိ၊ လေးပါးသောအဓိဋ္ဌာန်လျှင် တည်ရာရှိကုန်သည်လည်း။ (ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။) တထာ-တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ၊ ချဲ့။ ယထာပဋိညံ၊ ဝန်ခံချက်အားလျော်
စွာ။ ပရာနုဂ္ဂဟာယ၊ သူတပါးတို့အား ချီးမြှောက်ခြင်းငှါ။ [၃၉၂] ပါရမိနံ၊
တို့ကို။ အနုဋ္ဌာနေန၊ လျော်စွာဖြစ်စေခြင်းဖြင့်။ သစ္စာဓိဋ္ဌာနံ၊ ဓိဋ္ဌာန်သည်။
ဝါ၊ သစ္စာဟူသော တည်ရာတည်ကြောင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တပ္ပဋိပက္ခ-
ပရိစ္စာဂတော၊ ထိုပါရမိတို့၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို စွန့်ခြင်းကြောင့်။ စာဂါဓိဋ္ဌာနံ၊
သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပါရမိဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သစိတ္တုပသမတော၊ မိမိစိတ်၏
ငြိမ်သက်ခြင်းကြောင့်။ ဥပသမာဓိဋ္ဌာနံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တာဟိ၊
ထိုပါရမိတော်တို့ဖြင့်။ ပရဟိတူပါယကောသလ္လတော၊ သူတပါးတို့၏ အကျိုး

စီးပွား၏အကြောင်း၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပညာဓိဋ္ဌာနံ၊
 သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဧဝံ၊ တူ။ ပစ္စေကမ္ပိ၊ အသီးအသီးလည်း။
 ပါရမိတာသု၊ တို့၌။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ နေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီး
 သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤဗြဟ္မဝိဟာရကထာ၌။ သင်္ခေပေါ၊ အကျဉ်းတည်း။
 ဝိတ္ထာရတော ပန၊ အားဖြင့်ကား။ ပါရမိတာသု၊ တို့၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။
 ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ပရမတ္ထဒီပနိယံ၊ နိမည်သော။ စရိယာပိဋက-
 ဝဏ္ဏနာယံ၊ စရိယာပိဋက၏အဖွင့် အဋ္ဌကထာ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အတိဝိတ္ထာရဘယေန၊ အလွန်ကျယ်မည်မှ စိုးရိမ်ခြင်းကြောင့်။
 န ဝိတ္ထာရယိမှ၊ မချဲ့ကုန်တော့ပြီ။ ဒသဗလဉာဏာဒိကေ၊ စသည်၌။ တထာ၊
 ပင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤတွင်တရပ်ပြီး၏။ တောဝ ဟောန္တိတိ၊ ကား။ တော၊
 ဤလေးပါးသော အပ္ပမညာတို့သည်။ ဟောန္တိ ဧဝ၊ ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။
 ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဗြဟ္မဝိဟာရနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီး၏။

ဣတိ၊ ကား။ နဝမပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၁၀-အာရုပ္ပနိဋ္ဌေသဝဏ္ဏနာ (၃၉၃-၁၂)

ပဌမာရုပ္ပကထာဝဏ္ဏနာ

[၃၉၃] ၂၇၅။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌေသုတိ၊ ကား။ စတ္တာရော အာရုပ္ပတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊
သို့။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌေသု၊ အကျဉ်းပြအပ်ကုန်ပြီးသော။ စ၊ ဆက်။ တေ၊ ဤဥဒ္ဓိဋ္ဌေသု-
ဟူသောပုဒ်သည်။ နိဒ္ဓါရဏေ၊ ၌။ ဘုမ္မံ၊ တည်း။ တေနော၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။
စတုသု အာရုပ္ပေသုတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ငါ။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ ရူပဝိဝေကေန၊
ရုပ်၏ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့်။ အရူပံ၊ မည်၏။ (နတ္ထိ ရူပံ စတ္တာတိ အရူပံ-ဟု
ဝစနတ္ထပြုရာ၏) အရူပမေဝ၊ အရူပသည်ပင်လျှင်။ အာရုပ္ပံ၊ မည်၏။ ဈာနံ၊ ကို။
(လဗ္ဘတိ၊ ငါ။) ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဣမ၊ ဤပါ၌။ တဒတ္ထံ၊ ထိုဈာန်
အကျိုးငှါ၊ ဝါ၊ အကျိုးရှိသော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတံ၊ ငါ။ တံ၊ ထိုအာရုပ္ပ-
ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဘာဝေတုကာမော၊ ပွားစေခြင်းငှါ အလိုရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။
စတုတ္ထဇ္ဈာနံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ငါ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ငါ။ ရူပါဓိကရဏန္တိ၊
ကား။ ရူပဟေတု၊ ရုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဧတ္ထ၊ ဤရူပါဓိ-
ကရဏံဟူသောပုဒ်၌။ အဓိကရဏသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ကာမာဓိကရဏန္တိအာဒိသု
ဝိယ၊ ပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့။ ဟေတုအတ္ထော၊ အကြောင်းဟူသော အနက်ရှိ၏။ ဒဏ္ဍာ-
နဋ္ဌေန၊ ခြိမ်းချောက်ကြောင်း အနက်ကြောင့်။ ဝါ၊ ရိုက်နှက်ပုတ်ခတ်ကြောင်း
အနက်ကြောင့်။ ဒဏ္ဍော၊ မည်၏။ မုဂ္ဂရာဒိ၊ ဆောက်ပုတ်-လက်ရိုက်အစရှိသော
ဒုတ်ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ငါ။) ပရပိဋ္ဌာဓိပ္ပာယေန၊ သူတပါးကို နှိပ်စက်လိုသဖြင့်။
တဿ၊ ထိုဆောက်ပုတ် အစရှိသောဒုတ်ကို။ အာဒါနံ၊ စွဲကိုင်ခြင်းသည်။ ဒဏ္ဍာ-
ဒါနံ၊ မည်၏။ သတ္တာနံ၊ တို့ကို။ သသနဋ္ဌေန၊ ညည်းဆဲကြောင်း အနက်ကြောင့်။
သတ္ထံ၊ မည်၏။ အာဝုဓံ၊ ဓားစသော လက်နက်ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ငါ။) ဘဏ္ဍာနံ၊
ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကလဟော၊ မည်၏။ ဝိရောဓော၊ ဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။
ဝိဂ္ဂဟော၊ မည်၏။ နာနာဝါဒေါ၊ အသီးအသီးကဲ့ပြားသည်ကို ဆိုခြင်းသည်။
ဝိဝါဒေါ၊ မည်၏။ တေန္တိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ ဒဏ္ဍာဒါနာဒိကံ၊ ဒဏ္ဍာ-
ဒါနစသည်သည်။ သဗ္ဗသောတိ၊ ကား။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။
အာရုပ္ပေ အရူပဘာဝေ၊ ရုပ်မရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) ဝါ၊
ကား။ အာရုပ္ပေ ဘဝေ၊ အရူပဘဝ၌။ ရူပါနိယေဝါတိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌာဒိနဝါနံ၊

၁- မ ဌ ၁-၃၇၃-၌ နာနာဂါဟမတ္တံ ဝိဂ္ဂဟော-ဟုဖွင့်၏။ ၎င်း၏ဒို့ကာ၌ဝိရုဒ္ဓဂါဟ-
ဝသေန နာနာဂါဟမတ္တံ-ဟု ထပ်ဆင့်၍ ဖွင့်၏။ ထို့ကြောင့် ဤ၌လည်း ဝိရုဒ္ဓဂါဟော
ဝိဂ္ဂဟော-ဟုရှိသင့်၏။

မြင်အပ်ပြီးသော အပြစ်ရှိကုန်သော။ ရူပါနံယေဝ၊ တို့၏သာလျှင်။ အရူပါနံ၊ နာမ်တရားတို့၏။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ အယံ၊ သည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ (ရူပါနံ-ယေဝ-ဟူသောပုဒ်၏) အဓိပ္ပါယ်တည်း။ နိဗ္ဗိဒါယာတိ၊ ကား။ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန၊ ချီသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ နိဗ္ဗိန္ဒနုတ္တာယ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝိရာဂါယာတိ၊ ကား။ ဝိရဇ္ဇနုတ္တာယ၊ တပ်မက်ကင်းခြင်းအကျိုးငှါ။ နိရောဓာယာတိ၊ ကား။ နိရုဇ္ဈနုတ္တာယ၊ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းအကျိုးငှါ။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ဧတံ၊ ဤ နိဗ္ဗိဒါယ-အစရှိသော သုံးပုဒ်ကို။ သမတိက္ကမံ၊ ကျော်လွန်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒဏ္ဍာဒါနာဒိနန္တိ (ဧတ္ထ)၊ ဤ။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ အဒိန္နာဒါနာ-ဒိကံ၊ အစရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ရူပဟေတုကံ၊ ရုပ်လျှင်အကြောင်းရှိသော။ အနတ္တံ၊ အကျိုးမဲ့ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဣဓ ပါဠိယံ၊ ဤ။ အာဂတမေဝ၊ လာသော အကျိုးမဲ့ကိုသာလျှင်။ န (သင်္ဂဏှာတိ)၊ ရေတွက်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဗ္ဗဗ္ဗံ၊ ၏။ ကရဇရူပေတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ (ဝုတ္တံ-ဥစပ်) ယထာဝုတ္တာဒိ-နဝါဓိကရဏဘာဝယောဂံ၊ အကြင် အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြစ်၏တည်ရာ အကြောင်း အဖြစ် အားလျော်သောရုပ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဩဠာရိကရူပေ၊ ရုန့်ရင်းသော ရုပ်၌။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အာဒိနဝန္တိ၊ ကား။ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို။ တဿာတိ၊ ကား။ ရူပဿ၊ ကို။ အာလောကောပိ၊ အာလောက ကသိုဏ်းသည်လည်း။ ဝါ၊ အရောင် အလင်း သည်လည်း။ (သီဟိဋ္ဌမုန့်နှင့်အညီ ပိ-သဒ္ဓါနှင့်ရှိသော ပါဠိသာ သင့်သည်) ဝဏ္ဏဝိသေသော ဧဝ၊ အဆင်းအထူးသာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအာလောက ကသိုဏ်း၌။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ ကို။ ဥဃ္ဍါဋေတွာ၊ ချီ၍။ အာကာသနိမိတ္တံ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဟေတုံ၊ ယူခြင်းငှါ။ ဝါ၊ သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ပန၊ မဖြစ်နိုင်သည်ကိုဆိုအံ့။ ပရိစ္ဆိန္နာကာသကသိဏံ၊ ပိုင်းခြား အပ်သော အာကာသ ကသိုဏ်းကို။ ဥဃ္ဍါဋေတွာ၊ ဤ။ (အာကာသနိမိတ္တံ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဟေတုံ၊ ငှါ။ ဝါ၊ သည်)။ န (သိယာ)၊ မဖြစ်ရာ၊ ဝါ၊ မဖြစ်နိုင်။ ဟံ၊ မှန်။ တဿ၊ ထိုပရိစ္ဆိန္နာကာသ ကသိုဏ်းကို။ ဥဃ္ဍါဋေနာ နာမ၊ ချီခြင်းမည်သည်။ ရူပနိမိတ္တေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ သိယာ၊ ရာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဌပေတွာ။ပ။ နဝသုတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကေစိပန၊ တို့သည်ကား။ အာလောကကသိဏမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဌပေတွာ၊ ဤ။ အဌသု၊ ရှစ်ပါးသော ကသိုဏ်းတို့တွင်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တဿ၊ ထိုအာလောက ကသိုဏ်းကို။ ဌပနေ၊ ထားခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ သည်။ န ဒိဿတိ၊ မထင်။

ကရဇရူပံ၊ ကို။ အတိက္ကန္တံ၊ ကျော်လွန်အပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဿ၊ ထိုကရဇရူပကို။ အနာလမ္ပနတော၊ အာရုံမပြုခြင်း ကြောင့်တည်း။ ယဒိ ဧဝံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်ခဲ့သော်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတုတ္ထဇ္ဈာန-

ဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ပဌမဇ္ဈာနာဒိနိပိ၊ တို့သည်လည်း။ ပဋိဘာဂ-
 နိမိတ္တာရမ္ပဏတ္တာ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဿ၊
 ထိုကရဇရုပ်ကို။ အနာလမ္ပနဝသေနေဝ၊ အာရုံမပြုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။
 ပဝတ္တန္တိ နန၊ ဖြစ်ကုန်သည် မဟုတ်လော။ (ဣတိ၊ သို့စောဒနာဌားအံ့။) ဧတံ၊
 ဤစကားသည်။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဩဠာရိကင်္ဂပူဟာနတော၊
 ရှန်ရင်းသော ဈာန်အင်္ဂါကို ပယ်ခြင်းကြောင့်။ သန္တသဘာဝေန၊ ငြိမ်သက်သော
 သဘာဝရှိသော။ အာနေဉ္စပုဒတ္တန၊ အာနေဉ္စအဖြစ်သို့ရောက်သော။ စတုတ္ထဇ္ဈာ-
 နေန၊ ဖြင့်။ အတိက္ကန္တံ၊ ကျော်လွန်အပ်သည်ရှိသော်။ သုဠ၊ စွာ။ အတိက္ကန္တံ
 နာမ၊ ကျော်လွန်အပ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စတုတ္ထဇ္ဈာ-
 နဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ [၃၉၄] ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကေစိ၊ တို့သည်။ အဿာသပဿာ-
 သာနံ၊ တို့၏။ နိရုဇ္ဈနတော စ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ကာမဓာတုသမတိက္က-
 မနတော စ၊ ကာမဓာတ်ကို ကျော်လွန်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ကာရဏံ၊
 ကို။) ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုအကြောင်းသည်။ အကာရဏံ၊ သင့်သော
 အကြောင်းမဟုတ်။ (ကသွာ၊ ကား။) ဣတရေသံ၊ ဤအဿာသပဿာသမု-
 တပါးကုန်သော။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပါနံ၊ တို့၏။ သမ္ဘဝတော စ၊ ဖြစ်သင့်သော
 ကြောင့်၎င်း။ (သမ္ဘာဝတော-ဟု ရှိသင့်၏။ ထိုသို့ရှိလျှင် သမ္ဘာဝတော စ၊ ထင်
 ရှားရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဟုပေး) ဟေဋ္ဌိမဇ္ဈာနာနံ-ဟေဋ္ဌိမဇ္ဈာနာနမ္ပ၊ တို့၏လည်း။
 အကာမဓာတုသံဝတ္တနိယတော စ၊ ကာမဓာတ်၌ မဖြစ်စေခြင်းကြောင့်၎င်း
 တည်း။ တပုဋိဘာဂမေဝါတိ၊ ကား။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟသမ္ဘာဝတော၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို
 ယူခြင်း၏ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သိဟိန္ဒမူနှင့်အညီ သမ္ဘာဝတော-သာ
 သင့်သည်) ကရဇရူပပဋိဘာဂမေဝ၊ ကရဇရုပ်နှင့် တူသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊
 ၏။) စ၊ ဆက်။ သဒိသံ နာမ၊ တူသောအရာမည်သည်။ တံ၊ ထိုမူလအစစ်
 ဝတ္ထုသည်။ ဝါ၊ ထိုမူလ ကရဇရုပ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသွာ၊ ကြောင့်။
 တဿ၊ ထိုကရဇရုပ်နှင့် တူသောပဋိဘာဂနိမိတ်ကို။ သမတိက္ကမနေန၊ ကျော်လွန်
 ခြင်းဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အနုယောဂံ၊ ကို။
 သန္ဓာယ၊ ၍။ ကထံ ယထာတိအာဒိ၊ အစရှိသည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌။
 ကထန္တိ၊ ကား။ ကထေတုကမ္ပတာပုစ္ဆာ၊ တည်း။ ယထာတိ၊ ပုဒ်သည်။
 ဩပမ္ပတ္တေ၊ ၌။ နိပါတော၊ တည်း။ လေခါစိတ္တန္တိ၊ ကား။ ကာဠေဏ္ဍာဒိနာ၊
 မည်းသောအဆင်း စသည်ဖြင့်။ ကတပရိကမ္မာယ၊ ပြုအပ်သော ပြုပြင်မှု ပရိကံ
 ရှိသော။ လေခါယ၊ အရေးအကြောင်းဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ဆန်းကြယ်သော။ ဖလိ-
 တန္တရန္တိ၊ ကား။ ဝိဝရံ၊ အကြားကို။ ဒိသ္မာတိ၊ ကား။ ဒုရတော၊ မှ။ ဒိသ္မာ၊
 ၍။ သမာနရူပသဒ္ဓသမုဒါစာရန္တိ၊ ကား။ သဒိသရူပသဏ္ဌာနသရူပယောဂံ၊
 တူသောအဆင်း သဏ္ဌာန် အသံ အပြုအမူရှိသော။

အာရမ္မဏဝသေနာတိ၊ ကား။ မမ၊ ငါ၏။ စက္ခု၊ သည်။ သောဘနံ၊ တင့်တယ်၏။ မမ၊ ၏။ ကာယော၊ သည်။ ထိရော၊ ခိုင်ခံ့၏။ မမ၊ ၏။ ပရိက္ခာရာ၊ အသုံးအဆောင်တို့သည်။ သုန္ဒရာ၊ ကောင်းမွန်ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အာရမ္မဏကရဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ကရဇရူပသမဂ္ဂိကာလောတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ အတ္တဘာဝရူပေန စေဝ၊ အတ္တဘောရုပ်နှင့်၎င်း။ အာရမ္မဏရူပေန စ၊ အာရုံရုပ်နှင့်၎င်း။ သမန္နာဂတကာလော၊ ပြည့်စုံသောအခါတည်း။ တမ္ပိတိ၊ ကား။ ကသိဏရူပဿပိ၊ ရုပ်၏လည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဣဒံ၊ ဤ တံ-ဟူသောပုဒ်သည်။ သာမိအတ္ထေ၊ သာမိအနက်၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ပုဒ်တည်း။ ဘယသန္တာသ- အဒဿနကာမတာ ဝိယ၊ ကြောက်ခြင်း လန့်ခြင်း ရှုမြင်ခြင်းငှါ အလိုမရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုကဲ့သို့။ သမတိက္ကမိတုကာမတာ၊ ကျော်လွန်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဒဠဗ္ဗာ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဣဒဉ္စ၊ ဤစကားသည်လည်း။ ယထာဝုတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ နိဗ္ဗိဒါဝိရာဂ- နိရောဓာနံ၊ တို့အား၊ ဝါ၊ တို့နှင့်။ သာဓာရဏဝစနံ၊ ဆက်ဆံသောစကားတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တယော၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထိုနိဗ္ဗိဒါ ဝိရာဂ နိရောဓတို့ကို။ အပေက္ခိတော၊ ငဲ့၍။ ဘယသန္တာသအဒဿနကာမတာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဧကော၊ တကောင်သော။ သုနခေါ၊ သည်။ ဝနေ၊ ၌။ သူကရေန၊ ဝက်သည်။

၁-ဤအဖွင့်ကို “မည်သည့်ပုဒ်နှင့် စပ်၍၊ မည်သို့ သမ္ပန် သမ္ပန္နိ ဖြစ်သနည်း”ဟု ဆင်ခြင်သင့်၏။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်တွင် ဥပမာကို မပြမီ ရှေး၌လည်း “တမ္ပိ သမတိက္ကမိတုကာမော ဟောတိ”ဟု ဆိုခဲ့၏။ ထိုအရာတွင် သာမိအနက်၌ ဖြစ်ကြောင်းကို ဋီကာဆရာ မပြဆိုခဲ့၊ ထိုကြောင့် ထိုအရာတွင် ကံအနက်၌သာ ဒုတိယာဝိဘတ်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား၏။ ဤအရာတွင်လည်းသမတိက္ကမိတုကာမ-နောင်ဘာဝအနက်၌ တာ-ပစ္စည်းဖြင့်သမတိက္ကမိတု- ကာမတာ-ဟု ပြီးခြင်းမျှသာ ထူး၏။ သို့သော် တမ္ပိ-ဟူသောပုဒ်သည် ထိုတာ-ပစ္စည်း၏ သမ္ပန်လည်း မဖြစ်သင့်ပေ။ ပြည်မှ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယ၌ကား “တမ္ပိ-တဿ ကသိဏရူပဿပိ၊ ထိုကသိဏ်းရုပ်ကိုလည်း။ ဘယသန္တာသအဒဿနကာမတာ၊ ကြောက်ခြင်း လန့်ခြင်း မမြင်လိုသည်၏အဖြစ်သည်။ (ဥပမာစကားကို ငင်)ဟုတွာ၊ ၍။ (ထည့်) သမတိက္ကမိတု- ကာမတာ၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗာ၊ ၏။ (ဤသို့ ယောဇနာသည်ကား တမ္ပိတိ ကသိဏရူပဿပိ၊ သာမိအတ္ထေ ဟိ ဣဒံ ဥပယောဂဝစနံ။ ဘယသန္တာသအဒဿနကာမတာ သမတိက္ကမိတု- ကာမတာတိ ယောဇနာ။ ဣဒဉ္စ ယထာဝုတ္တာနံ နိဗ္ဗိဒါဝိရာဂနိရောဓာနံ သာဓာရဏဝစနံ။ တေ ဟိ တယော အပေက္ခိတော ဘယသန္တာသအဒဿနကာမတာ ဝုတ္တာ-ဟူသောဋီကာနှင့် လျော်စေသည်။ သာမိအတ္ထေ-ပင်ဆိုသော်လည်း ဘိတော စတုန္ဒ အာသိဝိသာနံ-တို့ကဲ့သို့ အငှါးသာမိမှတ်)”ဟူ၍ ပြဆိုထား၏။ ထိုအဆိုအရအားဖြင့်ဆိုလျှင် တမ္ပိ-ကို ဘယသန္တာသ- အဒဿန-ဟူသော ဘောဟောပုဒ်တို့၌ စပ်ရန်အတွက် ဆဋ္ဌိကံအနက်ကို ပြသည်ဟု ယူအပ်၏။ သို့သော် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ကျမ်းရင်းအလိုအားဖြင့်မူ ရှေးစကားရပ်၌ကဲ့သို့ပင် သမတိက္ကမိတုကာမ-၌သာ ဒုတိယာကံအဖြစ်ဖြင့် စပ်လိုဟန်လက္ခဏာရှိပေသည်။ ထိုအတိုင်း စပ်ခြင်းသာလျှင် သာ၍ အနက်ချောမောပေသည်။

ပဟဋ္ဌမတ္တော၊ ပက်အပ်ခါမျှဖြစ်လတ်သော်၊ ဝါ၊ တကြိမ်ပက်အပ်ခါမျှဖြစ်၍။
 ပလာတော၊ ပြေးလေ၏။ သော၊ ထိုခွေးသည်။ အရူပဒဿနဝေလာယ၊
 အဆင်းကို ကောင်းစွာမမြင်နိုင်သော မှောင်ရိရိအချိန်၌။ ဘတ္တပစနဥက္ခလိံ၊
 ထမင်းအိုးကို။ ဒုရတော၊ မှ။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ သူကရသညာယ၊ ဝက်ဟူသော
 အမှတ်ဖြင့်။ ဘိတော၊ ကြောက်သည်ဖြစ်၍။ ဥတ္တသန္ဓော၊ လန့်သည်ဖြစ်၍။
 ပလာယိ ကိရ၊ ပြေးလေသတတ်။ ပိသာစဘိရုကော၊ တစ္ဆေကြောက်တတ်
 သော။ ပုရိသော၊ သည်။ ရတ္တိဘာဂေ၊ ၌။ အပရိစိတေ၊ မလေ့ကျက်ဘူး
 မသွားလာဘူးသော။ ဒေသေ၊ ၌။ မတ္တကစ္ဆိန္နံ၊ လည်ဆစ်ပြတ်ပြီးသော။
 တာလက္ခန္ဓံ၊ ထန်းပင်လုံးကို၊ ဝါ၊ ထန်းပင်ငုတ်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍၊ ဝါ၊ သော်။
 ပိသာစသညာယ၊ တစ္ဆေဟူသောအမှတ်ဖြင့်။ ဘိတော၊ ၍။ ဥတ္တသန္ဓော၊ ၍။
 မုစ္ဆိတော၊ တွေဝေသည်ဖြစ်၍။ ပပတိ ကိရ၊ လဲကျလေသတတ်။ တံ၊ ထိုခွေးနှင့်
 ယောက်ျားကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သူကရာ၊ ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၎င်း။

၂၇၆။ ဝေန္တိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဝေ-အစရှိသောစကားကို။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။
 ဩပမ္ပတ္တံ၊ ဥပမာအနက်ကို။ နိဂမေန္ဓော၊ နိဂုံးအုပ်လိုသည်ဖြစ်၍။ အာဟ၊
 မိန့်ဆို၏။ သောတိ၊ ကား။ ယောဂါဝစရော၊ သည်။ «တသ္မိံ» စျာနေ၊
 ထိုရူပါဝစရစတုတ္ထဈာန်၌။ အာဒိနဝံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ရှုမြင်၏။ ဣတိ၊ သို့။
 သမ္ပန္နော၊ ၎င်း။ ရူပန္တိ၊ ကား။ ကသိဏရူပံ၊ ကို။ သန္တဝိမောက္ခတောတိ၊ ကား။
 အရူပဇ္ဈာနတော၊ အရူပဈာန်အောက်။ ဟိ၊ မှန်။ တာနိ၊ ထိုအရူပဈာန်
 တို့သည်။ (အာဂတာ-၌ စပ်) “ရူပေ၊ ရူပါဝစရဈာန်တို့ကို။ အတိက္ကမ္မ၊
 ကျော်လွန်၍။ (ဖုသိတဗ္ဗာ၊ တွေအပ် ရောက်အပ်ကုန်သော။) အာရူပ၊ အရူပ
 ဈာန်တရားဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ သန္တာ၊ ငြိမ်သက်ကုန်သော။ ယေ တေ
 ဝိမောက္ခာ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။)” ဣတိအာဒိသု၊ ပါဠိတို့၌။ သန္တ-
 ဝိမောက္ခာတိ၊ တို့ဟူ၍။ အာဂတာ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ အဿ၊ ထိုအရူပါဝစရ
 ဈာန်၏။ ဝါ၊ ထိုယောဂီအား။ သန္တတာသိဒ္ဓိ၊ ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်ပြီးခြင်းကို။
 အနုဿုတိတော၊ တဆင့်ကြားအားဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၎င်း။ ယထေဝါတိ (ဧတ္ထ)၊ ၌။
 ဝေကာရေန၊ ဖြင့်။ (ဒဿေတိ-၌ စပ်) ယေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ဧတံ ရူပါဝစရ-
 စတုတ္ထဇ္ဈာနံ၊ သည်။ ဒုဝဂီကံ၊ အင်္ဂါနှစ်ပါးရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၎င်း။) ဝေ
 ဣမိနာ ပကာရေန၊ အားဖြင့်။ [၃၉၅] အာရူပိနိပိ၊ အရူပဈာန်တို့သည်လည်း။
 (ဒုဝဂီကာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဥပေက္ခာစိတ္တေကဂ္ဂတာ-
 ဝသေန၊ တာတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒုဝဂီကတ္တံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၎င်း။
 တတိယဇ္ဈာနေ ဝိယ၊ ၌ကဲ့သို့။ ဒုဝဂီကတာမတ္တံ၊ အင်္ဂါနှစ်ပါးရှိသည်၏
 အဖြစ်မျှကို။ န (ဒဿေတိ)၊ ပြသည်မဟုတ်။ စ၊ စောဒနာဦးအံ့။ ဧတ္ထာပိ၊
 ဤစတုတ္ထဈာန်၌လည်း။ ဒုဝဂီတာမတ္တမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ (ဟောတိ) နန၊

ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဘူမိဘေဒတော၊ ဘုံအားဖြင့် ကွဲပြားခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာဌာနအံ့။ အယံ၊ ဤအင်္ဂါနှစ်ပါးရှိသည်၏အဖြစ်မျှသည်။ န ဒေါသော၊ အပြစ်မဟုတ်ပေ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဥပမောပမေယျဘာဝဿ၊ ဥပမာနှင့် ဥပမေယျအဖြစ်၏။ ဘိန္နာဓိကရဏတော၊ ကွဲပြားသောတည်ရာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ (တည်ရာတူလျှင် တခုတည်းဖြစ်၍ ဥပမာ ဥပမေယျ မဖြစ်နိုင်ဟု ဆိုလို၏)

တတ္ထာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနေ၊ ဌ။ နိကန္တိန္တိ၊ ကား။ အပေက္ခံ၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းကို။ ပရိယာဒါယာတိ၊ ကား။ အာဒိနဝဒဿနေန၊ အပြစ်ကိုရှုခြင်းဖြင့်။ တသ္မိံ ဈာနေ၊ ထိုရူပါဝစရစတုတ္ထဈာန်၌။ ခေပေတွာ၊ ကုန်စေ၍။ အနပေက္ခော၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သန္တတော၊ ငြိမ်သက်သောအားဖြင့်။ မနသိကရဏေနဝ၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။ ပဏီတတော စ၊ မှန်မြတ်သောအားဖြင့်၎င်း။ သုခုမတော စ၊ သိမ်မွေ့သောအားဖြင့်၎င်း။ မနသိကာရော၊ သည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သန္တတော။ ပ။ ကရိတွာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပတ္ထရိတွာတိ၊ ကား။ ပဂေဝ၊ ရှေးမဆွကပင်လျှင်။ ဝစိုတံ၊ ပွားစေအပ်ပြီးသောကသိုဏ်းကို။ (ပတ္ထရိတွာ၊ ဖြန့်၍။) ဝါ၊ ကား။ တဒါ၊ ၌။ ဝစုနဝသေန၊ ပွားစေသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပတ္ထရိတွာ၊ ၍။ တေနာတိ၊ ကား။ ကသိဏရူပေန၊ ဖြင့်။ ဥဒ္ဓါဋ္ဌေတိ ကသိဏန္တိ၊ ကား။ ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏဘူတံ၊ သော။ ပထဝီကသိဏာဒိကသိဏရူပံ၊ ကို။ အပနေတိ၊ ပယ်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဥဒ္ဓါဋ္ဌနဝိဓိံ၊ ခွဲခြင်းအစီအရင်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဥဒ္ဓါဋ္ဌေန္တော ဟတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ သံဝေလ္လေတိတိ၊ ကား။ ပဋိသံဟရတိ၊ ခေါက်လိပ်၏။ အညဒတ္ထုတိ၊ ကား။ ကေသေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ နေဝ ဥဗ္ဗုတိတိ၊ ကား။ နေဝ ဥဗ္ဗဟတိ၊ မတက်။ န ဝိဝဋ္ဌတိတိ၊ ကား။ န ဝိနိဝဋ္ဌတိ၊ မဆုတ်နစ်။ ဣမဿာတိ၊ ကား။ ဣမဿ ကသိဏရူပဿ၊ ကို။ အမနသိကာရန္တိ၊ ကား။ မနသိ၊ ၌။ အကရဏံ၊ မပြုခြင်းကို။ အစိန္တနံ၊ မကြံခြင်း နှလုံးမသွင်းခြင်းကို။ မနသိကာရဉ္စ ပဋိစ္စာတိ၊ ကား။ အာကာသော အာကာသောတိ၊ ဟူ၍။ ဘာဝနာမနသိကာရဉ္စ၊ ဘာဝနာဟူသော နှလုံးသွင်းခြင်းကိုလည်း။ နိဿယ၊ ၍။ ။ ဣဒံ၊ ဤသို့သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဝါ၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနဿ၊

၁-အရူပဈာန်၌ရှိသောအင်္ဂါနှစ်ပါးသည် ဘုံအားဖြင့် အရူပါဝစရဖြစ်၏။ စတုတ္ထဈာန်၌ ရှိသောအင်္ဂါနှစ်ပါးသည် ဘုံအားဖြင့် ရူပါဝစရဖြစ်၏။ ဤသို့ ဘုံအားဖြင့် ကွဲသောကြောင့် စတုတ္ထဈာန်၌လည်း တတိယဈာန်၌ကဲ့သို့ ၎င်းအင်္ဂါနှစ်ပါးမျှသာတူသည်။ အတိအကျအားဖြင့် မတူသေးသည်ပင်မဟုတ်လော-ဟု စောဒနာခဲ့လျှင်-ဟု ဆိုလို၏။

၏။ အာရဗ္ဗကဘူတံ၊ သော။ ကသိဏဇ္ဈပံ၊ ကို။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ သိမ်း။ နမနသိ-
ကဓေတော စ၊ နှလုံးမသွင်းသည်လည်းဖြစ်သော။ တေန၊ ထိုကသိုဏ်း
ရုပ်ဖြင့်။ ဖုဋ္ဌောကာသံ၊ တွေ့ထိရာ ပြန့်နှံ့ရာအရပ်ကို။ အာကာသော အာကာ-
သောတိ၊ ဟူ၍။ မနသိကဓေတော စ၊ နှလုံးသွင်းသည်လည်းဖြစ်သော။
(တဿ၊ ထိုယောဂီအား။) ယဒါ၊ ဌံ။ တံ၊ ထိုကသိုဏ်းရုပ်သည်။ ဘာဝနာ-
နဘာဝေန၊ ဘာဝနာ၏ အစွမ်းအာနုဘော်ကြောင့်။ အာကာသံ၊ ဟင်းလင်းပြင်
သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ တဒါ၊ ဌံ။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။
ကသိဏံ၊ ကို။ ဥဋ္ဌါဇ္ဇေတိ နာမ၊ မည်၏။ တဉ္စ၊ ထိုကသိုဏ်းရုပ်သည်လည်း။
(ဟောတိ-ဌံစပ်) တေန၊ ထိုယောဂီသည်။ ဥဋ္ဌါဋိတံ နာမ၊ ခွဲအပ်သည်မည်သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။
ကသိဏုဋ္ဌါဋိ။ ပ။ ပညာယတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သဗ္ဗမေတန္တိ၊ ကား။
တိဝိဓေ၊ ဖြစ်သော။ တေ၊ ဤအမည်သည်။ ပရိယာယဘာဝတော၊ ပရိယာယ်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကမေဝ၊ တူသည်သာလျှင်တည်း။

နိဝရဏာနိ ဝိက္ခမ္ဘန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ရူပါဝစရ-
ပဌမဇ္ဈာနဿ၊ ၏။ ဥပစာရက္ခဏေယေဝ၊ ဌံပင်လျှင်။ နိဝရဏာနိ၊ တို့ကို။
ဝိက္ခမ္ဘိတာနိ နနု၊ ခွဲအပ်ကုန်ပြီးသည် မဟုတ်ပါလော။ တတော၊ ထိုပဌမဇ္ဈာန်၏
ဥပစာရဏမှ။ ပဋ္ဌာယ စ၊ ၍လည်း။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဝါ၊ ထိုယောဂီ၏
သန္တာန်၌။ နေသံ၊ ထိုနိဝရဏတို့၏။ ပရိယုဋ္ဌာနံ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ထကြွဖြစ်ပေါ်
ခြင်းသည်။ န (အတ္ထိ နနု)၊ မရှိသည် မဟုတ်ပါလော။ ယဒိ သိယာ၊ အကယ်၍
ရှိငြားအံ့။ ဈာနတော၊ မှ။ ပရိဟာယေယျ၊ ယုတ်လျော့လေရာ၏။ (ဣတိ၊
ဤသို့စောဒနာငြားအံ့။) ပန၊ ပရိဟာရကို ဆိုဦးအံ့။ ဧကေ၊ အချို့သောဆရာ
တို့သည်။ “သုခုမာနိ၊ သိမ်မွေ့ကုန်သော။ အရူပဇ္ဈာနဝိက္ခမ္ဘနေယျာနိ၊ အရူပ
ဈာန်ဖြင့် ခွဲအပ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ရူပဈာန်ဖြင့် မခွဲနိုင်ကုန်သော။ နိဝရဏာနိ၊
တို့သည်။ အတ္ထေဝ၊ ရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ တာနိ၊ ထိုသိမ်မွေ့သော
နိဝရဏတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ တေ၊ (နိဝရဏာနိ ဝိက္ခမ္ဘန္တိ-ဟူသော) ဤစကားကို။
ဝုတ္တံ၊ ၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုစကား
သည်။ တေသံ၊ ထိုဧကေဆရာတို့၏။ မတိမတ္တံ၊ အလိုမျှသာတည်း။ ဟိ၊ မှန်။
မဟဂ္ဂတကုသလေသု၊ တို့၌။ လောကုတ္တရကုသလေသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။
ဩဓိသော၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ပဟာနံ နာမ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ကိုပယ်ခြင်း
မည်သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ ဆက်။ ရူပါဝစရေဟိ၊ ရူပါဝစရဈာန်တို့ထက်။
အာရပ္ပါနံ၊ အရူပဈာန်တို့၏။ ယော ဥဋ္ဌာရဖလတာဒိဝိသေသော၊ အကြင်ကြီး
မြတ်သောအကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်အစရှိသောအထူးသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊
ထိုအထူးသည်။ ဘာဝနာဝိသေသေန၊ ဘာဝနာအထူးဖြင့်။ သန္တတရပဏိတ-

တရဘာဝေန၊ သာ၍ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်၊ သာ၍မွန်မြတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။
တေသုယေဝ၊ ထိုအရူပဈာန်တို့တွင်ပင်လျှင်၊ ပုရိမပုရိမေဟိ၊ ရှေးရှေးဈာန်
တို့ထက်။ [၃၉၆] ပစ္ဆိမပစ္ဆိမာနံ၊ နောက်နောက်ဈာန်တို့၏။ (ဝိသေသော) ဝိယ၊
အထူးကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဝိက္ခမ္ဘန္တိတိ၊
ဟူသော။ ဝစနံ၊ ကို။ ဝဏ္ဏဘဏနဝသေန၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်းပြောဆိုသည်၏
အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အညတ္ထာပိ၊
ဤအာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်မှ တပါးသော စတုတ္ထဈာန် စသည်တို့၌လည်း။
ဟေဠာ၊ ၌။ ပဟိနာနံ၊ ပယ်အပ်ပြီးသောတရားတို့ကို။ ဥပရိ၊ ၌။ ပဟာနံ၊
ပယ်ခြင်းကို။ ဝုစ္စတိ၊ ဟောအပ်၏။ ယေ ပန၊ အကြင်ဆရာတို့သည်ကား။
“သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ အကု-
သလာနံ၊ တို့၏။ ပဋိပက္ခာ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တို့တည်း။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့လုံး-
သွင်း၍၊ ဝါ၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ‘နိဝရဏာနိ ဝိက္ခမ္ဘန္တိ
ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေဟိ၊ ထိုဆရာတို့သည်။
ဒုတိယဇ္ဈာနပစာရာဒိသု၊ တို့၌။ နိဝရဏဝိက္ခမ္ဘနာဝစနဿ၊ နိဝရဏတို့ကို
ခွါခြင်းကို မဟောခြင်း၏။ ကာရဏံ၊ ကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်ဆိုသင့်သေး၏။ သတိ
သန္တိဌတိတိ၊ ကား။ အာကာသနိမိတ္တာရမ္မဏာ၊ အာကာသနိမိတ်လျှင် အာရုံ
ရှိသော။ သတိ၊ သည်။ သမ္မာ၊ စွာ။ သူပဋိတာ၊ ကောင်းစွာထင်သည်။ ဟုတွာ၊
၍။ တိဌတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သတိသီသေန၊ သတိကို ပဓာန
ပြုသဖြင့်။ ဥပစာရဇ္ဈာနာနုဂုဏာနံ၊ အားလျော်ကုန်သော။ သဒ္ဓါပဉ္စမာနံ၊
သဒ္ဓါလျှင် ငါးခုမြောက်ရှိသော ဣန္ဒြေတို့၏။ သကိစ္စယောဂံ၊ မိမိကိစ္စ၌ (အထူး)
ယှဉ်ခြင်း အားထုတ်ခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဥပစာရေနာတိ၊ ကား။ ဥပစာရဇ္ဈာ-
နေန၊ ဈာန်ဖြင့်။ ဣဓာပီတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနံ၊ ကို။
သန္ဓာယ၊ ၍။ သမ္ပိဏ္ဍာနံ၊ ပေါင်းဆည်းသော စကားတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊
ထိုရူပါဝစရ စတုတ္ထဈာန်သည်။ ဥပေက္ခာဝေဒနာသမ္ပယုတ္တံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊
၏။) သေသန္တိ၊ ကား။ သေသာနိ ကာမာဝစရာနိတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော
စကားသည်။ ။ဣဓ၊ ဤအာရုပ္ပနိဒ္ဒေသ၌။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်ဆိုသင့်သော၊ ဝါ၊
လျက်။ အဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်သေးသော။ ယံ၊ အကြင်စကားသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။)
တံ ပန၊ ထိုစကားကိုကား။ ပထဝီကသိဏနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယာနုသာရေန၊
ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပထဝီကသိဏေ ဝုတ္တနယမေဝါတိ၊ ဟူ၍။
အာဟ၊ ၏။

ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော စကားရပ်ဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအာကာသာနဉ္စာ-
ယတနဈာန်၌။ အဝိသိဌံ၊ မထူးသော။ ယံ၊ အကြင်စကားရပ်သည်။ (အတ္ထိ၊
၏။) တံ၊ ထိုမထူးသော စကားရပ်ကို။ အတိဒိသိတွာ၊ ညွှန်းပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။

ဝိသိဋ္ဌံ၊ ထူးသည်ကို။ ဒဿေတံ၊ ငါ။ အယံ ပန ဝိသေသောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ငါ။ ယာနုပတောဠိကုမ္ဘိမုခါဒိနန္တိ၊ ကား။ ဩဂုဏ္ဏနသိဝိကာဒိယာနာနံ၊ ဖုံးအုပ်အပ်သော ထမ်းစင်အစရှိသော ယာဉ်တို့၏။ မုခံ၊ မျက်နှာဝသည်။ ယာနု-မုခံ၊ မည်၏။ ပတောဠိယာ ခုဒ္ဒကဒ္ဓါရဏ၊ ငယ်သောတံခါး၏။ မုခံ၊ အဝသည်။ ပတောဠိမုခံ၊ မည်၏။ ကုမ္ဘိမုခံ၊ အိုး၏မျက်နှာဝ။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ မုခ-သဒ္ဓေါ၊ ကို။ သမ္ပန္နိတဗ္ဗော၊ ငါ။ ယာနုမုခါဒိပရိစ္ဆိန္တံ၊ ယာဉ်၏ အဝစသည်ဖြင့်ပိုင်းခြားအပ်သော။ အာကာသယေဝ၊ ဟင်းလင်းပြင် ကောင်းကင်ကိုသာလျှင်။ ပရိကမ္မမနသိကာရေနာတိ၊ ကား။ ပရိကမ္မဘူတန၊ သော။ မနသိကာရေန၊ ဖြင့်။ ဥပစာရဇ္ဈာနေန၊ ဖြင့်။ (ဤပုဒ်ဖြင့် မနသိကာရ၏ အရကို သရုပ်ဖော်သည်) ပရိကမ္မန္တိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ အနုလောမန္တိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဥပစာရေတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ တေ၊ ဤသုံးပုဒ်သည်။ အနုတ္တန္တရံ၊ ထူးသောအနက်မရှိ၊ ဝါ၊ မထူးသောအနက်ရှိ၏။ ဝါ၊ တူသောအနက်ရှိ၏။ အရူပါဝစရဇ္ဈာန-စက္ခုနာ၊ အရူပါဝစရဈာန်ဟူသောမျက်စိဖြင့်။ ပေက္ခမာနော၊ ရှုကြည့်လျက်။

၂၇၇။ သဗ္ဗာကာရေနာတိ၊ ကား။ ရူပနိမိတ္တံ၊ ရုပ်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဒဏ္ဍာဒါနသမ္ဘဝဒဿနာဒိနာ၊ ဒဏ္ဍာဒါန၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းကို ရှုခြင်းအစရှိသော။ သဗ္ဗေန၊ သော။ (ဒေါသဒဿနာကာရေန-၌စပ်) ရူပဓမ္မေသု စ၊ တို့၌၎င်း။ ပထဝီကသိကာဒိရူပနိမိတ္တေသု စ၊ တို့၌၎င်း။ တဒါရမ္မဏဇ္ဈာနေသု စ၊ ထိုရုပ်နိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော ဈာန်တို့၌၎င်း။ ဒေါသဒဿနာကာရေန၊ အပြစ်ကိုရှုသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ တေသု ဝေ ရူပါဒိသု၊ ထို ရုပ် အစရှိသည်တို့၌သာလျှင်။ နိကန္တိပ္ပဟာနအနာဝဠိတုကာမတာဒိနာ၊ နိကန္တိကိုပယ်ခြင်း၊ နှလုံးသွင်းခြင်းငှါ အလိုမရှိသည်၏ အဖြစ်အစရှိသော။ (အာကာရေန၊ ဖြင့်။) “ရူပူပပတ္တိယာ၊ ရူပဘဝ၌ဖြစ်ခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ ငါ။ မဂ္ဂံ၊ အကြောင်းဖြစ်သော ဈာန်ကို။ ဘာဝေတိ၊ ငါ။” ဣတိအာဒိသု၊ ပါဌ်တို့၌။ ရူပဘဝေါ၊ သည်။ ရူပံ ယထာ၊ ရူပမည်သကဲ့သို့။ ဥတ္တရပဒလောပေန၊

၁-အဘိဓာန်ကျမ်းတို့၌ ပုတောဠိ-ပုဒ်ကို မတွေ့ရ၊ ပြတောလိ-ဟူသောသက္ကတပုဒ်ကိုသာ တွေ့ရ၏။ ၎င်းကို ပါဠိပြန်လျှင် ပတောလိ သို့မဟုတ် ပတောဠိ-ဟု ဖြစ်၏။ ထို့ပြင် အထက်ပါ ပါဌ်တွင် ပ-၌ ဒွေးဘော်ဆင့်လျက်ရှိသောကြောင့် သက္ကတ ပြ-ဥပသာရမှ ပြန်လာသော ပ-သာ ဖြစ်သင့်၏။ ပု-ကား ဖြစ်ရန်အကြောင်းမရှိပေ။ ထို့ကြောင့် ပတောဠိယာ-ဟူသော သို့မဟုတ် သင့်သည်။ သို့သော် ထို ပြတောလိ-ပုဒ်သည် တံခါးငယ်ဟောကား မဟုတ်၊ ရစ္ဆာပုဒ်နှင့် အနက်တူ မြို့ ရွာလမ်းမကြီးဟောသာ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤအရာ၌ “ပတော-ဠိယာ၊ လမ်းမကြီး၏။ ခုဒ္ဒကဒ္ဓါရဏ၊ ငယ်သောတံခါးပေါက်၏။ မုခံ၊ အဝသည်။”ဟု အနက်ပေးပြီးလျှင် အိမ်ဝင်းထဲမှ လမ်းမကြီးသို့ ဝင်သော တံခါးပေါက်ငယ်ကို ယူလျှင် သင့်၏။

နောက်ပုဒ်ကိုချေသဖြင့်။ ရူပဈာနမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ရူပီတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌၊ ဝါ၊ ၏။ ရူပဈာနလာဘိ၊ ရူပဈာန်ကိုရသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဒေဝဒတ္တော၊ ကို။ ဒတ္တောတိ၊ ဒတ္တဟူ၍။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ပုရိမပဒလောပေန၊ ဖြင့်။ ကသိဏရူပံ၊ ရုပ်ဟူသော။ အာရမ္မဏမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ရူပါနိ ပဿတိတိ၊ ကား။ ကသိဏရူပါနိ၊ တို့ကို။ ဈာနစက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ပဿတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တဿာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥတ္တရပဒလောပေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ပုရိမပဒလောပေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ယထာဏ္ဏမံ၊ တိုင်း။ ရူပဈာနကသိဏရူပေသု၊ ရူပဈာန်နှင့် ကသိဏ်း ရုပ်တို့၌။ ရူပဝေါဟာရော၊ ရူပဟူသော ဝေါဟာရသည်။ ဒိဿတိ၊ ၏။ တဿာ၊ ထိုသို့ရူပဈာန်နှင့် ကသိဏ်းရုပ်တို့၌ ရူပဟူသော ဝေါဟာရ၏ ထင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ။ ရူပေ ရူပဈာနေ၊ ၌။ တံသဟဂတာ၊ ထိုရူပဈာန်နှင့်တကွဖြစ်သော။ သညာ၊ သည်။ ရူပသညာ၊ မည်၏။ တဒါရမ္မဏဿ စာတိ (ဧတ္ထ)၊ ပုဒ်၌။ စ-သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ ရူပါဝစရဈာနံ၊ ကို။ သမ္ပိဏ္ဏေတိ၊ ၏။ [၃၉၇] တေန၊ ထိုစ-သဒ္ဓါဖြင့်။ “ပါဠိယံ၊ ၌။ ရူပသညာနန္တိ၊ ဟူ၍။ သရူပကသေသေန၊ သရူပကေသိသ်ဖြင့်။ နိဒ္ဒေသော၊ ညွှန်ပြခြင်းကို။ ကတော၊ ၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဝိရာဂါတိ၊ ကား။ ဇိဂုစ္ဆနတော၊ ကြောင့်။ နိရောဓာတိ၊ ကား။ တပုဋ္ဌိဗန္ဓုဆန္ဒရာဂဝိက္ခမ္ဘနေ၊ ထိုရူပသညာနှင့် စပ်သောဆန္ဒရာဂကိုခွါသဖြင့်။ နိရောဓနတော၊ ချုပ်စေခြင်းကြောင့်။ ။ ဝုတ္တမေဝ၊ သော။ အတ္တံ၊ ကို။ ပါကဋတရံ၊ ကို။ ကာတံ၊ ငှါ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဿ၊ ထို ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ-အစရှိသောပါဌ်၏။ (ယောဇနာ-၌စပ်) သဗ္ဗာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဝိရာဂါ၊ ကြောင့်။ အနဝသေသာနံ၊ အကြွင်းမဲ့ အလုံးစုံကုန်သော။ ရူသညာနံ၊ တို့ကို။ နိရောဓာ၊ ချုပ်စေခြင်းကြောင့်။ ဧဝံ ဝါ ဤသို့မူလည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယောဇနာ၊ ယှဉ်စေခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။ (ဧတ္ထ ယောဇနာ-ဟူရာ၌ အတ္ထယောဇနာ-ဟူ၍လျှင်သာ၍ ကောင်းသည်)

အာရမ္မဏေ။ ပ။ န ဟောတိတိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ (ဝုတ္တံ-၌ စပ်) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမာနိ ဈာနာနိ၊ ဤအရူပဈာန်တို့ကို။ အာရမ္မဏာတိက္ကမေန၊ အာရုံကိုကျော်လွန်ခြင်းဖြင့်။ ပတ္တဗ္ဗာနိ၊ ရောက်အပ်ကုန်၏။ အင်္ဂါတိက္ကမေန၊ အင်္ဂါကိုကျော်လွန်ခြင်းဖြင့်။ (ပတ္တဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သည်။) န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ ကတော၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရူပဈာန်တို့၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သညာသမတိက္ကမော၊ သညာကိုကျော်လွန်ခြင်းသည်။ အာရမ္မဏသမတိက္ကမေန၊ အာရုံကိုကျော်လွန်ခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တဿာ၊ ကြောင့်။ သမတိက္ကန္တာသု စ။ ပ။ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ။ အဝတော၊ မဟောမူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ၏။ သမာပန္နဿာတိ-

အာဒိသု၊ အစရှိသောပါဌ်တို့၌။ ကုသလသညာဝသေန၊ ကုသိုလ်သညာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သမာပန္နဂ္ဂဟဏံ၊ သမာပန္န-ကိုယူခြင်းဆိုခြင်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။) ဝိပါကသညာဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဥပပန္နဂ္ဂဟဏံ၊ ဥပပန္န-ကိုယူခြင်းဆိုခြင်းကို။ ကိရိယာသညာဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရဂ္ဂဟဏံ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခ-ဝိဟာရကို ယူခြင်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။) ဟိ၊ မှန်။ အရဟတော၊ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဈာနာနိ၊ တို့သည်။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရော၊ မည်၏။ အာရမ္မဏသမတိက္ကမော၊ အာရုံကိုကျော်လွန်ခြင်းသည်။ သညာသမ-တိက္ကမဿ၊ သညာကိုကျော်လွန်ခြင်း၏။ အနုပ္ပါဒိ စ၊ အစဉ်လိုက်၍ပြီးသည် ၎င်း၊ ဝါ၊ နောက်လိုက်သည်၎င်း။ ဝိဘဏံ၊ ၌။ အဝုတ္တော စ၊ မဟောအပ်သည် ၎င်း။ ယဒိ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျက်။ ဣဓ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ၌။ (သော၊ ထိုအာရမ္မဏသမတိက္ကမကို။) ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂဟိတော၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အနုယောဂံ၊ မေးစစ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ယသ္မာ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၎င်း။ တဒါရမ္မဏဿ စေတံ အဓိဝစနန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ (ကတာ-၌ စပ်) ဝိဘဏံ ဝိယ၊ ၌ကဲ့သို့။ သညာ-သမတိက္ကမမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ အဝဘ္ဘာ၊ မဆိုမူ၍။ အာရမ္မဏသမတိက္ကမ-ဝသေနာပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ အယံ အတ္ထဝဏ္ဏနာ၊ ကို။ ကတာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

၂၇၈။ ပဋိသာတေနာတိ၊ ကား။ ပဋိဟနနေ၊ တိုက်ခိုက်ခြင်းကြောင့်။ ဝိသယိဝိသယသမောဓာနေ၊ အာရုံရှိသောဒွါရနှင့် အာရုံ၏ ပေါင်းဆုံခြင်း ကြောင့်။ ။အတ္ထဂံမာတိအာဒိသု၊ အစရှိသောပါဌ်တို့၌။ ပစ္ဆိမံ ပစ္ဆိမံ၊ နောက် နောက်ပုဒ်သည်။ ပုရိမဿ ပုရိမဿ၊ ရှေး ရှေးပုဒ်၏။ အတ္ထဝစနံ၊ အနက်ကို ပြဆိုသော စကားတည်း။ (သိမ္မနှင့်အညီပင်၊ မြန်မာမူ၌ ပြောင်းပြန်မှားနေ သည်) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိသသညာနံ၊ တို့၏။ အတ္ထဂံမော၊ ချုပ်ငြိမ်းခြင်း ဟူသည်။ ဈာနသမဂ္ဂိကာလေ၊ ဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသောကာလ၌၊ ဝါ၊ ဈာန်ဝင် စားဆဲကာလ၌။ (တာသံ၊ တို့၏။) အနုပ္ပတ္တိ၊ မဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုပဋိသသညာနံ အတ္ထဂံမာ-ဟူသောပုဒ်ကို။ ဣဓေဝ၊ ဤပဌမ အရူပ ဈာန်၌သာလျှင်။ ဂဟဏေ၊ ယူခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ ကို။ အနုယောဂမုခေန၊

၁-သမာပန္နဿ (သညာ)-ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ကုသိုလ်ဈာန်သညာကို ပြသည်။ ဥပပန္နဿ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရိဿ သညာ-ဟူသောပါဌ်တို့ဖြင့် ဝိပါကဈာန်သညာ၊ ကြိယာဈာန်သညာ တို့ကို အစဉ်အတိုင်းပြသည်ဟု ဆိုလို၏။

၂-ပုထုဇဉ်သေက္ခကိုး ဈာန်တို့ကား ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရ သာမညသာ၊ ဝိသေသမဟုတ် ဟု ဆိုလို၏။

မေးစစ်ခြင်းကို အရင်းခံပြုသဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ကာမဉ္ဇေတာတိအာဒိ၊ ကို။
ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ပဋိပဇ္ဇနကာနံ၊ ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ ဝါ၊ ကျင့်ဆဲ ကျင့်လတ်သော
ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဥဿာဟဇနနတ္ထံ၊ ငှါ။ တောသံ ပဋိသသညာနံ၊ တို့ကို။
(အစွဲပြုသည်) ဧတ္ထ ပဌမာရပ္ပကထာယံ၊ ဌံ။ (အစွဲပြုသည်) အတ္ထဂံမဝသေန၊
အားဖြင့်။ ဝစနံ၊ ဟောခြင်းကို။ (ဝိသေသနဖြစ်စွက်ပြုသည်)

ဝါ၊ ကား။ ပသံသာကိတ္တနေန၊ ချီးမွမ်းခြင်းကို ပြောကြားခြင်းဖြင့်။ ကိ*၊
အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ပန၊ စင်စစ်အားဖြင့်သော်ကား။ ပဋိသသညာနံ၊
တို့၏။ အတ္ထဂံမော၊ ကို။ ဣဓေ၊ ဤပဌမာရပ္ပကထာ၌သာလျှင်။ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ၊
ဟောအပ် ဟောသင့် ဟောထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏။
ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အထဝါတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။
သဘာဝဓမ္မဿ၊ သဘာဝတရား၏။ အဘာဝေါ နာမ၊ မရှိခြင်းမည်သည်။ ပဋိ-
ပက္ခေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြင့်။ ပဟိနတာယ ဝါ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
သော်၎င်း။ ပစ္စယာဘာဝေန ဝါ၊ အကြောင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်သော်၎င်း။
(ဟောတိ၊ ဧ။) တေသု၊ ထိုနှစ်ပါးသောအကြောင်းတို့တွင်။ ရူပဇ္ဈာနသမဂီနေ၊
ရူပဈာန်နှင့်ပြည့်စုံနေသောပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌။ ပဋိသသညာနံ၊
တို့၏။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းသည်။ ပစ္စယာဘာဝမတ္တေန၊ အကြောင်း၏မရှိခြင်း
မျှကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) ပဋိပက္ခာဓိဂမေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တရားကိုရခြင်း
ကြောင့်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ဤ။ ကိဉ္ဇာပီတိအာဒိ၊ ကို။
အာဟ၊ ဧ။ တတ္ထ၊ ဤ။ တာတိ၊ ကား။ [၃၉၈] ပဋိသသညာ၊ တို့သည်။ (အစွဲပြုသည်)
ရူပါဝစရန္တိ၊ ကား။ ရူပါဝစရဇ္ဈာနံ၊ ကို။ သမာပန္နဿာတိ၊ ကား။ သမာပဇ္ဇိတော၊
ဝင်စား၍။ ဝိဟရန္တဿ၊ နေသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကိဉ္ဇာပိ န သန္တိ၊ အကယ်၍ကား
မရှိကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဧ။) န ပဟိနတ္တာ န သန္တိတိ၊
ကား။ တဒါ၊ ထိုရူပဈာန်ကိုဝင်စား၍ နေသောအခါ၌။ ပဋိသသညာ၊ တို့သည်။
ပဟိနဘာဝေန၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ န သန္တိ နာမ၊ မရှိသည်မည်
ကုန်သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌။ ကာရဏံ၊ ကို။ န ဟိ ရူပဝိရာ-
ဂါယ။ ပ။ သံဝတ္တတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ စ-စောဒေမိ၊ အံ့။ ပဋိသသညာပိ၊
တို့သည်လည်း။ အရူပဓမ္မာ ဧဝ၊ နာမ်တရားတို့သည်သာလျှင်။ (ဟောန္တိ) နန၊
ဖြစ်ကုန်သည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စောဒနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ ရူပါ-
ယတ္တာ စ တောသံ ပဝတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ အယံ ပန ဘာဝနာတိ၊ ဟူသော
ပါ၌ဖြင့်။ အရူပဘာဝနံ၊ ကို။ အာဟ၊ ဧ။ ဓာရေတုန္တိ၊ ကား။ အဝဓာရေတုံ၊
ပိုင်းခြားကန့်သတ်ခြင်းငှါ။ ဣဓာတိ၊ ကား။ အရူပဇ္ဈာနေ၊ ဌံ။ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရ-
ဝစနာဒိဟိ၊ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရ ဟု ဟောသော ဒေသနာစကားရပ် စသည်တို့
ဖြင့်။ အာနေဉ္ဇတာ၊ အာနေဉ္ဇ၏အဖြစ်ကို၎င်း။ (ဝုတ္တာ-၌ စပ်) ယေ

တေ။ပ။အာရူပပါတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော ဒေသနာစကားရပ်ဖြင့်။ သန္တ-
ဝိမောက္ခတာ စ၊ သန္တဝိမောက္ခ၏အဖြစ်ကို၎င်း။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

[၂၇၉] ဒေါသဒဿနပုဗ္ဗကပဋိပက္ခဘာဝနာဝသေန၊ အပြစ်ဒေါသကိုရှုခြင်း
ရှေ့သွားရှိသော ဆန့်ကျင်ဖက်ဘာဝနာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဋိသသညာနံ၊ တို့၏။
သုပ္ပဟိနတ္တာ၊ ကောင်းစွာပယ်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မဟတာပိ သဒ္ဓေန၊
ကြီးစွာသောအသံဖြင့်သော်လည်း၊ ဝါ၊ ကြောင့်သော်လည်း။ အရူပသမာ-
ပတ္တိတော၊ မှ။ န ဝုဋ္ဌာတိ၊ မထ။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုဦးအံ့။ တထာ၊ ထိုသို့သော
အခြင်းအရာအားဖြင့်။ န သုပ္ပဟိနတ္တာ၊ ကောင်းစွာ မပယ်အပ်သေးသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗရူပါဝစရသမာပတ္တိတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။
ပန၊ အထူးကား။ ပဌမဇ္ဈာနံ၊ သည်။ အပ္ပကမ္ပိ သဒ္ဓါ၊ အသံအနည်းငယ်ကို
သော်လည်း။ န သဟတိ၊ သည်းမခံနိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုပဌမဈာန်ကို။
သမာပန္နဿ၊ ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါ၊ ၏။ သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ကဏုကော၊
တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ။

၂၇၉။ အာရူပဘာဝနာယ၊ ၏။ အဘာဝေ၊ မရှိလတ်သော်။ စုတိတော၊ မှ။
ဥဒ္ဓံ၊ ဦး။ ဥပ္ပတ္တိရဟာနံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ ထိုက်ကုန်သော။ ရူပသညာပဋိသသညာနံ၊
တို့ကို။ (အာပါဒနေန-စသည်၌ စပ်) ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ အတ္တနော၊
မိမိဟူသော ပဌမာရူပဈာန်၏။ ဝိပါကပ္ပဝတ္တိ၊ အကျိုး၏မပြတ်ခြင်းသည်။
ဟောတိ၊ ၏။ တာဝ၊ လောက်။ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတာပါဒနေန၊ မဖြစ်ခြင်းသဘော
ရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေသောအားဖြင့်။ သမတိက္ကမော စ၊ ကျော်လွန်ခြင်း
ကို၎င်း။ အတ္တဂံမော စ၊ ချုပ်ခြင်းကို၎င်း။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏။ ပန၊ တပါး။
နာနတ္ထသညာသု၊ တို့တွင်။ ဧကန္တရူပနိဿိတာ၊ စင်စစ် ရုပ်ကိုမှီကုန်သော။
ယာ၊ အကြင်နာနတ္ထသညာတို့သည်။ တသ္မိံ ဘဝေ၊ ထိုအရူပဘဝ၌။ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊
မဖြစ်ကုန်။ တာ၊ ထိုနာနတ္ထသညာတို့သည်။ အနောကာသတာယ၊ ဖြစ်ရာ
ဩကာသမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ဖြစ်ခွင့်မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ အာရူပဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ နိဝါရိတတ္တာ၊ တားမြစ်အပ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ န (န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ)၊ မဖြစ်ကုန်သည်မဟုတ်။ စ၊ ဆက်။ အနိဝါရိ-
တတ္တာ၊ မတားမြစ်အပ်သေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကာစိ၊ အချို့သော
နာနတ္ထသညာတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာသံ၊

၁-ဤတိုင်အောင်သော ဇီကာပါဌ်သည် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ၂၇၈-အပိုဒ်နှင့်သာဆိုင်၏။ ပြည်မ
ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယ၌ “ဒေါသဒဿနပုဗ္ဗက။ပ။ကဏုကောတိ ဝုတ္တာ”ဟူသော ဤပါဌ်တို့၏
အနက်ကို ရှေးစာပိုဒ်၏အဓိပ္ပါယ်အဖြစ်ဖြင့် ဖော်ပြထား၏။ ထို့ကြောင့် ဤတွင် စာတပိုဒ်
ဖြတ်၍ ၂၇၉-စာပိုဒ်ကို အာရူပဘာဝနာယ-ပုဒ်မှစ၍ ယူသင့်၏။ သိမ္မိလည်း ၎င်းအတိုင်းပင်
စာပိုဒ်ခွဲထား၏။

ထိုဖြစ်တတ်သော နာနတ္တသညာတို့ကို။ အမနသိကာရာ၊ နှလုံး၌မပြုခြင်းကို။ အနာဝဇ္ဇနံ၊ နှလုံးမသွင်းခြင်းကို။ အပစ္စဝေက္ခဏံ၊ မဆင်ခြင်ခြင်းကို။ ဝါ၊ ကား။ ဇဝနပဋိပါဒကေန၊ ဇောကိုသွားစေတတ်-ဖြစ်စေတတ်သော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ဟူသော မနသိကာရဖြင့်။ ဘဝဂ်မနဿ၊ ဘဝင်စိတ်၏။ အန္တော၊ အတွင်း (အကြား)၌။ အကရဏံ၊ မပြုခြင်းကို။ အပ္ပဝေသနံ၊ မသွင်းခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

စ၊ ဆက်။ တေန၊ (နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရာ-ဟူသော) ထိုပါ၌ဖြင့်။ (အဘိဓမ္မာဝတာရဋီကာသစ်၌ ဣမိနာ-ဟု ရှိ၏။ သာ၍ပေါ်လွင်၏။) နာနတ္တသညာမနသိကာရဟေတုနံ၊ နာနတ္တသညာကို နှလုံးသွင်းခြင်း၏အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါနံ၊ တို့ကို။ သမတိက္ကမာ၊ ကြောင့်။ သမာဓိဿ၊ ၏။ ထိရဘာဝံ၊ မြဲမြံခိုင်ခံ့သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ သင်္ခေပတောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အပိ စ၊ တနည်းလည်း။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ၊ ပတ်၏။ ဝဏ္ဏော၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို။ သောတူနံ၊ ကြားနာကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဥဿာဟဇနနတ္တဉ္စ၊ အားထုတ်ခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း။ ပလောဘနတ္တဉ္စ၊ ဖြားယောင်းခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း။ ကထိတော၊ ၏။ ဟိ၊ ခဲ့။ အကုသလာ၊ မကျွမ်းကျင်မလိမ္မာကုန်သော။ ယေ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ “သဗ္ဗဿာဒရဟိတေ၊ အလုံးစုံသာယာဖွယ်မှကင်းသော။ အာကာသေ၊ ၌။ ပဝတ္တိတသညာယ၊ ဖြစ်စေအပ်သောသညာဖြင့်။ ကော အာနိသံသော၊ အဘယ်အကျိုး ရှိအံ့နည်း။” ဣတိ၊ သို့။ ဧဝံ၊ ဧဝံ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ တံ။ “အယံ သမာပတ္တိ၊ ဤအရူပသမာပတ်သည်။ ဧဝံ သန္တာ ကိရ၊ ဤသို့ ငြိမ်သက်သတတ်။ ဧဝံ ပဏိတာ ကိရ၊ ဤသို့ မှန်မြတ်သတတ်။ ဟန္တာ၊ ယခု။ အဿာ၊ ထိုအရူပသမာပတ်ကို။ နိဗ္ဗတ္တနတ္တံ၊ ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ ဥဿာဟံ၊ ကို။ ကရိဿာမိ၊ ပြုအံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့ ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ (ဘဝိဿတိ၊ တံ။)

[၃၉၉] ၂၈၀။ အဿာတိ၊ ကား။ အာကာသဿ၊ အား။ ။ဥပ္ပါဒေါ ဧဝ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ အန္တော၊ အပိုင်းအခြားတည်း။ ဥပ္ပါဒန္တော၊ ဖြစ်ခြင်းဟူသောအပိုင်းအခြား။ တထာ၊ တူ။ ဝယန္တော၊ ပျက်ခြင်းဟူသော

၁-မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းဖြစ်လျှင် ရှေးနောက် ဘဝင်စိတ်နှစ်ရပ်၏အလယ်အကြား၌ ၎င်း အာဝဇ္ဇန်းနှင့်တကွ ဇောသညာတို့ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသို့မဖြစ်စေသည်ကို ဆိုသည်ဟု ယူအပ်၏။

အပိုင်းအခြား။ ဟိ၊ မှန်။ သဘာဝဓမ္မော၊ တရားကို။ (ပရိစ္ဆိန္ဒော-၌ စပ်)
အဟုတော၊ မရှိသေး မဖြစ်သေးမှ၍။ သမ္ဘဝတော စ၊ ရှိခြင်း ဖြစ်ခြင်းကြောင့်
၎င်း။ ဟုတော၊ ရှိပြီး ဖြစ်ပြီး၍။ ဝိနဿနတော စ၊ ပျက်ခြင်းကြောင့်၎င်း။
ဥဒယဝယပရိစ္ဆိန္ဒော၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။
အာကာသော၊ ကို။ အသဘာဝဓမ္မတ္တာ၊ သဘောတရားမဟုတ်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ တဒုဘယာဘာဝတော၊ ထိုဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း နှစ်ပါးစုံ၏ မရှိခြင်း
ကြောင့်။ အနန္တော၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏။ အဇ္ဇာကာသပရိစ္ဆိန္ဒာ-
ကာသာနံ၊ အဇ္ဇာကာသနှင့် ပရိစ္ဆိန္ဒာကာသတို့၏။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အနုဓိပ္ပေ-
တတ္တာ၊ ကြောင့်။ အာကာသောတိ။ပ။ဝုစ္စတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧတေန၊
ဤအာကာသဖြင့်။ ကသိဏံ၊ ပထဝီ စသောကသိုဏ်းကို။ ဥဠာဠိယတိ၊ ခွါအပ်၏။
ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကသိဏုဠာဠော၊ မည်၏။ တဒေဝ၊ ထိုကသိဏုဠာဠာသည်
ပင်လျှင်။ ကသိဏုဠာဠိမံ၊ ခွံမမည်၏။ မနသိကာရဝသေနာတိ၊ ကား။ ရူပ-
ဝိဝေကမတ္တဂ္ဂဟဏေန၊ ရုပ်၏ကင်းဆိတ်ခြင်းမျှကိုယူသဖြင့်။ ပရိစ္ဆေဒဿ၊ အပိုင်း
အခြားကို။ အဂ္ဂဟဏတော၊ ကြောင့်။ အနန္တဖရဏာကာရေန၊ အပိုင်းအခြားမဲ့
ဖြန့်သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တပရိကမ္မမနသိကာရဝသေနာပိ၊ ဖြစ်သော
ပရိကံဟူသော နှလုံးသွင်းခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ အနန္တံ ဖရတိတိ၊ ကား။
အဂ္ဂဟိတပရိစ္ဆေဒတာယ၊ မယူအပ်သော အပိုင်းအခြားရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။
အနန္တံ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိသည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ပရိကမ္မသမ္ဘာယပုဗ္ဗကေန၊
ပရိကံအတွေ့လျှင် ရှေ့သွားရှိသော။ ဈာနသမ္ပယောန၊ ဈာန်အတွေ့ဖြင့်။ ဖုသတိ၊
တွေ့၏။ ဝါ၊ ဧကန်၏။ ။ဘေသဇမေဝ၊ ဘေသဇသည်ပင်လျှင်။ ဘေသဇံ၊
ဘေသဇမည်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အာကာသာ-
နန္တမေဝ၊ နန္တသည်ပင်လျှင်။ သံယောဂပရဿ၊ သံယုဂ်နှောင်းသော။
တ-ကာရဿ၊ တ-အက္ခရာ၏။ ဝါ၊ ကို။ စ-ကာရံ ကတွာ၊ စ-အက္ခရာပြု၍။
အာကာသာနဉ္စ၊ ဉ္စမည်၏။ ဈာနဿ၊ ၏။ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘာဝတော၊ ဖြစ်ရာဌာန၏

၁-ဘိသက္က-နောင် ကမ္မအနက်၌ ဣ-ပစ္စည်းဖြင့် ဘေသဇ-ဟု ပြီးသည်ကို ဤနိကာ
နာ ၆၃-၌ ပြခဲ့ပြီ။ ဤအရာ၌ကား ဆေးဟောပရိယာယ်တို့တွင် ဘေသဇနှင့် ဘေသဇ-ဟု
၂-ပုဒ်ရှိရာ၌ ဘေသဇ-နောင် သကတ္ထ-၌ ဣ-ပစ္စည်းဖြင့် ဘေသဇ-ဟု ပြီးစေသောနည်းကို
ယူ၍ ဤသို့ ပြဆိုပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဘေသဇမေဝ ဘေသဇံ-ဟု ပါဌ်မှန် ရှိစေရမည်။
၂-သံယုဂ်နှောင်းသော တ-ကို စ-ပြု ဟူရာ၌ သကတ္ထ၌ သက်သောဣပစ္စည်းမှ ယ-
နှောင်းသောတ-ကို ၎င်းယ-နှင့်တကွ စ-ပြုရမည်ကို ဆိုလိုသည်ဟု ယူအပ်၏။ ထို့ကြောင့် မဏိ-
သာရမဉ္စ၊ သာဠိကာ (၁-၂၆၂) ၌ “တုဿ စ-ကာရံ၊ န-ကာရဿ စ နိဂ္ဂဟိတံ ကတွာ၊ တဿ စ
ဥ-ကာရံ ကတွာ အာကာသာနဉ္စံ ဝုတ္တံ” ဟု မိန့်ဆို၏။ ထို့ကြောင့် အာကာသာနန္တံ + ဣ-
အာကာသာနန္တု-အာကာသာနန္တု-အာကာသာနံ စ-အာကာသာနဉ္စ-ဟု အစဉ်အတိုင်း
ရုပ်ပြီးပုံကိုမှတ်အပ်၏။

အဖြစ်ကြောင့်။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ အဓိဋ္ဌာနဌေန အာယတနမဿာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အာယတနသဒ္ဓဿ၊ ကို။ အဓိဋ္ဌာနဌေ၊ တည်ရာဟူသောအနက်၌။ ဒဿနတော၊ တွေ့မြင်ရခြင်းကြောင့်တည်း။ ကာရဏာကရသဉ္စာတိဒေသနိဝါသတ္ထေပိ၊ အကြောင်းဟူသောအနက်၊ ထွက်ပေါ်ရာဟူသောအနက်၊ ဖြစ်ပေါ်ရာအရပ် ဟူသော အနက်၊ နေရာဟူသော အနက်၌လည်း။ အာယတနသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ ယုဇ္ဇတေဝ၊ သင့်သည်သာလျှင်တည်း။

ဝိညာဏဉာယတနကထာဝဏ္ဏနာ

၂၀၁၊ ဧတေန၊ ဤယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာဝဇ္ဇနာဒိလက္ခဏော၊ အာဝဇ္ဇန်းအစရှိသော လက္ခဏာရှိသော။ ဝသီဘာဝေါ၊ ဝသီဘော်ကို။ စိဏ္ဏော စရိတော၊ လေ့ကျက်အပ်ပြီ။ ပဂုဏီကတော၊ လေ့လာကျေပြန်သည်ကို ပြုအပ်ပြီ။ (တနည်း) စိဏ္ဏော စရိတော၊ လေ့ကျက်အပ်ပြီးသော။ ပဂုဏီကတော၊ လေ့လာကျေပြန်သည်ကို ပြုအပ်ပြီးသော။ အာဝဇ္ဇနာဒိလက္ခဏော၊ သော။ ဝသီဘာဝေါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ စိဏ္ဏဝသီဘာဝေါ၊ မည်၏။ တေန စိဏ္ဏဝသီဘာဝေန၊ ထိုလေ့ကျက်အပ်ပြီးသော ဝသီဘော်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ။ရူပါဝစရသည်၊ ကို။ အနတိက္ကမိတွာ၊ မကျော်လွန်မူ၍။ အနဓိဂန္တဗ္ဗတောစ၊ မရအပ် မရောက်အပ် မရောက်နိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တံသဟဂတသညာမနသိကာရသမုဒါစာရဿ၊ ထိုရူပါဝစရစွာနှင့်တကွ ဖြစ်သော သညာနှင့်မနသိကာရတို့၏ဖြစ်ခြင်း၏။ ဟာနဘာဂိယဘာဝါဝဟတော စ၊ ဟာနဘာဂိယ၏အဖြစ်ကို ဆောင်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တံသမတိက္ကမေနော၊ ထိုရူပါဝစရစွာကိုကျော်လွန်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ တဒညေသံ၊ ထိုရူပါဝစရစွာနှင့်မှတစ်ပါးကုန်သော။ သမတိက္ကမိတဗ္ဗာနံ၊ ကျော်လွန်အပ်ကုန်သောတရားတို့ကို။ သမတိက္ကမသိဒ္ဓိတောစ၊ ကျော်လွန်ခြင်း၏ ပြီးခြင်းကြောင့်၎င်း။ အာသန္နံ၊ ပ။ ပစ္စတ္ထိကာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိထိပဋိပန္နာယ၊ လမ်းမှန်ဖြင့်သွားသော။ ကာဝနာယ၊ ၏။ ဥပရူပရိဝိသေသာဝဟဘာဝတော စ၊ အထက်အထက်၌ ဝါ၊ အဆင့်ဆင့်အထူးကိုဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ပဏီတဘာဝသိဒ္ဓိတော စ၊ မှန်မြတ်သည်၏ အဖြစ်၏ ပြီးခြင်းကြောင့်၎င်း။ ပဌမာရုပ္ပတော၊ ပဌမာရုပ္ပစွာနှင့်ထက်။ ဒုတိယာရူပံ၊ စွာနှင့်သည်။ သန္တတရသဘာဝံ၊ သာလွန်၍ ငြိမ်သက်သောသဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နော စ၊ ပ။ သန္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သုပ္ပဏီတတရာ၊ ပ။ ဣဓာတိ၊ ဟူ၍။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတံ။ အနန္တံ အနန္တန္တိ၊ ကား။ ဧကဝလံ၊ သက်သက်။ အနန္တံ အနန္တန္တိ၊ ဟူ၍။ န မနသိကာတဗ္ဗံ၊ နှလုံးမသွင်းအပ်။ န ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ မပွားစေအပ်။ ပန၊ စင်စစ်

သော်ကား။ အနန္တံ ဝိညာဏံ အနန္တံ ဝိညာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ မနသိ ကာတဗ္ဗံ၊ ငါ။
ဝိညာဏံ ဝိညာဏန္တိ ဝါ၊ ဟူ၍သော်လည်း။ (မနသိ ကာတဗ္ဗံ၊ ငါ။)

တသ္မိံ နိမိတ္တတိ၊ ကား။ ပဌမာရူပဝိညာဏသင်္ခါတေ၊ ဝိညာဉ်ဟူ၍ ဆိုအပ်
သော။ တသ္မိံ ဝိညာဏနိမိတ္တေ၊ ထိုဝိညာဉ်ဟူသော အာရုံနိမိတ်၌။ စိတ္တံ
စာရေန္တဿာတိ၊ ကား။ ဘာဝနာစိတ္တံ၊ ကို။ ပဝတ္တေန္တဿ၊ ဖြစ်စေသော။
အာကာသဗုဒ္ဓေ ဝိညာဏေတိ၊ ကား။ [၄၀၀] ကသိဏုဋ္ဌါဋ္ဌိမာကာသံ၊ ကသိုဏ်း
ကိုခွါကြောင်းကောင်းကင်ပညတ်ကို။ ဖရိတွာ၊ ပြန့်နှံ့၍။ ပဝတ္တေ၊ သော။
အာရမ္မဏဘူတေ၊ သော။ ပဌမာရူပဝိညာဏေ၊ ၌။ အပေတိတိ၊ ကား။ အပ္ပနာ-
ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ငါ။ သဘာဝဓမ္မေပိ၊ သဘောတရား၌သော်လည်း။
အာရမ္မဏသမတိက္ကမဘာဝနာဘာဝတော၊ အာရုံကိုကျော်လွန်သော ဘာဝနာ၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤဒုတိယာရူပဈာန်စိတ်သည်။ စတုတ္ထာရူပံ ဝိယ၊ စတုတ္ထာ-
ရူပဈာန်စိတ်ကဲ့သို့။ အပ္ပနာပုတ္တံ၊ အပ္ပနာသို့ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ငါ။ အပ္ပနာ-
နယော ပနေတ္ထ ဝုတ္တနယေနဝါတိ၊ ကား။ ဧတ္ထ ဒုတိယာရူပဈာနေ၊ ၌။ ပုရိမ-
ဘာဂေ။ပ။ အရူပါဝစရန္တိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသောပါဌ်ဖြင့်။ ပဌမာရူပဈာနေ၊
၌။ ဝုတ္တေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ အထ ဝါ၊ ကား။ အပ္ပနာ-
နယောတိ၊ ကား။ သဘာဝဓမ္မေပိ၊ သဘာဝတရားဖြစ်ငြားသော်လည်း။ ဝါ၊
သဘာဝတရားလည်းဖြစ်သော။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ ဈာနဿ၊ ငါ။ အပ္ပနာနယော၊
အပ္ပနာသို့ရောက်သောနည်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော-၌ စပ်) အာရမ္မဏာ။ပ။ ဟော-
တိတိ၊ ဟူ၍။ မရဏာနုဿတိနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ငါ။
ဣတိ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။

၂၀၂။ သဗ္ဗသောတိ၊ ကား။ သဗ္ဗာကာရေန၊ အားဖြင့်။ ပဌမာရူပေ၊
ပဌမာရူပဈာန်၌။ အာသန္နရူပဈာနပစ္စတ္တိကတာ စ၊ နီးသောရူပဈာန်ဟူသော
ရန်သူရှိသည်၏အဖြစ်၎င်း။ အသန္တသဘာဝတာ စ၊ မငြိမ်သက်သောသဘောရှိ
သည်၏အဖြစ်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေမာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗေန၊ သော။ ဒေါသဒဿ-
နာကာရေန၊ အပြစ်ကိုရှုသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုပဌမာ-
ရူပဈာန်၌။ နိကန္တိပဟာနအနာဝဇ္ဇိတုကာမတာဒိအာကာရေန၊ နိကန္တိကိုပယ်
ခြင်း၊ နှလုံးသွင်းခြင်းငှါအလိုမရှိသည်၏အဖြစ်အစရှိသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။
ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ကုသလဝိပါကကိရိယာဘေဒတော၊ ကုသိုလ်ဝိပါက
ကိရိယာအပြားအားဖြင့်။ အနဝသေသံ၊ အကြွင်းမရှိသော။ ဣတိ၊ ကား။

၁-ပညတ်အာရုံ၌ဖြစ်သောအာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်၌လည်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ နည်းတူပင်ညွှန်း
သည့်ပြင်၊ ဧတ္ထာပိ-ဟု ဤဈာန်ကိုလည်း ပေါင်း၍ပြထားသောကြောင့် ဤဒုတိယဝိကပ်
အဖွင့်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုကျ၊ မကျဆင်ခြင်အပ်၏။

အတ္ထော၊ တည်း။ သွာယမတ္ထော၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောဤအနက်ကို၊ ဝါ၊ သည်။
 ဟေဋ္ဌာ၊ ဌှံ။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဉာတုံ၊ ငှါ။ သက္ကာ၊ စွမ်းနိုင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
 သဗ္ဗသောတိ ဣဒံ ဝုတ္တနယမေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဈာနဿ၊ ၏။
 အာကာသာနဉ္စာယတနတာ၊ နမည်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဗာဟိရတ္ထသမာသဝသေန၊
 သမာသ၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌှံ။
 ဝုတ္တာ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ပ။ ယတနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ တပါး။
 အာရမ္မဏဿ၊ ၏။ (အာကာသာနဉ္စာယတနတာ၊ နမည်သည်၏ အဖြစ်ကို။)
 သမာနာဓိကရဏသမာသဝသေန၊ တူသောတည်ရာရှိသောကမ္မဓာရည်းသမာသ
 ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝုတ္တဗ္ဗာ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုကမ္မဓာရည်း
 သမာသကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ (ဤအရာ၌ တံ ဒဿေတုံ-ဟု ရှိသော သိမှုသာသင့်
 သည်) အာရမ္မဏမ္ပိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ ပုရိမနယေ-
 နေဝါတိ ဣဒံ၊ ဟူသောဤစကားကို။ နာဿ အန္တောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တပဒ-
 သိဒ္ဓိံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့သောပုဒ်၏ပြီးခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊
 တည်ရာဟူသောအနက်ရှိသောအာယတန-သဒ္ဓါဖြင့်။ (အတ္ထော၊ ကို။ ယုဇ္ဇတိ၊)
 ယထာ၊ ယှဉ်အပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သဉ္စာတိဒေသဋ္ဌေနပိ၊ အနက်ရှိသည်လည်း
 ဖြစ်သော။ အာယတနသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ယုဇ္ဇတိ၊
 ယှဉ်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ တထာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊
 ထိုပါ၌။ ဧတ္ထ၊ ဤအရပ်၌။ သဉ္စာယတိ၊ ဖြစ်ပွား၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဉ္စာတိ၊
 မည်၏။ သဉ္စာတိ ဧဝ၊ ဖြစ်ရာသည်သာလျှင်။ ဒေသော၊ အရပ်တည်း။ သဉ္စာတိ-
 ဒေသော၊ ဖြစ်ပွားရာအရပ်။ ။ဈာနံ၊ ကို။ အပ္ပဝတ္တိကရဏေန၊ အားဖြင့်။
 အာရမ္မဏံ၊ ကို။ အမနသိကရဏေန၊ အားဖြင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ ဥဘယမ္ပိ၊ ကိုလည်း။
 ဥဘယထာ၊ အားဖြင့်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ ဟိ-ကသ္မာ၊ ကား။ ဈာနဿပိ၊
 ကိုလည်း။ အနာဝဇ္ဇနံ၊ သည်။ (အမနသိကရဏံ၊ မည်၏။) ဝါ၊ တနည်း။
 ဇဝနပဋိပါဒကေန၊ ပါဒက မနသိကာရဖြင့်။ ဘဝဂ်မနဿ၊ စိတ်၏။ အန္တော၊ ဌှံ။
 အကရဏံ၊ သည်။ အမနသိကရဏံ၊ မည်၏။ အာရမ္မဏဿ စ၊ ကိုလည်း။
 အာရမ္မဏကရဏဝသေန၊ အားဖြင့်။ အပ္ပဝတ္တနံ၊ မဖြစ်စေခြင်းသည်။ အပ္ပဝတ္တိ-
 ကရဏံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ အတ္ထဿ၊ ၏။ သမ္ဘဝတော၊ ကြောင့်
 တည်း။ သာမညနိဗ္ဗေသေန ဝါ၊ နိဗ္ဗေသနည်းဖြင့်သော်၎င်း။ ဧကသေသနယေန
 ဝါ၊ သနည်းဖြင့်သော်၎င်း။ ဧကဇ္ဈံ ကတော၊ တပေါင်းတည်းပြု၍။

၁-အာယတနသဒ္ဓေန - အရာ၌ အာယတနသဒ္ဓဿ-ဟု ရှိလျှင် သာ၍ ကောင်း၏။
 ထိုသို့ရှိလျှင်- အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ အနက်ဖြင့်။ (အတ္ထော၊ သည်။ ယုဇ္ဇတိ)ယထာ၊ သင့်သကဲ့
 သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သဉ္စာတိဒေသဋ္ဌေနပိ၊ အနက်ဖြင့်လည်း။ အာယတနသဒ္ဓဿ၊ ၏။ အတ္ထော၊
 သည်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏ဟု အနက်ပေး။

[၄၀၁] ပုဗ္ဗေ၊ ဌှိ။ (ဝုတ္တံ-ဌှိစပ်) အနန္တဿ၊ သော။ အာကာသဿ၊ ကောင်းကင်ပညတ်ကို။ အာရမ္မဏကရဏဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပဌမာရူပဝိညာဏံ၊ ကို။ (ဝုတ္တံ-ဌှိစပ်) အတ္တနော၊ ပဌမာရူပဝိညာဉ်ဟူသောမိမိ၏။ ဖရဏာကာရေနော၊ ဖြန့်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်သာလျှင်။ အနန္တန္တိ၊ အပိုင်းအခြားမရှိဟူ၍။ မနသိ ကာတဗ္ဗတ္တာ၊ နှလုံးသွင်းအပ်၊ နှလုံးသွင်းသင့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနန္တံ ဝိညာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောကြောင့်။ ပုန၊ တဖန်။ မနသိကာရဝသေန ဝါ အနန္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သဗ္ဗသော၊ အားဖြင့်၊ ဝါ၊ အလုံးစုံကို။ မနသိကရဏဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ အနဝသေသတော။ ပ။ ကရေတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဈာနဝိဘင်္ဂေပိ၊ ဌှိလည်း။ အယမေဝ အတ္တော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿန္တော၊ ဖြစ်၍။ ယံ ပန ဝိဘင်္ဂေ ဝုတ္တန္တိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တဿာ ပါဠိယာ၊ ထိုဈာနဝိဘင်းပါဠိ၏။ ဧဝံ ဝါ၊ ဤသို့မူလည်း။ အတ္တော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တံယေဝ အာကာသံ၊ သကိုသာလျှင်။ ဖုဋ္ဌံ ဝိညာဏံ၊ နှံ့၍ဖြစ်သော ပဌမာရူပဝိညာဉ်ကို။ ဝိညာဏဉာယတနဝိညာဏေန၊ ဖြင့်။ မနသိ ကရေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (အတ္တော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ အယံ အတ္တော၊ ဤအနက်သည်။ ယုတ္တော ဝိယ၊ သင့်သကဲ့သို့။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ တံယေဝ အာကာသံ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝိညာဏေန၊ ပဌမာရူပဝိညာဉ်ဖြင့်။ ဖုဋ္ဌံ၊ တွေ့ထိခြင်း၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ တေန၊ ထိုပဌမာရူပဝိညာဉ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ သည်။ ဂဟိတာကာရံ၊ ယူအပ်သော အခြင်းအရာကို။ (ဝိညာဏေန ဖုဋ္ဌံ-ကိုပင် ထပ်၍ ဖွင့်ပြသည်) မနသိ ကရေတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ပဌမာရူပဝိညာဉ် နှလုံးသွင်းခဲ့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ တံ ဝိညာဏံ၊ ထိုပဌမာရူပဝိညာဉ်ကို။ အနန္တံ၊ နှံ့ဟူ၍။ ဖရတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သောအနက်သည်။ (ယုတ္တော ဝိယ၊ သင့်သကဲ့သို့။ ဒိဿတိ၊ ၏။) ?။ ။ဟိ၊ မှန်။

၁-ဤအဖွင့်ဖြင့် ဖုဋ္ဌံ-ဟူသော သာမညပုဒ်၏အရ ပဌမာရူပဝိညာဉ်ဟူသော ဝိသေသအနက်ကို ပြသည်ဟု အနုဋီ ၂-၁၈၆-၌ ဆို၏။
၂-ဆက်၍ ပြလတ်သောအနက်သည် ပြခဲ့ပြီးအနက်နှင့် တူဟန်လက္ခဏာမရှိပေ၊ ထို့ကြောင့် အယမ္ပိ ပနတ္တော-ဟု ပိ-နှင့်တကွရှိလျှင် သင့်တော်၏။ အယမ္ပိ အတ္တော၊ ဤဆိုလတ်သောအနက်သည်လည်း-ဟု အနက်ပေးရ၏။
၃-ပြည်မှီသုဒ္ဓိမင်္ဂနိဿယ၌ကား-တံယေဝ အာကာသံ၊ ကိုသာလျှင်။ ယေန ဝိညာဏေန၊ အကြင်ပဌမာရူပဝိညာဉ်ဖြင့်။ ဖုဋ္ဌံ၊ နှံ့အပ်၏။ (ယေန-ကား ထည့်ပါ၌)တေန၊ ထိုပဌမာရူပဝိညာဉ်သည်။ ဂဟိတာကာရံ၊ ယူအပ်သောအခြင်းအရာကို။ ဈာနသမင်္ဂီ၊ ဒုတိယာရူပဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မနသိ ကရေတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့အနန္တဟု သူယူသောအခြင်းအရာအားဖြင့်သာလျှင်။ တံ ဝိညာဏံ၊ ထိုပဌမာရူပဝိညာဉ်ကို။ အနန္တံ၊ သူယူသောအခြင်းအရာကိုစွဲ၍ အနန္တဟူ၍။ ဖရတိ၊ နှံ့၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယုတ္တော ဝိယ၊ သင့်သကဲ့သို့။ ဒိဿတိ၊ ၏-ဟု အနက်ပြန်ဆို၏။

ယံ အာကာသံ၊ ကိ။ ပဌမာရူပသမင်္ဂီ၊ ပဌမာရူပဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။
 ဝိညာဏေန၊ ပဌမာရူပဝိညာဉ်ဖြင့်။ အနန္တံ၊ ဟူ၍။ ဖရတိ၊ ၏။ တံ ဖရဏာကာရ-
 သဟိတမေဝ၊ ထိုကောင်းကင်ပညတ်ကိုဖြန့်သောအခြင်းအရာနှင့်တကွသာလျှင်
 ဖြစ်သော။ ဝိညာဏံ၊ ပဌမာရူပဝိညာဉ်ကို။ မနသိကရောန္တော၊ သော။ ဒုတိယာ-
 ရူပသမင်္ဂီ၊ ဒုတိယာရူပဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝါ၊ ကိ။ အနန္တံ၊
 အနန္တဟူ၍။ ဖရတိတိ၊ ဖြန့်သည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

မနသိကာရဝသေန၊ အားဖြင့်။ အနန္တဖရဏာကာရေန၊ အနန္တဟုဖြန့်သော
 အခြင်းအရာဖြင့်။ (ရွှေပုဒ်၏အဖွင့်) ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အနန္တတာ၊ အနန္တမည်
 သည်၏ အပြစ်ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊) ၏။ အာကာသဿ ဝိယ၊ ကောင်းကင်ပညတ်
 ၏ကဲ့သို့။ ဥပ္ပါဒန္တာဒိအဘာဝေန၊ ဥပါဒ်အပိုင်းအခြားစသည်မရှိသောအားဖြင့်။
 (အနန္တတာ၊ ကိ။) န (ဝေဒိတဗ္ဗာ) မသိအပ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နာဿ အန္တောတိ
 အနန္တန္တံ၊ ဟူ၍။ ဧတ္တကမေဝ၊ ဤမျှကိုသာလျှင်။ အာဟ၊ ၏။ ရူဠိသဒ္ဓေါတိ
 ဣမိနာ၊ ဟူသောဤပါဌ်ဖြင့်။ ဝိညာဏာနုဉ္ဇန္တိ၊ ဟူသော။ တေဿ ပဒဿ၊
 ၏။ အတ္ထေ၊ ၌။ ဝိညာဏဉ္စသဒ္ဓေါ၊ သည်။ နိရုဠော၊ တက်၏။ ဝါ၊ ထင်၏။ ဣတိ၊
 သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ဝစနတ္ထတနည်းကား။ ယတာဝုတ္တံ၊ ပြီးသော။ ဝိညာဏံ၊
 ပဌမာရူပဝိညာဉ်ကို။ ဒုတိယာရူပဇ္ဈာနေ၊ ဖြင့်။ အဉ္စိယတိ၊ အာရုံပြုသော
 အားဖြင့်ရောက်အပ်၏။ ဝုတ္တာကာရေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအနန္တဟု နှလုံးသွင်း
 သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အာလမ္ဗိယတိ၊ အာရုံပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
 ဝိညာဏဉ္စ၊ မည်၏။ ဣတိ ဝေမ္ပိ၊ သို့လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိညာဏဉ္စ-ဟူသော ပုဒ်၌။
 အတ္ထော၊ ကိ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ သေသံ၊ ကြွင်းသောပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဝုတ္တတ္ထ-
 မေဝ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သေသံ ပုရိမသဒိသမေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

အာကိဉ္ဇညာယတနကထာဝဏ္ဏနာ

၂၇၃။ တတိယာရူပကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ယံ၊ အကြင်ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဟေ-
 ဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တသဒိသံ၊ ဆိုအပ်ပြီးနှင့်တူ၏။ တံ၊ ထိုပုဒ်အပေါင်းကို။ ဝုတ္တနယာ-
 နုသာရေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အပုဗ္ဗမေဝ၊ အသစ်ဖြစ်သောပုဒ်ကိုသာလျှင်။
 (မယံ၊ တို့သည်။) ဝဏ္ဏယံဿာမ၊ ကုန်အံ့။ တတ္ထ၊ ထိုတတိယာရူပကမ္မဋ္ဌာန်း
 ၌။ ဝါ၊ ထိုပုဒ်သစ်တို့တွင်။ တဿေဝါတိ၊ ကား။ ယံ၊ အကြင်အာရုံကို။ အာ-
 ရဗ္ဘ၊ ၍။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ ဈာန်သည်။ ပဝတ္တံ၊ ၏။ တဿေဝ၊ ထိုအာရုံ၏
 သာလျှင်။ ။တံ၊ ထိုဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်၏ အာရုံသည်။ ကိံ ပန၊ အဘယ်
 ပါနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ အာကာသာနဉ္စာယတန-
 ဝိညာဏဿာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပါဌ်ဖြင့်။ တတော၊ ထိုအာကဉ္စ-

သာနုဉ္ဇာယတနဈာန်၏ မရှိခြင်းတည်းဟူသောအဘာဝပညတ်မှ။ အညံ၊ သော။
 တတိယာရူပဈာနဿ၊ ။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ နတ္ထံ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊
 ။ အာရမ္မဏဘူတဿာတိ ဣမိနာ၊ ဟူသောဤပါဌ်ဖြင့်။ တဿ၊ ထိုဒုတိယာ-
 ရူပဝိညာဉ်၏။ အနာရမ္မဏဘူတံ၊ အာရုံမဟုတ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဒုတိယာ-
 ရူပဝိညာဏံ၊ ကို။ နိဝတ္တေတိ၊ ။ အဘာဝေါတိ၊ ကား။ နတ္ထိတာ၊ မရှိသည်၏
 အဖြစ်တည်း။ သုညတာတိ၊ ကား။ ခိတ္တတာ၊ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်တည်း။
 ဝိဝိတ္တာကာရေတိ၊ ကား။ ဝိဝေကော၊ ကင်းခြင်းတည်း။ တိဟိ၊ ကုန်သော။
 ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဌမာရူပဝိညာဏဿ၊ ။ အပဂမမေဝ၊ ကင်းခြင်းကိုသာ
 လျှင်။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ မနသိကာတဗ္ဗောတိ၊ နှလုံးသွင်းအပ်၏ဟူ၍။ [၄၀၂]
 ဝတ္တာ၊ ၍။ မနသိကာရဝိမိံ၊ ကို။ ဒဿေတံ၊ ငါ။ တံ ဝိညာဏန္တိအာဒိ၊ ကို။
 ဝုတ္တံ၊ ။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ အမနသိကရိတာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ သိမ်း။
 မနသိ၊ နှလုံး၌။ အကတွာ၊ မပြုမူ၍၊ ဝါ၊ မထားမူ၍။ အစိန္တေတွာ၊ မကြံ
 စည်မစဉ်းစားမူ၍။ ဝါ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ အနိယမတ္ထော၊ ကိန်းသေမမှတ်ခြင်း
 အနိယမအနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုအနိယမအနက်ရှိသော ဝါ-သဒ္ဓါဖြင့်။ တိသု ပကာ-
 ရေသု၊ တို့တွင်။ ဧကေနပိ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်လည်း။ အတ္ထသိဒ္ဓိ၊
 ကိစ္စ၏ပြီးခြင်းသည်။ ဝါ၊ အကျိုး၏ပြီးခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ။) ဣတိ၊
 သို့။ ဒဿေတိ၊ ။

တသ္မိံ နိမိတ္တေတိ၊ ကား။ ပဌမာရူပဝိညာဏဿ၊ ။ အဘာဝသင်္ခါတေ၊
 မရှိခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ တသ္မိံ ဈာနုပုတ္တိနိမိတ္တေ၊ ထိုတတိယာရူပဈာန်၏
 ဖြစ်ကြောင်းနိမိတ်၌။ အာကာသေ ဖုဋ္ဌေတိ၊ ကား။ အာကာသံ၊ ကသိုဏ်းကို
 ခွဲကြောင်းကောင်းကင်ပညတ်ကို။ ဖရိတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တေ၊ သော။ အာကာသ-
 ဖုဋ္ဌေတိ ဝါ၊ ဟူ၍မူလည်း။ ပါဌော၊ ပါဌ်ရင်းတည်း။ ဝါ၊ ပါဌ်ရင်းကို။ (ဝေဒိ-
 တဗ္ဗော၊ ။) သုညဝိဝိတ္တနတ္ထိဘာဝေတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ (ဝုတ္တံ-၌ စပ်)
 သုညဘာဝေ စ၊ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်၌၎င်း။ ဝိဝိတ္တဘာဝေ စ၊ ကင်းသည်၏
 အဖြစ်၌၎င်း။ နတ္ထိဘာဝေ စ၊ မရှိသည်၏ အဖြစ်၌၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသုံးပါးသော
 အာကာရတို့တွင်။ ယေန အာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဘာဝိတံ၊ ပွားစေအပ်၏။ တဿ၊
 ထိုအခြင်းအရာကို။ ဂဟဏတ္ထံ၊ ငါ။ ဝုတ္တံ၊ ။ အထ ဝါ၊ ကား။ သုညဝိဝိတ္တ-
 နတ္ထိဘာဝေတိ၊ ကား။ သုညဝိဝိတ္တတာသင်္ခါတေ၊ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ် ကင်း
 သည်၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ နတ္ထိဘာဝေ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသောနတ္ထိ
 ဘောပညတ်၌။ တေန၊ ထိုပါဌ်ဖြင့်။ ဝိနာသာဘာဝမေဝ၊ ပျက်စီးခြင်းဟူသော

၁-စာတိ—အရာတွင် ပြည်မှန်သော ၀ါတိ—ဟု ရှိ၏။ ထိုသို့ရှိလျှင် သုညဘာဝေ ဝါ၊
 ဆိတ်သည်၏အဖြစ်၌ သော်၎င်း။ ဝိဝိတ္တဘာဝေ ဝါ၊ ကင်းသည်၏အဖြစ်၌ သော်၎င်း။ နတ္ထိ
 ဘာဝေ ဝါ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်၌သော်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့—ဟု အနက်ပေးရာ၏။

အဘာဝကိုသာလျှင်။ ဒဿတိ၊ ဧ။ ပုရေ၊ ပဌမာရပ္ပဝိညာဉ်၏ မဖြစ်မီရှေး အဖို့၌။ အဘာဝါဒိကေ၊ မရှိခြင်းအစရှိသည်ကို။ န(ဒဿတိ)၊ ပြသည်မဟုတ်။

တသ္မိံ ဟိ အပ္ပနာစိတ္တေတိ၊ ကား။ အာကိဉ္ဇညာယတနဇ္ဈာနသမ္ပယုတ္တေ၊ ဈာန်နှင့်ယှဉ်သော။ အပ္ပနာဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပဝတ္တေ၊ သော။ စိတ္တေ၊ သည်။ ဝါ၊ ကား။ ပဌမာရပ္ပဿ၊ ပဌမာရပ္ပဝိညာဉ်၏။ အပဂမသင်္ခါတေ၊ ကင်းကွာခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ တသ္မိံ နတ္ထိဘာဝေ၊ ထိုမရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသော နတ္ထိဘောပညတ်၌။ ယထာဝုတ္တေ၊ သော။ အပ္ပနာစိတ္တေ၊ အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်နှင့်ယှဉ်သောအပ္ပနာစိတ်သည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ သော်။ ။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ အဘာဝမေဝ၊ ကိုသာသျှင်။ ပဿန္တော၊ ရှုလျက်။ ဝိဟရတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္တော၊ ဧ။ ။ ပုရိသော၊ သည်။ ကတ္တစိ၊ အရပ်သို့။ ဂန္တော၊ သွားပြီး၍။ အာဂန္တော၊ ပြန်လာ၍။ သုညမေဝ၊ ရဟန်းတို့မှဆိတ်သည်ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ နတ္ထိဘာဝမေဝ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။) တံ ဌာနန္တိ၊ ကား။ တံ သန္တိပါတဌာနံ၊ ထိုစည်းဝေးရာအရပ်ကို။ ပရိကမ္မမနသိကာရေန အန္တရဟိတေတိ ဣမိနာ၊ ဟူသောဤပါဌ်ဖြင့်။ အာရမ္မဏကရဏာဘာဝေန၊ အာရုံပြုခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ တဿ၊ ထိုပဌမာရပ္ပဝိညာဉ်၏။ အန္တရဓာနံ၊ ကွယ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) နဌတ္တာ၊ ပျက်စီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (အန္တရဓာနံ၊ ကွယ်ခြင်းသည်။) န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿတိ၊ ဧ။ တတြ၊ ထိုဥပမာစကားရပ်၌။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတုံသည်ကား။ ဩပမ္ပသံသန္တနံ၊ ဥပမာ ဥပမေယျနီးနှောခြင်းတည်း။ သော ပုရိသော၊ သည်။ တတ္ထ၊ ထိုတန်ဆောင်းဝန်းအစရှိသောအရပ်၌။ သန္တိပတိတံ၊ စည်းဝေးနေသော။ ဘိက္ခုသံသံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှုမြင်ပြီး၍။ ဂတော၊ သွားလေ၏။ တတော၊ ထိုမှနှောက်၌။ သဗ္ဗေသု၊

၁ အာဒိ-ဖြင့် အစ္စန္ဒာဘာဝ-စင်စစ်မရှိခြင်းကို ယူအပ်၏။ သို့သော် ဝိနာသ အဘာဝသည် ဝိပဿနာ၏အရသာ ဖြစ်၏။ ဤ၌ ဘင်ခဏဖြင့် ပျက်ခြင်းကို ရှုရန်လည်းမလို။ ထို့ကြောင့် ဝိနာသဘာဝမေဝ-ပုဒ်ကို ဆင်ခြင်သင့်၏။ ဝိက္ခမ္ဘနအရာဖြစ်၍ “ဝိနာအဘာဝမေဝ-ကင်းကွာခြင်းဟူသောမရှိခြင်းကိုသာလျှင်-ဟု ယူရလျှင် သင့်ရာ၏။ ဤအရာ၌ ပရိကမ္မမနသိကာရေန အန္တရဟိတေတိ ဣမိနာ အာရမ္မဏကရဏာဘာဝေန တဿ အန္တရဓာနံ၊ န နဌတ္တာတိ ဒဿတိ”ဟု ပြဆိုလတုံသော ဋီကာကိုလည်း သတိပြုအပ်၏။ ထိုသို့ ယူလျှင် ပုရေ အဘာဝါဒိကေ-ဖြင့် “၁-ရှေးမဆွကမရှိသေးခြင်းဟူသော ပါဂဘာဝ၊ ၂-ပျက်စီးပြီး၍ မရှိခြင်းဟူသော ဝိဒ္ဓိသဘာဝ၊ ၃-ယုံချိုလိပ်မွေးစသည်တို့ကဲ့သို့ စင်စစ်မရှိခြင်းဟူသော အစ္စန္ဒာဘာဝ-ဟူသော” ဤအဘာဝသုံးပါးလုံးတို့ကို မြစ်သည်ဟု ယူရာ၏။
၂-ဤစကားဖြင့် ရှေး၌ ဝိနာသဘာဝ-ဟူသောပါဌ်နှင့် ၎င်း၏အနက် မသင့်ကြောင်း ထင်ရှား၏။

ကုန်သော။ ဘိက္ခုသု၊ တို့သည်။ ကေနစိဒေဝ၊ ဖြစ်သော။ ကရဏီယေန၊
 ဖြင့်။ အပဂတေသု၊ ဖဲသွားကုန်သည်ရှိသော်။ အာဂန္ဓာ၊ ပြန်လာ၍။
 တံ ဌာနံ၊ ထိုစည်းဝေးရာ အရပ်ကို။ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့မှ။ သုညမေဝ၊
 ဆိတ်သည်ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ၊ ဤ။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ တတောပိ၊ ထိုစည်း
 ဝေးရာအရပ်မှလည်း။ အပဂတကာရဏံ၊ ဖဲခွါခြင်း၏ အကြောင်းကို။ န
 (ပဿတိ) ယထာ၊ မရှုမြင်သကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ အယံ ယောဂါဝစရော၊ ပုဂ္ဂိုလ်
 သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဇ္ဈာနစက္ခုနာ၊ ဈာန်မျက်စိဖြင့်။ ပဌမာ-
 ရူပဝိညာဏံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှု၍။ ပစ္ဆာ၊ ၌။ နတ္ထိတိ၊ မရှိဟူ၍။ ပရိကမ္မမနသိ-
 ကာရေန၊ ပရိကံဟူသောဘာဝနာမနသိကာရဖြင့်။ တသ္မိံ၊ ထိုပဌမာရူပဝိညာဉ်
 သည်။ အပဂတေ၊ ကင်းသည်ရှိသော်။ တတိယာရူပဇ္ဈာနစက္ခုနာ၊ ဖြင့်။
 တဿ၊ ထိုပဌမာရူပဝိညာဉ်၏။ နတ္ထိဘာဝမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ပဿန္တော၊
 ရှုလျက်။ ဝိဟရတိ၊ ဤ။ တဿ၊ ထိုပဌမာရူပဝိညာဉ်၏။ အပဂမနကာရဏံ၊
 ကင်းခြင်း၏ အကြောင်းကို။ န ဝိမံသတိ၊ မရှုစမ်းမဆင်ခြင်။ (ကသ္မာ၊ ကား)
 ဈာနဿ၊ ဤ။ တာဒိသာဘောဂါဘာဝတော၊ ထိုသို့သဘောရှိသော နှလုံးသွင်း
 ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ တရပ်ပြီး၏။ သဗ္ဗသော၊ ပ။ သမ-
 တိက္ကမ္မာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောဤပါဌ၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဤ။ တံ၊ ကို။
 ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယာနုသာရေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဤ။

၂၀၄။ သုညဝိဝိတ္တဘာဝါ၊ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်၊ ကင်းသည်၏အဖြစ်တို့
 သည်။ နတ္ထိတာပရိယာယာ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်၏ပရိယာယ်တို့တည်း။ ဣတိ၊
 ကြောင့်။ နတ္ထိတိ ပဒဿ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝဒန္တေန၊ ဖွင့်ဆိုသော
 အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ သုညဝိဝိတ္တပဒါနိပိ၊ သုညပုဒ် ဝိဝိတ္တပုဒ်တို့ကိုလည်း။
 ဂဟိတာနိ၊ ကုန်၏။ အာမေဋိတဝစနံ ပန၊ အာမေဋိတ်စကားသည်ကား။
 ဘာဝနာကာရဒဿနံ၊ ပွားစေပုံအခြင်းအရာကိုပြသောစကားတည်း။ ဝိဘင်္ဂေပိ၊
 ဈာနဝိဘင်း၌လည်း။ ဣမဿ ပဒဿ၊ ဤ။ အယမေဝတ္ထော၊ ဤသို့ဆိုခဲ့သော
 အနက်ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တော၊ ဤ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ယမ္ပိ ဝိဘင်္ဂေတိ-
 အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ တတ္ထ၊ ထိုဝိဘင်းပါဠိတော်၌။ တညေဝ ဝိညာဏံ
 အဘာဝေတိတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အနန္တံ ဝိညာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ မနသိကတံ၊
 နှလုံးသွင်းအပ်ပြီးသော။ ယံ ပဌမာရူပဝိညာဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ဤ။)
 တံယေဝ၊ ထိုပဌမာရူပဝိညာဉ်ကိုသာလျှင်။ ဣတိ၊ ကား။ [၄၀၃] အတ္ထော၊
 တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အာရမ္မဏဘူတံ၊ သော။ တံယေဝ၊ ထိုပဌမာရူပဝိညာဉ်
 ကိုသာလျှင်။ (အဘာဝေတိ-၌ စပ်) ပဌမေန၊ ပဌမာရူပဈာန်ဖြင့်။ ရူပနိမိတ္တံ၊
 ကသိုဏ်းရုပ်နိမိတ်ကို။ (အဘာဝေတိ) ဝိယ၊ မရှိခြင်း-မထင်ခြင်းကို ပြသကဲ့သို့။
 တတိယေနာရုပ္ပေန၊ တတိယာရူပဈာန်ဖြင့်။ အဘာဝေတိ၊ မရှိခြင်း-မထင်ခြင်း

ကို ပြု၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ခယတော သမ္မသနန္တိ၊ ဟူသောစကားဖြင့်။
ဘင်္ဂါနုပဿနံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သာ၊ ထိုဘင်္ဂါနုပဿနာသည်။
သင်္ခတဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဘင်္ဂါဘာဝမေဝ၊ ဘင်္ဂဟုဆိုအပ်သော မရှိခြင်းကိုသာ
လျှင်။ ပဿန္တိ၊ ရှုသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ရှုသောကြောင့်။ ဝိညာဏမ္ပိ၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်
ကိုလည်း။ အဘာဝေတိ၊ မရှိခြင်း-မထင်ခြင်းကိုပြု၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။
ဝတ္တဗ္ဗတံ၊ ဆိုအပ်ဆိုသင့်သည်၏အဖြစ်ကို။ လဘတိ၊ ၏။ ဣတိ အဓိပ္ပာယ်နာ၊
ဤသို့သော အလိုဖြင့်။ ခယတော။ပ။ ဝုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အဿာတိ၊
ကား။ ပါဌဿ၊ ၏။ ။ပုန၊ တဖန်။ အဿာတိ၊ ကား။ ဝိညာဏဿ၊
ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏။ အဘာဝေတိတိ၊ ကား။ အဘာဝံ ကရေတိ၊ မရှိခြင်းကို
ပြု၏။ ဉာဏဿ၊ အား။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်(ပြုလတ်သော်)။
န ဥပတိဋ္ဌတိ၊ မထင်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကရေတိ၊ ၏။
(ကသ္မာ၊ ကား) အမနသိကရဏတော၊ နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့်တည်း။
တတော ဧဝံ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ ဝိဘာဝေတိ ဝိဂတဘာဝံ ကရေတိ၊ ကင်း
သည်၏အဖြစ်ကို ပြု၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝိနာသေတိ၊ ပျက်စေ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။)
ယထာ၊ အားဖြင့်။ န ဒိဿတိ၊ မထင်။ တထာ၊ အားဖြင့်။ ကရဏတော၊ ပြုခြင်း
ကြောင့်တည်း။ တေနော၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ အန္တရဓာပေတိ၊ ကွယ်စေ၏။
တိရောဘာဝံ၊ တဖက်၌ဖြစ်ခြင်းသို့၊ ဝါ၊ ကွယ်ခြင်းသို့။ ဂမေတိ၊ ရောက်စေ၏။
န အညထာတိ၊ ကား။ ဣမိဿာ ပါဠိယာ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤငါဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအခြင်း
အရာအားဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဣတော၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီး
သောအခြင်းအရာမှ။ အညထာ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်။ န(ဝေဒိတဗ္ဗော)၊
မသိအပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အယုဇ္ဇမာနကတ္တာ၊ မသင့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်
တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်နာ၊ (န အညထာ-ဟူသောပါဌ်၏)အဓိပ္ပာယ်
တည်း။

အဿာတိ၊ ကား။ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏာဘာဝဿ၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏ မရှိ
ခြင်း၏။ ကိဉ္ဇနန္တိ၊ ကား။ ကိဉ္ဇိပိ၊ စိုးစဉ်းမျှလည်း။ သဘာဝဓမ္မဿ၊ သဘော
တရား၏။ အပ္ပါဝသေသတာ နာမ၊ အနည်းငယ်သော အကြွင်းအကျန် ရှိသည်
၏အဖြစ်မည်သည်။ ဘင်္ဂေါ ဧဝံ၊ ဘင်္ဂသည်သာလျှင်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊
ကြောင့်။ ဘင်္ဂမတ္တမ္ပိ။ပ။ နတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဘင်္ဂမတ္တေပိ၊
ဘင်္ဂမျှသည်လည်း။ သတိ၊ သော်။ တဿ၊ ထိုသဘောတရား၏။ သကိဉ္ဇ-
နတာ၊ အနည်းငယ်မျှရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အကိဉ္ဇ-

၁-ဤအရာ၌ အဿာတိ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏဿ-ဟု ရှိသော အဘိဓမ္မာဝတရဋီကာသစ်
နှင့် အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနီဋီကာပါဌ်တို့သည်သာ ယုတ္တတရ ဖြစ်ပေသည်။

နန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဝိညာဏဿ၊ ပဌမာရူပဝိညာဉ်၏။ ကိဉ္စိ ပကာရံ၊ တစ်
တခုသောအပြားကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ သိမ်း။ ဝိဘာဝနံ၊
ကင်းခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ သေသံ၊ သည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ တည်း။

နေဝသညာနာသညာယတနကထာဝဏ္ဏနာ

၂၇။ နော စ သန္တာတိ၊ ကား။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိ၊
သမာပတ်သည်။ သင်္ခါရာဝသေသသုခမဘာဝပုတ္တိယာ၊ သင်္ခါရတို့၏ အကြွင်း
အကျန်ဖြစ်၍ သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့်၊ ဝါ၊ ရောက်ခြင်းကြောင့်။
သဝိသေသာ၊ အထူးနှင့်တကွ။ သန္တာ၊ ငြိမ်သက်သည်။ (ဟောတိ)ယထာ၊
ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အယံ အာကိဉ္ဇညာယတနသမာပတ္တိ၊ သည်။ တဒဘာဝတော၊
ထိုသင်္ခါရာဝသေသသုခမဘာဝ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ သန္တာ စ၊ ငြိမ်သက်သည်
လည်း။ နော၊ မဟုတ်။ ။ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ ပစ္စယယာပနိယတာယ စ၊ ဆွမ်း
အစရှိသော ပစ္စည်းတို့ဖြင့် မျှစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ရောဂမူလ-
တာယ စ၊ ရောဂါတို့၏အရင်းမူလ၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ယာ အယံ ရောဂ-
သရိက္ခတာ စ၊ အကြင်ရောဂါနှင့် တူသည်၏အဖြစ်သည်၎င်း။ ဒုက္ခတာသုလ-
ယောဂါဒိနာ၊ ဒုက္ခတာသုံးပါးဟူသော နာကျင်ကိုက်ခဲခြင်းနှင့်ယှဉ်ခြင်း စသည်
ကြောင့်။ ယာ အယံ ဂဏ္ဍသရိက္ခတာ စ၊ အကြင် အဖုအလုံးအိုင်းအမာအနာနှင့်
တူသည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ ပိဋ္ဌာဇနနာဒိနာ၊ နှိပ်စက်ခြင်းကိုဖြစ်စေခြင်း အစရှိ
သည်ကြောင့်။ ယာ အယံ သလ္လသရိက္ခတာ စ၊ အကြင်စူးဝင်နေသော ငြောင့်နှင့်
တူသည်၏အဖြစ်သည်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၏။)သ၊ ထိုရောဂါ အိုင်းအမာငြောင့်
တို့နှင့်တူသည်၏အဖြစ်သည်။ သညာယ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဟောတိ၊ ၏။
အသတိ၊ မရှိသော်။ န(ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သညာ။ပ။ သလ္လန္တိ၊
ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သ၊ ထိုရောဂါ စသည်နှင့်
တူသောသညာကို။ ပဋျကိစ္စာ၊ ထင်ရှားသောကိစ္စရှိသော။ ပဉ္စဝေါကာရ-
ဘဝကတာ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝ၌တည်သော။ သြဋ္ဌာရိကသညာ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်း
သော သညာဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ သညာ ဝေ၊
သည်သာလျှင်။ န၊ မဟုတ်သေး။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဝေဒနာ-
စေတနာဒိနမ္ပိ၊ တို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။
သညာသိသေန၊ သညာကို ပခာနပြုသဖြင့်။ နိဒ္ဒေသော၊ ညွှန်ပြခြင်းကို။
ကတော၊ ၏။ ဧတံ သန္တန္တိ၊ ကား။ ဧတံ၊ ဤနေဝသညာနာသညာယတနဈာန်
သည်။ အသန္တဘာဝကရရောဂါဒိသရိက္ခသညာဝိရဟတော၊ မငြိမ်သက်သည်၏
အဖြစ်ကိုပြုတတ်သော(သညာ)၊ ရောဂါစသည်တို့နှင့်တူသောသညာမှ ကင်းခြင်း
ကြောင့်။ သန္တံ၊ ငြိမ်သက်၏။ တတော ဝေ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ ပဏိတံ၊

မုန်မြတ်၏။ တံ၊ ထိုသန္တ ပဏီတဖြစ်သော တရားသည်။ ကိံ ပန၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ နေဝသညာနာသညာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ [၄၀၄] တဒပဒေသေန၊ ထိုနေဝသညာနာသညာကို ညွှန်ပြခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ထိုအလွန်သိမ်မွေ့သောသညာကို ညွှန်ပြခြင်းဖြင့်။ တံသမ္ပယုတ္တဇ္ဈာနံ၊ ထိုနေဝသညာနာသညာနှင့်ယှဉ်သောဈာန်ကို။ အာဟ၊ ၏။ (ဤ၌ ပုဒ်မကြီးရှိရမည်) အာဒီနဝန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ရောဂါဒိသရိက္ခသညာဒိသဗ္ဗာဝေါပိ၊ ရောဂါ စသည်တို့နှင့်တူသောသညာ စသည်တို့၏ ရှိသည်၏အဖြစ်ကိုလည်း။ အာဒီနဝေါ၊ အပြစ်ဟူ၍။ ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။ အာသန္နဝိညာဏဉ္စာယတနပစ္စတ္တိကတာဝ၊ နီးသောဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်ဟူသောရန်သူ ရှိသည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ (အာဒီနဝေါ၊ ဟူ၍။) န (ဒဠဗ္ဗော)၊ မမှတ်အပ်။ ဥပရိတိ၊ ကား။ စတုတ္ထာရုပ္ပေ၊ ဈာန်၌။ သာဝါတိ၊ ကား။ သာ ဧဝ၊ ထိုအာကိဉ္စညာယတနသမာပတ်ကိုသာလျှင်။ ဝတ္တိတာတိ၊ ကား။ ပဝတ္တိတာ နိဗ္ဗတ္တိတာ၊ (ရှေးဦးစွာ) ဖြစ်စေအပ်သော။ ဝဠုတိ၊ (နောက်ကာလ၌) သုံးဆောင်အပ် ဝင်စားအပ်သော။

တသ္မိံ နိမိတ္တေတိ၊ ကား။ တတိယာရုပ္ပသမာပတ္တိသင်္ခါတေ၊ သော။ တသ္မိံ ဈာန်နိမိတ္တေ၊ ထိုစတုတ္ထအာရပ္ပဈာန်၏ ဖြစ်ကြောင်းနိမိတ်၌။ မာနသန္တိ၊ ကား။ စိတ္တံ၊ ကို။ (ကသ္မာ၊ ကြောင့် မာနသံကို စိတ္တံဟု ဖွင့်သနည်းဟူမူကား) မနော ဧဝ၊ စိတ်သည်ပင်လျှင်။ မာနသံ၊ မည်၏။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့ ဝစနတ္ထ ပြုခြင်းကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဘာဝနာမနသိကာရံ၊ ဘာဝနာဟူသော နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုဘာဝနာဟူသော နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ မနသိ၊ စိတ်၌။ ဘဝံ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မာနသံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဈာန်သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနဗ္ဗိ၊ တို့၏လည်း။ ဈာန်နာနုဂုဏတာယ၊ ဈာန်အားလျော်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမာပတ္တိပရိယာယော၊ သမာပတ် ဟူသော ပရိယာယ်အမည်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာကိဉ္စညာ။ပ။ ခန္ဓေသုတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အာရမ္မဏဘူတေသု၊ အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော ခန္ဓာတို့၌။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

၂၈၆။ ယဘာဝုတ္တံ၊ သော။ အာကိဉ္စညံ၊ ညသည်။ ဝါ၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏ စိုးစဉ်းဘင်မျှ အကြွင်းမရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ အဿ၊ ထိုအာကိဉ္စညာယတန ဈာန်၏။ အာရမ္မဏပစ္စယဘာဝတော၊ အာရုံအကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာယတနံ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဈာနံ၊ တတိယာရုပ္ပဈာန်သည်။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ မည်၏။ အာကိဉ္စညမေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ ဈာနဿ၊ တတိယာရုပ္ပဈာန်၏။ အာရမ္မဏပစ္စယဘူတံ၊ သော။

ကာရဏံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာရမ္မဏံ၊ နတ္ထိဘောပညတ်ဟူသော
အာရုံသည်။ အာကိဉ္ဇညာယတနံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဝေ ဝါ၊ ဤသို့မူလည်း။
အတ္ထော၊ အဋ္ဌကထာဝစနတ္ထမှ ထူးသောအနက်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဧတ္ထ၊
ဤသဗ္ဗသော အာကိဉ္ဇညာယတနံ သမဘိက္ကမ္မ-ဟူသောပါဌ်၌။ သေသံ၊ ကို။
ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဂုတ္တနယာနုသာရေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ယာယ သညာယ ဘာဝတောတိ၊ ကား။ ယာဒိသာယ၊ အကြင်သို့သဘော
ရှိသော။ သညာယ၊ အလွန်သိမ်မွေ့သောသညာ၏။ အတ္ထိဘာဝေန၊ ရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိ၊ ချဲ့။ ယာ သာ (သညာ)၊ ကို။ ပဋ္ဌသညာကိစ္စဿ၊
ထင်ရှားသောသညာကိစ္စ၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ သညာတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။
န ဝတ္တဗ္ဗာ၊ မဆိုအပ် မဆိုထိုက်။ သညာသဘာဝါနာတိဝတ္တနတော၊ မှတ်သား
ခြင်းဟူသော သညာ၏သဘောကို မလွန်ခြင်းကြောင့်။ အသညာတိပိ၊ သညာ
မဟုတ်ဟူ၍လည်း။ န ဝတ္တဗ္ဗာ၊ မဆိုအပ် မဆိုထိုက်။ တဿ၊ ထိုသို့သော
သညာ၏။ ဝိဇ္ဇမာနတ္ထာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တန္တိ၊
ကား။ တံ ဈာနံ၊ ကို။ တံ တာဝ ဒဿေတုန္တိ ဧတ္ထ၊ ၌။ တန္တိ၊ ကား။ တံ
သညာပဋိပဒံ၊ ထိုသညာနှင့် သညာကိုရကြောင်းအကျင့်ကို။ ယထာဝုတ္တသညံ စ၊
ကို၎င်း။ တဿ၊ ထိုသညာ၏။ ဝါ၊ ကို။ အဓိဂမုပါယံ စ၊ ရခြင်း၏အကြောင်း
ကို၎င်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ နေဝသညိနာသညိတိ၊
ဟူ၍။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနေန၊ ပုဂ္ဂိုလ်လျှင်တည်ရာရှိသောစကားဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ ကို။
ဥဒ္ဓရန္တေန၊ ထုတ်ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ထုတ်ပြတော်မူလိုသော မြတ်စွာ
ဘုရားသည်။ သညာဝန္တမုခေန၊ သညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ပခာနပြုသဖြင့်။ သညာ၊
ကို။ ဥဒ္ဓဋ္ဌာ၊ ထုတ်ပြတော်မူအပ်၏။ အညထာ၊ တပါးသောအပြားအားဖြင့်။
(ဥဒ္ဓရိယမာနေ၊ ထုတ်ပြတော်မူအပ်သည်ရှိသော်။) နေဝသညာနာသညာ-
ယတနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ သာ ပဋိပဒါ၊
ထိုသညာကိုရကြောင်းအကျင့်သည်။ ယတ္ထ၊ အကြင်အာရုံ၌။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။
ယထာ စ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအာရုံနှင့်
ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာကို။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ အာကိဉ္ဇညာ။ပ။ဘာဝေတိတိ၊ ဟူ၍။
ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အာကိဉ္ဇညာယတနံ၊ ဈာန်သည်။ စတုတ္ထာရူပ-
ဘာဝနာယ၊ နာ၏။ ပဝတ္တိဋ္ဌာနံ၊ ဖြစ်ရာဌာနပေတည်း။ သင်္ခါရာဝသေသ-
သမာပတ္တိ၊ ပတ်သည်။ (စတုတ္ထာရူပဘာဝနာယ၊ ၏။) ပဝတ္တိအာကာရော၊
ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာပေတည်း။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ယတြ ဟိ နာမာတိ၊ ကား။
ယာ နာမ၊ အကြင်သို့သော (သမာပတ်သည်)။ နတ္ထိဘာဝမ္ပိတိ၊ ကား။

၁-ဤအလိုအားဖြင့် ဟိ-ကို နိပါတ်မျှသာ-ဟု ယူအပ်၏။ သို့သော် “ယတြ-ယာ
သမာပတ္တိ၊ သည်။ပ။ဟိ-ယတ္ထာ၊ ကြောင့်။ ဌာသတိ နာမ၊ တည်နိုင်တိ။ တသ္မာ၊
ကြောင့် ဟု ဤသို့ ဟိ-ကို ဟိတိအနက်လည်း ပေးသင့်၏။

ဝိညာဏဿ၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏။ သုညတမ္ပိ၊ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကိုသော်လည်း။
 ဧဝံသုခုမမ္ပိ၊ ဤမျှလောက် သိမ်မွေ့သည်ကိုသော်လည်း။ ဣတိ၊ ကား။
 အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။ သန္တာရမ္မဏတာယာတိ၊ ကား။ ဧတိဿ၊ ဤသမာပတ်
 အား။ သန္တံ၊ သော။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။
 သန္တာရမ္မဏာ၊ မည်၏။ တဗ္ဘာဝေါ၊ ထိုသန္တာရမ္မဏ၏အဖြစ်သည်။ သန္တာ-
 ရမ္မဏတာ၊ မည်၏။ တာယ၊ ထိုငြိမ်သက်သောအာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 ဈာနသန္တတာယ၊ ဈာန်၏ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ န၊ မဟုတ်။ ဟိ၊
 မှန်။ ဝါ၊ အကြောင်းကား။ တတိယာရုပ္ပသမာပတ္တိ၊ ပတ်သည်။ စတုတ္ထာ-
 ရုပ္ပဇ္ဈာနတော၊ ဈာန်ထက်။ သန္တာ၊ ငြိမ်သက်သည်။ န(ဟောတိ)၊ မဖြစ်။
 (တသ္မာ၊ ကြောင့်တည်း။)

[၄၀၅] စောဒကော၊ သည်။ (ဒဿေန္တော အာဟ-၌ စပ်) ယံ၊ အကြင်
 တရားကို။ သန္တတော၊ ငြိမ်သက်သည်ဟု။ မနသိကရောတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။
 တတ္ထ၊ ထိုတရား၌။ အာဒိနဝဒဿနံ၊ အပြစ်ကို မြင်ခြင်းသည်။ န ဘဝေယျ၊
 မဖြစ်ရာ။ အာဒိနဝဒဿနေ စ၊ မြင်ခြင်းသည်လည်း။ အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။
 သမတိက္ကမော ဝေ၊ ကျော်လွန်ခြင်းသည်ပင်လျှင်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ဣတိ၊
 သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ သန္တော၊ ပ။ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣတရော၊
 အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ အသမာပဇ္ဇိတုကာမတာယာတိ၊ ဟူ၍။ ပရိဟာရံ၊
 အဖြေကို။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပရိဟာရစကားဖြင့်။ အာဒိနဝဒဿနမ္ပိ၊
 အပြစ်ကို ရှုမြင်ခြင်းသည်လည်း။ အတ္ထေဝ၊ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။
 ဒဿေတိ၊ ၏။ သော ဟိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ၊ ကိုသာလျှင်။ ပါကဠ-
 တရံ၊ အထူးသဖြင့်ထင်ရှားသည်ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။
 ယသ္မိံ ဈာနေ၊ ၌။ အဘိရတိ၊ ပျော်မွေ့ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတ္ထ၊
 ထိုဈာန်၌။ အာဝဇ္ဇနသမာပဇ္ဇနာဒိပဋိပတ္တိယာ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း ဝင်စားခြင်း
 အစရှိသော အကျင့်သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဝါ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ပန၊ သို့သော်
 လည်း။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ တတိယာရုပ္ပေ၊ တတိယအရူပဈာန်၌။ သာ၊
 ထိုနှလုံးသွင်းခြင်း ဝင်စားခြင်း အစရှိသော အကျင့်သည်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။
 နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အညာဘာဝတော၊ တပါးသောအာရုံ၏မရှိ
 သောကြောင့်။ အာရမ္မဏကရဏမတ္တမေဝ၊ အာရုံပြုခြင်းမျှသည်သာလျှင်။
 (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ကိဉ္စာပိတိအာဒိံ၊ ကို။
 အာဟ၊ ၏။

သမတိက္ကမိတွာဝ ဂစ္ဆတိတိ၊ ကား။ တေသံ သိပ္ပိနံ၊ ထိုလက်မှုပညာသည်တို့
 ၏။ ဇီဝိကံ၊ အသက်မွေးကြောင်းအမှုကို။ တိဏာယပိ၊ မြက်မျှလောက်သော်
 လည်း။ အမညမာနော၊ မမှတ်ထင်သည်ဖြစ်၍။ တေ၊ ထိုလက်မှုပညာသည်တို့

ကို။ ဝိတိဝတ္တတိယေဝ၊ ကျော်လွန်၍ သွားသည်သာလျှင်တည်း။ သောတိ၊
ကား။ ယောဂါဝစရော၊ သည်။ တန္တိ၊ ကား။ တတိယာရူပသမာပတ္တိံ၊ ကို။
ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနာတိ၊ ကား။ သန္တာ ဝတာယံ သမာပတ္တိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။
ဝုတ္တေန၊ ပြီးသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ သန္တတော၊ ငြိမ်သက်သည်ဟု။ မနသိ
ကရောန္တော၊ လျက်။ တန္တိ၊ ကား။ ယာယ၊ အကြင်သညာဖြင့်။ နေဝသညာ-
နာသညာ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ သင်္ခါရာဝသေသသမာပတ္တိံ၊ သင်္ခါရ
တို့၏ အကြွင်းအကျန်မျှဖြစ်သော သမာပတ်ကို။ ဘာဝေတိတိ၊ ပွားစေသည်
ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။ တံ သညံ၊ သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊
ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဧ။) ဟိ၊ မှန်။ သညာသိသေန၊ သညာကို ပဓာနပြုသဖြင့်။
ဒေသနာ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) ပရမသုခမန္တိ၊ ကား။ ဥက္ကံသဂတသုခမ-
ဘာဝံ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သော သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်သို့။ (ပတ္တံ-၌စပ်၊ ဤ၌ကာ
အဖွင့်ကိုထောက်လျှင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ပရမသုခမံ ပတ္တံ-ဟုပါဌ်ရှိမှသင့်မည်) သင်္ခါရာ-
ဝသေသသမာပတ္တိန္တိ၊ ကား။ ဥက္ကံသဂတသုခမတာယ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သော
သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သင်္ခါရနံ၊ တို့၏။ သေသတာမတ္တံ၊ ကြွင်းသည်၏
အဖြစ်မျှရှိသော၊ ဝါ၊ အကြွင်းအကျန်မျှဖြစ်သော။ (ဒုတိယအနက် အလိုအားဖြင့်
တာ-ပစ္စည်း အနက်မရှိဟု မှတ်ရမည်) သမာပတ္တိံ၊ ကို။ တေန၊ ကြောင့်။
အစ္စန္တသုခမဘာဝပုတ္တသင်္ခါရန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ အန္တံ၊ အဆုံးကို။ အတိစ္စ၊
လွန်၍ဖြစ်သည်တည်း။ အစ္စန္တံ၊ အဆုံးကိုလွန်၍ဖြစ်သည်။ ယတော၊ အကြင်
သင်္ခါရထက်။ သုခမတမံ နာမ၊ သာ၍သိမ်မွေ့သောသင်္ခါရမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။
တထာပရမုက္ကံသဂတသုခမတမသင်္ခါရံ၊ ထို(သူ့ထက် သိမ်မွေ့သည်မရှိသော)
သင်္ခါရ၏အခြင်းအရာအားဖြင့် အလွန်အကဲခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သော အသိမ်မွေ့
ဆုံးသောသင်္ခါရရှိသော။ (သိမ္မနုဉ်အညီ သုခမတမ-ဟု တမနှင့်တကွ သင့်သည်)
ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ပဌမဇ္ဈာနူပစာရတော၊ မှ။ ပဌာယ၊
၍။ တစ္ဆန္တိယာ ဝိယ၊ ရွှေ့ချတ်သကဲ့သို့။ ပဝတ္တမာနာယ၊ သော။ ဘာဝနာယ၊
သည်။ (ပါပိတာ-၌ စပ်) အနုက္ကမေန၊ အားဖြင့်။ သင်္ခါရာ၊ တို့ကို။
တတ္ထ၊ ထိုစတုတ္ထာရူပဈာန်၌။ အန္တိမကောဋ္ဌာသတံ၊ အဆုံးစွန်အပို၏အဖြစ်သို့။
ပါပိတာ၊ ရောက်စေအပ်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုစတုတ္ထအရူပဈာန်မှ။ ပရံ၊ ၌။
နိရောဓော ဝေ၊ ချုပ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) သင်္ခါရပုဝတ္တိ၊
သင်္ခါရတို့၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ န၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ (ဣတိ-ပိုဟန်ရှိ၏)
တေန၊ ကြောင့်။ သင်္ခါရာဝသေသသမာပတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။

၂၇၇။ ယံ တံ စတုက္ခန္တံ၊ အကြင် ခန္ဓာလေးပါးအပေါင်းကို။ အတ္ထတောတိ၊
ကား။ ကုသလာဒိဝိသေသဝိသိဋ္ဌပရမတ္ထတော၊ ကုသိုလ်အစရှိသော အထူး
အားဖြင့် ထူးခြားသောပရမတ္ထအားဖြင့်။ ။ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ အဓိ-

ပညာသိက္ခာယ၊ ဧ။ အဓိဋ္ဌာနဘူတံ၊ တည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်သော ခန္ဓာလေးပါး
အပေါင်းကို။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတံ၊ ဧ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣမ၊ ပ။
အဓိပ္ပေတတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ သြဋ္ဌာရိကာယ သညာယ အဘာဝတောတိ၊
ကား။ စတုတ္ထာရူပဝိပါကသညာယ၊ သညာထက်။ စတုတ္ထာရူပကုသလသညာ၊
သညာသည်။ သြဋ္ဌာရိကာ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသည်။ ယဒိပိ (ဟောတိ)၊
ဖြစ်ပေ၏။ ဝိပဿနာမဂ္ဂဖလသညာဟိ၊ သညာတို့ထက်။ တထာ၊ ထို့အတူ
ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသည်။ (ယဒိပိ ဟောတိ၊ ပေ၏။) တထာပိ၊ သော်လည်း။
သြဋ္ဌာရိကသုခမတာ နာမ၊ သြဋ္ဌာရိကအဖြစ် သုခမအဖြစ် မည်သည်ကို။
ဥပါဒါယုပါဒါယ၊ ထောက်၍ ထောက်၍။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ဧ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
ပဉ္စဝေါကာရဘဝပရိယာပန္နာယ ဝိယ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝ၌ အကျုံးဝင်သော
သညာကဲ့သို့၎င်း။ စတုဝေါကာရေပိ၊ ကာရ-ဘဝ၌လည်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌၊
ဝါ၊ အောက်ဖြစ်ကုန်သော။ တိသု ဘူမိသု၊ တို့၌။ သညာယ ဝိယ စ၊ သညာ
ကဲ့သို့၎င်း။ သြဋ္ဌာရိကာယ၊ ရုန့်ရင်းသောသညာ၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။
သုခမာယာတိ၊ ကား။ သင်္ခါရာဝသေသသုခမတာဝပ္ပတ္တိယာ၊ သင်္ခါရတို့၏
အကြွင်းအကျန်မျှဖြစ်၍ သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သဖြင့်။ သုခမာယ၊
သော။ သညာယ၊ ဧ။ ဘာဝတော ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ကြောင့်။ နေဝသညာတိ
တ္ထေ၊ ပါ၌။ [၄၀၆] န-ကာရော၊ သည်။ အဘာဝတ္ထော၊ မရှိခြင်းဟူသော
အနက်ရှိ၏။ နာသညန္တိ တ္ထေ၊ ၌။ န-ကာရော၊ သည်။ အညတ္ထော၊ အည
အနက်ရှိ၏။ အ-ကာရော၊ သည်။ အဘာဝတ္ထောဝ၊ အဘာဝအနက်သာလျှင်
ရှိ၏။ အသညဉ္စ၊ ရုန့်ရင်းသောသညာမရှိသည်၎င်း။ အနသညဉ္စ၊ သိမ်မွေ့သော
သညာမရှိသည်မဟုတ်သည်၎င်း။ ဝါ၊ သိမ်မွေ့သောသညာမကင်းသည်၎င်း။
(ဟောတိ၊ ဧ။) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပရိယာပန္နတ္တာတိ၊ ကား။
ဧကဒေသဘာဝေန၊ တစိတ်တဒေသ၏အဖြစ်ဖြင့်။ အန္တောဂဓတ္တာ၊ ကြောင့်။
တ္ထောတိ၊ ကား။ စတုတ္ထာရူပေ၊ ၌။ ဒုတိယေ အတ္ထဝိကပေ၊ ၌။ နေဝသညာတိ
တ္ထေ၊ ဟူသော ဤပုဒ်၌။ န-ကာရော၊ သည်။ အညတ္ထော၊ ရှိ၏။ တထာ၊ တူ။
နာသညာတိ တ္ထေ၊ ပုဒ်၌။ န-ကာရော စ၊ သည်၎င်း။ အ-ကာရော စ၊ သည်၎င်း။
အညတ္ထောဝ၊ သာလျှင်ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေန ဒွယေန၊ ထိုအက္ခရာနှစ်ခု
အပေါင်းဖြင့်။ သညာဘာဝေါ ဝေ၊ သညာဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။
ဒသိတော၊ ဧ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မာယတနပရိယာပန္နတာယ၊ ကြောင့်။
အာယတနဘာဝေါ၊ အာယတန၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္ထောဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်
သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။

၁-အသညာ၊ သညာမဟုတ်သည်။ န၊ မဟုတ်-ဟု ဆိုသဖြင့် သညာဟုတ်သည်-ဟု
သောအနက်ကို ပြသည်-ဟု ဆိုလို၏။

(ကသွာ၊ အဘယံကြောင့် အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန-ဟု ဆိုအပ်သနည်းဟူမူကား။) နိဿယ ပစ္စယဘာဝတော၊ နိဿယပစ္စည်း၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ယေန၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ဧတေ၊ ဤစတုတ္ထာရူပဈာန်၌။ သညာဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဒေသိ၊ ဤသို့ နေဝသညာနာသညာသဘောရှိသည်။ ဇာတာ၊ ၎င်း။ (တံ)ကာရကံ၊ သည်။ ကိံ ပန၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အနုယောဂံ၊ မေးမြန်းစိစစ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ န ကေဝလန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၎င်း။ အယံ ဒေသနာ၊ ဤနေဝသညာနာသညာယတနဒေသနာကို။ နာနတ္ထကာယာ နာနတ္ထသညိနောတိအာဒိသု ဝိယ၊ ဤသို့ အစရှိသောစကားရပ်တို့၌ကဲ့သို့။ သညာသိသေန၊ ဖြင့်။ ကတာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ (ဤ၌ ဝေပိသညံ၊ သိမ္မု၌ကား မရှိ) သေ အတ္ထောတိ၊ ကား။ ကဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ ဝိသေသံ၊ အထူးကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ သဘာဝတော၊ သဘောအားဖြင့်။ အတ္ထိတိ၊ ရှိ၏ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗသေဝ၊ ဆိုသင့်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဓမ္မဿ၊ တရား၏။ ကဉ္စိ၊ သော။ ဝိသေသံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ နတ္ထိတိ၊ မရှိဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗတာသင်္ခါတော၊ ဆိုသင့်သည်၏အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ အတ္ထော၊ ကို။

အတိထောကမ္ပိ၊ အလွန်နည်းသော်လည်း။ ယံ၊ အကြင်ဆီကို။ အကပ္ပိယ-ဘာဝံ၊ မအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ တေလမတ္တိ ကန္တေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၎င်း။ တဒေဝ၊ ထိုအနည်းငယ်သောဆီကိုပင်လျှင်။ နာဠိပူရကံ၊ ဆိကျည်တောက်ဆိပုလင်းကို ပြည့်စေခြင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ နတ္ထိ ဘန္တေ တေလန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၎င်း။ တေန၊ ကြောင့်။ တတ္ထ ယထာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၎င်း။

အာရမ္မဏသညာနနံ၊ အာရုံကိုမှတ်သားခြင်းသည်။ သညာကိစ္စံ၊ သညာ၏ ကိစ္စသည်။ ယဒိ (သိယာ)၊ အံ။ (ဝေ သတိ၊ သော်။) အယံ၊ ဤစတုတ္ထာရူပ သညာသည်။ သညာ သမာနာ၊ သညာဖြစ်ပါလျက်။ တံ၊ ထိုမှတ်သားခြင်း ကိစ္စကို။ ကထံ၊ ကြောင့်။ ကာတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်သနည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒဟနကိစ္စမိဝါတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၎င်း။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ဤစတုတ္ထာရူပသညာသည်။ သင်္ခါရာဝသေသသုခုမဘာဝပ္ပတ္တိယာ ဝေ၊ သင်္ခါရ တို့၏ အကြွင်းအကျန်မျှဖြစ်၍ သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့် သာလျှင်။ ပဋ္ဌသညာကိစ္စံ၊ ထင်ရှားသောသညာကိစ္စကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကောတိ၊ နိုင်။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ တတော ဝေ၊ ထိုထင်ရှားသော သညာကိစ္စကို ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ ဉာဏဿ၊ အား၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ သုဂယာဝိ၊ လွယ်ကူစွာယူအပ်သည်လည်း။ ဝါ၊ ယူလွယ်သည်လည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တေန၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗိဒါနေနမ္ပိ ကာတုံ န သက္ကောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၎င်း။ အကတာဘိနိဝေသောတိ၊ ကား။ အကတဝိပဿနာဘိနိဝေသော၊

ပြဘူးသော ဝိပဿနာဘိနိဝေသမရှိသော၊ ဝါ၊ ဝိပဿနာကို စ၍နှလုံးသွင်းခြင်းကို မပြဘူးသေးသော။ အပ္ပဝတ္တိတသမ္မသနစာရော၊ ဖြစ်စေအပ်သော သုံးသပ်ခြင်း၏ ဖြစ်ခြင်း ကျက်စားခြင်းမရှိသော၊ ဝါ၊ သုံးသပ်ခြင်း၏ ဖြစ်ခြင်း ကျက်စားခြင်းကို မဖြစ်စေဘူးသေးသော။ ပကတိဝိပဿကောတိ၊ ကား။ ပကတိယာ၊ အားဖြင့်။ ဝိပဿကော၊ ဝိပဿနာရှုသောသူသည်။ ခန္ဓာဒိမုခေန၊ ခန္ဓာ စသည်ကို အရင်းခံပြုသဖြင့်။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ အဘိနိဝိသိတော၊ ရှေးဦးစွာ နှလုံးသွင်း၍။ ဒွါရာလမ္ဗနေဟိ၊ ဒွါရအာရုံတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဒွါရပ္ပဝတ္တိဓမ္မာနံ၊ ဒွါရ၌ဖြစ်သောတရားတို့ကို။ ဝိပဿကော၊ ဝိပဿနာရှုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ဤတိုင်အောင် ပကတိဝိပဿကော-ပုဒ်၏ အဖွင့်ဖြစ်သည်။ ဤမှနောင် သက္ကဏေယျ-ပုဒ်ကို ဝုတ္တိနည်းဖြင့် ဖွင့်ပြသည်) တဗ္ဗိသယဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ၊ ထိုစတုတ္ထာရုပ္ပဈာန်လျှင်အာရုံရှိသော ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကို။ ဥပ္ပါဒေတုံ၊ ငှါ။ သက္ကဏေယျ၊ စွမ်းနိုင်ရာ၏။ ပန၊ ဆက်။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သက္ကောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအခြင်းအရာကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ သောပီတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကလာပသမ္မသနဝသေနဝါတိ၊ ကား။ စတုတ္ထာရုပ္ပစိတ္တုပ္ပါဒ-ပရိယာပန္နော၊ စတုတ္ထာရုပ္ပဈာန်စိတ္တုပ္ပါဒ်၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော။ ဖဿာဒိဓမ္မေတို့ကို။ အဝိနိဗ္ဗုဇ္ဇေ၊ အသီးအသီး မခွဲခြမ်းမှု၍။ ဧကေတော ဂဟေတွာ၊ တပေါင်းတည်းယူ၍။ ကလာပတော သမူဟတော၊ အပေါင်းအားဖြင့်။ သမ္မသနဝသေန၊ သုံးသပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နယဝိပဿနာသင်္ခါတ-ကလာပသမ္မသနဝသေန၊ နယဝိပဿနာဟုဆိုအပ်သော အပေါင်းလိုက်သုံးသပ်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဖဿာဒိဓမ္မေတို့ကို။ ဝိနိဗ္ဗုဇ္ဇိတွာ၊ အသီးအသီး ခွဲခြမ်း၍။ ဝိသုံ ဝိသုံ၊ အသီးအသီး။ သရူပတော၊ အားဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ အနိစ္စာဒိဝသေန၊ အားဖြင့်။ သမ္မသနံ၊ သည်။ [၄၀၇] အနုပဒဓမ္မဝိပဿနာ၊ မည်၏။ ယထာ၊ အားဖြင့်။ ဓမ္မသေနာပတိနာပိ နာမ၊ တရားစစ်သူကြီး ဖြစ်တော်မူသော အရှင်သာရိပုတ္တရာစင်လျက်လည်း။ အနုပဒံ၊ အသီးအသီး သရုပ်အဖို့အားဖြင့်။ ဝိပဿနေယျာ၊ ရှုအပ် ရှုနိုင်သည်။ န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဧဝံ၊ အားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဤမျှလောက်။ သုခမတ္တံ၊ သို့။ ဂတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ထေရဿာတိ၊ ကား။ အညတရဿ၊ အမည်အားဖြင့် မထင်ရှားသော။ ထေရဿ၊ ၏။ အညာဟိပီတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤစကားရပ်၌။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်

၁-ဝိသုံ ဝိသုံ သရူပတော-ဖြင့်- အနုပဒ-၏ အနက်ကို ပြသည်။ ဖဿာဒိဓမ္မေ-ဖြင့် ဓမ္မ-၏ အနက်ကို ပြသည်။ အနိစ္စာဒိဝသေန သမ္မသနံ-ဖြင့် ဝိပဿနာ-၏အနက်ကို ပြသည်။ ထို့ကြောင့် အနုပဒဓမ္မဝိပဿနာ၊ အသီးအသီးသော သရုပ်အဖို့အားဖြင့် ဖဿ စသော တရားတို့ကို ဝိပဿနာရှုခြင်း-ဟု အနက်ပြန်အပ်၏။

လတံသည်ကား။ အပရာ၊ တပါးသော။ ဥပမာ၊ တည်း။ ကော၊ တယောက်
သော။ ပြာဟုဏော၊ ပုဏ္ဏားသည်။ အညတရံ၊ တယောက်သော။ ပုရိသံ၊ ကို။
မနုဉ်၊ နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသော။ မတ္တိကဘာဇနံ၊ မြေခွက်ကို။ ဂဟေတွာ၊ စွဲကိုင်၍။
ဌိတံ၊ တည်သည်ကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ “ဣမံ ဘာဇနံ၊ ဤခွက်ကို။ မေ၊ အား။
ဒေဟိ၊ ပေးလော့။” ဣတိ၊ သို့။ ယာစိ ကိရ၊ တောင်းသတတ်။ သော၊
ထိုယောက်ျားသည်။ သုဆုသိတ္တတံ၊ သေရည်သွန်းလောင်းအပ်-ထည့်အပ်သည်၏
အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ “အယျော၊ အရှင်ပုဏ္ဏား။ ဒါတံ၊ ငါ။ န သက္ကာ၊
မဖြစ်နိုင်။ ဧတ္ထ၊ ဤခွက်၌။ သုရာ၊ သေရည်သည်။ အတ္တိ၊ ၏။” ဣတိ၊ သို့။
အာဟ၊ ၏။ ပြာဟုဏော၊ သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ သမိပေ၊ ၌။ ဌိတံ၊ သော။
ပုရိသံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ၍။ “တေန ဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်မှုကား။ ဣမဿ၊
ဤယောက်ျားအား။ ပါတံ၊ သောက်ခြင်းငှါ။ ဒေဟိ၊ လော့။” ဣတိ၊
သို့။ အာဟ၊ ၏။ ဣတရော၊ ခွက်ကိုကိုင်လျက်တည်သောယောက်ျားသည်။
“အယျော၊ အရှင်ပုဏ္ဏား။ နတ္ထိ၊ သောက်ရန်သေရည်မရှိပါ။” ဣတိ၊ သို့။
အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာ၌။ ပြာဟုဏဿ၊ အား။ အယောဂျဘာဝံ၊
မသင့်လျော်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ အတ္ထိတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊
ဆိုသင့်သည်။ (ဇာတံ)ယထာ၊ သို့၎င်း။ ပါတဗ္ဗတယ၊ သောက်အပ်သည်၏
အဖြစ်-သောက်လောက်သည်၏အဖြစ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုခွက်၌။ အဘာဝတော၊
မရှိခြင်းကြောင့်။ နတ္ထိတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ သည်။ ဇာတံ ယထာ၊
ကဲ့သို့၎င်း။ ဝေံ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ဤစတုတ္ထာရူပဗျာန်၌လည်း။ (သညာ၊ သည်။
အတ္ထိတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ နတ္ထိတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ သည်။ ဇာတံ၊ ၏။)
ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ပန၊ မေးခွန်းထုတ်၍ ရှင်းဦးအံ့။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို
အာကာသာနဉ္စာယတန စသောဗျာန်၌။ အနန္တော အာကာသော (ဣတိ)၊
ဟူ၍၎င်း။ အနန္တံ ဝိညာဏံ (ဣတိ)၊ ဟူ၍၎င်း။ နတ္ထိ ကိဉ္စိတိ၊ ဟူ၍၎င်း။
ဘာဝနာကာရော၊ ပွားစေပုံအခြင်းအရာကို။ ဂဟိတော ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေံ၊
တူ။ ဧတ္ထ၊ ဤစတုတ္ထာရူပဗျာန်၌။ ကောစိ၊ သော။ ဘာဝနာကာရော၊ ကို။
ကသွာ၊ ကြောင့်။ န ဂဟိတော၊ မယူအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။
ကေစိ၊ တို့သည်။ တာဝ၊ စွာ။ အာဟ၊ ကုန်၏။ ဘာဝနာကာရော နာမ၊
မည်သည်ကား။ သောပစာရဿ၊ ဥပစာနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဗျာနဿ၊ ၏။
ယထာသကံ၊ အကြင် အကြင် မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဝါ၊ မိမိ မိမိနှင့်ဆိုင်သော။
အာရမ္မဏေ၊ ပထဝီကသိုက် အစရှိသောအာရုံ၌။ ပဝတ္တိအာကာရော၊ ဖြစ်သော
အခြင်းအရာတည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤစတုတ္ထာရူပဗျာန်၌။ အာရမ္မဏံ စ၊ သည်လည်း။
အာ၊ ကိဉ္စညာယတနဓမ္မာ၊ ယတနဗျာန်တရားတို့တည်း။ ပန၊ ဆက်။ တေ၊

ထိုအာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်တို့ကို၊ (ဂဟေတဗ္ဗာ-၌ စပ်) ဝါ၊ တို့သည်။ (သိယံ-၌ စပ်) ဂယုမာနာ၊ ယူအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဧကဿ၊ တခုသော။ ပုဗ္ဗင်္ဂမဓမ္မဿ ဝါ၊ ပြဇာန်းသောတရား၏မူလည်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ယူအပ်ကုန်သည်။ သိယံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ သဗ္ဗေ ဧဝ ဝါ၊ အလုံးစုံသောတရားတို့ကို မူလည်း၊ ဝါ၊ တို့သည်မူလည်း။ (ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ကုန်သည်။ သိယံ၊ ရာ၏။) တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပက္ခတို့တွင်။ ပဌမပက္ခေ၊ ပဌမအဖို့၌။ ဝိညာဏဿ၊ ကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ အာပန္နံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏံ ဝိညာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ မနသိကာရေ၊ လတ်သော်။ စတုတ္ထာရုပ္ပဿ၊ ဈာန်၏။ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဘာဝေါ၊ ယတန မည်သည်၏အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတံ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ရောက်၏။ ဒုတိယပက္ခေ ပန၊ ၌ကား။ ဈာနဿ၊ စတုတ္ထာရုပ္ပဈာန်၏။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ အာကိဉ္ဇညာယတနဓမ္မာရမ္မဏတာယ၊ အာကိဉ္ဇညာယတနတရားလျှင် အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာကိဉ္ဇညံ အာကိဉ္ဇညန္တိ၊ ဟူ၍။ မနသိကာရေ၊ လတ်သော်။ အာကိဉ္ဇညာယတနတာ ဝါ၊ ယတန၏အဖြစ်သည်မူလည်း။ သိယာ၊ ၏။ အဘာဝါရမ္မဏတာ ဝါ၊ အဘာဝပညတ်လျှင် အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်သည် မူလည်း။ (သိယာ၊ ၏။) သဗ္ဗထာ၊ ဖြင့်။ နေဝသညာနာသညာယတနဘာဝေါ၊ နဈာန်၏အဖြစ်ကို။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်-မရနိုင်။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟု၊ ကုန်၏။) တံ ဣဒံ၊ ထိုကေစိဆရာတို့ဆိုသော ဤအကြောင်းသည်။ အကာရဏံ၊ အကြောင်းမဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) တထာ၊ ထိုကေစိဆရာတို့ဆိုသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ဈာနဿ၊ ၏။ အပ္ပဝတ္တနတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ စတုတ္ထာရုပ္ပဘာဝနာ၊ သည်။ ဝိညာဏံ ဝါ၊ ကိုသော်၎င်း။ အာကိဉ္ဇညံ ဝါ၊ ကိုသော်၎င်း။ အာမသန္တိ၊ သုံးသပ်လျက်။ န ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်ပေ။ စရဟိ၊ သို့ဖြစ်လျှင်။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ (အာမသန္တိ၊ လျက်။ ပဝတ္တတိ၊ သနည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ (ကိဉ္ဇရဟိတိ-ဟု ရှိသောသီမ္မကွဲနှင့်အညီပင်) တတိယာရုပ္ပဿ၊ ဈာန်၏။ သန္တတံ၊ ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်ကို။ (အာမသန္တိ၊ လျက်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။)

ယဒိ ဧဝံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ သန္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဂဟိတံ၊ မယူအပ်-မဆိုအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ သုတ္တေ၊ ၌။ ကိဉ္ဇာပိ န ဂဟိတံ၊ မယူအပ်ပေ။ ဝိဘဏေံ ပန၊ ဝိဘင်းပါဠိတော်၌ကား။ ဂဟိတမေဝ၊ ယူအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ယထာဟ၊ မူကား။ တညေဝ။ ပ။ ဘာဝေတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အထ၊ ထိုသို့ ဝိဘင်းပါဠိတော်၌ ယူအပ်ပါလျက်။ ဝိဘဏေံ ဝိယ၊ ၌ကဲ့သို့။ သုတ္တေ၊ ၌။ ဘာဝနာကာရေ၊ ကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဂဟိတော၊ သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ ဝေနေယျဇ္ဈာသယတော စ၊ ဝေနေယျတို့၏အလိုအားဖြင့်၎င်း၊ ဝါ၊ ကြောင့်၎င်း။

ဒေသနာဝိလာသတော စ၊ ဒေသနာကို တင့်တယ်စေခြင်းအားဖြင့်၎င်း၊ ဝါ၊
တင့်တယ်စေသော သဗ္ဗညုတညာဏ်၏ အစွမ်းကြောင့်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ဇ။) ဟိ၊
ချဲ့။ ယေ ဝေနေယျာ၊ အကြင်ဝေနေယျသတ္တဝါတို့ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ချဲ့။ [၄၀၈]
တိသု၊ ကုန်သော။ အာရုပ္ပေသု၊ တို့၌။ အနန္တော အာကာသော၊ အနန္တ
ဝိညာဏံ၊ နတ္ထိ ကိဉ္စိတိ၊ ဟူ၍။ ဘာဝနာကာရော၊ ကို။ ဂဟိတော ယထာ၊
ကဲ့သို့။ ဇံ၊ တူ။ တသ္မိံ၊ ထိုဘာဝနာကာရကို။ (ဣဓ၊ ဤစတုတ္ထာရုပ္ပစျာန်၌။)
အဂ္ဂဟိတေ ဝေ၊ မယူအပ်သော်သာလျှင်။ တမတ္ထံ၊ ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ၊ ထိုးထွင်း၍
သိကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုဝေနေယျသတ္တဝါတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သုတ္တေ၊ ချဲ့။
တထာ၊ ထိုသို့ ဘာဝနာကာရကို မယူသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဒေသနာ၊
ကို။ ကတာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ အဘိဓမ္မေ၊ အဘိဓမ္မာပိဋကတ်၌။ သုတ္တန္တ-
ဘာဇနိယေ၊ ချဲ့။ ဥဒ္ဒေသဒေသနာ၊ အကျဉ်းဖြစ်သော ဒေသနာသည်။ သုတ္တန္တ-
ဂတိကာဝ၊ သုတ္တန်၏အလားရှိသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ဇ။) ယေ ပန
ဝေနေယျာ၊ အကြင်ဝေနေယျတို့သည်ကား။ တသ္မိံ၊ ထိုဘာဝနာကာရကို။
ဝိဘဇိတွာ၊ ဝေဘန်၍။ ဝုတ္တေယေဝ၊ သာလျှင်။ တမတ္ထံ၊ ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။
တေသံ၊ ထိုဝေနေယျတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ချဲ့။ ဘာဝနာကာရော၊
ကို။ ဝုတ္တော၊ ဇ။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဓမ္မိဿရော၊ တရားကို အစိုးရတော်မူသော။
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို မဖောက်မပြန်မှန်ကန်စွာ ကိုယ်တော်
တိုင် သိတော်မူသော။ ဘဂဝါ၊ ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား
သည်။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဒေသေတဗ္ဗပ္ပကာရံ၊ ဟောအပ်သောအပြားကို။
ဇာနန္တော၊ သည်ဖြစ်၍။ ကတ္ထစိ၊ အချိုသော(အဘိဓမ္မာ)ဒေသနာ၌။ ဘာဝနာ-
ကာရံ၊ ကို။ ဂဏှာတိ၊ ဇ။ ကတ္ထစိ၊ အချိုသော(သုတ္တန်)ဒေသနာ၌။ ဘာဝနာ-
ကာရံ၊ ကို။ န ဂဏှာတိ၊ ယူတော်မမူ။ သာ စ ဒေသနာ၊ သည်လည်း။ ယာဝ-
ဒေဝ ဝေနေယျဝိနယတ္ထာ၊ ဝေနေယျသတ္တဝါတို့ကို ဆုံးမခြင်း အကျိုးရှိသည်
ချည်းသာလျှင်တည်း။ ဝါ၊ ဝေနေယျသတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌ ကိလေသာတို့ကို
ပယ်ဖျောက်ခြင်းအကျိုးရှိသည်ချည်းသာလျှင်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
တ္ထေ၊ ဤဝေနေယျဇ္ဈာသယ၊ ဒေသနာဝိလာသ နှစ်ပါးတို့တွင်။ ဒေသနာ-
ဝိလာသော၊ ဒေသနာတော်ကို တင့်တယ်စေခြင်းပေတည်း။ ဝါ၊ တင့်တယ်စေ
သောသဗ္ဗညုတညာဏ်၏ အစွမ်းပေတည်း။ ဝါ၊ တနည်းကား။ သုတ္တန္တဒေသနာ၊
သည်။ ပရိယာယကထာ၊ ပရိယာယ်ကထာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊
ထိုသုတ္တန်ဒေသနာ၌။ ဘာဝနာကာရော၊ ကို။ န ဂဟိတော၊ အပ်။ အဘိ-
ဓမ္မဒေသနာ ပန၊ သည်ကား။ နိပ္ပရိယာယကထာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
တတ္ထ၊ ထိုအဘိဓမ္မာဒေသနာ၌။ ဘာဝနာကာရော၊ ကို။ ဂဟိတော၊ ဇ။ ဣတိ
ဝေဓိ၊ သို့လည်း။ တ္ထေ၊ ဤသုတ္တန်ဒေသနာ၊ အဘိဓမ္မာဒေသနာတို့၌။ ဘာဝနာ

ကာရဿ၊ ကိ။ ဂဟဏေ စ၊ ဌိ၎င်း။ အဂ္ဂဟဏေ စ၊ ဌိ၎င်း။ ကာရဏံ၊ ကိ။
ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဧ။

အပရေ ပန၊ တပါးသောဆရာတို့သည်ကား။ (ဧဝံ၊ ဤဆိုလတုံသော
အခြင်းအရာဖြင့်။) ဘဏန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ သုတ္တန္တေ၊ ဌ။ ဘာဝနာကာရဿ၊
ပွားစေသောအခြင်းအရာကို။ အဂ္ဂဟဏံ၊ မယူခြင်း-မဟောခြင်းသည်။ စတုတ္ထာ-
ရပေ၊ ဈာန်၌။ ဝိသေသဒဿနတ္ထံ၊ အထူးကိုပြခြင်းအကျိုးငှါတည်း။ ဝါ၊ အကျိုး
ရှိ၏။ သွာယံ ဝိသေသော၊ ကိ။ အနုပုဗ္ဗဘာဝနာဇနိတော၊ အစဉ်အတိုင်း ပွား
စေသော ဘာဝနာသည် ဖြစ်စေအပ်၏။ သာ စ အနုပုဗ္ဗဘာဝနာ၊ ကိလည်း။
ပဟာနက္ကမောပဇနိတော၊ ပယ်စဉ်အားဖြင့် ဖြစ်စေအပ်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။)
ပဟာတဗ္ဗသမတိက္ကမေန၊ ပယ်အပ်သောတရားကို ကျော်လွန်ခြင်းဖြင့်။ ဈာနာနံ၊
တို့၏။ အဓိဂန္တဗ္ဗတော၊ ရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တထာ-တံ ဝစနံ၊
ကိ။ ဟိ၊ ချဲ့။ ကာမာဒိဝိဝေက။ပ။ သောမနဿတ္ထဂ်မမုခေန၊ ကာမအစရှိ
သည်တို့၏ ကင်းဆိတ်ခြင်း ဝိတက်ဝိစာရတို့၏ ငြိမ်းခြင်း ပီတိကို စက်ဆုပ်ခြင်း
သောမနဿ၏ ချုပ်ခြင်းကို အရင်းခံပြုသဖြင့်။ ရူပါဝစရဇ္ဈာနာနံ၊ တို့ကို။
ဒေသိတာနိ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ ရူပသညာဒိသမတိက္ကမမုခေန၊ ရူပသညာ
စသည်တို့ကို ကျော်လွန်ခြင်းကို အရင်းခံပြုသဖြင့်။ အရူပဇ္ဈာနာနံ၊ တို့ကို။
(ဒေသိတာနိ၊ ကုန်၏။) စ၊ ဆက်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဈာနာနိယေဝ၊
တို့ကိုသာလျှင်။ (ဒေသိတာနိ၊ ကုန်သည်။) န၊ မဟုတ်ကုန်သေး။ အထ ခေါ၊
စင်စစ်အားဖြင့်သော်ကား။ သဗ္ဗမ္ပိ သီလံ၊ အလုံးစုံသောသီလကို၎င်း။ သဗ္ဗာပိ
ပညာ၊ ကိ၎င်း။ (ဒေသနံ အာရုဠာ-၌ စပ်) ပဋိပက္ခဓမ္မပဟာနဝသေနော၊ ဆန့်
ကျင်ဖက်တရားတို့ကို ပယ်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ သမ္မာဒေတဗ္ဗတော၊
ပြီးစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဟာတဗ္ဗဓမ္မသမတိက္ကမဒဿနမုခေနော၊
ပယ်အပ်သောတရားကို ကျော်လွန်ခြင်းကိုပြခြင်းကို အရင်းခံပြုသဖြင့်သာလျှင်။
ဒေသနံ၊ သို့။ (သိမုန္တံအညီပင်၊ ရှိရင်းအတိုင်း အနက်ပေးလိုလျှင် ဒေသနာ၊
နာတို့သို့-ဟု ပေးရာ၏)အာရုဠာ၊ တင်အပ်၏။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊
၏။ (တနည်း)တထာ-တံ ဝစနံ၊ ကိ။ ဟိ၊ ချဲ့။ ပါဏာတိပါတံ။ပ။ တိအာဒိနာ၊
ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ သီလသံဝရော၊ ကိ။ (ပဋိပက္ခဓမ္မပဟာနဝသေနော၊
ဆန့်ကျင်ဖက်တရားကို ပယ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဒေသိတော၊
ဟောတော်မူအပ်၏။) (နောက်၌လည်း နည်းတူပင် ဆောင်၍စပ်) စက္ခုနာ
ရူပံ။ပ။ တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဣန္ဒြိယသံဝရော၊ ကိ။ နေဝ ဒဝါယ န မဒါယာတိ-
အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဘောဇနေမတ္တညတော၊ ကိ။ ဣဓ ဘိက္ခု။ပ။ ကပ္ပေတိတိ-
အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ၊ ကိ။ အဘိဇ္ဈံ။ပ။ စေတသတိအာဒိနာ၊
ဖြင့်။ ဇာဂရိယာနုယောဂေါ၊ ကိ။ “အသ္မိမာနသမုဋ္ဌိတာယ၊ အသ္မိမာနကို

အကြွင်းမဲ့နုတ်ပယ်ခြင်းငှါ။ အနိစ္စသညာ၊ ကိ။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ပွားစေအပ်၏။
မေဃိယ၊ မေဃိယရဟန်း။ အနိစ္စသည်နော၊ မမြဲဟု အမှတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။
[၄၀၉] အနတ္တသညာ၊ သည်။ သဏ္ဌာတိ၊ ကောင်းစွာတည်၏။ အနတ္တသညာ၊
ဟု အမှတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အသ္မိမာနသမုဋ္ဌိတံ၊ မာနကိုအကြွင်းမဲ့နုတ်ပယ်
ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။” (ဤတွင် သုတ်တရပ်) “အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခယာ၊
ကြောင့်။ အနာသဝံ၊ အာသဝေါကင်းသော။ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ ကိ။ ပညာ-
ဝိမုတ္တိံ၊ ကိ။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်အတ္တဘောဌ်သာလျှင်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။
အဘိညာ-အဘိညာယ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိ၍။ သစ္စိ-
ကတွာ၊ ၍။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ရောက်၍၊ ဝါ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။” ဣတိ-
အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပညာ၊ ကိ။ ပဋိပက္ခဓမ္မပ္ပဟာနဝသေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။
ဒေသိတာ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဈာနာနိ၊ တို့ကို။ ဒေသေန္တော၊ သော။
ဘဂဝါ၊ သည်။ (ဒေသေသိ-၌ စပ်) ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။
ပဟာတဗ္ဗ။ပ။ မုခေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဒေသေသိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။
ကာမာဒိဝိဝေက။ပ။ အရူပဇ္ဈာနာနိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ရှေး၌ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ တတ္ထ၊
ထိုဈာန်တရားတို့တွင်။ ရူပါဝစရံ ပဌမံ ဈာနံ၊ ဈာန်သည်။ (သန္တံ ပဏီတဉ္စ
ဟောတိ-၌ စပ်) ဘာဝနာဝိသေသာဓိဂတေဟိ၊ ဘာဝနာအထူးဖြင့် ရအပ်ကုန်
သော။ ဝိတက္ကာဒိဟိ ဝိယ၊ ဝိတက်အစရှိသည်တို့နှင့်ကဲ့သို့။ တိက္ခဝိသဒသုရ-
သဘာဝေဟိ၊ ထက်မြက်သန်ရှင်း ရဲရင့်သောသဘောရှိကုန်သော။ သဒ္ဓါဒိဟိပိ
ဓမ္မေဟိ၊ သဒ္ဓါအစရှိသောတရားတို့နှင့်လည်း။ သမန္နာဂတတ္တာ၊ ပြည့်စုံသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ကာမစ္ဆန္ဒာဒိနံ၊ ကုန်သော။ နိဝရဏာနံ စ၊ တို့ကို၎င်း။
တဒေကဋ္ဌာနံ၊ ထိုနိဝရဏတို့နှင့်တူသော တည်ရာရှိကုန်သော။ ပါပဓမ္မာနံ စ၊
အကုသိုလ်တရားတို့ကို၎င်း။ ဝိက္ခမ္ဘနတော၊ ခွါခြင်းကြောင့်။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ-
သဘာဝပ္ပတ္တံ၊ ဓမ္မအဖြစ်သို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ကာမာဝစရဓမ္မေဟိ၊ တို့ထက်။
သဏှသုခမံ၊ သိမ်မွေ့လှည့်သည်ဖြစ်၍။ သန္တဉ္စ၊ ငြိမ်သက်သည်၎င်း။ ပဏီတဉ္စ၊
မွန်မြတ်သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိနိ၊
တို့သည်။ ဘာဝနာဝိသေသေန၊ ဖြင့်။ ဩဠာရိကင်္ဂပ္ပဟာနတော၊ ရုန့်ရင်း
သော အင်္ဂါကို ပယ်ခြင်းကြောင့်။ တတော၊ ထိုပဌမဈာန် စသည်ထက်။
သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ သဏှသုခမသဏှသုခမတရာဒိဘာဝပ္ပတ္တာနိ၊
သိမ်မွေ့လှည့်သည်၏အဖြစ် သာ၍ သိမ်မွေ့လှည့်သည်၏အဖြစ် အစရှိသော
သဘောသို့ ရောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ အရူပါဝစရံ
ပဌမဇ္ဈာနံ၊ သည်။ ရူပဝိရာဂဘာဝနာဘာဝေန၊ ရုပ်ကိုစက်ဆုပ်သောဘာဝနာ၏
အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်လတ်၍။ အာရပ္ပဏသန္တတယပိ၊ အာရုံ၏
ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အင်္ဂသန္တတယပိ၊ အင်္ဂါ၏ ငြိမ်သက်
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ပါကတိကပရိတ္တဓမ္မေဟိ၊ ပကတိအတိုင်းသော

ကာမာဝစရတရားတို့ထက်^၁။ (သန္တသုခုမဘာဝပ္ပတ္တိ)ဝိယ၊ ငြိမ်သက်သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သကဲ့သို့။ သဗ္ဗရူပါဝစရဓမ္မဟိ၊ အလုံးစုံသောရူပါဝစရတရားတို့ထက်။ သန္တသုခုမဘာဝပ္ပတ္တိ၊ ငြိမ်သက်သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အာရမ္မဏသန္တဘာဝေနာပိ၊ အာရုံ၏ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ တဒါရမ္မဏဓမ္မာ၊ ထိုငြိမ်သက်သောတရားလျှင် အာရုံရှိသောတရားတို့သည်။ သန္တသဘာဝိ၊ ငြိမ်သက်သောသဘောရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကိံ ယထာ၊ ကား။) လောကုတ္တရဓမ္မာရမ္မဏာ၊ လောကုတ္တရာတရားလျှင် အာရုံရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာတရားတို့သည်။ (သန္တသဘာဝိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ)သေယျထာပိ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့တည်း။

ဓမ္မတော စ၊ သမ္ပယုတ်တရားအားဖြင့်၎င်း။ မဟဂ္ဂတဘာဝေနာပိ စ၊ မဟဂ္ဂုတ်၏အဖြစ်အားဖြင့်၎င်း။ အဘေဒေ၊ မကွဲပြားခြင်းသည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ရူပါဝစရစတုတ္ထတော၊ စတုတ္ထဈာန်ထက်။ အာရုပ္ပံ၊ အရူပဈာန်သည်။ အင်္ဂတောပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ သန္တမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယတော၊ ယင်းသို့ အင်္ဂါအားဖြင့် ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုအရူပဈာန်၏။ သန္တဝိမောက္ခတော၊ ကွ၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ပန၊ အထူးကို ဆိုဦးအံ့။ ဒုတိယာရူပ္ပါဒိနိ၊ တို့သည်။ ပဌမာရူပ္ပါဒိတော၊ ပဌမအရူပဈာန်စသည်ထက်။ အင်္ဂတော စ၊ အားဖြင့်၎င်း။ အာရမ္မဏတော စ၊ အာရုံအားဖြင့်၎င်း။ သန္တသန္တတရသန္တတမဘာဝပ္ပတ္တာနိ၊ ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်၊ သာ၍ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်၊ အလွန်သာ၍ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) တထာ၊ အားဖြင့်။ ဘာဝနာဝိသေသသမာယောဂတော၊ ဘာဝနာအထူးနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ သွာယံ ဘာဝနာဝိသေသော၊ သည်။ (ပါပေတိ-၌ စပ်) ပဌမဇ္ဈာနပစာရတော၊ မှ။ ပဌာယ၊ ၍။ တံတံပဟာတဗ္ဗသမတိက္ကမနဝသေန၊ ထိုထိုပဟာတဗ္ဗကိုကျော်လွန်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ တဿ တဿ ဈာနဿ၊ ၏။ သန္တသုခုမဘာဝံ၊ ငြိမ်သက်သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်သို့။ အာပါဒေန္တော၊ ရောက်စေလျက်။ စတုတ္ထာရုပ္ပေ၊ ဈာန်၌။ သင်္ခါရာဝသေသသုခုမဘာဝံ၊ သင်္ခါရတို့၏အကြွင်းအကျန်မျှဖြစ်၍ သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်သို့။ ပါပေတိ၊ ၏။ ယတော၊ ယင်းသို့ သင်္ခါရာဝသေသသုခုမအဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းကြောင့်။ စတုတ္ထာရုပ္ပံ၊ ဈာန်သည်။ အနုပဒဓမ္မဝိပဿနာဝသေန၊ နာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ အာရမ္မဏဘာဝံ၊ သို့။ ဥပဂန္တော၊ ကပ်ရောက်၍။ ပကတိဝိပဿကဿာပိ၊ ပကတိဝိပဿနာရှုသော

၁-ဘာဝနာဖြင့် မပြုပြင်အပ်သော ပကတိကာမာဝစရတရားတို့ကို ဆိုလိုသည်။ ဘာဝနာဖြင့် ပြုပြင်အပ်သော ဝိပဿနာနှင့် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကိုဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာတရားတို့ကိုကား မဆိုလိုပေ။ ထို့ကြောင့် ပါကတိက-ဖြင့် အထူးပြု၍ဆိုသည်။

ပုဂ္ဂိုလ်အားသော်လည်း။ နိဗ္ဗိဒ္ဓပုတ္တိယာ၊ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်ဖြစ်ခြင်း၏။ ပစ္စယော၊
အကြောင်းသည်။ သင်္ခါရာဝသေသသုခမဘာဝပုတ္တိတော၊ ကြောင့်။ န ဟောတိ
ယထာ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ သယံ၊ စတုတ္ထာရူပဟုဆိုအပ်သော မိမိ
ကိုယ်တိုင်။ တတိယာရူပဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ပဝတ္တမာနံ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့်
ဖြစ်ပါလျက်။ တေ၊ ထိုတတိယာရူပတရားတို့ကို။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်တိုင်း
မှန်စွာ။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ (ကိံ ယထာ၊ ကား။)
တဒညဇ္ဈာနာနိ၊ ထိုစတုတ္ထာရူပဈာန်မှ တပါးသောဈာန်တို့သည်။ အတ္တနော၊
၏။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ (ဝိဘာဝေတုံ၊ ထင်ရှားစေခြင်းငှါ။ သက္ကောန္တိ ယထာ၊
ကဲ့သို့။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကောတိ၊ နိုင်။) ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ကေဝ-
လံ၊ သက်သက်။ အာရမ္မံ၊ ရှိ။ အဿ၊ ထိုစတုတ္ထာရူပဈာန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုတတိ-
ယာရူပတရားတို့၌။ ပဝတ္တိမတ္တမေဝ၊ ဖြစ်ခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ [၄၁၀]
ဟောတိ၊ ၏။ အာရမ္မဏဘာဝေနာပိ၊ (ဝိပဿနာ၏) အာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်သော်
လည်း။ ဝိဘူတာကာရတာယ၊ ထင်ရှားသောအခြင်းအရာရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။
ဌာတုံ၊ ငှါ။ အပ္ပဟောန္တံ၊ မစွမ်းနိုင်သော။ တယိဒံ၊ ထိုစတုတ္ထာရူပဈာန်သည်။
အာရမ္မဏကရဏေ၊ (သုတပါးကို) အာရုံပြုခြင်း၌။ ကိံ နာမ ပဟောတိ၊
အဘယ်သို့ စွမ်းနိုင်အံ့နည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုစတုတ္ထာရူပဈာန်၏။
တံ အဝိဘူတကိစ္စတံ၊ ထိုမထင်ရှားသောကိစ္စရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒိသ္မာ၊ မူ၍။
သတ္တာ၊ သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ တိသု ဌာနေသု၊ တို့၌။ အာဝနာကာရံ၊ ပွားစေပုံ
အခြင်းအရာကို။ ဝတ္တာ၊ ရှိ။ တာဒိသော၊ ထိုကဲ့သို့သဘောရှိသောဘာဝနာကာရ-
ကို။ ဣမ၊ ဤစတုတ္ထာရူပဈာန်၌။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒိပေတုံ၊ ငှါ။
စတုတ္ထာရူပဒေသနာယံ၊ ၌။ သုတ္တေ၊ ၌။ အာဝနာကာရံ၊ ကို။ ပရိယာယ-
ဒေသနတ္တာ၊ ပရိယာယ်ဒေသနာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ န ကထေသိ၊ ဟောတော်မမူ။

ပန၊ ဆက်။ သာရမ္မဏဿ၊ အာရုံရှိသော။ ဓမ္မဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏေ၊
၌။ ပဝတ္တိအာကာရော၊ ဖြစ်သောအခြင်းအရာသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။
အတ္ထေဝ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတိသုခမဘာဝပုတ္တံ၊ အလွန်သိမ်မွေ့
သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သော။ တံ၊ ထိုအာရုံပြုပုံအခြင်းအရာကို။ ဒသေတုံ၊
ငှါ။ တံယေဝ ။ပ။ ကရေတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ ယထာဓမ္မသာသန-
ဘာဝတော၊ သာသနာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ပုဗ္ဗဘာဂ-
ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ သန္တတော မနသိ ကရေတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
(ကသ္မာ၊ ကား။) တဒါ၊ ထိုရှေးအဖို့ကာလ၌။ ယောဂိနော၊ အား။ တဿ၊
ထိုစတုတ္ထာရူပဈာန်၏။ ဝိဘူတဘာဝတော၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
တည်း။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုဦးအံ့။ သုတ္တေ၊ ၌။ အပ္ပနာဝသေန၊ အားဖြင့်။
ဘာဝနာကာရော၊ ကို။ အဝိဘူတဘာဝတော၊ ကြောင့်။ န ဂဟိတော၊ မယူ

အပ်။ ဟိ။ မှန်။ ကိဉ္စိ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ အချိုသောကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ အာဒိတော၊ ဌှံ။ အဝိဘူတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ (ကိံ ယထာ၊ ကား။ တံ အနက်မရှိ။) ဗုဒ္ဓါနုဿတိအာဒိ ယထာ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ အစရှိသည်ကဲ့သို့တည်း။ ကိဉ္စိ၊ အချိုသောကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ မဇ္ဈေ၊ ဌှံ။ (အဝိဘူတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ကိံ ယထာ၊ ကား။) အာနာပါနုဿတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့တည်း။ ကိဉ္စိ၊ သည်။ ဥဘယတ္ထ၊ အစ အလယ်နှစ်ပါးစုံ၌။ (အဝိဘူတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ကိံ ယထာ၊ ကား။) ဥပမာနုဿတိအာဒိ ယထာ၊ ကဲ့သို့တည်း။ ပန၊ ထူး။ စတုတ္ထာရုပ္ပကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ပရိယောသာနေ၊ ဌှံ။ အဝိဘူတံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) ကသ္မာ၊ ကား။ ဘာဝနာယ၊ ဧ။ မတ္ထကပ္ပတ္တိယံ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်လတ်သော်။ အာရမ္မဏဿ၊ ဧ။ အဝိဘူတဘာဝတော၊ ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတုတ္ထာရုပ္ပေ၊ ဌှံ။ ဣမံ ဝိသေသံ၊ ကိ။ ဒဿေတုံ၊ ဌှံ။ သတ္တာရာ၊ သည်။ သုတ္တေ၊ ဌှံ။ ဘာဝနာကာရော၊ ကိ။ န ဂဟိတော၊ အပ်။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ သိမ်း။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ (န ဂဟိတော၊ သည်။) န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤစတုတ္ထာရုပ္ပဈာန်၌ ဘာဝနာကာရကို မဟောရာ၌။ နိဌံ၊ ပြီးဆုံးခြင်းသို့။ ဝါ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ ဧ။

ပကိဏ္ဏကကထာဝဏ္ဏနာ

၂၈၈။ အသဒိသရူပေါတိ၊ ကား။ ဒုတ္တိံ သ။ ပ။ ကေတုမာလာဒီဟိ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောက်ျားမြတ်၏ လက္ခဏာတော်ကြီး၊ ရှစ်ဆယ်သော လက္ခဏာတော်ငယ်၊ တလံမျှလောက်သော ရောင်ခြည်တော်၊ ကေတုမာလာရောင်ခြည်တော် အစရှိကုန်သော။ ရူပဂုဏေဟိ၊ ရုပ်၏ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ဖြင့်။ အညေဟိ၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်။ အသာဓာရဏရူပကာယော၊ မဆက်ဆံသော ရူပကာယရှိတော်မူသော။ ဝါ၊ ကား။ ရူပသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ယံ လောကေ။ ပ။ အာဒိသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ သဘာဝတ္ထော၊ သဘောဟူသော အနက်ရှိ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အသဒိသရူပေါတိ၊ ကား။ အသဒိသသဘာဝေါ၊ မတူသောသဘောရှိတော်မူသော။ တေန၊ ထိုအသဒိသသဘာဝအနက်ရှိသော ပုဒ်ဖြင့်။ ဒသဗလ။ ပ။ ဒီပနတော၊ ဒသဗလဉာဏ်တော် စတုဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်တော် အစရှိသော ဂုဏ်အထူးတို့နှင့်ယှဉ်ခြင်းကိုပြခြင်းကြောင့်။ သတ္ထု၊ ဧ။ ဓမ္မကာယသမ္ပတ္တိယာပိ၊ ဓမ္မကာယ၏ပြည့်စုံခြင်း၏လည်း။ အသဒိသတာ၊ မတူသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိတိ၊ ကား။ ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ အားဖြင့်။ တသ္မိန္နိ၊ ကား။ အာရုပ္ပေ၊ ဌှံ။ ပကိဏ္ဏကကထာပိ ဝိညေယျာတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ ဝိယ၊ ဌှံကဲ့သို့။ အသာဓာရဏံ၊ သော။ တတ္ထ တတ္ထဈာနေ၊ ဌှံ။ ပတိနိယတမေဝ၊ အသီးအသီး ကိန်းသေမြဲသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ ကိ။ အဂ္ဂဟေတုာ၊ မယူမူ၍။ သာဓာရဏဘာဝတော၊ ကြောင့်။ တတ္ထ

တတ္ထေဝ၊ ထိုထိုစဉ်သောလျှင်။ ပကိဏ္ဍကံ၊ ပြုံးပြုံးသော။ (သိမ္မိန္ဒ ပကိဏ္ဍကံဟု
ရှိ၏။ ပကိဏ္ဍ အတ္ထံ ဂဟေတွာ ပဝတ္တာ ပကိဏ္ဍကာ-ဟု တဒ္ဓိတ်သင့်သောကြောင့်
၎င်းသိမ္မိသင့်ရာ၏) ဝိသင်္ခ၊ ပြန့်နှံ့သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ချုံ။ ပဝတ္တာ၊
သော။ ပကိဏ္ဍကကထာပိ၊ ကိုလည်း။ ဝိဇာနိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။

၂၈၉။ ရူပနိမိတ္တာတိက္ကမတောတိ၊ ကား။ ကသိဏရူပသင်္ခါတဿ၊ သော။
ပဋိဘာဂနိမိတ္တဿ၊ ကို။ အတိက္ကမနတော၊ ကျော်လွန်သောအားဖြင့်။
အာကာသာတိက္ကမတောတိ၊ ကား။ ကသိဏဂ္ဂါဒိမာကာသဿ၊ ကသိုဏ်းကို
ခွဲကြောင်းဖြစ်သော ကောင်းကင်ပညတ်ကို။ အတိက္ကမနတော၊ အားဖြင့်။
အာကာသေ ပဝတ္တိတဝိညာဏာတိက္ကမတောတိ၊ ကား။ ပဌမာရူပဝိညာဏဿ၊
ကို။ အတိက္ကမနတော၊ အားဖြင့်။ ဒုတိယာရူပဝိညာဏာတိက္ကမနတော၊
အားဖြင့်။ န၊ မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ တဒတိက္ကမတော၊ ထိုပဌမာရူပဝိညာဉ်ကို
ကျော်လွန်ခြင်းကြောင့်။ တဿေဝ၊ ထိုပဌမာရူပဝိညာဉ်၏သာလျှင်။ ဝိဘာဝနံ၊
ကင်းကွယ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ အပြစ်ကား။ ဒုတိယာရူပဝိညာဏ-
ဝိဘာဝနေ၊ ဝိညာဉ်၏ကင်းကွယ်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) တဒေဝ၊
ထိုဒုတိယာရူပဝိညာဉ်ကိုသာလျှင်၊ ဝါ၊ သည်သာလျှင်။ အတိက္ကန္တံ၊ အပ်သည်။
သိယာ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုဒုတိယာရူပဝိညာဉ်၏။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံဟူသော
ပဌမာရူပဝိညာဉ်ကို။ (အတိက္ကန္တံ၊ သည်။) န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ စ၊ သည်မျှသာ
မကသေး။ အာရမ္မဏေ၊ ခွဲ။ ဒေါသံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ချုံ။ အနာရမ္မဏဿ၊ အာရုံ
မဟုတ်သော အာရမ္မဏိကတရား၏၊ ဝါ၊ ကို။ ဝိဘာဝနာတိက္ကမော၊ ကင်းကွယ်
စေခြင်းဟူသော ကျော်လွန်ခြင်းသည်။ န ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ပါဠိယဉ္ဇ၊
တော်၌လည်း။ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနံ၊ ပ။ အဘာဝေတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
တံယေဝ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနံ အဘာဝေတိတိ ဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ တံယေဝ အဘာ-
ဝေတိတိ ဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ န ဝုတ္တံ၊ အပ်။ အနန္တံ ဝိညာဏန္တိ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနံ
ဥပသမ္ပဇာတိ ဧတ္ထ ပန၊ ဟူသော ဤပါဌ၌ကား။ အာရမ္မဏံ၊ ဖြစ်သော။
ဝိညာဏဉ္ဇ၊ ကို၎င်း။ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဉ္ဇ၊ ဈာန်ကို၎င်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ဒွယံ၊
နှစ်ပါးအပေါင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မိံ ဒွယေ၊ ထိုနှစ်ပါးအပေါင်း၌၊ ဝါ၊ တွင်။
ယေန ကေနစိ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါးနှင့်။ (တံ-သဒ္ဓဿ၊ ၏။ သမ္ပန္နေ၊ စပ်ခြင်း

၁-ဤပါဠိသည် မူလဒီကာ ၁-၁၀၉-၌ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနသမာပတ္တိံ သတော
သမာပဋိတွာ တတော ဝုဠဟိတွာ တညေဝ (တံယေဝ-ဝိဘာဝပါဠိ) ဝိညာဏံ ဝိဘာ-
ဝေတိ-ဟု ရှိ၏။ စူဠနိဒ္ဒေသပါဠိတော် နှာ ၁၀၄-၌လည်း ၎င်းအတိုင်းပင် ရှိ၏။ ဤဒီကာ၌
ဤအရာတွင် ဆိုသောစကားအလုံးစုံသည်လည်း မူလဒီကာမှ ရေးကူးထားသော စကား
ချည်းသာ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် နိဒ္ဒေသနှင့်လည်းညီသော ထိုမူလဒီကာ၌ ပါဠိသာ
ပါဌမှန်ဖြစ်ရာ၏။

သည်။ အာပန္နော သော်။) ဝါ၊ တနည်း။ ယတော၊ အကြင်ဝိညာဏဉာယတန
 ဈာန်မှ။ ဝုဋ္ဌိတော၊ ထခဲ့၏။ ပဓာနနိဒ္ဒိဋ္ဌေန၊ ပဓာနအားဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သော။
 တေနော၊ ထိုဝိညာဏဉာယတနဈာန်နှင့်သာလျှင်။ တံ-သဒ္ဓဿ၊ ၏။ သမ္ပန္နော၊
 သည်။ အာပန္နော သော်။ (နိဝတ္တနတ္ထံ ဝိညာဏဝစနံ-၌ စပ်) အယဉ္ဇ၊ ဤ
 အာရုပ္ပဘာဝနာသည်လည်း။ အာရမ္မဏာတိက္ကမဘာဝနာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
 ဝိညာဏဉာယတနဿ၊ ဈာန်ကို။ နိဝတ္တနတ္ထံ၊ ၄။ ဝိညာဏဝစနံ၊ ဝိညာဏံ-ဟု
 သော ပုဒ်ကို ဟောခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဌမာ-
 ရုပ္ပဝိညာဏဿော၊ ၏သာလျှင်။ အဘာဝနာတိက္ကမော၊ မဖြစ်ခြင်း မထင်ခြင်း
 ဟူသော ကျော်လွန်ခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။

၂၉၀။ ဧဝံ သန္တေပီတိ၊ ကား။ အင်္ဂါတိက္ကမော၊ အင်္ဂါကို ကျော်လွန်ခြင်း
 သည်။ အသတိပိ၊ မရှိငြားသော်လည်း။ သုပ္ပဏီတတရာတိ၊ ကား။ သုဋ္ဌ၊
 စွာ၊ ဝါ၊ လွန်စွာ။ ပဏီတတရာ၊ သာ၍မွန်မြတ်ကုန်သည်။ ဝါ၊ ကား။ သုန္တရာ စ၊
 ကောင်းကုန်သည်၎င်း။ ပဏီတတရာ စ၊ သာ၍မွန်မြတ်ကုန်သည်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤ
 သည်ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ပါသာဒတလာနဉ္စ၊ ပြာသာဒ်
 အပြင်တို့၏၎င်း။ သာဋီကာနဉ္စ၊ ပုဆိုးတို့၏၎င်း။ တဗ္ဘာဝတော စ၊ ထိုပြာသာဒ်
 အပြင်၏ အဖြစ်အားဖြင့်၎င်း။ ပမာဏတော စ၊ အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်၎င်း။
 (ရှေး ၂-ပုဒ်နှင့် အစဉ်အတိုင်းစပ်ယူ) သမဘာဝေ၊ ညီမျှသည်၏အဖြစ်သည်။
 သတိပိ၊ သော်လည်း။ ဥပရူပရိ ပန၊ အထက်အထက်၌မူကား။ ကာမဂုဏာနံ စ၊
 တို့၏၎င်း။ သုခသမ္ပဿာဒီနဉ္စ၊ ကောင်းသောအတွေ့စသည်တို့၏၎င်း။ ဝိသေ-
 သေန၊ ဖြင့်။ ပဏီတတရာဒိဘာဝေါ၊ ပဏီတတရ စသည်၏အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ)
 ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ တောသံ သမာပတ္တိနံ၊ တို့၏။ အာရုပ္ပ-
 ဘာဝတော စ၊ အာရုပ္ပတရား၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ အင်္ဂတော စ၊ ဖြင့်၎င်း။
 သမဘာဝေ၊ သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ဘာဝနာဝိသေသသိဒ္ဓေါ၊ ဘာဝနာ
 အထူးကြောင့်ပြီးသော။ သာတိသယော၊ သော။ ဥပရူပရိ၊ ၌။ ပဏီတတရာဒိ-
 ဘာဝေါ ပန၊ သည်ကား။ (အတ္ထိ၊ ရှိသေး၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။
 ယထာ ဟိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ၏။

၂၉၁။ နိဿိတောတိ၊ ကား။ နိဿယ၊ ၍။ ဌိတော၊ တည်၏။ ဒုဋ္ဌိတာတိ၊
 ကား။ သမ္မာ၊ စွာ။ န ဌိတာ၊ မတည်ကုန်။ ဝါ၊ ကား။ ဒုက္ခံ၊ စွာ။

၁-တံယေဝ အဘာဝေတိ-ဟု ဤမျှသာ ဟောခဲ့လျှင် တံယေဝ ဝိညာဏဉာယတနံ-ဟု
 ဤသို့ တံ-သဒ္ဓါကို ဝိညာဏဉာယတနံ-ပုဒ်နှင့် စပ်ရာသောကြောင့်၎င်း၊ ထိုသို့စပ်၍ ရအပ်
 သော အနက်ကို မလိုသောကြောင့်၎င်း “တံယေဝ ဝိညာဏံ အဘာဝေတိ”ဟု ဝိညာဏံ-
 ပုဒ်ကိုပါ ထည့်၍ ဟောတော်မူသည်ဟု ဆိုလို၏။

ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏။ တန္တိသိတန္တိ၊ ကား။ တေန၊ ထိုဒုတိယယောကျ်ားသည်။ နိဿိတံ၊ မှီအပ်သော။ ဌာနံ၊ အရပ်ကို။ (ဌာနံ-ဟူ၍ ဆိုသော်လည်း ပဌမယောကျ်ားကို ယူရမည်။ ထိုသို့ယူပါမှ ဥပမေယျနှင့် ညီညွတ်မည်) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ တန္တိသိတန္တိ၊ ကား။ မဏ္ဍပလဂ္ဂံ၊ မဏ္ဍပ်၌ တံလွဲဆွဲသော။ တံ ပုရိသံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဌိတံ၊ သော။ ပုရိသံ၊ ဒုတိယယောကျ်ားကို။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ (ဤဒုတိယအဖွင့်ကား မူပဋိကာ၌မရှိ၊ ဥပမေယျနှင့်လည်း နှိုးနှောရန်ခက်၏) ဟိ၊ မှန်။ မဏ္ဍပလဂ္ဂံ၊ မဏ္ဍပ်၌ တံလွဲဆွဲသော ယောကျ်ားကို။ အနိဿာယ၊ မမှီမူ၍။ တေန၊ ထိုယောကျ်ားနှင့်။ ဝိနာဘူတေ၊ ကင်းရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဝိဝိတ္ထေ၊ ကင်းဆိတ်သော။ ဗဟိဩကာသေ၊ ပြင်ပအရပ်၌။ ဌာနံ ဝိယ၊ တည်ခြင်းကဲ့သို့။ အာကာသလဂ္ဂဝိညာဏဿ၊ ကောင်းကင်၌ ငြိတယ်သော ပဌမာရပ္ပဝိညာဉ်၏။ ဝိဝေကေ၊ ကင်းဆိတ်ခြင်းဟူသော။ တဒပဂမေ၊ ထိုပဌမာရပ္ပဝိညာဉ်၏ ကင်းခြင်း၌။ တတိယာရပ္ပဿ၊ တတိယာရပ္ပစွာန်၏။ ဌာနံ၊ တည်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤတွင် တရပ် ပြီး၏။

[၄၁၂] ၂၉၂။ အာရမ္မဏံ။ပ။ ဣဒန္တိ၊ ကား။ အာသန္တဝိညာဏဉ္ဇာယတနပစ္စတ္တိကံ၊ ဟူသော ရန်သူရှိ၏။ (သိမ္မနှင့်အညီ ပုဒ်ခွဲသည်) ရူပါသန္တာကာသာရမ္မဏဝိညာဏာပဂမာရမ္မဏံ၊ ကသိုဏ်းရုပ်နှင့်နှိုးနှော အာကာသလျှင် အာရုံရှိသော ပဌမာရပ္ပဝိညာဉ်၏ ကင်းခြင်းလျှင် အာရုံရှိ၏။ (ဣတိ စ၊ ဤသို့၎င်း။) နော စ သန္တံ၊ ငြိမ်သက်သည်လည်းမဟုတ်။ ဣတိ စ၊ ၎င်း။ ဝိဌာဒိနဝမ္ပိ၊ သော်လည်း။ တံ အာကိဉ္ဇညာယတနံ၊ စွာန်ကို။ ဣဒံ နေဝသညာနာသညာယတနဇ္ဈာနံ၊ စွာန်သည်။ အညဿ၊ သော။ တာဒိသဿ၊ သော။ အာရမ္မဏဘာဂယောဂျဿ၊ အာရုံ၏အဖြစ်အား လျှောက်ပတ်သောတရား၏။ အဘာဝေန၊ ကြောင့်။ အလာဘေန၊ ကြောင့်။ အာရမ္မဏံ ကရောတိ ဝေ၊ အာရုံပြုသည်သာလျှင်တည်း။ ဘဗ္ဗဒိသမ္ပတိန္တိ ဣဒံ၊ တိ-ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ နော၊ တိုင်းသားပြည်ဘူလူအပေါင်း၏။ အဂတိကဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ သွားရာအရပ်၏ မရှိခြင်းကိုပြခြင်းအကျိုး၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝုတ္တိန္တိ၊ ကား။ ဇီဝိကံ၊ အသက်မွေးခြင်းကို။ ဝုတ္တတိတိ၊ ကား။ ဇီဝိကံ၊ အသက်ရှင်၏။ ဝါ၊ အသက်မွေး၏။

၂၉၃။ အာရုဇ္ဈောကီအာဒိသု၊ ပါဌ်တို့၌။ အယံ၊ ကား။ သင်္ခေပတ္ထော၊ တည်း။ ကောဓိ၊ သော။ ပုရိသော၊ သည်။ အနေကပေါရိသံ၊ အသူများစွာရှိသော။ ဒိ သနိဿေ၊ ရှည်သောလှေကားကို။ အာရုဇ္ဈော၊ တက်သည်ရှိသော်။

၁-ရှေးသို့၌ ဘဗ္ဗဒိသမ္ပတိန္တိ-ဟု ရှိ၏။ တကျွန်းသုံးကို အစိုးရာလျှင် ဆိုမင်း၏ ပိုင်နက်မှ လွတ်သောမြေကွက်မရှိ၍ လွတ်ကင်းရာသို့ ကျွန်းကွဲနှင့် မရှိသောကြောင့် ပြုလုပ်သော သံဝဏ္ဏနာနှင့် ညီ၏။ ထို့ကြောင့် သင့်သည်ပင်။

တဿ၊ ထိုယောက်ျား၏။ ဥပရိမပဒေ၊ အထက်ဖြစ်သော ခြေ၌။ ဌိတော၊ လျက်။ တဿ၊ နိဿေဏိယာ၊ ထိုလှေကား၏။ ဗာဟုမေဝ၊ လက်ရုံးဟူသော ဘောင်ကိုသာလျှင်။ အညဿ၊ တပါးသော ထောက်စရာကို။ အလာဘတော၊ မရခြင်းကြောင့်။ ဩလုဗ္ဘတိ ယထာ စ၊ ထောက်ကိုင်သကဲ့သို့၎င်း။ ပံသုပဗ္ဗတဿ ဝါ၊ မြေတောင်၏၎င်း။ မိဿကပဗ္ဗတဿ ဝါ၊ မြေနှင့်ကျောက်ရောသော တောင်၏၎င်း။ အဂ္ဂကောဋ္ဌိံ၊ ထိပ်အစွန်သို့။ အာရုဠော၊ တက်သောယောက်ျား သည်။ တဿ၊ ထိုတောင်၏။ မတ္တကမေဝ၊ ထိပ်အရပ်ကိုသာလျှင်။ ဩလုဗ္ဘတိ ယထာ စ၊ ထောက်သကဲ့သို့၎င်း။ ဂိရိံ သိလာပဗ္ဗတံ၊ ကျောက်တောင်ကို။ အာရုဠော၊ သည်။ ပရိပ္ပန္နမာနော၊ တုန်လှုပ်လျက်။ အညာဘာဝတော၊ တပါး သောထောက်ကိုင်စရာမရှိခြင်းကြောင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဇဏ္ဍကမေဝ၊ ပုဆစ် ခူးကိုသာလျှင်။ ဩလုဗ္ဘတိ ယထာ စ၊ သို့၎င်း။ တထာ၊ တူ။ ဧတံ စတုတ္ထာရုပ္ပဇ္ဈာနံ၊ ဈာန်သည်။ တံ တတိယာရူပံ၊ ဈာန်ကို။ ဩလုဗ္ဗိတော၊ ထောက်ကိုင် သမှု အာရုံပြု၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ (သင်္ခေပတ္တော၊ တည်း။) ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယံ၊ အကြင်ပုဒ်ကို။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ အဝိဘတ္တံ၊ အပ်။ တံ၊ ထိုပုဒ်သည်။ ဥတ္တာနမေဝ-ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ ပေါ်လွင်သောအနက် ရှိသည်သာလျှင်တည်း။

အာရုပ္ပနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဌိတော၊ ၏။

ဒသမပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ ဣတိ၊ ဤတွင်ပြီးပြီ။

၁၁-သမာဓိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ (၄၁၃-၁၇)

အာဟာရေပဋိက္ခလဘာဝနာဝဏ္ဏနာ

[၄၁၃] ၂၉၄။ ဥဒ္ဓေသော နာမ၊ အကျဉ်းပြသောစကားမည်သည်ကား။ မုဒုမဇ္ဈိမပညာဗာဟုလ္လတော၊ နုသောပညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၊ အလတ်စားပညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ များသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိဒ္ဓေသတ္ထော၊ အကျယ်ပြခြင်းဟူသော အကျိုးရှိ၏။ အာဂတော၊ ရောက်လာသော။ အာရော စ၊ ဝန်ကိုလည်း။ အဝဿံ၊ မချွတ်။ ဝဟိတဗ္ဗော၊ ရွက်ဆောင်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကော သညာတိ။ပ။အနုပုတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ အယံ သညာသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ရူပသညာသဒ္ဓသညာတိအာဒိသု၊ ဤသို့ အစရှိသော ပါဌ်တို့၌။ သဉ္ဇာနနလက္ခဏေ၊ အမှတ်ပြု၍သိခြင်းလက္ခဏာရှိသော၊ ဝါ၊ မှတ်သားခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ ဓမ္မေ၊ ၌။ အာဂတော၊ လာ၏။ အနိစ္စသညာဒုက္ခသညာတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ဝိပဿနာယံ၊ ၌။ အာဂတော၊ ၏။ “သောပါက၊ သောပါက။ ဥဒ္ဓုမာဟကသညာတိ ဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ ရူပသညာတိ ဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤသဘောတရားတို့သည်။ ဧကတ္ထာ၊ တူသောအနက်ရှိကုန်သလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ နာနတ္ထာ၊ ထူးသောအနက်ရှိကုန်သလော။ ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ သမထေ၊ ၌။ အာဂတော၊ ၏။ ဣမ ပန၊ ဤအရာ၌ကား။ သမထဿ၊ ၏။ ပရိကမ္မေ၊ ပရိကံ၌။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အာဟာရေ၊ ၌။ ပဋိက္ခလဘာဝနာရဂ္ဂဟဏံ ဝါ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်အခြင်းအရာကိုယူခြင်းကိုသော်၎င်း။ တပ္ပဘာဝိတံ၊ ထိုစက်ဆုပ်ဖွယ်အခြင်းအရာကိုယူခြင်းသည် ပွားစေအပ်သော။ ဥပစာရဇ္ဈာနံ ဝါ၊ ကိုသော်၎င်း။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ အာဟာရေပဋိက္ခလသညာတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအာဟာရေပဋိက္ခလသညာ၌။ ယသ္မိံ၊ အာဟာရေ၊ အကြင်ကဗဠိကာရအာဟာရ၌။ ပဋိက္ခလသညာ၊ ကို။ အာဝေတဗ္ဗာ၊ ပွားစေအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကဗဠိကာရအာဟာရ၌။ နိဗ္ဗေဒဝိရာဂုပ္ပါဒနာယ၊ ငြီးငွေ့ခြင်း စက်ဆုပ်ခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ တပ္ပသင်္ဂေန၊ ထိုကဗဠိကာရအာဟာရနှင့်စပ်သဖြင့်။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ အာဟာရံ၊ ကို။ ကိစ္စပ္ပဘေဒါဒိနဝေါပမ္မေဟိ၊ ကိစ္စ အပြား အပြစ် ဥပမာတို့ဖြင့်။ ဝိဘာဝေတံ၊ ထင်စွာပြခြင်းငှါ။ အာဟာရတိတိ၊ အာဟာရတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်အပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ အာဟာရတိတိ၊ ကား။ အာဟာရပစ္စယသင်္ခါတေန၊ အာဟာရပစ္စည်းဟုဆိုအပ်သော။ (ပစ္စယဘာဝေနံ စပ်) ဥပ္ပတ္တိယာ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်း၏၎င်း။ ဌိတိယာ ဝါ၊ တည်ခြင်း၏၎င်း။ ပစ္စယဘာဝေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဖလံ၊ အကျိုးကို။ အာနေတိ၊ ဆောင်တတ်၏။

နိဗ္ဗတ္တေတိ စ၊ ဖြစ်လည်း ဖြစ်စေတတ်၏။ ပဝတ္တေတိ စ၊ မပြတ်လည်း ဖြစ်စေ
 တတ်၏။ ဝါ၊ တည်လည်း တည်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။
 ကဗဠိ၊ အလုပ်အလေ့ကို။ ကရိယတိ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကဗဠိကာရော၊
 မည်၏။ စ-သစ္စံ၊ ၏။ ဧတံ၊ ဤကဗဠိကာရော-ဟူသောပုဒ်ကို။ ဝတ္ထုဝသေန၊
 အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ လက္ခဏတော ပန၊ အားဖြင့်မူကား။ သြဇာလက္ခဏော၊
 သြဇာလက္ခဏာရှိသောအာဟာရကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ကဗဠိကာရော စ၊
 အလုပ်အလေ့ကိုပြုအပ်သည်လည်းဟုတ်၏။ သော၊ ပြုအပ်သည်ဟူသည်။ ယထာ-
 ဝုတ္တေန၊ ပြီးသော။ အတ္တေန၊ ဆောင်တတ်သည်ဟူသောအနက်ကြောင့်။
 အာဟာရော စ၊ အာဟာရလည်းဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကဗဠိကာရာဟာရော၊
 မည်၏။ သေသေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ တည်း။ ဖုသတိ၊ တွေ့ထိ
 တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဖဿော၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ အယံ၊ ဤဖဿသည်။
 အရူပဓမ္မောပိ သမာနော၊ နာမ်တရားပင်ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။
 ဖုသနာကာရေနော၊ တွေ့ထိသောအခြင်းအရာအားဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။
 တထာ ဟိ၊ ပင်လျှင်။ သော၊ ထိုဖဿကို။ ဖုသနလက္ခဏောတိ၊ တွေ့ထိခြင်း
 လက္ခဏာရှိသည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ စေတယတိ၊ စေ့ဆော်တတ်၏။ ဣတိ၊
 ကြောင့်။ စေတနာ၊ မည်၏။ အတ္တနော၊ ၏။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မောဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊
 တကွ။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ အဘိသန္ဓဟတိ၊ ဆက်စပ်ပေးတတ်၏။ ဣတိ၊ ကား။
 အတ္ထော၊ တည်း။ မနောသန္ဓိဿိတာ၊ စိတ်ကိုမှီသော။ စေတနာ၊ သည်။
 မနောသဉ္ဇေတနာ၊ မည်၏။ ဥပ္ပတ္တိပရိကပ္ပနဝသေန၊ ဖြစ်ခြင်းဟူသော
 ပင်ကိုယ်ရင်းသဘောနှင့် ကြံဆခြင်းတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (သီဟိန္ဒုမုန့်နှင့်
 အညီပင်၊ ဥပပတ္တိ-ကား မသင့်) ဝိဇာနာတိ၊ သိတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
 ဝိညာဏံ၊ မည်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သာမညတ္ထတော စ၊ သာမည
 အနက်အားဖြင့်၎င်း။ ဝိသေသတ္ထတော စ၊ အားဖြင့်၎င်း။ အာဟာရာ၊ တို့ကို။
 ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ကုန်၏။ ပန၊ မေးခွန်းထုတ်၍ ရှင်းဦးအံ့။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ဧတေ၊ ဤအာဟာရတို့ကို။ စတ္တာရောဝ၊ လေးပါးတို့ကိုသာလျှင်၊ ဝါ၊ တို့ဟူ၍
 သာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သနည်း။ အညေ၊ ဤလေးပါးမှ တပါးကုန်သော။
 ဓမ္မော၊ တို့သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဖလဿ၊ အား။ ပစ္စယာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်
 ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ ကိံ၊ မဖြစ်ကုန်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။
 န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်သည်ကား။ နော၊ မဟုတ်ကုန်။ ပန၊ သော်လည်း။

၁-အဘိ ဌ ၁-၁၅၄-၌ သဒ္ဓိံ အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ အာရမ္မဏေ အဘိသန္ဓဟတိတိ
 အတ္ထော-ဟု ရှိ၏။ ထိုပါဌ်သာလျှင် ယုတ္တတရဖြစ်ပေသည်။ အကြောင်းမူကား စေတနာ
 သည် သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို အာရုံ၌ မိမိ မိမိ၏ ဆိုင်ရာကိစ္စကိုပြုလုပ်ရန် ဆက်စပ်ပေးလျက်
 တိုက်တွန်းခြင်းသဘော ရှိသောကြောင့်တည်း။ ထိုသို့ ဆက်စပ်ပေးရာ၌ မိမိကိုယ်တိုင်
 ကိုလည်း ဆက်စပ်ပေးသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သဒ္ဓိံ အတ္တနာ-ဟု ဆိုပေသည်။

ဣမေ၊ ဤလေးပါးသောတရားတို့သည်။ တထာ စ၊ မိမိ၏အကျိုးအား ကျေးဇူးပြုသော ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၎င်း။ [၄၁၄] အညထာ စ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၎င်း။ (ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။) ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပစ္စယဘာဝေ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ သမာနေပိ၊ တူညီငြားသော်လည်း။ အတိရေကပစ္စယာ၊ အလွန်အကဲအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဟာရတိ၊ တို့ဟူ၍။ ဝစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။

ကထံ၊ အဘယ်သို့နည်းဟူမူကား။ ဟိ၊ ထင်စွာပြအံ့။ ဧတေသု၊ ဤလေးပါးသော အာဟာရတို့တွင်။ ပဌမော၊ ပဌမအာဟာရသည်။ သယံ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ ယသ္မိံ၊ ကလာပေ၊ အကြင်ရုပ်ကလာပ်၌၊ ဝါ၊ အကြင်ရုပ်အပေါင်း၌။ (ဟောတိ၊ ၏။) တပ္ပရိယာပနာနံ၊ ထိုရုပ်ကလာပ်ရုပ်အပေါင်း၌ အကျုံးဝင်သောရုပ်တို့အား။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောန္တောဝ၊ ဖြစ်လျက်သာလျှင်။ ဩဠမကံ၊ ဩဠာလျှင် ရှစ်ခုမြောက်ရှိသော။ ရူပံ၊ အာဟာရငါးရပ်ကို။ အာဟရတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဒုတိယော၊ ဒုတိယအာဟာရသည်။ (သယံ၊ တိုင်။ ယသ္မိံ၊ စိတ္တုပ္ပါဒေ၊ ၌။ ဟောတိ၊ ၏။) တပ္ပရိယာပနာနံ၊ ထိုစိတ္တုပ္ပါဒ်၌ အကျုံးဝင်ကုန်သောတရားတို့အား။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောန္တောဝ၊ လျှင်။) တိဏ္ဍော၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့ကို။ အာဟရတိ၊ ၏။ တတိယော၊ တတိယအာဟာရသည်။ (သယံ၊ ယသ္မိံ၊ စိတ္တုပ္ပါဒေ။ ပ။ ဟောန္တောဝ)တိသု၊ ကုန်သော။ ဘဝေသု၊ တို့၌။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ကို။ အာဟရတိ၊ ၏။ စတုတ္ထော၊ စတုတ္ထအာဟာရသည်။ (သယံ၊ ယသ္မိံ၊ စိတ္တုပ္ပါဒေ။ ပ။ ဟောန္တောဝ)ပဋိသန္ဓိကုဏေ၊ ၌။ နာမရူပံ၊ ကို။ အာဟရတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ကဗဠိကာရာဟာရေတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤလေးပါးသောအာဟာရတို့တွင်။ ကမ္မဇာဒိဘေဒဘိနွာ၊ ကမ္မဇ အစရှိသော အပြားအားဖြင့် ကွဲပြားသော။ ဩဠာ၊ သည်။ ပစ္စယလာဘော၊ အကြောင်းကို ရသည်။ သတိ၊ သော်။ ဒေ၊ တိဏ္ဍော၊ နှစ်ခုသုံးခုကုန်သော။ ပဝေဏိယော၊ အစဉ်တို့ကို။ သဇ္ဇန္တိ၊ ဆက်စပ်စေလျက်။ ဩဠမကရူပံ၊ ကို။ အာဟရတိ၊ ၏။ သုခဝေဒနိယာဒိဘေဒဘိနွော၊ သုခဝေဒနာ၏ဖြစ်ကြောင်း အစရှိသော အပြားအားဖြင့် ကွဲပြားသော။ ဖဿာဟာရော၊ သည်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ တိဏ္ဍော၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့ကို။ အာဟရတိ၊ ၏။ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒိ-ဘေဒဘိနွော၊ ပုညာဘိသင်္ခါရ အစရှိသော အပြားအားဖြင့် ကွဲပြားသော။ မနောသဉ္ဇေတနာဟာရော၊ သည်။ ကာမဘဝါဒိသု၊ ကုန်သော။ တိသု၊ ဘဝေသု၊ တို့၌။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ သဝိညာဏံ စ၊ ဝိညာဉ်ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ အဝိညာဏံ စ၊ ဝိညာဉ်မရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ကို။

အာဟရတိ၊ ဧ။ ဝိညာဏာဟာရော၊ သည်။ ယထာပစ္စယံ၊ အကြောင်း
 အားလျော်စွာ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ဌ။ နာမဉ္စ၊ ကို၎င်း။ (အရူပပဋိသန္ဓေကို
 ရည်၏) ရူပဉ္စ၊ ရုပ်ကို၎င်း။ နာမရူပဉ္စ၊ ကို၎င်း။ အာဟရတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။
 ဒဠိဗ္ဗံ၊ ဧ။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဥပတ္တမ္ဘကဋ္ဌေန၊ ထောက်ပံ့တတ်သောအနက်
 သဘောကြောင့်။ ဣမေ ဝေ ဓမ္မာ၊ ဤလေးပါးသော တရားတို့ကိုသာလျှင်။
 အာဟာရာတိ၊ တို့ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ကဗဠိကာရာ-
 ဟာရော၊ သည်။ ရူပကာယဿ၊ အား။ ဥပတ္တမ္ဘကဋ္ဌေန၊ ထောက်ပံ့တတ်သည်
 ၏အဖြစ်ဟူသော သဘောဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။
 ဧဝံ၊ တူ။ အရူပိနော၊ နာမ်ဖြစ်ကုန်သော။ အာဟာရာ၊ တို့သည်။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ၊
 တို့အား။ (ဥပတ္တမ္ဘကဋ္ဌေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)
 တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ကဗဠိကာရော၊ ပ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊
 ဧ။ [ကဗဠိကာရော၊ အလုပ်အလေ့ကို ပြုအပ်သော။ အာဟာရော၊ သည်။
 ဣမဿ ကာယဿ၊ ဤရုပ်ကိုယ်အား။ အာဟာရပစ္စယေန၊ သတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊
 သည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) အရူပိနော၊ ကုန်သော။ အာဟာရာ၊ တို့သည်။
 သမ္ပယုတ္တကာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ စ၊ တို့အား၎င်း။ တံသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ထို
 အာဟာရကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါနံ စ၊ တို့အား၎င်း။ အာဟာရပစ္စယေန၊
 ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။)] အပရော၊ တပါးသော။ နယော၊
 နည်းကို။ (မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ့။) အဇ္ဈတ္တိကသန္တတိယာ၊ အဇ္ဈတ္တရုပ်
 နာမ်အစဉ်၏။ ဝိသေသပစ္စယတ္တာ၊ ထူးသောအကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 ကဗဠိကာရာဟာရော စ၊ ကို၎င်း။ ဖဿာဒယော၊ ကုန်သော။ တယော၊ ကုန်
 သော။ ဓမ္မာ စ၊ တို့ကို၎င်း။ အာဟာရာတိ၊ တို့ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။
 ကဗဠိကာရာဟာရော၊ သည်။ ကဗဠိကာရာဟာရဘက္ခာနံ၊ ရလျှင်အစာရှိကုန်
 သော။ သတ္တာနံ၊ ကို့၏။ ရူပကာယဿ၊ ဧ။ ဝိသေသပစ္စယော၊ ထူးသော
 အကြောင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) နာမကာယေ၊ ဌ။ ဖဿော၊ သည်။
 ဝေဒနာယ၊ ဧ။ (ဝိသေသပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။) မနောသဉ္ဇေတနာ၊
 သည်။ ဝိညာဏဿ၊ ဧ။ (ဝိသေသပစ္စယော ဟောတိ။) ဝိညာဏံ၊ သည်။
 နာမရူပဿ၊ ဧ။ (ဝိသေသပစ္စယော ဟောတိ။) ယထာဟ၊ ဟူမူကား။ “ဘိက္ခဝေ၊
 တို့။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာသော်ကား။ အယံ ကာယော၊ ဤကိုယ်သည်။
 အာဟာရဋ္ဌိတိကော၊ အာဟာရလျှင် တည်ကြောင်းရှိ၏။ အာဟာရံ၊ ကို။
 ပဋိစ္စ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ဧ။ အနာဟာရော၊ အာဟာရအကြောင်းမရှိလတ်သော်။
 နော တိဋ္ဌတိ၊ မတည်။ (ဣတိ၊ သို့၎င်း။) တထာ၊ တူ။ ဖဿပစ္စယာ၊ ဖဿ

၁-အသညသတ်ပဋိသန္ဓေရုပ်အား ကမ္မဝိညာဉ်က ကျေးဇူးပြုသည်ကို ယူရာ၏။ သိမုဋ္ဌိ
 ကား ဤ ရူပံ-ဟူသောပုဒ်မရှိပေ။

ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ပြစ်၏။) သင်္ခါရ-
ပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၏။) ဝိညာဏပစ္စယာ၊
ကြောင့်။ နာမရူပံ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၏။)” ဣတိ၊ ဤသို့၎င်း။ အာဟာ-
ဟောတော်မူ၏။

ကဗဠိကာရာဟာရေတိ၊ ကား။ ကဗဠိကာရေ၊ အလုပ်အလေ့ကို ပြုအပ်
သော။ အာဟာရေ၊ ခွံ။ နိကန္တိ၊ နိကန္တိ-ဟူသည်။ တဏှာ၊ တည်း။ တံ၊ ထိုတဏှာ
သည်။ (ဘယံ-ဟူသော ပဓာနပုဒ်ကို၌ နုပုလ္လိင်နှင့် ထားသည်) အနုတ္တာဝဟ-
တော၊ အကျိုးမဲ့ကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘယံ၊ ကြောက်ဖွယ်
ဘေးမည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဂမိတဿ၊ တပ်မက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အာဟာရပရိ-
ဘောဂေါ၊ အာဟာရကို သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ အနုတ္တာယ၊ အကျိုးမဲ့အလို့ငှါ။
ဟောတိ၊ ၏။ ဟေတုအတ္ထေ၊ ခွံ။ ဘုမ္မံ၊ တည်း။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသောပုဒ်
တို့၌လည်း။ ဝေ၊ ဤအတူပင်တည်း။ နိကန္တိတိ၊ ကား။ နိကာမနာ၊ နှစ်သက်
ခြင်းတည်း။ [၄၁၅] ဆန္ဒရာဂေါ၊ လိုချင်တပ်မက်ခြင်းတည်း။ တေသ္မာ၊ ဤ
သဘောမှ။ ဘာယတိ၊ ကြောက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘယံ၊ မည်၏။
နိကန္တိ ဝေ၊ သည်ပင်လျှင်။ ဘယံ၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးတည်း။ နိကန္တိဘယံ၊
နိကန္တိ-ဟူသော ကြောက်ဖွယ်ဘေး။ ကဗဠိကာရာဟာရဟေတု၊ ဟူသော
အကြောင်းကြောင့်။ ဣမေသံ သတ္တာနံ၊ တို့အား။ ဆန္ဒရာဂေါ၊ သည်။ ဘယံ
ဘယာနကံ၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးတည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိဘေဒဿ၊
က စသည်အပြားရှိသော။ အနုတ္တဿ၊ အကျိုးမဲ့၏၎င်း။ သကလဿာပိ၊ သော။
ဝနုဒုက္ခဿ၊ ၏၎င်း။ ဟေတုဘာဝတော၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။
တေနေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ကဗဠိကာရေ။ပ။ ဝိရုဠန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟာ၊ ၏။
[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကဗဠိကာရေ၊ အပ်သော။ အာဟာရေ၊ ခွံ။ ရာဂေါ၊ တပ်မက်
ခြင်းသည်။ စေ အတ္ထိ၊ အံ့။ နန္ဒိ၊ နှစ်သက်ခြင်းသည်။ စေ အတ္ထိ၊ အံ့။ တဏှာ၊
သည်။ စေ အတ္ထိ၊ အံ့။ တတ္ထ၊ ထိုဝဋ်ဆင်းရဲ၌၊ ဝါ၊ အာဟာရ၌။ (သံယုတ်
ဋီကာနှင့်အညီတည်း) ဝိညာဏံ၊ သည်။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ ၏။ ဝိရုဠံ၊ စည်ပင်၏။]
ဥပဂမနံ၊ ကပ်ခြင်းသည်။ အပ္ပဟိနဝိပလ္လာသဿ၊ မပယ်အပ်သေးသော ဝိပလ္လာသ
ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အာရမ္မဏေန၊ နှင့်။ သမောဓာနံ၊ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။
သင်္ဂတိ၊ တွေ့ဆုံခြင်းသည်။ သုခဝေဒနိယာဒိဖဿုပ္ပတ္တိ၊ ယ-အစရှိသော ဖဿ၏
ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဘယံ ဘယာနကံ၊ တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တိဟိ၊ ကုန်သော။
ဒုက္ခတာဟိ၊ တို့မှ၊ ဝါ၊ ဒုက္ခဒုက္ခ ဝိပရိကာမဒုက္ခ သင်္ခါရဒုက္ခတို့မှ။ အပရိမုစ္စန-
တော၊ မလွတ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ သုခဝေဒနိယံ။ပ။
ဟောတိတိ၊ ရှိ။ အာဟာ၊ ၏။ [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သုခဝေဒနိယံ၊ ဖြစ်သော။
ဖဿံ၊ ကို။ ပဋိစ္စံ၊ ရှိ။ သုခါဝေဒနာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်

အား။ ဝေဒနာပစ္စယာ၊ ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ တဏှာ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ဧ။) ။ပ။ တေဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ဤဆင်းရဲအစု၏။ သမုဒယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။] တေန၊ ဤပဋိသန္ဓေ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာဖြင့်။ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေါ ချွံ။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ကပ်၍ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပပတ္တိ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဥပပဇ္ဇနံ၊ ကပ်ရောက်၍ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဥပပတ္တိ၊ မည်၏။ ခိပနံ၊ ပစ်ချခြင်းသည်။ ဘယံ ဘယာနကံ၊ တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဥပပတ္တိမူလကေဟိ၊ ကပ်၍ ဖြစ်ခြင်းလျှင် အကြောင်းရင်းရှိကုန်သော။ ဗျသနေဟိ၊ ပျက်စီးခြင်းတို့မှ။ အပရိမုတ္တိတော၊ မလွတ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ (သီမုန္တံအညီပင်) တေန၊ ကြောင့်။ အဝိဒ္ဓါ။ပ။ ဝိညာဏန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဧ။ [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဝိဒ္ဓါ၊ ပညာမဲ့သော၊ ဝါ၊ မသိမလိမ္မာသော။ ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ ယောက်ျားပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပုညံ၊ ကောင်းမှုဟူသော။ သင်္ခါရံ၊ သင်္ခါရကို။ စေ အဘိသင်္ခရေတိ၊ အကယ်၍ပြုလုပ်အားထုတ်ငြားအံ့။ ပုညပဂံ၊ ကောင်းမှုနှင့် ကောင်းမှု၏အကျိုးသည် ကပ်အပ်သော၊ ဝါ၊ ကောင်းမှု၊ ကောင်းမှု၏အကျိုးနှင့်ယှဉ်သော။ ဝိညာဏံ၊ ကုသိုလ်ဝိညာဉ်၊ ကုသလဝိပါက်ဝိညာဉ်သည်။ ဘဝတိ၊ ဧ။ အပုညံ၊ မကောင်းမှုဟူသော။ သင်္ခါရံ၊ ကို။ စေ အဘိသင်္ခရေတိ၊ အံ့။ အပုညပဂံ၊ မကောင်းမှုနှင့် မကောင်းမှု၏အကျိုးသည် ကပ်အပ်သော၊ ဝါ၊ မကောင်းမှု၊ မကောင်းမှု၏အကျိုးနှင့်ယှဉ်သော။ ဝိညာဏံ၊ အကုသိုလ်ဝိညာဉ်၊ အကုသလဝိပါက်ဝိညာဉ်သည်။ ဘဝတိ၊ ဧ။] ပဋိသန္ဓိတိ၊ ကား။ ဘဝန္တရာဒိဟိ၊ ဘဝတပါးစသည်တို့နှင့်။ ပဋိသန္ဓာနံ၊ ဆက်စပ်ခြင်းတည်း။ တံ၊ ထိုဆက်စပ်ခြင်းသည်။ ဘယံ ဘယာနကံ၊ တည်း။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) ပဋိသန္ဓိနိမိတ္တေဟိ၊ ပဋိသန္ဓေလျှင် အကြောင်းရှိကုန်သော။ ဒုက္ခေဟိ၊ တို့မှ။ အဝိမုစ္စနတော၊ မလွတ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏေ။ပ။ ဝိရုဇ္ဇန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဧ။ (အနက်မှာ ရှေးသာကေပါဌ်နှင့် တူပြီ)

ပုတ္တမံသုပမေန၊ သား၏အသားလျှင် ဥပမာရှိသော။ ဩဝါဒေန၊ ဖြင့်။ နိစ္ဆန္တရာဂပရိဘောဂါယ၊ ဆန္တရာဂကင်းသော သုံးဆောင်ခြင်းအလို့ငှါ။ ဒီပေတဗ္ဗော၊ ပြအပ်၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ပြအပ်သည့်အတိုင်း ရှိသည်ရှိသော်။ တတ္ထ၊ ထိုကဗဠိကာရာဟာရ၌၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ နိကန္တိဘယံ၊ နိကန္တိဟူသော ဘေးသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ နိစ္စမ္မာ၊ အရေမရှိသော။ ဂါဝီ၊ နွားမသည်။ ယံ ယံ ဌာနံ၊ အကြင် အကြင် အရပ်သို့။ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ကပ်၏။ တတ္ထ တတ္ထေဝ၊ ထိုထိုအရပ်၌သာလျှင်။ နံ၊ ထိုအရေမရှိသောနွားမကို။ ပါဏိနော၊ (ပိုးမွှား ခြင် ယင် ကျီး ငှက် စသော) သတ္တဝါတို့သည်။ ခါဒန္တိယေဝ၊ ခဲစားကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ ဖဿေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဧ။ ဝေဒနာ စ၊ ကိုလည်း။ ဒုက္ခသလ္လာဒိတော၊

ဒုက္ခနှင့် သလ္လ အစရှိသောအားဖြင့် ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ရှုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဿေ၊ ခြံ။ အာဒိနဝံ၊ ကို။ ပဿန္တဿ၊ ရှုသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥပဂမနဘယံ၊ အာရုံသို့ ချဉ်းကပ်ခြင်းဟူသော ကြောက်ဖွယ်ဘေးသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဿာဟာရေ၊ နိစ္စဗ္ဗဂါဝုပမေန ဒိပေတဗ္ဗောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကောဒသဟိ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂဟိ၊ မီးတို့သည်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ အာဒိတ္တာ၊ တောက်လောင်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ကုန်သော။ ဘဝါ၊ ဘဝတို့သည်။ အင်္ဂါရကာသုသဒိသာ၊ မီးကျိုးတွင်း မီးကျိုးစုနှင့် တူကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဿတော၊ ရှုသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥပပတ္တိဘယံ၊ ဘဝသစ်၌ ကပ်၍ဖြစ်ခြင်း ဟူသော ဘေးသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မနောသဉ္ဇေတနာ-ဟာရေ၊ အင်္ဂါရကာသုပမေန ဒိပေတဗ္ဗောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ အနတ္တပါတတော၊ အကျိုးမဲ့၌ ကျခြင်းကြောင့်။ စောယသဒိသံ၊ ရာဇဝတ်အပြစ်ဒဏ်သင့်သောခိုးသူနှင့်တူ၏။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဒုရဓိဝါသတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဟာရသဒိသံ၊ လုံဖြင့် ထိုးချက်နှင့်တူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သပ္ပဒေဝ၊ စွာသာလျှင်။ ပဿတော၊ ရှုသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဋိ-သန္တိဘယံ၊ ပဋိသန္ဓေဟူသောဘေးသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏာဟာရေ၊ သတ္တိသတူပပေန ဒိပေတဗ္ဗောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[၄၁၆] ဝေ၊ သို့။ ကိစ္စာဒိမုခေန၊ ကိစ္စ စသည်ကို ပစာနပြုသဖြင့်။ အာဟာရေသု၊ တို့၌။ အာဒိနဝံ၊ ကို။ ဝိဘာဝေတွာ၊ ထင်စွာပြုပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ခြံ။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသောအာဟာရတို့တွင်။ ယထာဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်သော။ အာဟာရံ၊ ကို။ နိဒ္ဒါရေတွာ၊ ထုတ်ပြ၍။ ပဋိက္ခလတော၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်အားဖြင့်။ မနသိကာရဝိဓိံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း အစီအရင်ကို။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ ဣမေသု ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥပါဒါယရူပနိဒ္ဒေသေပိ၊ ဥပါဒါရုပ်ကို အကျယ်ပြုရာ နိဒ္ဒေသ၌လည်း။ ကဗဠိကာရေ၊ အာဟာရေတိ၊ ဟူ၍။ အာဂတတ္တာ၊ လာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တတော၊ ထိုဥပါဒါရုပ်အာဟာရမှ။ ဝိသေသေန္တော၊ ထူးစေလိုသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ အထူးပြုလိုသည်ဖြစ်၍။ အသိတပိတခါယိတသာယိ-တပ္ပဘေဒေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဧတံ၊ ဤအသိတ။ ပ။ ပုဘေဒေါ-ဟူသောပုဒ်သည်။ ဘူတကထနံ၊ ဟုတ်မှန်သည်ကို ဆိုသောစကား

၁-ယော သုခံ ဒုက္ခတော အဒ္ဓ၊ ဒုက္ခမဒ္ဓကို သလ္လတော။ အဒုက္ခမသုခံ သန္တံ၊ အဒ္ဓကို နံ အနိစ္စတော-ဟူသော (သံ ၂-၄၀၉) ဂါထာနှင့်အညီ အာဒိဖြင့် အနိစ္စကို၎င်း ဝေဒနာ အနတ္တာ စသည်နှင့်အညီ အနတ္တ စသည်ကို၎င်း ယူအပ်၏။

၂-ဤဥပမာတို့၌ ဆိုလိုသော အနက်အဓိပ္ပါယ် အကျယ်ကို သံ ၁-၃၂၂-၃ ပုတ္တပံ၊ ယုမ သုတ်နှင့် ၎င်း၏အပွင့် အဋ္ဌကထာတို့ကို ကြည့်ရှု၍ မှတ်သားရ၏။

တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ အသိတ။ပ။ပုဘေဒေါတိ၊ ကား။ အသိတဗ္ဗပါတဗ္ဗ-
 ခါယိတဗ္ဗသာယိတဗ္ဗဝိဘာဂေါ၊ စားအပ် သောက်အပ် ခဲအပ် လျက်အပ်သော
 အာဟာရဟူသော ခဲ့ခြားခြင်းရှိသော။ (ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့် တ-ပစ္စည်းကို
 တဗ္ဗ-ပစ္စည်းဖြင့် ဖွင့်ရသနည်းဟူမကား။) ဒုဒ္ဓန္တိ ယထာ၊ ဒုဒ္ဓန္တိ-ဟူသောပုဒ်ကဲ့သို့။
 ကာလဘေဒဝစနိစ္ဆာယ၊ ကာလအားခွဲအပြားကို ဆိုလိုခြင်း၏။ အဘာဝတော၊
 မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ကဗဠိကာရော အာဟာရောဝါတိ၊ အာဟာရောဝ-ဟူ၍။
 အဝဓာရဏံ၊ ပိုင်းခြားကန့်သတ်ခြင်းကို။ (ဒဠ္ဗဗ္ဗံ-၌ စပ်) ဖဿာဟာရံဒိနိဝတ္တနံ
 ယထာ၊ ဖဿာဟာရ စသည်ကို နှစ်စေသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဩဇာဟာရနိဝတ္တနမ္ပိ၊
 ဩဇာဟူသော အာဟာရရုပ်ကို နှစ်စေခြင်းကိုလည်း။ ဝါ၊ နှစ်စေသည်ဟူ၍
 လည်း။ ဒဠ္ဗဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သဝတ္ထုကောဝ၊ ဝတ္ထုနှင့်တကွသာလျှင် ဖြစ်သော။
 အာဟာရော၊ အာဟာရသည်။ ဣမ၊ ဤအာဟာရေ ပဋိက္ခုလသညာဘာဝနာ
 အရာ၌။ ကမ္မဋ္ဌာနဘူတော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဖြစ်၍ ဖြစ်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။
 အာဟရိယတိ၊ ဆောင်အပ်-စားမျှအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဟာရော၊
 အာဟာရမည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤကဗဠိကာရော အာဟာရော-ဟူသော
 ပုဒ်၌။ ဝါ၊ ဤပဋိက္ခုလသညာကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဠ္ဗဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊
 ဆက်။ အာဟရတိတိ အာဟာရေတိ၊ ဟူသော။ အယံ အတ္ထော၊ ဤဆိုခဲ့
 ပြီးသော အနက်ကို။ နိဗ္ဗတ္တိတဩဇာဝသေန၊ သဝတ္ထုကအာဟာရမှ အသီး
 ထုတ်အပ်သော ပရမတ်ဩဇာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣမသ္မိံ
 အတ္ထေတိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနသင်္ခါတေ၊ သော။ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ၊ ဤအနက်
 ဤအရာ၌။ ။ဥပ္ပန္နာ သညာတိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ သညာသိသေန၊
 သညာကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဘာဝနံ၊ ကို။ ဝဒတိ၊ ၏။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။
 ဟိ၊ မှန်။ ပဋိက္ခုလ။ပ။တိအာဒိ၊ ကို။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတံ။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ၃၄၂-
 ကြောင်းရေ ၆-၇-၌ ဆိုလတံသော စကားကိုရည်၍ ဆိုသည်)

ကမ္မဋ္ဌာနံ ဥဂ္ဂဟေတွာတိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနပရိယတ္တိံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုပြသော
 ကျမ်းစာကို။ (သိမ္မုနှင့်အညီပင်) ဓမ္မတော စ၊ ပါဠိအားဖြင့်၎င်း။ အတ္ထတော စ၊
 အနက်အားဖြင့်၎င်း။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ ကောင်းစွာ သင်ယူအပ်သည်ကို။ သုမနသိကတံ၊
 ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းအပ်သည်ကို။ သူပဓာရိတံ၊ ကောင်းစွာ မှတ်သားအပ်

၁-ဘူတကထနနှင့် ဗျဝစ္ဆေဒက-ဟု ဝိသေသန ၂-မျိုးရှိရာတွင် ဗျဝစ္ဆေဒက မဟုတ်၊
 ဘူတကထနသာ-ဟု ဆိုလို၏။ အဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့၌ ဗျဝစ္ဆေဒကကိုသာ ဝိသေသန-ဟု
 ဆိုလို၏။ ထို့ကြောင့် ပဌမနည်း၌ ဝိသေသေန္တော-ဟု ဆိုခဲ့ပေသည်။

၂-ဒုဟ-ဓာတ် တ-ပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသော ဒုဒ္ဓန္တိ-ဟူသောပုဒ်၌ တ-ပစ္စည်းဖြင့် ညှစ်ပြီး
 နှို.ရည်ကိုသာ မယူပဲ နှို.ရည်ဟူသမျှကို ယူရသကဲ့သို့ ဤ၌လည်း စားအပ်ပြီးစသော
 အာဟာရကိုသာ မယူပဲ အလုံးစုံသောအာဟာရကို ယူသင့်သောကြောင့် အနာမဋ္ဌကာလနှင့်
 ဆိုင်သော တဗ္ဗ-ပစ္စည်းဖြင့် ဖွင့်ပြသည်-ဟု ဆိုလို၏။

သည်ကို။ ကတွာ၊ ချုံ။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥဂ္ဂဟတော ကေပဒမ္ပိ အဝိရဇ္ဈန္တေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဇာ။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ ဥဂ္ဂဟတောတိ၊ ကား။ အာစရိယုဂ္ဂဟတော၊ ဆရာ၏အထံမှ သင်ယူအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းအစီအရင်မှ။ ကေပဒမ္ပိတိ၊ ကား။ ကေမ္ပိ ပဒံ၊ တပုဒ်ကိုသော်လည်း။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ကေကောဋ္ဌာသမ္ပိ၊ တခုသောအဖို့ကိုသော်လည်း။ ပဒေသမတ္တမ္ပိ၊ တစိတ်မျှကိုသော်လည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ ဒသဟာကာရေဟိတိ၊ ဟူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သနည်း။ အန္တိမဇီဝိကာဘာဝတော စ၊ အယုတ်ညံ့ဆုံးအသက်မွေးမှု၏အဖြစ်အားဖြင့်၎င်း။ ပိဏ္ဏပါတဿ၊ ကို။ အလာဘလာဘေသု၊ မရခြင်း ရခြင်းတို့၌။ ပရိတဿနဂေဓာဒိသမ္ပပုတ္တိတော စ၊ တောင့်တခြင်း မက်မောခြင်း စသည်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ ဘုတ္တဿ၊ စားအပ်ပြီးသော အာဟာရ၏။ သမ္ပဒေနနတော စ၊ ဆွမ်းဆီယစ်ခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ ကိမိကုလသံဝဒ္ဓနတော စ၊ ပိုးမျိုးတို့ကို ပွားစေခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ ဣတိ ဝေမာဒိဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိပိ၊ တို့ဖြင့်လည်း။ အာဟာရေ၊ ချုံ။ ပဋိက္ခလတာ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ နန၊ ဆင်ခြင်အပ်သည်မဟုတ်ပါလော။ ဟိ၊ ဆင်ခြင်သင့်သည်မှန်၏။ အန္တမိဒံ။ ပ။ ပတ္တပါဏိတိ၊ ဟူ၍၎င်း။ အလဒ္ဓါ၊ ငါ။ ပ။ ပရိဘုဉ္ဇတိတိ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဘုတ္တော စ။ ပ။ အာဝဟတိတိ၊ ဟူ၍၎င်း (အာဝဟတိတိ-ရှိသော သိမှုနှင့်အညီ)။ တက္ကောဋ္ဌကာဒယော စ။ ပ။ ဇီဝန္တိတိ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ် မိန့်ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာငြားအံ့။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယဒိဒံ ပိဏ္ဏောလုံ၊ အကြင်ဆွမ်းခံခြင်းအမှုသည်။ (အတ္တိ၊ ဇာ။) ဣဒံ၊ ဤဆွမ်းခံခြင်းအမှုသည်။ ဇီဝိကာနံ၊ အသက်မွေးမှုတို့တွင်။ အန္တံ၊ အယုတ်ညံ့ဆုံးပေတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပတ္တပါဏိ၊ လက်၌သပိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ခွက်လက်စွဲလျက်။ ပိဏ္ဏောလော၊ ဆွမ်းအလို့ငှါသွားသည်ဖြစ်၍။ (တံ၊ သည်။) ဝိစရသိ၊ လှည့်လည်သွားလာနေတိ၏။ (ဣတိ၊ သို့။) အယံ၊ ဤစကားသည်။ လောကသ္မိံ၊ ချုံ။ အဘိသာပေ၊ ကြိမ်ဆိုဆဲရေးသောစကားပေတည်း။]

[ပိဏ္ဏပါတံ၊ ကို။ အလဒ္ဓါ၊ စ၊ မရမှု၍လည်း။ ဝါ၊ မရခြင်းကြောင့်လည်း။ ပရိတဿတိ၊ တောင့်တ၏။ ပိဏ္ဏပါတံ၊ ကို။ အလဒ္ဓါ၊ စ၊ ရသည်ဖြစ်၍လည်း။ ဝါ၊ ရခြင်းကြောင့်လည်း။ ဂဓိတော၊ မက်မောသည်ဖြစ်၍။ မုစ္ဆိတော၊ တွေဝေသည်ဖြစ်၍။ အဇ္ဈောသန္ဓော၊ မျှီလျက်ပြီးဆုံးစေသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ မျှီသိမ်းသည်ဖြစ်၍။ အနာဒိနဝဒဿာဝိ၊ အပြစ်ကိုမမြင်သည်ဖြစ်၍။ အနိဿရဏပညော၊ ထွက်မြောက်ခြင်း၌ ဉာဏ်ပညာကင်းသည်ဖြစ်၍။ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ သုံးဆောင်၏။]

၁-ပိဏ္ဏာယ ဥလတိ ဂစ္ဆတိတိ ပိဏ္ဏောလော၊ တဿ ကမ္ပံ ပိဏ္ဏောလုံဟု ဝစနတ္ထပြု။

[ဘုတ္တော စ၊ စားအပ်ပြီးသော်လည်း။ အာဟာရော၊ သည်။ ကဿစိ၊ အား။ ကဒါစိ၊ တရံတခါ၌။ မရဏံ ဝါ၊ သေခြင်းကိုသော်၎င်း။ မရဏမတ္တံ၊ သေလောက်ရုံမျှသော။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဆင်းရဲကိုသော်၎င်း။ အာဝဟတိ၊ ဆောင်တတ်၏။]

[တက္ကောဋ္ဌကာဒယော၊ တက္ကောဋ္ဌကပိုး အစရှိကုန်သော။ ဒုတ္တိံ သကုလပ္ပဘေဒါ၊ သုံးဆယ့်နှစ်မျိုးအပြားရှိကုန်သော။ ကိမယော စ၊ ပိုးတို့သည်လည်း။ နံ၊ ထိုကိုယ်ကို။ ဥပနိဿာယ၊ ရှိ။ ဇီဝန္တိ၊ ကုန်၏။]^၁

[၄၁၇] (ပရိဟာရော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။) ဝုစ္စတေ၊ အံ။ တာဝ၊ စွာ။ အန္တိမဇီဝိကာဘာဝေါ၊ အယုတ်ညံ့ဆုံး အသက်မွေးမှု၏အဖြစ်ကို။ စိတ္တသံကိလေသဝိသောဓနတ္ထံ၊ စိတ်၏ညစ်ညူးကြောင်းတရားကို သုတ်သင်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ကမ္မဋ္ဌာနာဘိနိဝေသတော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို စ၍ နှလုံးသွင်းသည်မှ။ ပဂေဝ၊ ရှေးမဆွကပင်လျှင်။ “အဟံ၊ သည်။ ဆဝါလာတသဒိသော၊ သူသေကောင်ဖုတ်သော ထင်းကုလားနှင့်တူသည်။ မာ ဘဝေယျံ၊ မဖြစ်ပါစေသတည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့ မြော်လင့်၍။ မနသိ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ ပိဏ္ဏပါတဿ၊ ကို။ အလာဘလာဘေသုပိ၊ မရခြင်း ရခြင်းတို့၌လည်း။ ပရိတဿနဂေဓာဒိသမ္ပပုတ္တိနိဝါရဏံ၊ တောင့်တခြင်း မက်မောခြင်း စသည်၏ ဖြစ်ခြင်းကို တားမြစ်ခြင်းကို။ ပဂေဝ၊ လျှင်။ အနုဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) သုပရိသုဒ္ဓသီလဿ၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော သီလရှိသော။ ပဋိသင်္ခါနဝတော၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ တဒဘာဝတော၊ ထိုပရိတဿနဂေဓတို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဘတ္တသမ္ပဒေါ၊ ဆွမ်းဆီယစ်ခြင်းကို။ အနေကန္တိကော ဝါ၊ ကေနမဟုတ်ဟူ၍၎င်း။ ပရိဘောဂန္တောဂဓော ဝါ၊ ပရိဘောဂ၌ အတွင်းဝင်သည်ဟူ၍၎င်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ အထူး။ ကိမိကုလသံဝဒ္ဓနံ၊ ပိုးတို့ကို ပွားစေခြင်းကို။ န သင်္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ မရေတွက်အပ် ၂။ ဝါ၊ တနည်းကား။ သင်္ဂဟိတမေဝ၊ ရေတွက်အပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဒသဟာကာရေဟိတိ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ နိယမဿ၊ ကိန်းသေမှတ်သားခြင်း၏။ အကတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ ဣမိနာ နယေန၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤဆယ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့၌၊ ဝါ၊

၁-ဤအရာ၌ “တက္ကောဋ္ဌကာဒယော စ ဒုတ္တိံ သကုလပ္ပဘေဒါ ကိမယော နံ ဥပနိဿာယ ဇီဝန္တိ” ဟု သိမူနှင့်အညီ ပါဌမှန်ရှိစေရမည်။ သို့မှ ဝိသုဒ္ဓိ ၄ ၁-၂၅၀ နှာ ၁၅-ကြောင်းရေနှင့် ညီမည်။

၂-ရှိရင်းမြန်မာမှုအတိုင်းပေးသောအနက် ဖြစ်သည်။ သိမူ၌ န-မပါ။ ထိုအလိုအားဖြင့် သင်္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ရေတွက်အပ်၏။ ဤအရာ၌ အကြောင်းပြခြင်းမရှိသောကြောင့် န-မပါသော သိမူသာ သင့်သည်။

အာဟာရပဋိက္ခလသညာကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဣတရေသမ္ပိ၊ ဤမှတပါးသောအခြင်း
အရာတို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဟော၊ ခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ငါ။ (ကသ္မာ၊ မူကား။)
တ္ထေ၊ ဤဆယ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့၌။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ စွာ။ ပဋိက္ခလတာ-
ပစ္စဝေက္ခဏဿ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်၏အဖြစ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း၏။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊
ကြောင့်တည်း။ တထာ-တံဝစနံ၊ သည်။ ဟိ၊ မှန်။ သရဂေါဋ္ဌိကဝစ္စမူသိက-
ဇတုကဝစ္စာဒိကံ၊ အိမ်မြှောင်ချေး၊ ကြွက်ချေး၊ လင်းနို့ချေး၊ အစရှိသည်ကို။
သမ္ဘဝန္တံ၊ ဖြစ်သင့်သည်ကို။ ဂဟိတံ၊ ငါ။ ကေန္တိကန္တိ၊ စင်စစ်ဟူ၍။ န(ဂဟိတံ)၊
ယူအပ်သည်မဟုတ်။ တထာ၊ တူ။ ပရိယေသနာဒိသုပိ၊ ရှာမှီးခြင်းစသည်တို့၌
လည်း။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ စွာ။ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ငါ။

ဂမနတောတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ပစ္စာဂမနပ္ပိ၊ ပြန်လာခြင်းကိုလည်း။ ဂမန-
သဘာဂတ္တာ၊ သွားခြင်းနှင့်သဘောတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂမနေနေဝ၊
ဂမနဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ဂဟိတံ၊ ငါ။ (ကံ ပံယ၊ ကား။) ပဋိပက္ခမနသာလာဒိ-
ဥပသင်္ကမနံ၊ ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲရာ ဆွမ်းစားစရပ်စသည်သို့ ချဉ်းကပ်ခြင်းကို။ ပရိ-
ယေသနေ၊ ပရိယေသန၌။ သင်္ဂဟိတံ ပံယ၊ ကဲ့သို့တည်း။ (ဤနေရာ၌ ပုဒ်မရှိ
သင့်၏) ဟိ၊ မှန်။ ဝါ၊ အကြောင်းကား။ (ဣဒံ၊ ဤပစ္စာဂမနသည်။) သသုစိ-
ဋ္ဌာနက္ခမနဝိရူပဒုဂ္ဂန္ဓဒဿနဿာယနာမိဝါသနေဟိ၊ မစင်ကြယ်သောအရပ်ကို နင်း
ရခြင်း၊ ဖောက်ပြန်သောအဆင်းကို မြင်ယူခြင်း၊ မကောင်းသောအနံ့ကို နံရခြင်း
စသည်တို့ကို သည်းခံခြင်းတို့ဖြင့်။ (ဂမနေန၊ နှင့်။) အမာနပဋိက္ခလံ၊ တူ
သော စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိ၏။ ဂမနတောတိ၊ ကား။ ဘိက္ခုာစာရဂဓောန၊ ဆွမ်းခံ
သွားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂေါစရဂါမံ၊ ဆွမ်းခံရွာကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်၍။
ဂမနတော၊ သွားခြင်းအားဖြင့်။ ပရိယေသနတောတိ၊ ကား။ ဂေါစရဂါယေ၊ ၌။
ဘိက္ခုတ္ထံ၊ ဆွမ်းအလို့ငှါ။ အာဟိက္ခနတော၊ လှည့်လည်ခြင်းအားဖြင့်။ ပရိ-
ဘောဂတောတိ၊ ကား။ အာဟာရဿ၊ ကို။ ပရိဘုဂ္ဂနတော၊ သုံးဘောင်ခြင်း
အားဖြင့်။ ဥဘယံ၊ နှစ်ပါးစုံသည်။ ဥဘယေန၊ နှစ်ပါးစုံနှင့်။ အာသယကံ၊
အသီးအခြား တည်တတ်၏။ ကေဠံ၊ ကပေါင်းတည်း။ ပဝတ္ထမာနောပိ၊ သော်
လည်း။ ကမ္မဗလဝဝတ္ထိတော၊ ကံ၏ အားအစွမ်းသည် ပိုင်းခြားအပ်သည်။
ဟုတ္တာ၊ ၍။ မရိယာဒဝသေန၊ အပိုင်းအခြား၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အညမညံ၊
အချင်းချင်း။ အသင်္ကရတော၊ ရောနှောခြင်းမရှိသောအားဖြင့်။ သယဟိ
တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ပဝတ္ထတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာသယော၊ မည်၏။
အာမာသယဿ၊ အစာသစ်အိမ်၏။ ဥပရိ၊ ၌။ ကိဋ္ဌနကော၊ တည်တတ်သော။

၁-အာသယသည် နှစ်ပါးမဟုတ်၊ ၄-ပါးရှိ၏။ ၂-ပါးစုံသည် နှစ်ပါးချင်းသာလျှင်
မရောနှောပဲတည်၏။ ၃-ပါးစုံတို့၌ တည်သည်မဟုတ်။ ကိဋ္ဌနကော၊ ဥပရိ၊ သည် ဥဘယေန-
၌ သင့်လျော်သောအနက်ကို မရနိုင်၊ ပါဠိပျက်ဖြစ်ရ၏။ ဥပရိအ-မာသယ-ဟု ရှိလျှင် သင့်
ရ၏။ ဥပရိအာမာသယော၊ အစာသစ်အိမ်၏အသက်၌-ဟု အနက်ပေး။

ပိတ္တာဒိကော၊ သည်းခြေအစရှိသည်ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ဧ။) ဟိ၊ မှန်။ အယံ အာ-ကာရော၊ ဤ အာ-အက္ခရာသည်။ မရိယာဒတ္ထော၊ အပိုင်းအခြားဟူသော အနက်ရှိ၏။ တတော အာသယတော၊ ထိုအသီးအခြား တည်တတ်သော သည်းခြေ သလိပ် ပြည် သွေး ဟူသော အာသယအားဖြင့်။ ။ယထာဘူတ္ထော၊ အကြင် အကြင် စားအပ်ပြီးသော၊ ဝါ၊ စားအပ်တိုင်းသော။ အာဟာရော၊ သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤအစာသစ်အိမ်၌။ နိဒဓာတိ နိစိတော ဟုတော့ တိဌတိ၊ စုဝေး သည်ဖြစ်၍ တည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဓာနံ၊ မည်၏။ အာမာသယော၊ အစာသစ်အိမ်ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ဧ။) တတော နိဓာနတော၊ ထိုစားအပ်သော အာဟာရ၏ စုဝေးလျက် တည်ရာအစာသစ်အိမ်အားဖြင့်။ အပရိပက္ကတောတိ၊ ကား။ ဂဟဏီသင်္ခါတေန၊ ဝမ်းမီးဟုဆိုအပ်သော။ ကမ္မဇတေဇေန၊ ကမ္မဇ-တေဇောဖြင့်။ အပရိပက္ကတော၊ မကျက်သေးသောအားဖြင့်။ ပရိပက္ကတောတိ၊ ကား။ ယထာဘူတ္တဿ၊ သော။ အာဟာရဿ၊ ဧ။ ဝိပက္ကဘာဝတော၊ ကျက် ပြီးသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ဖလတောတိ၊ ကား။ နိပ္ပတ္တိတော၊ ပြီးခြင်းအား ဖြင့်။ (သီမ္မ-ပြည်မူ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယတို့နှင့် အညီပင်) နိဿန္နတောတိ၊ ကား။ ဣတော စိတော စ၊ ထိုမှဤမှလည်း။ ဝိဿန္နနတော၊ ယိုစီးထွက်သောအား ဖြင့်။ သမ္မုက္ခနတောတိ၊ ကား။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ မက္ခနတော၊ လူးလဲလိမ်းကျံ သောအားဖြင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောဂမနတော-အစရှိသော အာကာရပုဒ် တို့၌။ “အာဟာရော ချံ၊ ပဋိက္ကုလတော၊ ကိ၊ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ အပ်၏။” ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကိ၊ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဧ။) စ၊ ဆက်။ တံတံကိရိယာ- နိပ္ပတ္တိပဋိပါဠိဝသေန၊ ထိုထိုအမှု ကြိယာ၏ ပြီးခြင်းအစဉ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂမနတောတိအာဒိကာ၊ အစရှိသော။ အယံ အနုပဗ္ဗိ၊ ဤအစဉ်ကို။ ဌပိတာ၊ အပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ သမ္မုက္ခနံ၊ လူးလဲလိမ်းကျံခြင်းကို။ ပရိဘောဂါဒိသု၊ သုံးဆောင်ခြင်း အစရှိသည်တို့၌။ လဗ္ဘမာနမ္ပိ၊ သော်လည်း။ နိဿန္နဝသေန၊ ယိုစီးထွက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ ပဋိက္ကုလံ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗပစ္စာ၊ အလုံးစုံတို့၏နောက်၌။ ဌပိတံ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ဧ။

၂၉၅။ ဧဝံမဟာနုဘာဝေတိ၊ ကား။ ဣဒါနိ၊ ချံ။ ဝတ္တဗ္ဗပဋိပတ္တိယာ၊ ဆိုအပ်လတံသော အကျင့်ပဋိပတ်ဖြင့်။ မဟာနုဘာဝေ၊ ကြီးသောအာနုဘော် ရှိသော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာန- ပရိဟရဏာဒိသိဒ္ဓံ၊ သဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာန်းကိုဆောင်ခြင်း စသည်တို့ဖြင့် ပြီးသော။ ဓမ္မသုဓမ္မတံ၊ တရားတော်၏ ကောင်းသောတရားအဖြစ်ကို။ ပုရက္ခတော၊ ရှေးရှု ပြု၍။ [၄၁၈] ယောဂါဝစရေန၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဋိပဋ္ဌိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ချံ။ ဧဝံ။ ပ။ သာသနေတိအာဒိံ၊ ကိ။

အာဟာ၊ ဇာ။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ နာမသဒ္ဓေါ၊ ကို။ သမ္ဘာဝနေ၊ ချီးမွမ်းခြင်း
အနက်၌။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဇာ။ ပဗ္ဗဇိတေန၊ ရဟန်းဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဂါမာဘိ-
မုခေန၊ ရွာသို့ ရှေးရှည်ပြစ်၍။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ ဇာ။ ဣတိ၊ သို့။ ပောဇနာ၊ ကို။
(ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဇာ။) ဂမနာဒိတော၊ သွားခြင်း အစရှိသောအားဖြင့်။ အယဉ္ဇ
ပစ္စဝေက္ခကာ၊ ဤဆင်ခြင်ခြင်းသည်လည်း။ ယောဂိနော၊ ဇာ။ အတ္ထုဒ္ဓေသိ-
ကာဝ၊ မိမိကိုယ်ကိုညွှန်ခြင်းရှိသည်သာလျှင်။ န၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်
သော်ကား။ အနုဒ္ဓေသိကာပိ၊ ညွှန်ခြင်းမရှိသော ပစ္စဝေက္ခကာသည်လည်း။
(ဟောတိ၊ ဇာ။) ဣတိ၊ သို့။ ဒသောန္တော၊ ၍။ သကလရတ္တိန္ဒိအာဒိနာ၊ ပြင်။
ဓုရဒ္ဓယံ၊ ဓုရန္တစ်ပါးအပေါင်းကို။ ပရိဂ္ဂဟေသိ၊ သိမ်းဆည်းတော်မူ၏။ ပရိ-
ဝေဏန္တိ၊ ကား။ ပရိဝေဏင်္ဂဏံ၊ ပရိဝုဏ်ဝင်းအပြင်(ကွင်းပြင်)ကို။ ဝိသတိ သ-
ဝါရေတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤစကားရပ်၌။ သန္တတိပစ္စုပ္ပန္နဝသေန၊ သန္တတိ
ပစ္စုပ္ပန်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝါရပရိစ္ဆေဒေါ၊ ဝါရအပိုင်းအခြားကို။ (ဝေဒိ-
တဗ္ဗော၊ ဇာ။) ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) အပရေ ပန၊
တို့သည်ကား။ ဥဏှာသနေန၊ ပူသောနေရာဖြင့်။ (ဝါရပရိစ္ဆေဒေါ၊ ကို။ ဝေဒိ-
တဗ္ဗော၊ ဇာ။) ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ နိဝရဏပိက္ခမ္ဘနံ၊ နိဝရဏကို
ခွဲခြင်းသို့။ အပ္ပတ္တာ၊ မရောက်သေးသော။ ဘာဝနာ၊ သည်။ ဖရဏာပိတိယာ၊
ဇာ။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ နိသဇ္ဇာဝသေန၊ ထိုင်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။
(ပဝတ္တံ၊ သော။) ကာယကိလမထံ၊ ကိုယ်၏ပင်ပန်းခြင်းကို။ န ဝိနောဒေတိ-
ယေဝ၊ မပယ်ဖျောက်နိုင်သေးသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣရိယာ-
ပထစလနံ၊ ဣရိယာပုထ်၏ လှုပ်ရှားခြင်းသည်။ ဟောတိယေဝ၊ တည်း။ ပန၊
ဆက်။ ဝိသတိ သဂ္ဂဟဏံ၊ နှစ်ဆယ် သုံးဆယ်ကို ယူခြင်း ဆိုခြင်းကို။ ယထာ-
သလ္လကိတဘိက္ခာစရဏဝေလာဝသေန၊ အကြင် အကြင် မှတ်အပ်သော ဆွမ်းခံ
သွားချိန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဇာ။) အထ ဝါ၊ ကား။ ဂမနတော၊
ဂမနအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသည်မှ။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ သမ္မက္ခနမနသိ-
ကာရော၊ သမ္မက္ခနအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ဇာ။ တာဝ၊
လောက်။) ဧကော၊ တကြိမ်သော။ ဝါရော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ဇာ။) ဝေ၊
ဤနည်းဖြင့်။ ဝိသတိ သဝါရေ၊ အကြိမ်နှစ်ဆယ်သုံးဆယ်တို့တိုင်တိုင်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊
ကို။ မနသိ ကရိတွာ၊ ၍။ နိဇနသမ္မာဓာနိတိ၊ ကား။ ဇနသမ္မာဓရဟိတာနိ၊
လူတို့ဖြင့် (ဝါ) လူတို့ကြောင့်ဖြစ်သောကျဉ်းမြောင်းခြင်းမှ ကင်းကုန်သော။
တေန၊ ထိုပုဒ်ဖြင့်။ အပ္ပါကိဏ္ဍတံ စ၊ လူတို့နှင့် မရောပြွမ်းသည်၏အဖြစ်ကို၎င်း။
အပ္ပသဒ္ဓတံ စ၊ လူတို့၏အသံမရှိသည်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ အပ္ပနိဇ္ဈေသတဉ္စ၊ မြို့ရွာ၏
ကြေးကြော်သံမရှိသည်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ ဒသေတိ၊ ဇာ။ တတော ဝေ၊ ကြောင့်
ပင်လျှင်။ ပဝိဝေကသုခါနိ ဇနဝိဝေကေန ဣဋ္ဌာနိ၊ လူတို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်း
ကြောင့် အလိုရှိအပ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပဝိဝေကဿ၊ စိတ္တဝိဝေကဟူသော။

ဈာနာနုယောဂဿ၊ ဈာန်ကိုအားထုတ်ခြင်းအား။ ဥပကာရာနိ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဆာယူဒကသမ္ပန္နာနိ၊ အရိပ်ရေနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သီတလာနိ၊ အေးမြကုန်၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုစီနိ၊ စင်ကြယ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရမဏီယဘူမိဘာဂါနိ၊ မွေ့လျော်ဖွယ်မြေအဖို့ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပုရိမာနိ ဒေ၊ ရှေးနှစ်ပုဒ်တို့သည်။ ပစ္ဆိမာနံ ဒိန္နံ၊ နောက်နှစ်ပုဒ်တို့၏။ ကာရဏဝစနာနိ၊ အကြောင်းပြစကားတို့တည်း။ အရိယန္တိ၊ ကား။ နိဒ္ဒေါသံ၊ အပြစ်ကင်းသော။ ဝိဝေကရတိန္တိ၊ ကား။ ဈာနာနုယောဂရတိံ၊ ဈာန်ကိုအားထုတ်ခြင်း၌ (ဝါ) အားထုတ်ခြင်းဖြင့် မွေ့လျော်ခြင်းကို။

ယောဂါဝစရာနံ၊ တို့၏။ ဝသနဌာနံ နာမ၊ နေရာအရပ်မည်သည်။ သုဇဂ္ဂိတံ၊ ကောင်းစွာသုတ်သင်အပ်သည်။ သုသမ္ပဋ္ဌမေဝ၊ ကောင်းစွာတတ်မြက်လှည်းအပ်သည်သာလျှင်။ ကိဉ္ဇာပိ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ကဒါစိ၊ ၌။ ဇဂ္ဂနတော၊ သုတ်သင်ပြီးမှ။ ပစ္ဆာ၊ ၌။ ဝေဗ္ဗိ၊ ဤသို့ ညစ်ပေသောသဘောရှိသည်လည်း။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာသေး၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ကလတာပစ္စဝေက္ခဏာယ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း၏။ သမ္ဘဝဒဿနတ္ထံ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ပါဒရဇ၊ ပ။ ကိဏ္ဍန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ တတ္ထံ၊ ထိုပါဌ၌။ ပစ္စတ္ထရဏန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဘူမိယာ၊ မြေပြင်ကြမ်းပြင်၏။ ဆဝိရက္ခဏတ္ထံ၊ အရေအရောင်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ အတ္ထရိတဗ္ဗံ၊ ခင်းအပ်သော။ စိမိလိကာဒိအတ္ထရဏံ၊ ပုဆိုးကြမ်း အစရှိသော အခင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ ခုဒ္ဒကဝဂ္ဂုလိယော၊ ငယ်သောလင်းနို့တို့သည်။ ဇတုကာ၊ မည်ကုန်၏။ ဥပဟတတ္တာတိ၊ ကား။ ဒုသိတတ္တာ၊ ဖျက်ဆီးအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တတောတိ၊ ကား။ တတော၊ ထိုအရပ်မှ။ အပေကဒါ၊ တရံတခါ၌။ ဥလူကပါရာဝတာဒိတိ ဣဓာပိ၊ ဟူသော ဤပါဌ၌လည်း။ အပေကဒါတိ ပဒံ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ အာနေတွာ၊ ရှိ။ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဥဒကစိက္ခလ္လာဒိဟိတိ (တ္ထေ)၊ ဟူသော ဤပါဌ၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ကစဝရာဒိံ၊ အမှိုက် စသည်ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ရေတွက်၏။ ပရိဝေဏတော၊ ပရိဝုဏ်ဝင်းမှ။ ဝိဟာရင်္ဂဏပုဝေသမဂ္ဂေါ၊ ကျောင်းတိုက်ဝင်းသို့ဝင်သောလမ်းသည်။ ဝိဟာရရစ္ဆာ၊ မည်၏။

ဝိတက္ကမာဠကေတိ၊ ကား။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ကတ္ထ၊ အဘယ်ရပ်ကွက်၌။ ဘိက္ခာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှါ။ စရိတဗ္ဗံ နုခေါ၊ သွားအပ်ပါသနည်း။ ဣကိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝိဘက္ကနမာဠကေ၊ ကြံစည်ရာတန်ဆောင်း၌။ ဂါမမဂ္ဂန္တိ၊ ကား။ ဂါမ-

၁-ဤအရာ၌ တတော တတော၊ ထိုထိုအရပ်မှ-ဟူသော ဝိစ္စာအနက်ကား မလို၊ ထိုမှနောက်၌-ဟူသောကာလ အပါဒါန်သာ လိုသည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာမူဟောင်းအတိုင်း တတော အပေကဒါ-ဟု အပေကဒါကို ထည့်စွက်၍ ဖွင့်ပြသည်-ဟု ယူသင့်၏။

၂-ပရိဝေဏနှင့် ဝိဟာရ တည်နေပုံကို သတိပြုအပ်၏။

ဂါမိမဂ္ဂံ၊ ရွာသို့သွားသောလမ်းသို့။ ခါဏုကဏုကမဂ္ဂေါတိ၊ ကား။ ခါဏုကဏုက-
ဝန္တော၊ သစ်ငုတ်ဆူးငြောင့်ရှိသော။ မဂ္ဂေါ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော ဟောတိတိ၊ ဟူသော
ပါဌ်၌။ ဒဿနေန၊ မြင်ခြင်းဖြင့်။ ဂမနံ၊ သွားခြင်းကို။ ဥပလက္ခေတိ၊ မှတ်၏။

[၄၁၉] ဂဏ္ဍံ ပဋိစ္စာဒေန္တေနာတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသောစကားသည်။
ဝေမဇ္ဈာသယေန၊ ဤသို့သောအလိုဖြင့်၊ ဝါ၊ ဤသို့သောအလိုရှိသည်ဖြစ်၍။
နိဝါသနာဒိ၊ ဝတ်ခြင်း အစရှိသည်ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဒဿနံ၊
ဝတ်အကျင့်ကိုပြသောစကားတည်း။ ဂဏ္ဍာရေဂိနာ၊ အိုင်းအမာရေဂါရှိသော
သူသည်။ ဝါတာတပါဒိပရိဿယဝိနောဒနတ္ထံ၊ လေ နေပူ အစရှိသောဘေးရန်ကို
ပယ်ဖျောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဂဏ္ဍံ၊ အိုင်းအမာကို။ ပဋိစ္စာဒယမာနေန ဝိယ၊
ဖုံးလွှမ်းဘိသကဲ့သို့။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဂဏ္ဍံ ဝိယ၊ အိုင်းအမာနှင့်တူသော။
ဂဏ္ဍံ၊ ကိုယ်ကို။ ပဋိစ္စာဒယမာနေန၊ ဖုံးလွှမ်းသည်ဖြစ်၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကံ၊
တခုသော။ ဂဏ္ဍသဒ္ဓံ၊ ကို။ အာနေတွာ၊ ၍။ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။
ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဂဏ္ဍောတိ ခေါ၊ ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤအမည်သည်။ ပဉ္စန္ဒံ၊
ကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။
ဝစနတော၊ ဟောတော်မူသောကြောင့်။ ဂဏ္ဍောတိ၊ ဟူသောအမည်သည်။
အတ္တဘာဝဿ၊ အတ္တဘော၏။ ပရိယာယော၊ ပရိယာယ်အမည်တည်း။ ဝိသေ-
သတော၊ အားဖြင့်။ ရူပကာယဿ၊ ရုပ်ကိုယ်၏။ (ပရိယာယော၊ တည်း။
ကသ္မာ၊ ကား။) ဒုက္ခတာသုလယောဂတော၊ ဒုက္ခတာသုံးပါးဟူသော နာကျင်
နှိပ်စက်ခြင်းနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ အသုစိပဋ္ဌရဏတော၊ မစင်ကြယ်သော
အညစ်အကြေးတို့ကို ယိုထွက်စေတတ်သောကြောင့်၎င်း။ ဥပ္ပါဒရောဘဂေါဟိ၊
ဖြစ်ခြင်း ရင့်ခြင်း ပျက်ခြင်းတို့ဖြင့်။ ဥဒ္ဓါမာတကပက္ကပဘိဇ္ဇနတော၊ ဖူးဖူး
ရောင်၍ မှည့်ရင့်လျက် ပေါက်ကွဲပျက်စီးခြင်းကြောင့်၎င်းတည်း။ ဝဏစောဠ-
ကန္တိ၊ ကား။ ဝဏပဋိစ္စာဒကဝတ္ထခဏ္ဍံ၊ အမာကိုဖုံးလွှမ်းသောအဝတ်ပိုင်းကို။
နိဟရိတွာတိ၊ ကား။ ထဝိကတော၊ အိတ်မှ။ ဥဒ္ဓရိတွာ၊ ထုတ်၍။ ကုဏပါနိပိတိ
(ဧတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ပိ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဝေရူပါနိပိ၊ ဤသို့သဘော
ရှိသော စက်ဆုပ်ဖွယ်တို့ကိုသော်လည်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနံ၊ မြင်အပ်ကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊
ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂရဟာယံ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းအနက်၌။ (ဝတ္တတိ၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။
ဣဒမ္ပိ၊ ဤသို့သော စက်ဆုပ်ဖွယ်ကိုမြင်ရခြင်းသည်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဆွမ်းခံ
သွားရာ၌။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘဝဒဿနေ၊

၁-ဤအရာ၌ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ ဘဝတိ ဟိ “ဂဏ္ဍောတိ ခေါ-ဤသို့သည်ဖြင့် ဘဝတိ-ပုဒ်သည်
ဒဋ္ဌိဝါကျ၏ အစပုဒ် အဖြစ်ဖြင့် တည်ရှိသင့်၏။ ထိုသို့တည်ရှိလျှင် သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ စပ်အပ်၏။
ဟိ-သဇ္ဇံ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဂဏ္ဍောတိ ခေါ ဧတံ၊ ဤအမည်သည်။ ပဉ္စန္ဒံ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ၊
တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ဣတိ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ အတ္တဘာဝဿ၊ ၏။ ဂဏ္ဍောတိ၊
ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ ပရိယာယော၊ သည်။ ဘ ဟိ၊ ဖြစ်၏-ဟု အနက်ပေးရာ၏။

ဖြစ်သင့်သည် ဖြစ်နိုင်သည်ကို ပြခြင်းအနက်၌။ (ဝတ္တတိ၊ ၎င်း။) အဓိဝါသေ-
တဗ္ဗောတိ၊ ကား။ ခမိတဗ္ဗော၊ သည်းခံအပ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၎င်း။ ကသ္မာ၊
ကား။) အညထာ၊ တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ သည်းမခံသည်
ရှိသော်။ အာဟာရဿ၊ ၎င်း။ အနုပလဗ္ဗနတော၊ မရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်
တည်း။ ဂါမဒ္ဓါရေတိ၊ ကား။ ဂါမဒ္ဓါရသမိပေ၊ ၌။ ဝါ၊ ကား။ ဥမ္မာရဗ္ဗန္တရေ၊
တံခါးခုံ၏အတွင်းဖက်၌။ ဝိနိဝိဇ္ဈိတော၊ ထုတ်ချင်းထွင်း၍။ ဌိတော၊ တည်ကုန်
သော။ ဂါမရစ္ဆာ၊ ရွာလမ်းတို့ကို။ (ထုတ်ချင်းမပေါက်သော လမ်းတို့မဟုတ်ဟု
ဆိုလို၏) ယုဂမတ္တဒဿိနာပိ သတော၊ ထမ်းပိုးတပြန်မျှရှလေ့ရှိသည်ဖြစ်ငြား
သော်လည်း။ သြလောကေတဗ္ဗော၊ ဝေးစွာမျှော်၍ကြည့်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

ပစ္စတ္တရဏာဒီတိ၊ ကား။ သရဂေါလိကဝစ္စာဒိသံကိလိဋ္ဌပစ္စတ္တရဏာဒိကံ၊
အိမ်မြှောင်ချေး အစရှိသည်တို့ဖြင့် ညစ်ပေသော မြေအခင်း ကြမ်းပြင်အခင်း
အစရှိသော။ အနေက။ပ။သာနန္တိ ဧတ္ထ၊ ပါဌ၌။ ဒန္တိဝတ္တဒုပ္ပါရုတမနုဿသမာ-
ကုလာနံ၊ မကောင်းသဖြင့် ဝတ်ရုံသောလူတို့ဖြင့် ပြွမ်းကုန်သော။ ဂါမရစ္ဆာနံ၊
ရွာလမ်းတို့ကို။ သြလောကနမ္ပိ၊ မြင်ရခြင်းကိုလည်း။ အာနေတော၊ ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊
ဆိုသင့်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တမ္ပိ၊ ထိုသို့သောရွာလမ်းတို့ကို မြင်ရခြင်းသည်လည်း။
ပဋိက္ကုလမေဝ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။
အဟော ဝတာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဂရဟနေ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း၌။ (ပဝတ္တော၊
သော။) နိပါတော၊ တည်း။ ဘောတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဓမ္မာလပနံ၊ တရားကို
ခေါ်သော အာလုပ်ပုဒ်တည်း။ ယဒတ္ထံ၊ အကြင်အာဟာရအကျိုးငှါ။ ဂမနမ္ပိ
နာမ၊ သွားခြင်းမည်သည်သော်လည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ဇေဂုစ္ဆံ စ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်
ရှိသည်၎င်း။ ဒုရဓိဝါသဉ္စ၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့သည်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၎င်း။) ဣဒံ အယံ
အာဟာရော၊ သည်။ ယာဝဉ္စ ပဋိက္ကုလော၊ အလွန်လျှင် စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိစွာ
တကား။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

၂၉၆။ ဂမနပဋိက္ကုလန္တိ၊ ကား။ ဂမနမေဝ၊ သွားခြင်းသည်ပင်လျှင်။
ပဋိက္ကုလံ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်တည်း။ ဂမနပဋိက္ကုလံ၊ သွားခြင်းဟူသောစက်ဆုပ်ဖွယ်။
အဓိဝါသေတာပီတိ(ဧတ္ထ)၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ပိ - သဒ္ဓေါ၊ သည်။ သမ္ပိဏ္ဏနတ္ထော၊
ပေါင်းခြင်းအနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုပိ - သဒ္ဓါဖြင့်။ ဧတ္တကေနာပိ၊ ဤမျှဖြင့်လည်း။
မုတ္တိ၊ လွတ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတော၊ ဤမှ။ ပရမ္ပိ၊ နောက်၌လည်း။
မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော။ သကလံ၊ အလုံးစုံသော။ ပဋိက္ကုလံ၊ ကို။ အဓိဝါသေ-
တဗ္ဗမေဝ၊ သည်းခံအပ်သေးသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝက္ခမာနံ၊ ဆိုအပ်
လတံသော။ ပဋိက္ကုလံ၊ ကို။ သမ္ပိဏ္ဏတိ၊ ပေါင်း၏။ သင်္ခာတိပါရုတေနာတိ၊
ကား။ သင်္ခာဋီယာ ကပ္ပနပါရုပနေန၊ အပိုင်းအပိုင်းပြတ်သော ကိုယ်ရုံအဝတ်

ဖြင့်။ ပါရုတသရီရေန၊ ရုံအပ်သောကိုယ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ။ ယတ္ထာဝံ၊ ကား။
 ယာသု ဝိထိသု၊ တို့၌။ ယာဝ ပိဏ္ဍိကမသပီတိ၊ ကား။ ယာဝ ငယ်ပိဏ္ဍိက-
 မံသပ္ပဒေသာပိ၊ သလုံးမြင်းခေါင်းကြွက်သားအရပ် တိုင်အောင်သော်လည်း။
 ဥဒကစိက္ခလ္လေတိ၊ ကား။ ဥဒကမိဿေ၊ ရေနှင့်ရောသော။ ကဒ္ဒမေ၊ ညွှန်၌။
 ဧကေန စိဝရန္တိ၊ ကား။ ဧကေန၊ တဖက်သော။ ဟတ္ထေန၊ လက်ဖြင့်။ နိဝတ္ထ-
 စိဝရံ၊ ဝတ်ရုံသောသင်္ကန်းကို။ ။ဧတေန၊ ဤရေဖြင့်။ ပစ္စာ၊ ငါးတို့ကို။
 ဧဝံဝိယန္တိ၊ ဆေးအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မစ္ဆမောဝနံ၊ မည်၏။ ဥဒကံ၊
 ငါးဆေးရေကိုရ၏။ သမ္ပိဿ သဒ္ဓေါ၊ ကို။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ သမ္ပန္နိတဗ္ဗော၊
 ၏။ သကဒ္ဒမာနံ၊ ညွှန်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဥစ္ဆိဋ္ဌောဒကဂဗ္ဘမလာဒိနံ၊
 လုပ်ဆေးရေ ကိုယ်ဝန်အညစ်အကြေး စသည်တို့၏။ သန္ဓနဌာနာနိ၊ စီးသွားရာ
 အရပ်တို့သည်။ သြဋ္ဌိဂလ္လာနိ၊ တံစီးမြောင်းမည်ကုန်၏။ ယာနိ၊ အကြင်
 တံစီးမြောင်းတို့သည်။ ဇက္ကမတ္တအသုစိတမိတာနိပိ၊ ဒူးဆစ်မျှတိုင်အောင်
 အညစ်အကြေးတို့ဖြင့်ပြည့်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေဝလာနံ၊
 ညွှန်နှင့်မဟက် သက်သက်ကုန်သော။ ဥစ္ဆိဋ္ဌောဒကဂဗ္ဘမလာဒိနံ၊ တို့၏။ [၄၀၂]
 ဆဋ္ဌနဌာနာနိ၊ စွန့်သွန်ရာအရပ်တို့သည်။ ။ စန္ဒနိကာနိ၊ တံစီးတွင်းမည်ကုန်၏။
 ယတောတိ၊ ကား။ သြဋ္ဌိဂလ္လာဒိတော၊ တံစီးမြောင်းစသည်မှ။ တာ မက္ခိကာတိ၊
 ကား။ တတ္ထ၊ ထိုတံစီးမြောင်း တံစီးတွင်း စသည်တို့၌။ သဏ္ဌသဏ္ဌစာရိနော၊
 အစုလိုက် အစုလိုက် ကျက်စားကုန်သော။ နီလမက္ခိကာ၊ ယင်မမဲရိုင်းတို့သည်။
 နီလိယန္တိတိ၊ ကား။ အစ္ဆန္တိ၊ နေကုန်၏။ ဝါ၊ နားကုန်၏။

ကေသဉ္စိ၊ အချိုကုန်သော။ သဒ္ဓါနံ၊ သဒ္ဓါတရားရှိကုန်သောလူတို့၏။ ဝေသေန၊
 ဖြင့်။ သက္ကစ္စကာရေ၊ ရိုသေစွာပြုခြင်း ရိုသေစွာပေးလှူပူဇော်ခြင်းသည်။
 သတိပိ၊ သော်လည်း။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ (အနက်မဲ့မဖြစ်ရုံမျှသာ ပြသည်)
 ပဋိကူလပစ္စဝေက္ခကာယောဂံ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ကိုဆင်ခြင်ခြင်းအား လျှောက်ပတ်
 သော။ (အသက္ကစ္စကာရမေဝ-စသည်၌ စပ်) အသဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ ဝေသေန၊ ဖြင့်။
 ပဝတ္တနကအသက္ကစ္စကာရမေဝ၊ ဖြစ်တတ်သော မရိုမသေပြုခြင်းကိုသာလျှင်။
 ဒသေတုံ၊ ငှါ။ ဒဒမာနာပီတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဉ္ဇံ၊ အပ်၏။ သပာမေဝ၊ ကိုယ်တိုင်

၁-ဤကား ရှိရင်းအတိုင်းပေးသော အနက်တည်း။ သဒ္ဓါနံ-ပြတ်ခြင်း အနက်သာမဟုတ်။
 ရင်းဖြင့် သင်္ဘောဋီကို ပွင့်သည်-ဟု ကျောက်၏ပြည်မှ ဝိသုဒ္ဓိ-ရှိသော ကပဏပါလုပနေန၊
 ရှိ၏။ လှိုသို့ရှိလျှင် သင်္ဘောဋီသော ကပဏပါလုပနေန၊ သေဝတ်အာဟာရပြုလုပ်ဟု အ
 အထီးကျန်သု၏ ကိုယ်ရုံအဝတ်ဖြင့်-ဟု အနက်ပေး။
 ၂-ဤ၌ သင်္ဘောဋီသာ ကပ္ပနာပါလုပနေန-ဖြင့် သင်္ဘောဋီကို ပွင့်သည်။ ပါရုတသရီ-ဖြင့်
 ပါရုတ-ကို ပွင့်သည်။
 ၃-စန္ဒနိကာနိ၊ ဥစ္ဆိဋ္ဌောဒကဂဗ္ဘမလာဒိနံ ဆဋ္ဌနဌာနာ-ဟု ၁၀၉၂-၁-က-ဤဋီကာစာလုံး၌
 ၃၃၂-အပွင့်တို့နှင့်အညီ ဆဋ္ဌနဌာနာနိ-သာ သင့်သည်။ သန္ဓနဌာနာနိ-ကား မသင့်။

ပင်လျှင်။ ရိပ္ပိတော၊ မြော်လင့်ခြင်းကင်း၍၊ ဝါ၊ ငြီးငွေ့၍။ ဂစ္ဆိဿတိ၊ လတံ။
 ဣတိ၊ ဤသို့ရည်ရှယ်၍။ တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဂစ္ဆာတိ၊ ကား။
 အပေဟိ၊ ဖဲသွားလေလော့။ ရေတိ၊ ကား။ အမ္ဘော၊ အချင်း။ မုဏ္ဍကာတိ၊
 ကား။ အနာဒရာလပနံ၊ မရိမသေခေါ်ဝေါ်သောစကားတည်း။ သမုဒါ-
 စရန္တိတိ၊ ကား။ ကထေန္တိ၊ ကုန်၏။ ပိဏ္ဏောလျဿ၊ ဆွမ်းခံခြင်း၏။ အန္တိမ-
 ဇီဝိကာဘာဝေန၊ အယုတ်ညံ့ဆုံးသောအသက်မွေးမှု၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကပဏ-
 မနုဿေန။ ပ။ နိက္ခမိတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၂၉၇။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ပတ္တဂတေ၊ သပိတ်၌တည်သော။ တသ္မိံ
 အာဟာရေ၊ ၌။ ။ အယံ၊ ဤရဟန်းသည်။ မယံ၊ အား။ ဥစ္ဆိဋ္ဌံ၊ စားကြွင်းကို။
 ဒါတုကာမော နုခေါ၊ ပေးခြင်းငှါ အလိုရှိလေသလော။ ဣတိ၊ သို့။ အာသကေယျ၊
 ယုံမှားတွေးတောရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆင်ခြင်၍။ လဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ရှက်အပ်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ အာဟာရဿ၊ ၏။ ဥဏှတာယ ဝါ၊ ပူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်
 သော်၎င်း။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ သပရိဋ္ဌာဟတာယ ဝါ၊ ပူအိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်
 သော်၎င်း။ သေဒေါ၊ ချေးသည်။ ပဉ္စရမာနော၊ ယိုထွက်လျက်။ ဣတိ၊ ကား။
 အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ သုက္ခထဒ္ဓဘတ္တမ္ပိတိ၊ ကား။ သုက္ခတာယ၊ ခြောက်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ထဒ္ဓမ္ပိ၊ မာကြမ်းသော်လည်း၊ ဝါ၊ လည်းဖြစ်သော။ ဘတ္တံ၊
 ဆွမ်းကို။ တက္ကကဋ္ဌိကာဒိနာ၊ ရက်တက်ရည် ထမင်းရည် စသည်ဖြင့်။ ဥပသိတ္တံ၊
 သွန်းလောင်းအပ်သောဆွမ်းကို။ ပဂေဝ၊ အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊
 တည်း။ တေန၊ ထိုပါ၌ဖြင့်။ သေဒေန၊ ချေးဖြင့်။ ကိလိန္ဒတာယ၊ စိုစွတ်
 လူးလဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ကုလတံ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။
 ဝဒတိ၊ ၏။

တသ္မိန္တိ၊ ကား။ ပိဏ္ဏပါတေ၊ ဆွမ်းကို။ သမ္ပိန္နသောဘေတိ၊ ကား။ သဗ္ဗသော၊
 သိမ်း။ ဝိနဋ္ဌသောဘေ၊ ပျက်စီးပြီးသောတင့်တယ်ခြင်းရှိသော။ ဝေမဇ္ဈတော
 ပဌာယာတိ၊ ကား။ ဇိဝှိယ၊ ၏။ မဇ္ဈတော၊ မှ။ ပဌာယ၊ ၍။ ။ ဒန္တမလံ၊ သွား၏
 အညစ်အကြေးသည်။ ဒန္တဂုဏကော၊ သွားချေးမည်၏။ ဝိစုဏ္ဏိတမက္ခိတောတိ၊
 ကား။ ဥဘယေဟိ၊ ကုန်သော။ ဒန္တေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိစုဏ္ဏိတော၊ မုန့်မုန့်ညက်ညက်
 ကြိတ်ချေအပ်သည်ဖြစ်၍။ ခေဋ္ဌာဒိဟိ၊ တံတွေး အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ သမု-
 ပလိတ္တော၊ လိမ်းကျံအပ်သည်ဖြစ်၍။ စ၊ ဆက်။ ဧဝံဘူတဿ၊ ဤသို့သဘော
 ရှိသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အဿ၊ ထိုဆွမ်း၏။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ယာယံ ဝဏ္ဏသမ္ပဒါ စ၊
 အကြင်အဆင်း၏ပြည့်စုံခြင်းသည်၎င်း။ ယာယံ ဂန္ဓသမ္ပဒါ စ၊ အကြင်အနံ့၏
 ပြည့်စုံခြင်းသည်၎င်း။ ယာယံ အဘိသင်္ခါရသမ္ပဒါ စ၊ အကြင်ပြုပြင်ခြင်း၏
 ပြည့်စုံခြင်းသည်၎င်း။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သာ၊ ထိုသုံးပါးသောပြည့်စုံခြင်းသည်။
 ဧကံသေန၊ အားဖြင့်။ ဝိနဿတိ၊ ပျက်စီး၏။ ရသော ပန၊ သည်ကား။

နဿေယျ ဝါ၊ ပျက်စီးမှုလည်း ပျက်စီးရာ၏။ န ဝါ နဿေယျ၊ မပျက်စီးမှုလည်း မပျက်စီးရာ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အန္တရဟိတ။ ပ။ ဝိသေသောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟာ၊ ၏။ သုဝါနဒေါကိယန္တိ၊ ကား။ သာရမေယျာနံ၊ ခွေးတို့၏။ ဘုဉ္ဇနက-အဗ္ဗဏေ၊ စားရာခွက်၌။ သုဝါနဝမထု ဝိယာတိ၊ ကား။ ဝန္တသုနဓဆုနံ ဝိယ၊ ထွေးအန်အပ်သော ခွေး၏အန်ဖတ်ကဲ့သို့။ (ဆုနံ-အရာ၌ ဆဒ္ဒနံ-သာ၍ ကောင်းသည်) စက္ခုဿ။ ပ။ ဟောတိတိ၊ ဟူသော စကားရပ်ဖြင့်။ ဥက္ကံသဂတံ၊ အလွန်အကဲခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သော။ တဿ၊ ထိုအာဟာရ၏။ ပဋိက္ခလဘာဝံ၊ ကို။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြ၏။

၂၉၈။ ပရိဘောဂန္တိ၊ ကား။ အဇ္ဈောဟရဏံ၊ စားမျိုးခြင်းသို့။ သေအာဟာရော၊ သည်။ အန္တော၊ အစာသစ်အိမ်တွင်းသို့။ ပဝိသမာနော၊ ဝင်သည်ရှိသော်။ ဗဟလမဓုကတေလမက္ခိတော ဝိယ၊ ပြစ်ချဲ့သောသစ်မည်စည်ဆီဖြင့် လိမ်းကျံအပ်သကဲ့သို့။ ပရမဇေဂုစ္ဆော၊ အလွန်စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ၏။ အန္တောတိ၊ ကား။ ကောဠဿ၊ အစာသစ်အိမ်၏။ အဗ္ဗန္တရေ၊ အတွင်း၌။ ဝါ၊ သို့။ နိဓာနံ၊ သိုမှီးစုဝေးလျက်တည်ရာ အစာသစ်အိမ်သို့။ အနုပဂတော၊ မကပ်ရောက်သေးသော။ အာမာသယံ၊ အစာသစ်အိမ်သို့။ အပ္ပတ္တောယေဝ၊ မရောက်သေးသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အာဟာရော၊ သည်။ ပိတ္တာဒိဟိ၊ သည်းခြေ အစရှိသည်တို့နှင့်။ ဝိမိဿိတော၊ ရောနှောအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဝိသမာနောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟာ၊ ၏။ (အစာအိမ်ထဲသို့ မရောက်သေး၍ ပဝိဋ္ဌော-ဟု မဆိုသည်ကို သိစေ၏) အာမာသယပက္ကာသယဝိနိမုတ္တော၊ အစာသစ်အိမ် အစာကျက်အိမ်ဘို့မှလွတ်သော။ အယံ အာသယော နာမ၊ ဤအာသယမည်သည်။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ [၄၂၁] ဣတိ၊ သို့။ အာသကံ၊ ယုံမှားခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၌။ ပာသ္မာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟာ၊ ၏။ ပိတ္တမေဝ၊ သည်းခြေသည်ပင်လျှင်။ အာသယော၊ တည်း။ ပိတ္တာသယော၊ သည်းခြေဟူသော အာသယ။ လောကဿ၊ လောက၏။ ဝါ၊ လူအပေါင်း၏။ မန္တပုညဗာဟုလ္လတော၊ ဘုန်းကံနည်းသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ များသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဓိကော ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝေ၊ အာသယတောတိ၊ ကား။ ဇေဂုစ္ဆော၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ အန္တော၊ အစာသစ်အိမ်တွင်းသို့။ ပဝိဋ္ဌော၊ ဝင်လတ်သော်။ ဇေဂုစ္ဆတရေဟိ၊ သာ၍စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိကုန်သော။ ပိတ္တာဒိဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိမိဿိတော၊ ရောနှောအပ်သည်ဖြစ်၍။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ဇေဂုစ္ဆော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ အာသယတော၊ အားဖြင့်။ ပဋိက္ခလဘာ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၁-အဓိကော-ဟု ဆိုလျှင် အာသယတရုတည်းမဟုတ်၊ အများပင်ရှိသည်-ဟု သိရသောကြောင့် ဘုန်းကံနည်းသတို့နှင့်ဆိုင်၍ ဤသို့ဆိုပေသည်။

၂၉၉။ နိဓာနတောတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဟူသော ဤအာကာရ၌လည်း။ ဒေသဝ
နယော၊ ပင်တည်း။ သောတိ၊ ကား။ အာဟာရော၊ သည်။ ဒသဝဿိကေနာတိ၊
ကား။ ဇာတိယာ၊ မွေးဖွားခြင်းအားဖြင့်။ ဒသဝဿေန၊ ဆယ်နှစ်ရှိသော။
သတ္တေန၊ သတ္တဝါသည်။ ဩကာသေတိ၊ ကား။ အာမာသယသင်္ခါတေ၊
အစာသစ်အိမ်ဟုဆိုအပ်သော။ ပဒေသေ၊ အရပ်၌။

၃၀၀။ ဧဝံပေတိ၊ ကား။ ဧဝံသေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဒသဝဿာနိ၊
ဆယ်နှစ်တို့ပတ်လုံး။ ယာဝ ဝဿသတံ၊ အနှစ်တရာပတ်လုံးတိုင်အောင်။
အဓောတဝစ္စကူပသဒိသေ၊ မဆေးကြောအပ်ဘူးသောကျင်ကြီးတိုင်းနှင့်တူသော။
ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဧဝံပေ-ဟူသောပုဒ်၏ အနက်တည်း။ နိဓာနန္တိ၊ ကား။
နိဓာတဗ္ဗတံ၊ သို့မှီးအပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ယထာဝုတ္တပ္ပကာရေတိ၊ ကား။
တေဿ(ပဒေသဿ)၊ ဤအစာသစ်အိမ်အရပ်အား။ သစေ ပန ဒသဝဿိကေ-
နာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ယထာဝုတ္တော၊ အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။
ပကာရော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သော၊ ထိုအရပ်သည်။)
ယထာဝုတ္တပ္ပကာရော၊ မည်၏။ တသ္မိံ (ပဒေသေ)၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအပြား
ရှိသော အစာသစ်အိမ်အရပ်၌။ ပရမန္ဓကာရတိမိသေတိ၊ ကား။ အတိဝိယ၊
လျှင်။ အန္ဓကရဏမဟာတမသိ၊ အမြင်ကန်းသည်ကိုပြုတတ်သော ကြီးစွာသော
အမှိုက်မှောင်၌၊ ဝါ၊ အမှိုက်မှောင်ရှိသော။ အတိဒုဂ္ဂန္ဓဇေဂုစ္ဆေ၊ အလွန်
မကောင်းသောအနံ့ရှိသည်ဖြစ်၍ ဧကံဆုပ္ပယ်ရှိသော။ ပဒေသေ၊ အစာသစ်အိမ်
အရပ်၌။ ပရမဇေဂုစ္ဆဘာဝံ၊ အလွန်စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ ဥပဂန္ဓာ၊
ရောက်၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ သမ္ပန္နော၊ တည်း။ ကတ္ထ၊ အဘယ်၌။
ကိံ ဝိယ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ယထာ
နာမာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ကာလမေသေန၊ မိုးအခါ၌မိုးသည်။
အဘိဝုဋ္ဌေ၊ ရွာသွန်းအပ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ရွာသွန်းအပ်သော။ အာဝါဠေ၊
ကျင်းချိုင့်၌။ ဗဟုသော၊ အကြိမ်များစွာ။ ဝဿနေန၊ ရွာခြင်းဖြင့်။ ကေစ္စံ၊
အချို့သော။ အသုစိဇာတံ၊ မစင်ကြယ်သော အညစ်အကြေးအပေါင်းသည်။
ဥပ္ပိလဝိတွာ၊ မျော၍။ ဝိဂစ္ဆေယျ၊ ကင်းပျောက်ရာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
အကာလမေသဂ္ဂဟဏံ၊ အခါမဲ့မိုးကိုယူခြင်းဆိုခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)
တိဏပဏ္ဏကိလဉ္ဇေဏ္ဍဂ္ဂဟဏံ၊ မြက် သစ်ရွက် ဖျာပိုင်းကိုယူခြင်းဆိုခြင်းသည်။
နာသုဘဿာပိ၊ အသုဘမဟုတ်ငြားသော်လည်း၊ ဝါ၊ အသုဘမဟုတ်သော
ဝတ္ထု၏လည်း။ (သီမုနှင့်အညီပင်၊ အနုသုဘဿာပိ-ဟု ရှိလျှင် သာ၍ကောင်း
သည်) အသုဘေန၊ နှင့်။ သမ္ပိဿတာယ၊ ရောနှောသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
အသုဘဘာဝပ္ပတ္တိဒဿနတ္ထံ၊ အသုဘအဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးရှိ၏။
ကာယဂ္ဂိပ။ စိတောတိ၊ ကား။ ဂဟဏံတေဇေန၊ ပါစကဝမ်းမီးအပူဖြင့်။

ပက္ကထိတနိပက္ကတာယ၊ ကျိက်ကျိက်ဆူလျက် ကျက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမုပ္ပန္နဖေဏပုဗ္ဗုဋ္ဌနိစိတော၊ ကောင်းစွာဖြစ်သော အမြုပ်အပြက်စုဂေးသည် ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာဖြစ်သော အမြုပ်အပြက်တစ်စိတ်လျက်။ အပရိပက္က-
တောတိ၊ ကား။ အပရိပက္ကဘာဝတော၊ မကြေမကျက်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။

၃၀၁။ သုဝဏ္ဏ။ ပ။ ဝိယာတိ၊ ကား။ သုဝဏ္ဏရတောဒိဓာတုယော၊ ရွှေ
ကျောက် ငွေကျောက် အစရှိသော ဓာတ်သတ္တုတို့သည်။ ဝိဓိနာ၊ အစီအရင်
ဖြင့်။ တာပိယမာနာ၊ ကြိုချက်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ သုဝဏ္ဏရတောဒိကေ၊
ရွှေငွေအစရှိသည်တို့ကို။ မုဉ္ဇန္တိယော၊ လွှတ်ကုန်လျက်၊ ဝါ၊ ထွက်စေလျက်။
သုဝဏ္ဏရတောဒိဘာဝံ၊ ရွှေငွေအစရှိသည်၏ အဖြစ်သို့။ ဥပဂစ္ဆန္တိ၊ ကပ်ရောက်
ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္ဆန္တိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ အယံ၊ ဤအာဟာရသည်။ ဧဝံ၊ တူ။
န၊ မဟုတ်။ အယံ ပန အာဟာရော၊ သည်ကား။ ကာယဂ္ဂိနာ၊ ပါစကဝမ်းမီး
ဖြင့်။ ပရိပက္ကော၊ ချက်အပ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ကြေကျက်လတ်သော်။ ဖေဏ-
ပုဗ္ဗုဋ္ဌကေ၊ အမြုပ်အပြက်တို့ကို။ မုဉ္ဇန္တော၊ လွှတ်လျက်၊ ဝါ၊ ထွက်စေလျက်။
(ပက္ကာသယံ ပူရေတိ-၌ စပ်) ဧတ္ထ၊ ဤကျောက်ပြင်၌။ သဏှံ၊ သိမ်ပွေသော
အမှုန်ကို။ ကရေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဏှကရဏိတိ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဓ-
နာမကေ၊ ရအပ်သောအမည်ရှိသော။ နိသဒေ၊ ကျောက်ပြင်၌။ ပိသိတာ၊
ကြိတ်၍။ နာဠိကေ ခုဒ္ဒကဝေဠုနာဠိကာယံ၊ ငယ်သောဝါးကျည်တောက်၌။
(ပက္ခိပ္ပမာန-၌ စပ်) ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနမတ္တေန၊ အဆင်းသဏ္ဌာန်မျှဖြင့်။ (တူညီပုံကို
ပြသည်) ပက္ခိပ္ပမာနပက္ကမတ္တိကာ ဝိယ၊ ထည့်အပ်သော ပြောတော့သော
အဆင်းရှိသော မြေညက်ကဲ့သို့။ ကရိသဘာဝံ၊ ကျင်ကြီး၏အဖြစ်သို့။ ဥပဂန္တာ။
၍။ ပက္ကာသယံ၊ အစာကျက်အိမ်ကို။ ပူရေတိ၊ ပြည့်စေ၏။ ပုတ္တဘာဝံ၊ ကျင်ငယ်
၏အဖြစ်သို့။ ဥပဂန္တာ၊ ၍။ မုတ္တဝတ္တိံ၊ ဆီးကိမ်ကို။ ပူရေတိ၊ ၍။ ဣတိ၊ သို့။
ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၍။) စ၊ ဆက်။ ဂဟဏိယာ၊ ပါစကဝမ်းမီး၏။
ဣန္ဒနဘာဂေါ ဝိယ၊ လောင်စာအဖို့ကဲ့သို့။ ကိမိဘက္ခဘာဂေါ၊ ပိုးစာအဖို့
သည်။ [၄၂၂] အပါကဋ္ဌောဝ၊ မထင်ရှားသည်သာလျှင်တည်း။ ရသဘာဂေါ စ၊
ကိုလည်း။ ဖလာတော၊ ပြီးသောအကျိုးအားဖြင့်။ ပကာသိယတိ၊ ပြအပ်၏၊ ဝါ၊
ပြအပ်လဟံ။ တေ စ၊ ထိုလောင်စာအဖို့သည်ကိုသည်လည်း။ အပရိပက္က-
သဘာဂါ၊ အပရိပက္ကနှင့် တူသောအဖို့ ရှိကုန်၏၊ ဝါ၊ အပရိပက္ကလဘောရှိကုန်
၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုလောင်စာအဖို့ စသည်တို့ကို။ အနာမသိတာ၊
မူ၍။ ကရိသမုတ္တဘာဂါ ဝေ၊ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်အဖို့တို့ကိုသာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤ
အရာ၌။ ဒဿိတာ၊ ကုန်၏။

၁-ငါးပါးသော အဖို့ဘာဂတို့တွင် ဣန္ဒနဘာဂသည်ကို ဘာလို့ကြောင့် မပြောနည်း? ဂ
မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် ဂဟဏိယာ ဣန္ဒနဘာဂေါ-အစရှိသည်ကိုမိန့်။

၃၀၂။ ပဋိက္ခလ္လဿ နာမ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်မည်သော ဝတ္ထု၏။ ဖလေန၊ အကျိုးသည်။ ပဋိက္ခလ္လေနော၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်သည်သာလျှင်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ရှိ။ သမ္မာ ပရိပစ္စမာနောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ နဒန္တောဒိနိတိ(ဧတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပုဒ်၌။ အာဒိ-သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဒုတ္တိံ သာကာရပါဠိယံ၊ ၌။ အာဂတာနိ၊ ကုန်သော။ တစာဒိနိ ဧဝ၊ အရေအစရှိသည်တို့ကိုသာလျှင်။ န(သင်္ကဏှာတိ)၊ သိမ်းယူရေတွက်သည် မဟုတ်သေး။ အထ ခေါ်၊ သော်ကား။ အက္ခိဂူထကဏ္ဍဂူထဒန္တမလဇလ္လိကာ-သမ္ဘဝါဒိနိ၊ မျက်ချေး နားဖာချေး သွားချေး ချေးညော် သုက်အစရှိကုန်သော။ ဒုတ္တိံ သကောဋ္ဌာသဝိနိမုတ္တာနိ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့မှ လွတ်ကုန် သော။ အသုဘာနိ၊ အသုဘဝတ္ထုတို့ကို။ သင်္ကဏ္ဍန္တော၊ ရေတွက်လိုသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ သိမ်းယူလိုသည်ဖြစ်၍။ နာနာကုဏပါနိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

၃၀၃။ နိဿန္တမာနောတိ၊ ကား။ ဝိဿဝန္တော၊ ယိုစီးလတ်သော်။ ပဉ္စ-ရန္တော၊ ယိုထွက်လတ်သော်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အာဒိနာ ပကာရေနာတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ အာဒိ-သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ နာသိကာယ၊ နှာခေါင်းမှ။ သိဃံာဏိကာ၊ နှပ်သည်။ မုခေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ မှ။ ခေဋ္ဌော၊ သည်။ ကဒါစိ၊ ၌။ ပိတ္တံ၊ သည်။ သေမ္ပံ၊ သည်။ လောဟိတံ၊ သည်။ ဝမတိ၊ အန်ထွက်၏။ ဝစ္စမဂ္ဂေန၊ မဂ်ဖြင့်။ ဝါ၊ မှ။ ဥစ္စာရော၊ သည်။ ပဿာဝမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ မှ။ ပဿာဝေါ၊ သည်။ သကလကာယေ၊ တကိုယ်လုံး၌။ လောမက္ကပေဟိ၊ မွေးညှင်းတွင်းတို့မှ။ သေဒ-ဇလ္လိကာ၊ ချေးနှင့်ချေးညော်သည်။ (နိဿန္တတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဧဝံပကာရံ၊ ဤသို့သောအပြားရှိသော။ အသုစိံ၊ မစင်ကြယ်သော အညစ်အကြေးကို။ သင်္ကဏှာတိ၊ သိမ်းယူ၏။ ပဌမဒိဝသေတိ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်ကို။ နိဿန္တဒိဝသာ-ပေက္ခာယ၊ ယိုထွက်သောနေကို ငဲ့သဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဒုတိယ-ဒိဝသေ နိဿန္တန္တောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝိကုဏိတမုခေါတိ၊ ကား။ ဇိဂုစ္ဆာဝသေန၊ အားဖြင့်။ သင်္ကဏိတမုခေါ၊ တွန့်ရှုံ့ သောမျက်နှာရှိသည်ဖြစ်၍။ တေန၊ ကြောင့်။ ဇေဂုစ္ဆိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ မင်္ဂဘူတောတိ၊ ကား။ ဣမမ္ပိ နာမ၊ ဤသို့သော အာဟာရကို စင်လျက်လည်း။ ပေါသေမိ၊ မွေးမြူ ပြုစုမိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိမနကဇာတော၊ ဖြစ်သောနှလုံးမသာခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ရတ္တောတိ၊ ကား။ ဝတ္တံ၊ အဝတ်ကို။ ရင်ဇာတေန၊ ဆိုးရည်ဖြင့်။ (ရတ္တံ)ဝိယ၊ တပ်စွဲစေအပ်သကဲ့သို့။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဝိပရိဏာမာကာရေန၊ ဖောက်ပြန်သော အခြင်းအရာရှိသော။ ဆန္ဒရာဂေန၊ ဖြင့်။ ရတ္တော၊ တပ်စွဲသည်ဖြစ်၍။ ဂိဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ အဘိကင်္ခနသဘာဝေန၊ လိုချင်ခြင်းသဘောရှိသော။ အဘိဂိဇ္ဈနေန၊ မက်မောခြင်းဖြင့်။ ဂိဒ္ဓေါ၊ မက်မောသည်ဖြစ်၍။ ဂေဓံ၊ မက်မောခြင်းသို့။ အာပန္နော၊ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ဂထိတောတိ၊ ကား။ ဒုမ္မောစနိယဘာဝေန၊

ဖြေနိုင်ခဲ့သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဂန္ဓိတော ဝိယ၊ ဖွဲ့အပ်သကဲ့သို့။ တတ္ထ၊ ထိုအာဟာရ
၌။ ပဋိဗဒ္ဓေါ၊ ဖွဲ့တွယ်အပ်သည်ဖြစ်၍။ မုစ္ဆိတောတိ၊ ကား။ ရသတဏှာယ၊
ဖြင့်။ မုစ္ဆိ မောဟံ၊ တွေဝေခြင်းသို့။ အာပန္နော၊ ၍။ ဝိရတ္တောတိ၊ ကား။
ဝိဂတရာဂေါ၊ ကင်းသော တပ်စွဲခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ အနိယမာနောတိ၊ ကား။
ဒုက္ခိယမာနော၊ ဆင်းရဲစေအပ်သည်ဖြစ်၍။ ဟရာယမာနောတိ၊ ကား။ လဇ္ဇ-
မာနော၊ ရှက်သည်ဖြစ်၍။ ဇိဂုစ္ဆမာနောတိ၊ ကား။ ဟိဋ္ဌေန္တော၊ ရှုတ်ချသည်
ဖြစ်၍။

နဝဒ္ဓါရေဟိတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ ပါကဋ္ဌာနံ၊ ထင်ရှားကုန်သော။ မဟန္တာနံ၊
ကြီးသောဒ္ဓါရတို့၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ။ လောမကူပဝိဝရေဟိပိ၊
မွေးညှင်းတွင်းအပေါက်အကြားတို့မှလည်း။ သန္တတေဝ၊ ယိုစီးထွက်သည်သာ
လျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ နိလိယတိတိ၊ ကား။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်
ကို။ အဒဿေန္တော၊ မပြုမူ၍။ နိဂူဟတိ၊ လျှိုဝှက်၏။ ဝါ၊ ကား။ သင်္ကုစတိ၊
တွန့်၏။ ဝေန္တိ၊ ကား။ ကေန ဒ္ဓါရေန၊ တခုသောဒ္ဓါရဖြင့်။ ပဝေသနံ၊ သွင်း
ခြင်း၎င်း။ အနေကေဟိ ဒ္ဓါရေဟိ၊ များစွာသော ဒ္ဓါရတို့ဖြင့်။ ဝါ၊ တို့မှ။
အနေကဓာ၊ များသောအပြားအားဖြင့်။ နိက္ခာမနံ၊ ထုတ်ခြင်း၎င်း။ ပကာသ-
ပဝေသနံ၊ အထင်အရှားသွင်းခြင်း၎င်း။ နိဂူဠနိက္ခမနံ၊ လျှိုဝှက်၍ ထုတ်ခြင်း
၎င်း။ (ဤ ၂-ပုဒ်၌ သိဟိန္ဒုမုန့်အညီ ဤအတိုင်း သမာသ်သာ သင့်သည်)
ပိတိသောမနဿဇာတေန၊ ဖြစ်သော ပိတိသောမနဿ ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပဝေသနံ၊
သွင်းခြင်း၎င်း။ မင်္ဂုဘူတေန၊ နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍။ နိက္ခာမနံ၊ ထုတ်ခြင်း
၎င်း။ သာရတ္တေန၊ တပ်မက်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ အလွန်တပ်မက်သည်ဖြစ်၍။
ပဝေသနံ၊ သွင်းခြင်း၎င်း။ ဝိရတ္တေန၊ တပ်မက်ကင်းသည်ဖြစ်၍။ နိက္ခာမနံ၊ ၎င်း။
ဣတိ၊ သို့။ ဣမေဟိ ပကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။

[၄၂၃] ၃၀၄။ ပရိဘောဂကာလေပီတိ (ဧတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။
ပိ-သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ပဝိဋ္ဌမတ္တောပိ၊ ဝင်ပြီးကာမျှသော်လည်း။ (အာဟာရော၊
သည်။) ပဝေသဒ္ဓါရံ၊ ဝင်ရာ ဒ္ဓါရကို။ ဇေဂုစ္ဆံ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်ကို။ ကရောတိ
နာမ၊ ပြုတုံတိ၏။ လဒ္ဓပရိဝါသော၊ ရအပ်သော ကိန်းအောင်းခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။
ပရိပါကပ္ပတ္တော၊ ရင့်ကျက်ခြင်းသို့ရောက်လတ်သော်။ ဣတရဒ္ဓါရနိ၊ ဤမှတပါး
သော ဒ္ဓါရတို့ကို။ (ဇေဂုစ္ဆာနိ၊ တို့ကို။ ကရောတိ၊ ပြုသည်မှာ။) ပဂေဝ၊ အဘယ်
မှာ ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ။ သေ အာဟာရော၊ သည်။
ဂန္ဓဟရဏတ္ထန္တိ၊ ကား။ ဝိဿဂန္ဓာပနယနတ္ထံ၊ စိမ်းညိုသောအနံ့ကို ပယ်ဖျောက်
ခြင်းအကျိုးငှါ။ ကာယဂ္ဂိနာတိ၊ ကား။ ဂဟဏိတေဇာနုဂတေန၊ ပါစက-
တေဇာဓာတ်မီးသည် အစဉ်လျှောက်အပ်သော။ ကာယုသ္မာနာ၊ ကိုယ်၏အပူ
ငွေ့ဖြင့်။ ဖေဏုဒ္ဓေဟကန္တိ၊ ကား။ ဖေဏာနိ၊ အမြှုပ်တို့ကို။ ဥဋ္ဌပေတွာ

ဥဋ္ဌပေတွာ၊ တက်စေ တက်စေ၍။ ပစ္စိတွာတိ၊ ကား။ ပရိပါကံ၊ ရင့်ကျက်ခြင်း သို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ ဥတ္တရမာနောတိ၊ ကား။ ဥပ္ပိလဝန္ဓော၊ ပေါ် မျောလျက်၊ ဝါ၊ လတ်သော်။ သေမှာဒီတိ (ဧတ္ထ)၊ ပုဒ်၌။ အာဒိ-သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ပိတ္တာဒိကေ၊ သည်းခြေအစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ ကရိသာဒီတိ (ဧတ္ထ)၊ ၌။ အာဒိ-သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ သေဒဇလ္လိကာဒိကေ၊ ချေး ချေးညောင်စသည်တို့ကို။ (သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။) မုခါဒီနိ၊ ခံတွင်းအစရှိကုန်သော။ ဣမာနိ ဒွါရာနိ၊ တို့သည်။ ဧကစ္စန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ ပဿာဝမဂ္ဂံ သန္ဓာယ၊ ပဿာဝမဂ်ကိုရည်၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ စောက္ခဇာတိကာ၊ စင်ကြယ်သောသဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝါ၊ အသန့်အပြန့်ကြိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ မုခါဒီနိပိ၊ ခံတွင်းစသည်တို့ကိုလည်း။ ခောဝိတွာ၊ ဆေးကြော၍။ ဟတ္ထံ၊ ကို။ ပုန၊ တဖန်။ ခောဝန္တိယေဝ၊ လျှင်တည်း။ ပုန၊ တဖန်။ ဧကစ္စန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ ဝစ္စမဂ္ဂံ၊ ကို။ (သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝဒတိ၊ ၏။) ဒိတ္တိက္ခတ္တန္တိ၊ ကား။ ဒိက္ခတ္တံ၊ ဝါ၊ နှစ်ကြိမ်သော်၎င်း။ တိက္ခတ္တံ၊ ဝါ၊ သုံးကြိမ် သော်၎င်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဂမနစသော ဆယ်ပါးသော အာကာရတို့တွင်။ အာဟာရတ္ထာယ၊ အာဟာရအကျိုးငှါ။ ဂမနပရိယေသနာနံ၊ သွားခြင်း ရှာမှီး ခြင်းတို့၏။ ပဋိက္ကုလတာ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ အာဟာရေ၊ ၌။ ပဋိက္ကုလတာ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ တန္တိဿယတော၊ ထိုအာဟာရကို မှီသော အားဖြင့်။ ပရိဘောဂဿ၊ သုံးဆောင်ခြင်း၏။ (ပဋိက္ကုလတာ၊ ကို၎င်း။) တံ-သမ္ပန္နတော၊ ထိုအာဟာရနှင့် စပ်သောအားဖြင့်။ အာသယနိဓာနာနံ၊ အာသယ နှင့် နိဓာနတို့၏။ (ပဋိက္ကုလတာ၊ ကို၎င်း။) တဗ္ဗိကာရတော၊ ထိုအာဟာရ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းအားဖြင့်။ ဣတရေသံ၊ ဤမှတစ်ပါးသော အပရိပက္ကစသည်တို့၏။ (ပဋိက္ကုလတာ၊ ကို၎င်း။ အာဟာရေ ပဋိက္ကုလတာ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ အယမ္ပိ ဝိသေသော၊ ကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အဿ၊ ထိုအာဟာရ၏။ ကိမိဘက္ခဘာဝေါပိ၊ ပိုးစာ၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ ဝိကာရ-ပက္ခေယေဝ၊ ဖောက်ပြန်သောအဖို့၌သာလျှင်။ ဥပေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤတွင် တရပ် ပြီး၏။

၃၀၅။ တံ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တေဟိ၊ ကုန်ပြီးသော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပုနပုနံ၊ လဲ။ မနသိ ကရေန္တဿ၊ ဂီအား။ ပဋိက္ကုလကာရဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတံ၊ ထင်သော။ ကဗဠိကာရာဟာရသည်တံ၊ ဟာရဟုဆိုအပ် သော။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ နိမိတ္တံ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံကို။ (အန္တယအဖွင့်) ဥဂ္ဂဟ-ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ ကို။ န၊ (မှီဝဲသည်)မဟုတ်။ (ဗျတိရေကအဖွင့်) ဟိ၊ အပြစ် ကား။ တတ္ထ၊ ထိုအာဟာရပဋိက္ကုလသညာကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ သည်။ ယဒိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ငြားအံ့။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တေနပိ၊ သည်လည်း။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ ၏။ စ၊ ဆက်။ တထာ၊ ထိုသို့ပဋိဘာဂနိမိတ်ဖြစ်သည် ထင်သည်။ သတိ၊ သော်။

အပ္ပနာပုတ္တေန၊ အပ္ပနာသို့ရောက်သော။ စျာနေန၊ သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ရာ၏။
 န စ ဘဝတိ၊ ဖြစ်ကားမဖြစ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ နာနာကာ-
 ရတော စ၊ အထူးထူးသောအခြင်းအရာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သဘာဝ-
 ဓမ္မဘာဝေန၊ သဘောတရား၏အဖြစ်ဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ၏။ ဂမ္ဘီရဘာဝတော
 စ၊ နက်နဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်းတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ကဗဠိကာရာ။ပ။
 ဂမ္ဘီရတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ ခဲ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအာဟာရပဋိက္ခလ-
 သညာကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ပဋိက္ခလကာရဝသေန၊ ပဋိက္ခလအခြင်းအရာ၏အစွမ်း
 အားဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ ပွားစေခြင်းသည်။ ယဒိပိ ပဝတ္တတိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်
 ပေ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ယေ ဓမ္မေ၊ အကြင် အဋ္ဌကလာပ်ရုပ်တရားတို့ကို။
 ဥပါဒါယ၊ ၍။ ကဗဠိကာရာဟာရပညတ္တိ၊ ကဗဠိကာရာဟာရ ဟူသောသမည်
 ပညတ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေ ဝေ ဓမ္မာ၊ ထိုခွဲပိုရာဖြစ်သောအဋ္ဌကလာပ်
 ရုပ်တရားတို့သည်သာလျှင်။ ပဋိက္ခလ၊ ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)
 ပညတ္တိ၊ အမည်ပညတ်သည်။ န၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
 ပဋိက္ခလကာရဂ္ဂဟဏမုခေနပိ၊ ပဋိက္ခလအခြင်းအရာကိုယူခြင်းကို ပဓာနပြု
 သဖြင့်လည်း။ သဘာဝဓမ္မယေဝ၊ သဘောတရားတို့ကိုသာလျှင်။ အာရဟ္တ၊ ၍။
 ဘာဝနာယ၊ ၏။ ပဝတ္တနတော စ၊ ကြောင့်၎င်း။ သဘာဝဓမ္မာနံ၊ ကို၏။
 သဘာဝေနဝ၊ ပင်ကိုရင်းသဘောအားဖြင့်သာလျှင်။ ဂမ္ဘီရဘာဝတော စ၊
 ကြောင့်၎င်း။ တတ္ထ၊ ထိုအာဟာရပဋိက္ခလကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ စျာနံ၊ သို့။ အပေတု၊
 ရောက်ခြင်းငှါ။ န သက္ကောတိ၊ နိုင်။ ဟိ၊ မှန်။ ပုရိမသစ္စဒ္ဓယံ၊ ရှေးဖြစ်သော
 (ဒုက္ခနှင့် သမုဒယ)သစ္စာနှစ်ပါးအပေါင်းသည်။ ဂမ္ဘီရဘာဝတော၊ ကြောင့်။
 ဒုဒ္ဓသံ၊ မြင်နိုင်ခဲ့သည်။ ဇာတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤတွင်တရပ်ပြီး၏။ ဥပစာရ-
 သမာဓိနာ၊ ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ယဒိ သမာဓိယတိ၊ အကယ်၍ ကောင်းစွာ
 တည်ကြည်ငြားအံ့။ ကထံ၊ ကြောင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ သညာ ဣစ္စေဝ၊ သညာ
 ဟူ၍သာလျှင်။ ဝေါဟရိယတိ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်ပါသည်။ ဣတိ၊ ဤသို့
 မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ပဋိက္ခလကာရဂ္ဂဟဏဝသေန ပနာတိအာဒိ၊ ကို။
 အာဟ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ ဣမိဿာ ဘာဝနာယ၊ ဤအာဟာရပဋိက္ခလဘာဝနာ၏။
 အာနိသံသံ၊ အကျိုးကို။ ဒဿေတု၊ ငှါ။ ဣမည ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 ရသတဏှာယာတိ၊ ကား။ မဓုရာဒိရသဝိသယာယ၊ အချို့အစရှိသော အရာသာ
 လျှင် အာရုံရှိသော။ တဏှာယ၊ မှ။ ပဘိလီယတိတိ၊ ကား။ သင်္ကတံ၊ တွန့်
 ဆုတ်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အနေကာကာရံ-အနေကာကာရတော၊ များစွာ
 သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအာဟာရပဋိက္ခလကမ္မဋ္ဌာန်း၌။
 ပဋိက္ခလဘာယ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်၏။ သဏ္ဍိတတ္တာ၊ ကောင်းစွာ

တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပတိကုဋ္ဌတိတိ၊ ကား။ [၄၂၄] အပသက္ကတိ၊
 ဖဲခါ၏။ န ဝိသရတိ၊ မပြန့်သွား။ ပတိဝတ္တတိတိ၊ ကား။ နိဝတ္တတိ၊ ဆုတ်နစ်၏။
 ကန္တာရနိတ္ထရဏတ္ထိကောတိ၊ ကား။ မဟတော၊ ကြီးစွာသော။ ဒုဗ္ဘိက္ခကန္တာ-
 ရဿ၊ ကို။ နိတ္ထရဏပယောဇနော၊ ကျော်လွန်ထွက်မြောက်ခြင်းအကျိုးရှိသည်
 ဖြစ်၍။ ဝိဂတမဒေါတိ၊ ကား။ မာနမဒါဒီနံ၊ မာနဖြင့် ယစ်ခြင်းအစရှိသည်တို့၏။
 အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ နိမ္မဒေါ၊ ယစ်ခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ စ၊ ဆက်။
 မဒါဘာဝဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ ယစ်ခြင်း၏မရှိခြင်းကို ယူခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ အဿ၊ ထို
 ယောဂီ၏။ ဒဝမဏ္ဍနဝိဘူသနာဒီနမ္ပ၊ ပျော်မြူးခြင်း၊ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့ကို ပြည့်ဖြိုး
 စေခြင်း၊ အရေအဆင်းကို ကြည်လင်တောက်ပစေခြင်း စသည်တို့၏လည်း။
 အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းကို။ ဂဟိတောယေဝ၊ ယူအပ်သည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊
 ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ ကဗဠိကာရာဟာရပရိညာမုခေနာတိ၊ ကား။
 ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ပဋိက္ကုလ္လကာရတော၊ ပဋိက္ကုလ္လအခြင်းအရာအားဖြင့်။
 ကဗဠိကာရာဟာရဿ၊ ကို။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇေ၊ ပိုင်းခြား၍။ ဇာနနဒ္ဓါရေန၊ သိခြင်း
 ဟူသောအဝဖြင့်။ ဝါ၊ သိခြင်းဟူသောအကြောင်းဖြင့်။ ပဉ္စကာမဂုဏ်ကော
 ရာဂေါတိ၊ ကား။ အနုတိဝတ္တနဋ္ဌေန၊ မကျော်လွန်သော အနက်ကြောင့်။
 ပဉ္စသု၊ ကုန်သော။ ကာမဂုဏေသု၊ တို့၌။ နိယုတ္တော၊ ယှဉ်သော။ ဝါ၊
 ကား။ တပယောဇနော၊ ထိုကာမဂုဏ်ငါးပါးလျှင် (ရည်မှန်းတောင့်တအပ်
 သော) အကျိုးရှိသော။ ရာဂေါ၊ သည်။ ပရိညံ သမတိက္ကမံ၊ ကျော်လွန်
 ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ရသတဏှာယ၊ သည်။ သမ္မဒေဝ၊
 သာလျှင်။ ဝိဂတာယ၊ ကင်းသည်ရှိသော်။ ရူပတဏှာဒယောပိ၊ တို့သည်
 လည်း။ ဝိဂတာ ဝေ၊ ကင်းကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊
 ကား။) ဘောဇနေမတ္တညူတာယ၊ ဘောဇဉ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိခြင်း၏။
 ဥက္ကံသဂမနတော၊ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဝိသယိ-
 သမတိက္ကမေ၊ ဝိသယိဖြစ်သော အာရမ္မဏိကရာဂကိုကျော်လွန်ခြင်းသည်။ သတိ၊
 သော်။ ဝိသယော၊ အာရုံဖြစ်သော ကာမဂုဏ်ငါးပါးတရားသည်။ သမ-
 တိက္ကန္တော ဝေ၊ ကောင်းစွာကျော်လွန်အပ်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော ပဉ္စ။ ပ။ ပရိဇာနာတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။
 ရူပါယတနာဒီသု၊ ရူပါယတန စသည်တို့သည်။ ပရိညံ၊ ပိုင်းခြား၍သိအပ်သည်၏
 အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆန္တေသု၊ ရောက်ကုန်သည်ရှိသော်။ တန္တိဿယဘူတာနိ စ၊ ထို
 ရူပါယတန စသည်တို့၏ မှီရာဖြစ်သော ဘူတရုပ်တို့သည်၎င်း။ တဂ္ဂါဟကာ၊ ထို
 ရူပါယတန စသည်တို့ကို ယူတတ်ကုန်သော။ ပသာဒါ စ၊ ပသာဒရုပ်တို့သည်၎င်း။
 သုခေနော၊ ချမ်းသာလွယ်ကူသဖြင့်သာလျှင်။ ပရိညံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။
 ဣတိ၊ ဤတိုင်တရပ်ပြီး၏။ အပရိပက္ကာဒီတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါ၌။
 အာဒိ - သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ အာသယနိဓာနာနမ္ပ၊ အာသယနှင့် နိဓာနတို့ကိုလည်း။

သင်္ဂဟော၊ ကိ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဧ။ တတ္ထ၊ ထိုအပရိပက္ခ စသည်တို့တွင်။ တာဝ၊ စွာ။ အပရိပက္ခ၊ ကွ-ဟူသည်။ ဥဒရိယမေဝ၊ အစာသစ်သည်သာလျှင်တည်း။ အာသယဂ္ဂဟဏေန၊ အာသယကိုယူသဖြင့်။ ပိတ္တသေမုပုဗ္ဗလောဟိတာနံ၊ သည်းခြေ သလိပ် ပြည်သွေးတို့ကို၎င်း။ ပရိပက္ခဂ္ဂဟဏေန၊ ကွကို ယူသဖြင့်။ ကရိသမုတ္တာနံ၊ ကျင်ကြီးကျင်ငယ်တို့ကို၎င်း။ ဖလဂ္ဂဟဏေန၊ ဖလကိုယူသဖြင့်။ ကေသာဒိနံ၊ ကုန်သော။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံကုန်သော ကောဋ္ဌာသတို့ကို၎င်း။ ပရိဂ္ဂဟော၊ သိမ်းဆည်းခြင်းသည်။ သိဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာယဂတာသတိဘာဝနာပိ ပါရိပူရိ ဂစ္ဆတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ အသုဘသညာယာတိ၊ ကား။ အသုဘဘာဝနာယ၊ အား။ အဝိညာဏက- အသုဘဘာဝနာနုယောဂဿ၊ ဘာဝနာကိုအားထုတ်ခြင်းအား။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အနုလောမပဋိပဒံ၊ လျော်သောအကျင့်ကို။ ပဋိပန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပဋိက္ခလ္လကာရဂ္ဂဟဏေန၊ ပဋိက္ခလ္လအခြင်းအရာကို ယူခြင်းဖြင့်။ ကာယဿ၊ ဧ။ အသုစိဒ္ဓန္တဇေဂ္ဂစ္ဆဘာဝသလ္လက္ခဏတော၊ မစင်ကြယ်လျက် မကောင်းသောအနံ့ရှိသည်ဖြစ်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ကောင်းစွာမှတ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣမံ ပန ပဋိပတ္တိန္တိ၊ ကား။ ဣမံ အာဟာရေပဋိက္ခလ္လသညာဘာဝနံ၊ ကိ။ အမတပရိယောသာနတန္တိ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနနိဋ္ဌကံ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသောအဆုံးတရားသို့၊ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသောပန်းတိုင်သို့။ (သိမ္မဿ ယုတ္တတရဖြစ်သည်။ ဤနေရာ၌ တချောင်းပိုဒ်လည်း ရှိသင့်၏) အာဟာရေ၊ ဌ။ ပဋိက္ခလ္လသညာဘာဝနာသင်္ခါတံ၊ ပဋိက္ခလ္လသညာဘာဝနာဟု ဆိုအပ်သော။ ဥပစာရဇ္ဈာနံ၊ ဈာန်ကို။ ပါဒကံ ကတော၊ အခြေခံပြု၍။ ဝိပဿနံ၊ ကိ။ ဝစေတော၊ ၍။ နိဗ္ဗာနာဂေမံ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုရခြင်းသို့။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

အာဟာရေပဋိက္ခလ္လဘာဝနာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

စတုဓာတုဝေဒနာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ

၃၀၆။ ဥဒ္ဓေသော နာမ၊ မည်သည်ကား။ မုဒုမဇ္ဈပညာဗာဟုလ္လတော၊ ကြောင့်။ နိဒ္ဓေသတ္ထော၊ အကျိုးရှိ၏။ အာဂတော၊ သော။ ဘာရော စ၊ ဝန်ကိုလည်း။ အဝဿံ၊ မချွတ်။ ဝဟိတဗ္ဗော၊ ဆောင်အပ်၏။ ဣတိ ကတော၊ ၍။ ဧကံ၊ ပ။ အနုပုတ္တောတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ [၄၂၅] တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌။ ဝိသယဘေဒေန၊ အာရုံ၏အကွဲအပြားအားဖြင့်။ ဝေဒနာဿ၊ ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်ခြင်း၏။ ဘေဒေ၊ အကွဲအပြားသည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ဝေဒနာဘာဝသမညေန ပန၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း၏အဖြစ်ဟူသော တူသည်၏အဖြစ် အားဖြင့်မူကား။ တံ၊ ထိုဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ အဘိန္နံ၊ မကွဲပြားသည်ကို။ ကတော၊ ၍။ ဧကံ ဝေဒနာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဝါ၊ တနည်း။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ဌ။

ဝိသယဘေဒ၊ အာရုံ၏ကွဲပြားခြင်းသည်၊ ဝါ၊ အာရုံအားဖြင့်ကွဲပြားခြင်းသည်။ သတိပ၊ သော်လည်း။ အတ္တသိဒ္ဓိယံ၊ ကိစ္စပြီးလတ်သော်၊ ဝါ၊ အကျိုးပြီးလတ်သော်။ တဿ၊ ထိုဆုံးဖြတ်ခြင်း၏။ ဧကဝိသယတာဝ၊ တခုသောအာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကံ ဝဝတ္ထာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်။ ဒုတ္တိံ သာကာရေ၊ ဒုတ္တိံ သာကာရကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ကမ္မံ၊ အားထုတ်ခြင်းအမှုကို။ ကရောန္တဿ၊ ပြုသော။ ယောဂိနော၊ အား။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ၌။ ဝိသု ဝိသု၊ အသီးအသီး။ ကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌။ မနသိကာရော၊ သည်။ ယဒိပိ ပဝတ္တတိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ အပရဘာဂေ၊ ၌။ ဧကသ္မိံ ခဏေ၊ ၌။ ဧကသ္မိံ ယေဝ ကောဋ္ဌာသေ၊ တခုသော ကောဋ္ဌာသ၌သာလျှင်။ အတ္တသိဒ္ဓိ၊ ဘာဝနာကိစ္စပြီးခြင်းသည်၊ ဝါ၊ အကျိုးပြီးခြင်းသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ သဗ္ဗေသု၊ အလုံးစုံသော ကောဋ္ဌာသတို့၌။ န (ဟောတိ ယထာ)၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ဤစတုဓာတုဝဝတ္ထာန်ကမ္မဋ္ဌာန်း၌လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ (ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ ဋီ နှာ ၃၈၄-ကြည့်) သိယာ၊ ၏။ ပဋိက္ကုလဘာဝသာမညေန၊ ပဋိက္ကုလ၏အဖြစ်ဟူသော တူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဒုတ္တိံ သာကာရကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ၌။ အဘေဒတော၊ မကွဲပြားသော အားဖြင့်။ မနသိကာရော၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကံ ဝဝတ္ထာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သောအကြံအစည်သည်။ (သိယာ၊ ၏။) ဣဒံ၊ (ဧကံ ဝဝတ္ထာနံ-ဟူသော) ဤစကားသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ တစုံတယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်ကြံစည်သည့်အတိုင်း။ န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ ချဲ့။ တတ္ထ၊ ထိုဒုတ္တိံ သာကာရကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ပဏ္ဏတ္တိသမတိက္ကမတော၊ ပညတ်ကိုကျော်လွန်သည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပဋိက္ကုလ-ဝသေနေဝ၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ကောဋ္ဌာသတို့၌။ မနသိကာရော၊ ကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣဓ ပန၊ ဤစတုဓာတုဝဝတ္ထာန်ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ကား။ သဘာဝသရသလက္ခဏတော၊ ကက္ခဋ္ဌတ္တ အစရှိသောသဘောဟူသော မိမိ၏ ရသလက္ခဏာအားဖြင့်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ မနသိ ကာတဗ္ဗာ၊

၁-ဤ၌ သရသ-မိမိ၏ရသ-ဟူသည် ဤဋီကာ နှာ ၂၁၆-၌ ပြခဲ့သော “ယာထာဝတော ရသီယတိ ဉာယတိတိ ဟိ ရသော၊ သဘာဝေါ”ဟူသည်နှင့်အညီ သဘာဝပင် ဖြစ်သည်။ ကိစ္စရသ သမ္ပတ္တိရသတို့ကား မဟုတ်၊ ဤသို့ယူမှ “သဘာဝုပလက္ခဏဝသေန”ဟူသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့်၎င်း “ကက္ခဋ္ဌတ္တာဒိကဿ သလက္ခဏဿ ဥပဓာရဏဝသေန”ဟူသော ပြုလတ် ဤဋီကာအဖွင့်နှင့်၎င်း ညီမည်။ ယာထာဝသရသလက္ခဏတော-ဟူ၍သော်လည်း မူလရင်း

ကုန်၏။ ဓာတုဘာဝသာမညတော၊ ဓာတ်၏အဖြစ်ဟူသော သာမညအားဖြင့်။
 (မနုဿိ ကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်သည်။) န၊ မဟုတ်ကုန်။ တေနေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။
 သဘာဝူပလက္ခဏဝသေန သန္နိဋ္ဌာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၎င်း။ ဝါ၊ ကား။ တေနေ
 ဟဉ္ဇေန၊ ဤအကျယ်ဖြေရှင်းခြင်းဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။
 အညေဟိ၊ ကုန်သော။ ကေုနစတ္တာလိသာယ ကမ္မဋ္ဌာနေဟိ၊ ၃၉-ပါးသော
 ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့နှင့်။ အသံသဋ္ဌံ၊ မရောနှောသော။ စတုစာတုဝဝတ္ထာနံ နာမ၊
 မည်သော။ ကေံ၊ သော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ ကေံ
 ဝဝတ္ထာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ စတုစာတု။ ပ။ နိဒ္ဒေသောတိ၊
 ဟူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ခွဲခြား၍ဆိုအပ်သနည်း။ စတုစာတုဝဝတ္ထာနံ၊
 လေးပါးသောဓာတ်တို့ကို ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ ဘာဝနာ၊ သည်သာ
 လျှင်။ (ဟောတိ) နန၊ လော။ (ဣတိ၊ နာဋြားအံ့။) သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ ဘာဝနာ၊
 နာသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်ပေ၏။) ပန၊ သို့သော်လည်း။ သကိံ၊
 တကြိမ်။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ ဝဝတ္ထာနံ၊ န မည်၏။
 တဿ၊ ထိုပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ ဗဟုလိကာရော၊ ကြိမ်ဖန်များစွာပြုခြင်း
 သည်။ ဘာဝနာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနဘေဒေန၊ (သဒ္ဓါ)စကား၏
 ကွဲပြားခြင်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ကွဲပြားခြင်းကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ထိုသို့ ခွဲခြား၍ဆိုအပ်၏။
 ပန၊ ဆက်၍ စောဒနာဦးအံ့။ ဘာဝနာ၊ ကို။ ကထံ၊ သို့။ နိဒ္ဒိသိယတိ၊ အကျယ်
 ညွှန်ပြအပ်သနည်း။ (ကသ္မာ၊ ကြောင့် ဤသို့မေးရသနည်းဟူမူ။) တဿ၊
 ထိုဘာဝနာ၏။ ဝစိဂေါစရာတိက္ကန္တဘာဝတော၊ စကား၏ ကျက်စားရာ
 နယ်ပယ်ကို လွန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာဋြားအံ့။
 အယံ၊ ဤဘာဝနာနိဒ္ဒေသော-ဟုဆိုခြင်းသည်။ န ဒေါသော၊ အပြစ်မဟုတ်။
 (တနည်း)အယံ ဒေါသော၊ ဤအပြစ်သည်။ န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊
 ကား။) ဘာဝနတ္ထေ၊ ဘာဝနာအကျိုးရှိသောဒေသနာနည်း၌။ ဘာဝနာ-
 ဝေါဟာရတော၊ ဘာဝနာဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ ဘာဝနာ
 ဟူသော ဝေါဟာရ၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ (ပဝတ္တန - ကြေ) ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊
 ချဲ့။ ဘာဝနတ္ထေ၊ ဘာဝနာဟူသောအကျိုးရှိသော။ ကမ္မဋ္ဌာနပရိဂ္ဂဟော၊
 ကမ္မဋ္ဌာန်းကို သိမ်းဆည်းကြောင်းဖြစ်သောနည်းကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။
 ဘာဝနာတိ၊ ဟူ၍။ အမိပ္ပေတော၊ ၎င်း။

သဘာဝူပလက္ခဏဝသေနာတိ၊ ကား။ ကက္ခဋ္ဌတ္တာဒိကဿ၊ ကက္ခဋ္ဌတ္တ အစ
 ရှိသော။ သလက္ခဏဿ၊ မိမိ၏ သဘောလက္ခဏာကို။ ဥပဓာရဏဝသေန၊

ပါ၌ ဖြစ်ရာ၏။ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် ဤဋီကာ ခုတ်ယူတဲ့ နှာ ၂၅၇-၌ “ရသိကဗျော ပဋိဝိနိ-
 တဗျော သဘာဝေါ ရသော၊ အတ္တနော ရသော သရသော၊ ယာယာဝေါ ယထာဟူသော
 သရသော ယာဏာဂသရသော”သော်လည်းအညီ “ယာယာဝသရသော ကွဏတော၊ မှန်ကန်
 သော မိမိ၏သဘောလက္ခဏာအားဖြင့်”ဟု အနက်ပေးရာ၏။

မှတ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ပထဝီကသိဏာဒိ-
 ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝိယ၊ ပထဝီကသိုဏ်း အစရှိသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကဲ့သို့။ ပဏ္ဏတ္တိမတ္တ-
 သလ္လက္ခဏဝသေန၊ ပညတ်မျှကို ကောင်းစွာမှတ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ န
 (ပဝတ္တတိ)၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ နီလကသိဏာဒိကမ္မဋ္ဌာနံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ နီလာဒိ-
 ဝဏ္ဏသလ္လက္ခဏဝသေန၊ အညို အစရှိသောအဆင်းကို ကောင်းစွာမှတ်သည်၏
 အစွမ်းအားဖြင့်။ န (ပဝတ္တတိ)၊ မဟုတ်။ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။
 သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ အနိစ္စတာဒိသာမညလက္ခဏသလ္လက္ခဏဝသေန၊ အနိစ္စတာ
 အစရှိသော သာမညလက္ခဏာကို ကောင်းစွာမှတ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။
 နာပိ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ပထဝီအာဒိနံ၊
 ပထဝီဓာတ် စသည်တို့၏။ သဘာဝသလ္လက္ခဏဝသေန၊ သဘာဝကို ကောင်းစွာ
 မှတ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သဘာဝုပလက္ခဏ-
 ဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကက္ခဋ္ဌတ္တာဒိကဿ၊ သော။ သလက္ခဏဿ၊ ကိ။
 ဥပဓာရဏဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သန္နိဋ္ဌာနန္တိ၊
 ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဉာဏဝိနိစ္ဆယော၊ ဉာဏ်ဟူသောဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
 ၏။ ယောဝါပနကဝိနိစ္ဆယော၊ ယောဝါပနက၌လာသော (အဓိမောက္ခဟူသော)
 ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ န (ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ အပ်။ [၄၂၆] ဝိတက္ကာဒိဝိနိစ္ဆယောပိ၊
 ဝိတက် အစရှိသော ဆုံးဖြတ်ခြင်းကိုလည်း။ န (ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ အပ်။ ဓာတု-
 မနသိကာရောတိ၊ ကား။ ဓာတုသု၊ တို့၌။ မနသိကာရော၊ တည်း။ စတသော၊
 ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ၍။ ဘာဝနာမနသိကာရော၊
 ဘာဝနာဟူသော နှလုံးသွင်းခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

၁-သုခဝိနိစ္ဆယံ ဧညာ၊ သုခဝိနိစ္ဆယံ ဥတု အဇ္ဈတ္တံ သုခမနုယုဉ္ဇေယျ။ (မ ၃-၂၇၃)
 သုခဝိနိစ္ဆယံ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ဆုံးဖြတ်အပ်သော (အပြစ်ကင်းသော)ချမ်းသာကို။ ဧညာ၊ သိရာ၏။
 သုခဝိနိစ္ဆယံ၊ ကိ။ ဥတု၊ သိ၍။ အဇ္ဈတ္တံ၊ (အပြင်ပအာရုံ ကာမဂုဏ်ကို မမှီပဲ) မိမိ
 သန္တာန်၌ဖြစ်သော။ သုခံ၊ ဈာန်ချမ်းသာကို။ အနုယုဉ္ဇေယျ၊ အားထုတ်မှီဝဲရာ၏-ဟူသော
 ဤဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိ၌ကဲ့သို့ ဆုံးဖြတ်ခြင်း-ဆုံးဖြတ်ကြောင်းဖြစ်သောဉာဏ်ကို ဝိနိစ္ဆယ-ဟု
 သိစေ၏။

၂-အဘိ ဌ ၁-၁၇၆-၌ ထုတ်ပြအပ်သော ယောဝါပနကတရား ၉-ပါးထဲမှ အဓိမောက္ခ
 စေတသိက်ကို ဆိုလို၏။

၃-လာဘံ ပဋိစ္စ ဝိနိစ္ဆယော။ (ဒီ ၂-၅၂) လာဘံ၊ ရခြင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဝိနိစ္ဆယော၊
 မည်သို့အသုံးချမည် စသည်ဖြင့် ကြံဆခြင်း-ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)ဟူသော
 သုတ်မဟာဝါ မဟာနိဒါနသုတ်၌ လာသော ကြံဆဆုံးဖြတ်သောဝိတက် အစရှိသည်
 မဟုတ်ဟု ဆိုလို၏။ ထို၌ အစရှိသည်-ဟူသောစကားဖြင့် “ဒွေ ဝိနိစ္ဆယာ တဏှာ-
 ဝိနိစ္ဆယော စ ဒိဋ္ဌိဝိနိစ္ဆယော စ”ဟူ၍ (မဟာနိဒ္ဒေသ ၂၀၅)၌ လာသော တဏှာဝိနိစ္ဆယနှင့်
 ဒိဋ္ဌိဝိနိစ္ဆယတို့ကို ယူအပ်၏။ ဤဝိနိစ္ဆယအလုံးစုံကို ဒီ ဌ ၂-၈၉-၌ တပေါင်းတည်း
 ပြထား၏။

ကာဘဗ္ဗတော၊ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မံ၊ ကမ္မမည်၏။ ယောဂီနော၊
ယောဂီဂိုဏ်း၏။ သုခဝိသေသာနံ၊ ချမ်းသာအထူးတို့၏။ ကာရဏဘာဝတော၊
အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဌာနဉ္စ၊ အကြောင်းလည်းမည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ စတုနံ၊ ကုန်သော။ မဟာဘူဘာနံ၊ တို့၏။ သဘာဝ-
သလ္လက္ခဏာသေန၊ သဘာဝကို ကောင်းစွာမှတ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊
သော။ ယောဂကမ္မံ၊ အားထုတ်ခြင်းအမှုကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။
ဓာတုပ၊ အတ္တတော ကေန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တသိဒံ - တံ ဣဒံ စတုဓာတု-
ဝေဒနာနံ၊ သည်။ ။ဒွိဓာ အာဂတန္တိ၊ ဟူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်
သနည်း။ ဓာတုဝိဘင်္ဂေ၊ ဌံ။ နာတိသင်္ခေပဝိတ္တာရဝသေန၊ မကျဉ်းလွန်းမကျယ်
လွန်းသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အာဂတံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တိဓာ အာဂတန္တိ၊
ဟူ၍။ ဝတ္တဉ္စ နန၊ ဆိုအပ်ဆိုသင့်သည်မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာ
ဌားအံ့။ န၊ မဆိုသင့်။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) တတ္ထာပိ၊ ထိုဓာတုဝိဘင်း၌လည်း။
အဉ္စတ္တိကာနံ၊ ကဖြစ်ကုန်သော။ ဓာတုနံ၊ တို့ကို။ ပဘေဒတော၊ အပြားအား
ဖြင့်။ အနဝသေသပရိယာဒါနဿ၊ အကြွင်းမဲ့သိမ်းယူခြင်းကို။ ကတတ္တာ စ၊
ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဗာဟိရာနံ၊ ရဖြစ်ကုန်သော။ ဓာတုနံ၊ တို့ကို။
ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ စ၊ ထက်ဝန်းကျင် အကြွင်းမဲ့သိမ်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
၎င်းတည်း။ အထ ဝါ၊ တနည်း။ ဒွိဓာ အာဂတန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဌ၌။ ဒွိဓာဝ၊
အားဖြင့်သာလျှင်။ အာဂတံ၊ လာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝံ နိယမော၊ ဤသို့ ကိန်း
သေ မှတ်ခြင်းကို။ န ဂဟေတဗ္ဗော၊ မယူအပ်။ အထ ခေါ၊ စင်စင်သော်ကား။
ဒွိဓာ၊ ဖြင့်။ အာဂတမေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သော မှတ်ခြင်းကို။
(ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။) တေန၊ ထိုသို့မှတ်ခြင်းကြောင့်။ တတိယဿ၊ သုံးခုမြောက်
ဖြစ်သော။ ပကာရဿာပိ၊ ကိုလည်း။ သင်္ဂဟော၊ သည်။ သိဒ္ဓေါ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ သော စ နာတိသင်္ခေပဝိတ္တာရနယော၊ ကိုလည်း။ သင်္ခေပတော စ
ဝိတ္တာရတော စာတိ ဧတ္ထ၊ ပါဌ၌။ အာဝုတ္တိဝသေန၊ (ပြန်လည်၍ ယူအပ် ဆိုအပ်
သော) အာဝုတ္တိနည်း၏အစွမ်းဖြင့်။ (သင်္ဂဟိတော၊ အပ်၏။) ဝါ၊ တနည်းကား။
စ-သဒ္ဓေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ဂဟိတော၊ အပ်၏။ (သိမ္မနှင့် အညီပင်) ဣတိ၊
သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ အတိသင်္ခေပပဋိက္ခေပမုနေ၊ အလွန်ကျဉ်း
သည်ကို ပယ်ခြင်းကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဝါ၊ ပယ်ခြင်းလျှင် အရင်းခံရှိသော။
နာတိသင်္ခေပဝိတ္တာရနယေန၊ ဖြင့်။ လဗ္ဘမာနော၊ အပ်သော။ ယော ဝိတ္တာရ-
ဘာဂေါ၊ အကြင် အကျယ်အဖို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုအကျယ်အဖို့ကို။
ဝိတ္တာရနယန္တောဂမေဝ၊ အကျယ်နည်း၌ အတွင်းဝင်သည်ကိုသာလျှင်။ ကတွာ၊
၍။ ဒွိဓာ အာဂတန္တိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝေဉ္စ ကတွာ၊ ဤသို့သောအကြောင်း
ကြောင့်။ နာတိတိက္ခပညဿပ၊ အာဂတန္တိ၊ ဟူသော။ ဣဒဉ္စ ဝစနံ၊ ဤစကား
ကိုလည်း။ ဝါ၊ သည်လည်း။ သမတ္ထိတံ၊ ပြီးစေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။

မဟာသတိပဋ္ဌာနေတိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ နိဒဿနမတ္ထံ၊ မျှဟု၊ ဝါ၊ ပုံစံပြမျှဟု။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သတိပဋ္ဌာနကာယဂတာသတ်သုတ္တာဒီသုပိ၊ မဇ္ဈိမ နိကာယ်မှ သတိပဋ္ဌာနသုတ်၊ ကာယဂတာသတ်သုတ်စသည်တို့၌လည်း။ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ အာဂတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ရာဟုလောဝါဒေတိ၊ ကား။ မဟာရာဟုလောဝါဒေ၊ သုတ်၌။ ဓာတုဝိဘင်္ဂေတိ၊ ကား။ ဓာတုဝိဘင်္ဂသုတ္တေ စ၊ ၌၎င်း။ အဘိဓမ္မေ၊ ၌။ ဓာတုဝိဘင်္ဂံ စ၊ ၌၎င်း။

မဟာသတိပဋ္ဌာနေ၊ ၌။ အတ္ထေန၊ ဥပမေယျအနက်ဖြင့်။ ဥပမံ၊ ကို။ ပရိဝါရေတွာ၊ ခြံရံ၍။ ဒေသနာ၊ သည်။ ကာမံ အာဂတာ၊ အကယ်၍ကား လာပေ၏။ စ၊ သော်လည်း။ ဥပမာ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ယာဝဒေဝ ဥပမေယျတ္ထဝိဘာဝနတ္တာ၊ ဥပမေယျအနက်ကို ထင်စွာပြခြင်းမျှသာလျှင် အကျိုးရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တာဝ၊ စွာ။ ဥပမံ၊ ကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဥပမေယျတ္ထံ၊ ဥပမေယျအနက်ကို။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ငှါ။ သေယျထာပီတိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ပါဠိ၊ ကို။ အာနိတာ၊ ဆောင်အပ်၏။ ပန၊ မေးခွန်းထုတ်၍ ရှင်းဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဓာတုဝသေန၊ ဓာတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ တတ္ထာပိ၊ ထိုဓာတ်တို့တွင်လည်း။ စတုမဟာဘူတဝသေန၊ လေးပါးသော မဟာဘူတတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ညွှန်ပြခြင်းကို။ ကတော၊ သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးငြားအံ့။ သတ္တသုညတာသန္ဓဿနတ္ထံ၊ သတ္တဝါမှ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဤ၌ ပုဒ်မ မလို) ဧတ္ထ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဓာတုဝသေန၊ ဖြင့်။ (ကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသော၊ ကို။ ကတော၊ ၏။) တတ္ထာပိ၊ ထိုဓာတ်တို့တွင်လည်း။ ဩဋ္ဌာရိကဘာဝေန၊ ရုန့်ရင်းသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သုပါကဋတာယ စ၊ အလွန်ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဧကစ္စဝေနယျဇနစရိဘာနုကုလတာယ စ၊ အချို့သောဝေနယျပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်း၏ စရိုက်အားလျော်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မဟာဘူတဝသေန၊ ဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသော၊ ကို။ ကတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိတော်၌။ ပထဝီဓာတုတိအာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိသောပုဒ်တို့၌။ ဓာတုတ္တော နာမ၊ ဓာတု-သဒ္ဒါ၏အနက်မည်သည်ကား၊ ဝါ၊ ဓာတ်၏အနက်မည်သည်ကား။ သဘာဝတ္တော၊ သဘောဟူသောအနက်တည်း။ [၄၂၇] သဘာဝတ္တော နာမ၊ သဘာဝတ္ထမည်သည်ကား။ သုညတတ္တော၊ ဆိတ်သည်ဟူသောအနက်တည်း။ သုညတတ္တော နာမ၊ မည်သည်ကား။ နိဿတ္တတ္တော၊ သတ္တဝါမဟုတ်ဟူသော အနက်တည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သဘာဝသုညတနိဿတ္တတ္တေန၊ သဘောတရား၊ သတ္တဝါမှ ဆိတ်သည်၊ သတ္တဝါမဟုတ်ဟူသောအနက်ဖြင့်။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ပထဝီယော၊ ပထဝီသည်ပင်လျှင်။ ဓာတု၊ ဓာတ်တည်း။ ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတ်။ အာပေါဓာတုအာဒီသုပိ၊ အစရှိသည်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ပထဝီဓာတုတိ၊ ကား။ သဟဇ္ဈပဓမ္မာနံ၊ တကွဖြစ်သော ရုပ်တရားတို့၏။

ပတိဋ္ဌာဓာတု၊ တည်ရာဓာတ်တည်း။ တထာ၊ တူ။ အာပေါဓာတုတိ၊ ကား။ အာဗဒ္ဓနဓာတု၊ ပွဲတွယ်သောဓာတ်တည်း။ တေဇောဓာတုတိ၊ ကား။ ပရိပါစနဓာတု၊ ရင့်ကျက်စေသောဓာတ်တည်း။ ဝါယောဓာတုတိ၊ ကား။ ဝိတ္တမ္ဘနဓာတု၊ ထောက်ကန်တတ်သောဓာတ်တည်း။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤပထဝီဓာတု-အစရှိသောပုဒ်တို့၌။ သမာသော စ၊ သမာသ်ကို၎င်း။ ဘာဝေတ္ထာ စ၊ ဆိုလိုသော အနက်ကို၎င်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဇာ။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ သင်္ခေပေါ၊ အကျဉ်းတည်း။ ဝိတ္တာရော ပန၊ သည်ကား။ ပရတော၊ နောက်၌။ အာဂမိဿတိ၊ လာလတ်။

ဝေ တိက္ခာပညဿာတိအာဒိသ၊ အစရှိသောပါဌ်တို့၌။ ဝေန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ယထာဒဿိတံ၊ ပြအပ်ခဲ့ပြီးသော။ ပါဠိ၊ ကို၊ ပစ္စာမသတိ၊ ပြန်လည်သုံးသပ်၏။ နာတိတိက္ခပညဿ၊ အလွန်ထက်သော ပညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အတွက်။ ဝိတ္တာရဒေသနာ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ဇာ။) ဣတိ ကတွာ၊ ရှိ။ တိက္ခပညဿာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဇာ။ ဝတ္ထယုဂံ၊ ပုဆိုးအစုံကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝတ္ထယုဂိကော၊ ကမည်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဋ္ဌာန်းကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနပယောဇနာ၊ ဓာတ်ကမ္မဋ္ဌာန်းဟူသော ပယောဇဉ်ရှိ၏။ ဝါ၊ ဓာတ်ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ မပြတ်ယှဉ်ခြင်းအားထုတ်ခြင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနိကော၊ မည်၏။ တဿ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနိကဿ၊ ထိုဓာတ်ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝါ၊ ထိုဓာတ်ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ မပြတ်ယှဉ်ခြင်း အားထုတ်ခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။

ဆေကောတိ၊ ကား။ တံဘံသမညာယ၊ ထိုသို့အမည်၌။ ကုသလော၊ ကျွမ်းကျင်နားလည်သော။ ယထာဇာတေ၊ ဖြစ်မြဲတိုင်းသော။ သာသနာနိဂ္ဂန္ဓကကုဓရဝိသာဏာဒိဝန္ဓေ၊ လည်ပျဉ်း အမြီး လဘို့ ချို စသည်ရှိသော။ အဋ္ဌိမံသာဒိအဝယဝသမုဂါယေ၊ အရိုးအသား အစရှိသော အစိတ်တို့၏အပေါင်း၌။ ဝါ၊ အပေါင်းကို။ အဝိဘတ္တေ၊ မခွဲခြမ်းအပ်သေးသည်ရှိသော်။ ဂါဝိသမညာ၊ နွားဟူသောအမည်သည်။ ဝိဘတ္တေ၊ ခွဲခြမ်းဝေဒန်အပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ (ဂါဝိသမညာ၊ သည်။) န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ပန၊ စင်စစ်။ ဝိဘတ္တေ၊ သော်။ အဋ္ဌိမံသာဒိအဝယဝသမညာ၊ အရိုးအသား အစရှိသော အစိတ်အပိုင်း၏အမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ဇာ။) ဣတိ၊ သို့။ ဇာနနကော၊ သိနားလည်သော။ (ဤတိုင်အောင် ကုသလောကို ထပ်၍ဖွင့်သည်) ဂေါဿာတကောတိ၊ ကား။ ဇီဝိကတ္ထာယ၊

၁-ဤ၌ သို့ကဲ့သို့ သင့်သည်။ အမရကောသအဘိဓာန် ၁၉-၆၃ ဂါထာ၌ နွားလည်ပျဉ်းဘော သာသနာဂုဏကမ္မလ-ဟု ပရိယာယ်နှစ်ပုဒ်ရှိသည်။ ထိုနှစ်ပုဒ်တို့မှ ပဌမပုဒ်ကို သာသနာ-ဟု ပါဠိပြန်၍ ဤ၌ ဇီကာဆရာပြခဲ့သည်ဟု သိအပ်၏။ သူနသိ -ကား မသင့်။

အသက်မွေးမှုအလိုငှါ။ ဂုန္နံ၊ တို့ကို။ သာတကော၊ သတ်သောသူတည်း။ အန္တေဝါသိတိ၊ ကား။ ကမ္မကရဏဝသေန၊ အမှုကိုပြုသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ တဿ၊ ထိုနှားသတ်သမား၏။ သမိပဝါသီ၊ အနီး၌နေသောသူတည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဿ၊ ထိုတပည့်၏။ တံ၊ ထိုနှားသတ်သမားကို။ နိဿယ၊ ရှိ။ ဇီဝနတော၊ အသက်မွေးခြင်းကြောင့်တည်း။ ဝိနိဝိဇ္ဈိတောတိ၊ ကား။ ကေသျှံ ဌာနေ၊ တခုသောအရပ်၌။ အညံ၊ တပါးသောလမ်းကို။ ဝိနိဝိဇ္ဈိတော၊ ထုတ်ချင်း ထွင်း၍။ မဟာပထာနံ ဝေမဇ္ဈဌာနသင်္ခါတေတိ၊ ကား။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ မဟာပထာနံ၊ လမ်းမကြီးတို့၏။ တာယ ဝေ ဝိနိဝိဇ္ဈနဌာနတာယ၊ ထိုသို့ ထုတ်ချင်းထွင်းရာဌာန၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဝေမဇ္ဈသင်္ခါတေ၊ အလယ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ တေ မဟာပထာ၊ ထိုလမ်းမကြီးတို့သည်။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ ဒိသဟိ၊ တို့မှ။ အာဂန္တော၊ ရှိ။ သမောဟံတာ ဝိယ၊ ပေါင်းဆုံကုန်ဘိသကဲ့သို့။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ဌာနံ၊ သည်။ စာတုမဟာပထံ၊ မည်၏။ တသ္မိံ စာတု- မဟာပထေ၊ ထိုလမ်းလေးခုဆုံ၌။ ဝိလိယန္တိ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ကဲ့ကုန်၏။ ဝိဘဇ္ဇန္တိ၊ ဝေဘန် ခဲ့ခြားအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘာဂါ၊ အဖို့တို့သည်။ ဝ-က-ရဿ၊ ၏။ ဗ-ကာရံ၊ ကို။ ဣ-ကာရဿ စ၊ ၏လည်း။ ဤ-ကာရံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ ဗိလာ၊ မည်ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တဓမ္မေ ဘာဂတ္ထံ၊ ထိုအဖို့ဟူသော အနက်ကိုပင်လျှင်။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ ကောဌာသံ ကတွာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဌိတ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဌိတော ဝါတိအာဒိသု ဝိယ၊ ဤသို့အငြိသော ပါဌ်တို့၌ကဲ့သို့။ ဌာနသင်္ခါတ- ဣရိယာပထသမဂ္ဂိတာယ ဝါ၊ ရပ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော ဣရိယာပထနှင့် ပြည့်စုံ သည်၏အဖြစ်ကိုသော်၎င်း။ ဌာ-သဒ္ဓဿ၊ ၏။ ဂတိနိဝတ္တိအတ္တတာယ၊ သွားခြင်း၏ နစ်ခြင်းဟူသော အနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အညတ္ထ၊ တပါးသောအရာ၌။

၁-မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်ဋီကာ၌ တဿ-မပါပဲ တံ နိဿယ ဇီဝနကော-ဟု ရှိ၏၊ ထိုပါဌ်သာ ယုတ္တတရဖြစ်ပေသည်။ တံ၊ ထိုနှားသတ်သမားကို။ နိဿယ၊ ရှိ။ ဇီဝနကော၊ အသက်မွေးသောသူတည်း-ဟု အနက်ပေး။ တဿ သမိပဝါသီ-ကို ထပ်၍ ဖွင့်သည်။

၂-ဤအရာ၌ ဝိနိဝိဇ္ဈနဌာန-နောင် တာယ-နှင့် ဝေမဇ္ဈပုဒ်ကျလျက် ပါဌ်ပျက်နေသည်။ ဒီ ဌိ ၂-၃၀၈-နှင့်အညီ တာယ ဝေ ဝိနိဝိဇ္ဈနဌာနတာယ ဝေမဇ္ဈသင်္ခါတေ-ဟု အပြည့်အစုံ ပါဌ်မှန် ရှိစေရမည်။

၃-ဒီ ဌိ ၂-၃၀၈-နှင့်အညီပင်၊ စတုန္နံ မဟာပထာနံ သမောဓာနံ စာတုမဟာပထံ-ဟု ဝစနတ္ထပြု။

၄-ဤအလိုအားဖြင့် ဝိပဗ္ဗ လီ-ဇာတ်+အပစ္စည်းဖြင့် ဝ-ကို ဗ၊ ဣ-ကို ဤ-ပြု၍ ဗိလာ-ဟု ပြီးသည်။ ဗိလ-ဇာတ်+အပစ္စည်းဖြင့်လည်း ပြီးသည်ဟု ဆိုသင့်၏။ အထူးကား ဋီကာ၌ ဣ-ကို ဤ-ပြုရန် ညွှန်သော်လည်း စာဟူသမျှတို့နှင့် အဘိဓာန်ကျမ်းတို့၌ ဣ-ရဿ နှင့်သာ တွေ့ရ၏။

ဂမနံ၊ ကိ။ ဌပေတွာ၊ ဤ။ သေသဣရိယာပထသမင်္ဂီတာယ ဝါ၊ ကြွင်းသော
ဣရိယာပုထ်နှင့် ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကိုသော်ရင်း။ ဗောဓကော၊ သိစေတတ်
သည်။ ကိဉ္ဇာပိ (ဟောတိ)၊ ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။
ယထာ တထာ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါးသောအခြင်းအရာဖြင့်။ ရူပကာယဿ၊ ၏။
ပဝတ္တိအာကာရဗောဓကော၊ ဖြစ်သောအခြင်းအရာကို သိစေတတ်သည်ကို၊ ဝါ၊
သိစေတတ်သည်ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စတုနံ၊ ပ။
ယထာဌိတန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [၄၂၈] တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ အာကာရေနာတိ၊
ကား။ ဌာနာဒိနာ၊ ရပ်ခြင်းအစရှိသော။ ရူပကာယဿ၊ ၏။ ပဝတ္တိအာကာရေန၊
အားဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဌာနာဒယော၊ ရပ်ခြင်း အစရှိသောအခြင်းအရာတို့ကို။
(ဝုဇ္ဇန္တိန္ဒ စပ်) ဣရိယာပထသင်္ဂါတာယ၊ သော။ ကာယိကကိရိယာယ၊ ကိယံဖြင့်
ပြုအပ်သော အမှုအရာကိရိယာ၏။ ပဝတ္တိဌာနတယ၊ ဖြစ်ရာဌာန၏အဖြစ်
ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣရိယာပထာတိ၊
တို့ဟူ၍။ ဝုဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ယထာဌိတန္တိ၊ ကား။ ယထာပဝတ္တိ၊ အကြင် အကြင်
အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ဖြစ်မြဲတိုင်းသော။ ယထာဝုတ္တဌာနမေဝ၊
အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောဖြစ်ခြင်းဟူသော တည်ခြင်းကိုသာလျှင်။
တ္ထေ၊ ဤအရာ၌။ ပဏိဓာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
ယထာဌိတတ္တာဝ ယထာပဏိဟိတန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဌိတန္တိ၊
ဟူသောပုဒ်သည်။ ကာယဿ၊ ၏။ ဌာနသင်္ဂါတဣရိယာပထသမာယောဂ-
ပရိဒီပနံ၊ ရပ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော ဣရိယာပုထ်နှင့်ယှဉ်ခြင်းကို ပြကြောင်း
ဖြစ်သောပုဒ်တည်း။ ပဏိဟိတန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ တာညဣရိယာပထ-
သမာယောဂပရိဒီပနံ၊ ထိုရပ်ခြင်းမှတစ်ပါး သုံးပါးသောဣရိယာပုထ်တို့နှင့်
ယှဉ်ခြင်းကို ပြကြောင်းဖြစ်သောပုဒ်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဌိတန္တိ၊ ဟူသော
ပုဒ်သည်။ ကာယသင်္ဂါတာနံ၊ ကာယဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ရူပဓမ္မာနံ၊ တို့၏။
တသ္မိံ တသ္မိံ ခဏေ ဌံ။ သကိစ္စဝသေန၊ မိမိကိစ္စ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အဝဌာန-
ပရိဒီပနံ၊ တည်တံ့ခြင်းကို ပြကြောင်းဖြစ်သောပုဒ်တည်း။ ပဏိဟိတန္တိ၊ ဟူသော
ပုဒ်သည်။ ပစ္စယကိစ္စဝသေန၊ ပစ္စယကိစ္စ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ တေဟိ တေဟိ
ပစ္စယေဟိ၊ ထိုထိုအကြောင်းတို့သည်။ ပကာရတော၊ အားဖြင့်။ နိဟိတံ၊
ထားအပ်၏။ ပဏိဟိတံ၊ ထိုထိုအကြောင်းတရားတို့သည် အပြားအားဖြင့်
ထားအပ်၏။ ဣတိ (ပရိဒီပနံ)၊ ဤသို့သော အနက်ကိုပြကြောင်းဖြစ်သော
ပုဒ်တည်း။ ဝေ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤယထာဌိတံ ယထာပဏိဟိတံပုဒ်တို့၌။ အတ္ထော၊
ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဓာတုသောတိ၊ ကား။ ဓာတုံ ဓာတုံ၊ ဓာတ်တိုင်း
ဓာတ်တိုင်းကို။ ပသဝီအာဒိဓာတု၊ ကိ။ ဝိသုံ ဝိသုံ ကတွာ၊ အသီးအသီးပြု၍။
ပစ္စဝေက္ခတိတိ၊ ကား။ ပတိ ပတိ၊ အသီးအသီး။ အဝေက္ခတိ၊ သက်ဝင်၍ရှု၏။
ဉာဏက္ခန္ဓနာ၊ ဖြင့်။ ဝိနိဗ္ဗုဇိတွာ၊ အသီးအသီးခွဲခြမ်း၍။ ပဿတိ၊ ရှု၏။

ယထာ ဆေကောတိအာဒိနာ၊ ပါဠိဖြင့်။ ပါဠိယာ၊ ၏။ သဒ္ဓတ္ထဝိဝရဏ-
 ဝသေန၊ သဒ္ဓါနက်ကို ဖွင့်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသည်
 သာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္တံ၊ ကို။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ ဘာဝတ္ထဝိဘာဝနဝသေန၊ ဆိုလို
 အပ်သောအနက်ကို ထင်စွာပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ယထာ
 ဂေါသာတကဿာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ပေါသေန္တဿာတိ၊
 ကား။ မံသုပစယပရိမ္ပဟနာယ၊ အသား၏ဆူပြီးလျက် ပျိုးတိုးခြင်းအကျိုးငှါ။
 ကုဏ္ဍကဘတ္တကပ္ပိသဋ္ဌိအာဒိဟိ၊ ဆန်ကဲ့ထမင်းဝါစသည်တို့ဖြင့်။ သံဝေဒန္တဿ၊
 ပျိုးစေ့စဉ်။ ဝဓိတံ မတန္တိ၊ ကား။ ဟိံ သိတံ၊ ညည်းဆဲအပ် သတ်အပ်သည်။
 ဟုတု၊ ဤ။ မတံ၊ သေပြီးသောနှားကို။ စ၊ ဆက်။ မတန္တိ၊ ကား။ မတမတ္တံ၊
 သေပြီးကာမျှဖြစ်သော နှားအကောင်ကို။ တေနေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ တာဝ-
 ဒေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဂါဝိတိ သညာ၊ နှားဟူသော အမှတ်သညာသည်။
 န အန္တရဓာယတိ၊ မကွယ်ပျောက်သေး။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ယာနိ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနိ၊
 တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ဤ။ ဂါဝိသညာ၊ နှားဟူသောအမည်သည်။ (ပဝတ္တတိ၊ ၏။)
 မတမတ္တာယပိ၊ သေပြီးကာမျှဖြစ်သော်လည်း၊ ဝါ၊ လည်းဖြစ်သော။ ဂါဝိယာ၊
 ၏။ ဘေသံ၊ ထိုအင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏။ သန္တိဝေသဿ၊ စုဝေးတည်နေသော အသွင်
 သဏ္ဌာန်၏။ အဝိနဋ္ဌတ္တာ၊ မပျက်စီးသေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဗိလ-
 သောတိ၊ ကား။ ဗိလံ ဗိလံ၊ အဖို့အဖို့ကို။ ကတု၊ ဤ။ ဝိဘဇိတုတိ၊ ကား။
 အဋ္ဌိသင်္ခာတတော၊ အရိုးအပေါင်းမှ။ မံသံ၊ ကို။ ဝိဝေစေတု၊ ကင်းစေပြီး၍၊
 ဝါ၊ ခွဲခွါ၍။ ဝါ၊ ကား။ တတော၊ ထိုအရိုးအပေါင်းမှ။ ဝိဝေစိတံ၊ ကင်းစေအပ်
 ပြီးသော၊ ဝါ၊ ခွဲခွါအပ်ပြီးသော။ မံသံ၊ ကို။ ဘာဂသော၊ အဖို့အဖို့အားဖြင့်။
 ကတု၊ ဤ။ တေနေဝ၊ သာလျှင်။ မံသသညာ ပဝတ္တတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊
 ၏။ အပရိဂ္ဂဟိတကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ သိမ်းဆည်းအပ်ပြီးသောကမ္မဋ္ဌာန်းမရှိသော။
 ပဗ္ဗဇိတဿပိ၊ ရဟန်းဖြစ်သူအား၎င်း၊ ဝါ၊ ဖြစ်စဉ်သော်လည်း။ ဃနဝိနိဗ္ဗော-
 ဂန္တိ၊ ကား။ သန္တတိသမ္မဟကိစ္စဃနာနံ၊ သန္တတိဃန သမ္မဟဃန ကိစ္စဃနတို့ကို။
 ဝိနိဗ္ဗုဇနံ ဝိဝေစနံ၊ အသီး အသီး ခွဲခြားခြင်းကို။ ဝါ၊ ကွဲပျက်ခြင်းကို။
 ဓာတုသော ပစ္စဝေက္ခတောတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ ဃနဝိနိဗ္ဗောဂံ၊
 ဃန၏ အသီး အသီး ကွဲပျက်ခြင်းကို။ ကတု၊ ဤ။ ဓာတုသော၊ အားဖြင့်၊ ဝါ၊
 ဓာတ်တိုင်း ဓာတ်တိုင်းကို။ ဝါ၊ အသီးအသီးသောဓာတ်ကို။ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ၊
 ရှုဆင်ခြင်သည်ရှိသော်။ သတ္တသညာတိ၊ ကား။ အတ္တာနုဒ္ဓိဝသေန၊ ဒိဋ္ဌိ၏
 အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ သော။ သတ္တသညာ၊ သတ္တဝါဟုဖြစ်သော အမှတ်
 သညာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝေါဟာရဝသေန၊ လောက
 ဝေါဟာရ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တသတ္တသညာယပိ၊ ဖြစ်သောသတ္တဝါဟူသော
 အမှတ်သညာ၏လည်း။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ အန္တရဓာနံ၊ ကွယ်ပျောက်ခြင်းသည်။
 ယုတ္တမေဝ၊ တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ယာထာဝတော၊ ဟုတ်မှန်သော

အားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ သနဝိနိဗ္ဗောဂဿ၊ သန၏ အသီးအသီး
ကဲ့ယုက်ခြင်းကို။ သမ္မာဒနတော၊ ပြီးစေခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ အကျိုး။ ဧဝံ၊
ဤသို့ လောကဝေါဟာရ၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော သတ္တဝါဟူသော အမှတ်သညာ
ကင်းပျောက်သည်။ သတိ၊ သော်။ ယထာဝုတ္တဿပဗ္ဗတ္တေန၊ အကြင် အကြင်
ဆိုအပ်ပြီးသော ဥပမာအနက်နှင့်။ ဩပမေယျတ္တော၊ ဥပမေယျအနက်သည်။
အညဒတ္ထ၊ ငင်စစ်။ သံသန္တတိ၊ နီးနှောမိ၏။ သမေတိ၊ ညီညွတ်၏။ တေနော၊
ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဓာတုဝသေနေဝ စိတ္တံ သန္တိဋ္ဌတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၃၀၇။ ဧဝံ၊ သို့။ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ၏။ သင်္ခေပတော၊ အားဖြင့်။
အာဂတဋ္ဌာနံ၊ လာရာဋ္ဌာနကို။ ဒဿေတု၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ဌံ။ ဝိတ္ထာရတော၊
အားဖြင့်။ အာဂတဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဒဿေတု၊ ငှါ။ မဟာဟတ္ထိပဒုပမေ ပနာတိအာဒိ၊
ကို။ [၄၂၉] ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝေန္တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်။ ရာဟုလောဝါဒ-
ဓာတုဝိဘင်္ဂသု၊ တို့၌။ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ၏။ ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။
အာဂမနမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဥပသံဟရတိ၊ ကပ်၍ဆောင်၏။ ဝါ၊ နှိုင်းယှဉ်၏။
သဗ္ဗံ၊ သော။ ဒေသနာနယံ၊ ကို။ န (ဥပသံဟရတိ)၊ ကပ်၍ဆောင်သည်မဟုတ်။
ဝါ၊ နှိုင်းယှဉ်သည်မဟုတ်။ (ကသွာ၊ ကား။) အညထာပိ၊ တပါးသောအပြား
အားဖြင့်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုရာဟုလောဝါဒသုတ်၊ ဓာတုဝိဘင်္ဂသုတ်၊ ဓာတုဝိဘင်း
တို့၌။ ဒေသနာနယဿ၊ ၏။ အာဂတတ္တာ၊ လာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

တကြာတိ၊ ကား။ ယထာဒဿိတေ၊ ပြအပ်ပြီးသော။ တသ္မိံ၊ မဟာဟတ္ထိ-
ပဒုပမပါဌေ၊ ပါဌ်၌။ အဇ္ဈတ္တိကာတိ၊ ကား။ သတ္တသန္တာနပရိယာပနာ၊
သတ္တဝါ၏သန္တာန်၌ အကျုံးဝင်သော။ ။အဇ္ဈတ္တံ ပစ္စုတ္တန္တိ ပဒုပယေနပိ၊
ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းဖြင့်လည်း။ တံတံပါဌိပုဂ္ဂလိကဓမ္မော၊ ထိုထို
အသီးအသီးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌ဖြစ်သောတရားကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊
ကြောင့်။ ဥဘယမ္ပိ နိယကဿ အဓိစေနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊
သို့သော်လည်း။ ဝါ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ သသန္တတိပရိယာပနတယ၊ မိမိသန္တာန်၌
အကျုံးဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တာတိ၊ အတ္တဟူ၍။ ဝါ၊ မိမိကိုယ်ကောင်
ဟူ၍။ (သိမ္မပင်၊ အတ္တနိ-ထက်ကောင်းသည်) ဂဟေတဗ္ဗဘာဝုပဂမနဝသေန၊
ယူအပ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။
အဓိကိစ္စ၊ စွဲမှီ၍။ ပဝုတ္တံ၊ ဖြစ်သောတရားသည်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မည်၏။ (အတ္တ-ဟု
အငေါ်ခံရန် ရည်ရွယ်၍ကဲ့သို့ ဖြစ်သောတရားဟု ဆိုလို၏) တံတံသတ္တသန္တတိ-
ပရိယာပနဘာပ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏သန္တာန်၌ အကျုံးဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
(သိမ္မနှင့် အညီပင်) ပစ္စုတ္တံ၊ မည်၏။ တေနော၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။
အတ္တနိ၊ ပ။ ပစ္စုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကက္ခဋန္တိ၊ ကား။ ကထိနံ၊ ခက်မာ
သောသဘောသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်၊ တံ၊ ထိုခက်မာသောသဘောသည်။

ထဒ္ဓဘာဝေန၊ မာသည၏အဖြစ်ဖြင့်။ သဟဇာတာနံ၊ တကွဖြစ်ကုန်သောရုပ်တို့၏။ ပတိဋ္ဌာ၊ တည်ရာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ထဒ္ဓန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ခရိဂတန္တိ၊ ကား။ ခရိသု ခရသဘာဝေသု၊ မာကြမ်းသောသဘောတို့၌။ ဂတံ၊ ဖြစ်သည်ဘည်း။ ဝါ၊ အတွင်းဝင်သည်ဘည်း။ တပုရိယာပန္နံ၊ ထိုမာကြမ်းသောသဘောတို့၌အတွင်းဝင်သည်။ ခရသဘာဝမေဝ၊ မာကြမ်းသောသဘောသာလျှင်တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပန၊ ဆက်။ ခရသဘာဝံ၊ မာကြမ်းသောသဘောရှိသောဝတ္ထုသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဖရုသာကာရေန၊ ကြမ်းတမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနတော၊ ထင်ခြင်းကြောင့်။ ဖရုသာကာရံ၊ ကြမ်းတမ်းသောအခြင်းအရာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဖရုသန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဒုတိယံ အာကာရဝစနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဥပါဒိန္နံ နာမ၊ နှစ်ရပ်မည်သည်ကား။ သရီရဋ္ဌကံ၊ ကိုယ်၌တည်သော ရုပ်တရားတည်း။ ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုကိုယ်၌ တည်သော ရုပ်တရားသည်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနတံ၊ ဌာန်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဥပါဒိန္နမ္ပိ၊ နှစ်ရပ်မည်သော ရုပ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ အနုပါဒိန္နမ္ပိ၊ သည်လည်း။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တဏှာဒိဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အာဒိန္နဂဟိတပရာမဋ္ဌဝသေန၊ ယူအပ် စွဲလမ်းအပ် မှားယွင်းစွာ သုံးသပ်အပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ ဧတံ၊ ဤကိုယ်၌ တည်သော ရုပ်တရားအပေါင်းသည်။ ဥပါဒိန္နမေဝ၊ မည်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတံ၊ ငါ။ ဥပါဒိန္နန္တိ ဒဠ္ဇံ အာဒိန္နန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ မမန္တိ၊ ငါ၏ ဥစ္စာဟူ၍။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏။ အဟန္တိ၊ ငါဟူ၍။ ပရာမဋ္ဌံ၊ မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ သေယျထိဒန္တိ၊ ပုဒ်သည်။ ကထေတုကမ္ပတာပုစ္ဆာဝါစိ၊ ပုစ္ဆာကိုဟောသော နိပါတ်ပုဒ်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ ကတမန္တိ ဧတိ အတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတေတိ၊ ကား။ ပစ္စာ၊ ၌။ တန္တိ၊ ကား။ အဇ္ဈတ္တိကာဒိဘေဒတော၊ က-အစရှိသော အပြားအားဖြင့်။ ဒဿိတံ၊ ပြအပ်ပြီးသော။ တံပထဝီဓာတု၊ ကို။ ဒဿေန္တောတိ၊ ကား။ ဝတ္ထုဝိဘာဂေန၊ ဆံပင်အစရှိသော တည်ရာဝတ္ထုကို ဝေဘန်သောအားဖြင့်။ ဝါ၊ ဝတ္ထုအပြားအားဖြင့်။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ။မတ္တလုဂံ၊ ကို။ အဋ္ဌိမိဉ္ဇေနော၊ ရိုးတွင်းခြင်ဆီဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဝါ၊ ရေတွက်ခြင်းကြောင့်။ ဣဓ ပါဠိယံ၊ ဤသုတ်ပါဠိ၌။ ဝိသု၊ အသီးအခြား။ ကိဉ္ဇာပိ န ဥဒ္ဓန္တံ၊ အကယ်၍ကား မထုတ်ပြအပ်ပေ။ ပန၊ သော်လည်း။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ၊ ၌။ ဝိသတိယာ၊ သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပရိပုဏ္ဏံ၊ ပြည့်စုံသည်ကို။ ကတွာ၊

၁-အဇ္ဈတ္တိကာ ပထဝီဓာတု-အစရှိသောစကားကို ယူရာ၏။ အဇ္ဈတ္တာဒိဘေဒတော-ဟူ၍ လျှင် သာ၍ကောင်းသည်။ အဇ္ဈတ္တာဒိဘေဒတော၊ တွ-အစရှိသော အထူးအားဖြင့်။ အာဒိ-သဒ္ဓါဖြင့် ပစ္စတ္တကက္ခဋ္ဌ-အစရှိသည်ကို ယူရာ၏။

၍။ ဒေသေတု၊ ငှါ။ ဝိသု၊ အသိးအခြား။ ဂဟိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တမ္ပိ၊
ထိုဦးနှောက် ကောဠာသကိုလည်း။ သင်္ဂဏန္ဓော၊ သိမ်းယူလိုသည် ဖြစ်၍။
(အာဟ-၌စပ်) ထဒ္ဒဘာဝါဓိကတာယ၊ ခက်မာသည်၏အဖြစ် လွန်ကဲသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ပထဝီဓာတုကောဠာသေသုယေဝ၊ တို့၌သာလျှင်။ မတ္ထလုဂ်*၊
ကို။ ပက္ခိပိတော၊ ၍။ “ဝိသတိယာ၊ သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပထဝီ-
ဓာတု၊ ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ၊ သိအပ်၏”
ဟူ၍။ အာဟ၊ အဋ္ဌကထာဆရာဆို၏။ ဝါ၊ ကား။ ယံ ဝါ ပနညမ္ပိ ကိဉ္စိတိ
ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ မတ္ထလုဂ်ဿ၊ ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။
ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤအဋ္ဌကထာပါဠိ၌။ ယံ ဝါ ပနညမ္ပိ
ကိဉ္စိတိ ဣဒံ၊ ဟူသောဤပုဒ်သည်။ ပုဗ္ဗာပရာပေက္ခံ၊ ရှေးနောက်ဝါကျနှစ်ပါး
ကိုင့်၏။ (ဤ၌ တချောင်းပုဒ်မရှိရမည်) မတ္ထလုဂ်*၊ ကို။ ပက္ခိပိတော၊ ၍။
ဝိသတိယာ၊ သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပထဝီဓာတု၊ ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ၏။
ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ယံ ဝါ ပနညမ္ပိ ကိဉ္စိတိ၊ ဟူ၍။
ဝစနတော၊ ဟောတော်မူသောကြောင့်တည်း။ ပုန၊ တဖန်။ ယံ ဝါ ပနညမ္ပိ
ကိဉ္စိတိ၊ ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်။ အဝသေသေသု၊ ကုန်သော။ တီသု၊ ကုန်သော။
[၄၃၀] ကောဠာသေသု၊ တို့၌။ (ပထဝီဓာတု၊ ကို။ သင်္ဂဟိတော၊ ၏။) ဣတိ၊
သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တီသု ကောဠာသေသုတိ၊ ကား။ တိပ္ပကာရေသု၊
ကုန်သော။ ကောဠာသေသု၊ တို့၌။ ဟိ၊ မှန်။ တေ ကောဠာသာ၊ တို့သည်။
တယော၊ သုံးပါးတို့သည်။ န(ဟောန္တိ)၊ မဟုတ်ကုန်။ (ကောဠာသသုံးပါး
မဟုတ်၊ သုံးမျိုးသာဖြစ်သည် ဟု ဆိုလို၏)

ဝိဿန္ဓနဘာဝေနာတိ၊ ကား။ ပဏ္ဍရဏသဘာဝေန၊ ယိုစီးခြင်းသဘော
အားဖြင့်။ အပေါတိတိ၊ ကား။ ဝိသရတိ၊ ပြန့်သွားတတ်၏။ ပပေါတိတိ၊
ကား။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်တတ်၏။ (ဤဋီကာနှင့်အညီ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ အပေါတိ
ပပေါတိတိ-ဟု ရှိသောပါဠိကိုသာ ပါဠိမှန်ဟု သိအပ်၏) စ၊ ဆက်။ တေ
(ပဒဒ္ဒယံ)၊ ဤအပေါတိ ပပေါတိ-ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းကို။ သသမ္ဘာရ-
အာပဝသေန၊ သသမ္ဘာရအာပေါဓာတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။
သော၊ ထိုသသမ္ဘာရအာပေါဓာတ်သည်။ ဝိဿန္ဓနဘာဝေန၊ အဖြင့်ဖြင့်။
သသမ္ဘာရပထဝီသင်္ခါတံ၊ ဟုဆိုအပ်သော။ တံ တံ ဌာနံ၊ ထိုအရပ်သို့။ ဝိသရတိ
စ၊ ပြန့်လည်းပြန့်သွားတတ်၏။ ပါပုဏာတိ စ၊ ရောက်လည်းရောက်တတ်၏။ ဝါ၊
ကား။ လက္ခဏာပဝသေနဝ၊ လက္ခဏာအာပေါဓာတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်

-မတ္ထလုဂ် ပက္ခိပိတော-ဟူသောစကားသည် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ရှိသောကြောင့် အာဟ-၏
အာကာရကဲ့သို့ဖြစ်ပေ၏။ သို့သော် ပထဝီဓာတုကောဠာသေသုယေဝ-ဟူသော ဋီကာဆရာ
၏ အာဓာရစကားနှင့် တစပ်တည်းဖြစ်နေသောကြောင့် ၎င်းကို ဋီကာစကားဟုယူ၍
အာဟ-နှင့်စပ်မှ စကားရော အနက်အဓိပ္ပါယ်ပါချောသည်။

သာလျှင်။ (တေံ ပဒဒ္ဓယံ၊ ကိံ။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။) ဟိ၊ မှန်။ သောပိ၊ ထိုလက္ခဏာ အာပေါဓာတ်သည်လည်း။ သဟဇာတအညမညနိဿယာဒိပစ္စယတာယ၊ နိဿယအစရှိသော သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သေသဘူတတ္တယသင်္ခါတံ၊ ကြွင်းသောဘုတ်သုံးခုတို့၏ အပေါင်းဟုဆိုအပ်သော။ တံ တံဌာနံ၊ သို့။ ဒြဝဘာဝသိဒ္ဓေန၊ အရည်အဖြစ်ဖြင့်ပြီးသော။ ဝိဿန္ဓနဘာဝေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ အာဗန္ဓတ္တံ စ၊ ဖွဲ့စည်းသည်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ အာသတ္တတ္တံ စ၊ ငြိကပ်သည်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ အဝိပ္ပကိဏ္ဍဉ္စ၊ ဖရိုဖရဲမကြဲသည်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ ကရောန္တော၊ လျက်။ (သိမ္မန္တံအညီပင်) အပေါ့တိ၊ ဧ။ ပပေါ့တိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗတ္တံ၊ သို့။ အရဟတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ ဤတွင်တရပ်ပြီး၏။

တေဇနဝသေနာတိ၊ ကား။ နိသိတဘာဝေန၊ သွေးအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ တိက္ခဘာဝေန၊ ထက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တနယေနာတိ၊ ကား။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာဒိဝသေန နာနာဝိဓေသုတိ၊ ဟူ၍။ အာပေါဓာတုယံ၊ ဓာတ်၌၊ ဝါ၊ အာပေါဓာတုနိဒ္ဒေသ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ကုပိတေနာတိ၊ ကား။ ခုဘိတေန၊ ချောက်ချားပျက်စီးသော။ ဥသုမဇာတောတိ၊ ကား။ ဥသ္မာဘိဘူတော၊ ကိုယ်ငွေ့သည် လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်အပ်သည်။ ဇီရတိတိ၊ ကား။ ဇိဏ္ဏော၊ အိုမင်းရင့်ယော်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တေဇောဓာတုဝသေန၊ ဖြင့်။ လဗ္ဘမာနာ၊ သော။ ဣမသ္မိံ ကာယေ၊ ၌။ ဇရာပဝတ္တိ၊ ဇရာ၏ဖြစ်ခြင်းကို။ ပါကဋ္ဌဇရာဝသေန၊ ထင်ရှားသော ဇရာ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝေဒိဘဗ္ဗာ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဣန္ဒြိယဝေကလ္လတန္တိအာဒိ၊ ကိံ။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ သရီရေ၊ ၌။ ပကတိဥသုမံ၊ ပကတိကိုယ်ငွေ့ ကိံ။ အတိက္ကမိတွာ၊ ၍။ ဥက္ခဘာဝေါ၊ ပူသည်၏ အဖြစ်သည်။ သန္တာပေါ၊ မည်၏။ သရီရဿ၊ ကိံ။ ဒဟနဝသေန၊ ပူလောင်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တော၊ သော။ မဟာဒါဟော၊ ကြီးစွာသောပူလောင်ခြင်းသည်။ ပရိဒါဟော၊ မည်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဧတေသံ၊ ဤသန္တာပတေဇော ဒါဟတေဇောတို့၏။ ဝိသေသော၊ တည်း။ စ၊ တနည်းကား၊ ဝါ၊ ဆက်။ ယေန ဇီရိယတိတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ (အတ္ထော-၌စပ်) ကောဟိကောဒိဇရရောဂေန၊ တရက်ချန်ဖျား အစရှိသောအဖျားရောဂါဖြင့်။ ဇရိယတိ၊ ဖျားစေအပ်၏။ ဝါ၊ ဖျား၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ အတ္ထော၊ သည်။ ယုဇ္ဇတိ၊ ဧ။ (ဤအလိုအားဖြင့် သန္တပ္ပနတေဇောနှင့် ထပ်တူဖြစ်နေ၏) သတက္ခတ္တံ၊ အကြိမ်တရာ၊ ဝါ၊ အကြိမ်များစွာ။ တာပေတွာ တာပေတွာ၊ ပူစေ၍ ပူစေ၍၊ ဝါ၊ နွေး၍နွေး၍။ သိတုဒကော၊ ၌။ ပက္ခိပိတွာ၊ ၍။ ဥဒ္ဓဋ္ဌာ၊ ထုတ်အပ်သော။ သပ္ပိ၊ ထောပတ်သည်။ သတဓောတသပ္ပိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အသိတန္တိ၊ ကား။ ဘုတ္တံ၊ စားအပ်သော။ ခါယိတန္တိ၊ ကား။ ခါဒိတံ၊ ခဲအပ်သော။ သာယိတန္တိ၊ ကား။ အဿာဒိတံ၊ သာယာအပ် လျက် အပ်သော။ သမ္မာ ပရိပါကံ ဂစ္ဆတိတိ၊ ဟူသောစကားကို။ သမဝေပါကိနိယာ၊

အညီအမျှကြေကျက်စေသော။ ဂဟဏိယာ၊ ပါစကတေဇောဓာတ် ဟူသော
ဝမ်းမီး၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ အသမ္မာပရိပါကောပိ၊
ကောင်းစွာ မကြေကျက်ခြင်းကိုလည်း။ ဝိသမဝေပါနိယာ၊ မညီညွတ်
ကြေကျက်စေတတ်သော။ တဿာ ဝေ၊ ထိုပါစကတေဇောဟူသော ဝမ်းမီး၏
သာလျှင်။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ရသဒိဘာဝေနာတိ၊ ကား။
ရသရုခိရမံသမေဒနာရုအဋ္ဌိအဋ္ဌိမိဉ္ဇသုက္ကဝသေန၊ အရည် အသွေး အသား
အဆီ အကြော အရိုး ခြင်ဆီ သက်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိဝေကန္တိ၊ ကား။
ပုထုဘာဝံ၊ အသီးအခြား၏အဖြစ်သို့။ အညမညံ၊ ချင်း။ ဝိသဒိသဘာဝံ၊ မတူ
သည်၏အဖြစ်သို့။ ဟိ၊ ချဲ့။ အသိတာဒိဘေဒဿ၊ စားအပ်သောအာဟာရစသည်
အပြားရှိသော။ အာဟာရဿ၊ ၏။ ပရိဏာမေ၊ ပြောင်းလဲခြင်းရင့်ခြင်းသည်။
(သတိ၊ သော်။) ရသော၊ အရည်ဓာတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအာဟာ
ရ၏ ပြောင်းလဲခြင်းရင့်ခြင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ ရှိ။ ရသဓာတု၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။
ဣတိ အတ္တော၊ (အာဟာရဿ ပရိဏာမေ ရသော ဟောတိ ဟူသောပါဌ်၏)
အနက်တည်း။ ဝေ၊ တူ။ ရသဿ၊ ရသဓာတ်၏။ ပရိဏာမေ၊ သည်။ (သတိ၊
သော်။) ရုခိရံ၊ အသွေးသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ ကို။
နေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဝါယနဝသေနာတိ၊ ကား။ သမုဒီရဏဝသေန၊ လှုပ်ရှားသည်၏အစွမ်း
အားဖြင့်။ ဝါ၊ လှုပ်ရှားစေသည် (တွန်းကန်သည်)၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝါ၊
တနည်း။ သဝေဂမနဝသေန၊ အဟုန်နှင့်တကွသွားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။
ဝါ၊ ပြေးသွားသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥဂ္ဂါရဟိက္ကာဒိတိတ္ထေ၊ ဟူသောဤပါဌ်၌။
အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဥဒ္ဓေကခိပနာဒိပဝတ္တနကဝါတာနံ၊ လေချဉ်တက်ခြင်း^၁
ချေဆတ်ခြင်း စသည်တို့ကို ဖြစ်စေတတ်သော လေတို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။
[၄၃၁] ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဥစ္စာရပဿာဝါဒိတိ (တ္ထေ)၊ ၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။
ပိတ္တသေမှလသိကာကေဝလဒုဂ္ဂန္ဓာဒိနိဟရဏကာနံ၊ သည်းခြေ သလိပ် အစေး
သက်သက်သော အနံ့ဆိုးစသည်တို့ကို ထုတ်ဆောင်တတ်သော လေတို့ကို။
သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ကုစ္ဆိ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥဒရပရိယာယော၊ ဥဒရ-
သဒ္ဓါ၏ ပရိယာယ်သည်။ ဝါ၊ ဝမ်း၏အမည်သည်။ ယဒိပိ (ဟောတိ)၊ ၏။ ပန၊
သော်လည်း။ ကောဋ္ဌ-သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ အန္တန္တရဿ၊ အူ၏အတွင်းအရပ်၏။
ဝုစ္စမာနတ္တာ၊ ဆိုအပ်လဘုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဒဝသိဋ္ဌော၊ ထိုအူ၏အတွင်း

၁-အဘိဓာန် ၄၆၈-ဂါသာ၏နိဿယတို့၌ ဥဠေက၊ ဥဂ္ဂါရ-ဣတိ-ထိုးခြင်း-လေအန်ခြင်း-ဟု
ပြထားသော်လည်း ဤ၌ကား ဣတိ-ထိုးခြင်းအနက်ဟော ဟိက္ကာ-ပုဒ်နှင့်တွဲလျက် အနက်ထူး
အဖြစ်ဖြင့် ပြထားသောကြောင့် ဥဒ္ဓေက-၏အရ လေချဉ်တက်ခြင်း-လေအန်ခြင်းသာ
သင့်၏။ ဥဂ္ဂါရ-၏အရလည်း ပျို့အန်ခြင်းသာသင့်သည်။

အရပ်မှကြွင်းသော။ ဥဒရပ္ပဒေသော၊ ဝမ်းအရပ်ကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ကုစ္ဆိ-
သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်၊ ဝုစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကုစ္ဆိသယာ။ပ။ ဗဟိဝါတာတိ၊
ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သမိဉ္ဇနပသာရဏာဒိတိ(ဧတ္ထ)၊ ၌။ အာဒိ-သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။
အာလောကနဝိလောကေနဥဒ္ဓရဏာတိဟရဏာဒိကာ၊ တည့်တည့်ကြည့်ခြင်း
စောင်းငဲ့၍ ကြည့်ခြင်း ခြေကိုကြခြင်း လှမ်းခြင်း အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗာ၊
ကုန်သော။ ကာယိကကိရိယာ၊ ကိုယ်ဖြင့်ပြုအပ်သော အမှုအရာတို့ကို။ သင်္ဂဟိ-
တာ၊ ကုန်၏။ အဿာသပဿာသာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာဝါတိ ဧတေန၊ ဤပါ၌
ဖြင့်။ အဿာသပဿာသာနံ၊ တို့၏။ သရီရံ၊ ကိုယ်ကို။ မုဉ္ဇိတူ၊ လွှတ်၍။
ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒိပေတိ၊ ပြ၏။ ဟိ၊ မှန်။
ဗဟိဒ္ဓါ၊ ကိုယ်၏အပြင်ပ၌။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဿ၊ စိတ္တဇရုပ်၏။ သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်
သင့်ခြင်းသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ယဒိ ဧဝံ၊ ယင်းသို့
ဖြစ်ခဲ့သော်။ ပဿာသောတိ။ပ။ ပဝတ္တတိတိ ဝစနံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။
ကထံ၊ သို့။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။) တံ၊ ထိုစကားကို။
နိက္ခမနာကာရေန၊ ထွက်သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တိယာစ၊ ဖြစ်ခြင်း၏
၎င်း။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဿ၊ စိတ္တဇရုပ်၏။ သန္တာနေ၊ ၌။ ပဝတ္တဉာဏသမုဋ္ဌာနဿ စ၊
ဖြစ်သော ဉာဏဇရုပ်၏၎င်း။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။
ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သဗ္ဗတ္တာတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ အာပေါဓာတုအာဒိနံ၊ ကုန်
သော။ တိဿန္တံ၊ ကုန်သော။ ဓာတုနံ၊ တို့၏။ နိဒ္ဒေသံ၊ ကို။ သန္တာယ၊ ၍။
အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌တို့တွင်။ အာပေါဓာတုနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ယံ ဝါ
ပနညမ္ပိတိ ဣဒိနာ၊ ဟူသော ဤပါ၌ဖြင့်။ (သိမ္မုနုဒ်အညီပင်) သမ္ဘဝဿ၊
သုက်ကို။ (သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) တေဇောဓာတုနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။
သရီရေ၊ ၌။ ပါကတိကဉာဏဿ၊ ပကတိအားဖြင့်ဖြစ်သော ကိုယ်ဉာဏ်ကို။
(သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) ဝါယောဓာတုနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဓမ္မနီဇာလာ-
နုသဋ္ဌဿ၊ သွေးကြောကွန်ရက်သို့ အစဉ်လျှောက်၍ပြန့်သွားသော။ တတ္ထ တတ္ထ၊
ထိုထိုအရပ်၌။ စမ္မခိလပိဋကဒိနိဗ္ဗတ္တကဝါယုနေ၊ အရေငုတ်ဝက်ခြံ စသော
အဖုအလုံးစသည်တို့ကို ဖြစ်စေတတ်သော လေတို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊
၏။ သမိဉ္ဇနာဒိနိဗ္ဗတ္တကဝါတာ၊ ကွေးခြင်းအစရှိသည်တို့ကို ဖြစ်စေတတ်သော
လေတို့သည်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ယဒိ
ဧဝံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်ခဲ့သော်။ ပုရိမာ ပဉ္စ စတုသမုဋ္ဌာနာတိ ဝစနံ၊ ဟူသောစကား
ကို။ ကထံ၊ သို့။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးငြားအံ့။) ဟိ၊ အဖြေ
ကို ဆိုဦးအံ့။ သမိဉ္ဇနာဒိနိဗ္ဗတ္တကာ ဧဝ၊ ကွေးခြင်းစသည်တို့ကို ဖြစ်စေတတ်
သော လေတို့သည်သာလျှင်။ အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနေ၊ သို့အစဉ်လျှောက်တတ်ကုန်

သော။ ဝါတာ၊ တို့သည်။ န(ဟောန္တိ)၊ ကုန်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ တဒညေပိ၊ ထိုမှတပါးသော လေတို့သည်လည်း။ (အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနော၊ မည် ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိရောဓော၊ ဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ဣတိတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဝုတ္တပ္ပကာရပရာမသနံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြား ကို သုံးသပ်ကြောင်းဖြစ်သော ပုဒ်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိသတိယာ အာကာရေဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဧတ္ထာတိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ (အတ္ထော- ဌံ စပ်) ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ အာဂတေ၊ သော။ တေသ္မိံ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ဌံ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တေန၊ ထိုတ္ထေ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ (ဒဿိတံ ဟောတိ-ဌံ စပ်) အယံ ဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ မဟာဟတ္ထိ- ပဒုပမဿေဝ၊ ၏သာလျှင်။ (အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ၊ သည်။) န၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ ကား။ မဟာရာဟုလောဝါဒဓာတုဝိဘင်္ဂသုတ္တာနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ ဟောတိယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿိတံ၊ အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘာဝနာနယေပိ၊ ဌ်လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ တထာ ဟိ၊ ပင်လျှင်။ ဧဝံ ရာဟုလောဝါဒဓာတုဝိဘင်္ဂသုပီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ရှေး၌ ဆိုအပ် ခဲ့ပြီ။

၃၀၈။ ဘာဝနာနယေတိ၊ ကား။ ဘာဝနာယ၊ ပွားစေခြင်း၏။ ဝါ၊ ကို။ နယေ၊ သိကြောင်းဖြစ်သောနည်း၌။ ယေန၊ အကြင်အစီအရင်ဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာန- ဘာဝနာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွားစေခြင်းသည်။ ဣဇ္ဈတိ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံ၏။ တသ္မိံ ဘာဝနာဝိဓိမ္ပိ၊ ထိုဘာဝနာအစီအရင်၌။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ဌံ။ ။ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တိက္ခပညော၊ တိက္ခပညာပုဂ္ဂိုလ်။ နာတိတိက္ခပညော၊ ပညာပုဂ္ဂိုလ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓာနံ၊ ကုန်သော။ ယေသံ ဣမေသံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ ဤသို့သော အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဒွိဓာ၊ အားဖြင့်။ အာဂတံ၊ ၏။ ဒွိဓာ၊ အားဖြင့်။ ဒေသိတံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ကမ္မဋ္ဌာနာဘိနိဝေသောပိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို စ၍ နှလုံးသွင်းခြင်းကို လည်း။ ဒွိဓာဝ၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းကို စ၍ နှလုံးသွင်းခြင်းနှစ်ပါးကို။ တာဝ၊ စွာ။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ တိက္ခပညဿ ဘိက္ခုနောတိအာဒိ၊ ကို။ [၄၃၂] အာရဒ္ဓံ၊ အပ်၏။ လောမာ ပထဝီဓာတုတိတိ ဧတ္ထ၊ ဓာတုတိ-ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ဣတိ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ အာဒိအတ္ထော၊ အစဟူသောအနက်ရှိ၏။ ဧဝံ ဝိတ္ထာရတော ဓာတုပရိဂ္ဂဟောတိ၊ ကား။ ကေသာ။ပ။ ပထဝီဓာတုတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဒွါတ္ထောလီသာယ၊ သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာန- ပရိဂ္ဂဟော၊ ဓာတ်ကမ္မဋ္ဌာန်းကို သိမ်းဆည်းခြင်းသည်။ ပပဉ္စတောတိ၊ ကား။

ဒန္တတော သဏိကတော၊ နှေးကွေးလေးဖင့်သောအားဖြင့်။ ယံ ထဒ္ဓလက္ခဏန္တိ၊ ကား။ ကေသာဒိသု၊ တို့၌။ ယံ ထဒ္ဓလက္ခဏံ ကက္ခဋ္ဌဘာဝေါ၊ အကြင်ခက်မာ သည်၏အဖြစ်သည်။^၁ ဝါ၊ အကြင်ခက်မာခြင်းသဘောသည်။^၂ ယံ အာဗန္ဓန- လက္ခဏန္တိအာဒိသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဒေသေ နယော၊ ပင်တည်း။ ဧဝံ မနသိ ကရောတောတိ၊ ကား။ ဝတ္ထု၊ ကို။ အနာမသိတွာ၊ မူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ လက္ခဏ- မတ္တတော၊ လက္ခဏာမျှအားဖြင့်။ မနသိကာရံ၊ ကို။ ပဝတ္တေန္တဿ၊ ဖြစ်စေ သည်ရှိသော်။ အဿာတိ၊ ကား။ တိက္ခပညဿ၊ ထက်သောပညာရှိသောရဟန်း အား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပါကဋံ ဟောတိတိ၊ ကား။ ယောဂကမ္မဿ၊ အားထုတ်ခြင်း အမှု၏။ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘူတံ၊ ဖြစ်ရာဋ္ဌာနဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တဒေဝ လက္ခဏံ၊ ထို ကက္ခဋ္ဌဘာဝစသော လက္ခဏာသည်သာလျှင်။ ဝိဘူတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။^၃ ဝါ၊ တနည်း။ တဿ လက္ခဏဿ၊ ထိုလက္ခဏာ၏။ သုဠ၊ စွာ။ ဥပဋ္ဌာနတော၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုလက္ခဏာကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ပာတ္တမာနံ၊ သော။ မနသိကာရ- သခါတံ၊ ဟုဆိုအပ်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဝိဘူတံ၊ သည်။ ဝိသဒံ၊ သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။^၄ (ကသ္မာ၊ မူကား။) တိက္ခပညဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဣန္ဒြိယပါဠဝေန၊ တို့၏ထက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ရုစိ-၌စင်) သမိတ္တရုစိ- ဘာဝတော၊ အကျဉ်းကိုနှစ်သက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သဗ္ဗသော၊ ခပ် သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝါ၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ မန္တပညဿ၊ နဲ့ သော ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဘာဝနာဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ န ဣဇ္ဈတိ၊ စုံ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နာတိတိက္ခပညဿာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ (မန္တပညဿ-ဟု မဆို ခြင်း၏ အကြောင်းကို ပြသည်) ဧဝံ မနသိ ကရောတောတိ၊ ကား။ ပုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သခေပတော၊ အားဖြင့်။ မနသိ ကရောတော၊ သော်။ အန္ဓကာရံ အဝိဘူတံ ဟောတိတိ၊ ကား။ အနုပဋ္ဌာနတော၊ မထင်ခြင်းကြောင့်။ အန္တံ ဝိယ၊ ဉာဏ်အမြင်ကန်းသကဲ့သို့။ ကရောန္တံ၊ လျက်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ အပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ ပုရိမနယေနာတိ၊ ကား။ ကေသာ ပထဝီဓာတူတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဝတ္ထုအာမသနေန၊ ဆံပင်အစရှိသော ဝတ္ထုကို သုံးသပ်သောအားဖြင့်။ ဝိတ္တာ- ရတော၊ အားဖြင့်။ မနသိ ကရောန္တဿ၊ သော်။ ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) နာတိတိက္ခပညဿ၊

၁-ဤအနက်၌ ထဒ္ဓဘာဝလက္ခဏံ-ဟု ဆိုလိုလျက် ဘာဝ-ပုဒ်ကို ချေထားသည်ဟု ဆိုလို၏။

၂-ဤအနက်၌ ဘာဝ-ကို သဘာဝ-ဟောဟု ယူအပ်၏။ ဤသို့သဖြင့်သည် ဆိုလတုံသော အာဗန္ဓနလက္ခဏံ-စသော ပုဒ်တို့နှင့် သာ၍သင့်လျော်၏။

၃-ဤစကားဖြင့် ရှုအပ်သောအာရုံကို ကမ္မဋ္ဌာန်းဟု ဆိုသည်။

၄-ဤစကားဖြင့် ရှုသော အာရမ္မဏိကစိတ္တုပ္ပါဒ်ကို ကမ္မဋ္ဌာန်းဟု ဆိုသည်။

ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အခိပ္ပနိသန္တိတယ၊ လျင်စွာမဆင်ခြင်နိုင် မသိနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ရုစိ - ဌိ စပ်) ဝိတ္တာရရုစိဘာဝတော၊ အကျယ်ကို နှစ်သက် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဣဒါနိ၊ ဌိ။ ယထာဝုတ္တမတ္တံ၊ ကိ။ ဥပမာယ၊ ဖြင့်။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ငှါ။ ယထာ ဒွိသု ဘိက္ခုသုတိအာဒိ၊ ကိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ပေယျာလ- မုခန္တိ၊ ကား။ ပေယျာလပါဠိယာ၊ ၏။ မုခဘူတံ ဒွါရဘူတံ၊ အဝင်ဝဒွါရသဖွယ် ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ သိကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အာဒိတော၊ ဌိ။ ဝါရံ ဝါ၊ တခုသောဝါရကိုသော်၎င်း။ ဝါရဒွယံ ဝါ၊ ဝါရနှစ်ခုတို့၏အပေါင်းကိုသော်၎င်း။ ဝိတ္တာရေဘူတံ၊ ကား။ အနဝသေသတော၊ အားဖြင့်။ သဇ္ဈာယိတော၊ ပြီး၍။ ဥဘတောကောဋ္ဌိဝသေနေဝါတိ၊ ကား။ တဿ တဿ ဝါရဿ၊ ထိုထိုဝါရ၏။ အာဒိအန္တဂ္ဂဟဏာသေနေဝ၊ အစအဆုံးကို ယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဩဠာပရိယာဟတမတ္တန္တိ၊ ကား။ ဩဠာနံ၊ တုံ၏။ သမ္ပုသနမတ္တံ၊ ထိရံမျှကို။ ။ ဂန္ထပရိဝတ္တနေ၊ ကျမ်းဂန်ကိုပြန်လှန်ရွတ်ဆိုရာ၌။ တိက္ခပညဿ၊ သော။ ဘိက္ခု- နော၊ အား။ သင်္ခေပေါ၊ သည်။ ရုစ္စတိ၊ နှစ်သက်၏။ ဝါ၊ လျော်၏။ ဝိတ္တာ- ရော၊ သည်။ န (ရုစ္စတိ)၊ နှစ်သက်။ ဣတရဿ စ၊ ဤမှတစ်ပါးသောနာတိ- တိက္ခပညာရဟန်းအားလည်း။ ဝိတ္တာရော၊ သည်။ ရုစ္စတိ၊ ၏။ သင်္ခေပေါ၊ သည်။ န (ရုစ္စတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဘာဝနာနယေပိ၊ ၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူ ပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပမာသံသန္ဓနံ၊ ဥပမာနှီးနှောခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တိက္ခပညဿ၊ တိက္ခပညာပုဂ္ဂိုလ် အား။ သင်္ခေပေါ၊ အကျဉ်းသည် ၎င်း။ နာတိဘိက္ခပညဿ၊ အား။ ဝိတ္တာ- ရော စ၊ သည်လည်း။ သပ္ပါယော၊ လျောက်ပတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကိ။ အနုယုဋ္ဌိတုကာမဿ၊ အားထုတ်ခြင်းငှါအလိုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သီလဝိသောဓနာဒိပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ သီလဝိသောဓနအစရှိသောပုဗ္ဗကိစ္စကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သဗ္ဗာကာရသမ္ပန္နံ၊ အလုံးစုံသောအခြင်းအရာအားဖြင့်ပြည့်စုံ သော။ တံ၊ ထိုပုဗ္ဗကိစ္စကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌိ။ ပုတ္တမေဝ၊ တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣစ၊ ဤအရာ၌။ (တံ၊ ထိုပုဗ္ဗကိစ္စကို။) န အာမဋ္ဌံ၊ မသုံးသပ်- မဆိုအပ်။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဝေကဋ္ဌကာယဿ စ၊ ဆိတ် ငြိမ်ရာ၌တည်သောကိုယ်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဝိဝေကဋ္ဌစိတ္တဿေဝ စ၊ ဆိတ် ငြိမ်ရာ၌တည်သော စိတ်ရှိသည်သာလျှင်လည်းဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဘာဝနာ၊ သည်။ [၄၃၃] ဣဇ္ဈတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ ဣတရဿ၊ ဤမှတစ်ပါးသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ န (ဣဇ္ဈတိ)၊ မပြည့်စုံ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒုဘယံ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကို။ ဒသေန္နေ၊ ၍။ ရဟောဂတေန ပဋိသလ္လိနနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ရဟောဂတေနာတိ၊ ကား။ ရဟသိ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌၊ ဝါ၊ သို့။ ဂတေန၊

ကပ်လျက်။ ကောက်နာ၊ တယောက်ထီးတည်း။ ဘာဝနာနုက္ကလဋ္ဌာနံ၊ ဘာဝနာ အားလျောက်ပတ်သောအရပ်သို့။ ဥပဂတေန၊ ကပ်လျက်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပဋိသန္ဓိနနာတိ၊ ကား။ ပတိ ပတိ ပုထုတ္တာရမ္ပဏတော၊ အသီး အသီးအသူးထူးသောအာရုံမှ။ စိတ္တံ၊ ကို။ နိဿေတော၊ တားမြစ်၍။ ကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌။ သလ္လိနန၊ ကောင်းစွာကပ်ငြိသည်ဖြစ်၍။ တတ္ထ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌။ သံသိလံဋ္ဌစိတ္တေန၊ ကောင်းစွာကပ်ငြိသောစိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ (ဤဋီကာပါဌ်နာ ၂၁၉-၌ ပြခဲ့သော အဖွင့်ကသာ၍ရှင်းသည်) သကလမ္ပိ၊ ပ။ အာဝဇ္ဇေတာတိ၊ ကား။ ပါဒတလာ၊ ခြေဖဝါးအပြင်မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌၊ ဝါ၊ အထက်ပိုင်းဖြစ်သော။ ကေသမတ္ထကော၊ ဆံဖျားမှ။ အဓော၊ အောက်၌၊ ဝါ၊ အောက်ပိုင်းဖြစ်သော။ တိရိယံ၊ ဖီလာအားဖြင့်။ တစပရိယန္တံ၊ အရေလျင်အဆုံးရှိသော။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ အတ္တနေ၊ ၏။ ကရဇကောယံ၊ ကရဇကောယကို။ ဓာတုဝသေန၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊ လျက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ ကာယော၊ သည်။ စာတုမဟာဘူတိကော၊ လေးပါးသောမဟာဘူတတို့ဖြင့်ပြီး၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမသ္မိ ကာယေ၊ ၌။ ပဏ္ဍိဓာတု၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ပ။ ဝါယောဓာတု၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ စတုမဟာဘူတဝသေန၊ အားဖြင့်။ သမန္နာဟရိတွာ၊ ဆင်ခြင်၍။ ဣတိ၊ သည်ကား။ အတ္ထော၊ နက်တည်း။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တာသံ ဓာတုနံ၊ တို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ လက္ခဏတော စ၊ အားဖြင့်၎င်း။ ဥပဋ္ဌာနာကာရတော စ၊ ထင်သောအခြင်းအရာအားဖြင့်၎င်း။ မနသိကာရဝိဓိ၊ နှလုံးသွင်းပုံအစီအရင်ကို။ ဒဿေတု၊ ပြခြင်းငှါ။ ယောဣမသ္မိ ကာယေတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ထဒ္ဓဘာဝေါတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ လက္ခဏံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ထဒ္ဓလက္ခဏာ၊ ခက်မာသည်၏ အဖြစ်လျှင် လက္ခဏာရှိ၏။ ခရဘာဝေါတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနာကာရံ၊ ထင်သော အခြင်းအရာကို။ (အာဟ၊ ၏။) ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗာကာရံ၊ ယူအပ်သော အခြင်းအရာကို။ (အာဟ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဥပဋ္ဌာနာကာရံ ဟူသောပုဒ်၏ အနက်တည်း။ အာပေါဓာတုယာ၊ ၏။ ပဉ္စရဏသဘာဝတ္တာ၊ ယိုစီးခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒြဝဘာဝေါ၊ အရည်၏အဖြစ် သည်။ လက္ခဏံ၊ တည်း။ အာဗန္ဓနံ၊ ဖွဲ့စည်းခြင်းသည်။ ဥပဋ္ဌာနာကာရော၊ ထင်သော အခြင်းအရာတည်း။ တေဇောဓာတုယာ၊ ၏။ ဥသ္မာသဘာဝတ္တာ၊

၁-ဤ၌ ဥပဋ္ဌာနာကာရ၊ ဂဟေတဗ္ဗာကာရ-ဟူသည်မှာ ပစ္စုပဋ္ဌာန်ပင်ဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့် ပစ္စုပဋ္ဌာန်ဖြင့် ရှုပုံကို ပြသည်ဟူ၍လည်း မှတ်အပ်၏။

အပ္ပဋ္ဌေသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဏှဘာဝေါ၊ ပူသည်၏အဖြစ်သည်။ လက္ခဏံ၊ တည်း။ ပရိပါစနံ၊ ရင့်ကျက်စေခြင်းသည်။ ဥပဋ္ဌာနာကာရော၊ တည်း။ ဝါယောဓာတုယာ၊ ၏။ ဥပတ္တမ္ဘနသဘာဝတ္တာ၊ ထောက်ကန်ခြင်း သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိတ္တမ္ဘနံ၊ ထောက်ကန်ခြင်းသည်။ လက္ခဏံ၊ တည်း။ သမုဒိရဏံ၊ ရွှေ့ခြင်း တွန်းခြင်းသည်။ ဥပဋ္ဌာနာကာရော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဥပဋ္ဌာနာကာရောနာမ၊ မည်သည်ကား။ ဓာတုနံ၊ တို့၏။ သင်္ကစ္စကရဏဝသေန၊ မိမိကိစ္စကို ပြုသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဉာဏဿ၊ အား။ ဝိဘူတဘာဝော၊ ထင်သော အခြင်းအရာတည်း။ ပန၊ မေးခွန်းထုတ်၍ ရှင်းဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဘယဂ္ဂဟဏံ၊ လက္ခဏာနှင့် ဥပဋ္ဌာနာကာရ နှစ်ပါးစုံကို ယူခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယတော၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အလိုအဇ္ဈာသယကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ ဧကစ္စဿ၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ မနသိ ကရောန္တဿ၊ သော်။ တာ၊ ထိုဓာတ်တို့သည်။ သဘာဝတော၊ အားဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗတံ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧကစ္စဿ၊ အား။ သင်္ကစ္စကရဏတော၊ မိမိကိစ္စကို ပြုသော အားဖြင့်။ (ဂဟေတဗ္ဗတံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။)^၁ ယော၊ ယင်းသို့သော မိမိကိစ္စကို ပြုခြင်းကို။ ရသောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္ဆတိ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုလက္ခဏာနှင့် ရသနှစ်ပါးတို့တွင်။ အယံ ယောဂီ၊ သည်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ မနသိ ကရောန္တော၊ သော်။ အာဒိတော၊ ၌။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ သလက္ခဏတောပိ၊ မိမိ၏လက္ခဏာအားဖြင့်၎င်း။ သရသတောပိ၊ မိမိ၏ရသအားဖြင့်၎င်း။ ပရိဂ္ဂဟာတိ၊ သိမ်းဆည်း၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ယော ဣမသ္မိံ ကာယေ။ပ။ ပရိဂ္ဂဟေတွာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌။ ပရိဂ္ဂဟေတွာတိ၊ ကား။ ပရိဂ္ဂါဟကဘူတေန၊ ပိုင်းခြား၍ယူတတ်သော တရားဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ လက္ခဏတော ဝါ၊ အားဖြင့်သော်၎င်း။ ရသတော ဝါ၊ အားဖြင့်သော်၎င်း။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ၊ ပိုင်းခြား၍။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ တာဝ၊ စွာ။ သံခိတ္တတော၊ အားဖြင့်။ ဘာဝနာနယော၊ ၌။ ကမ္မဋ္ဌာနာဘိနိဝေသော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုစ၍ နှလုံးသွင်းခြင်းတည်း။

ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းဆည်းပြီး၍။ ဝါ၊ ပိုင်းခြားယူပြီး၍။ ဣမသ္မိံ ကာယေ၊ ၌။ ထဒ္ဒဘာဝေါ ဝါ၊ ခက်မာသည်၏အဖြစ်မူလည်း ဖြစ်သော။ ခရဘာဝေါ ဝါ၊ ကြမ်းတမ်းသည်၏အဖြစ်မူလည်း ဖြစ်သော။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဒြဝဘာဝေါ ဝါ၊ အရည်၏အဖြစ်မူလည်း ဖြစ်သော။ အာဗန္ဓနဘာဝေါ ဝါ၊ ဖွဲ့စည်းသည်၏

၁-ဤစကားဖြင့် ရသဖြင့်ရှိ၍ ပစ္စုပဋ္ဌာန်အားဖြင့် ကင်ပုံကို ပြသည်ဟု ယူအပ်၏။

အဖြစ်မူလည်း ဖြစ်သော။ အာပေါဓာတု သည်။ (အတ္ထိ၊ ဧ။) ဥဏှဘာဝေါ
ဝါ၊ ပူသည်၏အဖြစ်မူလည်း ဖြစ်သော။ ပရိပါစနဘာဝေါ ဝါ၊ ရင့်ကျက်
စေသည်၏အဖြစ်မူလည်း ဖြစ်သော။ တေဇောဓာတု သည်။ (အတ္ထိ၊ ဧ။)
[၄၃၄] ဝိတ္ထမ္ဘနဘာဝေါ ဝါ၊ ထောက်ကန်သည်၏အဖြစ်မူလည်း ဖြစ်သော။
သမုဒီရဏဘာဝေါ ဝါ၊ ရွှေရှားတွန်းကန်သည်၏အဖြစ်မူလည်း ဖြစ်သော။
ဝါယောဓာတု သည်။ (အတ္ထိ၊ ဧ။) ဣတိ ဧဝံ သို့။ လက္ခဏာဒီဟိ၊ တို့နှင့်။
(အာဒိ-သဒ္ဓါဖြင့် ရသနှင့် ပစ္စုပဋ္ဌာန်တို့ကို ယူအပ်၏) သဒ္ဓိံ ယေဝ၊ တက္ခသ
လျှင်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ မနသိ ကရောဇ္ဇေန၊ ဖြစ်၍။ ကာလသတဗ္ဗံ၊ အကြိမ်
တရာ၎င်း။ ကာလသဟဿဗ္ဗံ၊ အကြိမ်တထောင်၎င်း။ ပုနပျုနံ၊ လဲ။ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊
၏။ မနသိ ကာတဗ္ဗံ၊ နှလုံးသွင်းအပ်၏။ တက္ကာဟတံ ဝိတက္ကပရိယာဟတံ၊
ဝိတက်ဖြင့် အဖန်ဖန်ခေါက်အပ်သည်ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧဝံ သို့။ မနသိ ကရော-
တော၊ သော။ တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ လက္ခဏာဒီသု၊ တို့တွင်။ ယံ၊ အကြင်
သဘောသည်။ (သဘောသည်ဟု ဆိုသော်လည်း လက္ခဏာစသည်တို့တွင်
တပါးပါးကိုပင် ဆိုလိုသည်) သုပါကဋ္ဌံ၊ ကောင်းစွာထင်ရှားသည်။ ဟုတု၊ ၍။
ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ တဒေဝ၊ ထိုကောင်းစွာထင်ရှားသော သဘောကိုသာလျှင်။
ဂဟေတု၊ ၍။ ဣဘရံ၊ ဤမှတပါးသောကောင်းစွာမထင်ရှားသောသဘောကို။
ဝိဿဇ္ဇေတု၊ ၍။ တေန၊ ထိုကောင်းစွာထင်ရှားသော လက္ခဏာစသည်နှင့်။
သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။ ပထဝီဓာတု၊ တည်း။ အာပေါဓာတု၊ တည်း။ ဣတိအာဒိနာ၊
ဖြင့်။ မနသိကာရော၊ ကို။ ပဝတ္ထေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဝါ၊ ဆက်။ ဧဝံ
သို့။ မနသိ ကရောဇ္ဇေန၊ သောယောဂီသည်။ အနုပုဗ္ဗတော၊ အစဉ်အားဖြင့်၎င်း။
နာတိသိဃတော၊ မလျင်လွန်းသောအားဖြင့်၎င်း။ နာတိသဏိကတော၊ မနှေး
လွန်းသောအားဖြင့်၎င်း။ ဝိက္ခေပပဋိဗာဟနတော၊ ပျံလွင့်ခြင်းကိုပယ်သောအား
ဖြင့်၎င်း။ ပဏ္ဏတ္တိသမတိက္ကမနတော၊ ပညတ်ကိုကျော်လွန်သောအားဖြင့်၎င်း။
အနုပဋ္ဌာနမုဉ္ဇနတော၊ မထင်သည်ကိုစွန့်လွှတ်သောအားဖြင့်၎င်း။ လက္ခဏတော၊
အားဖြင့်၎င်း။ တယော၊ ကုန်သော။ သုတ္တန္တံ၊ တ။ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေဟိ
ဒသဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ မနသိကာရကောသလ္လံ၊ ကို။ အနုဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေ
အပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုဆယ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့တွင်။ အနုပုဗ္ဗတောတိ၊ ကား။
အနုပဋိပါဋိတော၊ အစဉ်အားဖြင့်။ အာစရိယဿ၊ ၏။ သန္တိကေ၊ ဌ်။ ဥဂ္ဂဟိတ-
ပဋိပါဋိတော၊ သင်ယူအပ်ခဲ့ပြီးသော အစဉ်အားဖြင့်။ သာ စ၊ ထိုအစဉ်သည်
လည်း။ ဒေသနာပဋိပါဋိယေဝ၊ တည်း။ ဧဝံ သို့။ အနုပုဗ္ဗတော၊ အားဖြင့်။
မနသိ ကရောဇ္ဇေနာပိ၊ သောယောဂီသည်လည်း။ နာတိသိဃတော၊ မလျင်လွန်း
သောအားဖြင့်။ မနသိ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ အပြစ်ကား။ အတိသိဃတော၊ အား

ဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ သောယောဂီအား။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ ကမ္မဋ္ဌာန-
မနသိကာရော၊ သည်။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။
ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ အဝိဘူတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိသေသံ၊ ကို။ န အာဝ-
ဟတိ၊ မဆောင်တတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နာတိသိသတော၊ အားဖြင့်။ မနသိ
ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ တပါး။ နာတိသိသတော၊ အားဖြင့်။ (မနသိကာတဗ္ဗံ)ယထာ၊
ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ နာတိသဏိကတောပိ၊ မနှေးလွန်းသောအားဖြင့်လည်း။
မနသိကာတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ ဟိ၊ အပြစ်ကား။ အတိသဏိကတော၊ အားဖြင့်။
မနသိကရောတော၊ သောယောဂီအား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ပရိယောသာနံ၊ သို့။
န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ဝိသေသာဓိဂမဿ၊ တရားထူးရခြင်း၏။ ပစ္စယော၊ သည်။
န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အတိသိသံ စ၊ အလွန်လျင်စွာ၎င်း။ အတိသဏိကဉ္စ၊ အလွန်
နှေးစွာ၎င်း။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဂစ္ဆန္တာ ပုရိသာ၊ သွားသောသူနှစ်ယောက်တို့ကို။ ဧတ္ထ၊
ဤအရာ၌။ နိဒ္ဒေသတဗ္ဗာ၊ ဥပမာပြအပ်ကုန်၏။ ဝိက္ခေပပဋိဗာဟနတောတိ၊
ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝိဿဇေတွာ၊ ၍။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ၌။ ပုထုတ္တာရမ္ပဏေ၊
အထူးထူးသောအာရုံ၌။ စေတသော ဝိက္ခေပေါ၊ စိတ်ကိုပစ်လွှင့်ခြင်းကို။ ဝါ၊
စိတ်၏ပျံ့လွှင့်ခြင်းကို။ ပဋိဗာဟိတဗ္ဗော၊ တားမြစ်အပ်၏။ ဟိ၊ အပြစ်ကား။
ဗဟိဒ္ဓါ၊ ၌။ ဝိက္ခေပေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ကမ္မဋ္ဌာနာ၊ မှ။ ပရိဟာယတိ၊
ဆုတ်ယုတ်၏။ ပရိဓံသတိ၊ လျော့ကျ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဧကပဒိ-
ကမဂ္ဂဂါမိ၊ ခြေတဖဝါးစာမျှရှိသောလမ်းကိုသွားသော။ ပုရိသော၊ ကို။ နိဒ္ဒေသ-
တဗ္ဗော၊ ပုံတူအဖြစ်ဖြင့်ပြအပ်၏။ ပဏ္ဏတ္တိသမတိက္ကမနတောတိ၊ ကား။ အယံ၊
ဤသည်ကား။ ပထဝီဓာတု၊ ဓာတ်တည်း။ ဣတိအာဒိကာ၊ ဤသို့အစရှိသော။
ယာ ပဏ္ဏတ္တိ၊ အကြင်ပညတ်သည်။ (တနည်း) ပထဝီဓာတုတိအာဒိကာ၊ ပထဝီ
ဓာတ်ဤသို့အစရှိသော။ ယာ အယံ ပဏ္ဏတ္တိ၊ သည်။ (အတ္တိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုပညတ်
ကို။ အတိက္ကမိတွာ၊ ၍။ လက္ခဏေသု ဧဝ၊ တို့၌သာလျှင်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဏ္ဏတ္တိံ၊ ပညတ်ကို။ ဝိဇဟိတွာ၊ စွန့်၍။ ကက္ခဋ္ဌလက္ခဏာဒိသု
ဧဝ၊ တို့၌သာလျှင်။ မနသိကာရံ၊ ကို။ ပဝတ္တန္တဿ၊ ဖြစ်စေသောယောဂီအား။
လက္ခဏာနိ၊ ကက္ခဋ္ဌအစရှိသော လက္ခဏာတို့သည်။ သုပါကဋ္ဌာနိ သုဝိဘူတာနိ၊
ကောင်းစွာထင်ရှားကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ကုန်၍။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ တဿ၊
ထိုယောဂီအား။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုနပျုနံ၊ လဲလဲ။ မနသိကာရဝသေန၊ အားဖြင့်။
စိတ္တံ၊ သည်။ အာသေဝနံ၊ မှီဝဲခြင်းထုံခြင်းကို။ လဘတိ၊ ၏။ သဗ္ဗော၊ သော။
ရူပကာယော၊ ရုပ်ကိုယ်သည်။ ဓာတုမတ္တတော၊ ဓာတ်မျှအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊
ထင်၏။ သုညော၊ သတ္တဝါမှဆိတ်သည်ဟု။ နိဿတ္တော၊ သတ္တဝါမဟုတ်ဟု။ ဝါ၊
သတ္တဝါမရှိဟု။ နိဇ္ဇိဝေါ၊ ဇီဝမဟုတ် ဇီဝမရှိဟု။ ယန္တသုတ္တေန၊ ယန္တားစက်ကြီး
ဖြင့်။ (အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ ပရိဝတ္တမာနံ၊ ပြန်လှန်လှုပ်ရှား သွားလာသော။)

ယန္တံဝိယ၊ ယန္တောစက်ကဲ့သို့။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ ပရိဝတ္တမာနော၊ ပြန်လှန် လှုပ်ရှားသွားလာနေသည်ဟူ၍။ (ဥပဋ္ဌာတိ၊ ဧ။) ပန၊ တပါး။ ဗဟိဒ္ဓါပိ၊ ပြင်ပ ၌လည်း။ မနသိကာရံ၊ ကို။ သစေ ဥပသံဟရတိ၊ အကယ်၍ ဆောင်ငြားအံ့။ အထ၊ ထိုသို့ဆောင်သည်ရှိသော်။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ အာဟိဏ္ဏန္တာ၊ လှည့်လည်ကုန်သော။ မနုဿတိရစ္ဆာနာဒယော၊ တို့သည်။ သတ္တာကာရံ၊ သတ္တဝါ၏အခြင်းအရာကို။ [၄၃၅] ဝိဇဟိတော၊ ၍။ ဓာတုသမူဟဝသေနဝ၊ ဓာတ်အပေါင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။ တေဟိ၊ ထိုလူ တိရစ္ဆာန်အစရှိသည်တို့သည်။ ကရိယမာနာ၊ ပြုအပ်သော။ ကိရိယာ၊ အပြု အမှုအရာသည်။ ဓာတုမယေန၊ ဓာတ်ဖြင့်ပြီးသော။ ယန္တေန၊ ယန္တောစက်ဖြင့်။ ပဝတ္တိယမာနာ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်။ ဟုတော၊ ၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ဧ။ တေဟိ၊ ထိုလူ တိရစ္ဆာန်အစရှိသည်တို့သည်။ အဇ္ဈောဟရိယမာနံ၊ စားမျှအပ်သော။ ပါန- ဘောဇနာဒိ၊ အဖျော်ဘောစဉ်အစရှိသည်သည်။ ဓာတုသင်္ခာတေ၊ ဓာတ် အပေါင်းအစု၌။ ပက္ခိပ္ပမာနော၊ ထည့်အပ်သော။ ဓာတုသင်္ခာတော ဝိယ၊ ဓာတ်အပေါင်းအစုကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ဧ။ အထ၊ ၌။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ တထာ၊ အားဖြင့်။ လဒ္ဓါသေဝနမ္ပိ၊ ရအပ်သော မှီဝဲခြင်းထုံခြင်းရှိသော်လည်း၊ ဝါ၊ ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ အစ္စာရဒ္ဓဝီရိယတာယ၊ အလွန် အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဒ္ဓစ္စဝသေန ဝါ၊ ဥဒ္ဓစ္စ၏ အစွမ်းဖြင့်သော်၎င်း။ အတိလိနဝီရိယတာယ၊ အလွန်တုန်ဆုတ်သောဝီရိယရှိ သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကောသဇ္ဇဝသေန ဝါ၊ ပျင်းရိခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့် သော်၎င်း။ ဘာဝနာဝီထိံ၊ ဘာဝနာလမ်းရိုးလမ်းမှန်ကို။ ယဒိ န ဩတရေယျ၊ အကယ်၍ မသက်ငြားအံ့။ တဒါ၊ ၌။ အဓိစိတ္တသုတ္တံ၊ သုတ်၎င်း။ အနုတ္တရသီတိ- ဘာဝသုတ္တံ၊ သုတ်၎င်း။ ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ္တံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသု တီသု သုတ္တေသု၊ တို့၌။ အာဂတနယေန၊ ဖြင့်။ ဝီရိယသမာဓိယောဇနာ၊ ဝီရိယနှင့် သမာဓိကိုယှဉ်စေခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ဧ။ တေန၊ ကြောင့်။ တယော စ သုတ္တန္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ပန၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝီရိယသမထံ၊ ဝီရိယနှင့်သမာဓိကို။ (သမတံ-ရှိသည်ကား ဤ၌မသင့်) ယောဇေတော၊ ၍။ တသ္မိံ ယေဝလက္ခဏေ၊ ထိုကက္ခဏသောလက္ခဏာ၌သာလျှင်။ မနသိကာရံ၊ ကို။ ပဝတ္တေန္တဿ၊ ဂီအား။ ယဒါ၊ ၌။ သဒ္ဓါဒီနိ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ လဒ္ဓသမတာနိ၊ ရအပ်သောညီမျှသည်၏ အဖြစ်ရှိကုန်လျက်။ သုဝိသဒါနိ၊ ကောင်းစွာသန့်ရှင်းကုန်သည်။ (ဟုတော၊ ၍။) ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ တဒါ၊ ၌။ အဿဒ္ဓိယာဒီနိ၊ အဿဒ္ဓိယအစရှိသော ဆန့်ကျင်ဖက်တရားတို့၏။ ဒုရိဘာဝေန၊ ဝေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ ထာမပ္ပတ္တေဟိ၊ အားအစွမ်းသို့ရောက်ကုန်သော၊ ဝါ၊ နှင့်ပြည့်စုံကုန်သော။ သတ္တဟိ၊ ကုန်သော။ ဗလေဟိ၊ ဗိုလ်တို့သည်။ လဒ္ဓုပတ္တမ္ဘာနိ၊ ရအပ်သော ထောက်ပံ့ခြင်းရှိကုန်

သော၊ ဝါ၊ ထောက်ပံ့ခြင်းကိုရကုန်သော။ ဝိတက္ကာဒိနိ၊ ကုန်သော။ စျာနင်္ဂါနိ၊
 တို့သည်။ ပဋ္ဌတရာနိ၊ အထူးသဖြင့် ထက်မြက်ကုန်သည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ ပါတု-
 ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုစျာနင်္ဂါတို့၏။ ဥဇ္ဇဝိပစ္စနိကတာယ၊ ပြောင့်ပြောင့်
 ဆန့်ကျင်ဖက်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိဝရဏာနိ၊ တို့ကို၊ ဝါ၊ တို့သည်။ တဒေကဋ္ဌေဟိ၊
 ထိုနိဝရဏတို့နှင့်တူသော တည်ရာရှိကုန်သော။ ပါပဓမ္မေဟိ၊ အကုသိုလ်တရားတို့
 နှင့်။ သဒ္ဓံ၊ တကွ။ ဝိက္ခမ္ဘိတာနိယေဝ၊ ချီအပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။ စ၊ နိဂုံးကိုဆိုဦးအံ့။ တောဝတာ၊ ဤမျှဖြင့်။ အနေန၊ ဤယောဂီရဟန်း
 သည်။ ဓာတုလက္ခဏာရမ္မဏံ၊ ဓာတ်တို့၏လက္ခဏာလျှင်အာရုံရှိသော။ ဥပစာ-
 ရဇ္ဈာနံ၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ သမဓိဂတံ၊ ကောင်းစွာရအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊
 ကြောင့်။ ပုနပုနံ၊ ပ။ ဥပဇ္ဇတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ဓာတုမတ္တတောတိ(တ္ထေ)၊ ဟူသောပုဒ်၌။ မတ္တ-သဒ္ဓေါ၊
 သည်။ ဝိသေသနိဝတ္တိအတ္ထော၊ အထူးကိုနစ်စေခြင်းအနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုမတ္တ
 သဒ္ဓါဖြင့်။ ဣတော၊ ဤဗုဒ္ဓသာသနာတော်မှ။ ဗာဟိရကာ စ၊ အပ၌ဖြစ်သော
 တိတ္ထိတို့သည်၎င်း။ လောကီယမဟာဇနော စ၊ လောက၌အကျုံးဝင်သော များ
 စွာသောလူအပေါင်းသည်၎င်း။ သတ္တော ဇီဝေါတိအာဒိကံ၊ သတ္တဝါ ဇီဝဤသို့
 အစရှိသော။ ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ၊ ၌။ အဝိဇ္ဇမာနံ၊ ထင်ရှားမရှိသော။
 ယံ ဝိသေသံ၊ ကို။ ဝိကပ္ပနာမတ္ထေနော၊ ကြံဆခြင်းမျှဖြင့်သာလျှင်။ သမာရော-
 ပေန္တိ၊ တင်စားကုန်၏။ တံ၊ ထိုအထူးကို။ နိဝတ္တေတိ၊ ၏။ တေနော၊ ကြောင့်
 ပင်လျှင်။ နိဿတ္တတော နိဇ္ဇိဝတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။
 သမန္နာဟရိတဗ္ဗံ၊ ကောင်းစွာအဖန်တလဲလဲစိတ်သို့ ဆောင်အပ်၏။ မနသိ ကာ-
 တဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ပုနပုနံ၊ လဲလဲ။ ဘာဝနာဝသေန၊ ပျိုးစေသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။
 ဓာတုမတ္တတော၊ အားဖြင့်။ ဓာတုလက္ခဏံ၊ ဓာတ်တို့၏လက္ခဏာကို။ မနသိ၊
 စိတ်နှလုံး၌။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ တဒေဝ ဓာတုလက္ခဏံ၊ ကိုပင်
 လျှင်။ ပတိ ပတိ၊ အသီးအသီး၊ ဝါ၊ အဖန်ဖန်။ (နောက်၌ဆိုလတုံသော အပရာ
 ပရံ-ကိုဲ့သည်) အဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ စူးစိုက်၍ရူအပ်၏။ ဘာဝနာသိဒ္ဓေန၊ ဘာဝနာ
 ဖြင့်ပြီးသော။ ဉာဏစက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ ပစ္စက္ခတော၊
 မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ပဿိတဗ္ဗံ၊ ရူအပ်၏။ (ဤဋီကာစာမျက်နှာ ၄၂၈-၌ ပြခဲ့
 သော ပစ္စဝေက္ခိတိ-ပုဒ်၏အဖွင့်နှင့်ညှိ၍ယူအပ်၏)

၁-ဤကား မြန်မာမှု၌ ရှိရင်းပါဌ်အတိုင်း အနက်တည်း၊ သိမ္မုန္တကား အဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ
 ကပ္ပနာမတ္ထေနော-ဟု ရှိ၏။ ထိုအလိုအားဖြင့် သတ္တော ဇီဝေါတိအာဒိကံ၊ သော။ ယံ
 ဝိသေသံ၊ ကို။ ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ၊ ၌။ အဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ၊ ထင်ရှား မရှိငြားသော်လည်း။
 ကပ္ပနာမတ္ထေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ သမာရောပေန္တိ၊ ကုန်၏-ဟု အနက်ပေး။

တဿေဝံ ဝါယမမာနဿာတိ၊ ကား။ ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။
 ဘာဝနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇန္တဿ စ၊ မပြတ် အားထုတ်သည်လည်း ဖြစ်သော။
 (ပရက္ကမံ ပဝတ္တေန္တဿ စ တဿ ယောဂိနော-ဟု စပ်) တတ္ထ ဘာဝနာ-
 အနုယောဂေါ ဌိ။ သက္ကစ္စကာရိတာယ၊ ရှိသောစွာပြုလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်
 ၎င်း။ သာတစ္စကာရိတာယ၊ မပြတ်ပြုလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ သပ္ပာယ-
 သေဝိတာယ၊ လျှောက်ပတ်သည်ကို မှီဝဲလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ သမထ-
 နိမိတ္တသလ္လက္ခဏေန၊ သမထနိမိတ်ကို ကောင်းစွာမှတ်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ၊
 တို့ကို။ အနုပဝတ္တနေန၊ လျော်စွာ ဖြစ်စေခြင်းဖြင့်၎င်း။ ကာယေ စ၊ ဌိ
 ၎င်း။ ဇီဝိတေ စ၊ ဌိ၎င်း။ နိရပေက္ခဝုတ္တိတာယ၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း ကင်းသော
 ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ အန္တရာ၊ အကြား၌။ သင်္ကေတံ၊ တွန့်ဆုတ်
 ခြင်းသို့။ အနာပဇ္ဇနေန၊ မရောက်သဖြင့်၎င်း။ (သီမုန့်နှင့်အညီပင်) ဘာဝနံ၊ ကို။
 ဥဿုကာပေဘော၊ အားထုတ်စေ၍၊ ဝါ၊ အဆင့်ဆင့်တက်စေ၍။ ဥဿောဠိယံ၊
 လွန်ကဲသော အားထုတ်ခြင်း၌။ [၄၃၆] အဝဋ္ဌာနေန၊ မြဲမြံစွာတည်သဖြင့်။
 သမ္မဒေဝ၊ စွာသာလျှင်။ ဝါယာမံ၊ လုံ့လကို။ ပယောဂံ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။
 ပရက္ကမံ၊ အဆင့်ဆင့်အားထုတ်ခြင်းကို။ ပဝတ္တေန္တဿ စ၊ ဖြစ်စေသည်လည်း
 ဖြစ်သော။ တဿ ယောဂိနော၊ အား။ ဓာတုပ္ပဘောဒါဝဘာသနပညာပရိဂ္ဂဟိ-
 တောတိ၊ ကား။ ပထဝီအာဒိနံ၊ ကုန်သော။ ဓာတုနံ၊ တို့၏။ သဘာဝလက္ခ-
 ဏာဝဘာသနေန၊ သဘာဝလက္ခဏာကို ထင်လင်းစေသဖြင့်။ အဝဘာသန-
 ကိစ္စာယ၊ ထင်လင်းစေခြင်းကိစ္စရှိသော။ ဘာဝနာပညာယ၊ ပညာသည်။
 အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနေသု၊ တို့၌။ အဝိဇ္ဇဟနေန၊ မစွန့်သဖြင့်။ သဗ္ဗတော၊
 ခပ်သိမ်းသောအဖို့အားဖြင့်။ ဂဟိတော၊ အပ်သော။ (အစအလယ်အဆုံး
 အလုံးစုံပင် ပညာနှင့်ယှဉ်သည်ဟု ဆိုလို၏) မဟဂ္ဂတဘာဝံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တ-
 တာယ၊ ကြောင့်။ ဥပစာရမတ္တော၊ ဥပစာရမျှဖြစ်သော။ သိခါပုတ္တော၊
 ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်သော။ ကာမာဝစရသမာဓိ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ စ၊
 ဆက်။ ဥပစာရသမာဓိတိ၊ ဓိဟူသော အမည်ကို။ ရဋ္ဌိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
 ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အပ္ပနံ၊ သို့။ ဥပေစ္စ၊ ကပ်၍။ စာရီ၊ ဖြစ်လေ့ရှိသော။ သမာဓိ၊
 သည်။ ဥပစာရသမာဓိ၊ မည်၏။ ဧတ္ထ စ၊ ဤခတ်ကမ္မဋ္ဌာန်း၌လည်း။ အပ္ပ-
 နာ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ သော်လည်း။ တာဒိသဿ၊ (အပ္ပနာသို့ကပ်၍
 ဖြစ်လေ့ရှိခြင်းဟူသော) ထိုသို့သော သဘောရှိသော။ သမာဓိဿ၊ အန္တတ္ထ-
 ဥပစာရသမာဓိ၏ (လက္ခဏာနှင့်)။ သမာနလက္ခဏတာယ၊ တူသောလက္ခဏာ
 ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဥပစာရသမာဓိဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊
 ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤခတ်ကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။
 န ဟောတိ၊ သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအပ္ပ-
 နာမဖြစ်ရာ၌။ ကာရဏံ၊ ကို။ သဘာဝဓမ္မာရမ္မဏတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဟိ၊ မှန်။ သဘာဝဓမ္မေ၊ သဘောတရား၌။ (နဥပ္ပဇ္ဇတိ-၌ စပ်) တဿ၊
 ထိုသဘောတရား၏။ ဂမ္ဘီရဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ဘာဝနာဝိသေသေ၊ နာ
 အထူးသည်။ အသတိ၊ သော။ အပ္ပနာဈာန်၊ သည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊
 ဆက်။ လောကုတ္တရံ ဈာန်၊ သည်။ ဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာနုက္ကမဝသေန၊ နာအစဉ်၏
 အစွမ်းအားဖြင့်။ (အပ္ပနာပုတ္တံ၊ ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) အာရုံပုံ၊
 ဈာန်သည်။ အာရမ္မဏာတိက္ကမဘာဝနာဝသေန၊ နာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အပ္ပ-
 နာပုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မရဏာနုဿတိနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ အယံ
 အတ္ထော၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တောဝ၊ ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။

ဝေ၊ သို့။ ရူပကာယေ၊ ၌။ အဝိသေသေန၊ အားဖြင့်။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။
 ဓာတုနံ၊ တို့ကို။ ပရိဂုဏှနဝသေန၊ ဖြင့်။ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဒဿေတု၊ ၍။
 ဣဒါနိ၊ ၌။ တတ္ထ၊ ထိုရူပကာယ၌။ အဋ္ဌိအာဒိနံ၊ အရိုးစသည်တို့ကို။ ဝိနိဗ္ဗုဇန-
 ဝသေန၊ အသီးအသီးခွဲခြမ်းသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သင်္ခေပတော၊ အားဖြင့်။
 သုတ္တေ၊ ၌။ အာဂတံ၊ သော။ ဓာတုမနသိကာရဝိမိံ၊ ဓာတ်တို့၌လုံးသွင်း
 ခြင်းအစီအရင်ကို။ ဒဿေတု၊ ငှါ။ အထ ဝါပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊
 အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ယေ ဣမေ ကောဋ္ဌာသ၊
 တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ၏။ ယထာပစ္စယံ၊
 အကြောင်းအားလျော်စွာ။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်သော။ သန္နိဝေသဝိသိဋ္ဌာ၊ စုဝေး
 လျက်ပါဝင်ခြင်းဖြင့် ထူးကုန်သော။ ဝါ၊ စုဝေးလျက်တည်နေခြင်းဖြင့် ထူးကုန်
 သော။ ကဋ္ဌဝလ္လိတိဏမတ္တိကာယော၊ သစ်သားနွယ်မြက် မြေညက်တို့ကို။ ဥပါ-
 ဒါယ၊ ၍။ အဂါရသမညာ၊ အိမ်ဟူသောအမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတ္ထ၊
 ထိုသစ်သားစသည်တို့၌။ ကောစိ၊ သော။ အဂါရော နာမ၊ အိမ်မည်သည်။ န
 အတ္ထိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ ယထာပစ္စယံ၊ စွာ။ သန္နိဝေသဝိသိဋ္ဌာနံ၊
 ကုန်လျက်။ ပဝတ္တမာနာနံ၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌိန္ဒာရုဒ္ဓသစမ္မာနံ၊ အရိုး အကြော
 အသား အရေတို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ သရိရသမညာ၊ ကိုယ်ဟူသောအမည်သည်။
 (ဟောတိ၊ ၏။) ဧတ္ထ၊ ဤအရိုးစသည်တို့၌။ ကောစိ၊ သော။ အတ္တာ၊ သည်။
 ဇီဝေါ၊ ဇီဝသည်။ ဝါ၊ အသက်ကောင်သည်။ န (အတ္ထိ)၊ မရှိ။ ကေဝလံ၊
 သက်သက်။ တေဟိ၊ ထိုအရိုးစသည်တို့သည်။ ပရိဝါရိတံ၊ ဝန်းရံအပ်သော။
 အာကာသမတ္တံ၊ ဟင်းလင်းပြင်မျှသာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။
 ဒေသနာ၊ သည်။ သတ္တသုညတာသန္ဓဿနပရာ၊ သတ္တဝါမှဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကို
 ပြခြင်းလျှင် ပြခန်းခြင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ အတ္တံ၊ ကို။ ဝိဘာဝေန္တော၊
 ဖြစ်၍။ နိဿတ္တဘာဝဒဿနတ္ထန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။
 အဋ္ဌိဉ္စ ပဋိစ္စာတိ၊ ကား။ ပဏိကဋ္ဌိကာဒိဘေဒံ၊ ဖနောင်ရိုးစသည်အပြားရှိသော။
 ပဋိပါဋိယာ၊ အားဖြင့်။ ဥဿိတံ၊ ထူထောင်အပ်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဌိတံ၊

သော။ အတိရေကတိသတဘေဒံ၊ သုံးရာကျော်အပြားရှိသော။ အဋ္ဌိံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ရှိ။ နှာရုဉ္ဇာတိ၊ ကား။ တမေဝ အဋ္ဌိသင်္ခာသုံ၊ ထိုအရိုးအပေါင်း အရိုးအစုကိုသာလျှင်။ အာဗန္ဓိတော၊ ဖွဲ့တယ်၍။ ဌိတံ၊ သော။ နာသတပုဘေဒံ၊ ကိုးရာအပြားရှိသော။ နှာရုံ၊ အကြောကို။ မံသန္တိ၊ ကား။ တမေဝ အဋ္ဌိသင်္ခာသုံ၊ ကိုသာလျှင်။ အနုလိမ္ပိတော၊ လိမ်းကံ့၍။ ဌိတံ၊ သော။ နဝပေသိသတပုဘေဒံ၊ အသားတစ်ကိုးရာ အပြားရှိသော။ မံသံ၊ ကို။ စမ္ပန္တိ၊ ကား။ မစ္ဆိကပတ္တကစ္ဆာယာယ၊ ငါး၏အကြေးနှင့်တူသော။ (မက္ခိကပတ္တကစ္ဆာယာယ-ဟု ရှိသင့်၏။ ယင်၏အတောင်နှင့်တူသော-ဟု အနက်ပေး)ဆဝိယာ၊ အရေပါးဖြင့်။ သဉ္ဇာဒိတံ၊ ကောင်းစွာဖုံးလွှမ်းအပ်သော။ (ဗဟလစမ္ပံ-၌ စပ်) သကလသရီရံ၊ တကိုယ်လုံးကို။ ပရိယောနန္တိတော၊ မြေးယှက်၍။ ဌိတံ၊ သော။ ဗဟလစမ္ပံ၊ အရေထူကို။ ပဋိစ္စ ဥပါဒါယ၊ ရှိ။ ။သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောပုဒ်တို့၌။ စ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ သမုစ္စယတ္ထော၊ ရှိ၏။ အာကာသော ပရိဝါရိတောတိ၊ ကား။ ဘိတ္တိပါဒါဒိဝသေန၊ နံရံအခြေစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဌပိတံ၊ ထားအပ်သော။ ကဋ္ဌံ၊ သစ်သား၎င်း။ တဿေဝ၊ ထိုသစ်သားကိုသာလျှင်။ အာဗန္ဓနဝလ္လိ၊ ဖွဲ့တယ်သောနွယ်၎င်း။ အနုလေပနမတ္တိကာ၊ လိမ်းကံ့သော မြေညက်၎င်း။ ဆာဒနတိဏံ၊ ဖုံးမိုးသောသက်ကယ်မြက်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တောနိ ကဋ္ဌာဒိနိ၊ ဤသစ်သားစသည်တို့ကို။ အန္တော စ၊ အတွင်း၌၎င်း။ ဗဟိ စ၊ အပ၌၎င်း။ ပရိဝါရေတော၊ ခြံရံ၍။ ဌိတော၊ သော။ [၄၃၇] အာကာသော၊ ဟင်းလင်းပြင်အရပ်သည်။ အဂါရန္တေဝ၊ သာလျှင်။ သင်္ခံ၊ ရေတွက်ခြင်းသို့၊ ဝါ၊ အမည်ပညတ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဂေဟန္တိ ပဏ္ဏတ္တိံ၊ အိမ်ဟူသောအမည်ပညတ်ကို။ လဘတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေ မေဝ၊ သာလျှင်။ ယထာဝုတ္တာနိ၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌိအာဒိနိ၊ တို့ကို။ အန္တော စ၊ ၌၎င်း။ ဗဟိ စ၊ ၌၎င်း။ ပရိဝါရေတော၊ ရှိ။ ဌိတော၊ သော။ အာကာသော၊ သည်။ တာနေဝ အဋ္ဌိအာဒိနိ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဥပါဒါယ၊ ရှိ။ ရူပန္တေဝ၊ သာလျှင်။ သင်္ခံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ သရီရန္တိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ ဝေါဟာရံ၊ ကို။ လဘတိ၊ ၏။ စ၊ ထို့ပြင်လည်း။ ကဋ္ဌာဒိနိ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ရှိ။ သင်္ခံ၊ သို့။ ဂတံ၊ သော။ အဂါရံ၊ ကို။ လောကေ ၌။ ခတ္တိယဂေဟံ၊ မင်းမျိုးဖြစ်သူ၏အိမ်။ ဗြာဟ္မဏဂေဟံ၊ ပုဏ္ဏားမျိုးဖြစ်သူ၏အိမ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္ဆတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤကိုယ်ကိုလည်း။ ခတ္တိယသရီရံ၊ မင်းမျိုးဖြစ်သူ၏ကိုယ်။ ဗြာဟ္မဏသရီရံ၊ ပုဏ္ဏားမျိုးဖြစ်သူ၏ကိုယ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေါဟရီယတိ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤကိုယ်၌၊ ဝါ၊ ဤအရိုးစသည်တို့၌။ ကောစိ၊ သော။ သတ္တော ဝါ၊ သည်၎င်း။ ဇီဝေါ ဝါ၊ အသက်ကောင်သည်၎င်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။

တေတိ၊ ကား။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ တေ ကောဠာသေ၊ တို့ကို။ ဝိနိဗ္ဗု-
 ဇိတွာ ဝိနိဗ္ဗုဇိတွာ၊ အသီးအသီးခွဲခြမ်း၍ ခွဲခြမ်း၍။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊
 ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဧ။) တံတံအန္တရာနုသာရိနာတိ၊ ကား။ အဋ္ဌိန္ဒာရုနံ၊ အရိုး
 နှင့်အကြောတို့၏၎င်း။ နှာရမံသာနံ၊ အကြောနှင့်အသားတို့၏၎င်း။ မံသစမ္မာနံ၊
 အသားနှင့်အရေတို့၏၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တေသံ တေသံ ကောဠာသာနံ၊ တို့၏။
 ဝိဝရာနုပါတိနာ၊ အကြားသို့ အစဉ်လျှောက်လေ့ရှိသော။ ဉာဏသင်္ခါတေန၊
 သော။ ဟဒတ္တန၊ လက်ဖြင့်။ ဝိနိဗ္ဗုဇိတွာ ဝိနိဗ္ဗုဇိတွာတိ၊ ကား။ အနေ-
 ကက္ခတ္တံ၊ အကြိမ်များစွာ။ ဝိနိဝေဠေတွာ၊ ဖြေ၍။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဝိနိဗ္ဗု-
 ဇိတွာ ဝိနိဗ္ဗုဇိတွာတိ၊ ကား။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး၊ ဝါ၊ အသီးအသီး
 ကုန်သော။ အဋ္ဌိအာဒိနံ၊ တို့၏။ အန္တရာနုသာရိနာ၊ အတွင်းသို့အစဉ်လျှောက်
 လေ့ရှိသော။ ဉာဏဟတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဝိနိဗ္ဗောဂံ၊ အသီးအသီးခွဲခြမ်းခြင်းကို။
 ကတွာ၊ ၍။ ဧတေသုတိ၊ ကား။ သကလမ္ပိ၊ သော။ အတ္တနော၊ ဧ။ ရူပကာ-
 ယံ၊ ရုပ်ကိုယ်ကို။ စတုဓာ၊ လေးပါးအပြားအားဖြင့်။ ဝါ၊ လေးဖွဲ့အားဖြင့်။
 ကတွာ၊ ၍။ ဝိဘတ္တေသု၊ ကုန်သော။ ယထာဝုတ္တေသု၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌိအာဒိ-
 သု၊ ကုန်သော။ စတုသု၊ ကုန်သော။ ကောဠာသေသု၊ အဖို့တို့၌။ ပုရိမနယေ-
 နေဝါတိ၊ ကား။ ယော ဣမသ္မိ ကာယေ ထဒ္ဓဘာဝေါ ဝါတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။
 ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယံ
 ဘာဝနာဝိဓာနံ၊ ကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်ဆိုထိုက်၏။ တံ၊ ထိုဘာဝနာအစီအရင်ကို။
 အနန္တရနယေ၊ အခြားမဲ့နည်း၌။ ဝုတ္တာကာရေနော၊ ပြီးသောအခြင်းအရာ
 အားဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဧ။ (သီ မူနှင့်အညီပင်)

၃၀၉။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဝိတ္တာရတော၊ အားဖြင့်။ အာဂတေ၊ သော။
 စတုဓာတုဝိသုဒ္ဓိသုတ္တံ၊ ၌။ ဣတိ၊ သို့။ အာနေတွာ၊ ၍။ ယောဇနာ၊ ကို။
 (ကာတဗ္ဗာ၊ ဧ။) ဧဝံ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနာကာရေန၊ ယခုအခါ၌ဆိုအပ်လတံ
 သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဘာဝနာနယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။ ဒွါစတ္တာ-
 လီသာယ။ ပ။ ဥဂ္ဂုဏိတွာတိ၊ ဟူ၍။ ကသွာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ အာဒိ-
 တော၊ ၌။ ဒွတ္တိ သာကာရာ၊ သုံးဆယ်နှစ်ပါးသော ကောဠာသတို့သည်။
 ဓာတုယော၊ တို့သည်။ န ဟောန္တိ နန၊ မဖြစ်ကုန်သည်မဟုတ်ကုန်လော။ ဣတိ၊
 ဤသို့စောဒနာငြားအံ့။ ဝတ္ထုသိသေန၊ တည်ရာဝတ္ထုကို ခေါင်းတပ်သဖြင့်။ ဝါ၊
 ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဓာတုနံယေဝ၊ တို့၏သာလျှင်။ ဝါ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဥဂ္ဂုဟေ-
 တဗ္ဗတ္တာ၊ သင်ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အယံ၊ ဤစကားသည်။ န
 ဒေါသော၊ အပြစ်မဟုတ်။ ဝါ၊ အပြစ်မရှိ။ ဝုတ္တပ္ပကာရေတိ၊ ကား။ ဂေါစရ-
 ဂါမတော၊ ဆွမ်းခံရွာမှ။ နာတိဒုရနာစွာသန္ဓတဒိဟိ၊ မဝေးလွန်း မနီးလွန်း
 သည်၏အဖြစ် အစရှိကုန်သော။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ အင်္ဂေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာ-

ဂတေ၊ ပြည့်စုံသော။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တပ္ပကာရေ၊ သော။ ကတသဗ္ဗ-
 ကိစ္စေနာတိ၊ ကား။ ဧတေန၊ ဤရဟန်းသည်။ ပလိဗောဓုပစ္ဆေဒါဒိကံ၊ ပလိ
 ဗောဓကို ဖြတ်ခြင်းအစရှိသော။ သဗ္ဗကိစ္စံ၊ ကိ။ ကတံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
 ကတသဗ္ဗကိစ္စော၊ မည်၏။ တေန၊ ထိုပါဌ်ဖြင့်။ အဿ၊ ထိုယောဂီရဟန်း၏။
 သီလဝိသောဓနာဒိ ပန၊ ဓနအစရှိသော ကိစ္စသည်ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏတော၊
 ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုသင်ယူသည်မှ။ ပဂေဝ၊ ရှေးမဆွကပင်လျှင်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီးစီးခဲ့သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ သသမ္ဘာရသင်္ခေပတောတိ၊ ကား။
 ဧတေန၊ ဤတရားသဘောဖြင့်။ ဗုဒ္ဓိဝေါဟာရာ၊ အသိဉာဏ်နှင့် ဝေါဟာရ
 တို့ကို။ သမ္ဘရိယန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်စေကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္ဘာရော၊ မည်၏။
 တန္တိမိတ္တံ၊ ထိုဗုဒ္ဓိနှင့် ဝေါဟာရတို့၏ အကြောင်းကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) တေံ၊
 ဤတန္တိမိတ္တတရားဟူသည်။ ကိံ ပန၊ အဘယ်ပါနည်း။ ပထဝီအာဒိ၊ ပထဝီအစ
 ရှိသည်ပင်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ကေသာဒိသု၊ ကုန်သော။ ဝီသတိယာ၊ သော။
 အာကာရေသု၊ ကောဋ္ဌာသတို့၌။ ပထဝီတိ၊ ဟူ၍။ (ပဝတ္ထာ၊ ကုန်သော။)
 ဗုဒ္ဓိဝေါဟာရာ၊ အသိဉာဏ်နှင့် ဝေါဟာရတို့သည်။ ပထဝီနိမိတ္တကာ၊
 ပထဝီလျှင် အကြောင်းရှိကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ထဒ္ဒတံ၊ ခက်မာသည်၏
 အဖြစ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ပဝတ္ထနတော၊ ကြောင့်တည်း။ [၄၃၈] တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုကေသာအစရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့၌။ ပထဝီ၊ သည်။
 သမ္ဘာရော နာမ၊ မည်၏။ သဝိသေသာယ၊ အထူးနှင့်တကွသော။ တဿ၊
 ထိုပထဝီဓာတ်၏။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကေသာဒယော၊
 ဆံအစရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့သည်။ သမ္ဘာရေဟိ၊ ပထဝီဟူသောသမ္ဘာရတို့နှင့်။
 သဟ၊ တကွ။ (ဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သသမ္ဘာရာ၊ မည်ကုန်၏။
 အာပေါကောဋ္ဌာသာဒိသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေ နယော၊ တည်း။ သသမ္ဘာ-
 ရာနံ၊ သမ္ဘာရနှင့်တကွဖြစ်သောကောဋ္ဌာသတို့ကို။ သင်္ခေပေါ၊ ချုံးခြင်းသည်။
 သသမ္ဘာရသင်္ခေပေါ၊ မည်၏။ တတော သသမ္ဘာရသင်္ခေပတော၊ ထိုသမ္ဘာရ
 နှင့်တကွဖြစ်သောကောဋ္ဌာသတို့ကိုချုံးသောအားဖြင့်။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ပွားစေ
 အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) သင်္ခေပတော၊ အားဖြင့်။
 ဝီသတိယာ၊ သော။ ကောဋ္ဌာသေသု စ၊ တို့၌၎င်း။ ဒွါဒသသု စ၊ တဆယ့်နှစ်
 ပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့၌၎င်း။ စတုသု စ၊ လေးပါးသောကောဋ္ဌာသတို့၌၎င်း။
 ဆသု ကောဋ္ဌာသေသု စ၊ တို့၌၎င်း။ ယထာဏ္ဏမံ၊ တိုင်း။ ပထဝီအာဒိကာ၊ ကုန်
 သော။ စတသော၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။

၁-သသမ္ဘာရစက္ခု-ဟူရာ၌ကဲ့သို့ ပထဝီ၏အထောက်အပံ့ဖြစ်သောရုပ်အပေါင်းကို သမ္ဘာ-
 ရ-၎င်းသမ္ဘာရနှင့် တကွဖြစ်သော ကေသာစသော ကောဋ္ဌာသတို့ကို သသမ္ဘာရ-ဟုယူလျှင်
 ယုတ္တတရ ဖြစ်ရာ၏။

ဓာတုဝေဒနာ၊ ဓာတ်တို့ကိုပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ သသမ္ဘာရသင်္ခေပ-
တော၊ သင်္ခေပအားဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ ပွားစေခြင်းမည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။
ဣဓ ဘိက္ခု၊ ဝိသတိယာ ကောဋ္ဌာသေသုတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

သသမ္ဘာရဝိဘတ္တိတောတိ၊ ကား။ သသမ္ဘာရနံ၊ ရနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။
ကေသာဒိနံ၊ ဆံပင်စသည်တို့ကို။ ဝိဘာဂတော၊ အားဖြင့်။ ကေသာဒိကေ၊
ဆံပင်အစရှိကုန်သော။ ဝိသတိ ကောဋ္ဌာသေ၊ တို့ကို။ ပုဗ္ဗေ ဝိယ၊ ရှေး၌ကဲ့သို့။
ကေဠု၊ တည်း။ ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ ဝိဘာဂတော၊ အားဖြင့်။ ပထဝိဓာ-
တုဘာဝေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝေဒနာပနံ၊ ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်ခြင်းတည်း။ အာပေါ-
ကောဋ္ဌာသဒိသုပိ၊ တို့၌လည်း။ နေဝ နယော၊ တည်း။ သလက္ခဏသင်္ခေပ-
တောတိ၊ ကား။ တေန၊ ဤသဘောဖြင့်။ လက္ခယတိ၊ မှတ်အပ်၏။ ဣတိ၊
ကြောင့်။ လက္ခဏံ၊ မည်၏။ ဓမ္မာနံ၊ ပရမတ္ထတရားတို့၏။ သဘာဝေါ၊ ကို။
(လဗ္ဘတိ၊ ၏။) ဣဓ ပန၊ ဤဓာတုဝေဒနာအရာ၌ကား။ ထဒ္ဒတာဒိ၊ ခက်
မာသည်၏ အဖြစ်စသည်ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ထဒ္ဒလက္ခဏာ-
ဒိဝန္တတယ၊ ကြမ်းတမ်းသော လက္ခဏာစသည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
လက္ခဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ (ဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။
သလက္ခဏာ၊ မည်ကုန်၏။ ကေသာဒယော၊ ကုန်သော။ ဒွါစတ္တာလိယ၊ သော။
အာကာရာ၊ ကောဋ္ဌာသတို့ကို။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။) တေသံ၊ ထိုလေးဆယ့်နှစ်
ပါးသောကောဋ္ဌာသတို့ကို။ သင်္ခေပတော၊ ချုံးသောအားဖြင့်။ ဣဒံ၊ ဤသို့
သောအဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကေသာဒိကေ၊ ကုန်သော။
ဝိသတိ ကောဋ္ဌာသေ၊ တို့ကို။ ကေဠု၊ တည်း။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ တတ္ထ၊
ထိုကောဋ္ဌာသတို့၌။ ထဒ္ဒတာဒိကံ၊ သော။ စတုဗ္ဗိဓမ္မိ၊ သော။ လက္ခဏံ၊ ကို။
ဝေဒနာပေတွာ၊ ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်၍။ ဘာဝနာ၊ ပွားစေခြင်းသည်။ သလက္ခဏ-
သင်္ခေပတော၊ အားဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ ပွားစေခြင်းမည်၏။ အာပေါကောဋ္ဌာသ-
ဒိသုပိ၊ တို့၌လည်း။ နေ နယော၊ ပင်တည်း။ သလက္ခဏဝိဘတ္တိတောတိ၊
ကား။ ထဒ္ဒလက္ခဏာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သလက္ခဏာနံ၊ ကုန်သော။ ကေသာဒိနံ၊
ဆံပင်အစရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့ကို။ ဝိဘာဂတော၊ အားဖြင့်။ ကေသာဒိသု၊
ကုန်သော။ ဒွါစတ္တာလိယာယ၊ သော။ အာကာရေသု၊ တို့၌။ ပစ္စေကံ၊ အသီး
အသီး။ ထဒ္ဒတာဒိနံ၊ ကုန်သော။ စတုန္တံ၊ စတုန္တံ၊ ကုန်သော။ လက္ခဏာနံ၊
တို့ကို။ ဝေဒနာပနဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ ပွားစေခြင်းတည်း။

ဧဝံ၊ သို့။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ အကျဉ်း
ပြအပ်ပြီးသော။ ဘာဝနာနယံ၊ ကို။ နိဒ္ဓိသိတုံ၊ အကျယ်ပြခြင်းငှါ။ ကထံ
သသမ္ဘာရသင်္ခေပတော ဘာဝေတိတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊
ဤပါ၌။ (နိဒ္ဓိဋ္ဌေတိ ဝေဒိတဗျော-၌ စပ်) တိက္ခပညော၊ ထက်သောပညာ

ရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ တိက္ခတယ၊ ထက်သည်၏အဖြစ်၏။ ပရောပရိယတ္တ-
သဗ္ဗာဝတော၊ အရင့်အနုရှိသည်၏အဖြစ်၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊
ဝါ၊ အရင့်အနုရှိသည်၏အဖြစ်၏ရှိခြင်းကြောင့်။ တိက္ခန္တိယမုဒိန္တိယတာဝသေန၊
တိက္ခန္တိယ၏အဖြစ် မုဒိန္တိယ၏အဖြစ်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒုဝိဓော၊ နှစ်ပါး
အပြားရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ တိက္ခန္တိယဿ၊ ထက်သော
ဣန္ဒြေရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သင်္ခေပတော၊ အားဖြင့်။ ပဌမနုယော၊
ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ မုဒိန္တိယဿ၊ မုဒိန္တိယပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဒုတိယော၊
ဒုတိယနည်းကို။ (ဝုတ္တော) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ နာတိတိက္ခပညော၊
အလွန်မထက်သောပညာရှိသော။ ပုဂ္ဂလောပိ၊ သည်လည်း။ (ဒုဝိဓော၊ ၏။)
ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဝိသဒိန္တိ-
ယော၊ သန့်ရှင်းသောဣန္ဒြေရှိ၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။
သသမ္ဘာရသင်္ခေပတော စ၊ သင်္ခေပအားဖြင့်၎င်း။ သလက္ခဏသင်္ခေပတော စ၊
အားဖြင့်၎င်း။ ဘာဝနာနုယော၊ ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ ညွှန်ပြအပ်၏။ ယော ပန
(ပုဂ္ဂလော)၊ သည်ကား။ နာတိဝိသဒိန္တိယော၊ အလွန်သန့်ရှင်းသောဣန္ဒြေမရှိ။
တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ သသမ္ဘာရဝိဘတ္တိတော စ၊
ဝိဘတ္တိအားဖြင့်၎င်း။ သလက္ခဏဝိဘတ္တိတော စ၊ အားဖြင့်၎င်း။ ဘာဝနာနုယော၊
ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။
ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဝဝတ္ထာပယတော ဧဝံ၊ ပိုင်းခြားစဉ်ပင်
လျှင်။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊
ကား။) သဝိသေသံ၊ အထူးနှင့်တကွ။ ဓာတုနံ၊ တို့၏။ ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ၊
ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဘာဝနာဝိဓာနံ၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊
၌။ ဝုတ္တနုယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

[၄၃၉] ၃၁၀။ ယဿာတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ နာတိဝိသဒိန္တိယံ၊ အလွန်
သန့်ရှင်းသောဣန္ဒြေမရှိသော။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဧဝံ
ဘာဝယတောတိ၊ ကား။ သသမ္ဘာရသင်္ခေပတော၊ အားဖြင့်။ ဘာဝေန္တဿ၊
ပွားစေသည်ရှိသော်။ ယေန ဝိဓိနာ၊ ဖြင့်။ ဥဂ္ဂဟေတု၊ သင်ယူ၍။ ကုသလော၊
ကျမ်းကျင်လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သတ္တဝိဓော၊ သော။ သော ဝိဓိ၊ ကို။
ဥဂ္ဂဟကောသလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ တန္တိဗ္ဗတ္တံ၊ ထိုအစီအရင်
ကြောင့်ဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ ကို။ (ဥဂ္ဂဟကောသလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။)
မနသိကာရကောသလန္တိ၊ ကိုလည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဒုတ္တိံသာကာ-
ရေတိ၊ ကား။ ဓာတုမနသိကာရဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟိတော၊ သိမ်းဆည်း
အပ်သော။ ကေသာဒိကေ၊ သော။ ဒုတ္တိံသဝိဓော၊ သော။ ကောဋ္ဌာသေ၊
အဖို့၌။ စ၊ ဆက်။ ဒုတ္တိံသာကာရေတိ ဣဒံ၊ ဟူသောဤစကားကို။ တေဇ-

ဝါယုကောဋ္ဌာသေသု၊ ဘေဇောကောဋ္ဌာသ၊ ဝါယောကောဋ္ဌာသတို့၌။ ဝဏ္ဏာ-
ဒိဝသေန၊ အဆင်းစသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝေတ္တာနဿ၊ ပိုင်းခြားခြင်း၏။
အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သဗ္ဗံ တတ္ထ ဝုတ္တဝိဓာနံ ကာ-
တဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ဝစသာ မနသာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တဥဂ္ဂဟကောသလ္လုဒ္ဓေ-
သတော၊ ဆိုအပ်ပြီးသောဥဂ္ဂဟကောသလ္လ၏ ဥဒ္ဓေသမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယာဝ၊
လောက်။ အနုပုဗ္ဗမုဉ္ဇနာဒိဝသေနာတိ ပဒံ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။)
တာဝ၊ လောက်။ အာဂတံ၊ သော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဘာဝနာဝိဓာနံ၊ ကို။
ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။ သမ္မာဒေတဗ္ဗံ၊ ပြည့်စုံစေအပ်၏။ ဝဏ္ဏာဒိဝသေနာတိ၊
ကား။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဒိသောကာသပရိစ္ဆေဒဝသေန၊ အဆင်းသဏ္ဌာန်အရပ်
မျက်နှာ တည်ရာ အပိုင်းအခြားတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စ၊ ဆက်။ ဝဏ္ဏာဒိ-
ဝသေန၊ အားဖြင့်။ အယံ မနသိကာရော၊ သည်။ ဓာတုပဋိက္ခုလဝဏ္ဏမနသိ-
ကာရနံ၊ ဓာတုမနသိကာရ၊ ပဋိက္ခုလမနသိကာရ၊ ဝဏ္ဏကသိုဏ်းမနသိကာရ
တို့အား၊ ဝါ၊ တို့နှင့်။ ပုဗ္ဗဘာဂေါ ရှေးအဖို့၌။ (ရှေးဟောင်းသီမ္မနှင့်အညီ
သတ္တမုန္တသာသင့်သည်) သာဓာရဏော၊ ဆက်ဆံ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တိတ-
ဓာတုမနသိကာရမေဝ၊ အသီးထုတ်အပ်သော ဓာတုမနသိကာရကိုသာလျှင်။
ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အဝသာနေ ဧဝံ မနသိကာရော ပဝတ္တေတဗ္ဗောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၃၁။ အညမညံ။ပ။ ဧတေ ဓမ္မာတိ၊ ကား။ “သီသကဋ္ဌာဟပလိဝေဌနစမ္ပံ၊
ဦးခေါင်းခွံကိုမြွေးယှက်ရစ်ပတ်သောအရေထူ။ ကေသာ၊ ဆံပင်တို့။” ဣတိ ဧဝံ၊
သို့။ ဝေါဟာရိယမာနာ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်ကုန်သော။ ဧတေ ဘူတုပါဒါ-
ယဓမ္မာ၊ ဤဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ် တရားတို့သည်။ “မယိ၊ ၌။ကေသာ၊ တို့သည်။
ဇာတာ၊ ပေါက်ရောက်ကုန်၏။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤဦးခေါင်းခွံကို
မြွေးယှက်ရစ်ပတ်သောအရေထူ၌။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။” ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။
အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ အဘောဂပစ္စဝေက္ခဏသုညာ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း
ဆင်ခြင်ခြင်းမှ ဆိတ်ကုန်၏။ ဣမိနာ၊ ဤပါ၌ဖြင့်။ ကာရဏဿ စ၊
အရေထူဟူသော အကြောင်း၏၎င်း။ ဖလဿ စ၊ ဆံပင်ဟူသောအကျိုး၏
၎င်း။ အပ္ပာပါရတာယ၊ ပျာပါရမရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဓာတုမတ္တတံ၊ ဓာတ်
မျှ၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓဿေတိ၊ ပြ၏။ စ၊ ထိုပြင်လည်း။ တေန၊ ထိုပါ၌ဖြင့်။
အဘောဂပစ္စဝေက္ခဏာနမ္ပိ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း ဆင်ခြင်ခြင်းတို့၏လည်း။ ဝေမေဝ၊
ဤအတူသာလျှင်။ အပ္ပာပါရတာ၊ ပျာပါရမရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒိပိတာ၊
ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တာနိ စ၊ ထိုအဘောဂပစ္စ-

၁-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စာမျက်နှာ ၂၃၆-၇-ဘို့၌ အနုပုဗ္ဗမုဉ္ဇနတော-ဟူသောကြောင့် ဤ၌
လည်း အနုပုဗ္ဗမုဉ္ဇနတောတိ ပဒံ-ဟု ရှိသင့်၏။

ဝေက္ခဏာတို့သည်၎င်း။ တေသံ၊ ထိုအာဘောဂပစ္စဝေက္ခဏာတို့၏။ ကာရဏာနိ
 စ၊ အကြောင်းတို့သည်၎င်း။ တထာတထာ၊ ထိုထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။
 အာဘုဇိတွာ စ၊ နှလုံးသွင်းကုန်၍၎င်း။ ပစ္စဝေက္ခိတွာ စ၊ ဆင်ခြင်ကုန်၍၎င်း။
 န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်ကုန်။ ပစ္စယဘာဝံ ဝါ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်သို့မူ
 လည်း။ န ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်သည်မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤတွင်တရပ်ပြီး၏။ ဣတိတိ၊
 ဟူသောပုဒ်သည်။ ဝုတ္တပ္ပကာရပရာမသနံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားကိုသုံးသပ်
 ကြောင်းဖြစ်သောပုဒ်တည်း။ အစေတနောတိ၊ ကား။ နစေတနော၊ စေတနာ
 မဟုတ်။ ဝါ၊ ကား။ စေတနာရဟိတော၊ စေတနာမှကင်း၏။ အပ္ပာကတောတိ၊
 ကား။ အပ္ပာကတရာသိပရိယာပန္နော၊ အပ္ပာကတအစဉ် အကျုံးဝင်၏။
 သုညောတိ၊ ကား။ အတ္တသုညော၊ အတ္တမှဆိတ်၏။ တတော ဝေ၊ ထိုကြောင့်
 ပင်လျှင်။ နိဿတ္တော၊ သတ္တဝါမဟုတ်။ ဝါ၊ သတ္တဝါမရှိ။ ထဒ္ဒလက္ခဏာဓိက-
 တာယ၊ ခက်မာသောလက္ခဏာလွန်ကဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ထဒ္ဒေါ၊ ခက်မာ
 ၏။ တတော ဝေ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ ပထဝီဓာတု၊ ဓာတ်တည်း။ ဣတိ ဝေံ၊
 သို့။ မနသိကာရော၊ ကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ၏။
 သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောလောမာအစရှိသော ကောဠာသတို့၌။ ဝေံ၊ ဤအတူ
 ပင်တည်း။

၃၁၂။ သုညဂါမဋ္ဌာနေတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ သုညဂါမဂ္ဂဟဏံ၊ လူ
 ဆိတ်သော ရွာပျက်ကိုယူခြင်း ဆိုခြင်းသည်။ ကာယဿ၊ ကိုယ်၏။ ပရမတ္ထ-
 တော၊ အားဖြင့်။ ဝေဒကဝိရဟဒဿနတ္ထံ၊ ခံစားတတ်သောသူမှ ကင်းခြင်းကို
 ပြခြင်း အကျိုးရှိ၏။

၃၁၃။ မဇုကဋ္ဌိကေတိ၊ ကား။ မဇုကဗီဇာနိ၊ သစ်မည်စည်အစေ့တို့ကို။
 [၄၄၀] ၃၁၄။ ဂေဟထမ္ဘာနံ၊ အိမ်တိုင်တို့၏။ အာခာရဘာဝေန၊ တည်ရာ
 ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဌာတိသိလာယော၊ ထားအပ်သောကျောက်တို့ကို။ ပါသာဏ-
 ဥဒုက္ခလကာနိ၊ ကျောက်ဆုံတို့ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာနိ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်၏။
 (အာကာရကိုင့်၍ အဓိပ္ပေတာနိ-ဟု နပုံလိင်နှင့်ဆို၏)

၃၁၅။ စ၊ ထိုမှတပါး။ အဿ၊ ထိုအရေ၏။ (စမ္မဿ-ဟု ရှိသင့်၏) ဒုဂ္ဂန္ဓာဒိ-
 ဘာဝေ၊ မကောင်းသောအနံ့ရှိသည် စသည်၏အဖြစ်၌။ သဒိသဘာဝဒဿနတ္ထံ၊
 တူသည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ အလ္လဂေါစမ္မဂ္ဂဟဏံ၊ စိုသော နွားအရေ
 ကို ယူခြင်း ဆိုခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

၃၁၆။ ယေဘုယျေန၊ အားဖြင့်။ မံသပေသီနံ၊ သားတစ်တို့၏။ ဗဟလ-
 တာယ၊ ထူထဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ များသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မဟာ-
 မတ္တိကဂ္ဂဟဏံ၊ ထူသော မြေညက်ကို ယူခြင်း ဆိုခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

၃၁၇။ ကုဋ္ဌဒါရူသုတိ၊ ကား။ ဒါရုကုဋ္ဌိကာယ၊ သစ်သားနံရံအခြေရှိသော။ ကုဋ္ဌိယ၊ ကုဋ္ဌိ၏။ ဝါ၊ အိမ်ငယ်၏။ ဘိတ္တိပါဒဘူတေသု၊ နံရံ၏အခြေဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ကဋ္ဌေသု၊ သစ်သားတို့ကို။ (လက္ခဏဝန္တကံပုဒ်)

၃၁၈။ ပဏှိကဋ္ဌိအာဒိနံ၊ ဖဏှောင့်ရိုးစသည်တို့၏။ အာဓာရဘာဝေါ၊ ဆောင်တတ်သည်အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ တည်ရာ၏အဖြစ်သည်။ (အသမန္နာဟာရသိဒ္ဓေါ) ဝိယ၊ နှလုံးမသွင်းမူ၍ ပြီးသကဲ့သို့။ ဂေါပကဋ္ဌိအာဒိနံ၊ ဖမုက်ရိုးစသည်တို့၏။ အာဓေယျဘာဝေါပိ၊ ဆောင်အပ်သော။ ဝါ၊ တည်တတ်သော အာဓေယျ၏ အဖြစ်သည်လည်း။ အသမန္နာဟာရသိဒ္ဓေါ၊ နှလုံးမသွင်းမူ၍ ပြီး၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ ပဏှိကဋ္ဌိပ။ ဌိတန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝတော၊ ဆိုပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ သိသဋ္ဌိ ဂိဝဋ္ဌိကေ ပတိဋ္ဌိတန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၃၁၉။ သိန္နဝေတ္တဂ္ဂါဒိသုတိ၊ ကား။ သေဒိတဝေတ္တကဋ္ဌိရာဒိသု၊ ပြုတ်ဖြောအပ်ပြီးသော ကြိမ်ညွန့်စသည်တို့ကို။

၃၂၀။ ဥရဋ္ဌသင်္ခာဋ္ဌော၊ ရင်ရိုးအပေါင်းအစုကို။ ပဉ္စရသဒိသတာယ၊ ချိုင့်နှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥရဋ္ဌပဉ္စရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တဿ၊ ထိုရင်ချိုင့်၏။ အထိရဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ မခိုင်မာသည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဇိဏ္ဏသန္ဓမာနိကပဉ္စရံ၊ ဆွေးမြည်သော သံလျင်းချိုင့်ကို။ နိဒဿနဘာဝေန၊ ပုံတူဥပမာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟိတံ၊ ၏။

၃၂၁။ ယမကဒံသပိဏ္ဍေတိ၊ ကား။ မံသပိဏ္ဍယုဂဋ္ဌေ၊ အသားစိုင်အစုံသည်။

၃၂၂။ ကိလောမကဿ၊ အမြှေး၏။ သေတဝဏ္ဏတာယ၊ ဖြူသော အဆင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပိလောတိကပလိဝေဌိတေတိ၊ ဟူ၍။ ပိလောတိကံ၊ ပုဆိုးကြမ်းကို။ နိဒဿနဘာဝေန၊ ပုံတူဥပမာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝေမေဝ။ ပ။ ဇာနာတိတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောကြွ်ပါ၌။ ဝက္ကဟဒယာနိ၊ အညှို့နှင့် နှလုံးတို့သည်။ “မယံ၊ ငါတို့ကို။ ပဋိစ္ဆန္နကိလောမကေန၊ ဖုံးလွှမ်းတတ်သောအမြှေးသည်။ ပဋိစ္ဆန္နာနိ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်ကုန်၏”။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနန္တိ၊ မသိကုန်။ သကလသရီရေ၊ တကိုယ်လုံး၌။ မံသံ စ၊ အသားသည်လည်း။ “အဟံ၊ ငါကို။ ပဋိစ္ဆန္နကိလောမကေန၊ သည်။ ပဋိစ္ဆန္နံ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်၏”။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ (ဣတိ၊ သို့။) ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။

၃၂၃။ ကောဋ္ဌမတ္ထကပဿန္တိ၊ ကား။ ကုသုလဿ၊ ကျီ၏။ အဗ္ဗန္တရေ၊ အတွင်း၌။ မတ္ထကပဿံ၊ အထက်နံပါးကို။

၃၂၄။ ဒိန္နံ ထနာနမန္တရေတိ၊ ကား။ ဒိန္နံ၊ နှစ်ခုကုန်သော။ ထနပုဒေသာနံ၊ သားမြတ်၏တည်ရာအရပ်တို့၏။ ဝေမဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ထနပုဒေသော စ၊

သားမြတ်တို့၏တည်ရာအရပ်ကိုလည်း။ အဗ္ဘန္တရဝသေန၊ အတွင်းဖက်၏အစွမ်း အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗော၊ ၏။

၃၂၇။ ကေဝီသတိအန္တဘောဂေတိ၊ ကား။ ကေဝီသတိယာ၊ နှစ်ဆယ့်တစ် သော။ ဌာနေသု၊ အရပ်တို့၌။ ဩဘဂ္ဂေါဘဂ္ဂေ၊ အောက်သို့ ချေ၍ချေ၍ ကျ သော။ အန္တမဏ္ဍလေ၊ အူခွေအဝန်း၌။

[၄၄၁] ၃၂၈။ အာမာသယေ၊ အစာသစ်အိမ်၌။ ဌိတော၊ တည်သော။ ပရိဘုတ္တာဟာရော၊ စားသုံးအပ်သောအာဟာရသည်။ ဥဒရိယံ၊ ယမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဒရိယံ။ပ။ သာယိ- တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၃၃၁။ အဗဒ္ဓပိတ္တံ၊ အဗဒ္ဓသည်းခြေသည်။ သံသရဏလောဟိတံ ဝိယ စ၊ ရွှေရှားသောသွေးကဲ့သို့၎င်း။ ကာယုဿှာ ဝိယ စ၊ ကိုယ်၏အပူဇွေကဲ့သို့၎င်း။ ကမ္မဇရူပပဋိဗဒ္ဓဝတ္တိကံ၊ ကမ္မဇရုပ်နှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဗဒ္ဓပိတ္တံ။ပ။ ဌိတန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ပဋိဗဒ္ဓတာဝစနေန၊ စပ်သည်၏အဖြစ်ကို ဆိုခြင်းဖြင့်၊ ပါ၊ ဆိုသောစကားဖြင့်။ အဿ၊ ထိုအဗဒ္ဓ- သည်းခြေ၏။ ဇီဝိတိန္ဒြိယေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ သဗ္ဘာဝမေဝ၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဒီပေတိ၊ ၏။ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ ဝိယ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ကဲ့သို့။ ကေန္တကမ္မဇတံ၊ စင်စစ်ကမ္မဇ၏အဖြစ်ကို။ န (ဒီပေတိ)၊ ပြသည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပိတ္တကောသကေတိ၊ ကား။ မဟာကောသာဋ္ဌကီကောသ- သဒိသေ၊ သပွတ်ခါးကြီးသီး၏ အိမ်နှင့်တူသော။ ပိတ္တာဓာရေ၊ သည်းခြေ၏ တည်ရာအိမ်၌။ ယူသဘူတောတိ၊ ကား။ ရသဘူတော၊ အရည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။

၃၃၂။ ဥစ္စိဋ္ဌောဒကဂဗ္ဘမသဒိနံ၊ လုပ်ဆေးရေကိုယ်ဝန်အညစ် အကြေး စသည်တို့ကို။ ဆဉ္စနဋ္ဌာနံ၊ စွန့်သွန်ရာအရပ်သည်။ စန္ဒနိကာ၊ တံစီးတွင်းမည်၏။ တဿံ၊ စန္ဒနိကာယံ၊ ထိုတံစီးတွင်း၌။

၃၃၃။ ပုဗ္ဗာသယော၊ ယသည်။ မန္တပုညာနံ၊ ဘုန်းကံနည်းကုန်သော။ (သီဟိန္ဒြေမုန့်နှင့်အညီပင်၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နှာ ၃၃၉၊ စာပိုဒ် ၂၉၈-နှင့်လည်း ညီ၏) ကေသဉ္စိဒေဝ၊ အချိုသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အားသာလျှင်။ ဟောတိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကတော၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ပါ၊ ကြောင့်။ အသဗ္ဗသာဓာရဏံ၊ အလုံးစုံသောပုဂ္ဂိုလ် တို့နှင့်မဆက်ဆံ။ ဣတိ၊ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သော အလိုဖြင့်။ ပုဗ္ဗော၊ အနိမိဒ္ဓေ- ကာသောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၃၃၄။ ပိတ္တံ ဝိယာတိ၊ ကား။ အဗဒ္ဓပိတ္တံ ဝိယ၊ အဗဒ္ဓသည်းခြေကဲ့သို့။ သကလသရီရန္တိ၊ ကား။ ဇီဝိတိန္ဒြိယပဋိဗဒ္ဓံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေနှင့်စပ်သော။ သဗ္ဗံ၊

သော။ သရီရပူဒေသံ၊ ကိယံအရပ်ကို။ ဝက္ကဟဒယ။ပ။ တေမေန္တန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဌ၌။ ယကနံ၊ အသည်းကို။ ဟေဋ္ဌာဘာဂပူရဏေန စ၊ အောက်အရပ်အဖို့ကို ပြည့်စေသဖြင့်၎င်း။ ဣတရုနံ၊ ဤမှတပါးသောအညို့ နှလုံးအဆုတ်တို့ကို။ တေသံ၊ ထိုအညို့စသည်တို့၏။ ဥပရိ၊ ၌။ ထောက် ထောက်၊ အနည်းငယ် အနည်းငယ်။ ပဏ္ဍရဏေန စ၊ ယုံချသဖြင့်၎င်း။ တေမေတိ၊ စိုစွတ်စေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗ၊ ၏။ ဟေဋ္ဌာ။ပ။ တေယမာနေတိ (ဧတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပါဌ၌။ တေမကတေမိတဗ္ဗာနံ၊ စိုစွတ်စေတတ်သောသွေးနှင့် စိုစွတ်စေအပ်သော အညို့ စသည်တို့၏။ အဗျာပါရတာသာမညနိဒ္ဓာနတ္ထံ ဝေ၊ ကြောင့်ကြဗျာပါရမရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော တူသည်၏အဖြစ်ကို ညွှန်ပြခြင်းအကျိုးငှါသာလျှင်။ ဥပမာ၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗာ၊ ၏။ ဌာနသာမညနိဒ္ဓာနတ္ထံ၊ တည်ရာဌာနအားဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို ညွှန်ပြခြင်းငှါ။ (ဥပမာ၊ ကို။) န(ဒဠဗ္ဗာ)၊ မမှတ်အပ်။ ဟိ၊ မှန်။ သန္တိစိတလောဟိတေန၊ စုဝေးလျက် တည်သောသွေးသည်။ တေမေတဗ္ဗာနံ၊ စိုစွတ်စေအပ်ကုန်သော။ ကေသဉ္စိ၊ အချို့သော ဝက္က ဟဒယ ပပ္ပါသ ကောဋ္ဌာသတို့၏။ ဟေဋ္ဌာ ဌိတတာ၊ အောက်၌တည်သည်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ ကဿစိ၊ အချို့သော ယကနကောဋ္ဌာသ၏။ ဥပရိ ဌိတတာ၊ အထက်၌ တည်သည်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ ကာယဂတာသတိ-နိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဒဿိတာ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ ယကနဿ၊ အသည်း၏။ ဟေဋ္ဌာဘာဂဌာနံ၊ အောက်အဖို့အရပ်သည်။ “မယိ၊ ၌။ လောဟိတံ၊ သည်။ ဌိတံ၊ တည်၏။” ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဝက္ကာဒိနိ၊ အညို့ စသည်တို့သည်။ “အမေ၊ ငါတို့ကို။ တေယမာနံ၊ စိုစွတ်စေလျက်။ လောဟိတံ၊ သည်။ ဌိတံ၊ ၏။” ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနန္တိ၊ မသိကုန်။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၃၃၆။ ပတ္တိန္နသိနေဟောတိ၊ ကား။ ထိနဘာဝံ၊ ပြင်ခွဲသည်၏ အဖြစ်သို့။ သနဘာဝံ၊ အစိုင်အခဲ၏ အဖြစ်သို့။ ဂတသိနေဟော၊ ရောက်သောအဆီအစေးတည်း။ သကလသရီရေ၊ ၌။ မံသံ၊ ကို။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) တဉ္စ၊ ထိုစကားကိုလည်း။ ထူလသရီရံ၊ ဆူဖျိုးသောကိယံကို။ သနာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ မေဒဿ၊ အဆီခဲ၏။ ပတ္တိန္နတာယ၊ ပြင်ခွဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သနဘာဝေ၊ အစိုင်အခဲ၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ ရှိငြားသော်လည်း။ မံသဿ ဝိယ၊ အသား၏ကဲ့သို့။ ထဒ္ဒတာ၊ ခက်မာသည်၏အဖြစ်သည်။ (သိဟိန္ဒေမ္ပနှင့် အညိပင်) န၊ မဖြစ်၊ ဝါ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပတ္တိန္နယူသောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ အဿ၊ ထိုအဆီခဲ၏။ အာပေါ-ကောဋ္ဌာသတာ၊ အာပေါကောဋ္ဌာသ၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

[၄၄၂] ၃၃၇။ ဥဒကပုဏ္ဏေသု တရုဏတလဋ္ဌိကူပကေသုတိ၊ ဟူသော စကားကို။ နာတိပရိဏတာနံ၊ အလွန်မရင့်ကုန်သေးသော။ သဇလကာနံ၊ ရေ

ရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ ရေနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ အဂ္ဂတော၊ အဖျားမှ၊ ဝါ၊ အထက်ပိုင်းမှ။ ဆိန္ဒာနံ၊ ဖြတ်အပ်ကုန်သော။ တာလသလာဠုကာနံ၊ ထန်းသီးစိမ်းတို့၏။ ဝိဝရာနိ၊ အပေါက်အခေါင်းတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၃၃၈။ ဝသာယ၊ ဆီကြည်၏။ အတ္တနော၊ ၏။ အာဓာရေ၊ ဌ။ အဘိဗျာပနမုခေန၊ ပျံ့နှံ့ခြင်းကို ပခာနပြုသဖြင့်၊ ဝါ၊ အရင်းခံပြုသဖြင့်။ အဗျာပါရတာသာမညံ၊ ကြောင့်ကြဗျာပါရ မရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ထင်စွာပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာစာမဂတတေလံ၊ ထမင်းချိုး၌ (ဝါ) ထမင်းရည်၌တည်သောဆီကို။ နိဒဿိတံ၊ ဥပမာအဖြစ်ဖြင့် ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။

၃၃၉။ အဗ္ဗိလဂ္ဂမခုရဂ္ဂါဒိကေ၊ ချဉ်သောအဖို့ ချိုသောအဖို့ရှိသောအရသာအစရှိသော။ ခေဠုပ္ပတ္တိပစ္စယေ၊ တံတွေးဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။)

၃၄၃။ ကေသာဒီသု၊ တို့၌။ မနသိကာရံ၊ ကို။ ပဝတ္တေတွာ၊ ဖြစ်စေပြီး၍။ တေဇောကောဠာသေသု၊ သတို့၌။ မနသိကာရော၊ ကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဘတ္တိံ၊ ကို။ ပရိဏာမေတွာ၊ ပြောင်းလဲစေ၍။ ယောဒေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ယေန သန္တပ္ပတိတိ၊ ကား။ ယေန၊ အကြင်တေဇောဖြင့်။ ကာယော၊ သည်။ သန္တပ္ပတိ၊ ပြင်းစွာပူလောင်၏။ သန္တပ္ပနကိစ္စော၊ ပြင်းစွာပူလောင်စေခြင်းကိစ္စရှိသော။ အယံ တေဇော၊ ဤတေဇောသည်။ ဣတိ၊ သို့။ တဿ၊ ထိုတေဇော၏။ ပရိဂ္ဂဏှနာကာရော ဝေ၊ သိမ်းယူသော အခြင်းအရာကိုသာလျှင်။ ပစ္စာမဋ္ဌော၊ ပြန်လည်သုံးသပ်အပ်၏။ ယေန ဇီရိယတိတိအာဒီသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေ နယော၊ ပင်တည်း။

၁-ဋီကာဆရာကြည့်သော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ဤအရာတွင် တေဇောကောဠာသဝါရနိဂုံး၌ ဧဝံ တေဇောကောဠာသေသု ပဝတ္တေတဗ္ဗော-ဟု ဤမျှသာရှိ၍ မနသိကာရော-ပုဒ်ထည့်၍ ဧပိ ရန်ပြသည်-ဟု ယူအပ်၏။ ထို့ကြောင့်ပင် မနသိကာရော-ပုဒ်ကို ပဝတ္တေတဗ္ဗော-၏နောက်၌ ပြထားသည်။ ယခုလက်ရှိစာမူတို့၌ကား မနသိကာရော ပဝတ္တေတဗ္ဗော-ဟု အပြည့်အစုံပင် ရှိနေ၏။

၂-အယံ-၏ အစွဲကိုပြသည်။ ယေန-၏ အရ သာမန်တေဇောမျှကို မစွဲမူ၍ ၎င်း၏ သန္တပ္ပနအာကာရပါ စွဲရန်ပြသည်။ ထို့ကြောင့် တဿ ပရိဂ္ဂဏှနာကာရော ဝေ-အရာ၌ သပရိဂ္ဂဏှာကာရော ဝေ-ဟုရှိလျှင် သာ၍ကောင်းသည်။ သိမ်းယူသောအခြင်းအရာနှင့် တကွသာလျှင်-ဟု အနက်ပေးရာ၏။ သသန္တပ္ပနာကာရော ဝေ-ဟု ရှိလျှင် အကောင်းအမြတ်ဆုံးဖြစ်ရာ၏။ ပြင်းစွာပူစေသော အခြင်းအရာနှင့်တကွသာလျှင်-ဟု အနက်ပေးရာ၏။

၃-ထိုဝါရတို့၌လည်း အယံ ဇီရဏကိစ္စော တေဇော၊ အယံ ပရိဒယနကိစ္စော တေဇော၊ အယံ ပရိပါစနကိစ္စော တေဇော-ဟု ၎င်းတို့၏ ကိစ္စအခြင်းအရာနှင့်တကွ စွဲရန်ညွှန်ပြသည်။

၃၄၄။ အဿာသပဿာသဝသေနာတိ၊ ကား။ အန္တောပဝိသနုဗဟိနိက္ခမနနာသိကာဝါဘဘာဝနာ၊ အတွင်းသို့ဝင်သော နှာခေါင်းလေ၊ အပဿိထွက်သော နှာခေါင်းလေတို့၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝေပဝတ္တမနသိကာရဿာတိ၊ ကား။ ဣမိနာ ဝုတ္တာကာရေန၊ ဖြင့်။ သသမ္ဘာရဝိဘတ္တိတော၊ တို့အားဖြင့်၊ ဝါ၊ သမ္ဘာရနှင့်တကွဖြစ်သော ကောဠာသတို့ကို ဝေဘန်သောအားဖြင့်။ ပဝတ္တကမ္ပဋ္ဌာနမနသိကာရဿ၊ ဖြစ်သောကမ္ပဋ္ဌာန်းကို နှလုံးသွင်းခြင်းရှိသော။ ဓာတုယောပါကဉ္စာ ဟောန္တိတိ၊ ကား။ ဝိတ္တာရတော၊ အားဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟိကတ္တာ၊ သိမ်းဆည်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ဝိဘူတာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဓာပိ၊ ဤအရာ၌လည်း။ ဘာဝနာဝိဓာနံ၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၃၄၅။ တတ္ထေဝါတိ၊ ကား။ တေသုယေဝ ဝိသတိယာ ကောဠာသေသု၊ ထိုနှစ်ဆယ်သော ကောဠာသတို့၌သာလျှင်။ ပရိပါစန။ပ။လက္ခဏန္တိ ဧတ္ထာပိ၊ ဟူသောဤပုဒ်တို့၌လည်း။ တတ္ထေဝါတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ အာနေတွာ၊ ၍။ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပုန၊ တဖန်။ တတ္ထေဝါတိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ တေသုယေဝ ဒွါဒသသု ကောဠာလေသု၊ တို့၌သာလျှင်။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ကေသဒိကောဠာသာနံ၊ ဆံအစရှိသော ကောဠာသတို့၏။ သဝိဂ္ဂဟတာယ၊ အထည်ကိုယ်ဖြစ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သီမ္မနှင့်အညီပင်) တတ္ထ၊ ထိုဆံအစရှိသော ကောဠာသတို့၌။ ဝိဇ္ဇမာနာ၊ ရှိကုန်သော။ အာပေါဓာတုအာဒယော၊ တို့ကို၊ ဝါ၊ တို့သည်။ နှာနိယစုဏ္ဏာဒိသု၊ ဆပ်ပြာမှုန့်အစရှိသည်တို့၌။ ဥဒကာဒယော ဝိယ၊ ရေအစရှိသည်တို့ကဲ့သို့။ သုဝိညေယျာ၊ လွယ်ကူစွာ သိအပ်ကုန်၏။ ဝါ၊ သိလွယ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထေဝ အာဗန္ဓနလက္ခဏန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သန္တပ္ပနဒိတေဇောကောဠာသေသု ပန၊ သန္တပ္ပနအစရှိသော တေဇောကောဠာသတို့၌မူကား။ ဝါယောဓာတုအာဒယော၊ တို့ကို၊ ဝါ၊ တို့သည်။ တထာ၊ တူ၊ ဝါ၊ ထိုကဲ့သို့။ န သုဝိညေယျာ၊ လွယ်ကူစွာမသိအပ်ကုန်၊ ဝါ၊ မသိလွယ်ကုန်။ ဣတိ ကတော၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ တေန အဝိနိဘုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထေဝါတိ၊ ဟူ၍။ န (ဝုတ္တံ)၊ မဆိုအပ်။ ယဒိ ဝေ၊ ယင်းသို့ဖြစ်ခဲ့သော်။ ဝါယုဒကာဠာသေသု၊ တို့၌။ တတ္ထေဝါတိ၊ ဟူ၍။ ကထံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပါသည်။ (ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။) ဟိ၊ တတ္ထေဝ-ဟု ဆိုသင့်စွ။ ဥဒ္ဓင်္ဂမဝါတာဒယော၊ အထက်သို့ဆန်တက်သော လေအစရှိကုန်သော။ ဝါယုဒကာဠာသပိ၊ ဝါယော ကောဠာသတို့သည်လည်း။ ပိဏ္ဏာကာရေနေဝ၊ အပေါင်းအစုအခြင်းအရာအားဖြင့်သာလျှင်။ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗတံ၊ သိမ်းဆည်း

အပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဥပဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ သန္တပ္ပနာဒိတေဇောကော-
ဌာသာ ပန၊ တို့သည်မူကား။ (ဗိဇ္ဇာကာရေနေဝ၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ ပရိဂ္ဂ-
ဟေတဗ္ဗတံ၊ သို့။) န (ဥပဂစ္ဆန္တိ)၊ မရောက်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အယံ၊ ဤ
(ဝါယော ကောဌာသတို့၌ တတ္ထေဝ-ဟု ဆိုသော) စကားသည်။ န ဒေါသော၊
အပြစ်မဟုတ်၊ ဝါ၊ အပြစ်မရှိ။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ တေနာတိ၊ ကား။ တေန
တေဇေန၊ နှင့်။ အဝိနိဘုတ္တန္တိ၊ ကား။ အဝိနာဘူတံ၊ မကင်းသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်
သော၊ ဝါ၊ မကင်းမကွာသော။ ဝါ၊ ကား။ တံတံကလာပဂတဝသေန၊ ထိုထို
ကလာပ်၌၌ဘည်သောဓာတ်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အဝိနိဘုတ္တံ-ဟူ
၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧဝံ ငဝတ္တာပယတောတိ၊ ကား။ ဝုတ္တာကာရေန၊ အားဖြင့်။
သလက္ခဏသင်္ခေပတော၊ အားဖြင့်၊ ဝါ၊ လက္ခဏာနှင့်တကွဖြစ်သော ကောဌာသ
တို့ကို ချုံးသောအားဖြင့်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ [၄၄၃] ဝဝတ္တာပေန္တဿ၊ ပိုင်းခြား
မှတ်သားသော။ ဝုတ္တနယေနာတိ၊ ကား။ တဿေဝံ ဝါယမမာနဿာတိ-
အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဟေဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။

၄၄၆။ ဧဝံ ဘာဝယတောတိ၊ ကား။ သလက္ခဏသင်္ခေပတော၊ ပ-အားဖြင့်။
ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းဆည်း၍။ ဘာဝေန္တဿာပိ၊ ပွားစေ
သော်လည်း။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနာတိ၊ ကား။ သသမ္ဘာရဝိဘတ္တိတော၊ ဝိဘတ္တိ
အားဖြင့်။ ဘာဝနာယံ၊ ပွားစေခြင်း၌။ ဝုတ္တေန၊ ပြီးသော။ နယေန၊ ဖြင့်။
ဧဝန္တိ၊ ကား။ ကေသေ ယထာ၊ ဆံပင်၌ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သဗ္ဗကောဌာသေသုတိ၊
ကား။ ကေစတ္တာလီသဘေဒေသု၊ ကုန်သော။ သေသသဗ္ဗကောဌာသေသု၊
ကြွင်းသော အလုံးစုံသော ကောဌာသတို့၌။ (ဤ၌ ပုဒ်မကြီးရှိရမည်) ဧဝံသို့။
တ္ထေ၊ ဤသသမ္ဘာရဝိဘတ္တိနည်း၌။ အဋ္ဌသဋ္ဌိဓာတုသတဿ၊ တရားခြောက်ဆယ့်
ရှစ်ပါးသောဓာတ်ကို။ ပရိဂ္ဂဟော၊ သိမ်းဆည်းခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ တ္ထေ၊ ဤသသမ္ဘာရဝိဘတ္တိအရာ၌။
ဘာဝနာဝိဓာနံ၊ သည်။ ဟေဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယမော၊ လျှင်တည်း။

ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝစနတ္တာဒိမုခေနပိ၊ ဝစနတ္တ အစရှိသည်ကို အရင်းခံပြုသဖြင့်
လည်း။ ဓာဘူသု၊ တို့၌။ မနသိကာရဝိဓာနံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ငစနတ္တ-
တောဘိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ဝစနတ္တတောတိ၊ ကား။
ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗပဌမံ၊ အလုံးစုံတို့၏ ရှေးဦးစွာ။ ကမုဋ္ဌာနဿ၊ ကို။
ဥဂ္ဂဟဏံ၊ သင်ယူခြင်းသည်။ ဝစနဝသေန၊ သဒ္ဓါ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟောတိ၊
၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝစနဒ္ဓါရေန၊ သဒ္ဓါကိုအကြောင်းပြုသဖြင့်။ တဒတ္ထဿ၊
ထိုသဒ္ဓါ၏ အနက်၏။ အာဒိတော၊ အစ၌။ ဂဟေတဗ္ဗတော၊ ယူအပ် သိအပ်သည်
၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ထိုသဒ္ဓါ၏အစွမ်းအားဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို သင်
ယူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝစနတ္တတောပိ၊ သဒ္ဓါ၏အနက်အားဖြင့်လည်း။

ဓာတုနံ၊ တို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ မနသိ ကာတဗ္ဗတာ၊ နှလုံးသွင်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ကလာပတောတိ၊ ကား။ ဝစနတ္ထဝသေန၊ သဒ္ဓါနက်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိသေသဘော စ၊ ဝိသေသအားဖြင့်၎င်း။ (ပထဝီစသည်၏ အနက်ကို ရည်၏) သာမညတော စ၊ ညအားဖြင့်၎င်း။ (ဓာတု၏ အနက်ကို ရည်၏) ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ ဌိတဿ၊ တည်သောယောဂီအား။ (ဝုတ္တာ-၌စပ်) ဝါ၊ သည်။ (မနသိ ကာတဗ္ဗတာ-၌ စပ်) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာ၊ ထိုဓာတ်တို့သည်။ ပိဏ္ဏသော၊ အပေါင်းအစုအားဖြင့်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ န (ပဝတ္တန္တိ)၊ မဖြစ်ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကလာပတောပိ၊ အပေါင်းအစုကလာပ်အားဖြင့်လည်း။ မနသိ ကာတဗ္ဗတာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ တေ ကလာပါ၊ ထိုကလာပ်တို့သည်။ ပရမာဏပရိမာဏာ၊ ပရမာဏမြို့အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တပ္ပရိယာပနာနံ၊ ထိုကလာပ်၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော။ ပထဝီဓာတုအာဒိနံ၊ တို့၏။ ဧကသ္မိံ သရီရေ၊ တခုသောကိုယ်၌။ ပရိမေယျပရိစ္ဆေဒံ၊ နှိုင်းယှဉ်အပ်သောအပိုင်းအခြားကို။ ဒသေတုံ၊ ငှါ။ စုဏ္ဏတော၊ အမှန်အားဖြင့်။ ဝါ၊ အသေးစိတ်အားဖြင့်။ မနသိ ကာတဗ္ဗတာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ပန၊ တစ်ပါး။ တာသံ၊ ထိုပထဝီဓာတ်အစရှိသည်တို့ကို။ စုဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ သော အယံ မနသိကာရော၊ ထိုနှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ သဿံဝသေန၊ အပေါင်းအစု၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဉာဏ်ဖြင့် သိမ်းဆည်းအပ်သော။ ဝါ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ပိုင်းခြား၍ယူအပ်သော။ နိဗ္ဗုဒ္ဓိတသရူပမေဝ၊ အသီးထုတ်အပ်သော သရုပ်သဘောကိုသာလျှင်။ ဒသေတုံ၊ ငှါ။ လက္ခဏာဒိတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကာရော၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ လက္ခဏာဒိတော၊ အားဖြင့်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟန္တေန၊ သိမ်းဆည်းသော ယောဂီသည်။ သလက္ခဏဝိဘတ္တိတော၊ အားဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနာဘိနိဝေသေ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးသွင်းရာ၌။ (ပရိဂ္ဂဟယမာနာသု-၌စပ်) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣစ္ဆာလိသာယ၊ သော။ ကောဋ္ဌာသာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဓာတုသု၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟယမာနာသု၊ သိမ်းဆည်းအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဧတ္တကာ၊ ဤမျှသောဓာတ်တို့သည်။ ဥတုသမုဋ္ဌာနာ၊ ဥတုလျှင်ဖြစ်ကြောင်း သမုဋ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဧတ္တကာ၊ ဤမျှသောဓာတ်တို့သည်။ စိတ္တာဒိသမုဋ္ဌာနာ၊ စိတ်အစရှိသည်လျှင်ဖြစ်ကြောင်း သမုဋ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ ဝိဘာဂေါ၊ ကို။ ဉာတဗ္ဗော၊ သိအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမုဋ္ဌာနတော၊ ဖြစ်ကြောင်းသမုဋ္ဌာန်အားဖြင့်။ မနသိကာရော၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

ဧဝံ၊ သို့။ ပရိညာတသမုဋ္ဌာနာနမ္ပိ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ပြီးသောဖြစ်ကြောင်း သမုဋ္ဌာန်ရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တာသံ၊ ထိုဓာတ်တို့၏။ (ဝိသေသသာမည-၌ စပ်) သဒ္ဓါနုသာရေန၊ ပထဝီအစရှိသောသဒ္ဓါသို့ အစဉ်လိုက်ခြင်းနှင့်။

ဝိနာ၊ ရှိ။ (ပထဝီ-သဒ္ဓါစသည်နှင့်စပ်သော ဝိသေသ၊ ဓာတု-သဒ္ဓါနှင့် စပ်သော သာမညမျိုးမဟုတ်ဟု ဆိုလို၏) ဝိသေသသာမညပရိဂ္ဂဟော၊ ဝိသေသအားဖြင့် သိမ်းဆည်းခြင်း၊ သာမညအားဖြင့် သိမ်းဆည်းခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ နာနတ္ထေကတ္တတော၊ နာနတ္ထ၊ ကေတ္တအားဖြင့်။ မနသိကာရော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ လက္ခဏဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ ဝိနိဘူတ္တ-
 ဣပါပိ၊ အသီးအသီးခွဲခြမ်းအပ်သော သဘောရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။
 တော၊ ဤဓာတ်တို့ကို။ အနိဒ္ဓိသိတဗ္ဗဌာနတာယ၊ မညွှန်ပြအပ်မညွှန်ပြနိုင်သော
 တည်ရာဌာနရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဒေသေန၊ တည်ရာအရပ်အားဖြင့်။
 အဝိနိဘူတ္တာ၊ အသီးအသီးမခွဲခြမ်းအပ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ ဝိသေသော၊ ကို။
 ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ [၄၄၄] ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဝိနိဗ္ဗောဂါဝိနိဗ္ဗော-
 ဂတော၊ အသီးအသီးခွဲခြမ်းအပ်၊ မခွဲခြမ်းအပ်သောအားဖြင့်။ မနသိကာရော၊
 ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ အဝိနိဗ္ဗောဂဝုတ္တိယံ၊ အသီးအသီးမကွဲပြားသောအားဖြင့် ဖြစ်
 ခြင်းသည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ကာစိဒေဝ၊ အချို့သောဓာတ်တို့သည် သာ
 လျှင်။ ကာသဉ္စိ၊ အချို့သောဓာတ်တို့နှင့်၊ သဘာဂါ၊ သဘောတူကုန်၏။ ဝါ၊ တူ
 သောအဖို့ရှိကုန်၏။ ကာစိ၊ အချို့သောဓာတ်တို့သည်။ ဝိသဘာဂါ၊ သဘောမတူ
 ကုန်၊ ဝါ၊ ထူးသောအဖို့ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယမ္ပိ ဝိသေသော၊ ကိုလည်း။
 ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ သဘာဂဝိသဘာဂတော၊
 သဘောတူ၊ မတူသော အားဖြင့်။ မနသိကာရော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။
 သဘာဂဝိသဘာဂါပိ၊ သဘောတူသည်မတူသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အဇ္ဈတ္တိ-
 ကာ၊ ကသန္တာန်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ဤဒိသကိစ္စဝိသေသ-
 ယုတ္တာ၊ ဤသို့သဘောရှိသောကိစ္စအထူးနှင့်ယှဉ်ကုန်၏။ ဗာဟိရာ၊ ပြင်ပ
 သန္တာန်၌ဖြစ်ကုန်သော။ (ဓာတုယော၊ တို့သည်။) တဗ္ဗိပရိတာ၊ ထိုအဇ္ဈတ္တိက
 ဓာတ်တို့၏ကိစ္စမှပြန်သောကိစ္စရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ ဝိသေသော၊ ကို။
 ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရဝိသေသ-
 တော၊ ကဓာတ် ဗာဟိရဓာတ်တို့၏အထူးအားဖြင့်။ မနသိကာရော၊ ကို။
 ဝုတ္တော၊ ၏။ သဇာတိသင်္ဂဟာဒိကော၊ ဇာတ်တူအားဖြင့် ရေတွက်ခြင်းသိမ်း
 ယူခြင်းအစရှိသော။ ဓာတုသင်္ဂဟဝိသေသောပိ၊ ဓာတ်တို့ကိုရေတွက်ခြင်းအထူး
 ကိုလည်း။ ပရိဂ္ဂဟိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ သင်္ဂဟတော၊
 ရေတွက်ခြင်းသိမ်းယူခြင်းအားဖြင့်။ မနသိကာရော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ သန္တာ-
 ရဏာဒိဟိ၊ ကောင်းစွာဆောင်ခြင်းအစရှိကုန်သော။ ယထာသကကိစ္စေဟိ၊
 အကြင် အကြင်မိမိ၏ ဥစ္စာဖြစ်သောကိစ္စတို့ဖြင့်။ အညမညပတ္တမ္ဘဘာဝတောပိ၊
 အချင်းချင်းထောက်ပံ့သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေ-
 တဗ္ဗော၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ပစ္စယတော၊ ကျေးဇူးပြုသော
 အားဖြင့်။ မနသိကာရော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ အဗျာပါရနယတော၊ အဗျာ-

ပါရနည်းအားဖြင့်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အသမန္နာဟာရတော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကင်းသောအားဖြင့်။ မနသိကာရော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ အတ္တနာ၊ အား၊ ဝါ၊ ၏။ ပစ္စယဓမ္မ-
ဝိသေသတော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရားအထူးအားဖြင့်၎င်း။ ပစ္စယဘာဝ-
ဝိသေသတော စ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော သတ္တိအထူးအားဖြင့်
၎င်း။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊
ငှါ။ ပစ္စယဝိဘာဂတော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သောပစ္စည်းတရားကို ဝေဖန်သော
အားဖြင့်။ မနသိကာရော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ တေရသန္တံ၊
ကုန်သော။ တေသံ အာကာရနံ၊ ဤအခြင်းအရာတို့ကို၊ ဝါ၊ ဤအပြားတို့
ကို။ ပရိဂ္ဂဟေ၊ သိမ်းဆည်းခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အာကာ-
ရေဟိတံ၊ ကား။ ပကာရေဟိ၊ အပြားတို့ဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ကာရဏေဟိ၊
အကြောင်းတို့ဖြင့်။

၃၄၇။ တတ္ထ၊ ထိုပတ္ထုတ္တုတ္တာ-စသောပါဌ်၌။ (ဤတတ္ထ-မှရှေး၌ အနုသန္ဓေ
ဝါကျရှိသင့်၏) ပတ္ထုတ္တုတ္တတိ၊ ကား။ ပုထုတ္တော၊ ကြီးမားသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ တေန၊ ထိုပါဌ်ဖြင့်။ ပုထုဘာဝတော၊ ကြီးမားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
ပုထဝီ၊ မည်၏။ (သိမ္မုန့်အညီပင်) ပုထဝီ ဝေ၊ ပုထဝီသည်ပင်လျှင်။ ပုထဝီ၊
မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နိရုတ္တိနယေန၊ ဖြင့်။ သဒ္ဓတ္ထံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊
တနည်း။ ပထနဋ္ဌေန၊ ထင်ရှားသောအနက်ကြောင့်။ ပုထဝီ၊ မည်၏။ ပတိ-
ဋ္ဌာဘာဝေန၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပက္ခာယတိ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ ဣတိ
အတ္တော၊ နက်။ အပေါတိတိ ပဒဿ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ အတ္တော၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊
အောက် (နှာ ၄၃၀) ၌။ ဝုတ္တော ဝေ၊ ဝိသရတိ-ဟု ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာ
တည်း။ အာပိယတိတိ၊ ကား။ သောသိယတိ၊ ခြောက်စေအပ်၏။ ဧကစိ၊
တို့သည်။ ပိဝိယတိ၊ သောက်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။)
အယံ ပနတ္တော၊ ဤပိဝိယတိ ဟူသော အနက်သည်ကား။ သသမ္ဘာရာပေ၊
သသမ္ဘာရအာပေါ၌။ ယုဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ လက္ခဏာပေပိ၊

၁-ပုထုနောင် ထိုလိင် ဤ-ပစ္စည်းသက်၍ အဆုံး ၂-ကို အဝ-ပြု၊ ပုထဝီ-ဟု ပြီး၏၊ ပု-
မှ ၂-ကို အ-ပြု ပုထဝီ ဟု ပြီးသည်-ဟု ဆိုလို၏။

၂-ပထနဋ္ဌေန ပုထဝီ၊ သဟဒရူပါနံ ပတိဋ္ဌာဘာဝေန ပက္ခာယတိ ဥပဋ္ဌာတိတိအတ္တော-
ဟူသော အဘိဓမ္မာဝတာရဋီကာသစ် (၂-ဘာ) နှင့်အညီ ချာတအနက်၌ဖြစ်သော ပထ-
ဓာတ်ဖြင့်ပြီးသည်။ ထို့ကြောင့် ဤဋီကာ၌လည်း ပတ္ထနဋ္ဌေန-အရာ၌ ပထနဋ္ဌေန-ဟူ၍၎င်း၊
ပက္ခာယတိ ဥပတိဋ္ဌာတိ-အရာ၌ ပက္ခာယတိ ဥပဋ္ဌာတိ-ဟူ၍၎င်း ပါဌ်မှန်ရှိရေမည်၊
သိမ္မုန့်ကာ၌လည်း ပထနဋ္ဌေန-နှင့် ဥပဋ္ဌာတိ-ဟု ပါဌ်မှန်ရှိ၏။ ပက္ခာယတိ-အရာ၌ကား
ဥပက္ခာယတိ-ဟူ၍၎င်း ပဋ္ဌာယတိ-ဟူ၍၎င်း ပျက်လျက်ရှိ၏။

လက္ခဏာအာပေါဉ်လည်း။ ယုဇ္ဇတေဝ၊ သင့်သည်သာလျှင်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။
 သောပိ၊ ထိုလက္ခဏာအာပေါသည်လည်း။ ဖရုသပါစနဝိသောသနာကာရေန၊
 ကြမ်းတမ်းသောအခြင်းအရာ၊ ကျက်စေသောအခြင်းအရာ၊ ခြောက်စေသော
 အခြင်းအရာရှိသော။ သေသဘူတတ္တယေန၊ ကြွင်းသော ဘုတ်သုံးခုတို့၏
 အပေါင်းသည်။ ပီယမာနော ဝိယ၊ သောက်အပ်ဘိသကဲ့သို့။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။
 ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ အာပါယတီတိ၊ ကား။ ဗြူဟေဟိ၊ ပွားစေ၏။ ဟိ၊ မှန်။
 အာပေါဓာတု၊ သည်။ ပရိဗြူဟနရသာ၊ ပွားစေခြင်းကိစ္စရှိ၏။ တေဇတီတိ၊
 ကား။ နိသေတိ၊ သွေးတတ်၏။ ဝါ၊ ထက်စေတတ်၏။ တိက္ခဘာဝေန၊ ထက်
 သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ သေသဘူတတ္တယံ၊ ကြွင်းသော ဘုတ်သုံးခုတို့၏
 အပေါင်းကို။ ဥသ္မာပယတိ၊ ပူစေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။
 ဝါယတီတိ၊ ကား။ သမိရေတိ၊ ရွှေရှားစေတတ်၏။ ဒေသန္တရပုတ္တိဟေတုဘာ-
 ဝေန၊ အရပ်တပါးသို့ရောက်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဘူတသင်္ခာတံ၊
 ဘုတ်အပေါင်းကို။ ဂမေတိ၊ သွားစေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဧဝံ၊ အားဖြင့်။ တာဝ၊ စွာ။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ ဝစနတ္ထံ၊ ဝစနတ္ထ
 ကို။ ဝတွာ၊ ဆိုပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ သာမညတော၊ အားဖြင့်။ (ဝစနတ္ထံ၊ ကို။)
 ဝတ္ထု၊ ငှါ။ အဝိသေသေန ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သလက္ခဏဓာရဏ-
 တောတိ၊ ကား။ တိတ္ထိယပရိကပ္ပိတော၊ တိတ္ထိတို့သည်ကြံဆအပ်သော။ ပကတိ၊
 ပကတိ၎င်း။ အတ္ထော၊ အတ္ထ၎င်း။ (ပကတိနှင့် အတ္ထအတူတူမဟုတ်၊ တခြားစီ
 ပင်ဟု ထိုဝါဒီဘုံကကြံဆကြ၏) ဣတိ ဝေမာဒိကော၊ ဤသို့အစရှိသောအနက်
 ဖြစ်သည်။ သဘာဝတော၊ ပရမတ္ထသဘောအားဖြင့်။ နတ္ထိ ယထာ၊ မရှိသကဲ့သို့။
 ဧဝံ၊ တူ။ တော၊ ဤပထဝီအစရှိသောဓာတ်တို့သည်။ (နတ္ထိ၊ မရှိကုန်သည်။)
 န၊ မဟုတ်ကုန်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ တော၊ ဤပထဝီအစရှိသော ဓာတ်တို့
 သည်။ သလက္ခဏံ၊ မိမိ၏လက္ခဏာဟု ဆိုအပ်သော။ သဘာဝံ၊ သဘောကို။
 ဓာရေန္တိ၊ ဆောင်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓာတုယော၊ မည်ကုန်၏။
 [၄၄၅] ဒုက္ခာဒါ(ဓာ)နတောတိ၊ ကား။ ဒုက္ခဿ၊ သံသရာဆင်းရဲကို။ ဝိဒဟ-
 နတော၊ စီရင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိ၊ ချဲ့။ တော ဓာတုယော၊ တို့
 သည်။ ကာရဏဘာဝေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝဝတ္ထိတော၊ ပိုင်းခြားအပ်
 ကုန်သည်။ ဝါ၊ အသီးအခြားတည်ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ကုန်၍။ အယလောဟာဒိ-
 ဓာတုယော၊ သံကျောက် ကြေးကျောက် အစရှိသော ကျောက်ဓာတ်တို့သည်။

၁-အာပါယတီတိ အာပေါ၊ ဗြူဟေတိ ဝစေတီတိ အတ္ထော-ဟူသော အဘိဓမ္မာဝတာ-
 ရဋီကာ (၂-၁၁၁)နှင့်အညီ အာ+ပါဓာတ်ဖြင့် ပြီးသည်။ ထို့ကြောင့်အပါယတီတိ အရာ၌
 အာပါယတီတိ-ဟု ရှိစေရမည်။

အယလောဟာဒိ၊ သံကြေးအစရှိသည်ကို။ (ဝိဟဒန္တိ) ဝိယ၊ စီရင်ကုန်သကဲ့သို့။ အနေကပ္ပကာရံ၊ သော။ သံသာရဒုက္ခံ၊ ကိ။ ဝိဒဟန္တိ၊ စီရင်တတ်ကုန်၏။ (ဝါ၊ တနည်း။) ဒုက္ခာဓာနတောတိ၊ ကား။ အနုပ္ပကဿ၊ များစွာသော။ ဒုက္ခဿ၊ သံသရာဆင်းရဲကို။ ဝိဓာနမတ္တတော၊ စီရင်ခြင်းမျှ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ကသ္မာ၊ အဘယံကြောင့် ဝိဓာနမတ္တတော-ဟု ဆိုသနည်းဟူမူကား။) အဝသဝတ္တနတော၊ အလိုသို့မလိုက်စေနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ တံ ဒုက္ခံ၊ ထိုသံသရာဝဋ်ဆင်းကို။ ကာရဏဘူတာဟိ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ (ကာရဏဘူတာဟိ-ဟု ရှိသင့်၏၊ ထိုသို့ရှိလျှင် ကရိုဏ်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သောဟု-ပေး) တောဟိ၊ ဤဓာတ် တို့ဖြင့်။ သတ္တေဟိ၊ တို့သည်။ အနုဝိဓိယတိ၊ စီရင်အပ်၏။ (ကာရဏသာဓန-ကံပြု၏) တထာ ဝိဟိတံ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် စီရင်အပ်သော။ တံ စ၊ ထိုသံသရာဆင်းရဲကိုလည်း။ တောသ္မေဝ၊ ဤဓာတ်တို့၌သာလျှင်။ ဓိယတိ ဌပိယတိ၊ ထားအပ်၏။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ဒုက္ခာဓာနတော၊ ဆင်းရဲကို စီရင်ခြင်းမျှ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဆင်ရဲကို စီရင်ကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဆင်းရဲကို ထားရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓာတုယော၊ မည်ကုန်၏။ အပိ စ၊ တနည်းလည်း။ နိဇ္ဇိဝဋ္ဌော၊ ဇီဝမဟုတ် ဇီဝမရှိသောအနက်သည်။ ဓာတုဋ္ဌော၊ ဓာတ်၏အနက်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ အတ္ထော၊ ကိ။ ဝုတ္တောဝ၊ ခဲ့ပြီးသည်လျှင်တည်း။ တထာ ဟိ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ “ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ အယံ ပုရိသော၊ သည်။ ဆဓာတုဓရာ၊ ခြောက်ပါးသောဓာတ်ရှိ၏”။ ဣတိအာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိသောဒေသနာတို့၌။ ဇီဝသညာသမူဟနတ္ထံ၊ ဇီဝဟုဖြစ်သော အမှတ်သညာကို ပယ်နှုတ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဓာတုဒေသနံ၊ ကိ။ အကာသိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သောအပြားအားဖြင့်။ ဝစနတ္ထမုခေနပိ၊ ဝစနတ္ထကို အရင်းခံပြုသဖြင့်လည်း။ အသာဓာရဏတော စ၊ မဆက်ဆံသောအားဖြင့်၎င်း။ သာဓာရဏတော စ၊ အားဖြင့်၎င်း။ ဓာတုနံ၊ တို့၏။ သရသလက္ခဏမေဝ၊ မိမိ၏သဘောလက္ခဏာကိုသာလျှင်။ ဝိဘာဝိယတိ၊ ထင်စွာပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝေ။ ပ။ ကာတဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဝစနတ္ထမုခေန၊ ဖြင့်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းဆည်းပြီး၍။ ဌိတဿ၊

၁-ဒုက္ခာဓာနတောတိ ဝါ-ဟု ရှိသင့်၏၊ ထိုသို့ရှိလျှင် ရှေး၌လည်း စတုတ္ထကမ္မရာနှင့် ဒုက္ခာဓာနတော-ဟူ၍သာ ပါဌမှန်ဖြစ်သည်ဟူ၍၎င်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌လည်း ဒုက္ခာဒါနတော-ပုံသည် ဟူ၍၎င်း မှတ်အပ်၏။

၂-အလိုသို့လိုက်စေနိုင်ခြင်း မရှိသောကြောင့် ကတ္တုသတ္တိ စင်စစ်မရှိ၊ ထိုကြောင့် ဘာဝသာဓနသာ ရသည်ဟူ၎င်း ဒုက္ခာဓာနတော-၌ အာဓာန-ပုဒ်ကို ဘာဝသာဓနဖြင့် ပြီးသည်ဟူ၍၎င်း သိစေ၏။

တည်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ မနသိကာရာ၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌ။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့် သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၃၄၈။ အာကာရေဟိတိ၊ ကား။ ပကာရေဟိ၊ အပြားတို့ဖြင့်။ အထ ဝါ၊ သော်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤကောဋ္ဌာသတို့၌။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ အာကရိယန္တိ ဒိဿန္တိ၊ ရှုအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာကာရာ၊ မည်ကုန်၏။ ကောဋ္ဌာသာ၊ တို့ကို။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။) အဋ္ဌဓမ္မသမောဓာနာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ ပစ္စယဝိသေသန၊ အကြောင်းထူးအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဝိသိဋ္ဌရူပါနံ၊ ထူးသောသဘောရှိကုန်သော။ ဝဏ္ဏာဒိနံ၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌန္တံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ သမဝဓာနတော၊ စုဝေးလျက်တည်ခြင်းကြောင့်။ သန္တိဝေသဝိသေသဝသေန၊ စုဝေးလျက်တည်ခြင်းဟူသော အထူး၏အစွမ်းအား ဖြင့်။ သဟာဝဋ္ဌာနတော၊ တကွတည်ခြင်းကြောင့်။ တံ၊ ထိုရှစ်ပါးသော တရား အပေါင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ကေသာတိ၊ ဆံပင်ဘို့ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ သမ္ပတိ သမညာမတ္တံ၊ အမည်မျှသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေသံယေဝ ဝိနိဗ္ဗောဂါတိ၊ ကား။ တေသံယေဝ ဝဏ္ဏာဒိနံ၊ ထိုအဆင်း စသည်တို့ကိုသာလျှင်။ ဝိနိဗ္ဗုဇနတော၊ ဉာဏ်ဖြင့် အသီးအသီး ခွဲခြမ်းဝေဘန်ခြင်းကြောင့်။ ဟိ၊ ဥပမာ ဖြင့် ထင်စွာပြအံ့။ ဝဏ္ဏာဒယော၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဝိနိဗ္ဗုဇမာနာ၊ ဉာဏ်ဖြင့် ခွဲခြမ်းဝေဘန်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ အညမည ဗျတိရေကေန၊ အချင်းချင်းဆန့်ကျင်သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အချင်းချင်းမှ ထူးခြားလျက် ပိုလွန်သောအားဖြင့်။ ပရမတ္ထတော၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘန္တိ ယထာ၊ ရအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ ဝဏ္ဏာဒိဗျတိရေကေန၊ ဝဏ္ဏစသည်တို့နှင့် ဆန့်ကျင် သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ စသည်တို့မှ ထူးခြားလျက် ပိုလွန်သောအားဖြင့်။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ကေသာ၊ တို့ကို။ န ဥပလဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမုဒိတေ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်ကုန်သော။ ယေ ဓမ္မေ၊ အကြင်တရား တို့ကို။ (ဤ၌ စ-သဒ္ဓါပိုသည်၊ သီမ္မုဋ္ဌကား မရှိ) ဥပါဒါယ၊ ၍။ ကေသာတိ၊ ဆံပင်တို့ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ သမ္ပတိ၊ သမုတ်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ အမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေသု၊ ထိုတရားတို့ကို။ ဝိသု ဝိသု၊ အသီးအသီး။ ကတေသု၊ ပြုအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ကေသာတိ၊ ဟူသော။ သမ္ပတိ၊ အမည်သည်၊ ဝါ၊ သမုတ်အပ်သော ပညတ်တတ္ထသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝေါဟာရမတ္တံ၊ ခေါ်ဝေါ် ခြင်းမျှသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

အဋ္ဌဓမ္မကလာပမတ္တဓမဝါတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ကေသ- ပညတ္တိယာ၊ ဆံပင်ဟုပညတ်ခြင်း၏။ ဥပါဒါယဘူတေ၊ စွဲမှီအပ်သောတရားဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ စွဲမှီရာဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝဏ္ဏာဒိကေ၊ တို့ကို။ ကေတ္တေ- န၊ တခုတည်း၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟေတော၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊

၏။ တေသံ၊ ထိုဝဏ္ဏအစရှိသည်တို့၏။ အဋ္ဌဓမ္မမတ္တဘာဝတော၊ ရှစ်ပါးသော
 တရားမျှ၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။) န၊ မဟုတ်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာ-
 နော၊ ကံလျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ ကောဋ္ဌာသော၊ သ-ဟူသည်။ (ဣတိ-ပုံသည်၊
 သိမုန့်ကား မရှိ) တာဝ၊ စွာ။ ကေသေသု၊ တို့၌။ ကေသမူလံ၊ ဆံပင်၏
 အမြစ်အရင်းတည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ လောမာဒိသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ယထာရဟံ၊
 စွာ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဒသဓမ္မကလာပေါပိတိတ္ထေ၊ ဟူသောဤပါဌ၌။ အသိ-
 တာဒိပရိပါစကော၊ စားအပ်သောအစာစသည်ကို ကြေကျက်စေတတ်သော။
 တေဇောကောဋ္ဌာသော၊ သည်။ နဝဓမ္မကလာပေါပိ၊ (ဇီဝိတနှင့်တကွ) ကိုးပါး
 သောတရားတို့၏ အပေါင်းအစုသည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။
 ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဆိုအပ်သေး၏။ ဣမေ ကေသာဒိကောဋ္ဌာသ၊ တို့သည်။ ယထာ-
 ရဟံ၊ စွာ။ [၄၄၆] အဋ္ဌနဝဒသဓမ္မသမ္မဟဘူဘာ၊ ရှစ်ပါး ကိုးပါး ဆယ်ပါးသော
 တရားတို့၏အပေါင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သည်။ ယဒိ(ဟောန္တိ)၊ အကယ်၍ဖြစ်ကုန်
 ငြားအံ့။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပထဝီအာဒိ-
 ဓာတုမတ္တတော၊ ပထဝီအစရှိသောဓာတ်မျှအားဖြင့်။ မနသိ ကရိယန္တိ၊ နှလုံး
 သွင်းအပ်ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ဥဿဒဝသန
 ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ ဓာတုမနသိကာ-
 ရော၊ သည်။ ယာဝဒေဝ သတ္တသညာသမုဏ္ဍါဋ္ဌနတ္ထော၊ သတ္တဝါဟူသောအမှတ်
 သညာကို ခွါနှုတ်ခြင်းအကျိုးရှိသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဓမ္မဝိနိဗ္ဗော-
 ဂေါ စ၊ တရားတို့ကို အသီးအသီးခွဲခြမ်းခြင်းသည်လည်း။ သာတိသယံ၊ အလွန်
 အကဲနှင့်တကွ။ သတ္တသညာသမုဏ္ဍါဋ္ဌာယ၊ သတ္တဝါဟူသော အမှတ်သညာကို
 ခွါနှုတ်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌။
 ဧဝံ၊ ဤဆိုလျက်သောနည်းဖြင့်။ ဓမ္မဝိဘာဂေါ၊ တရားတို့ကို ဝေဖန်ခြင်းကို။
 ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်သေး၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ တ္ထေ၊ လေးဆယ့်နှစ်ပါးသော ဤကောဋ္ဌာ
 သတို့တွင်။ ဥဒရိသံ စ၊ အစာသစ်သည်၎င်း။ ကရိသံ စ၊ အစာဟောင်းသည်
 ၎င်း။ ပုဗ္ဗော စ၊ ပြည်သည်၎င်း။ မုတ္တံ စ၊ ကျင်ငယ်သည်၎င်း။ ဥတုသမုဋ္ဌာ-
 နာ၊ ဥတုလျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်၏။ အသိတာဒိပရိပါစကတေဇော၊ စားအပ်
 သောအစာစသည်ကို ကြေကျက်စေတတ်သော တေဇောသည်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာ-
 နော၊ ကံလျှင်ဖြစ်ကြောင့် ရှိ၏။ အဿာသပဿာသဝါတော၊ လေသည်။ စိတ္တ-
 သမုဋ္ဌာနော၊ စိတ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်း သမုဋ္ဌာန်ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဆ၊ ခြောက်ပါး
 သော ကောဋ္ဌာသတို့သည်။ ကေသမုဋ္ဌာနာ၊ တခုသော သမုဋ္ဌာန်ရှိကုန်၏။

၁-ကေသကောဋ္ဌာသဉ္စ ဝဏ္ဏရုပ် များစွာပင်ဖြစ်သော်လည်း ၎င်းတို့ကို အမျိုးတူသော
 ကြောင့် ၁-ခုသာ ရေတွက်သည်။ ဂန္ဓစသည်တို့ကိုလည်း နည်းတူပင် ၁-ခုစီသာ ရေတွက်
 သည်ဟု ဆိုလို၏။

သေဒေါ၊ ချေး၎င်း။ အဿ၊ မျက်ရည်၎င်း။ ခေဋ္ဌော၊ တံတွေး၎င်း။ သိဃာ-
ဏိကာ၊ နှပ်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတ္တာရော၊ လေးပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့သည်။
ဥတုစိတ္တဝသေန၊ ဥတုစိတ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒွိသမုဋ္ဌာနာ၊ နှစ်ပါးသော
သမုဋ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ သေသာ၊ ကုန်သော။ ဒွတ္တိံ၊ သ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော
ကောဋ္ဌာသတို့သည်။ စတုသမုဋ္ဌာနာ၊ လေးပါးသော သမုဋ္ဌာန်ရှိကုန်၏။

တေသု၊ ထိုလေးဆယ့်နှစ်ပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့တွင်။ အသိတာဒိပရိပါ-
စကေ၊ သော။ တေဇောကောဋ္ဌာသေ၊ ဌံ။ ဇီဝိတနဝကော၊ နဝကဟူသော။
ဧကော ကလာပေါ၊ တခုသောကလာပ်၎င်း။ (ကလာပ် ၁-ခု၊ ရုပ်ပေါင်း ၉-ခု)
အညေသု ကုန်သော။ ကေသမုဋ္ဌာနေသု၊ (၅-ပါးသော) ကေသမုဋ္ဌာန် ကော-
ဋ္ဌာသတို့၌။ ဥတုသမုဋ္ဌာနော ဝါ၊ ဌာန်မူလည်းဖြစ်သော။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနော ဝါ၊
ဌာန်မူလည်းဖြစ်သော။ ဧကေကော၊ တခုတခုသော။ အဋ္ဌကော၊ အဋ္ဌကကလာပ်
၎င်း။ (က ၅၊ ရုပ် ၄၀။ ရှေးနှင့်ပေါင်းလျှင် က ၆၊ ရုပ် ၄၉) ဒွိသမုဋ္ဌာနေသု၊
ဌာန်ကောဋ္ဌာသတို့၌။ ဥတုစိတ္တဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဒွေ ဒွေ၊ နှစ်ခုနှစ်ခုကုန်သော။
အဋ္ဌကာ၊ အဋ္ဌကကလာပ်တို့၎င်း။ (က ၈၊ ရုပ် ၆၃။ ပေါင်းလျှင် က ၁၄၊ ရုပ် ၁၁၃)
စတုသမုဋ္ဌာနေသု၊ ဌာန်ဖြစ်ကုန်သော (၃၂-ပါးသော) ကောဋ္ဌာသတို့၌။ ဥတု-
စိတ္တာဟာရသမုဋ္ဌာနာ၊ ကုန်သော။ တယောတယော၊ သုံးခုသုံးခုကုန်သော။ အဋ္ဌ-
ကာ၊ ကကလာပ်တို့၎င်း။ (က ၉၆၊ ရုပ် ၇၆၈။ ပေါင်းလျှင် က ၁၁၀၊ ရုပ် ၈၈၁)
ဥတုစိတ္တသမုဋ္ဌာနေသု၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန်ကောဋ္ဌာသနှင့် စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ကောဋ္ဌာသ
တို့၌။ သဒ္ဓနဝကော၊ ကကလာပ်တို့၎င်း။ (အသံမြည်တတ်သော ဥတုသမုဋ္ဌာန-
ကောဋ္ဌာသအပေါင်း ၁၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာနကောဋ္ဌာသအပေါင်း ၁၊ ကလာပ် ၂၊ ရုပ်
၁၈။ ပေါင်းလျှင် က ၁၁၂၊ ရုပ် ၈၉၉) အဋ္ဌသု၊ ကုန်သော။ တေဇောဝါယော-
ကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဇီဝိတနဝကော၊ ကကလာပ်တို့၎င်း။
(က ၈၊ ရုပ် ၇၂။ ပေါင်းလျှင် က ၁၂၀၊ ရုပ် ၉၇၁) သေသေသု၊ ကုန်သော။
စတုဝိသတိယာ၊ နှစ်ဆယ့်လေးပါးကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌။ ကာယ-
ဘာဝဒသကဒ္ဓယသဟိတာ၊ ကာယဒသက၊ ဘာဝဒသကနှစ်ပါးအပေါင်းနှင့်တကွ
ဖြစ်သော ကလာပ်တို့၎င်း။ (ဤ၌ ကာယဘာဝသဟိတာ ဒွေ ဒွေ ဒသကာ-ဟု
ရှိလျှင် သာ၍ရှင်းလင်း၏။ က ၄၈၊ ရုပ် ၄၈၀။ ပေါင်းလျှင် က ၁၆၈၊ ရုပ်
၁၄၅၁) စက္ခာဒိသညိတေသု၊ စက္ခုသည်ဖြင့် မှတ်အပ်ကုန်သော။ မံသကောဋ္ဌာ-
သေသု၊ တို့၌။ စက္ခုသောတသာနဇီဝိဝတ္ထုဒသကသဟိတာ စ၊ စက္ခုဒသက။ ပ။
ဝတ္ထုဒသကနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော ကလာပ်တို့၎င်း။ (ဤ၌လည်း စက္ခုသောတ-
သာနဇီဝိဝတ္ထုသဟိတာ ပဉ္စ ဒသကာ စာတိ-ဟု ရှိလျှင် သာ၍ရှင်း၏။ ကလာပ်
၅၊ ရုပ်ပေါင်း ၅၀။ ရှေးနှင့်ပေါင်းလျှင် ကလာပ် ၁၇၃-ခု၊ ရုပ်ပေါင်း ၁၅၀၁-ခု
ဖြစ်၏) ဣတိ၊ သို့။ ပရိပုဏ္ဏာယတနကေ၊ ပြည့်စုံသော အာယတနရှိသော။

ရူပကာယေ၊ ဌံ။ ဘေဒံ၊ (အမျိုးတူရုပ်ကလာပ်တို့၏) ကွဲပြားခြင်းကို။ အနာမ-
သိတွာ၊ ရှိ။ ဧကတ္ထဝသေန၊ တူသည်၏အဖြစ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဂယုမာနာ၊ ယူအပ်
ကုန်သည်ရှိသော်။ တေသတ္တတာဓိကသတံရူပကလာပါ၊ ခုနစ်ဆယ့်သုံးပါး အလွန်
ရှိသော တရာသောရုပ်ကလာပ်တို့သည်၊ ဝါ၊ ၁၇၃-ပါးသောရုပ်ကလာပ်တို့သည်။
(ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သိမူသာ သင့်သည်) ရူပဝိဘာဂတော၊ (ကလာပ်အသီး
အသီး၌ ပါဝင်သော) ရုပ်တို့ကို ဝေဘန်သောအားဖြင့်။ သာဓိကံ၊ အပိုအလွန်
(တခု)နှင့်တကွဖြစ်သော။ ဒိယစုရူပသဟဿံ၊ တထောင့်ငါးရာသော ရုပ်အပေါင်း
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ရုပ်ပေါင်း ၁၅၀၁)။ ကောဠာသာနံ၊ ကေသာအစရှိ
ကုန်သော ကောဠာသတ္တံ၏။ အဝယဝဝိဘာဂေန၊ (ဆံတပင်စီအစရှိသော)
အစိတ်အစိတ်ကိုဝေဘန်သောအားဖြင့်။ တဒဝယဝကလာပါနံ၊ ထို (ဆံတပင်စီ
စသော) အစိတ်အစိတ်၏အစိတ်ဖြစ်သော ကလာပ်တို့၏။ ဘေဒေ၊ ကို။ ဂယုမာနေ
ပန၊ ယူအပ်သည်ရှိသော်ကား။ ရူပဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အသင်္ချေယျဘေဒတာ၊
အသင်္ချေအပြားရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ မရေမတွက်နိုင်သောအပြားရှိသည်၏
အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဝေံ၊ သို့။ ဓမ္မဝိဘာဂတော၊ အားဖြင့်။ အနေက-
ဘေဒဘိန္နာပိ၊ များစွာသော အပြားအားဖြင့် ကွဲပြားကုန်ငြားသော်လည်း။
ဣမေ ဒွါစတ္တာလီသ ကောဠာသာ၊ တို့ကို။ ဥဿဒဂ္ဂဟဇဏန၊ များသည်ကို
ယူသောအားဖြင့်။ စတုဓာတုဝသေနော၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာ၊
ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥဿဒဝသေန ပန။ပ။ မနသိ ကာတဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။
အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုကလာပ်နည်း၌။ မနသိကာရဝိဓိ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း အစီ
အရင်ကို။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။

၃၄ ။ မဇ္ဈိမေန ပမာဏေနာတိ၊ ကား။ အာရောဟပရိဏာဟေဟိ၊ အလုံး
အရပ်တို့ဖြင့်။ မဇ္ဈိမသရီရေ၊ အလယ်အလတ်ဖြစ်သောကိုယ်၌။ လဗ္ဘမာနေန၊
ရအပ်သော။ မဇ္ဈိမေန၊ အလယ်အလတ်ဖြစ်သော။ ပရိမာဏေန၊ အတိုင်း
အရှည်ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂယုမာနာတိ၊ ကား။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ပရိတက္ကေတွာ၊ ကြံဆ၍။
ဂယုမာနာ၊ ယူအပ်သည်ရှိသော်။ ပရမာဏုဘေဒသဉ္ဇုဏ္ဍာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော
ဤပါဌ်၌။ (ဧကစိ ဝဒန္တိ-၌ စပ်) အင်္ဂုလဿ၊ လက်သစ်၏။ အဋ္ဌမော ဘာဂေါ၊
ရှစ်ခုမြောက်သောအဖို့သည်၊ ဝါ၊ ရှစ်ပုံတပုံသည်။ ယဝေါ၊ မုယောမည်၏။
ယဝဿ၊ မုယော၏။ အဋ္ဌမော ဘာဂေါ၊ ရှစ်ပုံတပုံသည်။ ဥိကာ၊ တသန်းမည်၏။
ဥိကာယ၊ တသန်း၏။ အဋ္ဌမော ဘာဂေါ၊ သည်။ လိက္ခာ၊ လိက္ခာမြူမည်၏။
လိက္ခာယ၊ ၏။ အဋ္ဌမော ဘာဂေါ၊ သည်။ ရထရေဏု၊ (ရထားလမ်း
လှည်းလမ်း၌ ညက်နေသော) ရထရေဏုမြူမည်၏။ ရထရေဏုဿ၊ ၏။ အဋ္ဌမော
ဘာဂေါ၊ သည်။ တဇ္ဇာရိ၊ (ရထားလမ်း လှည်းလမ်း၌ လွင့်တက်နေသော)
တဇ္ဇာရိမြူမည်၏။ တဇ္ဇာရိယာ၊ ၏။ အဋ္ဌမော ဘာဂေါ၊ သည်။ အဏု၊ (အိမ်

ကျောင်း နံရံပေါက်မှ နေရောင်ခြည်၌မြင်ရသော) အဏုမြူမည်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အဏုနော၊ အဏုမြူ၏။ အဋ္ဌမော ဘာဂေါ၊ သည်။ ပရမာဏု နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) အဋ္ဌကထာယံ ပန၊ ၌ကား။ ဧကံ အင်္ဂုလံ၊ တလက်သစ်သည်။ သတ္တခည-မာသပ္ပမာဏံ၊ စပါးခုနစ်လုံးပမာဏရှိ၏။ ဧကော ခညမာသော၊ စပါးတလုံးသည်။ သတ္တဥိကာပမာဏော၊ သန်းခုနစ်ကောင်ပမာဏရှိ၏။ ဧကော ဥိကာ၊ တသန်းသည်။ သတ္တလိက္ခာပမာဏော၊ လိက္ခာခုနစ်ခုအတိုင်းအရှည်ရှိ၏။ ဧကော လိက္ခာ၊ တလိက္ခာသည်။ ဆတ္တိံ သရထဓရဏုပ္ပမာဏာ၊ ရထေဏုမြူ ၃၆-လုံးအတိုင်းအရှည်ရှိ၏။ ဧကော ရထေဏု၊ တခုသော ရထေဏုမြူသည်။ ဆတ္တိံ သ-တဇ္ဇာရိပ္ပမာဏော၊ တဇ္ဇာရိမြူ ၃၆-လုံးပမာဏရှိ၏။ ဧကော တဇ္ဇာရိ၊ တဇ္ဇာရိမြူတခုသည်။ ဆတ္တိံ သအာဏုပ္ပမာဏာ၊ အာဏုမြူ ၃၆-လုံးပမာဏရှိ၏။ ဧကော အာဏု၊ အာဏုမြူတခုသည်။ ဆတ္တိံ သပရမာဏုပ္ပမာဏော၊ ပရမာဏုမြူ ၃၆-ခုပမာဏရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဿ၊ ကြောင့်။ အဏုနော၊ အဏုမြူ၏။ ဆတ္တိံ သတိမဘာဂမတ္တော၊ ၃၆ ပုံတပုံမျှသည်။ ပရမာဏု နာမ၊ ပရမာဏုမြူမည်၏။ အာကာသကောဋ္ဌာသိကော၊ ဟင်းလင်းအပြင်အာကာသအဖို့၌ဝင်၏။ မံသစက္ခုဿ၊ ၏။ အဂေါစရော၊ ကျက်စားဆုမဟုတ်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဿေဝ၊ ၏သာလျှင်။ ဂေါစရဘူတော၊ ကျက်စားရာဖြစ်၍ဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုပရမာဏုမြူကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပရမာဏုဘေဒသဉ္စုဏ္ဍာတိ၊ ဟူ၍။ အဘဟ၊ ၏။ ယထာဝုတ္တပရမာဏုပ္ပဘေဒန၊ အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ပရမာဏုမြူအထူးအပြားအားဖြင့်။ စုဏ္ဍာဝိဇ္ဇာဘူတာ၊ အမှန်အမှန်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သုခုမရဇဘူတာတိ၊ ကား။ တတောယေဝ၊ ထိုသို့ အမှန်အမှန်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ သုခုမရဇဘာဝံ၊ သိမ်မွေ့သောမြူ၏အဖြစ်သို့။ ဂတာ၊ ရောက်သော။ (ပထဝီဓာတု၌ စပ်သည်)

ဒေါဏမတ္တာ သိယာတိ၊ ကား။ သောဠသနာဠိမတ္တာ၊ ၁၆-ကွမ်းစားအတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ (သိယာ၊ ၏။) ဣဓာပိ၊ ဤဒေါဏမတ္တာ သိယာ-ဟူသောပါဠိ၌လည်း။ မဇ္ဈိမေန ပမာဏေနာတိ၊ ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းကို။ အာနေတွာ၊ ၍။ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တေန၊ ထိုသို့ဆောင်၍ စပ်အပ်သောကြောင့်။ (ဝဒန္တိ-၌ စပ်) ပကတိယာ၊ အားဖြင့်။ စတုမုဋ္ဌိကံ၊ လေးဆုပ်သည်။ ကုဉ္စုဝံ၊ တကုဉ္စုမည်၏။ စတုကုဉ္စုဝံ၊ လေးကုဉ္စုသည်။ နာဠိ၊ ကွမ်းစားမည်၏။ တာယ နာဠိယာ၊ ထိုကွမ်းစားဖြင့်။ သောဠသ နာဠိယော၊ ၁၆ ကွမ်းစားတို့သည်။ ဒေါဏံ၊ တစိတ်

၁-ပရမာဏုမြူဘို့၌ ပြည့်နေသောအရပ်ကို ဟင်းလင်းပြင်ဘူ၍သာ ထင်ရသည်၊ ၎င်းတို့ကို ပကတိမျက်စိဖြင့် မမြင်နိုင်ဟု ဆိုလို၏။

မည်၏။ တံ ပန၊ ထို ၁၆-ကွမ်းစားရှိသော တစိတ်သည်ကား။ မဂဓနာဠိယာ၊
မဂဓဘိုင်း၌သုံးသောကွမ်းစားဖြင့်။ ဒွါဒသ နာဠိယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ ဣတ္တံ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ သင်္ဂဟိတာတိ၊ ကား။ ယထာ၊ အကြင်
အခြင်းအရာအားဖြင့် (ပေါင်းစု၍ယူအပ်သည်ရှိသော်)။ န ဝိပ္ပကိရတိ၊ ဖရိုဖရဲ
မကြဲ။ ဧဝံ၊ အားဖြင့်။ အာဗန္ဓနဝသေန၊ ဖွဲ့စည်းသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။
သမ္ပိန္နိက္ခာ၊ ပေါင်းစု၍။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်သည်ဖြစ်၍။ အနုပါလိတာတိ၊ ကား။
ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် (စောင့်ရှောက်အပ်သည်ရှိသော်)။
ပဏ္ဍရဏသဘာဝါယ၊ ယိုစီးခြင်းသဘောရှိသော။ အာပေါဓာတုယာ၊ ၏။
ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ကိလိန္ဒဘာဝံ ဝါ၊ စိုစွတ်သည်၏အဖြစ်သို့၎င်း။ ပိစ္ဆိမဘာဝံ
ဝါ၊ စေးနဲ့သည်၏အဖြစ်သို့၎င်း။ နာပဇ္ဇတိ၊ မရောက်။ ဧဝံ၊ အားဖြင့်။
အနုရက္ခိဘာ၊ လျော်စွာစောင့်ရှောက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝိတ္ထမ္ဘိတာတိ၊ ကား။
သဃံတဝါယုနာ၊ ပေါင်းစုသောလေသည်။ အတိဝိယ၊ လျှင်။ ဝိတ္ထမ္ဘနံ၊
ထောက်ကန်ခြင်းသို့။ ဝါ၊ တောင့်မာခိုင်ငြေခြင်းသို့။ ပါပိတာ၊ ရောက်စေအပ်
သည်ဖြစ်၍။ န ဝိကိရတိ န ဝိဒ္ဓံသတိတိ၊ ကား။ သုခုမရဇဘူတာပိ၊ သိမ်မွေ့
သောမြို့(အပေါင်း)ဖြစ်၍ဖြစ်သော်လည်း။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ အာဗန္ဓန-
ပရိပါဒနသမုဒီရဏကိစ္စာဟိ၊ ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ ကျက်စေခြင်း၊ တွန်းကန်ခြင်းကိစ္စ
ရှိကုန်သော။ အာပေါဘေဇောဝါယောဓာတုဟိ၊ ဓာတ်တို့သည်။ (ပစ္စယာ-၌
စပ်) ဝါ၊ ဓာတ်တို့မှ။ လဒ္ဓပစ္စယာ၊ ရအပ်သော ကျေးဇူးပြုခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။
ဝါ၊ ကျေးဇူးပြုခြင်းကိုရသည်ဖြစ်၍။ (န ဝိကိရတိ-၌ စပ်) သိနေဟေန၊ အစေး
သည်။ တေမိတာ၊ စိုစေအပ်သော။ တေဇသာ၊ အပူငွေ့သည်။ ဗရိပက္ကာ၊
ကျက်စေအပ်သော။ ဝါယုနာ၊ လေသည်။ ဝိတ္ထမ္ဘနံ၊ ထောက်ကန်ခြင်းသို့။
ပါပိတာ၊ ရောက်စေအပ်သော။ ပိဋ္ဌစုဏ္ဏာ ဝိယ၊ မုန့်ညက်မုန့်ကဲ့သို့။ ဣတော
စိတော စ၊ ထိုမှ ကြိုမှလည်း။ န ဝိကိရတိ၊ ဖရိုဖရဲမကြဲ။ န ဝိဒ္ဓံသတိ၊ မပျက်စီး။
အထ ခေါ၊ စင်စစ်အားဖြင့်သော်ကား။ ပိဏ္ဍိတာ၊ ပေါင်းစုအပ်သည်။ ဃနဘူတာ၊
အစိုင့်အခဲဖြစ်၍ဖြစ်သည်။ ဟုတု၊ ၍။ နာနုပ္ပကာရေန၊ အထူးထူးသော
အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗတံ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။
တေန၊ ကြောင့်။ အဝိကိရိယမာနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။
ဝိကပ္ပန္တိ၊ ကား။ ဝိဘာဂံ၊ ခွဲခြားခြင်းသို့။ တေဇောဝါယောဓာတုယောပိ၊ ဓာတ်
တို့သည်လည်း။ ရူပဓမ္မဘာဝတော၊ ရုပ်တရား၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဝိဂ္ဂဟာ၊
အသည်ကိုယ်ခြင်ရှိကုန်သည်။ ယဒိပိ (ဟောန္တိ)၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။
ယာဒိသော၊ အကြင်သို့သဘောရှိသော။ ဃနဘာပေါ၊ အစိုင့်အခဲ၏အဖြစ်ကို။
ပထဝီအာပေါဓာတုသု၊ တို့၌။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ တာဒိသော၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။
(ဃနဘာပေါ၊ ကို) တေဇောဝါယောဓာတုသု၊ တို့၌။ န လဗ္ဘတိ၊ အပ်။
(ကသ္မာ၊ ကား။) မေယျဘာဝါဘာဝတော၊ နှိုင်းယှဉ်ချင့်ချိန်အပ်သည်၏

အဖြစ်၏မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုတေဇောဝါယော
ဓာတ်တို့၌။ စုဏ္ဏဘေဒေါ၊ အမှုန့်အထူးအပြားကို။ န ဥဒ္ဓဇော၊ မထုတ်ပြအပ်။
တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သသမ္ဘာရတေဇောဝါယုသုပိ၊ ရနှင့်
တကွဖြစ်သော တေဇောဝါယောဓာတ်တို့၌လည်း။ ယေယျဘာဝေါ၊ နှိုင်းယှဉ်
ချင့်ချိန်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ န လဗ္ဘတေဝ၊ မရအပ်သည်သာလျှင်တည်း။

[၄၄၇] ယူသဘာဘိ၊ ကား။ ယူသဘာဝံ ခြာဘာဝံ၊ အချဉ်၏အဖြစ်သို့။
ဂတာ၊ ရောက်သော။ တတော ဝေ၊ ပင်လျှင်။ အာဗန္ဓနကရဘူတာ၊
ဖွဲ့စည်းသောအခြင်းအရာဖြင့်ဖြစ်သော။ န ပဋ္ဌရေတိတိ၊ ကား။ န ဩဂဠတိ၊
မလျှောကျ။ န ပရိဿဝတိတိ၊ ကား။ န ဝိဿန္ဓတိ၊ မစီးသွား။ ပီဏိတ-
ပီဏိတဘာဝံ ဒဿေတိတိ၊ ဟူသောစကားကို။ အာပေါဓာတုယာ၊ ၏။
ဗြူဟနရသတာယ၊ ပွားစေခြင်းကိစ္စရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဥသုမာကာရဘူတာတိ ဧတေန၊ ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်။ ကာယေ၊ ၌။
ပါကတိကဥသ္မာပိ၊ ပကတိအားဖြင့်ဖြစ်သော ကိုယ်ငွေ့သည်လည်း။ ဂဟဏိ-
သင်္ခါတာယ၊ ဝမ်းမီးဟုဆိုအပ်သော။ တဿာယေဝ တေဇောဓာတုယာ၊
ထိုပါစကတေဇောဓာတ်၏သာလျှင်။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊
သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ပရိပါစေတိတိ၊ ကား။ သဒန္တဇေတိ၊ ကောင်းစွာ
ထက်စေ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သာ၊ ထိုပါစကတေဇောဓာတ်သည်။ ယထာဘုတ္တဿ၊
စားအပ်တိုင်းသော။ အာဟာရဿ၊ ကို။ သမ္မာ၊ စွာ။ ပရိဏာမနေန၊ ပြောင်းလဲ
စေခြင်း-ကြေကျက်စေခြင်းဖြင့်။ ရသာဒိသမ္ပတ္တိယာ၊ ရသ စသည်အဖြစ်သို့
ကောင်းစွာရောက်ခြင်း၏။ ဟေတုဘာဝံ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊
ရောက်လျက်။ ဣမံ ကာယံ၊ ကို။ ပရိပါစေတိ၊ ကျက်စေ၏။ သဒန္တဇေတိ၊ ၏။
ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ န ပူတိဘာဝံ ဒဿေတိတိ၊
ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကမ္မုပနိဿယာယ စ၊ ကံလျှင် ဥပနိဿယရှိသည်လည်း
ဖြစ်သော။ စိတ္တပ္ပသာဒဟေတုကာယ စ၊ စိတ်၏ကြည်လင်ခြင်းလျှင် အကြောင်း
ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သရီရေ၊ ၌။ ဝဏ္ဏသမ္ပဒါယ၊ အဆင်းနှင့်ပြည့်စုံခြင်း၏၊
ဝါ၊ အဆင်း၏ပြည့်စုံခြင်းကောင်းခြင်း၏။ တေဇောဓာတု၊ သည်။ ဝိသေသ-
ပစ္စယော၊ ထူးသောအကြောင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဥတုအာဟာရ-
သမုဋ္ဌာနာယ၊ ဥတုကြောင့် အာဟာရကြောင့်ဖြစ်သော။ ရူပသမ္ပတ္တိယာ၊
အဆင်းရုပ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏၊ ဝါ၊ အဆင်းရုပ်၏ ပြည့်စုံခြင်း ကောင်းခြင်း၏။
ယထာဝုတ္တတေဇောဓာတု၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော တေဇောဓာတ်သည်။ (ဝိသေသ-

၁-လဗ္ဘတိတိ-ကား မသင့်၊ သိမ့်၌ လဗ္ဘတိ မေယျဘာဝါဘာဝတော-ဟု ရှိ၏။
၎င်းလည်းမပြည့်စုံသေး။ လဗ္ဘတိ မေယျဘာဝါဘာဝတောတိ-ဟုရှိမှ ပြည့်စုံသည်။

ပစ္စယော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သောအနက်သည်။) ပဂေဝ၊ ရှေးမဆွကပင် ပြီး၏။ ဝါ၊ အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရာရှိပါဒုံးနည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝဏ္ဏသမ္ပတ္တိဿ အာဝဟတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

သမုဒီရဏဝိတ္ထမ္ဘနလက္ခဏာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ သမုဒီရဏံ၊ သမုဒီရဏဟူသည်။ အနုပေလ္လနံ၊ တွန်းခြင်းတည်း။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဝိသောသနန္တိ၊ ခြောက်သွေးစခြင်းဟူ၍။ (ဝဒန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်၏။) ဝိတ္ထမ္ဘနံ၊ နဟူသည်။ သေသဘူတတ္ထယဿ၊ ကြွင်းသောဘူတနုပသုံးခုအပေါင်း၏။ ထမ္ဘိ- တတ္တာပါဒနံ၊ ထောက်ကန်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းတည်း။ ဝါ၊ တောင့်တင်းသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းတည်း။ ဧကေ၊ ဆရာတို့သည်။ ဥပိဋ္ဌနန္တိ၊ ဖိနှိပ်ခြင်းဟူ၍။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) တာယာတိ၊ ကား။ ဝိတ္ထမ္ဘန- လက္ခဏာယ၊ ထောက်ကန်ခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ ဝါယောဓာတုယ၊ သည်။ အပရာယာတိ၊ ကား။ သမုဒီရဏလက္ခဏာယ၊ သမုဒီရဏလက္ခဏာရှိသော။ ဟိ၊ မှန်။ သ၊ ထိုသမုဒီရဏလက္ခဏာရှိသော ဝါယောဓာတ်သည်။ ပေလ္လနသဘာဝါ၊ တွန်းခြင်းသဘောရှိ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သမဗ္ဘာဟတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ သမဗ္ဘာဟနံ၊ ကောင်းစွာတိုက်ခတ်ခြင်းဟူသည်။ ရူပကလာပဿ၊ ရုပ်ကလာပ်-ရုပ်အပေါင်း၏။ ဒေသန္တရပုတ္တိယ၊ အရပ်တပါး၌ဖြစ်ခြင်း၏။ ဟေတုဘာဝေါ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်တည်း။ အာသန္တတရပုတ္တိယ၊ အလွန် နီးကပ်သောအရပ်၌ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ အဝဿနနံ၊ ထိခိုက်ခြင်းတည်း။ လာဠေတိတိ၊ ကား။ ပရိဝတ္တေတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်ဖြစ်စေ၏။ ဝါ၊ သွားလာကုန်မြူးစေ၏။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ယဒတ္ထံ၊ အကြင်အကျိုးငှါ။ စုဏ္ဏတော၊ စုဏ္ဏအားဖြင့်။ မနသိ- ကာရော၊ သည်။ အာဂတော၊ ၏။ တံ၊ ထိုအကျိုးကို။ နိဂမနဝသေန၊ နိဂုံးအုပ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ ဝေမေတန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ဓာတုယန္တန္တိ၊ ကား။ သုတ္တေန၊ ချည်ကြိုးဖြင့်။ ယန္တရုဂံ၊ ယန္တြားရုပ်-စက်ရုပ်သည်။ (ပဝတ္တဘိ) ဝိယ၊ သွားခြင်း ရပ်ခြင်း စသည်ဖြင့် ဖြစ်ဘိသကဲ့သို့။ ကတ္တုဘူတေ၊ ပြုတတ်သူ ကတ္တားဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အတ္တနိ၊ အတ္တသည်။ အသတိပိ၊ သေင်လည်း။ စိတ္တဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဓာတု- မယံ၊ ဓာတ်ဖြင့်ပြီးသော။ ယန္တံ၊ ယန္တရားရုပ်-စက်ရုပ်သည်။ ပဝတ္တတိ၊ သွားခြင်း ရပ်ခြင်း စသည်ဖြင့်ဖြစ်၏။ ဣဓာပိ၊ ဤစုဏ္ဏဘာဝနာနည်း၌လည်း။ မနသိ- ကာရဝိမိ၊ ကို။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၁-နောက်၌ ပေလ္လနသဘာဝါ-ဟု ဆိုသတိဖြစ်သောကြောင့် အနု-အနက်ခရှိဟု မှတ်ရမည်။ သိမ္ပန္တကား ဤအရာ၌ နှဒနံ ပေလ္လနံ-ဟု ရှိ၏။ နှဒနံ၊ ပစ်ခြင်းတည်း။ ပေလ္လနံ၊ တွန်းခြင်းတည်း-ဟု အနက်ပေး။ ထိုသိဟိဋ္ဌိမူသည် မူလပါဌ်ရင်းဖြစ်ရာ၏။

၃၅၀။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဓာတုနံ၊ တို့၏။ လက္ခဏာဒယော၊ စသည်တို့ကို။
 ဟေဋ္ဌာ၊ ဌ။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရာ၌။ ဝုတ္တာ ဝေ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးကုန်သည်သာ
 လျှင်။ ယဒိပိ(ဟောန္တိ)၊ ကုန်၏။ တထာပိ၊ ကုန်သော်လည်း။ တေ၊ ထိုလက္ခဏာ
 အစရှိသည်တို့ကို။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့်။ ဒဿေတော၊
 ၍။ ဝိသု၊ အသီးအခြား။ ကမ္မဋ္ဌာနပရိဂ္ဂဟဝိဓံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို သိမ်းဆည်းခြင်း
 အစီအရင်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ လက္ခဏာဒိတောတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ပြီ။
 တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ ဧတေန၊ ဤသဘောဖြင့်။ လက္ခိယတိ၊ မှတ်အပ်၏။ ဣတိ၊
 ဤသို့ မှတ်ကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ (တံ၊ ထိုသဘောသည်။) လက္ခဏံ၊
 မည်၏။ ဧတိဿ၊ ဤပထဝီဓာတ်အား။ ကက္ခဋ္ဌတ္တံ၊ ခက်မာသည်၏အဖြစ်ဟူ
 သော။ လက္ခဏံ၊ မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။
 (သ၊ ထိုပထဝီဓာတ်သည်။) ကက္ခဋ္ဌတ္တလက္ခဏာ၊ မည်၏။ စ၊ စောဒနာဦးအံ။
 ကက္ခဋ္ဌတ္တမေဝ၊ ခက်မာသည်၏ အဖြစ်သည်ပင်လျှင်။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။
 (ဟောတိ) နန၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့စောဒနာငြားအံ။ ဧတံ၊
 ဤစကားသည်။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ ဝိညာတာဝိညာတ-
 သဒ္ဓတ္တတာဝသေန၊ သိအပ်သောသဒ္ဓါနက်ရှိသည်၏အဖြစ်၊ မသိအပ်သောသဒ္ဓါ
 နက်ရှိသည်၏ အဖြစ်၏အစွမ်းအာ ဖြင့်။ (ကပ္ပနာသိဇ္ဇေန-ဌိပေ) အဘိဇ္ဇေပိ၊
 မကွဲပြားငြားသော်လည်း။ ဝါ၊ မကွဲပြားသည်လည်းဖြစ်သော။ ဓမ္မေ၊ တရား၌။
 ကပ္ပနာသိဇ္ဇေန၊ ကြံဆခြင်းဖြင့်ပြီးသော။ ဘေဒေန၊ အပြားဖြင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့
 “ကက္ခဋ္ဌတ္တံ လက္ခဏမေတိဿာတိ ကက္ခဋ္ဌတ္တလက္ခဏာ”ဟူ၍။ နိဒ္ဒေသော၊ ညွှန်ပြ
 ခြင်းကို။ ကတော၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ညွှန်ပြခြင်းကိုပြုအပ်
 သည်ရှိသော်။ အတ္ထဝိသေသာဝဗောဇဓော၊ အနက်အထူးကို သိခြင်းသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ [၄၄၉] (ယံ၊ အကြင်
 သဘောကို။) လက္ခိယတိ၊ မှတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တံ၊ ထိုသဘောသည်။)
 လက္ခဏံ၊ မည်၏။ ကက္ခဋ္ဌတ္တံ၊ ခက်မာသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟုတော၊ ၍။ လက္ခိယ-
 မာနာ၊ မှတ်အပ်သော။ ဓာတု၊ သည်။ ကက္ခဋ္ဌတ္တလက္ခဏာ၊ မည်၏။ ဣတိ
 ဝေဠု၊ သို့လည်း။ (ဧဓမ္မတ္ထ-ဟူသော သီမ္မနှင့် အညီပင်) ဧတ္ထ၊ ဤကက္ခဋ္ဌတ္တဟူ
 သောပုဒ်၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။ သေသာသုပိ၊ ဓာတ်တို့၌လည်း။
 ဧသေဝ နယော၊ ပင်တည်း။ ပတိဋ္ဌာနရသာတိ၊ ကား။ သဟဇာတဓမ္မာနံ၊
 သဟဇာတ်ဖြစ်သောတရားတို့၏။ ပတိဋ္ဌာဘာဝကိစ္စာ၊ တည်ရာအဖြစ်လျှင်ကိစ္စ
 ရှိ၏။ တတော ဝေ၊ ပင်လျှင်။ နေသံ၊ ထိုသဟဇာတ်တရားတို့ကို။ သမ္ပဋိစ္ဆနာ-
 ကာရေန၊ ခံလင့်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဉာဏဿ၊ အား။ ပစ္စုပတိဋ္ဌတိ၊
 ရှေးရှုထင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္ပဋိစ္ဆနပဇုပဋ္ဌာနာ၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်။
 ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ပဒဋ္ဌာနံ၊ ဌာန်ကို။ အညမမ္မတာယ၊ တပါးသောတရား၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ န ဥဒ္ဓဋ္ဌံ၊ မထုတ်ပြအပ်။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဒုရကာရဏံ ဝိယ၊

ဝေးသောအကြောင်းကဲ့သို့။ သာဓာရဏဘာဝသဗ္ဗာဝတော၊ ဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (န ဥဒ္ဓန္ဒ၊ အပ်။) ဝါ၊ တနည်း။ ဓမ္မဒ္ဓေသဝါရ-
ဝဏ္ဏနာဒီသု၊ ဝါရ၏ အဖွင့်စသည်တို့၌။ ရသာဒိနာ၊ ရသအစရှိသည်ဖြင့်။
အညေသံ၊ တပါးကုန်သောတရားတို့၏။ ပစ္စယဘာဝံ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကို။
ဒဿေတော၊ ပြပြီး၍။ ပစ္စယဝန္တတာဒဿနတ္ထံ၊ အကြောင်းရှိသော အကျိုး၏
အဖြစ်ကိုပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ပဒဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓန္ဒံ ယထာ၊ ထုတ်ပြအပ်သကဲ့သို့။
ဣဓ၊ ဤအဆင့်၌။ ဝေ၊ တူ။ န(ဥဒ္ဓန္ဒံ)၊ အပ်။ ပန၊ စင်စစ်။ ဣဓ၊ ဤလက္ခဏာ-
ဒိတော-ဟူသော ဘာဝနာနည်း၌။ ဓာတူနံ၊ တို့၏။ အနညသဓာရဏဝိသေသ-
ဝိဘာဝနပရာယ၊ တပါးသောတရားတို့နှင့် မဆက်ဆံသော အကြောင်းထူးကို
ပြခြင်းလျှင် ပြခန်းခြင်းရှိသော။ စောတနာယ၊ (ဖြစ်သင့်သော) စောဒနာခြင်း
တိုက်ဘွန် ခြင်းကြောင့်။ အညဓမ္မဘူတံ၊ တပါးသောတရားဖြစ်၍ဖြစ်သော။
ပဒဋ္ဌာနံ၊ ကို။ န ဥဒ္ဓန္ဒံ၊ အပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပြုဟနရသတိ၊ ကား။
သဟဇာတဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ဝစုနကိစ္စာ၊ ပွားစေခြင်းကိစ္စရှိ၏။ တထာ ဟိ၊ ပင်
လျှင်။ သာ၊ ထိုအာပေါဓာတ်ကို။ “နေသံ၊ ထိုသဟဇာတ်တရားတို့၏။ ပီဏိတ-
ဘာဝံ၊ စိုပျိုပြည့်ဖြိုးသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။
သင်္ဂဟပဋုပဋ္ဌာနာဘိ၊ ကား။ ဗာဟိရဥဒကံ၊ အပြင်ပရေသည်။ နှာနိယစုဏ္ဏဿ၊
ရေချိုးကသယ်မှုန့်ကို။ ဝါ၊ နှပ်ပြာမှုန့်ကို။ (သင်္ဂဟဏံ) ဝိယ၊ ပေါင်းစုသကဲ့သို့။
သဟဇာတဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ သင်္ဂဟဏပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ပေါင်းစုသောအားဖြင့် ဉာဏ်
အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။ မဒ္ဒဝါနုပ္ပဒါနပဋုပဋ္ဌာနာဘိ၊ ကား။ ဗာဟိရဂ္ဂံ၊ အပြင်ပ
မီးသည်။ ဇတုလောဟာဒိနံ၊ ချိပ်ကြေးစသည်တို့၏။ ဝါ၊ တို့အား။ (မုဒုဘာဝါ-
နုပ္ပဒါနော) ဝိယ၊ နူးညံ့သည်၏အဖြစ်ကို ပေးသကဲ့သို့။ သဟဇာတဓမ္မာနံ၊ တို့၏။
ဝါ၊ တို့အား။ မုဒုဘာဝါနုပ္ပဒါနပဋုပဋ္ဌာနာ၊ နူးညံ့သည်၏အဖြစ်ကို ပေးသော
အားဖြင့် ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။ အဘိနိဟာရော၊ ရ-ဟူသည်။ ဘူတ-
သင်္သယဿ၊ ဘူတရုပ်အပေါင်း၏။ ဒေသန္တရုပ္ပတ္တိဟေတုဘာဝေါ၊ အရုပ်တပါး၌
ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်း၏ အဖြစ်တည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ ဗိဇတော၊ မျိုးစေ့မှ။
အကုရဿ၊ အညွှောက်ကို။ (နိဟရဏံ) ဝိယ၊ ထုတ်ဆောင်ခြင်းကဲ့သို့။ နိဟရဏံ၊
ထုတ်ဆောင်ခြင်းတည်း။

၁-ရသပစ္စုပဋ္ဌာနံတို့ဖြင့် ပထဝီဓာတ်သည်က အကြောင်းဖြစ်သည်ကို ပြသည်။ သေသ-
ဘူတက္ကယပဒဋ္ဌာနံဖြင့် ပထဝီစသည်က အကျိုးဖြစ်သည်ကို ပြသည်ဟု-သိရ၏။
၂-အနညသဓာရဏဝိသေသကိုသာ ပြပါဟု တိုက်ဘွန်းဖွယ်ရှိသောကြောင့်-ဟု ဆိုလို
၏။ ဇောတနာယ-ဟူ၍သော်လည်း ရှိသင့်၏။ ဇောတနာယ၊ ပြခြင်းကြောင့်-ဟု အနက်
ပေး။ လက္ခဏာဒိတော-ဟူသောနည်းဖြင့် ပြခြင်းသည် အနညသဓာရဏဝိသေသကို ပြ
ခြင်းသာလျှင် ပဓာနဖြစ်သောကြောင့်-ဟု ဆိုလိုသည်ဟု ယူဆ၏။

၃၅၁။ ကမ္မာဒိဝသေန၊ ကံအစရှိသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အနုပုတ္တိတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဥတုသမုဋ္ဌာနာဝ၊ ဥတုကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်၏။ ကဒါစိ၊ ရံခါ။ ဥတုတော၊ ဥတုကြောင့်။ ကဒါစိ၊ ရံခါ။ ဇိတ္တတော၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဥတုဝိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ ဥတုကြောင့် စိတ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏။ အာသေသတိ၊ ကား။ ဝုတ္တာဝသေသ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်မှ ကြွင်းကုန်သော။ ကေသာဒယော၊ ကုန်သော။ စတုဝီသတိ၊ ၂၄-ပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့၎င်း။ အာဒိတော၊ အစ၌။ တယော၊ ကုန်သော။ တေဇေကောဋ္ဌာသာ စ၊ တို့၎င်း။ (အာဒိတော၊ ၌။) ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဝါယောကောဋ္ဌာသာ စ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွတ္တိ၊ သ၊ ၃၂-ပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့တည်း။ သဗ္ဗေပီတိ၊ ကား။ တေ သဗ္ဗေပိ၊ ထိုအလုံးစုံသော ကောဋ္ဌာသတို့သည်လည်း။ ကမ္မာဒိဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ကြောင့်။ စတုသမုဋ္ဌာနာ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ကေသာဒိနမ္ပ၊ တို့၏လည်း။ မံသတော၊ ကောင်းမှ။ အဝိမုတ္တဘာဂေါ၊ မလွတ်သောအဖို့သည်။ ကမ္မာဟာရစိတ္တသမုဋ္ဌာနောဝ၊ ကံအာဟာရ စိတ်ကြောင့် ဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ပြီး၏။

၃၅၂။ နာနတ္ထေကတ္တတောတိ၊ ကား။ ဝိသေသသာမညတော၊ အားဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဓမ္မာနံ၊ သဘောတရားတို့၏။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ဝိသဒိသတာ၊ မဘူသည်၏ အဖြစ်သည်။ နာနတ္တံ၊ တွဲမည်၏။ သမာနတာ၊ တူသည်၏အဖြစ်သည်။ ကေတ္တံ၊ တွေ့မည်၏။ သဗ္ဗေသမ္ပိတိ၊ ကား။ ဧတုန္နမ္ပိ၊ ကုန်သော။ သလက္ခဏာဒိတောတိ၊ ကား။ သကံ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ လက္ခဏံ၊ လက္ခဏာတည်း။ သလက္ခဏံ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သောလက္ခဏာ။ တတော သလက္ခဏာဒိတော၊ အားဖြင့်။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ရသပစ္စုပ္ပန်နာနံ ဝိယ၊ ရသပစ္စုပ္ပန်တို့ကိုကဲ့သို့။ မုဒုသက္က၊ ရသဘာဝါဒိနမ္ပိ၊ နူးညံ့သည်၏အဖြစ် သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ် ကြမ်းတမ်းသည်၏အဖြစ် စသည်တို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဟော၊ ရေတွက်ခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာဒိဝသေန နာနတ္တဘူတာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာဒိဝသေန၊ အားဖြင့်။ သာဓာရဏတ္တာ၊ ဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဓာတုနံ၊ တို့၏။ ကေတ္တံ၊ တူသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ နန၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့စောဒနာငြားအံ့။ (ကေတ္တံ၊ သည်။) န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ကမ္မသမုဋ္ဌာနာ၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ အညာ ဝေ၊ တပါးတခြားတို့သာလျှင်တည်း။ ဥဘုအာဒိသမုဋ္ဌာနာ၊ ဥတုအစရှိသည်ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ (ဓာတုယော၊ တို့သည်။) အညာ (ဝေ)၊ တို့သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိအာဒိကံ၊ သော။ ဘေဒံ၊ အပြားကို။ သန္နာယ၊ ၍။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝစနတော၊ ဆိုခြင်းကြောင့်တည်း။ ။တောသံ ဓာတုနံ၊ တို့၏။ ။ရူပနလက္ခဏံ

ရူပနသဘာဝံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောကို။ ။ ဧတံ ရူပနံ နာမ၊ ဤရူပနမည်သည်။ ကိပ်န၊ နည်း။ သီတာဒိဝိရောဓိပစ္စယသန္နိပါတေ၊ အအေးအစရှိသော ဆန့်ကျင်ဖက်အကြောင်းတို့နှင့် ပေါင်းဆုံလတ်သော်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ယာ ဝိသဒိသုပ္ပတ္တိ၊ အကြင်ရှေးရုပ်အစဉ်နှင့်မတူသော နောက်ရုပ်အစဉ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ဧ။၊ တံ၊ ထိုမတူသောဖြစ်ခြင်းသည်။ ရူပနံ၊ မည်၏။) ဝါ၊ ကား။ တသ္မိံ၊ ထိုသီတာဒိဝိရောဓိပစ္စယသန္နိပါတသည်။ သတိ၊ သော်။ ဝိဇ္ဇမာနသေဝ၊ ထင်ရှားရှိဆဲသာလျှင်ဖြစ်သောရုပ်၏။ [၄၅၁] ဝိသဒိသုပ္ပတ္တိယာ၊ မတူသောဖြစ်ခြင်း၏။ ဝါ၊ ထူးသောဖြစ်ခြင်း၏။ ယော ဟေတုဘာဝေါ၊ အကြင်အကြောင်း၏ အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ဧ။၊) တံ၊ ထိုအကြောင်း၏အဖြစ်သည်။ ရူပနံ၊ မည်၏။ အနုတိတတ္တာတိ၊ ကား။ အပရိစ္စဇနတော၊ မစွန့်ခြင်းကြောင့်။

စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဧတ္ထ၊ ဤပါ၌။ မဟန္တပါတုဘာဝေါ၊ ကြီးသည်ဖြစ်၍ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကို။ သသမ္ဘာရဓာတုဝသေန၊ သသမ္ဘာရဓာတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။၊ မဟာဝိကာရတာ၊ ကြီးကျယ်သော ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ တထာ၊ ထိုအတူသသမ္ဘာရဓာတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။၊) (ဤမှ နောက်၌ မြန်မာမူဟောင်းတို့တွင် ရှိရင်းအတိုင်း မဟာဘူတသာမညံ လက္ခဏာတင်သေနဟု ပါ၌မှန် ရှိစေရမည်) မဟာဘူတသာမညံ၊ မဟာဘုတ်တို့နှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကို။ လက္ခဏာဓာတုဝသေန၊ လက္ခဏာဓာတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။၊) မဟာပရိဟာရတာ စ၊ များစွာသော အကြောင်းတို့သည် ဆောင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ မဟတ္တဝိဇ္ဇမာနတ္တာ စ၊ ကြီးသည်၏အဖြစ် ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ ဥဘယဝသေန၊ သသမ္ဘာရဓာတ်၊ လက္ခဏာဓာတ် နှစ်ပါးစုံ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။၊) ဣတိ၊ ဤတွင် တရပ်ပြီး၏။ ဘူတသဒ္ဓါပေက္ခာယ၊ ဘူတသဒ္ဓါကို၎င်းဖြင့်။ တောနီတိ၊ ဟူရီ။ နပုံသကနိဒ္ဒေသော၊ နပုံလိင်ဖြင့် ညွှန်ပြခြင်းကို။ (ကတော၊ ဧ။၊) အနေကသဘာဝသဟဿဇ္ဈပကလာပသင်္ခတဘယ၊ အသိန်းမက များစွာသော ရုပ်ကလာပ်အပေါင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမူဟဝသေန စ၊ အပေါင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ သန္တတိဝသေန စ၊ အစဉ်သန္တာန်၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ အပရိမိတပရိမာဏာနံ စ၊ မနှိုင်းမယှဉ်အပ် မနှိုင်းယှဉ်နိုင်သော အတိုင်းအရှည်ရှိသော ဓာတ်တို့၏၎င်း။ အနေကယောဇနာယာမဝိတ္တာရာနံ စ၊ တယူဇနာမကသော အလျားအနံရှိသောဝတ္ထုတို့၏၎င်း။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ အားဖြင့်။ မဟန္တာနိ၊ ကြီးကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပါတုဘူတာနိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ စတ္တာရိ

၁-နောက်ရုပ်အစဉ်၏ ထူးခြားစွာဖြစ်ခြင်းကို ရူပန-ဟု ဆိုလို၏။

၂-ဝိရောဓိပစ္စယနှင့်တွေ့ဆုံသော ရှေးရုပ်၏ပင်လျှင် ထူးခြားခြင်းကို ရူပန-ဟုဆိုလို၏။

နဟုတာနီတိ၊ ကား။ စက္ကာရိ ဒသသဟဿာနိ၊ ယူဇနာလေးသောင်းတို့၎င်း။ ။
ဒေဠဒါနဝါဒီနံ၊ နတ် အသုရာစသည်တို့၏။ တိဂါဠတဒိသရီရဝသေန၊ သုံးဂါဝုတ်
စသည်ရှိသော ကိုယ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ မဟန္တာနိ၊ ကြီးကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပါတု-
ဘူတာနိ၊ ကုန်၏။

တတ္ထ၊ ထိုမဟာဘူတာနိဟူသောပုဒ်၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတံသည်ကား။
ဝစနတ္ထော၊ တည်း။ မဟန္တာနိ၊ ကြီးကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘူတာနိ ဇာတာနိ
နိဗ္ဗတ္တာနိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဟာဘူတာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊
ဤတွင် ဝစနတ္ထုပြီး၏။ အနေကာဘူတဝိသသဒဿနေန စ၊ များစွာသော
မဟုတ်မမှန်သော ဝတ္ထုအထူးကို ပြခြင်းကြောင့်၎င်း။ အနေကစ္ဆရိယဒဿန-
ဝသေန၊ များစွာသော အံ့ဖွယ်ကိုပြသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အနေကဗ္ဗုတ-
ဒဿနေန စ၊ များစွာသော မဖြစ်စဘူးအထူးအဆန်းကို ပြခြင်းကြောင့်၎င်း။
မဟန္တာ၊ ကြီးကျယ်များပြားသော အစွမ်းသတ္တိရှိသော။ ဘူတော၊ သတ္တဝါ
တည်း။ ။ ဝါ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်၌။ မဟန္တာနိ၊ ကုန်သော။ အဘူတာနိ၊
မဟုတ်မမှန်သော ဝတ္ထုတို့သည်။ ဝါ၊ မမှန်သောဝတ္ထုနှင့် အံ့ဖွယ်တို့သည်။
(သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဟာဘူတော၊ မည်၏။ မာယာကာ-
ရော၊ မျက်လှည့်သမားကိုရ၏။ ယက္ခာဒယော၊ တို့သည်။ ဇာတိဝသေနဝ၊
ဇာတ်၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ မဟန္တာ၊ ကြီးကုန်သော။ ဘူတာ၊ ဘုတ်တို့
တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဟာဘူတာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ အယံ မဟာ-
ဘူတသဒ္ဓေါ၊ ကို။ တေသု၊ ထိုဘီလူးအစရှိသည်တို့၌။ နိရုဇ္ဈော၊ ထင်သည်ဟူ၍။
ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ။ ပထဝီအာဒယော ပန၊ ပထဝီဓာတ် အစရှိသည်တို့သည်ကား။
ဝဉ္ဇကတာယ၊ လှည့်စားတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အနိဒ္ဓိသိတဗ္ဗဋ္ဌာန-
တာယ စ၊ မညွှန်ပြအပ်-မညွှန်ပြနိုင်သော တည်ရာဌာနရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
၎င်း။ မဟာဘူတာ ဝိယ၊ မျက်လှည့်သည် မဟာဘုတ်၊ ဘီလူးစသော မဟာ
ဘုတ်တို့နှင့် တူကုန်၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) မဟာဘူတာနိ၊ မည်ကုန်၏။ (ဆိုလတံ
နှင့်အညီ နပုလိင်နှင့်ရှိစေရမည်) ဘူတသဒ္ဓဿ၊ ။ ဥဘယလိင်တာယ၊ နှစ်ပါး
သောလိင်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နပုံသကတာ၊ နပုံလိင်၏အဖြစ်ကို။ ကတာ၊
၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသောအကြောင်းတို့တွင်။ သယံ၊ မိမိတို့ကိုယ်တိုင်။ အနိ-

၁-ဤဘူတော-ဟူသောပါဌ်သည် မူလဋီကာနှင့်၎င်း၊ ပြည်မူ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယနှင့်၎င်း
အညီပင်ဖြစ်သည်။ ဤဝစနတ္ထဖြင့် ကမ္မဓာရယသမာသကို ပြသည်။ အဗ္ဗုတော-ဟူသော
ယနုလင်္ကာရှိဋီကာပါဌ်ကား သင့်မည်မထင်။ အကြောင်းကားမူလဋီကာ ၁၁၄၀-၌ “မာယာ-
ကာရော မဟန္တာ ဘူတောတိ မဟာဘူတော”ဟု ပြဆိုထားသောကြောင့်ပေတည်း။

၂-ဤ ဝါပေါက်သောအနက်ကား အဘူတာနိ စ အဗ္ဗုတာနိ စ အဘူတာနိ-ဟု ကေ-
သ်သံ ကြံ၍ပြသော အနက်ဖြစ်သည်။

လာဒိသဘာဝါနိ၊ အညှိစသည်မဟုတ်သော သဘောရှိကုန်သည်။ ဟုတွာ၊
ဖြစ်ကုန်လျက်။ နိလာဒိသဘာဝဿ၊ အညှိအစရှိသောသဘောကို။ ဥပဋ္ဌာပနံ စ၊
ထင်စေခြင်းသည်၎င်း။ အနိတ္ထိပုရိသာဒိသဘာဝါနေဝ၊ မိန်းမယောက်ျားအစရှိ
သည်မဟုတ်သော သဘောရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ လျက်။ ဣတ္ထိပုရိသာ-
ဒိအာကာရဿ၊ မိန်းမယောက်ျားအစရှိသော အခြင်းအရာကို။ ဥပဋ္ဌာပနံ စ၊
၎င်း။ ဝဉ္စကတာ၊ လှည့်စားတတ်သည်၏အဖြစ်မည်၏။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။
အညမညဿ၊ ၏။ အန္တော စ၊ ဌ၎င်း။ ဗဟိ စ၊ ဌ၎င်း။ အဋ္ဌိတာနံယေဝ၊ မတည်
ကုန်မူ၍သာလျှင်၊ ဝါ၊ မတည်ကုန်သောဓာတ်တို့၏သာလျှင်။ အညမညံ၊ ချင်း။
နိဿာယ၊ ရှိ။ အဝဋ္ဌာနတော၊ တည်ခြင်းကြောင့်။ အနိဒ္ဓိသိတဗ္ဗဋ္ဌာနတာ၊ မညွှန်
ပြအပ်-မညွှန်ပြနိုင်သော တည်ရာဌာနရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဟိ၊
အပြစ်ကား။ ဣမာဓာတုယော၊ တို့သည်။ အညမညဿ၊ ၏။ အန္တော၊ ဌ။ ဌိတာ၊
တည်ကုန်သည်။ ယဒိ(သိယံ)၊ အကယ်၍ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ ဧဝံသတိ၊ ကုန်သည်
ရှိသော်။ အညမညာနုပ္ပဝေသနတော၊ အချင်းချင်းသို့ဝင်ခြင်းကြောင့်။ သကိစ္စ-
ကရာ၊ မိမိကိစ္စကိုပြုနိုင်ကုန်သည်။ န သိယံ၊ မဖြစ်ကုန်ဘူး။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍။
ဗဟိ၊ အပဉ္စ။ ဌိတာ၊ ကုန်သည်။ (ယဒိ သိယံ၊ ကုန်ငြားအံ့။) ဝိနိဗ္ဗုတ္တာ၊
အသီးအသီးခွဲခြမ်းအပ်ကုန်သည်။ သိယံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ တထာ သတိ၊ ဖြစ်လတ်
သော်။ အဝိနိဗ္ဗုတ္တဝါဒေါ၊ အသီးအသီးမခွဲခြမ်းအပ်-မခွဲခြမ်းနိုင်ဟု ဆိုသော
ဝါဒသည်။ ဟာယေယျ၊ ယုတ်လျော့-ပျက်စီးစေရာ၏။ တဿ၊ ကြောင့်။
နိဒ္ဓိသိတဗ္ဗဋ္ဌာနာ၊ ညွှန်ပြအပ်-ညွှန်ပြနိုင်သော တည်ရာဌာနရှိကုန်သည်။ န
(ဟောန္တိ)၊ မဖြစ်ကုန်။ ဧဝံ သန္တောပိ၊ သော်လည်း။ ပတိဋ္ဌာနာဒိနာ၊ တည်ရာ
အဖြစ်အစရှိသော။ ယထာသကံကိစ္စဝိသေသေန၊ အကြင်အကြင် မိမိဥစ္စာ
ဖြစ်သော (ဝါ) မိမိနှင့်ဆိုင်သော ကိစ္စအထူးဖြင့်။ သေသာနံ၊ ကုန်သော။
တိဏ္ဍံတိဏ္ဍံ၊ သုံးပါးသုံးပါးကုန်သောဓာတ်တို့အား။ ဥပကာရိကာ၊ ကျေးဇူး
ပြုတတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယေန၊ ယင်းသို့ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ သဟဇာတာဒိနာ၊ သဟဇာတအစရှိသော။ ပစ္စယေန၊ ဖြင့်။
ပစ္စယာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ န စ
အညမညံ နိဿာယ န တိဋ္ဌန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ မနာပေဟိတိ၊ ကား။
မနောဟရေဟိ၊ နှလုံးကိုဆောင်တတ်ကုန်သော။ စာတုရိယဝန္တေဟိ၊ တင့်တယ်
ခြင်းရှိကုန်သော။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဝိက္ခေပေဟိတိ၊ ကား။ ကဋ္ဌသာမတာဒိဝဏ္ဏေဟိ၊
မည်းနက်သည်၏အဖြစ်၊ ပါရွှေသည်၏အဖြစ် အစရှိသောအဆင်းတို့ဖြင့်၎င်း။

၁-ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာပနံ-၌ ဇာနအားဖြင့် စပ်သောကြောင့် ဆဋ္ဌိဝိဘတ်အနက်၌ ပဌမာယော
ဝိဘတ်သက်သည်ဟု မှတ်ရ၏။ သို့မဟုတ် အနိလာဒိသဘာဝါနိ-ဟူ၍သော်လည်း မူလပါဌ
ရင်းဖြစ်ရာ၏။

ပုထုလဝိဝရကိသတာဒိသဏ္ဌာနေဟိ၊ ကြီးသည်၏အဖြစ်၊ အပေါက်အကြား၏ အဖြစ်၊ သေးသွယ်သည်၏အဖြစ် အာရုံသော သဏ္ဌာန်တို့ဖြင့်၎င်း။ ဟတ္ထဘမု- ကာဒိဝိက္ခေပေဟိ စ၊ လက်မျက်ခုံးစသည်တို့၏ ပစ်လွှဲခြင်းတို့ဖြင့်၎င်း။ သရသ- လက္ခဏန္တိ၊ ကား။ သဘာဝဘူတံ၊ သဘောဖြစ်၍ဖြစ်သော။ လက္ခဏံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကား။ သကိစ္စကံ၊ ကိစ္စနှင့်တကွသော။ သဘာဝံ၊ ကို။

[၄၅၁] မဟာပရိဟာရတောတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါ၌။ ဝစနတ္ထံ၊ ကို။ ဝဒန္တော၊ ဆိုလိုသည်ဖြစ်၍။ မဟန္တေဟိ။ပ။ ဘူတာနိ၊ မဟာပရိဟာရရာနိ ဝါ ဘူတာနိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ ဝါ၊ ထိုနှစ်ပါးသောအနက်တို့တွင်။ ပစ္စိမတ္ထေ၊ နောက်ဖြစ်သောအနက်၌။ ပုရိမပဒေ၊ ရှေ့ပုဒ်၌။ ဥတ္တရပဒေ၊ နောက်ပုဒ် ဖြစ်သော။ ပရိဟာရသဒ္ဓဿ၊ ၏။ လောပံ၊ ကို။ ကတော၊ ၍။ မဟာဘူတာနိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တထာ ဟိတိ၊ ကား။ တတော ဝေဝိကာရဿ မဟန္တတ္တာ ဝေ၊ ထိုသို့ဖောက် ပြန်ခြင်း၏ ကြီးကျယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အနက်ရှိခြင်းကြောင့်။ တံဝိကာရံ၊ ကို။ ဒဿေတု၊ ငှါ။ ဘူမိတောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ အစိမတောတိ၊ ကား။ အဂ္ဂိဿ၊ မီး၏။ ။ကေ၊ တခုသော။ ကောဋိသတသဟဿံ၊ ကုဋေအသိန်းတည်း။ ကောဋိသတသဟ- သေကံ၊ ကုဋေတသိန်း။ စက္ကဝါဠန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော ကုဋေတသိန်းသော စကြဝဠာကို။ အာဏာဧတ္တဘာဝေန၊ အာဏာဧတေ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ကေ ကတော၊ တခုတည်းပြု၍၊ ဝါ၊ တပေါင်းတည်းပြု၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဝိလိယတိတိ၊ ကား။ ဝိပတ္တိကရမေသာဘိဝုဋ္ဌေန၊ ပျက်စီးခြင်းကိုပြုတတ်သော မိုးသည် ရွာသွန်းအပ်သော။ ခါရုဒကေန၊ ငန်ခါးသောရေဖြင့်။ လဝကံ ဝိယ၊ ဆားကဲ့သို့။ ဝိလယံ၊ ကြေမှုခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဝိဒ္ဓံသတိ၊ ပျက်စီး၏။ ကုပိတေ- နာတိ၊ ကား။ ခုဘိတေန၊ ချောက်ချားသော၊ ဝါ၊ ပျက်စီးသော။ ဝိကိရတိတိ၊ ကား။ ဝိဓေတိ၊ မှုတ်လွင့်အပ်၏။ ဝိဒ္ဓံသတိ၊ ၏။

အနုပါဒိန္နေသု၊ အနုပါဒိန္နဘူတရုပ်တို့၌။ ဝိကာရမဟတ္ထံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း၏ ကြီးကျယ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတော၊ ၍။ ဥပါဒိန္နေသု၊ တို့၌။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ပတ္ထဒ္ဓေါတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ ကဋ္ဌမုခေန ဝါတိ (ဧတ္ထ)၊ ဟူသောဤပါ၌။ ဝါ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥပမတ္ထော၊ ဥပမာအနက်ရှိ၏။ ကဋ္ဌမုခေန၊ ကဋ္ဌမုခမည်သော။ သပ္ပေန၊ မြေသည်။ ဒဋ္ဌော၊ ကိုက်အပ်သည် ရှိသော်၊ ဝါ၊ ကိုက်အပ်သောကိုယ်သည်။ ပတ္ထဒ္ဓေါ၊ ခက်မာတောင့်တင်းသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပထဝီဓာတုပ္ပကောပေန၊ ပထဝီဓာတ်၏ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ သော ကာယော၊ သည်။ ကဋ္ဌမုခေဝ၊ ကဋ္ဌမုခမြေ၏

ခံတွင်း၌ကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ဧ။ ကဋ္ဌမုခမုခဂတော ဝိယ၊ ကဋ္ဌမုခမြေခံတွင်းသို့
 ဖောက်သကဲ့သို့။ ပတ္တဒွေ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊
 တည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဝါ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဝဓာရဏတ္ထော၊ ဏ-အနက်
 ရှိ၏။ သော၊ ထို ဝါ-သဒ္ဓါကို။ ပထဝီဓာတုပုကောပေန ဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။
 အာနေတွာ၊ ရှိ။ သမ္ပန္နိတဗ္ဗော၊ ဧ။ ဟိ၊ ထင်စွာပြအံ့။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ
 သည်ကား။ တေ၊ ဤအဝဓာရဏအနက်ရှိသော ဝါ-သဒ္ဓါ၌။ အတ္ထော၊ တည်း။
 ကဋ္ဌမုခေန၊ မြေသည်။ ဒဋ္ဌောပိ၊ ကိုက်အပ်သော်လည်း။ ဝါ၊ ကိုက်အပ်သည်
 လည်းဖြစ်သော။ ကာယော၊ သည်။ ပထဝီဓာတုပုကောပေနဝ၊ ကြောင့်သာ
 လျှင်။ ပတ္တဒွေ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပထဝီဓာတုယာ၊
 နှင့်။ အဝိယုတ္ထော၊ မကင်းကွာသော။ သော ကာယော၊ သည်။ သဗ္ဗဒါ၊
 သိမ်း။ ကဋ္ဌမုခမုခဂတော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ ဤကား အနက်
 တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဝါ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ အနိယမတ္ထော၊ အနိယမအနက်ရှိ၏။
 တတြ၊ ထိုအနိယမအနက်ရှိသော ဝါ-သဒ္ဓါ၌။ အယံ၊ လာဘ်သည်ကား။ အတ္ထော၊
 တည်း။ ကဋ္ဌမုခေန၊ မြေသည်။ ဒဋ္ဌော၊ သော။ ကာယော၊ သည်။ ပတ္တဒွေ၊
 သည်။ ဟောတိ ဝါ၊ ဖြစ်သည်မူလည်းရှိ၏။ မန္တာဂဒဝသေန၊ မန္တာန်အဆိပ်ဖြေ
 ဆေးဝါး၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ န ဝါ ဟောတိ၊ မဖြစ်သည်မူလည်းရှိ၏။ ပထဝီ-
 ဓာတုပုကောပေန ပန၊ ကြောင့်မူကား။ မန္တာဂဒရဟိတော၊ (ကုစားနိုင်
 ကောင်းသော) မန္တာန်ဆေးဝါးမှ ကင်းသည်ဖြစ်၍။ သော ကာယော၊ သည်။
 ကဋ္ဌမုခမုခဂတော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဧကန္တပတ္တဒွေ၊ စင်စစ်ခက်မာတောင့်တင်း
 သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ ဤကားအနက်တည်း။

ပူတိကောတိ၊ ကား။ ကုထိတော၊ ကျိုက်ကျိုက်ဆူသည်။ သန္တတ္တောတိ၊
 ကား။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ တဒတ္တာ၊ ပူလောင်သည်။ သမုပ္ပန္နဒါဟော၊
 ကောင်းစွာဖြစ်သော ပူလောင်ခြင်းရှိသည်။ သဉ္စိန္နောတိ၊ ကား။ သမန္တတော၊
 ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ဆိန္နော၊ ဖြတ်အပ်သည်။ ဝါ၊ ပြတ်သည်။ ပရမာဏုဘေဒ-
 သဉ္ဇုဏ္ဏော၊ ပရမာဏုမြူ အပြားအားဖြင့် မုန့်မုန့်ညက်ညက်ဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊
 ဧ။ ကိမိဝ၊ မူကား။) အာယသ္မတော ဥာသေနတ္ထေရဿ၊ ဧ။ သရီရံ ဝိယ၊
 ကဲ့သို့တည်း။ မဟာဝိကာရာနိ ဘူတာနိတိ၊ ကား။ မဟာဝိကဒရဝန္တာနိ၊
 ကြီးကျယ်သော ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိကုန်သော။ ဘူတာနိ၊ ဘူတရုပ်တို့တည်း။
 မဟာဘူတာနိ၊ ကြီးကျယ်သော ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိသောဘူတရုပ်တို့။ ဣတိ၊
 သို့။ ပုရိမပဒေ၊ ၌။ ဥတ္တရပဒလောပေန၊ နောက်ပုဒ်ကိုချေသဖြင့်။ နိဒ္ဒေသော၊
 ညွှန်ပြခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဧ။ ပထဝီတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗလောကဿ၊
 လူအပေါင်းအား။ ပါကဋ္ဌာနိပိ၊ ထင်ရှားကုန်သော်လည်း။ ဝိယလ္လာသံ၊ ဖောက်
 ပြန်သော အမှတ် အသိ အမြင်ကို။ မုဉ္ဇိတွာ၊ လွှတ်၍။ ယထာသဘာဝတော၊

ဟုတ်မှန်သောသဘောအားဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဏှနေ၊ သိမ်းဆည်းရာ၌။ (မူလဋီကာ၌ ပရိဂ္ဂယုမာနာနိ-ဟု ရှိ၏။ သိမ်းဆည်းအပ်ကုန်သည်ရှိသော်-ဟု အနက်ပေးသင့်၏) မဟန္တေန၊ သော။ ဝါယာမေန၊ လုံ့လနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ န ပရိဂ္ဂယုန္တိ၊ မသိမ်းဆည်းအပ်-မသိမ်းဆည်းနိုင်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ (သီမူ-မူလဋီကာတို့နှင့်အညီ န ပရိဂ္ဂယုန္တိတိ-ဟု ပါဠိရှိစေရမည်) ဒုဝိညေယျသဘာဝတ္တာ၊ သိနိုင်ခဲသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဟန္တာနီတိ၊ ကြီးကျယ်ကုန်၏ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တာနိ၊ ထိုမဟာဘုတ်ဘို့ကို။ (မန္တာဇာနာတိ-တို့၌ စပ်) သုဝိညေယျာနိ၊ သိလွယ်ကုန်၏။ (ဤနေရာ၌ ပုဒ်မကြီးမရှိသင့်) အမဟန္တာနိ၊ မကြီးကျယ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ မန္တာ၊ ထင်မှတ်၍။ ဌိတော၊ တည်သောသူသည်။ ဝါ၊ တည်သောသူသည်သော်လည်း။ (မူလဋီ၊ သီမူဘို့နှင့် အညီပင်) တေသံ၊ ထိုမဟာဘုတ်တို့၏။ ဒုပ္ပရိဂ္ဂဟတံ၊ သိမ်းဆည်းနိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်ကို။ [၄၅၂] ဒိသ္မာ၊ ၍။ တောနိ၊ ဤမဟာဘုတ်တို့သည်။ အဟော မဟန္တာနိ၊ ဪ-ကြီးကျယ်ကုန်စွတကား။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ ဣတိ၊ ဤတွင် တရပ်ပြီး၏။

ဝါ၊ အဋ္ဌကထာဝစနတ္ထမှတပါး နည်းတပါးကား။ မဟာဘူတေကဒေသတာ-ဒီဟိ၊ မဟာဘုတ်မည်သော ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်း၏ တစိတ်အဖြစ် အစရှိကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ မဟာဘူတာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ တော ဓာတုယော၊ တို့ကို။ မဟာဘူတေကဒေသတော စ၊ မဟာဘုတ် မည်သော ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်း၏ တစိတ်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ မဟာဘူတသမညတော စ၊ မဟာဘုတ်ဟု သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ (သာမည-မဟုတ် ရဿနှင့် သမည-ဟု ရှိစေရမည်) မဟာဘူတသန္နိဿယတော စ၊ ကြီးမြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့၏ မှီရာ၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ မဟာဘူတဘာဝတော စ၊ များစွာသောဘုတ်တို့၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ မဟာဘူတပရိယောသာန-တော စ၊ မဟာဘူတမည်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၌ အဆုံးသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေဟိပိ ကာရဏေဟိ၊ တို့ကြောင့်လည်း။ မဟာဘူတာနီတိ၊ တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။

တတ္ထ၊ ထိုငါးပါးသောအကြောင်းတို့တွင်။ မဟာဘူတေကဒေသတောတိ၊ ဟူသောအကြောင်း၌။ ဟိ၊ အကျယ်ကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ၊ ဤခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းကို။ ဘူတန္တိ၊ အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သည်ဟူ၍။ သမနုပဿထ၊ ရှုကုန်၏လော။ ဣတိအာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိသောပါဠိတို့၌။ အဝိသေသေန၊ သာမညအားဖြင့်။ ခန္ဓပဉ္စကံ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းကို။ ဘူတန္တိ၊ ဘုတ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထိုခန္ဓာငါးပါးတို့တွင်။ ကာမဘဝေ စ၊ ဌိ၎င်း။ ရူပဘဝေ စ၊ ဌိ၎င်း။ ပဉ္စဝေကာရဘဝေ စ၊ ဌိ၎င်း။ ကေစ္စ၊ သော။ သညီဘဝေ စ၊

ဌ်၎င်း။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ယဒိဒံ ခန္ဓပဉ္စကံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ နိ။ တံ၊ ထိုခန္ဓာ
 ငါးပါးအပေါင်းသည်။ မဟာဝိသယတယ၊ ကြီးကျယ်သော အရာရှိသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ မဟာဘူတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗတံ၊ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။
 အရဟတံ၊ ထိုက်၏။ ပန၊ ဆက်။ ပထဝီအာဒယော၊ ကုန်သော။ စတဿော၊
 ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ တဿ မဟာဘူတဿ၊ ထိုမဟာဘူတမည်သော
 ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်း၏။ ဧကဒေသဘူတာ၊ တစ်စုံတစ်ရာဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သောကြောင့်။
 (ဟေတုမန္တဝိသေသနဖြစ်သည်) မဟာဘူတတံ၊ တို့ဟူကုန်၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။
 ဟိ၊ မှန်။ သမုဒါယေသု၊ အပေါင်းတို့၌။ ပဝတ္တဝေါဟာရာ၊ ဖြစ်သောအမည်
 ဝေါဟာရတို့သည်။ အဝယဝေသုပိ၊ အငါးစုံတို့၌လည်း။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။
 (ကိံ ယထာ၊ ကား။) သမုဒ္ဒေါ၊ ကို။ (မယာ၊ သည်။) ဒိဋ္ဌော၊ မြင်အပ်ပြီ။
 ဣတိ ယထာ စ၊ ဤဝေါဟာရကဲ့သို့၎င်း။ ပဋ္ဌော၊ ပုဆိုးကို။ ဒဗ္ဗော၊ မီးလောင်
 အပ်၏။ ဣတိ ယထာ စ၊ ကဲ့သို့၎င်းတည်း။ မဟာဘူတသမညတောတိ၊ ကား။
 ဧတ္ထ၊ ဤသဘောတရားတို့၌။ ဥပါဒါရူပါနိ၊ တို့သည်။ တဒဓိနဝုတ္တိတယ၊ ထို
 သဘောတရားတို့နှင့် စပ်၍ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘဝန္တိ၊
 ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘူတာနိ၊ ကုန်၏။ ပထဝီအာဒယော၊ ကုန်သော။
 စတဿော၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။) ပန၊ ဆက်။
 တောသု၊ ဤဓာတ်တို့၌။ သာ အယံ ဘူတသမညာ၊ ထိုဘူတဟူသောအမည်
 သည်။ ဥပါဒါရူပါနိ၊ တို့၏။ အနညတ္တဝုတ္တိတယ၊ တပါးသောတရားတို့၌
 ဖြစ်ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိပရိတဌာ စ၊ မဖောက်မပြန်မှန်ကန်
 သော အနက်ရှိသည်လည်း။ (ဟောတိ၊ နိ။) စ၊ သည်မျှသာမကသေး။
 တော၊ ဤလေးပါးသော ဓာတ်တို့သည်။ လောကဿ၊ လောကအား။
 ဗဟုပကာရာ စ၊ များစွာသော ကျေးဇူးရှိကုန်သည်လည်း။ (ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။) စက္ခုသမုဒ္ဒါဒိနံ၊ တို့၏။ နိဿယဘူတာ စ၊ မှီငြမ်း၍ ဖြစ်ကုန်
 သည်လည်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ဤသုံးပါးသောအကြောင်း
 ကြောင့်။ မဟန္တာနိ၊ ကြီးကျယ်ကုန်သော။ ဘူတာနိတိ၊ ဥပါဒါရူပါတို့၏ ဖြစ်ရာ
 ဘုတ်တို့ဟူ၍။ သမညာယိံ သု၊ သိအပ်ကုန်ပြီ။ (ကာလသုံးပါးနှင့် ဆိုင်သေး
 ကြောင့် သမညာယန္တိ-ဟု ရှိသင့်၏) မဟာဘူတသန္တိဿယတောတိ၊ ကား။
 မဟန္တာနံ မဟာနုဘာဝါနံ၊ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိကုန်သော။ မဟာသမ္မတ-
 မန္တာတုပ္ပဘုတိနံ၊ မဟာသမ္မတမင်း၊ မန္တာတ်မင်းအစရှိကုန်သော။ ရညံ၊ မင်းတို့၏
 ၎င်း။ သက္ကာဒိနံ၊ သိကြားမင်းအစရှိကုန်သော။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏၎င်း။ ဝေပစိတ္တိ-
 အာဒိနံ၊ ဝေပစိတ္တိအသုရာမင်းအစရှိကုန်သော။ အသုရာနံ၊ တို့၏၎င်း။ မဟာ-
 ဗြဟ္မာဒိနံ၊ ကုန်သော။ ဗြဟ္မာနံ၊ တို့၏၎င်း။ ဝါ၊ ကား။ ဂုဏတော၊ အားဖြင့်။
 မဟန္တာနံ၊ ကြီးမြတ်ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏၎င်း။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏၎င်း။
 သာဝကာနံ၊ တို့၏၎င်း။ ဝါ၊ ကား။ ဥပါဒါယုပါဒါယ၊ ထောက်ဆ၍ ထောက်ဆ

၍။ (မဟန္တာနံ၊ ကြီးကုန်သောသတ္တဝါတို့၏၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။) သဗ္ဗေသမ္ပိ၊
 ကုန်သော။ (မဟန္တာနံ၊ ကုန်သော။) ဘူတာနံ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။
 နိဿယဘူတတာယ၊ မှီရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတေသု၊ ဤဘူတရုပ်တို့၌။ မဟန္တာ၊
 ကြီးမြတ်ကုန်သော။ ဘူတာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။
 မဟာဘူတာ၊ မည်ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ နေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏။ ကာယော၊
 သည်။ စာတုမဟာဘူတိကော၊ လေးပါးသောမဟာဘူတတို့ဖြင့်ပြီး၏။ ဝါ၊ မဟာ
 ဘူတတို့ကိုမှီ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ မဟာဘူတဘာဝတောတိ၊ ကား။
 ဗဟုဘူတဘာဝတော၊ များစွာသောဘူတအပေါင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိ၊ ချဲ့။
 အယံ မဟာသဒ္ဓေါ၊ သည်။ မဟာဇနော၊ များစွာသော လူအပေါင်းသည်။
 သန္တိပတိဘော၊ စည်းဝေး၏။ ဣတိအာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိသောပါဌ်တို့၌။ ဗဟု-
 ဘာဝေ၊ များသည်၏အဖြစ်၌။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ စ၊ ဆက်။ ပထဝီအာဒယော၊
 ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ဧကသ္မိမ္ပိအတ္တဘာဝေ၊ တခုသောအတ္တဘော
 ၌သော်လည်း။ အပရိမေယျပုဘေဒါ၊ မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော အပြားရှိကုန်သည်။
 (ဟုတွာ၊ ၍။) ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဟန္တာ ဗဟု၊ များစွာ
 ကုန်သော။ အနေကသတသဟဿပုဘေဒါ၊ တသိန်းမကများပြားသောအပြားရှိ
 ကုန်သော။ ဘူတာ၊ ဘူတရုပ်တို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဟာဘူတာ၊ မည်ကုန်
 ၏။ မဟာဘူတာရိယောသာနတောတိ၊ ကား။ မဟာဘူတဿ၊ မဟာဘူတ
 မည်သောရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပရိယောသာနပုတ္တိတော၊
 အဆုံးသို့ရောက်ခြင်းကြောင့်။

ဟိ၊ ချဲ့။ ကာလော၊ ပုရောဓာတ်အစရှိသောကာလသည်။ ဝါ၊ နံနက်
 ပိုင်းအစရှိသောကာလသည်။ သဗ္ဗာနေဝ၊ ကုန်သော။ ဘူတာနိ၊ သတ္တဝါ
 တို့ကို။ သဟတ္တနာ၊ (ကာလဟူသော) မိမိနှင့်တကွ။ ဃသတိ၊ စား၏။
 ဝါ၊ ကုန်စေ၏။ ယောစ ဘူတော၊ အကြင်ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဟူသောသတ္တဝါ
 သည်ကား။ ကာလဃသော၊ အနာဂတ်ပဋိသန္ဓေကာလကို စားတတ်၏။
 ဝါ၊ အနာဂတ်သံသရာကာလကို စားတတ်-ကုန်စေတတ်၏။ သ - သော၊
 ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော သတ္တဝါသည်။ ဘူတပစနိံ၊ သတ္တဝါတို့ကို
 အပါယ်ဘုံ၌ ကျက်စေတတ်သော တဏှာကို။ ပစိ၊ ကျက်စေ၏။

[၄၅၃] ဣတိ ဝေမာဒိသု၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားရပ်တို့၌။ ဝိကာသ-
 ဝေါ၊ ကို။ ဘူတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊
 ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဥစ္ဆန္နဘဝနေတ္တိကတာယ၊ အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ပြီးသော
 ဘဝနှောင်ကြီးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာယတိံ၊ ၌။ အပ္ပဋိသန္တိကတ္တာ၊
 ပဋိသန္ဓေနေခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကန္တတော၊ စင်စစ်အားဖြင့်။

ဘူတောတိ၊ ဖြစ်ပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍။ ငုတ္တိ၊ ဇာတိ။ ဣတရေ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မှ
 တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ (ဘူတောတိ၊ ဖြစ်ပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ဟူ၍။) န (ပုစ္ဆန္တိ)၊
 ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အဝိဿန္တိတိ ဝေါဟာရံ၊ ဖြစ်ကုန်သောသောခေါ်ဝေါ်
 ခြင်းကို။ အနုတိတတ္တာ၊ မလွန်ကုန်သေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဘူတော
 ဝေ၊ ဖြစ်ပြီးသော ရဟန္တာကိုသာလျှင်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ပူဇောသေန၊
 ပူဇော်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ မဟာဘူတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဇာတိ။ (ကိ
 ယထာ၊ မူကား။) မဟာခိဏာသဝေါတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနောတိ
 စ၊ ဟူ၍၎င်း။ (ဝုတ္တော)ယထာ၊ သို့တည်း။ စ၊ ဆက်။ အနာဒိမတိ၊ အစမရှိ
 သော။ သံသာရေ၊ ၌။ ပဗန္ဓာသေန၊ အစဉ်အဆက်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တ-
 မာနာနံ၊ ကုန်သော။ ဣမာသံ ဓာတုနံ၊ တို့၏။ ယထာဝုတ္တဿ၊ သော။ မဟာ-
 ဘူတဿေဝ၊ မဟာဘူတမည်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏သာလျှင်။ သန္တာနေ၊ ၌။
 ပရိယောသာနပ္ပတ္တိ၊ အဆုံးသို့ရောက်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ဇာတိ။) အညတြ၊
 တပါးသောသန္တာန်၌။ (ပရိယောသာနပ္ပတ္တိ၊ သည်။) န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဟာဘူတေ၊ တမည်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌။
 ဘူတပရိယောသာနံ ဝတ္တော၊ အဆုံးသို့ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိမ-
 ပဒေ၊ ၌။ ဘူတသဋ္ဌဿ၊ ဇာတိ။ လောပံ ကတော၊ ၌။ ဟောဘူတာ၊ ဘုတ်တို့
 မည်ကုန်၏။ ဝေ၊ ဤသို့သော အပြားအားဖြင့်။ တော ဓာတုယော၊ ဤလေး
 ပါးသော ဓာတ်တို့ကို။ မဟာဘူတေကဒေသတာဒိဟိ၊ မဟာဘုတ်မည်သော
 နန္ဒာငါးပါးအပေါင်း၏ တစိတ်အဖြစ် အစရှိသော အကြောင်းတို့ကြောင့်။
 မဟာဘူတာတိ၊ မဟာဘုတ်မည်ကုန်၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

ပထဝီအာဒိနံ၊ တို့၏။ ကက္ခဠပဋ္ဌရဏာဒိဝိသေသလက္ခဏသမင်္ဂီတာ၊ ရဏ-
 အစရှိသော ဝိသေသလက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်သည်။ အပရိစ္စတ္တဓာတု-
 လက္ခဏာနံယေဝ၊ မစွန့်အပ်သော ဓာတ်၏လက္ခဏာရှိသော သဘောတရားတို့
 အားသာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ဇာတိ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓာတုလက္ခဏံ အနုတိတတ္တာ-
 တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဇာတိ။ ဟိ၊ မှန်။ သာမညပရိစ္စာဂေန၊ သာမညကိုစွန့်သဖြင့်။
 ဝိသေသော ဝါ၊ သည်၎င်း။ ဝိသေသနိရပေက္ခံ၊ ဝိသေသကို ငဲ့ခြင်းမရှိသော။
 သာမညံ ဝါ၊ သည်၎င်း။ န ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်၊ ငါ၊ ဖြစ်ရိုးမရှိ။ တထာ-တံ ဝေဒနံ၊
 သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဇာတိ။ တမတ္တာပေက္ခတော၊ ပ။ ဒွယန္တိ၊ ယံ-ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊
 ကုန်၏။

[တမတ္တာပေက္ခတော၊ ထို(သာမည) အနက်ကိုငဲ့ခြင်းကြောင့်။
 သသာမညံ၊ သာမညနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဘေဒံ၊ အထူးဝိသေသကို။

နော ဟောတိ၊ မစ္ဓန္တံ^၁။ သံသယုပ္ပါဒါ၊ ယံမှားသံသယ၏ဖြစ်ခြင်း
ကြောင့်။ ဧကတ္ထကံ၊ တူသောအနက်ရှိသော။ ဒွယံ၊ ဝိသေသနှင့်
သာမညနှစ်ခုအပေါင်းကို။ သမေဝ-သမံ ဝေ၊ အညီအမျှသာလျှင်။
ဂဏှာတိ၊ ယူ၏^၂။]

သလက္ခဏာရာဇဏေန စာဘိ၊ ကား။ ယေန သလက္ခဏာရာဇဏေန၊ အကြင်
သလက္ခဏာရာဇဏကြောင့်။ ဓာတုယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ တေနော၊
ထိုသလက္ခဏာရာဇဏကြောင့်ပင်လျှင်။ ဓမ္မာတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။
(ကသ္မာ၊ ကား။) ဥဘယထာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ နိဿတ္တနိဇ္ဇိဝဘယ ဝေ၊ သတ္တ-
ဝါမဟုတ် ဇီဝမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဝိဘဝနတော၊ ထင်စွာပြခြင်း
ကြောင့်တည်း။ တေနော၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ခဓာတုဇေယံ ဘိက္ခု၊ ပုရိ-
သောတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿိ ဝိဟရတိတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။
အာဟ၊ ၏။ အရူပါနံ၊ တို့၏။ ခဏတော၊ ခဏအောက်။ ရူပါနံ၊ တို့၏။
ခဏဿ၊ ၏။ နာတိဣတ္တရတာယ၊ အလွန်မတိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
အတ္တေနာ ခဏာနုရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ခရဏနာတိ၊ ကား။ ဌာနေန၊
တည်ခြင်းကြောင့်။ ပဝတ္တနေန၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။
အတ္ထော၊ တည်း။ ခယဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ ခဏဘဂုံတာယ၊ ခဏအားဖြင့်
ပျက်ဘတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘယဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ ဥဒယဝယပဋိပိဋ္ဌနာ-
ဒိနာ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း၏ မပြတ်နှိပ်စက်ခြင်းအစရှိသည်ဖြင့်။ သပ္ပဋိဘယ-
တာယ၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးအျမ်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အသာရကဋ္ဌေနာတိ၊
ကား။ အတ္တသာရဝိရဟေန၊ အတ္တသူသော အနှစ်သာရမှကင်းခြင်းကြောင့်။

၃၅၃။ သဟပ္ပန္နာဝ တောတိ၊ ကား။ စတသော၊ ကုန်သော။ တော
ဓာတုယော၊ တို့သည်။ သဒ္ဓာနကာလေ၊ တူသောကာလ၌။ လဗ္ဘမာနာပိ၊
ရအပ်ကုန်သော်လည်း။ သဟပ္ပန္နာဝ သဟပဝတ္တမာနာဝ၊ တကွဖြစ်ကုန်သော်

၁-ဤအနက်ကား ပါဠိရှိရင်းအတိုင်း အနက်ဖြစ်သည်။ သိမ္မုန္တကား “တမ္မတ္တာပေက္ခ-
တော ဘေဒံ၊ သ သမညံ ဟောတိ နော”ဟု ပါဠိရှိ၏။ ထိုအလိုအားဖြင့် (သာမညံ၊
သည်။) တမ္မတ္တာပေက္ခတော၊ တမ္မတ္တကို ငဲ့ခြင်းကြောင့်။ (ဤ၌ တမ္မတ္တဟူသည်မှာ
သင်္ချာဝါဒီတို့၏ တမ္မတ္တကို ရည်သည်ဖြစ်ရာ၏။ သို့ဖြစ်လျှင် သင်္ချာဝါဒီတို့သည် အဟံကာရမှ
တမ္မတ္တဖြစ်ပွားသည်ဟု ဆိုသောကြောင့် အဟံကာရဟူသော သာမညသည် တမ္မတ္တ-ဟူသော
ဝိသေသကို ငဲ့ခြင်းကြောင့်-ဟု အဓိပ္ပါယ်ဖော်ရာ၏။) ဘေဒံ၊ အသူးဝိသေသကို။ နော
ဟောတိ၊ မစ္ဓန္တံ။ သ-သော၊ ထိုဘေဒသည်။ သာမညံ၊ ကို။ နော ဟောတိ၊ မစ္ဓန္တံဟု
အနက်ပေး။

၂-ဤဂါထာ၏မှီရာကျမ်းရင်းကို မတွေ့ရသေး၊ ထို့ကြောင့် ဤ၌ ပြန်သားသောအနက်ကို
ကော်မုန်ပြီဟု မယူအပ်သေး။

သာလျှင်။ အဝကံသတော၊ အယုတ်အားဖြင့်။ သဗ္ဗပရိယန္တိမေ၊ အလုံးစုံတို့၏အစွန့်၌ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ အောက်ထစ်ဆုံးဖြစ်သော။ ဥတုစိတ္တာဟာရသမုဋ္ဌာနေသု၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန် စိတ္တသမုဋ္ဌာန် အာဟာရသမုဋ္ဌာန်ကလာပ်တို့တွင်။ သုဒ္ဓဋ္ဌကေ၊ သုဒ္ဓဋ္ဌကကလာပ်၌၎င်း။ ကမ္မဇေသု၊ ကမ္မဇကလာပ်တို့တွင်။ ဇီဝိတနဝကေ၊ ဇီဝိတနဝကကလာပ်၌၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကေကသ္မိံ၊ တခုခုသော။ သုဒ္ဓဋ္ဌကာဒိကလာပေပိ၊ သုဒ္ဓဋ္ဌကအစရှိသောကလာပ်၌ သော်လည်း။ ပဒေသေန၊ တည်ရာအရပ်အားဖြင့်။ အဝိနိဗ္ဗုတ္တာ၊ အသီးအသီးမခွဲခြမ်းအပ်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) ဝိသု၊ ဝိသု၊ အသီးအသီး။ အနိဒ္ဓိသိတဗ္ဗဋ္ဌာနတာယ၊ မညွှန်ပြအပ်-မညွှန်ပြနိုင်သော တည်ရာဌာနရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ ချဲ့။ ယတ္ထ၊ အကြင်တည်ရာအရပ်၌။ တိဿန္တံ၊ ကုန်သော။ ဓာတုနံ၊ တို့၏။ [၄၅၄] ပတိဋ္ဌာဝသေန၊ တည်ရာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပထဝီ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတ္ထေဝ၊ ထိုတည်ရာအရပ်၌သာလျှင်။ တဿာ၊ ထိုပထဝီဓာတ်ကို။ အာဗန္ဓနပရိပါစနသမုဒိရဏဝသေန၊ ဖွဲ့တယ်ခြင်း၊ ကျက်စေခြင်း၊ တွန်းကန်ခြင်းတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣတရာ၊ ဤမှတပါးသော သုံးပါးသောဓာတ်တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော ဘူတရုပ်တို့၌လည်း။ သေဝ နယာ၊ တည်း။

၃၅၄။ ပုရိမာ၊ ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးသောဓာတ်တို့သည်။ ဂရုကတ္တာ၊ လေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အညမညံ၊ ချင်း။ သဘာဂါ၊ တူသော အဖွဲ့ရှိကုန်၏။ ဝါ၊ သဘောတူကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ တေ၊ ဤအရာ၌။ ပထဝီယာပိ၊ ၏လည်း။ လဟုဘာဝေါ၊ ပေါ့သည်၏အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ နန၊ ရှိသည်မဟုတ်ပါလော။ တထာ ဟိ၊ သာလျှင်။ သာ၊ ထိုပထဝီဓာတ်ကို။ ကက္ခဋ္ဌံ၊ ခက်မာသည်။ မုဒုကံ၊ နူးညံ့သည်။ သဏှံ၊ သိမ်မွေ့သည်။ ဖရသံ၊ ကြမ်းတမ်းသည်။ ဂရုကံ၊ လေးသည်။ လဟုကံ၊ ပေါ့သည်။ ဣတိ၊ သို့။ နိဒ္ဓိဋ္ဌာ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်၌ ညွှန်ပြတော်မူအပ်၏။ အာပေပိ၊ အာပေါဓာတ်၌လည်း။ လဟုဘာဝေါ၊ ကို။ လဗ္ဘတေဝ နန၊ ရအပ်သည်သာလျှင် မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ဤသို့စောဒနာဌာနအံ့။ န (လဗ္ဘတေ)၊ မရအပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) နိပ္ပရိယာယဂရုဘာဝဿ၊ မုချအားဖြင့် လေးသည်၏အဖြစ်၏။ ဝါ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ၏။ ဂရုဘာဝေါ ဝေ၊ လေးသည်၏

၁-ဤပါဌ်ဖြင့် တပြိုင်နက်ဖြစ်ကုန်သော်လည်း သဟပ္ပန္န-တကွဖြစ်သော ကလာပ်တို့ ဓာတ်တို့သည်သာလျှင် အဝိနိဗ္ဗုတ္တ ဖြစ်ကြသည်။ ကလာပ်ကဲ့သော ဝိသု ဥပ္ပန္န-ဓာတ်တို့ကား အဝိနိဗ္ဗုတ္တ မဟုတ်ဟု သိစေ၏။

အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဂရုတရံ၊ သာ၍လေးသည်ကို၊ ဝါ၊ သာ၍လေးသော ပထဝီ
 ဓာတ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ လဟုတာဝေါတိ၊ ပေါသည်၏အဖြစ်ဟူ၍။ ပရိယာ-
 ယေန၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ (ကိံဝိယ၊ ကား။)
 တေဇောဓာတုယာ၊ ၏။ သီတဘာဝေါ ဝိယ၊ အေးသည်၏အဖြစ်ကဲ့သို့တည်း။
 ယဒိ ဝေံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်ခဲ့သော်။ ရူပဿလဟုတာတိ၊ တာ-ဟူသောစကားကို။
 ကထံ၊ သို့။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သနည်း) အယမ္ပိ၊ ဤရူပဿလဟုတာဟူသော စကား
 သည်လည်း။ ငုတ္တနယာဝေ၊ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ (ဂ.သ္မာ၊ ကား။)
 လဟုတာကရံ၊ ပေါသည်၏အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။
 လဗ္ဘနတော၊ ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ပရိစ္ဆေဒဝိကာရလက္ခဏာနိ၊ ပရိစ္ဆေဒရုပ်
 ဝိကာရရုပ် လက္ခဏာရုပ်တို့တို့။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ န လဗ္ဘန္တိ၊ မရအပ်ကုန်။
 (ကသ္မာ၊ ကား။) နိပ္ပန္နရူပါနံ၊ တို့၏။ အဝတ္ထာဝိသေသာဘာဝတော၊ အခိုက်
 အတံ့အထူး၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရမတ္ထသိဒ္ဓံ၊ ပရမတ္ထ
 အားဖြင့်ပြီးသော။ ဂရုဘာဝံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပုရိမာ ဒွေ ဂရုကတ္တာ
 သဘာဂါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာတိပဒေန၊ ဖြင့်။ သဘာဂါတိ၊ ဟူသော။
 ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ ဥပသံဟရတိ၊ ကပ်၍ဆောင်၏။ ဒွေတိ ပန ဣဒံ၊ ဒွေဟူသော
 ဤပုဒ်ကိုကား။ ပုရိမာတိ ဧတ္ထ ယထာ၊ ဟူသော ဤပါဌ၌ကဲ့သို့။ ဝေံ၊ တူ။ ပစ္စိ-
 မာတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဟူသော ဤပါဌ၌လည်း။ အာနေတု၊ ၍။ သမ္ပန္နတဗ္ဗံ၊ ၏။
 ဂရုကလဟုကဘာဝတော၊ လေးသည်၏ အဖြစ် ပေါသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 ဝိသဘာဂါ၊ သဘောမတူကုန်၊ ဝါ၊ မတူသောအဖို့ရှိကုန်၏။ ဝါ၊ ထူးသောအဖို့
 ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အခိပ္ပါယော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဂရုကလဟုကဘာ-
 ဝေဟိ၊ တို့နှင့်။ (ယောဇိတာ) ယထာ၊ ယှဉ်၍ပြအပ်သကဲ့သို့။ ဝေံ၊ တူ။
 မေယျဘာဝါမေယျဘာဝေဟိ စ၊ နှိုင်းယှဉ်အပ် နှိုင်းယှဉ်ကောင်းသည်၏အဖြစ်၊
 မနှိုင်းယှဉ်အပ် မနှိုင်းယှဉ်ကောင်းသည်၏အဖြစ်ဘို့ဖြင့်လည်း။ (အောက်၌ရှိသော
 သိ၊ ကမ္မဟောင်းသာ သင့်သည်) သဘာဂဝိသဘာဂဘာ၊ သဘောတူသည်၏
 အဖြစ် သဘောမတူသည်၏အဖြစ်ကို။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ၏။

၃၅၂။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ ဓာတ်တို့သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တအဇ္ဈတ္တိကာ၊ ဆိုအပ်ခဲ့
 ပြီးသော အဇ္ဈတ္တိကဓာတ်တို့ပင်တည်း။ သတ္တသန္တာနပရိယာပန္နာ၊ သတ္တဝါ
 သန္တာန်၌ အကျုံးဝင်သောဓာတ်တို့တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။
 ဝိညာဏဝတ္ထုဝိညတ္တိဗျူဟာနန္တိ၊ ကား စက္ခာဒိနံ၊ ကုန်သော။ ဆန္တံ ဝိညာဏ-
 ဝတ္ထုနံ စ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော ဝိညာဉ်၏တည်ရာဝတ္ထုတို့၏၎င်း။ ဒွန္တံ၊
 ကုန်သော။ ဝိညတ္တံနံ စ၊ ဝိညတ်ရုပ်တို့၏၎င်း။ ဣတ္ထိပုရိသိန္ဒြိယဇီဝိတိန္ဒြိယာနံ စ၊
 တို့၏၎င်း။ ယေ ပန၊ အကြင်ဆရာတို့သည်ကား။ ဝိညာဏဝတ္ထုတိ၊ ဟူသော
 ပုဒ်ဖြင့်။ ဟဒယဝတ္ထု၊ ကို။ ဂဟိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊

ထိုဆရာတို့၏။ (ဝါဒေ၊ ဝါဒ၌။) ဣန္ဒြိယဂူဟဏေ၊ ဣန္ဒြိယသဒ္ဓါဖြင့်၊ ဝါ၊ ဣန္ဒြေ
 ကိုယူခြင်းဆိုခြင်းဖြင့်။ အဋ္ဌန္တမ္ပ၊ ကုန်သော။ ရူပိန္ဒြိယာနံ၊ ရုပ်ဣန္ဒြေတို့ကို။
 ဂဟဏံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ။ ဝုတ္တဝိပဉ္စိတပုကာရာတိဣဒံ၊ ဟူသောဤစကားကို။
 (ဝုတ္တံ-၌စပ်) ဗာဟိရာနံ၊ ရပြစ်ကုန်သော။ ဓာတုနံ၊ တို့၏။ သဗ္ဗသော၊
 သိမ်း။ ဝိညာဏဝတ္ထုဝိညတ္တိန္ဒြိယာနံ၊ ဝိညာဉ်၏တည်ရာဝတ္ထု၊ ဝိညတ်ရုပ်၊
 ဣန္ဒြေတို့၏။ အနိဿယတာစ၊ မှီရာမဟုတ်သည်၏အဖြစ်သည်၎င်း။ ဣရိယာ-
 ပထဝီရဟော စ၊ ဣရိယာပုထ်မှကင်းခြင်းသည်၎င်း။ ဝုတ္တဝိပရိယာယော၊
 ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်မှ ပြန်ခြင်းမည်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊
 တူ။ န စတုသမုဋ္ဌာနတာပိ၊ စတုသမုဋ္ဌာနံ မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။
 (ဝုတ္တပရိယာယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။) ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။
 ဝုတ္တံ၊ ။ လက္ခဏရူပဿ ဝိယ၊ လက္ခဏရုပ်၏ကဲ့သို့။ ကုတောစိပိ၊ တစုံတခုသော
 အကြောင်းကြောင့်လည်း။ သမုဋ္ဌာနဿ၊ ဖြစ်ခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်း
 ကြောင့်။ န (ဝုတ္တံ)၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တာသံ၊ ထို
 ဗာဟိရဓာတ်တို့၏။ ဥတုသမုဋ္ဌာနတာယ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာနံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
 တည်း။ အဇ္ဈတ္တိကာနံ၊ ကုန်သော။ ဓာတုနံ၊ တို့၏။ လဟုတာဒိနိဿယတာပိ၊
 လဟုတာအစရှိသော ရုပ်တို့၏ မှီရာ၏အဖြစ်ကိုလည်း။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဆိုသင့် ဆိုထိုက်
 သေး၏။ ဝါ၊ ကား။ န ဝတ္တဗ္ဗာ၊ မဆိုသင့် မဆိုထိုက်ပေပြီ။ (ကသ္မာ၊ ကား။)
 ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိညတ္တိဂူဟဏံ၊ ဝိညတ်ကိုယူခြင်း-ဆိုခြင်းသည်။ လက္ခဏံ၊
 မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာပေတည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (န ဝတ္တဗ္ဗာ၊ မဆိုသင့်
 မဆိုထိုက်ပေပြီ။) ၂

၃၅၆။ ဣတရာဟိတိ၊ ကား။ အာပေါ တေဇော ဝါယောဓာတူဟိ၊ ဓာတ်
 တို့နှင့်။ ဧကသင်္ဂဟာတိ၊ ကား။ သဇာတိသင်္ဂဟေန၊ တူသော ဇာတ်ရှိသော
 တရားတို့ကို ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ ဧကသင်္ဂဟာ၊ တူသော ရေတွက်ခြင်းရှိသည်။
 (ဟောတိ၊ ။) ဟိ၊ မှန်။ သမာနဇာတိယာနံ၊ တူသော ဇာတ်ရှိသော တရား
 တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ရေတွက်ခြင်းသည်။ သဇာတိသင်္ဂဟော၊ ဟ-မည်၏။
 (သီမုန့်နှင့်အညီပင်၊ သဟ-ကား မသင့်) တေန၊ ကြောင့်။ သမုဋ္ဌာနနာနတ္တာ-
 ဘာဝတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ။

၁-သီမုန့်နှင့်အညီပင်၊ န-မပါသောမြန်မာမူကားမသင့်။ စတုသမုဋ္ဌာနံမဟုတ်၊ ဥတုဟူသော
 ဧကသမုဋ္ဌာနံသာရှိသည်ဟု ဆိုလို၏။

၂-ဝိညတ်ကိုဆိုခြင်းဖြင့်ပင် လဟုတာ စသည်ကို ဆိုခြင်းသည် ပြီးစီးသောကြောင့်
 ၎င်းကို သီးခြားမဆိုသင့်ပြီဟု ဆိုလို၏။

ဝိသုဒ္ဓိ ၃ နိဿယ ၂-၃၄—ပ-မ-ဗ-သ-စ

[၄၅၅] ၃၅၇။ တိဏ္ဍံ မဟာဘူတာနံ ပတိဋ္ဌာ ဟုတော ပစ္စယော ဟောတိတိ၊ ကား။ ယေဟိ မဟာဘူတေဟိ၊ အကြင်မဟာဘုတ်တို့သည်။ သမ္ပိဏ္ဏနဝသေန၊ ပေါင်းသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ စ၊ ပေါင်းစုအပ်သည်၎င်း။ (အာပေါ ဓာတ်ကိုရည်ရွယ်သည်) ပရိပါစနဝသေန၊ ကျက်စေသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အနုပါလိတာ စ၊ လျော်စွာစောင့်ရှောက်အပ်သည်၎င်း။ (တေဇောဓာတ်ကို ရည်ရွယ်သည်) သမုဒီရဏဝသေန၊ တွန်းကန်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိတ္ထမ္ဘိတာ စ၊ ထောက်ကန်အပ်သည်၎င်း။ (ဝါယောဓာတ်ကို ရည်ရွယ်သည်) ဟောတိ၊ ၏။ အတ္တနာ၊ (ပထဝီဟူသော) မိမိနှင့်။ သဟဇာတာနံ၊ ကုန်သော။ တိဏ္ဍံ၊ ကုန်သော။ တေသံ မဟာဘူတာနံ၊ တို့၏။ ပတိဋ္ဌာ၊ သည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ တတော ဝေ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ သန္ဓာရဏဝသေန၊ ကောင်းစွာဆောင်သည် ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝါ၊ ကောင်းစွာတည်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အဝဿယော၊ မှီရာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ပတိဋ္ဌာ၊ သည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ သဟဇာတာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ သေသာသုပိ၊ ကြွင်းသောဓာတ်တို့၌လည်း။ သေ နယော၊ တည်း။

၃၅၈။ အညမညံ အာဘောဂပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ ဧတေ ဓမ္မာတိ၊ ဟူ၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော သသမ္ဘာရဝိဘတ္တိဘာဝနာနည်း၌။ ဓာတုနံ၊ တို့၏။ အသမန္နာဟာရတာ၊ အချင်းချင်း နှလုံးသွင်းခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿိတာ ဝေ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်။ ယဒိပိ (ဟောတိ)၊ ပေ၏။ တထာပိ၊ သော် လည်း။ (သီမုန့်နှင့်အညီပင်) ဣမိနာဝ နယေန၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝိသု၊ အသီးအခြား။ ကမ္မဋ္ဌာနပရိဂ္ဂဟော၊ ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်သေး၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ရှိ။ ပထဝီဓာတု စေတ္တာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို ပါ၌။ ပထဝီဓာတု စေတ္တာတိ၊ ဟူသောပါ၌။ စ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ သမ္ပိဏ္ဏ- နတ္ထော၊ ပေါင်းခြင်းအနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထို စ-သဒ္ဓါဖြင့်။ အယမ္ပိ၊ ဤနှလုံးသွင်း ခြင်းသည်လည်း။ ဧကော၊ သော။ မနသိကာရပ္ပကာရော၊ နှလုံးသွင်းခြင်း အထူးအပြားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒီပေတိ၊ ၏။ ဧတ္တာတိ၊ ကား။ တောသု ဓာတုသု၊ ဤ(လေးပါးသော) ဓာတ်တို့တွင်။ “အဟံ၊ သည်။ ပထဝီဓာတု၊ တည်း။” ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့၎င်း။ “ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောမိ၊ ၏။” ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့၎င်း။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဣတိ၊ ဤသို့သောစကားဖြင့်။ အတ္တနိ ဝိယ၊ မိမိ၌ကဲ့သို့။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ကိစ္စေ စ၊ ၌လည်း။ အာဘောဂါဘာဝံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း၏ မရှိခြင်းကို။ ဒဿေတော၊ ရှိ။ ဥပကာရကဿ ဝိယ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သော ပထဝီ မဟာဘုတ်တရား၏ကဲ့သို့။ ဥပကတ္တဗ္ဗာနမ္ပိ၊ ကျေးဇူးပြုအပ်သော မဟာဘုတ် တရားသုံးပါးတို့၏လည်း။ အာဘောဂါဘာဝံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဣတရာနိ-

ပီတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သဗ္ဗတ္ထာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗာသု၊ ကုန်သော။ ဓာတုသု၊ တို့၌။ တတ္ထာပိ၊ ထိုဓာတ်တို့၌လည်း။ အတ္တကိစ္စပကတ္တဗ္ဗဘေဒေသု၊ မိမိ၏ကိစ္စ၊ ကျေးဇူးပြုအပ်သောဓာတ်အပြားရှိကုန်သော။ သဗ္ဗေသု၊ အလုံးစုံတို့၌။

၃၅၉။ ပစ္စယဝိဘာဂတောတိ၊ ကား။ ပစ္စယဓမ္မဝိဘာဂတော စေဝ၊ ပစ္စည်းတရားတို့ကို ဝေဘန်သောအားဖြင့်၎င်း။ ပစ္စယဘာဝဝိဘာဂတော စ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော သတ္တိကို ဝေဘန်သောအားဖြင့်၎င်း။^၁။ ဟိ၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ ပစ္စယတောတိ ဣမိနာ၊ ပစ္စယတော-ဟူသော ဤဆိုခဲ့ပြီးသော အာကာရဖြင့်။ (ဧတေန-ဟုရှိလျှင် သာ၍ကောင်း၏) ပထဝီအာဒိနံ၊ ပထဝီအစရှိသောဓာတ်တို့၏။ အညာသာဓာရဏော၊ တပါးသောဓာတ်တို့နှင့်မဆက်ဆံသော။ ပတိဋ္ဌာဘာဝါဒိနာ၊ တည်ရာ၏အဖြစ် အစရှိသည်ဖြင့်။ သေသဘူတတ္ထယဿ၊ ကြွင်းသော ဘူတရုပ်သုံးခုအပေါင်းအား။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ ဣမ ပန၊ ပစ္စယဝိဘာဂတော-ဟူသော ဤအာကာရ၌မူကား။ ယေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ အကြင်ပစ္စည်းတရားတို့ကြောင့်။ ပထဝီအာဒိနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေသံ စ၊ ထိုပစ္စည်းတရားတို့၏၎င်း။ ပထဝီအာဒိနဉ္စ၊ ဓာတ်တို့၏၎င်း။ အနဝသေသတော၊ အားဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝဝိဘာဂေါ၊ ပစ္စည်း၏အဖြစ်ကို ဝေဘန်ခြင်းကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဣမေသံ ဒွိန္ဒ အာကာရနံ၊ (ပစ္စယတောနှင့် ပစ္စယဝိဘာဂတော-ဟူသော) ဤနှစ်ပါးကုန်သော အာကာရတို့၏။ ဝိသေသော၊ တည်း။ ကမ္မန္တိ၊ ကား။ ကုသလာကုသလံ၊ ဖြစ်သော။ ရူပုပ္ပါဒကံ၊ ရုပ်ကိုဖြစ်စေတတ်သော။ ကမ္မံ၊ တည်း။ စိတ္တန္တိ၊ ကား။ ယံ ကိဉ္စိ၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသော။ ရူပုပ္ပါဒကံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ တည်း။ အာဟာရေတိ၊ ကား။ အဇ္ဈတ္တိကော၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်သော။ ရူပုပ္ပါဒကော၊ သော။ အာဟာရေ၊ တည်း။ ဥတူတိ၊ ကား။ ယော ကောစိ၊ အမှတ်မရှိသော။ ဥတု၊ တည်း။ အတ္ထတော၊ အနက်သဘောအားဖြင့်။ တေဇောဓာတု၊ တည်း။ ကမ္မမေဝါတိ၊ ဟူသော။ ဝါ၊ ဟူ၍။ အဝဓာရဏံ၊ ပိုင်းခြားကန့်သတ်ခြင်းသည်။ သမုဋ္ဌာနသင်္ကရာဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ သမုဋ္ဌာန်တို့၏ ချောယွက်ခြင်း၏မရှိခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးရှိ၏။ တေန၊ ထိုအဝဓာရဏဖြင့်။ ဝါ၊ ထိုကမ္မမေဝ-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ကေသဉ္စိ၊ အချို့ကုန်သော။ အကမ္မဇာနဗ္ဗိ၊ ကမ္မဇမဟုတ်သောဓာတ်တို့အားလည်း။ ကမ္မဿ၊ ၏။ ပရိယာယပစ္စယဘာဝေါ၊ ပရိယာယ်အားဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒီပိတော၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ ကြောင့်သာလျှင်။

၁-အဋ္ဌကထာ၌ ဥတ္တာနတ္ထဖြစ်၍ မဖွင့်ပဲ ခြွင်းချန်ထားခဲ့သောပဒတ္တကို ခိုကာဆရာဖွင့်ပြသည်ဟု မှတ်အပ်၏။

ကမ္မပစ္စယစိတ္တသမုဋ္ဌာနနန္တိအာဒိ၊ ကိ။ ဝက္ခတိ၊ အထက်မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ
 နိဒ္ဒေသ (နှာ ၂၄၉)၌ ဆိုလတုံ။ စ၊ စောဒနာဦးအံ။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ကမ္မ
 သမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သောဓာတ်တို့၏။ ကမ္မတော၊ မှ။ အညေနပိ၊ တပါးလည်း
 ဖြစ်သော။ ပစ္စယေန၊ အကြောင်းပစ္စည်းသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ နန၊ ဖြစ်ရာသည်-
 ရှိရာသည်မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ငြားအံ။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ-ရှိရာ၏။ ပန၊
 သော်လည်း။ သော၊ ထိုကံမှ တပါးသောအကြောင်းပစ္စည်းသည်။ ကမ္မ-
 ဂဟိကောဝ၊ ကံ၏အလား ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိ-
 ယောဂီနိဝတ္တနတ္ထံ၊ အပြိုင်ယှဉ်ဖက်ဖြစ်သောအကြောင်းပစ္စည်းကို နှစ်စေခြင်းငှါ။
 အဝဓာရဏံ၊ ကိ။ ကတံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ န စိတ္တာဒယောတိ၊ ဟူ၍။
 အာဟ၊ ၏။ စိတ္တာဒိသမုဋ္ဌာနာနန္တိ ဧတ္ထပိ၊ ဟူသော ဤပုဒ်၌လည်း။ အယံ
 အတ္ထော၊ ကိ။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတရေတိ၊ ကား။
 [၄၅၆] စိတ္တာဒိတော၊ စိတ်အစရှိသည်မှ။ အညေ၊ တပါးသောအကြောင်း
 ပစ္စည်းတို့သည်။ ဇနကပစ္စယောတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ သမုဋ္ဌာပကတံ၊ ဖြစ်စေ
 တတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပစ္စယော ပန၊ ပစ္စည်း
 သည်ကား။ ကမ္မပစ္စယောဝ၊ ကမ္မပစ္စည်းသည်သာလျှင်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။
 ကုသလာကုသလာ၊ ဖြစ်သော။ စေတနာ၊ သည်။ ဝိပါကာနံ ခန္ဓာနံ စ၊
 ဝိပါက်ဖြစ်သော ခန္ဓာတို့အား၎င်း။ ကဋ္ဌတ္တာ စ ရူပါနံ၊ ကမ္မဇရုပ်တို့အား၎င်း။
 ကမ္မပစ္စယေန၊ ကမ္မပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)
 ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

သေသာနန္တိ၊ ကား။ စိတ္တာဒိသမုဋ္ဌာနာနံ၊ စိတ်စသည်လျှင် သမုဋ္ဌာန်ရှိသော
 ဓာတ်တို့အား။ ပရိယာယတော ဥပနိဿယပစ္စယော ဟောတိတိ၊ ကား။
 ပဋ္ဌာနေ၊ ၌။ အရူပါနံယေဝ၊ နာမ်တရားတို့အားသာလျှင်။ ဥပနိဿယပစ္စယဿ၊
 ပစ္စည်း၏။ အာဂတတ္တာ၊ ကြောင့်။ နိပ္ပရိယာယေန၊ မုချအားဖြင့်။ ရူပဓမ္မာနံ၊
 ရုပ်တရားတို့အား။ ဥပနိဿယပစ္စယော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သုတ္တေ ပန၊ ၌ကား။
 ပုဂ္ဂလံ၊ ကိ။ ဥပနိဿာယ၊ ၍။ ဝနသဏ္ဍံ၊ တောအုပ်ကို။ ဥပနိဿာယ၊ ၍။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူသောကြောင့်။ သုတ္တန္တိကပရိယာယေန၊
 အားဖြင့်။ ဝိနာ အဘာဝေါ၊ ကင်း၍မဖြစ်ခြင်းကို။ ဥပနိဿယပစ္စယောတိ၊
 ပစ္စည်းဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ စိတ္တံ ဇနကပစ္စယော ဟောတိတိ၊ ကား။
 သဟဇာတနိဿယာဟာရာဒိဝသေန၊ စသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပစ္စယော၊
 တတ်သည်။ ဟောန္တံ၊ ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကိ။ သမုဋ္ဌာပကတံ၊ ဖြစ်စေတတ်သည်၏
 အဖြစ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဇနကပစ္စယော ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 အာဟာရဥတုသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။

ဝေ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောစကားရပ်ဖြင့်။ ကမ္မာဒိနံ၊ ကုန်သော။ ပစ္စယ-
ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဓာတုသု၊ တို့၌။ ပစ္စယဝိဘာဂံ၊ ပစ္စည်းကို
ဝေဘန်ခြင်းကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တံသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ထိုကံ
စသည်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓာတုနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယ-
ဝိဘာဂံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ တာဝ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ပဌမံ၊ စွာ။
ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ မဟာဘူတန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဥဒ္ဓိသိတွာ၊ အကျဉ်းပြပြီး၍။ ပုန၊
တဖန်။ တတ္ထ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာ ပထဝီဓာတုတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ နိဒ္ဓိသတိ၊ အကျယ်
ပြတော်မူ၏။ တတ္ထ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာ ပထဝီဓာတုတိ၊ ကား။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ
မဟာဘူတန္တိ ဧတ္ထ၊ တံ-ဟူသော ဤဥဒ္ဓေသစကားရပ်၌။ (တတ္ထ-ကို ဖွင့်သည်)
သာမညတော၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ (ပါဌသေသအဖွင့်)
ကမ္မဇပထဝီဓာတု၊ ဓာတ်သည်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာနံ ဣတရာသန္တိ၊ ကား။
ကမ္မဇာနံ၊ ကုန်သော။ အာပေါဓာတုအာဒိနံ၊ ကုန်သော။ တိဿန္တံ၊ ကုန်သော။
ဓာတုနံ၊ တို့အား။ ။ သဟပ္ပတ္တိယာ၊ တကွဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ အတ္တနော၊ အား။
ဥပကာရိကာနံ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သော။ (သိမ္မနှင့်အညီ) တာသံ၊
ထိုသုံးပါးကုန်သောဓာတ်တို့အား။ ဥပကာရကတော စ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အာဓာရဘာဝတော စ၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်
၎င်း။ ဥပ္ပါဒတော၊ ဥပါဒ်မှ။ ယာဝ ဘဂံ၊ ဘင်တိုင်အောင်။ ဓရဏတော စ၊
တည်ရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဝိဂမာဘာဝတော စ၊ ကင်းခြင်း၏မရှိခြင်းကြောင့်
၎င်း။ ဝါ၊ မကင်းခြင်းကြောင့်၎င်း။ သဟဇာတအညမညနိဿယအတ္ထိအဝိဂတ-
ဝသေန စေ၊ အားဖြင့်၎င်း။ ပတိဋ္ဌာနဝသေန စ၊ တည်ရာ၏အစွမ်းအားဖြင့်
၎င်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟောန္တိ စ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်
ဖြစ်သော်လည်း။ (ပထဝီဓာတု-ကို၌ ထိလိင်နှင့်ထားသည်) ကမ္မံ၊ သည်။
အတ္တနော စ၊ ကမ္မဇပထဝီဓာတ်ဟူသော မိမိအား၎င်း။ တာသဉ္စ၊ ထိုသုံးပါး
ကုန်သော ကမ္မဇဓာတ်တို့အား၎င်း။ (ဇနကဝသေန၊ ဖြစ်စေသည်၏အစွမ်း
အားဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ) ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဇနကဝသေန၊ ဖြင့်။
ပစ္စယော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနပထဝီ-
ဓာတုယာ၊ ၏။ ဝါ၊ သည်။) တာသံ၊ ထိုကမ္မသမုဋ္ဌာနံ အာပေါ တေဇော
ဝါယောတို့ကို။ အသမုဋ္ဌာပကတ္တာ၊ မဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။
စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤစကားရပ်၌။ နိဿယပစ္စယဂ္ဂဟဏေနဝ၊ နိဿယပစ္စည်း
ကိုယူခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ပတိဋ္ဌာဘာဝေါ၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ကို။ သင်္ဂဟိတော၊

၁-ဤတွင် အဖွင့်တရပ်။ သဟပ္ပတ္တိယာ-စသည်ဖြင့်ကား သဟဇာတအညမည။ပ။
န ဇနကဝသေန-ဟူသောစာပိုဒ်ကို ဖွင့်သည်။

သိမ်းယူအပ်သည်။ ကာမံ ဟောတိ၊ ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ပထဝီဓာတု-
ယာ၊ ၏။ အနုညသာဓာရဏကိစ္စံ၊ တပါးသောဓာတ်တို့နှင့်မဆက်ဆံသောကိစ္စ
သည်။ သဟဇာတာနံ၊ သဟဇာတ်တရားတို့၏။ ပတိဋ္ဌာဘာဝေါ၊ တည်ရာ၏
အဖြစ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမံ ဝိသေသံ၊ ကို၊ ဒသေတုံ၊ ငှါ။ ပတိဋ္ဌာ-
ဝသေန စာတိ၊ ဟူ၍။ ဝိသုံ ကတွာ၊ အသီးအခြားပြု၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာဗန္ဓန-
ဝသေန စာတိအာဒိသုပိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားရပ်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ
နယော၊ တည်း။ တိသန္တတိမဟာဘူတာနန္တိ၊ ကား။ ဥတုစိတ္တာဟာရသမုဋ္ဌာ-
နာနံ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံဖြစ်ကုန်သော။ အညမညံ၊
အချင်းချင်း။ အဝေါကိဏ္ဍာနံ၊ မရောပြွမ်းကုန်သော။ စတုမဟာဘူတာနံ၊
တို့အား။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ပစ္စယော ဟောတိ-၌ စပ်သည်) အဝိစ္ဆေဒေန၊ မပြတ်
စဲသောအားဖြင့်။ ပဝတ္တိံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ သန္တတိတိ၊ ဟူ၍။ (ဤပုဒ်
သီမုဋ္ဌမရှိ) သန္တတိဂူဟဏံ၊ သန္တတိကိုယူခြင်း ဆိုခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)
ပထဝီဓာတုယာ၊ ၏။ ပတိဋ္ဌာဘာဝေါ နာမ၊ မည်သည်။ သဟဇာတာနံ၊ ဖြစ်
ကုန်သော။ ဓမ္မာနံယေဝ၊ တို့အားသာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။
န ပတိဋ္ဌာဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ န အာဗန္ဓနဝသေနာတိအာဒိ-
သုပိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားရပ်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ [၄၅၇]
တ္ထောတိ၊ ကား။ ဧတေသု ကမ္မသမုဋ္ဌာနမဟာဘူတေသု၊ ဤကမ္မသမုဋ္ဌာနံ-
မဟာဘူတ်တို့တွင်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ ပထဝီဓာတု စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ဣတရာသန္တိ-
အာဒိသု၊ သံ - ဤသို့အစရှိသည်တို့၌။ တန္တိနယော၊ ပါဠိနည်းကို၊ ဝါ၊ သည်။
နေတုံ၊ ဆောင်ခြင်းငှါ။ သုကရော၊ ပြုလွယ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စိတ္တအာ-
ဟာရပ။ ဧသေဝ နယောတိ၊ ဟူ၍။ အတိဒိသတိ၊ ညွှန်းပြတော်မူ၏။

သဟဇာတာဒိပ။ စ ပနာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောဤပါဠိ၌။ စ - သဒ္ဓေါ၊ သည်။
သမုစ္စယတ္ထော၊ ရှိ၏။ ပန-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဝိသေသတ္ထော၊ ရှိ၏။ တဒုဘယေန
စ၊ ထိုပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းဖြင့်လည်း။ ယထာဝုတ္တသဟဇာတာဒိပစ္စယေဟိ၊ ဆိုအပ်
ခဲ့တိုင်းသော သဟဇာတအစရှိသောပစ္စည်းတို့ကြောင့်။ ပဝတ္တိမာနာ၊ ကုန်
သော။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ဣမိနာ ဝိသေသေန၊ ဤဆိုလတံသောအထူး
ဖြင့်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ ဒိပေတိ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ တံ ဝိသေသံ၊ ကို။ ဒသေတုံ၊ ငှါ။ ဧကံ ပဋိစ္စာတိ ဂါထံ၊ ကို။
အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌။ ဧကံ၊ တပါးသော။ ဓာတုံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊

၁-ဣတရာသန္တိအာဒိနာ ဣတရာသု-ဟု ရှိလျှင် သာ၍ကောင်း၏။ ဣတရာသန္တိအာဒိ-
နာ၊ ဖြင့်။ ဣတရာသု၊ ဤမှတပါးသောစိတ္တသမုဋ္ဌာနံစသောဓာတ်တို့၌-ဟု အနက်ပေး
ရာ၏။

၍။ တိဿော၊ သုံးပါးကုန်သော၊ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ စတုဓာ၊ အားဖြင့်။ သမ္မဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ တိဿော၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ကောဝ၊ တပါးသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဓာတု၊ သည်။ စတုဓာ၊ အားဖြင့်။ သမ္မဝတ္တတိ၊ ၏။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ဆဓာ၊ အားဖြင့်။ သမ္မဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗျော၊ ၏။) အတ္ထော ပန၊ ကိုကား။ (ဝေ၊ နည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။) ပထဝီအာဒိသု၊ တို့တွင်။ ဧကေကိဿာ၊ တပါးပါးသောဓာတ်၏။ ပစ္စယဘာဝေ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) ဣတရာသံ၊ ဤမှတပါးကုန်သော။ တိဿန္တံ၊ တိဿန္တံ၊ သုံးပါးသုံးပါးကုန်သောဓာတ်တို့၏။ ပစ္စယုပ္ပန္နတာ၊ ပစ္စယုပ္ပန်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ အယံ၊ သည်ကား။ ကော၊ တခုသော။ စတုက္ကော၊ တည်း။ တိဿန္တံ၊ တိဿန္တံ၊ ကုန်သောဓာတ်တို့၏။ ပစ္စယဘာဝေ၊ သည်။ (သတိ၊ သော်။) ဣတရာယ၊ ဤမှတပါးသော။ ဧကေကိဿာ၊ ဓာတ်၏။ ပစ္စယုပ္ပန္နတာ၊ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ အယံ၊ ကား။ အပရော၊ သော။ စတုက္ကော၊ တည်း။ ပဌမဒုတိယာ၊ ပဌမနှင့် ဒုတိယဓာတ်တို့၎င်း။ တတိယစတုတ္ထာ၊ ဓာတ်တို့၎င်း။ ပဌမတတိယာ၊ တို့၎င်း။ ဒုတိယစတုတ္ထာ၊ တို့၎င်း။ ပဌမစတုတ္ထာ၊ တို့၎င်း။ ဒုတိယတတိယာ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒိန္တံ၊ ဒိန္တံ၊ ကုန်သော။ ဣမာသံ၊ ဤဓာတ်တို့၏။ ပစ္စယဘာဝေ၊ သည်။ (သတိ၊ သော်။) တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအစုံအစုံ၌။ ဣတရာသံ၊ ကုန်သော။ ဒိန္တံ၊ ဒိန္တံ၊ ဓာတ်တို့၏။ ပစ္စယုပ္ပန္နတာ၊ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ အယံ၊ ကား။ ကော၊ သော။ ဆက္ကော၊ ဆက္ကတည်း။ ဝေ၊ သို့။ ပစ္စယဘာဝေန၊ ပစ္စည်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ စတုဓာ၊ အားဖြင့်၎င်း။ (စတုဓာ၊ အားဖြင့်၎င်း။) ဆဓာ၊ အားဖြင့်၎င်း။ ပဝတ္ထမာနာနံ၊ ကုန်သော။ ဧကေကိဿာ၊ ကောသေန စ၊ တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ (ပစ္စယ-၌စပ်) တိကဒုကဧကကဝသေန စ၊ အားဖြင့်၎င်း။ (ပစ္စယုပ္ပန္နတာ-၌စပ်) ယထာဏ္ဏမံ၊ တိုင်း။ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နတာဝိဘာဂေါ၊ ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန်၏အဖြစ်ကို ဝေဘန်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ အယဉ္ဇပစ္စယဘာဝေါ၊ ဤပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ သဟဇာတ၊ ပ။ ပစ္စယဝသေန၊ အားဖြင့်။ (ဝေဒိတဗျော၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ တတ္ထာပိ၊ ထိုပစ္စည်းတို့၌လည်း။ ဝါ၊ တို့တွင်လည်း။ အညမညမုခေနေဝ၊ အညမညပစ္စည်းကို အရင်းခံပြုသဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ ယံ၊ ယင်းသို့ကျေးဇူးပြုခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပဋိစ္စဝါရေ၊ ၌။ ကေ မဟာဘူတံ၊ ပ။ ဒွေ မဟာဘူတာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

၁-စာကိုယ်၌ ကော စ-ဟု ရှိသောကြောင့် ဤ၌လည်း ကော စ-ပင်ဖြစ်ရာ၏။ ကော စ ဓာတု၊ တပါးသောဓာတ်သည်လည်း-ဟု အနက်ပေးရာ၏။

[ကေံ၊ တပါးသော။ မဟာဘူတံ၊ ဘူတံကို။ ပဋိစ္စ၊ ချ်။ တယော၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာ၊ တို့သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။) တယော၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတေ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ချ်။ ကေံ၊ သော။ မဟာဘူတံ၊ သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။) ဒွေ၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတေ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ချ်။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။]

အဘိက္ကမပဋိက္ကမာဒီတိ (ဧတ္ထ)၊ ဌ။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ အာဒါနဝိဿဇ္ဇနာဒိကာယိကကိရိယာကရဏဿ၊ ယူခြင်း၊ စွန့်လွှတ်ခြင်းအစရှိသော ကိုယ်၌ဖြစ်သောအမှုအရာ ကြိယာကို ပြုခြင်းကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။ သန္နနကိရိယာယ၊ တိုက်ခိုက်ခြင်းကြိယာ၏။ ပထဝီဓာတုဝသေန၊ အားဖြင့်။ သိဇ္ဈနတော၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပိဋ္ဌနဿ၊ ဖိနိပ်ခြင်း၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သာဝါတိ၊ ကား။ ပထဝီဓာတုယော၊ သည်ပင်လျှင်။ အာပေါဓာတုယာ၊ သည်။ အနုဂတာ၊ အစဉ်လိုက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ (ပစ္စယော-ဟောတိ-၌ စပ်) တတ္ထ၊ ထိုခြေကိုတည်စေရာချထားရာ၌။ အာပေါဓာတုယာ၊ ၏။ အပ္ပဓာနဘာဝံ-အပ္ပဓာနဘာဝေါ၊ မပြဓာန်းသည်၏အဖြစ်သည်၎င်း ။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ၏။ ပဓာနဘာဝံ-ပဓာနဘာဝေါ စ၊ ပြဓာန်းသည်၏အဖြစ်သည်၎င်း ။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ ပတိဋ္ဌာဘာဝေဝိယ၊ တည်ရာ၏အဖြစ်၌ကဲ့သို့။ ပတိဋ္ဌာပနေပိ၊ တည်စေရာ၌လည်း။ သာတိသယကိစ္စတ္တာ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွဖြစ်သောကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ လွန်ကဲသောကိစ္စရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုပထဝီဓာတ်၏။ ပတိဋ္ဌာပနဿ ပါဒဠပနဿ၊ ခြေကိုတည်စေခြင်း ချထားခြင်း၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ [၄၅၈] ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) အဝက္ခေပနဿာတိ၊ ကား။ အဓောနိက္ခပနဿ၊ အောက်သို့ ချခြင်း၏။ စ၊ ဆက်။ တတ္ထ၊ ထိုအောက်သို့ ချခြင်း၌။ ဂရုတရသဘာဝါယ၊ အထူးသဖြင့်လေးသောသဘောရှိသော။ အာပေါဓာတုယာ၊ ၏။ သာတိသယော၊ တကွသော။ ဗျာပါရော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ ကြောင့်။ ပထဝီဓာတုယာ အနုဂတာ အာပေါဓာတုတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ တေ-

၁-၁-ဒုတိယန္တပင်ဖြစ်ငြားသော်လည်း ကံအနက်ပေးရန်မသင့်သောကြောင့် ပဌမာဝိဘတ်အနက်ကို ပေးလိုက်သည်။ ဤအရာ၌ စာပျက်နေဟန် လက္ခဏာလည်း ရှိ၏။ အကြောင်းမူကား ပဓာနဘာဝန္တိ-ဟူသော ရှေ့စကားနှင့် ပတိဋ္ဌာဘာဝေ-စသော နောက်စကားလည်း မဆီဆိုင်၊ ဝါယောဓာတုယာ အနုဂတာ-ဟူသောပါဌ်၏ အဖွင့်လည်း မပြတ်သားသောကြောင့်တည်း။ ဆင်ခြင်ပါကုန်။

ဇောဓာတု၊ သည်။ ဥဒ္ဓဂ်တိကာ၊ အထက်သို့ သွားခြင်းသဘောရှိ၏။ ဣတိ၊
 ကြောင့်။ ဥဒ္ဓရဏေ၊ ခြေကိုကြွခြင်း၌။ ဝါယောဓာတုယာ၊ ၏။ (ဘာဝ-၌
 စပ်) တဿာ၊ ထိုတေဇောဓာတ်သို့၊ ဝါ၊ ၏။ အနုဂတဘာဝေါ၊ အစဉ်လိုက်
 သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ နောက်လိုက်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တိရိယံဂတိ-
 ကာယ၊ ဖိလာသွားခြင်းသဘောရှိသော။ ဝါယောဓာတုယာ၊ ၏။ အတိဟရ-
 ဏဝိတိဟရဏေသု၊ ရှေ့သို့ ဆောင်ခြင်း၊ ဘေးသို့ ဆောင်ခြင်းတို့၌။ သာတိ-
 သယော၊ သော။ ဗျာပါရော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။
 တေဇောဓာတုယာ၊ ၏။ တဿာ၊ ထိုဝါယောဓာတ်သို့၊ ဝါ၊ ၏။ အနုဂတဘာ-
 ဝေါ၊ ကို။ ဂဟိတော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအတိဟရဏ ဝိတိဟရဏ နှစ်ပါးတို့တွင်။
 ဌိတဌာနတော၊ တည်ရာအရပ်မှ။ အဘိမုခံ၊ ရှေးရှု။ ပါဒဿ၊ ကို။ ဟရဏံ၊
 ဆောင်ခြင်းသည်။ အတိဟရဏံ၊ ဏမည်၏။ ပုရတော၊ ရှေ့သို့။ ဟရဏံ၊
 ဆောင်ခြင်းတည်း။ ဝုတ္တော၊ ထိုတည်ရာဌာနမှ။ ထောက်၊ အနည်းငယ်။
 ဝိတိက္ကမ္မ၊ ကျော်လွန်၍။ ဟရဏံ၊ သည်။ ဝိတိဟရဏံ၊ မည်၏။ ပဿတော၊
 ဘေးသို့။ ဟရဏံ၊ တည်း။

ဧကေကေန မုခေနာတိ၊ ကား။ ပတ္ထဋ္ဌတ္တာ ပထဝီတိအာဒိနာ၊ ဤသို့
 စသည်ဖြင့်။ ဝိဘတ္တေသု၊ ဝေဘန်အပ်ကုန်သော။ တေရသသု၊ ကုန်သော။
 အာကာရေသု၊ ရတို့တွင်။ ဧကေကေန၊ တပါးတပါးသော အာကာရဖြင့်၊
 ဝါ၊ တပါးတပါးသော။ ဓာတုနံ၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏှနမုခေန၊ သိမ်းဆည်းကြောင်း
 အမြက်ဖြင့်။ သွာယန္တိ၊ ကား။ သော အယံ ဥပစာရသမာဓိ၊ သည်။ ။ကထံပန၊
 အဘယ်ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုဥပစာရသမာဓိ၏။ ဝေတ္တာနုပရိယာယော၊
 ဝေတ္တာနုဟူသောအမည်သည်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်
 ရှိသောကြောင့်။ စတုနံ ဓာတုနန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

၃၆၀။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဣမိဿာ ဘာဝနာယ၊ ၏။ အာနိသံသေ၊ အကျိုးတို့ကို။
 ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဣဒဉ္စ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သုညတံ အဝဂါဟတိတိ၊
 ကား။ ဓာတုမတ္တတာဒဿနေန၊ ဓာတ်မျှ၏အဖြစ်ကို ရှုမြင်သဖြင့်။ ရူပကာယဿ၊
 ၏။ အနတ္တကတံ၊ အတ္တမရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေတ္တာပယတော၊ ပိုင်းခြား
 ဆုံးဖြတ်သော ယောဂီအား။ တဒနုသာရေန၊ ထိုရူပကာယသို့ အစဉ်လျှောက်
 သဖြင့်။ နာမကာယဿာပိ၊ ၏လည်း။ အနတ္တကတာ၊ အတ္တမရှိသည်၏အဖြစ်

၁-ယာဝ ပတိဋ္ဌိတပါဒေါ၊ တာဝ အာဟရဏံ အတိဟရဏံ။ တတော ပရံ ဟရဏံ
 ဝိတိဟရဏန္တိ အယံ ဝါ ဧကေသံ ဝိသေသော။ မူလဋ္ဌိကာ ၂-၁၈။ ဤအလိုအားဖြင့်
 ရပ်တည်နေသော တဖက်ခြေသို့ ဆွဲဆောင်သည်ကို အတိဟရဏ၊ ထိုခြေကို လွန်၍
 ရှေ့သို့ လှမ်းသည်ကို ဝိတိဟရဏ-ဟု မှတ်အပ်၏။

သည်။ သုပါကဋ္ဌာ၊ ကောင်းစွာထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ အတ္တသုညတံ၊ အတ္တမှဆိတ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ပရိယောဂါ-
 ဟတိ၊ သက်ဝင်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအတ္တမှဆိတ်သည်၏အဖြစ်၌။ ပတိဋ္ဌဟတိ၊ ၏။
 သတ္တသညံ သမုဋ္ဌါတေတိတိ၊ ကား။ တတော ဝေ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။
 သတ္တော၊ သတ္တဝါ။ ပေါသော၊ ပုဂ္ဂိုလ်။ ဣတ္ထိ၊ မိန်းမ။ ပုရိသော၊ ယောက်ျား။
 ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ အယာထာဝသညံ၊ မဟုတ်မမှန်သော
 အမှတ်သညာကို။ ဥဋ္ဌါတေတိ သမုဟနတိ၊ နှုတ်ပယ်၏။ ဝါဠုမိဂယက္ခရက္ခသားဒိ-
 ဝိကပ္ပံ အနာပဇ္ဇမာနောတိ၊ ကား။ သသန္တာနေ ဝိယ၊ မိမိသန္တာန်၌ကဲ့သို့။
 ပရသန္တာနေပိ၊ သူတပါးတို့၏ သန္တာန်၌လည်း။ ဓာတုမတ္တတာယ၊ ဓာတ်မျှ၏
 အဖြစ်၏။ သုဒိဋ္ဌတ္တာ၊ ကောင်းစွာမြင်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ခိဏာ-
 သဝေါ ဝိယ၊ ရဟန္တာကဲ့သို့။ (အကရောန္တော သဟတိ-၌ စပ်) “ဣမေ ဤ
 သည်တို့သည်ကား။ သီဟဗျုတ္တိဒယော၊ ခြင်္သေ့ ကျားအစရှိကုန်သော။ ဝါဠုမိဂါ၊
 သားရဲတို့တည်း။ ဣမေ ဤသည်တို့သည်ကား။ ယက္ခရက္ခသ၊ ဘီလူးရကျိသ်
 တို့တည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေမာဒိဝိကပ္ပံ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့် ကြံဆခြင်းကို။
 အကရောန္တော၊ မပြုသည်ဖြစ်၍။ ဘယဘေရဝံ၊ ဘေးငယ်ဘေးကြီးကို။ သဟတိ
 အဘိဘဝတိ၊ နှိပ်စက်လွှမ်းမိုးနိုင်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ယထာဝုတ္တဝိကပ္ပါနာပဇ္ဇနံ၊
 အကြင် အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ကြံဆခြင်းသို့ မရောက်ခြင်းကို။ ဘယဘေရဝ-
 သဟနဿ၊ ဘေးငယ်ဘေးကြီးကို နှိပ်စက်လွှမ်းမိုးခြင်း၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်း
 ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥဋ္ဌါတော၊ တ-ဟူသည်။ ဥပ္ပိလာဝိတတ္ထံ၊ ပေါ်လွင်တက်ကြွ
 သည်၏အဖြစ်တည်း။ နိဋ္ဌါတော၊ တ-ဟူသည်။ ဒီနဘာဝပ္ပတ္တိ၊ ဆင်းရဲပင်ပန်း
 သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းတည်း။ ပန၊ အကျိုးထူးကား။ ဓာတုဝသေန၊
 ဖြင့်။ ကာယေ၊ ၌။ သမ္မဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ ဃနဝိနိဗ္ဗောဂဿ၊ ဃန
 အစိုင်းအခဲ၏ အသီးအသီးကွဲပျက်ခြင်းကို။ ကရဏတော၊ ပြုခြင်းကြောင့်။
 မဟာပညော စ၊ ကြီးသောပညာနှင့် ပြည့်စုံသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ-
 တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဤစတုဓာတုဝတ္ထာန်ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။
 ဗုဒ္ဓိစရိတဿ၊ ဗုဒ္ဓိစရိုက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အနုကူလန္တိ၊ လျော်သည်ဟူ၍။
 ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ အပရိပက္ခတာယ၊ မရင့်ကျက်သေး
 သည်၏အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) သုဂတိပရာယဏော ဝါ၊ သုဂတိလျှင်
 လည်းလျောင်းရာ-လားရာ ရှိသည်သော်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ
 အဓိပ္ပာယ်သော၊ တည်း။

ကျေနဝိသတိဘာဝနာနယပဋိမဏ္ဍိတဿ၊ တမုယုတ်နှစ်ဆယ်သော ဘာဝနာ
 နည်းတို့ဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ်သော။ (သိမ္မုဋ္ဌ ဤပုဒ်မရှိ) စတုဓာတုဝတ္ထာန-
 နိဒ္ဒေသဿ၊ ထွာန်ကိုအကျယ်ပြသော စကားရင်၏။ လိနတ္ထဝဏ္ဏနာ၊ ကွယ်ဝှက်

သောအနက်ကို ဖွင့်ကြောင်းဖြစ်သော စကားရပ်သည်။ နိဋ္ဌိတ၊ အပြီးအဆုံးသို့ ရောက်ပြီ။

[၄၅၉] ၃၆၁။ ကော သမာဓိတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ သရူပါဒိ-
ပုစ္ဆာ၊ သရုပ်စသည်ကိုမေးခြင်းသည်။ ယာဝဒေဝ ဝိဘာဂါဝဗောဓနတ္ထာ၊ ခွဲခြမ်း
ဝေဘန်သောအားဖြင့် သိခြင်းအကျိုးရှိသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ခွဲခြမ်း
ဝေဘန်၍ သိသည်တိုင်အောင် အကျိုးရှိသည်ဟု ဆိုလို၏) ဟိ၊ မှန်။ သရူပါ-
ဒိတော၊ သရုပ်အစရှိသောအားဖြင့်။ ဉာတဿ၊ သိအပ်ပြီးသောတရား၏။
ပဘေဒေါ၊ ကို။ ဝုစ္စမာနော၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ဝိတ္ထာရဿ၊ အကျယ်စကား
၏။ သင်္ခေပပုဗ္ဗကတ္တာ၊ အကျဉ်းစကားလျှင် ရှေ့သွားရှိ သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
သုဝိညေယျော၊ သိလွယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိတ္ထာရဝိဓိနာ စ၊ အကျယ်ပြုခြင်း
အစီအရင်ဖြင့်လည်း။ သင်္ခေပဝိဓိ၊ အကျဉ်းပြုခြင်းအစီအရင်ကို။ သင်္ဂယုတိ၊
သိမ်းယူအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမာဓိဿ၊ ပ။ ဒဿေတုန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
အထ ဝါ၊ ကား။ ကော သမာဓိတိအာဒိနာပိ၊ အစရှိသော မေးခွန်းဖြင့်လည်း။
သမာဓိဿေဝ၊ ၏သာလျှင်။ ပကာရဘေဒေါ၊ အထူးအပြားကို။ ဒဿိယတိ၊
၏။ ဘာဝနာနိသံသောပိ၊ ဘာဝနာ၏ အကျိုးအာနိသင်သည်လည်း။ ဘာဝနာ-
နယနိဿိတော ဝေ၊ ဘာဝနာနည်းကိုမှီသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ
အဓိပ္ပါယေန၊ ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရံ ဘာဝနာနယဉ္စ ဒဿေတုန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
(ကော သမာဓိ-စသော မေးခွန်းထဲ၌ သမာဓိ၏ဝိတ္ထာရနှင့် ဘာဝနာနယတို့
တိုက်ရိုက်အားဖြင့် မပါခဲ့သောကြောင့် ရှင်းပြသည်) သဗ္ဗပ္ပကာရတောတိ၊
ကား။ ပလိဗောဓပစ္စေဒါဒိကဿ၊ ပလိဗောဓကို ဖြတ်ခြင်းအစရှိသော။ သဗ္ဗဿ၊
သော။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ ပုဗ္ဗကိစ္စဿ၊ ကို။ ကရုဏပုကာရတော စေ၊ ပြုခြင်း
အပြားအားဖြင့်၎င်း။ သဗ္ဗကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာဝိဘာဝနတော စ၊ အလုံးစုံသော
ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပူးစေခြင်းအစီအရင်ကို ထင်စွာပြုခြင်းအားဖြင့်၎င်း။

သမတ္တာ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ တမေဝ သမတ္တဘာဝံ၊
ထိုပြီးစီးပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကိုပင်လျှင်။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ငှါ။ ဒုဝိဓောယေဝါတိ-
အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဓ အဓိပ္ပေတော သမာဓိတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။
လောကီယသမာဓိံ၊ လောကီသမာဓိကို။ အာဟ၊ ၏။ ဒသသု ကမ္မဋ္ဌာနေ-
သုတိ၊ ကား။ ဥပစာရာဝဟာနီတိ၊ ဥပစာရသမာဓိကို ဆောင်တတ်ကုန်၏ဟူ၍။
ဝါ၊ ဥပစာရသမာဓိကို ဖြစ်စေကုန်၏ဟူ၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တာနိ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ကုန်
ပြီးသော။ ဒသ၊ ကုန်သော။ ယာနိ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။)
တေသု၊ ထိုဆယ်ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌။ အပ္ပနာပုဗ္ဗဘာဂစိတ္တေသုတိ၊ ကား။
အပ္ပနာယ၊ ၏။ ပုဗ္ဗဘာဂစိတ္တေသု၊ ရှေးအဖို့ဖြစ်သောစိတ်တို့၌။ အဋ္ဌန္တံ၊ ကုန်
သော။ ဈာနာနံ၊ တို့၏။ ပုဗ္ဗဘာဂစိတ္တုပ္ပါဒေသု၊ ရှေးအဖို့ဖြစ်သော စိတ္တုပ္ပါဒ်

တို့၌။ ကေဂ္ဂတာတိ၊ ကား။ ကောဝဇ္ဇနဝိထိယံ စ၊ တူသောအာဝဇ္ဇန်းရှိသော
ဝိထိ၌၎င်း။ နာနာဝဇ္ဇနဝိထိယံ စ၊ ကွဲပြားသောအာဝဇ္ဇန်းရှိသော၊ ဝါ၊ အထူး
ထူးသော အာဝဇ္ဇန်းရှိသော ဝိထိ၌၎င်း။ ကေဂ္ဂတာ၊ သည်။ အဝသေသကမ္မ-
ဌာနေသုတိ၊ ကား။ အပ္ပနာဝဟာနီတိ၊ အပ္ပနာကို ဆောင်တတ်ကုန်၏ဟူ၍။
ဝုတ္တေသု၊ ကုန်သော။ တိ သကမ္မဌာနေသု၊ သုံးဆယ်သော ကမ္မဌာန်းတို့၌။

သမာဓိအာနိသံသကထာဝဏ္ဏနာ

၃၆၂။ ပစ္စက္ခဘူတော၊ မျက်မှောက်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အတ္တဘာဝေါ၊ ခန္ဓာ
ငါးပါးအပေါင်းဟူသော အတ္တဘောကို။ ဒိဋ္ဌဓမ္မော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊
ထိုမျက်မှောက်အတ္တဘော၌။ သုခဝိဟာရော၊ ချမ်းသာစွာနေကြောင်းဖြစ်သော
တရားသည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရော၊ ရမည်၏။ သမာပဋိတွာတိ ဧတေန၊ ဟူ
သော ဤပုဒ်ဖြင့်။ အပ္ပနာသမာဓိယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝိဘာဝိတော၊ ထင်စွာ
ပြုအပ်ပြီးသည်။ ကာမံ(ဟောတိ)၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ပေ၏။ ပန၊ သော်
လည်း။ ကေဂ္ဂစိတ္တာတိ ပဒေန၊ ဖြင့်။ ဥပစာရသမာဓိနောပိ၊ ဓိကိုလည်း။
ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတော၊ ထိုဥပစာရ
သမာဓိမှ။ နိဝတ္တနတ္ထံ၊ နှစ်စေ့ခြင်းငှါ။ အပ္ပနာသမာဓိဘာဝနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊
၏။ (သမာဓိ-ဟု သာမန်မဆိုပဲ အပ္ပနာသမာဓိ-ဟု ဆိုခြင်း၏အကြောင်းကို ပြ
သည်) န ခေါ်ပနေဘေတိ၊ ကား။ ဗာဟိရကဘာဝိတာ၊ သာသနာပပုဂ္ဂိုလ်
တို့သည် ပွားစေအပ်ကုန်သော။ စိတ္တေကဂ္ဂတာမတ္တကရာ၊ စိတ်သည်ကြည်ရုံမျှ
ကိုပြုတတ်ကုန်သော။ ဧတေ ဈာနဓမ္မာ၊ ဤဈာန်တရားတို့ကို။ အရိယဿ
ဝိနယေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော သာသနေ၊ ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်
မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ သာသနာတော်၌။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။
သလ္လေခနပဋိပဒါ၊ ခေါင်းပါးစေတတ်သောအကျင့်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။
ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ဝါ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်။
သလ္လေခါတိ၊ သလ္လေခတရားတို့ဟူ၍။ န ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်။ သာသနေ ပန၊ ၌
ကား။ အဝိဟိ သာဒယောပိ၊ အဝိဟိ သာ အစရှိသော တရားတို့သည်လည်း။
လောကုတ္တရပါဒကတ္တာ၊ လောကုတ္တရာ၏ အခြေခံ၏အဖြစ်ကြောင့်။ သလ္လေခါဝ၊
သလ္လေခတရားတို့ မည်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။

သမ္မာဓေတိ၊ ကား။ တဏှာသံကိလေသာဒိနာ၊ တဏှာသံကိလေသ အစရှိ
သည်ဖြင့်။ သံကိလိဋ္ဌတာယ၊ ညစ်နွမ်းစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရမ-
သမ္မာဓေ၊ အလွန်ကျဉ်းကြပ်သော။ အတိ ဝိယ သင်္ကဋ္ဌာနဘူတော၊ အလွန်
ကျဉ်းကြပ်သောအရပ်ဌာနဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သံသာရပုဝတ္တေ၊ သံသရာအယဉ်၌။
ဩကာသာဓိဂမနယေနာတိ၊ ကား။ အတ္ထပဋိလာဘယောဂ္ဂဿ၊ လောကုတ္တရာ

အကျိုးစီးပွားကို ရခြင်းငှါ သင့်လျော်သော။ နဝမခဏသင်္ခါတဿ။ နဝမခဏ
ဟု ဆိုအပ်သော။ သြကာသဿ၊ အခွင့်အခါကို။ အဓိဂမနယေန၊ ရသောနည်း
ဖြင့်။ [၄၆၀] ဟံ၊ မှန်။ တဿ၊ ထိုဗုဒ္ဓုပ္ပါဒနဝမခဏ၏။ ဒုလ္လဘတဿ၊
ရခဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သံဝေဂဗဟုလော၊ ထိတ်လန့်ခြင်း သံဝေဂအဖြစ်
များသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အပ္ပနာဓိဂမမ္ပိ၊ အပ္ပနာကို ရခြင်းကိုသော်လည်း။
အနာဂမယမာနော၊ မဆိုင်းမူ၍။ ဥပစာရသမာဓိမ္ပိယော၊ ဥပသာလျှင်။
ဌတော၊ ၍။ သိသံ၊ စွာ။ သံသာရဒုက္ခံ၊ ကို။ သမတိက္ကမိဿာမိတိ၊ ကျော်လွန်
ဘော့အံ့ဟု။ ဝိပဿနာယ၊ ဥပသာလျှင်။ ကမ္မံ၊ အမှုကို။ ကရေတိ၊ ၏။

- သိဟိန္ဒုမူဟောင်းနှင့်အညီပင်၊ သိမူသစ်နှင့် မြန်မာမူတို့၌ကား အနဓိဂမယမာနော-ဟု
ရှိ၏။ ၎င်းပုဒ်၌ မရစေမူ၍-ဟု အနက်ရသော်လည်း မချောမောလှ။
၂-ခုခံစွာသော ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒနဝမခဏကို ရနေခိုက်၌ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို အမြန်ရအောင်
အားထုတ်မည်ဟု ကြံလျက် အပ္ပနာဗျာန်ကို ရသည်တိုင်အောင် မဆိုင်းမငဲ့တော့ပဲ
ဥပစာရသမာဓိမ္ပိယံ တည်၍ ဝိပဿနာရှုသည်ဟု ဆိုလို၏။ ၎င်းသည် ဥပစာရသမာဓိ-
ဘာဝနာပိ ဝိပဿနာနိသံသာ ဟောတိ-ဟူသောစကားနှင့် လျော်သော်လည်း သြကာသာဓိ-
ဂမ္ပိ ပြသောသုတ်ရင်းနှင့် နှိုင်းနှိုင်းကြည့်လျှင် အဋ္ဌကထာဆရာ၏အဘော် ကျ မကျ
စဉ်းစားဖွယ်ရှိသေး၏။ သြကာသာဓိဂမ္ပိ ပြသောသုတ်တို့သည် ဒီ ၂-၌ ဇနဝသဘသုတ်၊
အံ ၂-ဆက္ကနိပါတ် ၂၇၇-၌ မဟာကစ္စာနသုတ်၊ အံ ၃-နဝနိပါတ် ၂၂၄-၌ အာနန္ဒသုတ်တို့
ဖြစ်သည်။ ထိုတွင် ဇနဝသဘသုတ်၌ ပဌမဗျာန် စတုတ္ထဗျာန် အရဟတ္တမဂ်တို့ကို
သြကာသာဓိဂမ္ပိ ဟောသည်။ အာနန္ဒသုတ်၌ အရူပဗျာန်နှင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကို
သြကာသာဓိဂမ္ပိ ဟောသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုသုတ်တို့သည် ဤအရာနှင့် မသက်ဆိုင်ကုန်။
အံ ၂-၂၇၇-၌ရှိသော မဟာကစ္စာနသုတ်သည်သာလျှင် ဤအရာနှင့် သက်ဆိုင်ပေသည်။
ထိုသုတ်၌ အောက်ပါအတိုင်း ဟောထား၏။ အတ္ထရိယံ အာဝုသော၊ အဗ္ဘုတံ အာဝုသော၊
ယာဝဉ္စိံ တေန ဘဂဝတာ။ပ။သမ္မာဓေ သြကာသာဓိဂမ္မော အနုဗုဒ္ဓေါ သတ္တာနံ
ဝိသုဒ္ဓိယာ။ပ။ဉာယဿ အဓိဂမာယ နိဗ္ဗာနဿ သတ္တိကိရိယာယ ယဒိဒံ ဆ
အနုဿတိဋ္ဌာနာနံ-ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဟောထား၏။ ဤပါဠိ၌ ဗုဒ္ဓါနုဿတိအစရှိသော
အနုဿတိ ၆-ပါးကိုပင် သြကာသ-ဟု ဆို၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်း၏အဋ္ဌကထာ၌ “သမ္မာဓေတိ
ပဉ္စကာမဂုဏသမ္မာဓေ။ သြကာသာဓိဂမ္မောတိ ဧတ္ထ သြကာသာ ပုစ္ဆန္တိ ဆ
အနုဿတိဋ္ဌာနာနံ၊ တေသံ အဓိဂမ္မော။ပ။ဉာယဿ အဓိဂမာယာတိ သဟဝိပဿနဿ
မဂ္ဂဿ အဓိဂမနတ္ထာယ။ နိဗ္ဗာနဿ သတ္တိကိရိယာယာတိ အပ္ပစ္စယနိဗ္ဗာနဿ ပစ္စက္ခ-
ကိရိယတ္ထာယ”ဟု ဖွင့်၏။ ထို၏ အဖွင့် ဋီကာ၌လည်း “သမ္မာဓေတိ ဝါ တဏှာ-
သံကိလေသာဒိနံ သမ္ပိဋ္ဌေ သက်ရေ(ဋ္ဌေ)သရာဝါသေ။ သြကာသာ ပုစ္ဆန္တိ မဂ္ဂဖလ-
သုခါဓိဂမာယ သြကာသဘာဝတော သြကာသာတိ ပုစ္ဆန္တိ”ဟု ဖွင့်၏။ ထို့ကြောင့် ဤပါဠိ
အဋ္ဌကထာဋီကာတို့ကို ပေါင်းစုနှိုင်းနှိုင်းရှုလျှင် ဗုဒ္ဓါနုဿတိစသော အနုဿတိ ၆-ပါး
သည်ပင် ကျဉ်းမြောင်းသော သရာဝါသ လူ့ဘောင်လောက၌နေသူတို့အတွက် မဂ်ဖိုလ်
ချမ်းသာကို ရကြောင်းအခွင့်အရေးဖြစ်သောကြောင့် သြကာသမည်၏။ ၎င်းတို့ကို ရခြင်း
သည် သြကာသာဓိဂမ္မောမည်၏။ ထိုအနုဿတိနှင့် ပြည့်စုံသောလူတို့သည် ထိုအနုဿတိ

အဘိညာပါဒကန္တိ၊ ကား။ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိအဘိညာဉာဏပါဒကဘူတံ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓ
 အစရှိသော အဘိညာဉာဏ်၏ အခြေခံဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အဓိဋ္ဌာနဘူတံ၊
 တည်ရာအကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဟောတိတံ ဝုတ္တနယာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော
 ဤပါဌ၌။ ဣတိ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပကာရတ္ထော၊ အပြားဟူသော အနက်ရှိ၏။
 တေန၊ ထိုဣတိ-သဒ္ဓါဖြင့်။ ဣမိနာ ပကာရေန၊ ဤအပြားအားဖြင့်။ ဝုတ္တ-
 နယာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းရှိကုန်သော။ ဣတိ၊ သို့။ သေသာဘိညာနမ္ပ၊
 ကြွင်းသော အဘိညာဉ်တို့၏လည်း။ ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော
 အပြားကို။ သင်္ဂဏာတိ၊ သိမ်းယူ၏။ သတိ သတိ အာယတနေတိ၊ ကား။
 ပုရိမဘဝသိဒ္ဓေ၊ ရှေးဘဝ၌ပြီးသော။ အဘိညာဓိဂမဿ၊ အဘိညာဉ်ကိုရခြင်း၏။
 ကာရဏေ၊ အကြောင်းသည်။ ဝိဇ္ဇမာနေ၊ ထင်ရှားရှိလတ်သော်။ ဟံ၊ မှန်။
 အဘိညာဓိဂမဿ၊ ၏။ အဓိကာရော၊ လွန်ကဲစွာပြုခြင်းကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော၊ ၏။
 ယော၊ ယင်းအဓိကာရကို။ ပုဗ္ဗဟေတူတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သမာပတ္တိသု၊
 တို့၌။ ဝသီဘာဝေါ၊ အလိုရှိတိုင်း နိုင်နင်းသည်၏အဖြစ်ကို။ န (ဝုစ္စတိ)၊ ဆိုအပ်
 သည်မဟုတ်။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သတိ သတိ အာယတနေတိ၊
 ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အဘိညာသစ္စိကရဏီယဿာတိ၊ ကား။ ဝက္ခမာနဝိဘာဂါယ၊
 ဆိုအပ်လတ်သော ဝေဘန်ခြင်းရှိသော၊ ဝါ၊ ဆိုအပ်လတ်သော အပြားရှိသော။
 အဘိဝိသိဋ္ဌာယ၊ ထူးသော။ ပညာယ၊ အဘိညာဉ်ပညာဖြင့်။ သစ္စိကာတဗ္ဗဿ၊
 မျက်မှောက်ပြုအပ်သော။ ဓမ္မဿာတိ၊ ကား။ ဘာဝေတဗ္ဗဿ စေ၊ ပွားစေ
 အပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဝိဘာဝေတဗ္ဗဿ စ၊ ထင်ရှားစေအပ်သည်လည်း
 ဖြစ်သော။ ဓမ္မဿ၊ သဘောတရားကို။ အဘိညာသစ္စိကရိယာယ၊ ထူးသော
 ပညာဖြင့် မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဘိနိန္ဒာမေတိ၊ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။
 ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) တတြ တတြေဝါတိ၊ ကား။
 တသ္မိံ တသ္မိံ ယေဝ သစ္စိကာတဗ္ဗဓမ္မေ၊ ထိုထိုမျက်မှောက်ပြုအပ်သော သဘော
 တရား၌ပင်လျှင်။ သက္ခိဘာဝါယ၊ မျက်မှောက်ဖြစ်ခြင်းအလို့ငှါ၊ ဝါ၊ မျက်မြင်
 သက်သေဖြစ်ခြင်းငှါ။ ပစ္စက္ခကာရိတာယ၊ မျက်မှောက်ပြုသူဖြစ်ခြင်းငှါ။
 ဘဗ္ဗော၊ ဖြစ်ထိုက်၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) သက္ခိဘဗ္ဗော၊ မည်၏။ တဿ၊
 ထိုမျက်မှောက်ဖြစ်ခြင်းငှါ ဖြစ်ထိုက်သည်၏၊ ဝါ၊ မျက်မြင်သက်သေဖြစ်ခြင်းငှါ

ဟူသော ဥပစာရသမာဓိ၌ တည်၍ ဝိပဿနာရှုကြလျှင် ထိုသူတို့၏ ဥပစာရသမာဓိ
 ဘာဝနာသည် ဝိပဿနာဟူသော အာနိသင်ရှိ၏။ ထို့ပြင် ဤဩကာသာဂေမနည်းအရ
 အားဖြင့် အခြားသော ဥပစာရသမာဓိ၌ တည်၍ ဝိပဿနာရှုလျှင်လည်း ထိုဥပစာရသမာဓိ
 ဘာဝနာသည် ဝိပဿနာဟူသော အာနိသင်ရှိ၏။ ဤသို့သောအနက်ကို ရည်၍ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌
 သမ္မာဓေ ဩကာသာဂေမနယေန-စသည်ကို ပြဆိုခဲ့သည် ဖြစ်ရာ၏။ ရခဲ့သော နဝမခဏကို
 ဩကာသ-ဟု ရည်ရွယ်ဟန်လက္ခဏာ မရှိပေ။ ဆင်ခြင်ပါကုန်။

ဖြစ်ထိုက်သည်၏။ ဝါ၊ မျက်မှောက်ပြုသူဖြစ်ခြင်းငှါ ဖြစ်ထိုက်သည်၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ သက္ခိဘဗ္ဗတာ၊ မည်၏။ တံ သက္ခိဘဗ္ဗတံ၊ ထိုမျက်မှောက်ဖြစ်ခြင်းငှါ ဖြစ်ထိုက်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ဝါ၊ မျက်မြင်သက်သေဖြစ်ခြင်းငှါ ဖြစ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဝါ၊ မျက်မှောက်ပြုသူဖြစ်ခြင်းငှါ ဖြစ်ထိုက်သည်၏အဖြစ်သို့။

တံ တံ ဘဝဂါမိကမ္မံ၊ ထိုထိုဘဝသို့ရောက်စေတတ်သောကံကို။ အာရဗ္ဘ၊ ရှိ။ ဘဝပတ္ထနာယ၊ ဘဝကိုတောင့်တခြင်းသည်။ အနုပ္ပန္နာယပိ၊ မဖြစ်ငြားသော် လည်း။ ကမ္မဿ၊ ၏။ ကဟူပစိတဘာဝေနော၊ ပြုအပ်ပြီး ဆည်းပူးအပ်ပြီး သည်၏အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဘဝပတ္ထနာကိစ္စံ၊ သည်။ သိဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ရှိ။ အပတ္ထယမာနာ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သဟ၊ တကွ။ ဗျေတိ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဟဗျော၊ မည်၏။ သဟာယော၊ အပေါင်းအဖော်ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) ဣဓ ပန၊ ဤအရာ၌ကား။ ကေဘဝူပဂေါ၊ တူသောဘဝသို့ ကပ်ရောက်၍ဖြစ်သောသူကို၊ ဝါ၊ တူသောဘဝ၌ ဖြစ်သောသူကို။ အခိပ္ပေတော၊ ၏။ တဿ၊ ထိုတူသောဘဝသို့ ကပ်ရောက်၍ ဖြစ်သောသူ၏။ ဝါ၊ ဘဝတူပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ အပေါင်းအဖော်၏။ ဘာဝေါ၊ သည်။ သဟဗျတာ၊ မည်၏။ တံ သဟဗျတံ၊ ထိုအပေါင်းအဖော်၏အဖြစ်သို့။

ကိံ ပန၊ အသို့နည်း။ အပ္ပနာသမာဓိဘာဝနာယော၊ သည်သာလျှင်။ ဘဝဝိသေသာနိသံသာ၊ ဘဝဝိသေသဟူသော အကျိုးအာနိသင်ရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။) ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဣတရာပိ၊ ဤမှတစ်ပါးသော ဥပစာရသမာဓိဘာဝနာသည်လည်း။ (ဘဝဝိသေသာနိသံသာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သေးသလော။) ဣတိ၊ သို့။ စောဒနံ၊ ကို။ မနသိ ကတွာ၊ ရှိ။ ဥပစာရ- သမာဓိဘာဝနာပီတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

နိဗ္ဗာနန္တိ၊ ကား။ တိဿန္တံ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဒုက္ခတာနံ၊ ဒုက္ခတာတို့၏။ နိဗ္ဗုတိံ၊ ငြိမ်းခြင်းသို့။ ရူပဓမ္မေ၊ ရုပ်တရား၌။ ပရိယာပန္နာ၊ အကျုံးဝင်သော။ သင်္ခါရဒုက္ခတာ၊ သင်္ခါရဆင်းရဲ၏အဖြစ်သည်။ ဝိဇ္ဇမာနာပိ၊ ထင်ရှားရှိသော်လည်း။ စိတ္တဿ၊ ၏။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အသန္တသမာဝ၊ မရှိသည်နှင့်တူ သည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ သုခံ ဝိဟရိဿာမာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သောဠသဟိ ဉာဏစရိယာဟိတိ၊ ကား။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ နာဂင်း။ ပ။ ဝိဝဇ္ဇာနုပဿနာ၊ နာဂင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာဟိ အဋ္ဌဟိ၊ ဤရှစ်ပါး သောအနုပဿနာတို့ဖြင့်ဂင်း။ အဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။ အရိယမဂ္ဂပလဉာဏေဟိ စ၊ အရိယမဂ္ဂဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်တို့ဖြင့်ဂင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သောဠသဟိ၊ ကုန်သော။ (ဉာဏစရိယာဟိ၊ တို့ဖြင့်။) [၄၆၁] နဝဟိ သမာဓိစရိယာဟိတိ၊ ကား။ ပဉ္စန္တံ၊ ကုန်သော။ ရူပဇ္ဈာနာနံ စ၊ ရူပါဝစရဈာန်တို့၏ဂင်း။ စတုန္တံ၊ ကုန်သော။ အရူပဇ္ဈာနာနံ စ၊ တို့၏ဂင်း။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ နဝဟိ၊

ကုန်သော။ (သမာဓိစရိယာဟိ၊ တို့ဖြင့်။) ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ စတ္တာရော၊
 ကုန်သော။ ရူပဇ္ဈာနသမာဓိ၊ ရူပါဝစရသမာဓိ တို့သည်၎င်း။ စတ္တာရော၊
 ကုန်သော။ အရူပဇ္ဈာနသမာဓိ၊ တို့သည်၎င်း။ ဥဘယေသံ၊ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ
 ဟူသောနှစ်ပါးသောသမာဓိတို့၏။ ဥပစာရသမာဓိံ၊ ကို။ ဧကံ၊ တခုတည်းကို။
 ကတော၊ ရှိ။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ နဝ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။^၁

သမာဓိဘာဝနာယောဂေတိ၊ ကား။ သမာဓိဘာဝနာယ၊ နာကို။ အနု-
 ယောဂေ အနုယုဉ္ဇနေ၊ မပြတ်အားထုတ်ခြင်း၌။ ဝါ၊ ကား။ သမာဓိဘာဝနာ-
 သင်္ခါတေ၊ သမာဓိကိုပွားစေခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ယောဂေ၊ အားထုတ်ခြင်း၌။
 ဘာဝနာ၊ ကို။ ယောဂေါတိ၊ အားထုတ်ခြင်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ယထာဟ၊
 ဘုရားအဘယ်ကဲ့သို့ဟောတော်မူသနည်းဟူမူကား။ ယောဂါ၊ ဘာဝနာအလုပ်ကို
 အားထုတ်ခြင်းကြောင့်။ ဘူရိ၊ ပညာသည်။ ဝေ၊ စင်စစ်၊ ဇာယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ အာဟ၊ ၏။

၃၆၃။ သမာဓိပီတိ (ဧတ္ထ)၊ ပါဌ၌။ ပိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ သီလံ၊ ကို။
 သမ္ပိဏ္ဍေတိ၊ ၏။

သမာဓိနိဒ္ဒေသာဏ္ဏနာ၊ အဖွင့်သည်။ နိဌိဘာ၊ ပြီးပြီ။

ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ ကောဒသမပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ၊ ဒ-၏အဖွင့်တည်း။ ဝါ
 အဖွင့်သည်။ ဣတိ၊ ဤတွင်ပြီး၏။

ပဌမဘာဂေါ၊ ပဌမအပိုင်းသည်။ နိဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၁-ဤဋီကာဒုတိယတွဲစာမျက်နှာနံပါတ် ၅၂၄-၌ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်နှင့်အညီ ဖွင့်ပြချက်သည်
 ဤကေစိဝါဒအတိုင်းပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကေစိဝါဒသည်သာ ဤအရာ၌ အသင့်
 အမှန်ဖြစ်ပေသည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဒ္ဓိကာနိဿယေ ဒုတိယဘာဂေ
လက္ခိတဗ္ဗပဒါနိ အနုတ္တမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော [အ]	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော [အ]	ပိဋကော်
အကတာဘိနိဝေသော	၄၂၁	အဇရံ	၂၉၀
အ-ကာရော	၄၂၀	အဇိမ္မာ	၁၃၇
အကာလမရဏံ	၁၅၅	အဇ္ဈတ္တံ	၄၇၁
အကာလိကော	၁၁၄-၁၃၃	အဇ္ဈာယော	၁၈၆
အကုဋ္ဌိလာ	၁၃၇	အဇ္ဈောသန္ဓော	၄၄၃
အက္ခရဏတော	၁၂၃	အဉ္ဇိယတိ	၄၁၀
အက္ခရံ	၁၂၃	အဉ္ဇလိကရဏိယော	၁၄၂
အက္ခော	၇	အညတ္ထောဝ	၄၂၀
အခိပ္ပနိသန္တိတာယ	၄၇၉	အညထတ္တံ	၂၈၀
အဂဠန္တေ	၂၀၂	အညဒတ္တု	၃၃၆
အဂ္ဂစ္ဆန္တမဟာပုန္နာဂ	၂၀၀	အညာဏုပေက္ခာ	၃၆၉
အဂ္ဂမက္ခာယတိ	၂၈၇	အဋ္ဌိယမာနော	၄၅၇
အဂ္ဂကိရိယံ	၁၄၁	အဠမ္မကလာပမတ္တံ	၅၀၆
အဂ္ဂိမေနဘတ္ထာယ	၂၆၇	အဠမ္မသမောဓာနာ	၅၀၆
အဂ္ဂိသိခဓမ္မသိခါ	၆၃	အဠမိစ္ဆတ္တာ	၈၂
အသမရိသနံ	၇၆	အဠသဠ္ဌိဓာတုသတဿ	၅၀၀
အစိန္တေယျော	၃၂	အဠသတတဏှာဝိစရိတာနိ	၈၃
အစိမတော	၅၂၀	အဠာနံ	၂၁
အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနော	၄၇၆	အဠမိဉ္ဇေန	၄၇၂
အင်္ဂါတိက္ကမေန	၄၀၀	အဠိကတော	၃၀၉
အင်္ဂါရကာသုသဒိသာ	၄၄၁	အဠကတော	၃၀၉
အင်္ဂုလ	၅၁၀	အဏိမာ	၈၆
အစွာသနအတိဋ္ဌာနာဒိနာ	၁၇၀	အဏု	၅၀၉၊ ၅၁၀
အစ္ဆရိယော	၂၉၁	အတက္ကာဝစရော	၂၉၂
အဇဇရော	၂၉၁	အတမ္ဗယတာဘာဝတော	၁၃၀
အဇပထော	၃၁၇	အတိဒေဝေါ	၄

ပဒါနုက္ကမော [အ] ပိဋကော်

အတိဟရဏဝိတိဟရဏေသု	၅၃၇
အတ္တသုညတာ	၅၃၈
အတ္တဟိတပဋိပတ္တိမတ္တာနိ	၃၇၂
အတ္တာနုဒိဋ္ဌိဝသေန	၄၇၀
အတ္ထဝေဒံ	၁၅၁
အတ္ထုပနယနတ္ထော	၃၇၄
အတ္ထော	၁၂၅
အဒ္ဓါရိဋ္ဌကဝဏ္ဏာ	၁၉၇
အဓိကရဏသဒ္ဓေါ	၃၉၁
အဓိကုသလဓမ္မေ	၂၃၄
အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ	၇၅
အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန	၄၀၈
အဓိဋ္ဌာနပါရမိတာ	၃၈၉
အဓိဋ္ဌာနဘူတံ	၅၄၂
အဓိမုစ္စတော	၂၇၂
အဓိမုတ္တိ	၅၂၁၀၁
အဓိဝါသနက္ခန္ဓိ	၂၉၃
အနတ္တကော	၂
အနတ္တစရဏေန	၆
အနန္တရသမနန္တရာဒိဝသေန	၁၀
အနန္တော	၂၉၁
အနမတဂ္ဂံ	၈
အနမတဂ္ဂိယာနိ	၃၁၇
အနဝကာသော	၂၁
အနဝဇ္ဇသုခအဗျာသေကသုခါဒိ	၂၉၈
အနသညံ	၄၂၀
အနာဒိကာလပ္ပဝတ္တံ	၇
အနာဂတကာလပ္ပယောဂေါ	၂၃၅
အနာဂမယမာနော	၅၄၁
အနာဒရာလပနံ	၄၅၂
အနာဒိမတိ	၅၂၅

ပဒါနုက္ကမော [အ] ပိဋကော်

အနာဝဇ္ဇနံ	၄၀၈
အနာဝရဏဉာဏံ	၂၈
အနာသဝေါ	၂၉၁
အနိဒဿနော	၂၉၁
အနိရူပိတရူပေန	၃၀
အနိဝတ္တိခမ္မာ	၁၃၅
အနီတိကဓမ္မော	၂၉၁
အနီတိကံ	၂၉၀
အနုက္ကမာဓိဂတံ	၃၈၄
အနုဂမနံ	၂၄၉
အနုဋ္ဌာနေန	၃၈၉
အနုဋ္ဌတာယ	၃၁၈
အနုတ္တုနနဝသေန	၃၆၅
အနုနယဿ	၃၅၁
အနုနိပ္ပါဒိ	၄၀၁
အနုန္နတံ	၂၇၆
အနုပဋ္ဌာနမုဉ္ဇနတော	၄၈၂
အနုပဒံ	၂၆၃၊ ၄၂၂
အနုပဿတိ	၂၃၁
အနုပဿနာဉာဏံ	၂၃၀
အနုပါလိတာ	၅၁၁၊ ၅၃၀
အနုပုဗ္ဗတော	၄၈၂
အနုပုဗ္ဗဘာဝနာ	၄၂၆
အနုပေလ္လနံ	၅၁၃
အနုမဇ္ဇနံ	၁၀၇
အနုမာနတော	၃၄၉
အနုမာနိကံ	၃၁
အနုရဝဒဿနံ	၂၀၅
အနုရဝေ	၂၄၃
အနုဝဟနာ	၂၄၆
အနုဝိစာရိတံ	၄၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အနုဝိဓိယတိ	၅၀၅	အပ္ပမညာ	၃၇၄
အနုသယာ	၅၁	အပ္ပဝတ္ထပုဗ္ဗံ	၁၈၀
အနုသာရတော	၃၀၅	အပ္ပဝတ္ထိတသမ္မသနစာရော	၄၂၂
အနုဿဒရာဂါဒိရဇာ	၅၃	အပ္ပါဝသေသတာ	၄၁၄
အနုဿကံနပရိသကံနေန	၃၆၅	အပ္ပိတော	၂၇၇
အနေကစ္ဆရိယဒဿန	၅၁၈	အပ္ပေါတိ	၄၇၃
အနေကဗျူတဒဿန	၅၁၈	အဗဒ္ဓပိတ္တံ	၄၉၆
အနေကာဘူတဝိသေသဒဿန	၅၁၈	အဗ္ဗဇေ	၂၂
အနေကာသတာယ	၄၀၃	အဗ္ဗညနကိစ္စံ	၂၀၅
အနောဓိဇိနဿ	၃၆၈	အဗ္ဗုဋ္ဌိတော	၁၆၀
အနောနတံ	၂၇၆	အဗ္ဗုတံ	၂၉၀
အန္တဂုဏံ	၂၀၂	အဗျာပဇ္ဈံ	၂၉၀၊ ၃၂၉
အန္တိမဇိဝိကာဘာဝေန	၄၅၂	အဗျာပါရနယတော	၅၀၂
အန္တေဝါသီ	၄၆၈	အဘဗ္ဗော	၂၆၅
အန္တပုထုဇ္ဇေနော	၃၆၈	အဘာဝိတကာယော	၁၆
အပဏ္ဏကပဋိပဒါ	၁၃၈၊ ၃၇၀	အဘိညာဓိဂမဿ	၅၄၂
အပနယနာကာရော	၃၆၁	အဘိညာပါဒကံ	၅၄၂
အပရဂေါယာနံ	၅၇	အဘိပတ္တနာ	၉၇
အပရမ္ပနိယာ	၉၃၊ ၉၄	အဘိဝိဟစ္စ	၁၆၆
အပလာလော	၆၃	အဘိဝုဓဋ္ဌ	၄၅၄
အပလိတာနံ	၁၉၇	အဘိသမ္မောဓိ	၁၁၇
အပဝဒန္တော	၃၇၇	အဘိသာပေါ	၄၄၃
အပုညပဂံ	၄၄၀	အဘူတာနိ	၅၁၈
အပုဗ္ဗမေဝ	၄၁၀	အမတံ	၂၉၀
အပ္ပဂုဏံ	၃၅၀	အမနသိကရဏံ	၄၀၈
အပ္ပဋိက္ကုလပရိစယာ	၃၈၂	အမုခမေဝ	၂၀၆
အပ္ပဋိမော	၂၃	အယာထာဝသညံ	၅၃၈
အပ္ပဋိဟတစာရတ္တာ	၅၈	အယောဂျဘာဝံ	၄၂၃
အပ္ပတ္တမာနသာ	၂၀	အယောသရပဏ္ဍိတကာလေ	၁၀၁
အပ္ပနာဗျပ္ပနာ	၂၅၉	အယျီရကော	၃၁၅
အပ္ပန္နပါနော	၃၄၂	အရဟေယျတော	၂၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အရဏိသဟိတေန	၃၇၉	အသန္တသမာဝ	၅၄၃
အရတိ	၃၆၂	အသမန္နာဂမော	၆
အရတိရတိသဟနတာဒိနံ	၁၈၂	အသမန္နာဟာရတော	၅၀၃
အရိတ္တံ	၂၄၉	အသမသမော	၂၃၊ ၆၀
အရိယဝံသာ	၉၂	အသမော	၂၃
အရိယဝိဟာရော	၉၀	အသုစိပဉ္စရဏတော	၄၄၉
အရူစိသုစနေ	၂၄၁	အသေစနကော	၂၁၄
အရူပဒဿနဝေလာယ	၃၉၅	အသောကမဟာရာဇာ	၁၆၁
အလမ္ပာနေ	၃၁၆	အသောကာဝဒါန	၁၆၁
အလ္လဂေါစမ္မဂ္ဂဟဏံ	၄၉၄	အဿာဒိတံ	၂၀၃
အဝင်္ကာ	၁၃၇	အဿာဝေတွာ	၂၀၅
အဝဿနနံ	၅၁၃	အဿာသော	၂၂၄
အဝဋ္ဌာနံ	၃၈၉	အဿုတဝတော	၃၆၈
အဝတိဋ္ဌတိ	၁၀၉	အဿု	၅၀၈
အဝတ္ထာဝိသေသဘာဝတော	၅၂၈	အဟိစ္ဆတ္တကမကုဋ်	၁၅၈
အဝဘာသန	၄၈၆	အဟိတုဏ္ဏိကေ	၃၁၆
အဝလေခနသတ္တကံ	၂၀၁		
အဝိစလာဓိဋ္ဌာနာ	၃၈၉	[အာ]	
အဝိဇ္ဇမာနဂ္ဂဟဏဒက္ခတာ	၃၈၅	အာကခံပုဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိနော	၂၈
အဝိဇ္ဇာဘဝတဏှာမယနာဘိ	၇	အာကာသာနဉ္စ	၄၀၅
အဝိနိဗ္ဗုတ္တဝါဒေါ	၅၁၉	အာကိရိယန္တိ	၁၄
အဝိပ္ပကိဏ္ဏံ	၄၇၄	အာဂမနသုဒ္ဓိ	၃၁၉
အဝိဿာသိယော	၁၇၄	အာဂုရေန္တော	၁၅၈
အဝိဟိံသာဒယော	၅၄၀	အာဃာတနံ	၁၇၃
အဝေစ္စပ္ပဿာဒေါ	၃	အာဃာတိတံ	၁၆၆
အဝေါကိဏ္ဏာနံ	၅၃၄	အာစရိယဂ္ဂဟော	၂၄၆
အဝေါက္ကမန္တော	၁၄၆	အာစာမဂတတေလံ	၄၉၈
အသင်္ကရတော	၁၇၁	အာစာမော	၂၀၄
အသင်္ခတဋ္ဌော	၈၉	အာထဗ္ဗဏဝေဒဝိဟိတေန	၁၆၆
အသင်္ချေယျဘေဒတာ	၅၀၉	အာဒါနတော	၂၇၉
အသဇ္ဇမာနော	၃၈	အာဒါသသဏ္ဌာနော	၅၇

လက္ခိတဗ္ဗပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၄၉

ပဒါနုက္ကမော
[အာ]

ပိဋကော်

ပဒါနုက္ကမော
[အာ]

ပိဋကော်

အာဒိကလျာဏော ၁၁၆၊၁၁၇
အာဒေသာဒိတော ၃၄၉
အာဓိပတေယျဋ္ဌော ၈၉
အာနမနာဒယော ၂၄၁
အာနိသဒ္ဓိ ၂၀၀
အာနိသဒံ ၁၉၈
အာနုဘာဝသမ္ပဒါဒိနံ ၁၀၄
အာပါယတိ ၅၀၄
အာပိယတိ ၅၀၃
အာဗန္ဓတ္တံ ၄၇၄
အာဗန္ဓန ၅၂၇
အာဗန္ဓနဘာဝေါ ၄၈၁
အာဘာသနသီလော ၃၀၈
အာမကသုသာနံ ၃၁၃
အာမလကံ ၄၂
အာမာသယဿ ၄၄၅
အာမာသယံ ၄၅၃
အာမာသယော ၄၄၆
အာယူဟနဋ္ဌော ၈၉
အာရကာ ၁၆၊၁၈
အာရဂ္ဂေ ၃၁၉
အာရမ္မဏတော ၄၂၈
အာရမ္မဏပစ္စယေန ၉
အာရမ္မဏမုခေန ၂၆၉
အာရမ္မဏာတိက္ကမေန ၄၀၀
အာရပ္ပံ ၃၉၁
အာဝတ္ထိကံ ၇၅
အာဝဟနိယဂ္ဂိမ္မိ ၁၄၀
အာဝုတ္တိဝသေန ၄၆၅
အာဝေဏိကာ ၃၆

အာသတ္တတ္တံ ၄၇၄
အာသယ ၁၉၇၊၄၄၅၊၄၅၄
အာသဝသမုဒယော ၇
အာသျံ ၂၅၇
အာသယံ ၂၅၇
အာသီသေထေဝ ၃၁၃
အာဟာရာ ၄၃၈
အာဟာရော ၅၃၁
အာဟုနေယျော ၁၄၀

[ဣ - ဤ]

ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌဘာဝတော ၁၇၆
ဣတိဘဝါဘဝဟေတု ၈၁
ဣတိ - သဒ္ဓေါ ၄၇၇၊၅၄၂
ဣတ္တရံ ၁၇၄
ဣန္ဒြိယဝေကလ္လတံ ၄၇၄
ဤသိတာ ၈၇

[ဥ]

ဥက္ကံ ၁၉၄
ဥက္ကာယံ ၂၆၇
ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ ၄၉၂
ဥဂ္ဂဟိတ ၄၈၂
ဥဂ္ဂဟော ၂၄၅
ဥဂ္ဂါရဟိက္ကာဒိ ၄၇၅
ဥဋ္ဌါဋ္ဌနဝိမ္မိ ၃၉၆
ဥဋ္ဌါဋ္ဌိတံ ၃၉၇
ဥဋ္ဌါဋ္ဌေတွာ ၁၂၄
ဥဋ္ဌါတော ၅၃၈
ဥဋ္ဌိဋ္ဌံ ၄၅၂
ဥဋ္ဌိန္ဒာဝနေတ္ထိကတာယ ၅၂၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၃]		[၃]	
ဥဇု	၁၃၇	ဥပဓိဝိဝေကော	၉၀
ဥဇုပ္ပဋိပတ္တိ	၁၃၈	ဥပနယနတော	၁၅၈
ဥဏှဘာဝေါ	၄၈၂	ဥပနိဗန္ဓနာ	၂၅၆
ဥတု	၅၃၁	ဥပနိဗန္ဓနာနိမိတ္တံ	၂၅၆
ဥတုသမုဋ္ဌာနာ	၅၀၇၊ ၅၁၆	ဥပနိဿယပစ္စယော	၉၊ ၁၀၊ ၅၃၂
ဥတ္တမဗြဟ္မာ	၃၅၇	ဥပပတ္တိဗြဟ္မာနော	၃၅၇
ဥတ္တရကုရု	၅၇	ဥပပတ္တိဘယံ	၄၄၁
ဥတ္တရဝိဟာရဝါသိကေ	၂၁၅	ဥပပန္နဂ္ဂဟဏံ	၄၀၁
ဥတ္တေဇေတိ	၁၉၅	ဥပမာ	၂၅၃
ဥဒကစိက္ခလေ	၄၅၁	ဥပရိအာမာသယေ	၄၄၅
ဥဒကပုဗ္ဗုဋ္ဌံ	၁၇၃	ဥပရိသာဋ္ဌကံ	၁၇၁
ဥဒပါနံ	၁၉၀	ဥပလ္လိဏ္ဍပေါဋ္ဌလကံ	၁၉၈
ဥဒရာဝဒေဟကံ	၈၂	ဥပသမာဓိဋ္ဌာနံ	၃၈၉
ဥဒရိယံ	၄၉၆၊ ၅၀၇	ဥပသံဟရဏတော	၁၅၇
ဥဒါနေန္တော	၃၃၈	ဥပသေစနေန	၂၁၅
ဥဒါသိနတာ	၃၄၇	ဥပါဒါယုပါဒါယ	၅၂၃
ဥဒါသိနဘာဝံ	၃၀၃	ဥပါဒိန္နံ	၄၇၂
ဥဒ္ဓေကခိပနာဒိပဝတ္တနက-		ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရဘာဝနံ	၃၅၀
ဝါတာနံ	၄၇၅	ဥပ္ပတ္တိရဟာနံ	၄၀၃
ဥဒ္ဓေကော	၂၀၄	ဥပ္ပါဒနဝစုနဋ္ဌေန	၂၁၂
ဥဒ္ဓရဏေ	၅၃၇	ဥပ္ပါဒန္တော	၄၀၄
ဥဒ္ဓါရာဒိ	၁၄၁	ဥပ္ပိလာဝိတတ္ထံ	၅၃၈
ဥဒ္ဓါမာတကပက္ကပဘိဇ္ဇနတော	၄၄၉	ဥပ္ပဋ္ဌနဿ	၅၃၆
ဥပကတ္တဗ္ဗာနံ	၅၃၀	ဥဗ္ဗုတိ	၃၉၆
ဥပကာရကဿ	၅၃၀	ဥဘယလိင်္ဂတာယ	၅၁၈
ဥပစရိတံ	၁၀၆	ဥမ္မာဒဿ	၃၂
ဥပစာရသမာဓိ	၄၈၆	ဥမ္မာရဗန္ဓန္တရေ	၄၅၀
ဥပညာသော	၁၀၉	ဥရဋ္ဌိပဉ္စရံ	၄၉၅
ဥပဋ္ဌာနံ	၂၄၅	ဥလ္လိဂေတိ	၃၄၇
ဥပဋ္ဌာနာကာရော	၄၈၁	ဥဿဒဂ္ဂဟဏေ	၅၀၉
ဥပတ္တမ္မကဋ္ဌေန	၄၃၈	ဥဿဒနိရယာ	၃၀၉

ပဒါနုက္ခမော ပိဋကော

[၃]

ဥဿာဝဗိန္နု ၁၇၃
ဥဿာဟဇနနတ္ထံ ၄၀၂
ဥဿောဠိယံ ၄၈၆

[ဦ - ဧ]

ဦကာ ၅၀၉၊ ၅၁၀
ဦဟဒေန ၃၀၇
ဧကတ္ထဝသေန ၁၇၈
ဧကသေသနယေန ၁၃၇၊ ၄၀၈
ဧဟိပဿိကော ၁၁၄

[ဩ]

ဩဂဠတိ ၅၁၂
ဩစရကာ ၃၀၅
ဩဇာလက္ခဏော ၄၃၆
ဩဠပရိယာဟတမတ္ထံ ၄၇၉
ဩတိဏ္ဏတာယ ၁၀၇
ဩဒဂ္ဂလက္ခဏာယ ၂၇၆
ဩဓိဇိနာ ၃၆၈
ဩဓိသကံ ၂၉၅
ဩနတိဥန္တတိဝိရဟတော ၁၀၇
ဩပနေယျိကော ၁၁၄၊ ၁၃၃
ဩပါယိကာ ၁၃၇
ဩဘဂ္ဂေါဘဂ္ဂေ ၄၉၆
ဩဘာသာဒယော ၂၆၈
ဩလုဗ္ဗ ၇၀
ဩလုဗ္ဗတိ ၄၃၄
ဩလုဗ္ဗိတော ၄၃၄
ဩဠိဂလ္လာနိ ၄၅၁
ဩသာရေတိ ၃၀၈

ပဒါနုက္ခမော ပိဋကော

[၈]

ကကစူပမာယ ၂၅၅
ကက္ခဠတ္တလက္ခဏာ ၅၁၄
ကက္ခဠ ၅၂၇
ကဉ္စုကော ၂၀၀
ကဋကဋာယန္တိ ၂၀၅
ကဋမုခမုခဂတော ၅၂၁
ကဏ္ဍကဋ္ဌာပနနယေန ၂၆၂
ကဏ္ဍကော ၄၀၃
ကတညုတာသံဝဇ္ဇိတေန ၆၈
ကတဟတ္ထာ ၁၇၅
ကတူပါသနာ ၁၇၅
ကန္တနကာ ၁၇၀
ကန္တန္တိ ၂၀၁
ကန္တာရော ၆၆
ကပ္ပနုပါရုပနေန ၄၅၀
ကဗဠိကာရော ၄၃၆
ကဗဠိကာရာဟာရော ၄၃၆
ကမ္မက္ခမံ ၁၉၃
ကမ္မက္ခယကရံ ၈
ကမ္မဋ္ဌာနပ္ပနာ ၂၄၅
ကမ္မဋ္ဌာနာဘိနိဝေသော ၄၈၁
ကမ္မံ ၅၃၁
ကမ္မပစ္စယော ၅၃၂
ကမ္မယောဂံ ၁၉၃
ကမ္မဝနံ ၁၃
ကမ္မဿကတာ ၃၁၂
ကမ္မဿကာ ၃၁၂
ကမ္မာရဂဂ္ဂရိယာ ၂၆၇
ကမ္မာဟာရစိတ္တသမုဋ္ဌာနော ၅၁၆
ကရိသံ ၅၀၇
ကရုဏာ ၃၆၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[က]		[က]	
ကရုဏာဗြဟ္မဝိဟာရံ	၃၄၀	ကုဋ္ဌဂေါဏော	၂၁၉
ကရုဏာမုခေန	၃၆၂	ကုဋ္ဌဓေန	၂၁၉
ကရုဏာယနံ	၃၀၁	ကောဠမတ္တကပဿံ	၄၉၅
ကရုဏာယိတုံ	၃၄၂	ကောသေယျဖလံ	၁၉၈
ကရုဏာသဘာဂဿ	၃၆၆	[ခ]	
ကလဟော	၃၉၁	ခဂ္ဂမိဂသိင်္ဂ	၁၆၈
ကလာပတော	၅၀၁	ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပါ	၁၆၈
ကလာဗုရာဇာဒီနံ	၁၅၆	ခဏဘင်္ဂတာယ	၅၂၆
ကသိဏ္ဍဂ္ဂါဋီမံ	၄၀၅	ခဏိကဇရာ	၂၈၀
ကသိဏ္ဍဂ္ဂါဋ္ဌော	၄၀၅	ခဏိကမရဏံ	၁၅၅
ကာကစ္ဆမာနာ	၃၃၆	ခဏိကသမာဓိ	၃၇၉
ကာမုပါဒါနံ	၁၀၁၁	ခယဝိရာဂေါ	၂၈၂
ကာယပရိဂ္ဂဟော	၂၃၆	ခရပတ္တေန	၂၅၅
ကာယဝိဝေကော	၉၀	ခရဘာဝေါ	၄၈၁
ကာလန္တရဖလဒါယီ	၁၃၃	ခရိဂတံ	၄၇၂
ကာလမရဏံ	၁၅၅	ခရီသု	၄၇၂
ကာဠဝေတ္တလတာဒီဟိ	၃၁၆	ခါဏုကဏုကမဂ္ဂေါ	၄၄၉
ကိဉ္ဇနံ	၄၁၄	ခုဘိတေန	၄၇၄၊ ၅၂၀
ကိရ	၂၄၁၊ ၂၄၃	ခေမံ	၂၉၀
ကိလိန္ဒတာယ	၄၅၂	ခေဋ္ဌာဒီဟိ	၄၅၂
ကိလိန္ဒဘာဝံ	၅၁၁	ခေဋ္ဌော	၅၀၈
ကိလေသောဓိနံ	၃၆၈	[ဂ]	
ကိလောမကဿ	၄၉၅	ဂဠသိ	၃၈၁
ကိဝစိရံ	၂၈၆	ဂဠန္တော	၃၃၉
ကိဠနဂေါဠကာနိ	၂၀၀	ဂဏ္ဍရောဂိနာ	၄၄၉
ကုဋ္ဌဒါရူသု	၄၉၅	ဂဏ္ဍသရိက္ခတာ	၄၁၅
ကုဉ္ဇဝံ	၅၁၀	ဂဏ္ဍံ	၄၄၉
ကုဏ္ဍကဘတ္တကပ္ပိသဋ္ဌိအာဒီဟိ	၄၇၀	ဂဏ္ဍော	၄၄၉
ကုထိတော	၅၂၁	ဂတ္တာနိသဒကပ္ပါဒီနံ	၂၆၀
ကုပိတေန	၄၇၄	ဂထိတော	၄၅၆
ကုသလစ္ဆန္ဒော	၂၂၉	ဂန္ထပရိဝတ္တနေ	၄၇၉

ပဒါနုကမော [ဂ]

ဂဓိတော	၄၄၃
ဂမ္ဘီရော	၂၉၂
ဂရုကံ	၅၂၇
ဂရုကုလတော	၃၇၈
ဂရုဌာနိယေ	၃၀၂
ဂရုတရသဘာဝါယ	၅၃၆
ဂရုတရံ	၅၂၈
ဂရုဘာဝံ	၅၂၈
ဂဟဏိတေဇေန	၄၅၄
ဂဟဏိသင်္ခါတေန	၄၄၆
ဂဟနဘူတော	၁၉၆
ဂါမရစ္ဆာ	၄၅၀
ဂါဝိသမညာ	၄၆၇
ဂိဒ္ဓေါ	၄၅၆
ဂုဏသရီရဿ	၁၁၀
ဂေဓမ္မာ	၁၅၃
ဂေါစရမုခေ	၂၆၃
ဂေါပကဌိအာဒိနံ	၄၉၅
ဂေါမုတ္တဝင်္ကာဘာဝေန	၁၃၇
ဂေါဝဇ္ဈပမံ	၁၇၃

[ဃ]

ဃရဂေါဌိကဝစ္စ	၄၄၅
ဃာသေသနဌာနံ	၆၉
ဃုရုဃုရုပဿာသဝသေန	၃၃၆

[စ]

စက္ကဝါဠံ	၅၄
စတုက္ကပဉ္စကဗျာနိကာ	၃၇၇
စတုဓာတုဝဝတ္ထာနံ	၄၆၃
စတုမုဋ္ဌိကံ	၅၁၀

ပဒါနုကမော [စ]

စတုသမုဋ္ဌာနာ	၅၀၈၊ ၅၁၆
စန္ဒနိကာ	၂၀၆၊ ၄၉၆
စန္ဒနိကာနိ	၄၅၁
စမ္မခလပိဋကဒိနိဗ္ဗတ္တက-	
ဝါယုနော	၄၇၆
စရဟိ	၄၂၄
စရိမကာနံ	၂၈၅
စရိမတ္တဘာဝေပိ	၁၀၁
စ-သဒ္ဓေါ	၅၃၄
စာဂါဓိဌာနံ	၃၈၉
စာတုမဟာဘူတိကော	၅၂၄
စာတုမဟာရာဇိကော	၁၄၉
စာနုရော	၁၆၇
စာရယမာနော	၁၅၈
စိတ္တဇရူပါနုဂုဏတာယ	၃၃၇
စိတ္တံ	၅၃၁
စိတ္တပဋ္ဌံ	၃၀
စိတ္တပရိဂ္ဂဟော	၂၃၆
စိတ္တဝိဝေကော	၉၀
စိန္တတသန္နိဘော	၃၁၆
စိမ္မိလိကာဒိအတ္ထရဏံ	၄၄၈
စုဏ္ဍဝိစုဏ္ဍဘူတာ	၅၁၀
စုဏ္ဍဝိစုဏ္ဍဝိသဋ္ဌေ	၂၃၄
စုတစရိမကာ	၂၈၅
စူဠသုတသောမကာလေ	၁၀၁
စူဠောဒရမဟောဒရာ	၆၃
စောက္ခဇာတိကာ	၄၅၈

[ဆ]

ဆတ္တိသပရမာဏုပ္ပမာဏော	၅၁၀
ဆဒ္ဒန္တာ	၃၁၄

ပဒါနုက္ကမော
[ဆ - ဇ]

ဆန္ဒမူလကာ	၃၇၀
ဆပဉ္စာဟံ	၁၈၆
ဆဝါလာတံ	၃၀၇
ဇတုကာ	၄၄၈
ဇနကပစ္စယော	၅၃၂
ဇမ္ဗုဒီပေါ	၅၇
ဇာတိကန္တာရော	၆၇
ဇာလကဉ္စကော	၂၀၀
ဇိဏ္ဏသန္ဓမာနိကပဉ္စရံ	၄၉၅
ဇိနံ	၁၈၁
ဇုဏ္ဍပက္ခေ	၂၈၆
ဇေဂုဏ္ဍံ	၄၅၀

[ဈ - ည]

ဈာနစရိမကာ	၂၈၅
ဈာနဝိဘင်္ဂေပိ	၄၀၉
ဉာဏပရိယန္တိကံ	၅၈
ဉာဏဖရသုံ	၈
ဉာဏုတ္တရဿ	၁၅၇
ဉာယော	၁၃၇ - ၁၃၉
ဉေယျပရိယန္တိကံ	၅၈

[ဒု - တ]

ဌပနာ	၂၄၆
တက္ကကဉ္စိကာဒိနာ	၄၅၂
တက္ကမ္ပိ	၂၀၁
တစပရိယန္တော	၁၈၄
တစ္ဆန္တိယာ	၄၁၉
တဇ္ဇာရီ	၅၀၉
တဏှာမူလကာ	၈၂
တဒဓိနဝုတ္တိတာယ	၅၂၃
တဒနုဂုဏတာယ	၂၃၇

ပဒါနုက္ကမော
[တ]

တဒပဒေသေန	၄၁၆
တဒေကဌာနံ	၄၂၇
တန္တိနယော	၅၃၄
တာဏံ	၂၉၁
တာပိယမာနာ	၄၅၅
တာလဂုဌပဋ္ဌလံ	၁၉၉
တာလသလာဋ္ဌုကာနံ	၄၉၈
တာလာဝတ္ထုကတာ	၂၀
တာလုမတ္ထကေန	၂၀၅
တာလုံ	၂၂၅
တာဝတိံသာ	၁၄၉
တိက္ခပညဿ	၄၇၉
တိတိက္ခာခန္တိ	၂၉၃
တိန္တသိထိလဗန္ဓနတာယ	၁၆၀
တိပဉ္စာဟံ	၁၈၆
တိဘဝရထေ	၇
တိရိယံ	၂၈၆
တုန္ဒကရဏံ	၂၈၉
တုဏ်ရော	၁၉၈
တေဇတိ	၅၀၄
တေဇောဓာတု	၅၃၁
တေသဋ္ဌိဝိဓော	၅၂

[ထ]

ထဒ္ဓဘာဝေါ	၄၈၁
ထိနဘာဝံ	၄၉၇
ထိရသညာပဒဌာနာ	၂၆၂

[ဒ]

ဒဏ္ဍရာဇိ	၁၇၃
ဒဏ္ဍာဒါနံ	၃၉၁
ဒဏ္ဍာဘိဿာတံ	၃၈၃
ဒဓိမုတ္တံ	၂၀၅

လက္ခဏာဗျူဟာ အနုကမ္မဏိကာ

၅၅၅

ပဒါနုကမ္မဏိကာ [ခ]	ပိဋကော်	ပဒါနုကမ္မဏိကာ [ခ]	ပိဋကော်
ဒန္တဂူထကော	၄၅၂	ဒုရုပေတော	၃၄၃
ဒဝမဏ္ဍနဝိဘူသနာဒိနံ	၄၆၀	ဒုရသမုဿာရိတပဋိပက္ခံ	၂၃၈
ဒသဓမ္မကလာပေါ	၅၀၇	ဒုရသမုဿာရိတာနိ	၁၄၅
ဒသန္တေ	၁၄၃	ဒေသနာ	၁၂၅
ဒဿနဋ္ဌော	၈၉	ဒေသောဓိနာ	၃၂၆
ဒဿနမဂ္ဂံ	၁၈၅	ဒေါဏမတ္တာ	၅၁၀
ဒဠဘတ္တိကာ	၉၉	ဒေါဏံ	၅၁၀
ဒဠဘတ္တိဘာဝတော	၁၀၀	ဒေါဟပဋိပဋ္ဌိနိ	၂၁၉
ဒါနံ	၁၄၅	ဩဘာဝေါ	၄၈၀၊ ၄၈၁
ဒိက္ခိတော	၂၄	ဒန္တရိကာဒိနာ	၁၈၈
ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒဝသေန	၁၁	ဒါကာရဒုဝိညာပယာ ဘဗ္ဗာ	၅၃
ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရဂ္ဂဟဏံ	၄၀၁	ဒါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌဂတာနိ	၈၂
ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရော	၅၄၀	ဒိသမုဋ္ဌာနာ	၅၀၈
ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗသမ္ပတ္တိ	၁၅၇	[ဝ]	
ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော	၂၁	ဓညမာသော	၅၁၀
ဒိဗ္ဗဝိဟာရော	၉၀	ဓနဇာနိယာ	၃၄၁
ဒိသောဓိနာ	၃၂၆	ဓမ္မံ ပဿန္တော မံ ပဿတိ	၁၈
ဒိဿနိဿေဏိ	၄၃၃	ဓမ္မနိဇာလာနုသဋ္ဌဿ	၄၇၆
ဒိနဘာဝပုတ္တိ	၅၃၈	ဓမ္မရဇပုတ္တိ	၃၆
ဒိပံ	၂၉၁	ဓမ္မဝေဒံ	၁၅၁
ဒိပိသဒိသော	၂၂၀	ဓမ္မသရိရေန	၂၁
ဒုက္ခတာသုလ	၄၁၅၊ ၄၄၉	ဓမ္မသုဓမ္မတံ	၄၄၆
ဒုက္ခာဒါ (ဓာ) နတော	၅၀၄	ဓမ္မသေနာပတိနာပိ	၄၂၂
ဒုက္ခာဓာနတော	၅၀၅	ဓမ္မပသံဟိတံ	၁၅၂
ဒုက္ခဘာရော	၂၈၆	ဓမ္မော	၂၈၇
ဒုက္ခသလ္လာဒိတော	၄၄၀	ဓရဏတော	၅၃၃
ဒုဇ္ဇဇော	၃၄၂	ဓရဏေန	၅၂၆
ဒုတိယပရိဘဏ္ဍော	၅၇	ဓာတုမတ္တတော	၄၈၅
ဒုဒ္ဓသိကော	၃၄၂	ဓာတုယန္တံ	၅၁၃
ဒုရဓိဝါသံ	၄၅၀	ဓာတုဝိနိဗ္ဗောဂေါ	၃၁၈
		ဓာတုသဿာတော	၄၈၄

ပဒါနုက္ကမော

[ဓ]

ပိဋကော်

ဓိရော

၂၆၆

ဓဝံ

၂၉၀

[န]

နကာရော

၄၂၀

နခပတ္တာနိ

၁၉၈

နတ္ထိဘာဝမေဝ

၄၁၃

နတ္ထိဘာဝေ

၄၁၁

နပုံသကတာ

၅၁၈

နပုံသကနိဒ္ဒေသော

၅၁၇

နဝဓမ္မကလာပေါ

၅၀၇

နဝမခဏသင်္ခါတဿ

၅၄၁

နာဂ္ဂန္တိ

၁၆၇

နာတိသဏိကတော

၄၈၂

နာတိသိဃတော

၄၈၂

နာဘိယာ

၇

နာမသဒ္ဓေါ

၄၄၇

နာသာပုဋ္ဌဝါတေသု

၂၄၇

နာဠိ

၅၁၀

နာဠိပုရဏံ

၄၂၁

နိကန္တိဘယံ

၄၃၉၊ ၄၄၀

နိကာမလာဘီ

၃၂၁

နိကာယန္တရေ

၁၄၀

နိဂ္ဂါတော

၅၃၈

နိဂ္ဂုဏ်ပုပ္ဖဝဏ်

၂၀၂

နိစိတံ

၂၀၄

နိစ္စကပ္ပံ

၉၆

နိစ္စလသဒ္ဓါ

၂၁

နိစ္စဗ္ဗာ

၄၄၀

နိဇ္ဇဝဋ္ဌော

၅၀၅

နိတ္တရဏပုယောဇနော

၄၆၀

နိဒါနဋ္ဌော

၈၉

ပဒါနုက္ကမော

[န]

ပိဋကော်

နိဒ္ဒက္ခယဝိဗုဒ္ဓေါ

၇၃

နိဓာနံ

၄၄၆

နိန္ဒာနာကရဏံ

၁၃၆

နိပုဏော

၂၉၁

နိပ္ပပဉ္စံ

၂၉၀

နိပ္ပဒေသဝိသယာ

၃၃၄

နိပ္ပရိယာယကထာ

၄၂၅

နိပ္ပရိယာယဂရုဘာဝဿ

၅၂၇

နိပ္ပါဒေတဗ္ဗေ

၉

နိဗ္ဗတ္တိတဩဇာဝသေန

၄၄၂

နိဗ္ဗုဒ္ဓံ

၁၆၇

နိဗ္ဗေဓဘာဂိယာဝ

၂၁၇

နိမ္မဂ္ဂဿ

၂၆၁

နိမ္မဒိယန္တိ

၂၈၈

နိမ္မဒေါ

၄၆၀

နိယျာနဋ္ဌော

၈၉၊ ၂၂၂

နိရဝဇ္ဇသုခုပသံဟိတေ

၉၈

နိရုတ္တိ

၁၂၇

နိရုတ္တိနယေန ၆၊ ၇၊ ၉၊ ၁၀၊ ၁၁၊ ၁၂၊ ၁၃၊ ၁၄၊ ၁၅၊ ၁၆၊ ၁၇၊ ၁၈၊ ၁၉၊ ၂၀၊ ၂၁၊ ၂၂၊ ၂၃၊ ၂၄၊ ၂၅၊ ၂၆၊ ၂၇၊ ၂၈၊ ၂၉၊ ၃၀၊ ၃၁၊ ၃၂၊ ၃၃၊ ၃၄၊ ၃၅၊ ၃၆၊ ၃၇၊ ၃၈၊ ၃၉၊ ၄၀၊ ၄၁၊ ၄၂၊ ၄၃၊ ၄၄၊ ၄၅၊ ၄၆၊ ၄၇၊ ၄၈၊ ၄၉၊ ၅၀၊ ၅၁၊ ၅၂၊ ၅၃၊ ၅၄၊ ၅၅၊ ၅၆၊ ၅၇၊ ၅၈၊ ၅၉၊ ၆၀၊ ၆၁၊ ၆၂၊ ၆၃၊ ၆၄၊ ၆၅၊ ၆၆၊ ၆၇၊ ၆၈၊ ၆၉၊ ၇၀၊ ၇၁၊ ၇၂၊ ၇၃၊ ၇၄၊ ၇၅၊ ၇၆၊ ၇၇၊ ၇၈၊ ၇၉၊ ၈၀၊ ၈၁၊ ၈၂၊ ၈၃၊ ၈၄၊ ၈၅၊ ၈၆၊ ၈၇၊ ၈၈၊ ၈၉၊ ၉၀၊ ၉၁၊ ၉၂၊ ၉၃၊ ၉၄၊ ၉၅၊ ၉၆၊ ၉၇၊ ၉၈၊ ၉၉၊ ၁၀၀

၆၊ ၇၊ ၉၊ ၁၀၊ ၁၁၊ ၁၂၊ ၁၃၊ ၁၄၊ ၁၅၊ ၁၆၊ ၁၇၊ ၁၈၊ ၁၉၊ ၂၀၊ ၂၁၊ ၂၂၊ ၂၃၊ ၂၄၊ ၂၅၊ ၂၆၊ ၂၇၊ ၂၈၊ ၂၉၊ ၃၀၊ ၃၁၊ ၃၂၊ ၃၃၊ ၃၄၊ ၃၅၊ ၃၆၊ ၃၇၊ ၃၈၊ ၃၉၊ ၄၀၊ ၄၁၊ ၄၂၊ ၄၃၊ ၄၄၊ ၄၅၊ ၄၆၊ ၄၇၊ ၄၈၊ ၄၉၊ ၅၀၊ ၅၁၊ ၅၂၊ ၅၃၊ ၅၄၊ ၅၅၊ ၅၆၊ ၅၇၊ ၅၈၊ ၅၉၊ ၆၀၊ ၆၁၊ ၆၂၊ ၆၃၊ ၆၄၊ ၆၅၊ ၆၆၊ ၆၇၊ ၆၈၊ ၆၉၊ ၇၀၊ ၇၁၊ ၇၂၊ ၇၃၊ ၇၄၊ ၇၅၊ ၇၆၊ ၇၇၊ ၇၈၊ ၇၉၊ ၈၀၊ ၈၁၊ ၈၂၊ ၈၃၊ ၈၄၊ ၈၅၊ ၈၆၊ ၈၇၊ ၈၈၊ ၈၉၊ ၉၀၊ ၉၁၊ ၉၂၊ ၉၃၊ ၉၄၊ ၉၅၊ ၉၆၊ ၉၇၊ ၉၈၊ ၉၉၊ ၁၀၀

နိရုတ္တိ

၅၀၃

နိရုဋ္ဌော

၅၁၈

နိသဇ္ဇံ

၂၂၂

နိသဒ္ဓပေါတော

၁၉၉

နိသဒေ

၄၅၅

နိသာနံ

၁၂၃

နိသေတိ

၅၀၄

နိဿင်္ဂစာရံ

၂၈၊ ၆၅

နိဿရဏဋ္ဌော

၈၉

နေက္ခမ္ပံ

၃၃၆

နေမိယာ

၇

နေမိတ္တိကံ

၇၅

ပဒါနုကမော ပိဋကော

[န]

နေဝသညာ ၄၂၀
နာနိယစုဏ္ဏဿ ၅၁၅

[ပ]

ပကတိဝိပဿကော ၄၂၂
ပကတူပနိဿယဝသေန ၃၈၂
ပက္ကာသယံ ၄၅၅
ပက္ကုတ္တိတနိပက္ကတယ ၄၅၅
ပက္ခန္ဓနပဋိနိဿဂေါ ၂၈၃
ပက္ခပါတဝသေန ၃၇၃
ပက္ခပါတုပစ္ဆေဒနမုခေန ၃၆၀
ပဂုဏံ ၃၄၉
ပဂိုဠော ၂၅၃
ပစုရတ္ထော ၃၀၇
ပစ္စက္ခကာရိတာယ ၅၄၂
ပစ္စက္ခသိဒ္ဓါ ၇၆
ပစ္စယဓမ္မဝိဘာဂတော ၅၃၁
ပစ္စယဘာဝဝိဘာဂတော ၅၃၁
ပစ္စယယာပနိယတာယ ၄၁၅
ပစ္စယဝိဘာဂတော ၅၀၃
ပစ္စဝေက္ခဏာ ၂၃၇
ပစ္စာပကိရိယာယ ၃၁၁
ပစ္စာဝမိ ၁၀၃
ပစ္စေကဗောဓိ ၁၁၇
ပစ္စေတဗ္ဗော ၂၈၈
ပစ္ဆိမံ ပစ္ဆိမံ ၄၀၁
ပညာဓိဋ္ဌာနံ ၃၉၀
ပညာဝေပုလ္လံ ၁၁၀
ပဋိဿာနုနယာနံ ၃၆၃
ပဋိပဿနာ ၂၄၇
ပဋိယတ္တသုခသာဓနံ ၃၄၈

ပဒါနုကမော ပိဋကော

[ပ]

ပဋိယောဂီနိဝတ္တနတ္ထံ ၅၃၂
ပဋိလဒ္ဓသမာဓာနတ္တာ ၁၄၄
ပဋိလဒ္ဓသမ္မာနတ္တာ ၁၄၄
ပဋိဝိဒ္ဓါကုပ္ပါ ၁၆၈
ပဋိဝေဓော ၁၂၅
ပဋိသန္ဓရဏံ ၁၄၄
ပဋိသန္ဓာရော ၁၄၄
ပဋိသန္ဓ ၄၄၀
ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ ၄၇၂
ပဋိသလ္လနေန ၄၈၀
ပဋုကိစ္စာဝ ၁၀၈
ပဋုသညာကိစ္စံ ၄၂၁
ပဋိကာဒိနံ ၂၆၀
ပဏမနာ ၂၄၀
ပဏိဓာနံ ၄၆၉
ပဏိဟိတံ ၄၆၉
ပဏ္ဍိတိ ၁၉၀
ပဏ္ဍိတိသမတိက္ကမတော ၄၆၂
ပဏ္ဍိတိသမတိက္ကမနတော ၄၈၂
ပဏိတာဓိမုတ္တိကော ၁၉၆
ပဏိတော ၂၉၁
ပဏ္ဍိတဝေဒနိယော ၂၉၂
ပဏ္ဍသုသာ ၇၃
ပဏ္ဍိကဋ္ဌိအာဒိနံ ၄၉၅
ပတိဋ္ဌာနရသာ ၅၁၄
ပတိနိယတမေဝ ၄၃၀
ပတိကုဋ္ဌတိ ၄၆၀
ပတ္တဋ္ဌတ္တာ ၅၀၃
ပတ္တန္နတာယ ၄၉၇
ပတ္တန္နယူသော ၄၉၇
ပတ္တန္နသိနေဟော ၄၉၇

ပဒါနုက္ကမော [ပ]	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော [ပ]	ပိဋကော်
ပထနုဋ္ဌေန	၅၀၃	ပရိက္ခကာနံ	၈၅
ပထဝီ	၅၀၃	ပရိစိတာယ	၃၁၈
ပထဝီဓာတုကောဋ္ဌာသေသုယေဝ		ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂေါ	၂၈၃
	၄၇၃	ပရိညေယျံ	၂၇၃
ပဒပူရဏမတ္တံ	၂၁၈	ပရိဏာမနေန	၅၁၂
ပဒဘာဏကံ	၃၀၉	ပရိဏာမေ	၄၇၅
ပဒမပလာသေ	၁၁၀	ပရိဒါဟော	၄၇၄
ပဒေသသဗ္ဗဝိသယော	၃၃၀	ပရိဓံသတိ	၄၈၃
ပဒေါသဝေလာယံ	၂၈၆	ပရိပန္နေန	၃၃၉
ပဓာနကာရဏံ	၇	ပရိပါစန	၅၂၇
ပဓာနံ	၂၅၆	ပရိပါစနဘာဝေါ	၄၈၂
ပဓာနိယင်္ဂါနိ	၉၂	ပရိပုစ္ဆာ	၂၄၅
ပန-သဒ္ဓေါ	၅၃၄	ပရိဗြူဟနံ	၁၁၃
ပန္နသေနာသနေသု	၂၀၉	ပရိဗြူဟေန္တော	၂၇၆
ပပ္ပါသမံသံ	၂၀၂	ပရိဘဝေယျ	၁၇၂
ပဘင်္ဂု	၁၉၄	ပရိယာယကထာ	၄၂၅
ပဘဉ္ဇနသဘာဝံ	၁၉၄	ပရိယာယတော	၅၃၂
ပဘဿရ	၁၉၃	ပရိယာယဒေသနတ္တာ	၄၂၉
ပဘာဝနာ	၂၄၂	ပရိယာယာ	၃၂၇
ပယတပါဏိ	၁၄၇	ပရိယာယေန	၅၂၈
ပယတ္တော	၈၈	ပရိယုဋ္ဌိတရာဂံ	၁၀၆
ပယောဂံ	၂၅၆	ပရိယုဋ္ဌိတံ	၁၀၆
ပယောဇနာနံ	၃၁၉	ပရိယောသာနကလျာ	
ပရဒုက္ခာသဟနံ	၃၆၁	ဏော	၁၁၆၊ ၁၁၇
ပရမန္ဓကာရတိမိသေ	၄၅၄	ပရိယောဟနမံသံ	၂၀၂
ပရမာဏု	၅၁၀	ပရိသက္ကနေန	၃၄၁
ပရမာဏုပရိမာဏာ	၅၀၁	ပရိဿဝတိ	၅၁၂
ပရမုက္ခံသဂတံ	၅	ပရောပရိယတ္တ	၄၉၂
ပရဟိတပဋိပတ္တိဘူတာနိ	၃၇၂	ပလိသတ္ထမ္ဘော	၂၄၈
ပရာယဏော	၂၉၂	ပလိတာနံ	၁၉၇
ပရိက္ခကာဇနာနံ	၁၂၇		

လက်တဗုဒ္ဓါနံ အနုကမဏိကာ

၅၅၉

ပဒါနုကမော	ပိဋကော်
[ဝ]	
ပလိဗောဓဋ္ဌော	၈၉
ပဝတ္တိကမေန	၂၂၅
ပဝတ္တိနာတ္တိယော	၁၆၈
ပဝိဇ္ဇမ္ဘနာ	၃၂၃
ပဿသုခံ	၈၂
ပဿာသော	၂၂၄
ပဟာတဗ္ဗံ	၂၇၃
ပဟာသော	၃၆၇
ပါကဋီကရဏံ	၂၃၃
ပါဂဘာဝပုဗ္ဗကတ္တံ	၂၈၁
ပါဏနတာ	၃၃၂
ပါဏာ	၃၃၃
ပါထေယျံ	၃၁၅
ပါကမ္ပံ	၈၇
ပါရိသုဒ္ဓိ	၂၄၇
ပါရိသုဒ္ဓိဥပေက္ခာ	၃၇၆
ပါရိသေသတော	၂၆၁
ပါဟဝနီယသဒ္ဓေါ	၁၄၁
ပါဟုနေယျော	၁၄၁
ပါဠိဝိရုဒ္ဓံ	၃၄၆
ပါသာဏဥဒုက္ခလကာနိ	၄၉၄
ပိဂိယော	၂၁
ပိစ္ဆိလဘာဝံ	၅၁၁
ပိဋစုဏ္ဍာ	၅၁၁
ပိဏ္ဍေသော	၅၀၁
ပိဏ္ဍောလော	၄၄၃
ပိဏ္ဍောလံ	၄၄၃
ပိတ္တာသယော	၄၅၃
ပိယာယိတဗ္ဗော	၂၉၅
ပိယော	၂၉၅
ပိလိန္ဒဝစ္ဆယ	၆

ပဒါနုကမော	ပိဋကော်
[ဝ]	
ပိ-သဒ္ဓေန	၅၄၄
ပိ-သဒ္ဓေါ	၄၄၉
ပိဋသဏ္ဌာနော	၅၇
ပိဋသပ္ပံ	၂၅၃
ပိတိပဋိသံဝေဒီ	၂၆၉
ပိဋနဋ္ဌော	၈၈
ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယတော	၄၈၁
ပုဂ္ဂလာ	၃၃၂
ပုညဝေပုလ္လံ	၁၁၀
ပုညသမ္ဘာရဉာဏသမ္ဘာရ	၉၅
ပုညာဒိအဘိသင်္ခါရ	၇
ပုညာနုဘာဝေန	၇၀
ပုညပဂံ	၄၄၀
ပုဋ္ဌဗန္ဓုပါဟနော	၁၉၈
ပုတ္တမံသုပမေန	၄၄၀
ပုထဝီ	၅၀၃
ပုထုတ္တာရမ္မဏံ	၁၉၀
ပုဗ္ဗဘာသီ	၃၀၈
ပုဗ္ဗဝိဒေဟော	၅၇
ပုဗ္ဗော	၅၀၇
ပုရိမဿ ပုရိမဿ	၄၀၁
ပုရိသမဒေါ	၂၈၈
ပေခေါလော	၂၅၃
ပေလ္လနကာလေ	၂၅၆
ပေဋ္ဌာယ	၃၁၅
ပေါထုဇ္ဇနိကော	၁၄၉
[ဖ]	
ဖရဏန္တရာဒိဋ္ဌာနံ	၃၂၇
ဖရသံ	၈
ဖရသံ	၅၂၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၈]		[၉]	
ဖလသမ္ပတ္တိဝသေန	၁၀၆	ဗျာဗာဓရဟိတာ	၃၃၄
ဖုဠောကာသံ	၃၉၇	ဗျာမောဟနကထာ	၄၁
ဖုသနာ	၂၄၆	ဗျေတိ	၅၄၃
ဖေဏပုပ္ဖုဠကေ	၄၅၅	ဗြဟ္မကာယိကာ	၁၄၉
ဖေဏုဒ္ဓေဟကံ	၄၅၇	ဗြဟ္မံ	၃၅၇
[၉]		ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ	၃၇၆
ဗလဒေဝေန	၁၆၇	ဗြဟ္မဝိဟာရော	၉၀
ဗဟုပါယာသံ	၁၇၃	ဗြဟ္မုတ္တမေန	၃၅၆
ဗဟုလိကာရော	၄၆၃	ဗြဟ္မုတ္တမော	၃၅၇
ဗဟုဝစနနိဒ္ဓေသော	၂၅	ဗြူဟနရသာ	၅၁၅
ဗာလကရဓမ္မယောဂတော	၃၆၇	[၁၀]	
ဗာဟိရကဘာဝိတာ	၅၄၀	ဘဂဝါ	၇၇၊ ၇၈၊ ၉၁၊ ၉၄၊ ၉၆၊ ၉၇၊ ၉၈၊ ၁၀၂၊ ၁၀၃၊ ၁၀၄
ဗာဟိရတ္ထသမာသဝသေန	၄၀၈	အင်္ဂတော?	၄၂၈
ဗာဟုသစ္စဝေယျတ္တိယ သဗ္ဗာဝ- တော	၁၂၉	ဘင်္ဂါနုပဿနံ	၄၁၄
ဗိလသော	၄၇၀	ဘင်္ဂါဘာဝမေဝ	၄၁၄
ဗိလာ	၄၆၈	ဘင်္ဂါ	၄၁၄
ဗုဇ္ဈိတာ	၇၃	ဘတ္တသမ္ပဒေါ	၄၄၄
ဗုဒ္ဓကရဓမ္မာနံ	၃၇၂၊ ၃၈၅	ဘယဘေရဝံ	၅၃၈
ဗုဒ္ဓံ	၂	ဘယံ	၄၄၀၊ ၄၃၉
ဗုဒ္ဓယာနိယာနံ	၃၈၅	ဘဝစရိမကာ	၂၈၅
ဗုဒ္ဓဝိသယော	၃၂	ဘာဝတ္ထဝိဘာဝနဝသေန	၄၇၀
ဗုဒ္ဓါနိ	၂၆	ဘဝရာဂေါ	၁၁
ဗုဒ္ဓိစရိတဿ	၅၃၈	ဘာဂဓေယျဝါ	၇၈
ဗောဓိမဏ္ဍေ	၈	ဘာဂီ	၇၈
ဗောဒ္ဓဗ္ဗံ	၁၇၃	ဘာဝဒဿနတ္ထံ	၅၃၁
ဗျဉ္ဇနန္တယာမတ္ထံ	၃၇၇	ဘာဝနီယော	၃၀၁
ဗျသနေဟိ	၄၄၀	ဘာဝိတကာယာ	၁၈
ဗျာပဇ္ဇိ	၃၂၉	ဘာဝိတော	၂၁၂
ဗျာပနိန္တလောပေန	၃၃၅		

လက္ခိတဗ္ဗပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၆၁

ပဒါနုက္ကမော
[ဘ]

ဘာဝေတဗ္ဗံ	၂၇၃
ဘိန္နာဇီဝေါ	၃၁၉
ဘိယျောသော	၁၄၈
ဘုဇိဿော	၁၄၃
ဘူတပုဗ္ဗဂတိယာ	၃၃၁
ဘူတသဒ္ဓါပေက္ခော	၅၁၇
ဘူတော	၅၂၅
ဘေသဇမေဝ	၄၀၅
ဘောဂပါရိဇုညတော	၃၄၃
ဘောဇနေမတ္တညူတာယ	၄၆၀

[မ]

မဂဓနာဠိယာ	၅၁၁
မဂ္ဂိတဗ္ဗော	၃၇၈
မဂ္ဂေါဓိဟိ	၃၆၈
မက္ခဘူတော	၄၅၆
မစ္ဆဓောဝနံ	၄၅၁
မဗ္ဗန္တိကေ	၂၂၀
မဗ္ဗိမသမထနိမိတ္တပဋိပတ္တိယာ	၁၀၇
မဗ္ဗေကလျာဏော	၁၁၆-၇
မဏိဂုဠိကာဒိဥပမာ	၂၆၃
မဏိလရုက္ခေ	၃၃၉
မဏ္ဍပလဂုံ	၄၃၃
မတ္တ-သဒ္ဓေါ	၄၈၅
မတ္တကပဿေ	၂၀၂
မတ္တလုဂံ	၄၇၂
မဒနိမ္မဒနော	၂၈၈
မဒ္ဒဝါနုပ္ပဒါနပစ္စုပ္ပန်နာ	၅၁၅
မဓုကဋ္ဌိကေ	၄၉၄
မနုဿသဇ္ဈာယော	၁၈၆၊ ၁၉၁
မနာပေါ	၃၀၁

ပဒါနုက္ကမော
[မ]

မနုဿသရီရေသု	၂၂၆
မနုဿရာဟဿေယျကာနိ	၇၇
မန္တော	၅၂၂
မန္တာဂဒဗလေန	၂၇၀
မန္တာဂဒဝသေန	၅၂၁
မန္တာယံ	၁၇၃
မမာယနံ	၃၅၀
မရဏသမညတာ	၁၇၀
မရဏံ	၁၅၄
မရိယာဒါပနယနံ	၃၀၁
မရုဓမ္မဟိ	၂၀၂
မဟဂ္ဂတံ	၃၂၈
မဟတ္တဝိဇ္ဇမာနတ္တာ	၅၁၇
မဟန္တတာကပ္ပဋ္ဌာယိတာဒိပ္ပ-	
ကာရေန	၅၇
မဟန္တပါတုဘာဝေါ	၅၁၇
မဟာကောသာဠကိကောသ-	
သဒိသေ	၄၉၆
မဟာနာမသုတ္တာဒိသု	၁၅၂
မဟာပရိဟာရတာ	၅၁၇
မဟာပုရိသဘာဝတ္တာ	၃၀၄
မဟာဗောဓိယာနုပဋိပဒါ	၃၉
မဟာဗျသနနိမ္မဂုံ	၃၄၃
မဟာဘိနီဟာရော	၉၅
မဟာဘူတပရိယောသာနတော	၅၂၂
မဟာဘူတဘာဝတော	၅၂၂
မဟာဘူတသန္နိဿယတော	၅၂၂
မဟာဘူတသာမညတော	၅၂၂
မဟာဘူတာ	၅၁၈
မဟာဘူတာနိ	၅၂၂
မဟာဘူတေကဒေသတော	၅၂၂

ပဒါနုက္ကမော

ပိဋကော်

[မ]

မဟာဘူတော	၅၁၈
မဟိမာ	၈၇
မဟိံသရဋ္ဌာဒီသု	၁၇၁
မာနသံ	၄၁၆
မာနဿ	၂၅၃
မာယာကာရော	၅၁၈
မာသခါရော	၂၀၅
မိတ္တမုခသပတ္တော	၃၆၄
မိထောဗန္ဓနဝသေန	၂၂၂
မိဒ္ဓသုခံ	၈၂
မုစ္ဆာပရေတာနံ	၂၆၁
မုစ္ဆိတော	၄၅၇
မုဉ္ဇိတုကမ္ပတာ	၂၇၉
မုတ္တစာဂေါ	၁၄၇
မုတ္တံ	၅၀၇
မုဒုကံ	၅၂၇
မူဂပက္ခပဏ္ဍိတကာလေ	၁၀၁
မူလသမာဓိ	၃၇၉၊ ၃၈၀
မူသံ	၁၉၄
မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ	၃၄၀
မေတ္တာနိသံသာ	၉၃
မေတ္တာမုခေန	၂၉၇၊ ၃၆၁
မေတ္တာယနာ	၂၉၃
မေတ္တာယနာမုခေန	၂၉၇
မေတ္တာယန္တော	၂၉၈
မေတ္တာယိတတ္ထံ	၂၉၃
မေယျဘာဝေါ	၅၁၂
မေယျဘာဝါမေယျဘာဝေဟိ	၅၂၈

[ယ]

ယကနံ	၂၀၄၊ ၄၉၇
ယတ္ထကာမဝသာယိတာ	၈၇

ပဒါနုက္ကမော

ပိဋကော်

[ယ]

ယထာဌိတံ	၄၆၉
ယဝနသဋ္ဌံ	၂၀၆
ယဝေါ	၅၀၉
ယာစနယောဂေါ	၁၄၇
ယာနကဥပတ္တမ္ဘိနီ	၁၉၈
ယာနပ္ပတောဋ္ဌိကမ္ဘိမုခါဒီနံ	၃၉၉
ယာနိကဘာယ	၃၁၈
ယုတ္တပ္ပယုတ္တေန	၁၄၅
ယုတ္တဝိရုဒ္ဓမ္မံ	၃၄၆
ယုဓိဋ္ဌိလော	၁၆၇
ယူသဂတာ	၅၁၂
ယူသဘူတော	၄၉၆
ယူသော	၂၀၅
ယေဝါပနကဝိနိစ္ဆယော	၄၆၄

[ခ]

ရဇောဇလ္လဿ	၂၁၇
ရထရေဏု	၅၀၉၊ ၅၁၀
ရန္တဂဝေသီ	၁၆၁
ရသဓာတု	၄၇၅
ရဟော	၂၂
ရိဉ္ဇိတော	၄၅၂
ရုဓိရံ	၄၇၅
ရုဋ္ဌိဘာဝေါ	၃၃၁
ရုဋ္ဌိဝသေန	၄၈၆
ရူပဂုဏေဟိ	၄၃၀
ရူပါဓိကရဏံ	၃၉၁
ရူပိ	၄၀၀
ရာဂပရိယုဋ္ဌိတ	၁၀၆

[လ]

လက္ခဏတော	၄၈၂
လက္ခဏံ	၂၄၅၊ ၅၁၄

လက္ခဏာပဌာန အနုကမ္မဏိကာ

၅၆၃

ပဒါနုကမ္မော [လ]

လက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿနာ	၂၃၉
လသိမာ	၈၆
လဒ္ဓပ္ပဂုဏဒဿနဝသေန	၃၆၇
လမ္ပတမုတ္တာဟာရော	၃၃၇
လဟုကံ	၅၂၇
လဟုသံ	၁၇၄
လာဠေတိ	၅၁၃
လိက္ခာ	၅၀၉၊ ၅၁၀
လိဂီကံ	၇၅
လိဂံဝိသဘာဂကာလကတာနံ	၃၄၂
လိနုဒ္ဓစ္စဝိဂမနတော	၁၀၇
လုပ္ပိတာ	၁၉၇
လေခါစိတ္တံ	၃၉၃
လေဉ္စနာ	၃၄၀
လေဏံ	၂၉၂
လောကန္တရနိရယေ	၅၈
လောကသန္နဝါသော	၁၆၄
လောကိယဇနဿ	၁၂၇
လောကိယသမာဓိ	၅၃၉
လောကိယာနံ	၈၅
လောဟိတပါဏိ	၁၄၇

[ဝ]

ဝဉ္ဇကတာ	၅၁၉
ဝနုနာနံ	၂၀၁
ဝဏစောဠကံ	၄၄၉
ဝတ္တမာနကာလပ္ပယောဂေါ	၂၃၅
ဝတ္တိတာ	၄၁၆
ဝတ္ထယုဂံ	၄၆၇
ဝတ္ထယုဂိကော	၄၆၇
ဝတ္ထုကတာယ	၃၁၈
ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာစရိယော	၂၂၀

ပဒါနုကမ္မော [ဝ]

ဝန္တသုနခဆဉ္စနံ ဝိယ	၄၅၃
ဝဓိ	၃၁၄
ဝနိ	၉၆-၇-၈
ဝယန္တော	၄၀၄
ဝယော	၂၈၀
ဝသာ	၄၉၈
ဝသိတာ	၈၇
ဝဠုန္တိ	၁၈၁
ဝံသကဋ္ဌိရဿ	၁၆၈
ဝါတဗ္ဘာဟတံ	၂၄၉
ဝါတုပလဒ္ဓိယာ	၂၄၂
ဝါရိဂေါစရော	၆၉
ဝါ-သဒ္ဓေါ	၂၃၂
ဝါသနာ	၅
ဝိကပ္ပနာမတ္ထေနဝ	၄၈၅
ဝိကုဏိတမုခေါ	၃၀၈၊ ၄၅၆
ဝိက္ခမ္ဘနမေဝ	၁၅၃
ဝိက္ခေပပဋိဗာဟနတော	၄၈၂
ဝိကူဇတိ	၂၆၀
ဝိဂတမဒေါ	၄၆၀
ဝိဂ္ဂဟော	၃၉၁
ဝိဿာတဿ	၃၂
ဝိဇ္ဇမာနပက္ခော	၂၆၄
ဝိဇ္ဇာ	၁၈၁၊ ၂၈၄
ဝိညာဏဂ္ဂဟဏပရိစိတံ	၃၈၄
ဝိညာဏဉ္စ	၄၁၀
ဝိတက္ကနမာဠကေ	၄၄၈
ဝိတက္ကပရိယာဟတံ	၁၀၇
ဝိတက္ကမာဠကေ	၄၄၈
ဝိတက္ကာဟတံ	၁၀၇
ဝိထမ္ဘနဘာဝေါ	၄၈၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ]		[ဝ]	
ဝိတ္ထမ္ဘနံ	၄၈၁၊ ၅၁၁	ဝိသုဇ္ဈနုပါယော	၃၇၃၊ ၃၇၄
ဝိတ္ထမ္ဘတာ	၅၁၁၊ ၅၃၀	ဝိသုဒ္ဓိ	၂၉၁
ဝိဒ္ဓတ္တာ	၂၂	ဝိသုဒ္ဓိဗြဟ္မာနော	၃၅၇
ဝိနဋ္ဌကတာ	၂၂	ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ	၃၇၃
ဝိနိဗ္ဗုဇနတော	၅၀၆	ဝိသေဝနံ	၃၁၄
ဝိနိဗ္ဗုဇမာနာ	၅၀၆	ဝိသေသပစ္စယတ္တာ	၄၃၈
ဝိနိယုဉ္ဇေတုကာမာနံ	၁၆၀	ဝိသေသသာမညပရိဂ္ဂဟော	၅၀၂
ဝိနိယောဂက္ခမံ	၁၉၄	ဝိဿဂန္ဓာပနယနတ္ထံ	၄၅၇
ဝိနိဝဋ္ဌနတော	၁၁၁	ဝိဿန္ဓနတော	၄၄၆
ဝိပဉ္ဇေတွာ	၁၂၄	ဝိဿဝန္ဓော	၄၅၆
ဝိပရိဏာမဋ္ဌော	၈၈	ဝိဟာရရစ္ဆာ	၄၄၈
ဝိပုလုဒြယလာဘေန	၁၄၁	ဝိတိဟရဏံ	၅၃၇
ဝိမနကဇာတော	၄၅၆	ဝိထိပဋိပန္နာယ	၄၀၆
ဝိမုတ္တိ	၂၈၄	ဝိရိယပါဒေဟိ	၈
ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယာ	၉၃	ဝိရိယသမထံ	၄၈၄
ဝိမောက္ခန္တိကဉာဏံ	၇၁	ဝိရိယသမာဓိယောဇနာ	၄၈၄
ဝိမောက္ခပရိယာယော	၃၈၂	ဝေဒကဝိရဟဒဿနတ္ထံ	၄၉၄
ဝိရတ္တော	၄၅၇	ဝေဒနုပေက္ခံ	၃၇၆
ဝိရာဇနဝသေန	၃၁၀	ဝေဒမာနော	၂၃၂
ဝိလယံ	၅၂၀	ဝေဝစနာနိ	၃၂၇
ဝိလိယတိ	၅၂၀	ဝေါသာနံ	၂၆၅
ဝိဝဋ္ဌတိ	၃၉၆	[သ]	
ဝိဝဋ္ဌနာ	၂၄၇	သံကဋ္ဌေ	၁၅၃
ဝိဝါဒေါ	၃၉၁	သံကိလေသဝေါဒါနပက္ခိယေသု	၈
ဝိဝိတ္တဘာဝေ	၄၁၁	သံဃသုပ္ပုဋိပတ္တိ	၁၁၇
ဝိဝေကဋ္ဌော	၈၉	သံယူဟိတွာ	၁၇၃
ဝိဝေကရတိ	၄၄၈	သံယောဂဋ္ဌော	၈၉
ဝိသဒိသုပ္ပတ္တိ	၅၁၇	သံဝါသသညံ	၁၁၁
ဝိသဘာဂေါ	၁၈၇	သံဝိဘာဂေါ	၁၄၅
ဝိသာဒံ	၂၆၅	သံဝေလ္လေတိ	၃၉၆
ဝိသီဒေယျ	၂၆၅	သံသယာနုဗဒ္ဓံ	၃၁

လက်တဗ္ဗပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၆၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]	
သံသာရော	၈
သံသိလိဋ္ဌစိတ္တေန	၄၈၀
သကဋ္ဌသဏ္ဌာနော	၅၇
သကိဉ္ဇနတာ	၄၁၄
သက္ခရသုဓာဝဏ္ဏံ	၂၀၂
သက္ခိ	၁၅၀
သက္ခိဘဗ္ဗတာ	၁၉၅၊ ၅၄၃
သက္ခိဘဗ္ဗော	၁၉၄၊ ၅၄၂
သက္ခိဘဝါယ	၅၄၂
သခိလတာ	၃၄၇
သခိလော	၃၀၈
သင်္ကာသေတိ	၁၂၄
သင်္ကပထော	၃၁၇
သင်္ခတဋ္ဌော	၈၈
သင်္ခါရာဝသေသသုခုမ	
ဘာဝပုတ္တိယာ	၄၂၁
သင်္ခါရာဝသေသသမာပတ္တိ	၄၁၉
သင်္ခေပဝိမိ	၅၃၉
သင်္ခေပေါ	၁၂
သင်္ဂဟဏပစ္စုပဋ္ဌာနာ	၅၁၅
သစ္စာခိဋ္ဌာနံ	၃၈၉
သစ္စိကာတဗ္ဗံ	၂၇၃
သဠာယမဂ္ဂေန	၁၈၅
သဉ္ဇာတိဒေသော	၄၀၈
သဉ္ဇာတိဒေသဋ္ဌေန	၄၀၈
သဇာတိသင်္ဂဟေန	၅၂၉
သဇာတိသင်္ဂဟော	၅၂၉
သဏံ	၅၂၇
သဏုကရဏိ	၄၅၅
သတိ သတိ အာယတနေ	၁၉၅
သတိဝေပုလ္လံ	၁၁၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]	
သတိသီသေန	၃၉၈
သတောကာရီ	၂၂၄
သတ္တဉ္ဇိကာပမာဏော	၅၁၀
သတ္တကေလာယနံ	၃၅၀
သတ္တဋ္ဌာနိယသမ္ပဇညာယ	၁၈၁
သတ္တသညာ	၄၇၀
သတ္တသညတာသန္ဓသနတ္ထံ	၄၆၆
သတ္တာ	၃၃၁၊ ၃၃၃
သတ္တုပကာရဝသေန	၁၀၆
သတ္တောဓိ	၃၃၀
သတံ	၃၃၁
သတ္ထကဝါတာ	၁၇၀
သတ္တာ	၆၆
သတ္တော	၆၆
သဒိသကပေါ	၅၉
သဒ္ဓန္တရတ္တာပေါဟနဝသေန	၁၈၈
သဒ္ဓါဝေပုလ္လံ	၁၁၀
သဒ္ဓါမဟတ္တံ	၁၁၀
သဒ္ဓါဟတ္တေန	၈
သန္တဇနမ္ပကံ	၃၀၇
သန္တဝိမောက္ခတာ	၄၂၈
သန္တာပဋ္ဌော	၈၈
သန္တာပေါ	၄၇၄
သန္တေဇေတိ	၅၁၂
သန္တိဉ္ဇ	၁၃၂
သန္တိဋ္ဌကော	၁၁၂၊ ၁၃၂
သန္တိဋ္ဌိယာ	၁၁၃
သန္တိဋ္ဌာနံ	၃၂
သန္တရမ္ပနသန္တိက္ခိပနကိစ္စတာယ	၈
သန္တရမ္ပိတာ	၇၀
သန္တသိန္နာ	၁၀၈

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]	
သန္နိသိန္နော	၂၁၄
သန္နိသာဒေမိ	၃၇၉
သန္နိသီဒါပေန္တော	၂၄၀
သပတ္တကန္တာ	၃၀၆
သပတ္တကရဏာ	၃၀၆
သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ	၂၃၂
သဗ္ဗညုတညာဏံ	၂၈
သဗ္ဗဒိသမ္ပတိ	၄၃၃
သဗ္ဗဒုက္ခုပ္ပသမော	၂၈၇
သဗ္ဗပါလိဖုလ္လာ	၂၆၄
သဗ္ဗဘာဂမနောဟရာ	၂၆၄
သဗ္ဗသဗ္ဗဝိသယော	၃၃၀
သဗ္ဗသင်္ခါရုပသမံ	၃
သဗ္ဗသဟော	၃၀၄
သဗ္ဗာဝန္တော	၃၂၆
သဗျဉ္ဇနံ	၁၂၀-၁
သဘာဂဝိသဘာဂတော	၅၀၂
သဘာဂဝုတ္တိ	၁၄၄
သဘာဂေါ	၁၈၇
သဘာဝသရသလက္ခဏတော	၄၆၂
သဘာဝသုညတနိဿတ္တတ္ထေန	၄၆၆
သဘာဝုပလက္ခဏဝသေန	၄၆၃
သမတ္တဘာဝံ	၅၃၉
သမန္တာနေန္တော	၉၈
သမန္တာဟာရော	၂၃၇
သမပ္ပဝတ္တဝတ္တဝါသံ	၃၃၈
သမဗ္ဗာဟနံ	၅၁၃
သမဝဋ္ဋိတံ	၇
သမဝဓာနတော	၅၀၆
သမဝုတ္တိတာ	၁၇၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]	
သမဝေပါကိနိယာ	၄၇၄
သမာနာဓိကရဏသမာသ-	
ဝသေန	၄၀၈
သမာပန္နဂ္ဂဟဏံ	၄၀၁
သမာယောဇိတံ	၇
သမိတာဝီ	၄၅
သမိပဝါသီ	၄၆၈
သမုစ္ဆေဒမရဏံ	၁၅၄
သမုဋ္ဌာနသင်္ကရာ	၅၃၁
သမုဒါဂမတော	၅၉၁၀၅
သမုဒီရဏ	၅၂၇
သမုဒီရဏဘာဝေါ	၄၈၂
သမုဒီရဏလက္ခဏာ	၅၁၃
သမောဟိတံ	၂၀၄
သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒနပစ္စုပ္ပန္နာနာ	၅၁၄
သမ္ပတိဇာတော	၂၂၅
သမ္ပတ္တိ	၃၆၁
သမ္ပလံ	၃၁၅
သမ္ဘာဝေယျ	၁၇၂
သမ္ဘက္ခနတော	၄၄၆
သမ္ဘဒေနနတော	၄၄၃
သမ္ဘသနစာရော	၁၈၂
သမ္ဘာသမ္ပောဓိ	၄
သမ္မုတိမရဏံ	၁၅၅
သမ္ပောဒကော	၃၀၈
သမ္ပောဒနိယကထာ	၃၀၈
သရသလက္ခဏံ	၅၂၀
သလ္လက္ခဏာ	၂၄၇
သလ္လသရိက္ခတာ	၄၁၅
သလ္လေခနပဋိပဒါ	၅၄၀
သလ္လေခါ	၅၄၀

လက္ခိတဗ္ဗပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၆၇

ပဒါနုက္ကမော
[သ]
ပိဋကော်

သဝိဂ္ဂဟတာယ	၄၉၉
သသမ္ဘာရသင်္ခေပတော	၄၉၁
သဟဗျတာ	၅၄၃
သဟဗျော	၅၄၃
သဟဝါသသညံ	၁၁၁
သာတ္ထံ	၁၂၀-၁
သာဓာရဏပယောဇနံ	၃၆၃
သာမညဗလာနိ	၁၈၁
သာမိစိ	၁၃၇
သာရမေယျဝန္တံ	၂၀၃
သာရမ္ဘာဒိကဿ	၃၀၅
သာဝကဗောဓိ	၁၁၇
သာဝကာ	၁၃၆
သာဠိကာနဉ္စ	၄၃၂
သာတစ္စကာရိတာယ	၄၈၆
သာမညနိဒ္ဒေသေန	၄၀၈
သာရမေယျာနံ	၄၅၃
သာသနာနဂ္ဂဋ္ဌ	၄၆၇
သာသနေ	၅၄၀
သိသံဃဏိကာ	၅၀၈
သိန္ဓဝေတ္တဂ္ဂါဒိသု	၄၉၅
သိမ္ဗလိရက္ခော	၅၇
သိရီသော	၅၇
သိလာပုတ္တကော	၁၉၉
သိဝံ	၂၉၀
သိတာဒိဝိရောဓိပစ္စယ-	
သန္နိပါတေ	၅၁၇
သီမာ	၃၂၁
သီမာသမ္ဘေဒံ	၃၀၂
သိလပထဝိယံ	၈
သီသကဋ္ဌာဟပလိဝေဌနစမ္ပံ	၄၉၃

ပဒါနုက္ကမော
[သ]
ပိဋကော်

သီသကပဋ္ဌဝေဌကံ	၂၀၁
သုခသမ္ဘာသတာ	၃၄၇
သုခသမ္ဘာသော	၃၀၈
သုခသုပနာဒယော	၃၃၉၊ ၃၄၀
သုခမရဇဘာဝံ	၅၁၀
သုခပသံဟာရော	၃၀၀
သုခေသိတာယ	၃၀၁
သုဂတိပရာယဏော	၅၃၈
သုဂတိသမ္ပရာယော	၁၁၁
သုဂယျာပိ	၄၂၁
သုဇဂ္ဂိတံ	၄၄၈
သုညဘာဝေ	၄၁၁
သုညဂါမဂ္ဂဟဏံ	၄၉၄
သုတ္တပဒံ	၂၅၆
သုတ္တန္တာ	၄၈၂
သုတ္တန္တိကပရိယာယေန	၅၃၂
သုဓန္တံ	၁၉၄
သုနဒါဒိသရီရေ	၂၂၆
သုပ္ပဋိပန္နော	၁၃၅
သုဘပရမာ	၃၈၁
သုဘပရမာဒိဝသေန	၃၈၁
သုရာသိတ္တတံ	၄၂၃
သုဝါနဒေါဏိယံ	၄၅၃
သုဝါနဝမထု	၂၀၃
သုသမာရဒ္ဓါယ	၃၁၈
သုသမ္ပဋ္ဌမေဝ	၄၄၈
သုဟိတော	၃၁၅
သေတသက္ခရသုဓာဝဏ္ဏံ	၂၀၂
သေဒဇလ္လိကာ	၄၅၆
သေဒိတဝေတ္တကဋ္ဌိရာဒိသု	၄၉၅
သေဒေါ	၅၀၈

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[ဟ]	
သေမ္မဓာတုကဿ	၂၂၁	ဟတ္ထိအာဒိသရီရေ	၂၂၆
သေယျသုခံ	၈၂	ဟတ္ထိပါလကုမာရကာလေ	၁၀၁
သေရီ	၁၄၃	ဟရာယမာနော	၄၅၇
သောမနဿကုမာရကာလေ	၁၀၁	ဟာရဟာရိနီ	၁၅၉၊ ၁၇၃
သောဏ္ဍသဒိသော	၃၄၈	ဟိတူပသံဟာရာရဟော	၂၉၇
သောဏ္ဍသဟာယော	၃၄၈	ဟိတူပသံဟာရော	၂၉၇
သောဠသနာဠမတ္တာ	၅၁၀	ဟိတော	၃၆၀
သောဠသဝတ္ထုကံ	၂၁၁	ဟိဠေန္တော	၄၅၇
		ဟိဠေယျ	၁၇၂
[ဟ]		ဟုတတော	၁၄၀
ဟဠပဟဠာကာရံ	၂၇၆	ဟုနိတဗ္ဗာနံ	၁၄၀
ဟတ္ထဘမုကာဒိဝိက္ခေပေဟိ	၅၂၀	ဟေတုဖလသတ္တုပကာရဝသေနာဝဇ	
		ဟောန္တိ	၅၃၃

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာနိဿယ ဒုတိယတွဲ

အက္ခရာစဉ် မြန်မာဝေါဟာရ

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ	အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]		[အ]	
အကြည့်တန်သည်	၃၄၂	အဆုံးစုန်၌ဖြစ်ကုန်သော	၂၈၅
အကြိမ်တထောင်	၄၈၂	အညီအမျှကြေကျက်စေသော	၄၇၅
အကြိမ်တရာ	၄၈၂	အဏုမြူမည်သည်	၅၁၀
အကွပ်	၇၂၉	အတူကိုကြံခြင်း	၁၅၁
အကြွင်းမဲ့အလုံးစုံလျှင်		အတင်ရုဇွန်ကိုပြသည်	၃၃၁
အရာရှိသည်	၃၃၀	အတ္တမှဆိတ်၏	၄၉၄
အခင်းကြီးပြား ပျဉ်ပြား	၂၆၀	အတ္တမှဆိတ်သည်၏အဖြစ်	၅၃၈
အခွင့်အခါ	၅၄၁	အတွင်ရုဇွန်ကိုပြသည်	၃၃၁
အစမရှိသော	၅၂၅	အထင်ရုဇွန်ကိုပြသည်	၃၃၁
အစာကျက်အိမ်	၄၅၅	အပလာလနဂါး	၆၃
အစာသစ်	၅၀၇	အပေါင်းအစု	၅၀၁
အစာသစ်အိမ်	၄၄၅၊ ၄၅၃၊ ၄၉၆	အပေါင်းအစုကလာပ်	၅၀၁
အစာသစ်အိမ်၏အထက်	၄၄၅	အပေါင်းအဖော်	၅၄၃
အစာဝသည်	၃၁၅	အဖွဲ့အညွှာ၏ အရင်း	၁၆၀
အစာဟောင်း	၅၀၇	အဖို့အဖို့	၄၇၀
အစီးအပွားကဲ့သို့ပြု၍	၃၀၉	အဗျာကတစု၌အကျုံးဝင်၏	၄၉၄
အစီးအပွားကိုဆောင်ပေးခြင်း	၂၉၇	အဘိညာဉ်ကိုရခြင်း	၅၄၂
အစီးအပွားကိုဆောင်ပေးခြင်း		အမြဲလောက်နီးနီး	၉၆
ငှါ ထိုက်သည်	၂၉၇	အမြတ်အဆာ၏အစွန်း	၁၄၃
အစေ့အစပ်ကိုပြခြင်း	၁၄၄	အမှုအားသင့်လျော်သည်	၁၉၃
အစဉ်အားဖြင့်	၄၈၂	အမှု၌ခံသည်	၁၉၃
အစပ်အဖွဲ့တို့ကို ဖြတ်တတ်		အမှုန့်အမှုန့်ဖြစ်၍ဖြစ်သော	၅၁၀
သော လေ	၁၇၀	အမြွေး	၄၉၅
အဆီ	၂၄၉	အမြွှပ်အပြက်	၄၅၅

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အ]

အရေငုတ်ဝက်ခြံ စသော အဖု
အလုံး စသည်တို့ကိုဖြစ်စေ
တတ်သောလေ ၄၇၆

အရေမရှိသော ၄၄၀

အရင့်အနုရှိသည်၏အဖြစ် ၄၉၂

အရည်၏အဖြစ် ၄၇၀

အရည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော ၄၉၆

အရုပ်အထွေးဖြစ်၍ဖြစ်သော ၁၉၆

အလုံးစုံကိုသည်းခံနိုင်သည် ၃၀၄

အလုံးစုံ ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်သော ၂၆၄

အသောကမင်းမြတ် ၁၆၁

အသည်း ၂၀၄၊ ၄၉၇

အသန့်အပြန့်ကြိုက်သောပုဂ္ဂိုလ် ၄၅၇

အသွေး ၄၇၅

အပ်နုဖားထွင်းသောစူးငယ်

ဖျား ၃၁၉

အပ်လျှိုခြင်း-ချုပ်စပ်ခြင်း ၂၇၉

အိမ်မြှောင်ချေး ၄၄၅

အောက်သို့ ခွေ၍ခွေ၍ကျသော ၄၉၆

အောက်သို့ချခြင်း ၅၃၆

အိုင်းအမာရောဂါရှိသောသူ ၄၄၉

[အာ]

အာကတိဂိုဏ်း ၇၉၊ ၈၀

အာစောက် ၂၂၅

အာဂူးဟု ဟစ်အော်လျက် ၁၅၇

အာဝုတ္တိနည်း ၄၆၅

အာဟုန-ဟူသောအမည် ၁၄၀

[အု]

ဣရုဝေဒကျမ်း၌လာသော

ဆုတောင်းစကားတော် ၇၆

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ဥ-ဦး]

ဥတုလျှင်ဖြစ်ကြောင်း ၅၀၇

ဥဒါန်းကျူးလျက် ၃၃၇

ဥပဓိဝိဝေကမည်၏ ၉၀

ဥပပန္နကိုယူခြင်း ဆိုခြင်း ၄၀၁

ဥပလ္လိဏ္ဍမည်သော ပိုးကောင်

၏ အိမ် ၁၉၇

ဥဿဒငရဲ ၃၀၉

ဦးပြည်း ၂၄

[က]

ကစားစရာ လေးငယ် ၂၀၀

ကဋ္ဌမုခမြွေခံတွင်း ၅၂၁

ကရုဏာယောင် ဟန်ဆောင်

သဖြင့် ၃၆၂

ကာယဝိဝေကမည်၏ ၉၀

ကုက္ကုဋ္ဌငရဲ ၃၀၉

ကုသိုလ်ဆန္ဒ ၂၂၉

ကဲ့ရဲ့ခြင်းအနက် ၄၄၉

ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချရာ၏ ၁၇၂

ကော့တက်သောအသား ၂၀၂

ကင်းသည်၏အဖြစ် ၄၁၁

ကဋ္ဌကဋ္ဌ ဟူသော အသံ ၂၀၅

ကပ်၍ဆောင်သောအားဖြင့် ၁၅၇

ကပ်၍သိမ်းသွင်းခြင်း ၁၀၉

ကောင်းစွာဦးပြီးသော ၁၉၄

ကောင်းစွာကပ်ငြိသော

စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ၄၇၀

ကောင်းစွာ တံမြက်လဲ့အပ်သည် ၄၄၇

ကောင်းစွာတက်စေ၏ ၅၁၂

ကောင်းစွာတိုက်ခတ်ခြင်း ၅၁၃

ကောင်းစွာဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ရာ

လက်ဦးအစမှ ၁၀၅

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[က]

ကောင်းစွာသုတ်သင်အပ်သည်	၄၄၈
ကိုယ်၊ တင်ပါး၊ တတောင်ဆစ်	၂၆၀
ကျေပြန်သည်ကို၎င်း	၃၄၉
ကျင်ငယ်	၅၀၇
ကျင်းချိုင့်	၄၅၄
ကျောက်ပြင်	၄၅၅
ကျောက်ပြုတ်ကျောက်စရစ်ခဲ	၂၀၂
ကြီးသည်ဖြစ်၍ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း	၅၁၇
ကြေမှုခြင်း	၅၂၀
ကြံစည်ရာ တန်ဆောင်း	၄၄၈
ကြံဆခြင်းမျှဖြင့်	၄၈၅
ကြံ့ချို	၁၆၈
ကျက်စေခြင်း	၅၂၇
ကြမ်းတမ်းသည်	၅၂၇
ကြိမ်ဖန်များစွာပြုခြင်း	၄၆၃
ကြောက်ဖွယ်ဘေး	၄၃၉
ကြိုချက်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်	၄၅၅
ကွမ်းစား	၅၁၀

[ခ]

ခဏအားဖြင့်ပျက်တတ်သည်၏	
အဖြစ်	၅၂၆
ခဲဖြင့် (ဂဲဖြင့်)	၃၄၀
ခံတိုင်း	၂၅၇
ခက်မာသည်	၅၂၇
ခေါင်းပါးစေတတ်သော	
အကျင့်သည်	၅၄၀
ချီးမွမ်းအပ်သောမဂ်ပညာဖြင့်	၁၃၂
ချီးမွမ်းခြင်းအနက်	၄၄၇
ချစ်အပ်သောသူ	၂၉၅
ချဉ်းကပ်မှီဝဲတော်မူပြီ	၉၇
ချမ်းသာကိုဆောင်ပေးခြင်း	၃၀၀

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ခ]

ချမ်းသာကိုရှာမှီးလေ့ရှိသည်၏	
အဖြစ်	၃၀၁
ချောက်ချားသော	၅၂၀
ချွေး	၅၀၈
ချွတ်ယွင်းစေသည်၏ အစွမ်း	၃၁၀
ခြေကိုတည်စေခြင်း-ချထား	
ခြင်း၏	၅၃၆
ခြေကိုကြွခြင်း၌	၅၃၇
ခြေကို တည်စေရာ ချထားရာ၌	၅၃၆
ခြေရာအစဉ်အတိုင်း	၂၆၃
ခြင်္သေ့ ကဲ့သို့ဟိန်းဟောက်ခြင်း	၃၃၉
ခါအပ်သည်	၃၉၇
ခါလှစ်၍	၁၉၀
ခွေ၍ခွေ၍	၂၀၂
ခွေး၏ အန်ဖတ်	၂၀၃

[ဂ - သ]

ဂုဏ္ဏပစာ ဟု ဆိုလို၏	၃၃၁
ဂုဏ်ရည်တူဖက်ပြိုင်သည်၏	
အစွမ်းအားဖြင့်	၆၁
ဂေါ်လီလုံး	၂၀၀
ဂုံညင်း	၂၀၀
ဆုရဆုရဟု အသက်ရှူသည်	၃၃၆

[င]

ငဲ့၍ဖဲ့၍ရှုအပ်ကုန်၏	၆၅
ငါးဆေးရေကိုရ၏	၄၅၁
ငါးရက်ခြောက်လိပ်တ်လုံး	၁၈၆
ငါးရက်သုံးလီ	၁၈၆
ငန့်ခါးသောရေ	၅၂၀
ငုပ်နေသော	၂၆၁
ငြိကပ်သည်၏ အဖြစ်ကို	၄၇၄

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[င]

ငြီးငွေ့၍ ၄၅၂
ငြိမ်ဝပ်ကုန်သည် ၁၀၈
ငြိမ်ဝပ်သည်သာလျှင် ၂၁၄

[စ]

စကားပြေပြစ်သည်၏အဖြစ် ၃၄၇
စတုဓာတုဝတ္ထုတန်ကမ္မဋ္ဌာန်း ၅၃၈
စပါးတလုံးသည် ၅၁၀
စာနုရဟူသည် ၁၆၇
စိတ္တဝိဝေကမည်၏ ၉၀
စီး၍ ၂၀၅
စု၍ ၁၇၃
စုဝေးလျက်တည်ခြင်း ၅၀၆
စေတနာမှကင်း၏ ၄၉၄
စေးနဲသည်၏အဖြစ် ၅၁၁
စားကြွင်း ၄၅၂
စက်ဆုပ်ဖွယ် ၄၅၀
စင်ကြယ်သော လက်ရှိသူ ၁၄၇
စစ်၍ ၂၀၅
စင်စစ် ခက်မာတောင့်တင်း

သည်

၅၂၁
စိစုတ်သည်၏အဖြစ် ၅၁၁
စိုပျိုပြည့်ဖြိုးသည်၏အဖြစ် ၅၁၅

[ဆ]

ဆီကြည် ၄၉၈
ဆူးထွင်သောနည်း ၂၆၂
ဆေးကြိတ်ကျောက်သား
ကျောက်လုံးငယ် ၁၉၉
ဆင်းရဲခပ်သိမ်းတို့၏ငြိမ်းရာ ၂၈၇
ဆန်ကွဲထမင်း ဝါစေ့ စသည်တို့
ဖြင့် ၄၇၀

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ဆ]

ဆန့်ကျင်ဖက်ကိုမှီဝဲခြင်း ၃၁၄
ဆန်းကြယ်သော ပန်းချီကား ၃၀
ဆပ်ပြာမှုန့် ၅၁၅
ဆိတ်သည်၏အဖြစ် ၄၁၁
ဆောင်ပေးသောအားဖြင့် ၁၅၈
ဆိုလိုအပ်သော အနက်ကို ထင်
စွာပြသည်၏အစွမ်း ၄၇၀
ဆုံးရှုံး၏ ၁၈၁
ဆွေးမြေ့သော သံလျင်းချိုင့် ၄၉၅
ဆွမ်းဆီယစ်ခြင်း ၄၄၄

[ဇ-ဈ - ည]

ဇီဝမဟုတ်-ဇီဝမရှိသော ၅၀၅
ဈာန်အတွေ့ ၄၀၅
ညီတူထမ်းပိုး ထမ်းခြင်း ၆၁
ညည်းသောအသံ ၂၄၃
ညာဏ်ထူးကဲသောယောဂီ ၁၅၇

[ဌ-တ]

ဌာနျူပစာဟု ဆိုလို၏ ၃၃၁
တံခါးကျည်ကွင်း ၂၄၈
တံခါးခုံ၏အတွင်းဖက် ၄၅၀
တံစီးတွင်း ၄၉၆
တံစီးတွင်းမည်ကုန်၏ ၄၅၁
တံစီးမြောင်းမည်ကုန်၏ ၄၅၁
တကုချုံမည်၏ ၅၁၀
တက္ကောဋကပိုး ၄၄၄
တစိတ် ၅၁၀
တစ္ဆေကြောက်တတ်သော ၃၉၅
တဇ္ဇာရီမြူ ၅၀၉၊ ၅၁၀
တဒမိနာဒိဂိုဏ်း ၈၀

အက္ခရာစဉ် [တ] စာမျက်နှာ

တဖက်၌ကျသည်၏အစွမ်း
အားဖြင့် ၃၇၃
တဖက်သတ်လိုက်ခြင်းကို
ဖြတ်ခြင်း ၃၆၀
တဖက်သတ်လိုက်သည်၏အစွမ်း
အားဖြင့် ၃၇၃
တဖန်ပြန်၍မမျှပြီ ၁၀၃
တရားခြောက်ဆယ်ရှစ်ပါးသော
ဓာတ် ၅၀၀
တရားကိုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်
ငါဘုရားကိုမြင်၏ ၁၈
တလက်သစ်သည် ၅၁၀
တလိက္ခာသည် ၅၁၀
တသန်းမည်၏ ၅၀၉
တူလုနီးပါးသော်လည်း
ဖြစ်သော ၅၉
တံထွေးအစရှိသည်တို့ ၄၅၂
တံရှူးဝါး ၃၀၇
တင်ပါးရိုး ၂၀၀
တောင့်တတော်မူခြင်း ၉၇
တောင့်တတော်မူပြီ ၉၇
တောင့်မာခိုင်စေခြင်း ၅၁၁
တွန်းခြင်း ၅၁၃
တွန်းရွံ့သောမျက်နှာရှိသည် ၃၀၈
တွန်းကန်ခြင်း ၅၂၇

[ထ]

ထက်ဝန်းကျင် ၅၁၃
ထက်သောကိစ္စရှိကုန်သည် ၁၀၈
ထင်ရှားသောအနက် ၅၀၃
ထန်းသီးစိမ်း ၄၉၈
ထန်းလျက်ပြားလွှာ ၁၉၉

အက္ခရာစဉ် [ထ] စာမျက်နှာ

ထပ်တူဆောင်သောအားဖြင့် ၁၅၈
ထမင်းရည် ၂၀၄
ထုတ်ချင်းထွင်း၍ ၄၅၀
ထောက်အကန့် ၉
ထောက်ကိုင်သကဲ့သို့ ၄၃၄
ထောက်ဆ၍ ထောက်ဆ၍ ၅၂၃
ထိုးဝါးဖြင့် ၂၄၉

[ဒ-ဓ]

ဒါဟတေဇောဓာတ် ၄၇၄
ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရကိုယူခြင်း ၄၀၁
ဒိဗျာဝဒါနကျမ်း ၁၆၁
ဒုက္ခဝန် ၂၈၆
ဒေါမနဿဟူသောဗျာဗာဓမှ
ကင်းကုန်သည် ၃၃၄
ဓာတ်မျှ၏အဖြစ် ၄၉၃

[န]

နက်နဲသည်၏အဖြစ် ၄၅၉
နန္ဒဘိလူး ၁၅၆
နန္ဒလုလင် ၁၅၆
နပုံလိင်ဖြင့်ညွှန်ပြခြင်း ၅၁၇
နယ်သိမ်မည်ကုန်၏ ၃၂၁
နဝမဇာဏဟုဆိုအပ်သော ၅၄၁
နိုးတော်မူ၏ ၁၈
နူးညံ့သည် ၅၂၇
နားဝင်ချိုသောစကားရှိသည်၏
အဖြစ် ၃၄၇
နောက်ဆုံး၌တည်ဘိသကဲ့သို့ ၁၀၉
နောက်လိုက်အသံ ၂၄၃
နှားမ ၄၄၀
နှားသတ်ကုန်း ၁၇၃

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ	အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[န]		[ပ]	
နှားဟူသောအမည်	၄၆၇	ပါစကဝမ်းမီးအပူ	၄၅၄၊ ၄၅၅
နှလုံးကိုဆောင်တတ်ကုန်သော	၅၁၉	ပါဠိနည်း	၅၃၄
နှလုံးမသွင်းခြင်း	၄၀၄	ပါဠိနှင့်ဆန့်ကျင်သည်	၃၄၆
နှလုံးသွင်းခြင်းကင်းသော	၅၀၃	ပိသောဒရာဒိဂိုဏ်း	၈၀
နှင်းပေါက်	၁၇၃	ပုဂ္ဂိုလ်တို့	၄၈၁
နှပ်	၅၀၈	ပုဆိုးအစုံ	၄၆၇
နှုတ်ဆက်ပြောဆိုခြင်းအလေ့		ပုတောဠိ-ပုဒ်	၃၉၉
ရှိသည်	၃၀၈	ပူသည်၏အဖြစ်	၄၈၁
နှိုင်းဆသောအားဖြင့်	၁၅၈	ပေါသည်	၅၂၇
နှိုင်းယှဉ်ချင့်ချိန်အပ်သည်	၅၁၂	ပေါ်လွင်တက်ကြွသည်၏အဖြစ်	၅၃၈
[ပ]		ပေါင်ရိုး	၂၀၀
ပခြုံပ်	၃၁၅	ပေါင်းစုသောအားဖြင့်	၅၁၅
ပညတ်ကိုကျော်လွန်သော	၄၈၂	ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်ခြင်း	၄၆၃
ပညတ်ကိုကျော်လွန်သည်	၄၆၂	ပိုးချည်မျှင်(ထွက်သောအ)သီး	၁၉၈
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဉာဏ်ဟူသော		ပုံတောင်း(ပဒေါင်း)	၇၂၉
သွားခြင်း	၃၉	ပုံတောင်းနှင့် ဝင်ရိုးစွန်းတို့၏	၂၀၅
ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားမရှိ		ပျံ့လွင့်ခြင်း	၄၈၂
သော သတ္တပညတ်ကို		ပျက်စီးခြင်း	၄၄၀
ယူခြင်း၌ ကျင်လျင်သည်၏		ပြစ်ချဲ့သည်၏အဖြစ်	၄၉၇
အဖြစ်	၃၈၅	ပြန့်သွားတတ်၏	၄၇၃
ပဒုမ္မာကြာဖက်	၁၁၀	ပြည်	၅၀၇
ပရမာဏမြူ	၅၁၀	ပြုတ်ဖျော့အပ်ပြီးသော	
ပရမာဏမြူအဘိုင်းအရှည်	၅၀၁	ကြိမ်ညွန့်	၄၉၅
ပရမာဏမြူ ၃၆-ခု ပမာဏရှိ၏	၅၁၀	ပြန်သော(ကော့တက်သော)	
ပရိကံအတွေ့လျင် ရှေ့သွား		အသား	၂၀၂
ရှိသော	၄၀၅	ပွားစေခြင်းကိစ္စရှိ၏	၅၁၅
ပက်မိ ဖြူးမိ၏	၃၁၃	[ဖ]	
ပယ်ဖျောက်သောအခြင်းအရာ	၃၆၁	ဖဏှောင့်ရိုး	၄၉၅
ပါစကတေဇောဓာတ်ဟူသော		ဖမျက်ရိုး	၄၉၅
ဝမ်းမီး	၄၇၅	ဖရိုဖရဲကြဲသည်၏အဖြစ်	၄၇၄
		ဖိနှိပ်ခြင်း	၅၃၆

အက္ခရာစဉ် [ဖ] စာမျက်နှာ

ဖိလာကန်လန် ၂၈၆
 ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ရာအဦးအစမှ ၅၉
 ဖြစ်ပွားရာအရပ် ၄၀၈
 ဖြန့်ခင်း၍ဖုံးလွှမ်းခြင်း ၁၄၄
 ဖွဲ့စည်းခြင်း ၄၈၀
 ဖွဲ့တယ်ခြင်း ၅၂၇
 ဖွဲ့စည်းသည်၏အဖြစ် ၄၇၄

[ဖ]

ဗလဒေဝမင်း ၁၆၇
 ဗုဒ္ဓယာဉ်နှင့်စပ်သော ဂုဏ်
 ကျေးဇူးတရား ၃၈၅
 ဗုဒ္ဓစရိုက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ် ၅၃၈
 ဗုဒ္ဓပြုဒနဝမဏ ၅၄၁
 ဗောဓိမဏ္ဍိုင် (ဗောဓိမဏ္ဍေ) ၈

[ဘ]

ဘဝတူပုဂ္ဂိုလ် ၅၄၃
 ဘဝင်စိတ် ၄၀၅
 ဘူတပုဗ္ဗဂတိကနည်း ၃၃၁
 ဘူတသဒ္ဓါကို ငဲ့သဖြင့် ၅၁၇
 ဘေးငယ်ဘေးကြီး ၂၀၉၊ ၅၃၈

[မ]

မကျော်လွန် မလွဲဖယ်သည် ၁၄၆
 မချွတ်ယွင်းသောအကျင့် ၁၃၈၊ ၃၇၀
 မဂဓတိုင်း၌သုံးသောကွမ်းစား ၅၁၁
 မငဲ့မဆိုင်းမှု၍ ၅၄၁
 မငြိမတယ်မှု၍ ၃၈
 မဆင်ခြင်ခြင်း ၄၀၄
 မဏိလပင် ၃၃၉
 မညွတ်ကျပဲ ၂၇၆

အက္ခရာစဉ် [မ] စာမျက်နှာ

မတက်ကြွပဲ ၂၇၆
 မထင်သည်ကို စွန့်လွှတ်သော
 အားဖြင့် ၄၈၂
 မထိုက်တန် ၂၆၅
 မနီသာဒိဂိုဏ်း ၈၀
 မန္တာန် အဆိပ်ဖြေဆေးဝါး ၅၂၁
 မန္တာန်ဆေးတို့၏အစွမ်း ၂၇၀
 မနွေးလွန်းသောအားဖြင့် ၄၈၂
 မရေတွက်နိုင်သောအပြား
 ရှိသည် ၅၀၉
 မေးခွန်းထုတ်၍ ရှင်းဦးအံ့ ၄၆၆
 မရောပြွမ်းကုန်သော ၅၃၄
 မရှိမသေခေါ်ဝေါ်သောစကား ၄၅၂
 မရှိသည်၏အဖြစ် ၄၁၁
 မလျောအောင် ၂၀၂
 မလျောကျ ၅၁၂
 မလျင်လွန်းသောအားဖြင့် ၄၈၂
 မဟာဘုတ်ဟု သိအပ်သည်၏
 အဖြစ် ၅၂၂
 မဟာဘူတမည်သော ရဟန္တာ
 ပုဂ္ဂိုလ်၌ အဆုံးသို့ရောက်
 ခြင်း ၅၂၂
 မဟုတ်မမှန်သော ၅၁၈၊ ၅၃၈
 မဟိံ သတိုင်း ၁၇၁
 မာကြမ်းသောသဘောရှိသော
 ဝတ္ထု ၄၇၂
 မုချအားဖြင့် လေးသည်၏
 အဖြစ် ၅၂၇
 မုယော ၅၀၉
 မက်မောသည် ၄၄၃
 မုန့်ညက်မှုန့်ကဲ့သို့ ၅၁၁

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[မ]

မုန်းခြင်း ချစ်ခြင်း	၃၆၃
မေတ္တာ၏အသွင်ဖြင့်	၃၆၁
မေတ္တာကို မျက်နှာပြုသဖြင့်	၃၆၁
မေတ္တာကို ရွှေသွားပြုသဖြင့်	၃၆၁
မေတ္တာယောင်ဆောင်သဖြင့်	၃၆၁
မိုက်ခွက်	၁၉၄
မိုးအခါ၌မိုး(ကာလမိုး)	၄၅၄
များစွာသောကျေးဇူးရှိကုန်သည်	၅၂၃
များစွာသောဘုတ်တို့၏အဖြစ်	၅၂၂
မျက်နှာရှင်လန်းသည်	၁၄၈
မျက်နှာသိမ်ငယ်လျက်	၃၄၁
မျက်မြင်သက်သေဖြစ်ခြင်း	၅၄၂
မျက်မှောက်ပြုသူဖြစ်ခြင်း	၅၄၂
မျက်မှောက်ဖြစ်ခြင်း	၅၄၂
မျက်ရည်	၅၀၈
မျက်လှည့်သမား	၅၁၈
မျဉ်းကြောင်း	၂၅၆
မျဉ်းကြိုးရာ	၂၅၆
မျှီသိမ်းသည်	၄၄၃
မြေကြန်တတ်သောဆရာ	၂၂၀
မြား၏နေရာ မြားတောင့်	၁၉၈
မြုပ်နေသော	၂၆၁
မွေးဖွားစဖြစ်သော	၂၂၅
မြော်လင့်ခြင်းကင်း၍	၄၅၂

[ယ]

ယန္တရားရုပ်-စက်ရုပ်	၅၁၃
ယုတ္တိနှင့်ဆန့်ကျင်သည်	၃၄၆
ယုခိဋ္ဌိလမင်း	၁၆၇
ယဉ်ကျေးခြင်း	၂၁၉

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ယ]

ယောက်လုံး-ဘီးလုံး	၂၀၁
ယောက်ျားမြတ်သဘောရှိသည်၏အဖြစ်	၃၀၄
ယောက်ရိုးတံ	၂၀၁
ယိုစီးထွက်သော	၄၄၆
ယိုစီးလတ်သော်	၄၅၆
ယွန်းလူမျိုး ဂရိတ်လူမျိုးတို့၏ရေစစ်အိုး	၂၀၆

[ရ]

ရထရေဏုမြူ	၅၀၉၊ ၅၁၀
ရသဓာတ်	၄၇၅
ရူးသွပ်ခြင်း	၃၂
ရေချိုးကသယ်မှုန့်	၅၁၅
ရေဝင်ရန်အပေါက်မရှိ	၂၀၆
ရက်တက်ရည် ထမင်းရည်	၄၅၂
ရင်ရိုးအပေါင်းအစု	၄၉၅
ရင့်ကျက်စေခြင်း	၄၈၁
ရင့်ကျက်သောသတိ	၂၂၂
ရုပ်၏ဂုဏ်ကျေးဇူး	၄၃၀
ရိုးတွင်းခြင်ဆီ	၄၇၂
ရှေးအဖွဲ့ဖြစ်သော ပြုပြင်ခြင်း	၂၃၅
ရှေးမဆွကပင်လျှင်	၂၃၄
ရွှေ့ခြင်း တွန်းခြင်း	၄၈၁
ရှဉ်းစုံယူသည်၏အစွမ်းဖြင့်	၆၁

[လ]

လဆန်းပက္ခ	၂၈၆
လေချဉ်တက်ခြင်းချေဆတ်ခြင်း	၄၇၅

အက္ခရာစဉ် [လ] စာမျက်နှာ

လေချဉ်တက်သည်	၂၀၄
လေး (၄) ဆုပ်	၅၁၀
လေးသည်	၅၂၇
လောကီသမာဓိ	၅၃၉
လောကောပစာရဂိုဏ်း	၈၀
လက်စားချေခြင်း	၃၁၁
လည်ပျင်း, အမြီး, လဘို့, ခါ, ချါ	၄၆၇
လမ်းမှန်ဖြင့်သွားသော	၄၀၆
လိက္ခာမြူ	၅၀၉
လိမ့်ကျသွားခြင်း	၁၁၁
လျောကျ၏	၄၈၃
လျင်စွာမဆင်ခြင်နိုင်-မသိနိုင်	
သည်၏အဖြစ်	၄၇၉
လွတ်လွတ်စွာနှံ့ကြဲခြင်းရှိသော	၁၄၇
လွန်ကဲသောအားထုတ်ခြင်း	၄၈၆
လွန်စွာမိညှပ်နှိပ်စက်အပ်သော	၁၅၃
လွယ်ကူစွာယူအပ်သည်	၄၂၁

[ဝ]

ဝိပဿနာကိုစ၍ နှလုံးသွင်းခြင်းကို	
မပြုဘူးသေးသော	၄၂၂
ဝီရိယနှင့်သမာဓိကိုယှဉ်စေခြင်း	၄၈၄
ဝေဝုဏ်စကားလှယ်	၃၂၇
ဝေးစွာဖယ်ရှားအပ်ပြီးသော	
ဆန့်ကျင်ဖက်ရှိ၏	၂၃၈
ဝါးမျှစ်	၁၆၈
ဝင်ရိုး	၇
ဝမ်းပြည့်အောင်	၈၂
ဝမ်းမီးဟု ဆိုအပ်သော	၄၄၆
ဝမ်းမြောက်ဖွယ်စကား	၃၀၈

အက္ခရာစဉ် [သ] စာမျက်နှာ

သံသသုပ္ပဋိပတ္တိဖြင့်	၁၁၇
သဉ္ဇီဝင်ရဲ	၃၀၉
သတ္တဝါမဟုတ်	၄၉၄
သတုမည်၏	၃၃၁
သနားခြင်း	၃၀၁
သန္တာပတေဇော	၄၇၄
သပြေပင်	၃၃၉
သပွတ်ခါးကြီးသီး၏ အိမ်နှင့်	
တူသော	၄၉၆
သဗ္ဗညုတဉာဏ်	၃၀
သဗ္ဗတ္ထိကဝါဒီနိကာယ်	၁၄၀
သဘောတူ မတူသော	၅၀၂
သမာပန္နကို ယူခြင်း ဆိုခြင်း	၄၀၁
သမုဒီရဏလက္ခဏာရှိသော	၅၁၃
သရဉာဉဝတ်	၃၀၈
သလိပ်ဓာတ်ပြောသော	၂၂၁
သသမ္ဘာရဓာတ်	၅၁၇
သာယာအပ် မြို့ အပ်သော	၂၀၃
သူ့ ထက်ကျောအောင်ပြုခြင်း	
အစရှိသော	၃၀၅
သေးငယ်သော အိုးတို့ကို	
ဖုတ်ရာ၌သုံးသော အပေါက်	
အပေါက်ရှိသော ခုံလောက်	
ဝိုင်း	၂၀၁
သက်သေထူသကဲ့သို့	၁၅၀
သင်တိုင်း	၂၀၀
သင်ဓုန်းသွားရှိသောလမ်း	၂၃၅
သင်ယူအပ်ခဲ့ပြီးသော	၄၈၂
သစ်ငုတ်ဆူးငြောင့်ရှိသော	၄၄၉

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ	အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]		[သ]	
သစ်မည်စည်အစေ့	၄၉၄	သုံးသပ်ခြင်း၏ ဖြစ်ရာ ကျက်စား	
သည်းခံနိုင်ခဲ့သည်	၄၅၀	ရာ အာရုံ	၁၈၂
သတ်အပ်သောနှားနှင့်တူ၏	၁၇၃	သွေးစွန်းသောလက်ရှိသူ	၁၄၇
သိမ်မွေ့သောမြူ၏အဖြစ်	၅၁၀	သွေးတတ်၏	၅၀၄
သိမ်မွေ့သည်	၅၂၇	သွားလာကုန်မြူးစေ၏	၅၁၃
သို့ဖြစ်လျှင်	၄၂၄	သွမ်းဖျင်းဖက်နှင့်တူသော	၃၄၈
သုံးဆွဲနှစ်ပါးသော ကောဠာသ	၅၁၆	သျှစ်သျှားသီး	၄၂
		သျှစ်သျှားသီးကဲ့သို့	၆၁

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာနိဿယဒုတိယတွဲ၌ ပြင်ဖတ်ရန်

မျက်နှာ	စာကြောင်း	ရှိရင်း	ပြင်ဖတ်ရန်
၁	၅	ဝိစ္ဆာကို	ဝိစ္ဆာအနက်ကို
၁	၁၄	ရောက် စာမျက်နှာကို	ရောက်ရာ စာမျက်နှာကို
၄	၂၇	ပြန်နဲ့ သော	ပျံ့နဲ့သော
၆	၂၂	ကောင်းစွာ	လွယ်ကူစွာ
၈	၁၇	သဒ္ဓါဟတ္ထေနာတိ	သဒ္ဓါဟတ္ထေနာတိ
၁၀	၃၂	အာဟ	ဝုတ္တံ
၁၈	၁၈	တေ၊ ဤစကားကို။	တေပိ၊ ဤစကားကိုလည်း။
၂၂	၁	သုပ္ပဋိပဇ္ဇေဟိ၊ သော	သုပ္ပဋိပဇ္ဇေဟိ၊ ကုန်သော
၂၄	၂၇	(ကသွာ၊ ကား။	(ကသွာ၊ ကား။)
၂၄	၂၈	ကြောင့်တည်း)	ကြောင့်တည်း။
၂၅	၁၅	ပရိညေယျ	ပရိညေယျေ
၂၆	၂၂	သဘာဝူပဂမတော	သဘာဝူပဂမနတော
၂၈	၂၉	ကေန္တေန	ကေန္တေန
၃၇	၂၅	နုဂ္ဂဟတာယ	နုဂ္ဂဟာယ
၄၁	၆	မိုက်မဲသော	မိုက်မဲစေသော
၄၂	၁၁	ဟိတသုခဝဟ	ဟိတသုခါဝဟ
၄၂	၁၆	တထာ၊	တထာ၊ တပါး။
၄၅	၁၈	ပတ္ထေတိ	ပတ္ထေတိ
၄၅	၃၂	လောကီယန္တိ	လောကီယန္တိ
၅၀	၂၂	အယံ၊ ကား။	အယံ၊ ကား။ တာဝ၊ စွာ။
၅၀	၃၁	ဆိုလု၏	ဆိုလို၏
၇၁	၁၁	အနက်ကို	အနက်ထူးကို
၇၄	၄	ရတ္တဂုဏ	ရတ္တဂုဏ
၈၁	၃	နိဗ္ဗတ္တက	နိဗ္ဗတ္တကံ
၈၉	၂၄	နိဗ္ဗာနဿ၊ ကို	နိဗ္ဗာနဿ၊ သို့

မျက်နှာ	စာကြောင်း	ရှိရင်း	ပြင်ဖတ်ရန်
၉၀	၂၆	ဥပရိဝိဝေကော	ဥပမိဝိဝေကော
၉၇	၁၂	ဌာန်တို့၌၎င်း	ဌာန်တို့၎င်း
၁၀၀	၃၃	ဘိက္ခာပဒံ	သိက္ခာပဒံ
၁၀၃	၁	အဿ	ဇေ
။	၂	ဘုရားအား	ဘုရားသည်
၁၀၄	၁၈	သမ္ပတ္တိ	ပဋိပတ္တိ
၁၁၁	၂	ကြောင့်တည်း၊ ဝါ၊ ကင်း ပျောက်ခြင်းကြောင့် တည်း။	ကြောင့်၊ ဝါ၊ ကင်းပျောက် ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခာဓိဝါသန- သမတ္ထော၊ ဆင်းရဲကိုသည်းခံ ခြင်း၌စွမ်းနိုင်သည်။ (ဟော- တိ၊ ဇ။)
၁၁၁	၈	သမ္မုခါ။ သတ္တာရံပဿတေ	သမ္မုခါ သတ္တာရံ ပဿတော
၁၁၂	၁၄	ဣတိ စ	ဣတိ စ
။	၂၀	[၂၄၇]	၁၄၇။
။	၃၃	န လဗ္ဘတိ	န လဗ္ဘာ
၁၁၅	၁၂	ဝိသေသဘော	ဝိသေသတော
၁၁၉	၄	ရတီ	ရတိ
၁၂၃	၁၄	သိအပ်၏။	သိအပ်၏။ ဇေ၊ သို့။
၁၂၅	၂၃	မန္တဗုဒ္ဓဟိ	မန္တဗုဒ္ဓိဟိ
၁၂၆	၂၆	အနက်နှင့်ပြည့်စုံခြင်း	အနက်၏ပြည့်စုံခြင်း
။	၂၉	ရှိရစေမည်	ရှိစေရမည်
။	၃၀	ရှေး၌ ဆုခံပြီး	ရှေး၌ ဆိုခံပြီး
၁၂၇	၇	သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံခြင်း	သဒ္ဓါ၏ ပြည့်စုံခြင်း
၁၃၂	၁၀	ပုဒ်ကဲ့သို့။	ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။
၁၃၅	၂၈	တဿ	တဿာ
။	၂၉	အဖြစ်ကြောင့်၎င်း	အဖြစ်ကြောင့်
၁၃၇	၁၂	ဩပါယျိကာ	ဩပါယိကာ

မျက်နှာ	စာကြောင်း	ရှိရင်း	ပြင်ဖတ်ရန်
၁၄၁	၃	ပြတတ်သောဂုဏ်	ပြုတတ်သောဂုဏ်
၁၄၂	၈	ဒဿေန္တော	ဒဿေန္တော
၁၄၅	၂၇	မစ္ဆေရမလာနိ	မလမစ္ဆေရာနိ
၁၅၈	၁၄	သာလျှင်	ပင်လျှင်
၁၆၀	၆	ဂစ္ဆတော	ဂစ္ဆတေဝ
၁၆၄	၁၅	ဂဿမတိ	ဝဿမတိ
၁၆၅	၂၄	ပတိဋ္ဌာပယိဿာမာတိ	ပတိဋ္ဌာပယိဿာမာတိ
၁၇၂	၃၂	ကာလကိလည်း	ကာလကိုလည်း
၁၇၉	၂၂	ထားပြီးအပ်သော	ထားအပ်ပြီးသော
။	၃၁	ပျော်မေဗ္ဗယ်	ပျော်မေဗ္ဗယ်
၁၈၃	၂၇	ထိုကိုယ်အား	ထိုကိုယ်၏
၁၈၄	၃	အရေဖြင့်ပိုင်းခြား အပ်ကုန်	အရေလျှင်အပိုင်းအခြား ရှိကုန်
၁၉၃	၂၅	ကမ္မက္ခယံ	ကမ္မက္ခယံ
၁၉၈	၂၃	ကဏ္ဍတ္တာနံ	ကဏ္ဍတ္တာဏံ
။	၂၉	သက်ဆင်းခြင်းတည်း	သက်ဆင်းခြင်းသည်
၁၉၉	၁၂	ပဋိစ္ဆန္တော	ပဋိစ္ဆန္တော
၂၀၀	၂၆	ခါရိုး	ခါးရိုး
၂၀၁	၁၁	ကြံ့ခွန်ကို	ကြံ့ခွံကို
၂၀၄	၂၁	အလည်ပိုင်း	အလယ်ပိုင်း
၂၂၁	၃၁	ပဝတ္တနက	ပဝတ္တန
၂၂၂	၂၁	ပုရက္ခိတော	ပုရက္ခိတော
၂၃၆	၁၃-၇	သာလျှင်	ပင်လျှင်
၂၄၆	၁၅	ရေတွက်ခြင်း	ရေတွက်ခြင်းကို
၂၅၂	၂၃	ဂဏနံ	တထေဝ ဂဏနံ
၂၆၃	၂၃	၂၁၃။	၂၃၁။
၂၈၁	၂၀	ယုတ္တရ	ယုတ္တတရ
၂၈၃	၁၆	ပရိစ္စယန္တိ	ပရိစ္စယန္တိ

၅၇၂ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာနိဿယဒုတိယတွဲ၌ ပြင်ဖတ်ရန်

မျက်နှာ	စာကြောင်း	ရှိရင်း	ပြင်ဖတ်ရန်
၂၇၄	၁၄	ပရိစ္စဇတီဟိ	ပရိစ္စဇတီတိ
၂၉၈	၂၅	ဝိသေန	ဝိသေသန
၃၀၆	၇	ဥဘိန္ဒန္တိ၊	ဥဘိန္ဒန္တိ၊ ကား။
၃၀၇	၁၄	သန္တဇနမုက္ကံ	သန္တဇနမုက္ကံ (အဘိဓာန် ကျမ်းတို့နှင့်အညီ)
၃၁၂	၁	ပြစ်မှားသော	ဤ ပြစ်မှားသော
၃၁၈	၃၁	အာနိသံသတိ၏	အာနိသံသတို့၏
၃၂၃	၂၄	ဧကိဿာ	ဧကဒိသာ
၃၃၃	၁၆	တကယ်၍	အကယ်၍
၃၃၈	၄	သာလျှင်	ပင်လျှင်
၃၄၈	၂	သုငယ်ခြင်း	သုငယ်ချင်း
၃၆၂	၂၈	တေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏။	(တေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏။)
၃၆၂	၂၉	ဂဟဏကိစ္စာ၊	ဒဿနကိစ္စာ၊ ရှုခြင်းကိစ္စရှိ ၏။ ဥပပတ္တိတော၊ အား ဖြင့်။ ဣက္ခဏတော၊ ရှုခြင်း ကြောင့်။ သမဘာဝေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တေသံ၊ ထို သတ္တဝါတို့ကို။ ဂဟဏကိစ္စာ၊
၃၉၆	၂၁	ဟတိအာဒိ*	ဟိတိအာဒိ*
၃၉၇	၃	ပြန့်နှံ့ရာ	ပျံ့နှံ့ရာ
၄၀၀	၂၂	ရူပသညာနံ၊ တို့ကို။	(ရူပသညာနံ၊ တို့ကို။)
။	၂၂	ဧဝံ ဝါ	ဣတိ ဧဝံ ဝါ
၄၀၅	၁၂	ဝသေနာတိ	ဝသေနာပီတိ
။	၃၁	တျသ	တျဿ
၄၁၀	၉	အပြစ်ကို	အပြစ်ကို
၄၁၂	၂၄	ဝိပဿနာ၏ အရာသာ	ဝိပဿနာ၏ အရာသာ
။	၂၆	ယူရလျှင်	ယူလျှင်
၄၁၃	၂၉၊ ၃၁	သာလျှင်	ပင်လျှင်

မျက်နှာ	စာကြောင်း	ရိုရင်း	ပြင်ဖတ်ရန်
၄၁၄	၁၃	သာလျှင်	ပင်လျှင်
၄၂၇	၂၃	သဘာဝပ္ပတ္တိ	ဘာဝပ္ပတ္တိ
၄၃၀	၇	ဥပမာနုဿတိ	ဥပသမာနုဿတိ
၄၃၁	၃	ပြန့်နှံ့သော	ပျံ့နှံ့သော
၄၅၀	၃၂	သဃာတိ	သဃာဋီ
၄၆၆	၂၃	အဖြစ်ကြောင့်။	အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။
၄၉၇	၂၇	ပြစ်ခွဲသည်၏	ပြစ်ခွဲသည်၏
၅၀၅	၃၂	ရသည်ဟူ၎င်း	ရသည်ဟူ၍၎င်း
၅၀၆	၁၇	ဉာဏ်ဖြင့်ခွဲခြမ်း	ခွဲခြမ်း
၅၁၀	၂၀	စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏဘူတာ	စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏဘူတာ
၅၁၆	၁၈	သဗ္ဗသမ္ပိတိ	သဗ္ဗာသမ္ပိတိ
၅၂၅	၃	လတံ့သော	လတံ့ဟူသော
၅၂၆	၂၀	အတ္တယူသော	အတ္တဟူသော
၅၂၈	၂၉	ကား စက္ခာဒိနံ	ကား။ စက္ခာဒိနံ
။	၃၃	ပဒန္တိ	ဝဒန္တိ
၅၃၁	၃၀	ကြောင့်သာလျှင်	ကြောင့်ပင်လျှင်

ပမဗသက၁၂၆-၁၂-၆၇-၂၀၀၀-အုပ်။ (၂)

၇၅-

အလိမ္မာ - စာမှာ ရှိသည်

လူ့သဘာဝစရိုက်ဆိုးများကို ပယ်ရှားပြီး စရိုက်ကောင်းများကို ဖော်ဆောင်မည့်

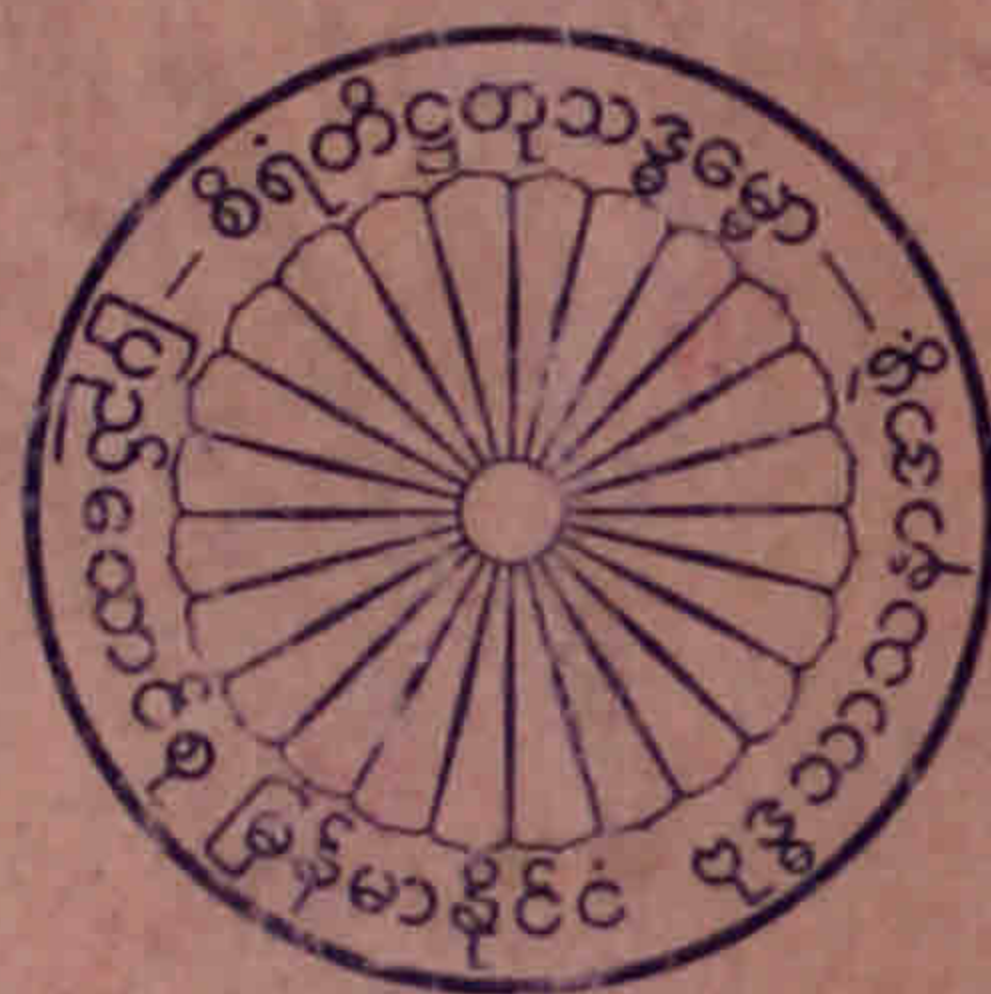
ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ

တော်လှန်ရေးအစိုးရ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့မှ

မိဂ္ဂကုတ်မြန်မာပြန်ချားကို မတ်ပါ

မြန်မာစာဖတ်တတ်သူတိုင်းဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား၏နိကာယ်ငါးရပ်ပိဋကတ်ပါဠိတော်

၅၂-ကျမ်းလုံးကို ဖတ်ရှုနားလည်နိုင်ကြပြီ

ဦးချက်-ဒေါ်စော

နှင့်

သွီး-မကြင်ရွှေ, မကြင်မေ, မကြင်ထွေး တို့၏

ကောင်းမှု

(ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ မဟာဋီကာနိဿယ ဒုတိယတွဲ အုပ်ရေ - ၁၀၀၀)

အိမ်အမှတ် (၅၈) ၉-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။